

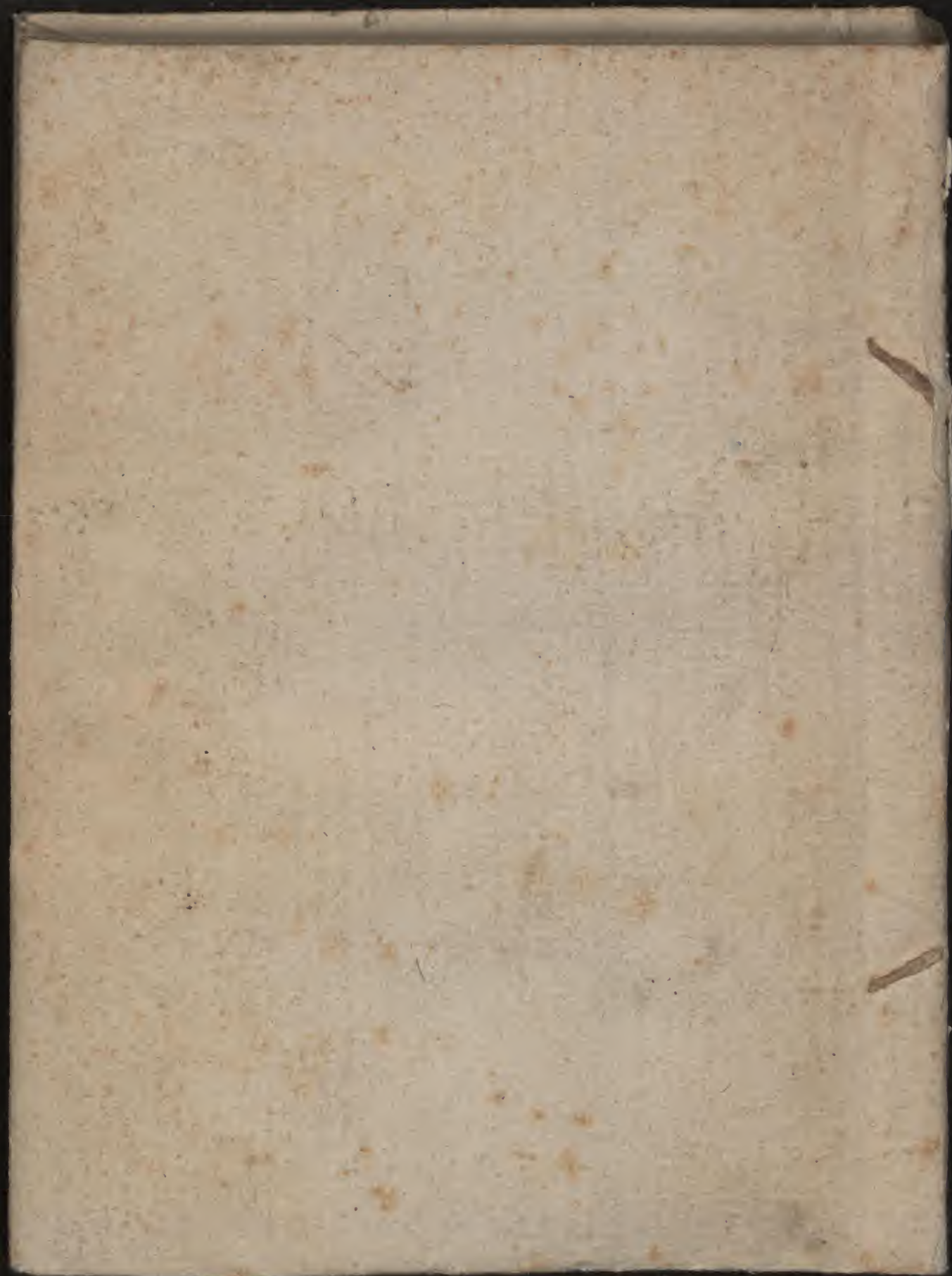
V
BLANCHE
LLI
Comm. in
Log. Paul
VENETI
Ven.
1483

7

INCUNABULI

61

Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.6.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.6.1

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. A.6.1

INCUNABULI
A
6
1
Biblioteca Nazionale
Centrale - Firenze

VII

1483.

Manghi Faentini, Commentum in logicam
Pauli Veneti, cum questionibus quibusdam
Venetijs, per Antonium de Strata de
Verona 1483. in 4°.

Questa Edizione in carattere semigotico con
molte abbreviature e molti rasi con doppia
e la ampia interpunzione, senza la inia-
li, ma con li spazi per essere supplito,
senza paginatura, ma col registro, non e'
descritta in veruno de' Cataloghi da me
veduti. L'opera e' in due colonne per
fasciata, e comincia la seconda pa-
gina coll' intitolazione

Manghi Faentini viri clarissimi in Pauli
Veneti Logicam commentum: cum quibus
quibusdam.

E. termina colla sottoscrizione.

Manghi Faentini viri clarissimi, in Pauli
Veneti Logicam Commentum cum questionibus
nonnullis feliciter fuit. Impressum
Venetijs Summa cum diligentia per
Antonium de Strata de Verona. Anno
ab incarnatione Domini M. cccc lxxxiii.
vi.º calend. Septembrij. Johanne Morenico
inclito Venetorum Duce.

Non bisogna confondere questo Manghi Faen-
tino, coll' altro Manghi Bianchelli per
Faentino scrittore dell' tre Trattati de
Bagni, e di altre opere mediche.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly discolored paper.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly discolored paper.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly discolored paper.

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or a page from a manuscript. The text is written in a dark ink on aged, slightly discolored paper.

Menghi Saurentini viri clarissimi in
Pauli veneti logicam commentum: cū
qñonibus quibusdam.

Um viderez ^{Pauli ve-}neti logicā
non parua indigere expositione: tūz p-
pter ipsius difficultatem: tum propter
aliorum obscuram diligentiam: modi-
camqz sollicitudinem: cōstitui novos cō-
mentarios edere: bipartitumqz op^o fa-
cere: expōem. s. z qñonem: vt cognitio ip-
sius non in obscurum sed in claram lu-
cem producta sit. Sic. n. putauī hinc ti-
rūculis illic puectorib⁹ satisfacere. Nā
quid vtilius opera nra fieri posset: qui
iuuenibus pharicupientibus patentes:
vt aiunt: fores ad ipsam phiam redde-
re: cum potissimū sine logica nullus re-
cte phari queat: nec reruz causas cogno-
scere possit. neqz medicinam absqz ipsi-
us cognitione quis tentet. Nō. n. in ma-
nibus illius medici me confidam q lo-
gicam ignorat. Taceo theologiam que
dei essentiam contēplatur: vbi tota no-
stra beatitudo cōsistit: quā ne dū ample-
cti dicam: sed neqz a longe videre pote-
ris. Ceteras omitto disciplinas: que ne-
qz itelligi neqz recte degustari sine logi-
ca pñt. Ad oīuz. n. metadoz pñcipia viā
habet: vt placet pho p^o topicoz. Eos ta-
men obsecramus rogamusqz qui con-
mentarios nostros legerint ne illos pri-
us damnent qz eorum succuz delibaue-
rit. z si in tanto opere aliquid ambiguū
vel minus absolute dictum inuenerint

boni potius interpretes sermōis z scri-
pti qz molesti interpellatores eē velit.
Vel si pertinaces esse voluerint suo ge-
nere delectati aliquid in lucem edant:
quod videri legiqz possit: vt si quas vo-
luptatem maledicendo acceperint: eam
de se male audiendo amittant. Nos au-
tem nostro more delectati hos commē-
tarios edidimus quos logice nauatib⁹
operam arbitramur fore non inutiles:

Placet insuper huius logice diuissio
nem superaddere que tripartita est s. tri-
plicem intellectus operationem. prime
n. operationi intellectus que simpliciu
apprehensio dicitur correspondet prim^o
tractatus qui est de terminis z secundus
qui est de proprietatibus terminorum
secunde operationi intellectus que cō-
positio vt diuissio dicitur correspondet
quartus tractatus qui est de probatio-
nibus terminorum. tertie vero operatio-
ni intellect^o que discursus dicitur cor-
respondet tertius tractatus qui est de
consequentijs z quintus qui est de ob-
ligationibus: z sextus qui est de insolu-
bilib⁹. In his. n. tribus sit discursus z
argumētatio ab vno i aliud. Ex quo p^o
hunc ordinem a magistro fuisse peruer-
sum: cum tractatus de probationibus
terminorum debeat precedere tractatum
consequentiarum: quod gratia doctri-
ne a magistro factum fuisse puto. Pri-
ma pars continet duos tractat⁹. In pri-
mo. n. definit de finis i. 2° hō b proprie-
tatib⁹ terminoz. s. de suppositōe āpliatōe z
appellatōe. Prim^o tractat⁹ continet. x. ca-
pitula. In p^o definit de finis ponēdo di-
uissionem z diffinitiones eorum. In 2°
determinatur de nomine z verbo z ora-
tione. In 3° de propositione z diuisioni-
bus eius. In 4° de figuris propōnum. s.
quatr ppositōes collocat in figura z
de natura earundem. In 5° de equipolē-
tijs. In 6° de conuersionibus. In vij. de
ipoheticis. In viij. de predicabilibus.
In ix. de predicamentis. In x. de syllogis

mis partes de se patent. Et hunc p
mum tractatū denominaueri de termi
nis tanq̃ a p̃ia pte nō tñ hic solū termi
nos comp. chendit sz̃et propōnes z silo
gismos z fere totam logicam. iō notan
ter dictū est a magistro tractatus sūmu
larū. Sūmula. n. breuis sūma dicit. Sū
ma autē ē plurimarū rerū in vnum colle
ctio. Neq̃ a me expectes diuisiones capi
tuloz vsq̃ ad minutissimas particulas.
Hoc enim lectoris prudentie faciendū ē
relinquo ne sim prolixior in partiendo
q̃ exponendo.

Terminus quadru
sumitur. v. modo pliciter
ni re termināte aliquid z isto
modo accipitur terminus secundū et h
mologiam vocabulī prout terminus di
citur a terminādo z sic accipit philoso
phus. v. metaphisice dicens. Terminus
est qd̃ est rei vltimū z extra qd̃ nihil ē ac
cipere rei. z sic subiectū z predicatū sūt
termini qz termināt propōem z sillaba ē
terminus qz terminat dictionē z littera
ē terminus quia terminat sillabam z di
ctionē z diffinitio est terminus quia ter
minat essentiam rei z lapis in fine agri
positus est terminus qz terminat agz z
sic excedit cōsiderationē logice. Alio
dicitur terminus quod cūq̃ pōt esse sub
iectū vlt̃ predicatū propōis z isto. d̃r ter
minus vt d̃r a terminando p̃positionē
z sic accipit phus terminū p̃ p̃iorū dif
finiens ipsum cum dicit. Terminus est
in quez p̃positio resoluitur vt predica
tus z de quo predicatur appositio vel di
uisio esse vel non esse. z etiā cū dicit. Sil
logismus ē ex tribus terminis. s. maiori
extremitate termino. In medio termino vbi
nec copulam nec signū vlt̃ nec notā rati
onis terminos vocat. Alio modo su
mitur terminus pro eo q̃ potest esse co
pula vel extremum propōis z isto. acci
pitur terminus vt d̃r a terminando pro
pōnez vel determinādo partes eius vni

tluc. s. subiectū z p̃dicatū z sic accipit
Boecius in primo topicoz suozum di
cens. Terminos autem voco nomina z
verba ex quibus p̃positio vel oratio
nectitur z hoc modo nullum sicut be
gozematice formaliter sumptū dicit ter
minus. Quarto sumitur terminus p
omnino quod potest esse extremum pro
positionis vel copula vel determinatio
eius quomodocūq̃ z p̃mo. dicitur a
terminando vel determinando quomo
docūq̃ z sic terminus est idē q̃ di
ctio vel aggregatus ex dictionibus. Om
nis enim terminus ē dictio vel aggrega
ex dictionibus z ois dictio vlt̃ aggrega
tū dictionibus est terminus. z sic termi
nus sicut begozematicus dicitur termi
nus quia determinat aliquid in propo
sitione. hunc autem modum accipiens
terminum Aristoteles innuit in secūdo
tractatu p̃mij p̃iorum vbi ponit dif
ferentiaz inter diffinitionem z supposi
tionem z sic accipit terminum in propo
sitione magister diffinens ipsum.

Signum duplici

ter capitur. v. modo large z sic descri
bitur communiter. Signum est illud qd̃
apprehensum ab intellectu ducit ipsum
in cognitionem alicuius rei. Et vt vni
uersaliter vera sit descriptio debet in
telligi in aptitudine z sic signum est ge
nus ad terminum cum sit communius
eo. est. n. commune ad terminum consti
tutiuus orationis z ad circulum ante ta
bernā. Alio modo capitur stricte z
sic describitur. Signum est quod appre
hensum ab intellectu ducit ipsum in co
gnitionē alicui⁹ rei z sup̃ōit pro illa. z
sic signum est minus cōmune q̃ termi
nus diffinitus hic quia cōpetit solis ter
minis qui possunt supponere. p̃mo. ca
pit in diffinitione qz est loco generis z
per. ois. d̃r esse cōlus t̃mino diffinito.

Orationis con

stitutum est vna dīa per quas differt a signo q̄ non est constitutum puta a cir- cū an̄ tabernā. Et nō q̄ nomina termi- nata in bilis vel in bile fm̄ grāmaticos dicūt po^m passiua vt corruptibilis qd̄ potest corūpi. et nōia terminata in iu^o vi- cunt potentiā actiua vt corruptiuis qd̄ pōt corūpere. Modo si terminus esset constitutus orationem constitueret a- ctive orationem q̄ est falsum quia intel- lectus est q̄ actiue cōstituit. Terminus vero est ille ex quo constituitur ora. Di- catur ḡ q̄ improprie dī terminus orōis cōstitutū sic ipsoe dī q̄ paries et tectū cōstitutū domū q̄ ex illis cōstitutū dom^o.

Et pars propin

qua. ē alia differentia p̄ quā termin^o dif- fert a sīa et syllā vt i^o non hñt vim dictio- nis. Pro quo nota q̄ littera et syllaba habent aliquando vim dictionis et sic sē termini tunc non habent vim dictionis quando componunt aliquā dictionē vt dicendo for̄ i^o littera s vel i^o vel i^o r tūc non habent vim dictionis. tunc autem habent vim dictionis qñ cōponunt orō- nem vt dicendo for̄ ē syllā. Nota etiā q̄ pars propinqua dī illa ex q̄ inmediate cōstituitur to^m sic paries et tectū dicunt ptes propinque dom^o: ps remota dī il- la ex qua nō inmediate cōstitutū totū sicut lapides et ligna respectu domus sunt p- tes remote ita dicimus terminū cē ptes propinqua q̄ ex tmino inmediate cōstitui- tur oratio: litteras vero et syllas esse par- tes remotas. Inter ptes tñ remotas alia est magis remota alia minus: vt littera est magis remota et syllā min^o remota re- spectu oratiōis. Nota q̄ si vis cogno- scere an diffi^o terminū sit bona an nō o- scire qd̄ sit diffinitio et quas ptes debet habere. Pro q̄ aduerte q̄ diffinitio pōt sumi dupliciter. Uno^o communiter put non distinguīt tra descriptionē. Diffi- nitio cōiter sumpta sic diffinitur a philo- sopho p^o tropicoz. Est oratio quod est

esse rei significās. cū dicit oratio supple- tu composita ex genere et differentia vel ex aliquo qd̄ se hz per modū generi et ali- quo qd̄ se habet per modū differentie. Cum dicit q̄ est cē rei significās. i. essen- tiam rei significans. Dē ergo diffi^o habe- re duas partes. p^o est genus et a^o que est dīa. Si vero ptes habet partes: p^o esset genu^o oēs alie essent loco dīe. gen^o dē ē cē cōius diffinitio. dīa si ē tñ vna ē esse- tial^o diffinitio. Si hō sūt ptes oēs cōuer- tunt^o cūz diffinitio. Diffi^o pprie dicta sic describit. Est orō quid est cē rei signifi- cās p substantia. i. orō cōposita ex ge- nere et dīa vt al^o rationale ē diffi^o hois. Descriptio est orō qd̄ est esse rei signifi- cans per accidentia. i. orō cōposita ex ge- nere et pprio vt ex aliq̄ qd̄ se hz per modū generis et aliquo qd̄ se habet p mo^m p- pti vt al^o risibile est descriptio hominis.

Ad ppo^m ḡ diffi^o termini ē bona q̄a est oratio composita ex genere et dīa. nā li sig^o est gen^o q̄ est cōius tino. Omnes alie pticule ponunt loco differentie.

Prima diuisio terminū per se signi- ficatiuum et in non per significatiuum.

Aduerte p^o circa li p se sūptū q̄ expo- ni potest dupliciter. vno^o fm̄ aliq̄ vt il- le terminus dicatur per se sumptus qui sumitur sine additione alterius terminū determinatis vel determinati vt dicen- do homo est animal tā li homo q̄ li aīal est terminus p se sūptus dato q̄ sumat^o in ppositione et p contrarium nō p se sum- ptus dī qñ sumitur cū additione alius terminū determinatis vt determinat^o sic dī- cēdo oīs hō ē aīal tā li hō q̄ li oīs nō ē p se sūptus. 2° pōt expōi vt li p se sūptus intelligat solitarie. i. nō cū a^o et cū orōnem et nō per se sūptus nō solitarie s̄ cū a^o vt in oratione: et hec expositio iudicio meo magis est de mente magistri vt patebit infra in diffinitōe tñi cathegorematicū q̄ ibi exponens magr quid vult dīcē tam per se q̄ cum a^o dicit per se id est ex- tra orationem et cum alio. i. in oratione.

Aduerte secūdo circa li aliquid signi-
ficat. Significare dupliciter sumitur.
Uno? communiter et sic significare est
aliquid intellectui representare et 1° q^d
libet terminus aliquid significat quia
aliquod intellectui representat q^d saltē
seipsum quod potest pbari per hoc me-
um omne es est aptum natum causare
similitudinem sui intellectui aliter non
esset intelligibile. Alio? sumitur proprie
et sic significare ē aliquid intellectui ex-
tra se representat siue naturaliter siue ex
impōe et sic sumit in pposito. Aduer-
te tamen q^d i^o diffi? data de li significare
cōmuniter et proprie cū suis diffinitōni-
bus est distinctio cōis quam etiam pōit
magister in logica sua magna et sic si gā-
re et representare idem sunt. Stroodus
autem aliter accipiens ponit differenti-
am inter significare et representare i cō-
tius suis in. xliiij. regula dicens q^d repre-
sentare est naturaliter significare vero
ad placitum. s. ex impōne et sic oīs termi-
nus se ipsum representat. Mentalis au-
tem terminus cum hoc aliaz rem extra
se representat. Localis autem et script^{us}
significat aliquid extra se si fuerit im-
pōitus ad illud significandum non au-
tem representat hec volui dixisse vt sci-
as auctores in eadem materia diuersi-
modo loqui. Aduerte q^d tres conditi-
ones requiruntur ad hoc q^d aliquid sit
terminus per se significatiuus prima q^d
sit terminus et hec conditio subintelli-
gitur in diffinitione. 2^a q^d aliquid extra
se significet. 3^a q^d illud tē significet p se
sumptus. propter defectum prime con-
ditionis i^a res que est terminus non est
terminus per se significatiuus licet alie
particule cōpetāt sibi. propter defectus
2^a conditionis isti ēi buf bas omnis nul-
lus nō sunt p se significatiui. pp defectū
et ieli alb^o. ba. bu. et h relatū q^d cōsilia
adiiectiua nō sūt termini p se significa-
tiui q^d p se sumpti nō significant aliqd
extra se s^z consignant. i. cū a^o signifi-

cēt vt infra patebit. Aliqui tamen dicūt
q^d oēs ēimīni mālīter sūpti sūt p se signi-
ficatiui. formaliter at nō: et quis hoc sit
pbable oppositū tñ teneo et arguo con-
tra ipos vide i 3ª qōe ē sūmulas. Termini
n^o xō nō p se significatiui est termin^{us}
cui alie due additiones non competunt
et est duorum modorum: aliquis. n. ē q^d
n^o significat loquendo pprie nunc p^o
nunc cū alio vt buf bas oīs nullus. aliq^d
xō non significat p^o s^z cū alio vt qui al-
bus alba album. 2° diuisio ēimī in na-
turali significatiui et ad pla^o significati-
ui. Aduerte pmo q^d magister dicūt q^d
terminus naturaliter signatiuus est qui
apud oēs idē significat vt terminus mē-
talis q^d dubiū est quid sit terminus mē-
talis et est duplex opinio. Quidam. n. di-
xerunt q^d terminus mentalis est sonum
conceptus vocis. quorum ratio est quia
voces significant. ceptus secundus pbi-
losophus primo peribermenias. Dec o-
pinio est fla quia conceptus de re habi-
tus: vt puta de leone est terminus men-
talis et tñ talis nō est ceptus vocis. er-
go terminus mentalis non solū est con-
ceptus vocis patet cōia cum ante simul.
Rō aut huius opinionis soluet ifra.
Alij xō dixerunt q^d terminus mentalis ē
similitudo rei i intellectu siue ceptus
re representas ad extra. Cui^{us} opinionis
est mag^{is} in logica magna et oēs fere au-
ctores. 2° ratio ē similitudo vbiq^d rep^o-
sentat idē sicut si esset imago Cesaris i^o
vbiq^d representaret Cesarem ad cuius
imitationem fit: et non representaret vno
loco vnum et in vno loco alium. sic aut
ē de ceptib^{us} et similitudib^{us} exp^oitibus i aia
q^dre rē. et ex h p^o q^d terminus mentalis sigat
idē apud oēs q^d. s. sigat ex fititu^o et cū ēi
en^o ad rē. Alij tñ arguūt ē hāc opinio-
nē sic ēimīn^{us} mētal^{is} sigt vocalē fm phm
p^o piber. dicētē. Ea q^d sūt i voce sūt eaz
q^d sūt i aia passionū note. et p Boeciū i dōo
loco dicētē h exp^ossi^o. Dic. n. vox nō sigt
p^o rē ex s^z aliqd i aia et ex mti sigt rē ex

tunc ultra sed finis vocalis nō sūt sūt
tudinem rei neq̄ conceptū sed rem q̄ finis
mentalis nō est conceptus nec sūtudo rei
sed ipsa res. Et ppter h̄ faciunt tertiam
opinionem dī. q̄ terminus mentalis est ipsa
res sūt esse spūale. Res h̄o sūt esse exte
riam. Hec opinio est falsa si p rem sūt esse
spūale intelligit aliud q̄ sūtitudinē rei i
intellectu qd̄ pbatur q̄ p̄s in 3. de aīa
ait. lapis nō est in anima sed spēs ei⁹ sed
spēs lapidis nō est nisi sūtudo q̄ lapis
sūt esse spūale in aīa nō est nisi sūtudo
lapidis quod negat. Restat q̄ defende
re 2. opinionem que h̄a est. ad ar. in o.
dicendum est q̄ q̄ voces imponunt ad si
gndum i. cadē que p conceptus significā
tur. et p. sūtuntur p conceptus et mediātib⁹
conceptibus secundario sūtuntur p ipsas vo
ces dicuntur significare. Cū formalr rñ
dendo dicit q̄ vocē sūtē concept⁹ pōt
intelligi duplr. vno q̄ vox significet co
ceptum tanq̄ illud qd̄ pmo imponit ad
sūtndum et h̄ est sūt q̄ sic sūtē res. ad ex
ali⁹ pōt intelligi vocē sūtē conceptum
tanq̄ illud quo mediante imponit ad si
gnificāndum et h̄ ē vpx et hoc voluit p̄s
loco allegato. Auctoritas aut̄ Boecij sic
habet intelligi q̄ vox nō significat p̄
mo rem. i. immediate aliqd in aīa tñ pmo
sūt rem. i. principaliter et nō cōceptum.

Aduerte 2. q̄ de virtute sermonis i. dif
finitio finis nāt̄r sūtū⁹ ē q̄ apud oēs
idem sūt est diminuta. Nā si ponat q̄ i.
finis in voce h̄o vel in scripto apd̄ oēs
nationes fuerit ad sūtndum rem que est
homo puta sor. et platonē tunc talis finis
apud omnes idem significat et tamē nō
est naturaliter significatiuus quia cum
nō sit terminus mentalis nō significat
ex similitudine quam habet cum re et p
consequēs nō sūt naturaliter. De virtu
te ergo sermonis imperfecta est cū com
petat alteri a diffinitio. Sed de bonitate
intellectus pfecta est. Unde sūtē idem
apud omnes pōt intelligi dupliciter. vno
modo p antecedens sic. s. q̄ tam pōt nō

significare idem apud oēs et i. taz finis
vocalis q̄ scripti possunt sūtē idem
apud omēs. alio. p se sic. i. q̄ impossibile
sit nō sūtē idem apud oēs sūtū⁹ aliquid
et illo 2. intelligitur q̄ terminus nālter
significatiuus ē q̄ apud omnes idē signi
ficat. i. p se sic. s. q̄ impossibile est sūtē nō
sūtē illud tūc oīs instātia remouet. Cū
due cōditōes reguntur ad terminū na
turalr sūtūū pmo q̄ sit terminus et hoc
subintelligit in distinctōe loco generis.

2. q̄ significet idē apd̄ oēs p se vt dcm ē
Aduerte 3. circa terminū ad placitum
sūtūū q̄ magis dicit q̄ ē i. q̄ apud omēs
nō sūt idem vt terminus et h̄o lis vel scrip
tus q̄ cā quare terminus vocalis vt scrip
tus nō sūt idem apud oēs est q̄ nō sūt
re ex aliq̄ conueniētia et sūtitudine quas h̄z
cū re que admodū finis mētalis sūt et
sūtitudine et conueniētia quā h̄t cū re sed
solū ex ipōne p̄mi ipōitōis et iō dī sūtē
ad placitū q̄ sūt ad volūtātē p̄mi insti
tuentis q̄ imposuit sūtē talē re q̄ ita bñ
potuisset imponere ad sūtndum aliaz re
quācūq̄ voluisset. Nō tñ q̄ termini vo
cales et scripti aliō sūt nāt̄r et aliō ad pla
citū. nā sūt se ipsos naturalr re aut̄ ad
ex sūt ad placitum. Ideo cum dicit ter
minus naturaliter sūtūū est qui apud
omnes nō idem significat capitur li sūtā
re p̄prie vt est aliquid ex se intellectu re
presentare modo licet q̄ terminus siue
mentalis siue vocalis siue scriptus natu
raliter sūt nisi mentalis et ita h̄z intelli
gi. Ex h̄ patet q̄ due conditiones requi
runtur ad terminū ad placitum signifi
catium. primo q̄ sit terminus secundo
q̄ nō idem apud omnes significet.

Tertia diuisio in terminū cathego
rematicum et sincathegorematicum.

Aduerte pmo q̄ de termino cathego
rematico sunt quatuor opiniones. pma
est Burlei qui vult q̄ ad hoc q̄ aliq̄ sit
terminus cathegorematicus requiritur
sola vna conditio. s. q̄ possit ēē extremū

ppositiois vt pars extremi. s. q. possit eē
 subie. tū vel p̄dicatū vel ps subiecti vt
 p̄dicati. 7 ex h̄ corollarie dī q. h̄ verbuz
 est qn̄ ē 2^a adiacens cū sit p̄dicatū q. ip̄s
 est cathegorema qn̄ h̄o est 3^a adiacens est
 sincathegorema q. tunc nō est p̄dicatuz
 sp̄s. Silr oēs qn̄ ē ex pte s̄bi. s. qn̄ p̄cedit
 s̄bi est sincathegorema cū nō sit subiec^o
 nec pars ei⁹ s̄z cū ponit ex pte p̄dicati ē
 cathegorema cū sit ps p̄dicati. 7 licz hec
 opio. p̄babilis sit q. tū nō est ad mentez
 magri vt ps manifeste iō nō est accipien
 da aliquo. 2^a opinio dicit q. due additio
 nes regunt ad t̄mū cathegorematicuz.
 p^a q. h̄eat p se s̄ḡtum p̄pūm. 2^a q. cū a^o
 ē h̄eat p̄pūm s̄ḡtum. ppter p̄mā exclu
 dunt tū s̄nca. ppter 2^a excludunt aliq
 t̄mū p se s̄ḡtū qui nō p̄nt esse termini
 cathegorematici vt termini equoci. naz
 tales termini l̄z p se h̄eant p̄pūm s̄ḡtum
 tū cū alio sumpti nō h̄nt illud idē s̄ḡtū
 p̄pūz vt dicēdo. canis stella currit. l̄t ca
 nis nō idē p̄pūm s̄ḡtum h̄z qd h̄z qn̄ ē p
 se. vt dicēdo canis. q. qn̄ sumit p se eque
 p̄mo oia sua s̄ḡata s̄ḡt. sed dicēdo ca
 nis stella currit. solū stellā s̄ḡt. Hec opio
 rudis ē 7 nō valet. q. terminus equivo
 cus cū alio h̄z idem s̄ḡtū. qd per se p̄bat
 q. cū alio intelligit in oīe sed q. tūc ha
 beat illud idē s̄ḡtum qd h̄z p se patet p
 p̄m p̄mo p̄berme. q. di. q. p̄mo distin
 guenda est. p̄pō in qua ponit termin⁹ eg
 uocus. ppter suū multipl̄r s̄ḡre. s̄ illud
 idem s̄ḡt in oīe qd ex. 5^a opinio ē. Pauli
 p̄gulensio q. vult q. due additōes regun
 tur ad h̄ q. aliq sit t̄mū cathegorema
 ticus. p^a q. significet aliqd ex se. 2^a q. il
 lud distincte 7 determinate significet.
 ppter p̄mā additōem excluditur termi
 ni sincathegorematici. ppter 2^a exclu
 ditur termin⁹ quē vocat indistinctū. vt
 li albus q. nō s̄ḡt distincte 7 determina
 te. Fundatur hec opinio sup̄ diffinitōe
 magri quē est q. tā p se q. cū alio h̄t. p̄pū
 s̄ḡtum. p hoc. n. q. dicit tam p se q. cum
 alio h̄z p̄mam additōe. q. ille terminus

s̄ḡt ex se q. tam p se q. cum alio s̄ḡt. p h̄
 q. dicit h̄z p̄pūm s̄ḡtum h̄z 2^a additōes
 .i. distinctū 7 determinatū s̄ḡtum habz.
 Hec opinio est du^a. q. talis terminus in
 distinctus. vt albus si ēt p se s̄ḡtū ēt
 cathegorematicus. oīa est falsa vt ifra
 patebit. q. terminus p se s̄ḡtū 7 ca
 thegorematicus conuertitur 7 aīo ab eis
 deditur. s̄z. 4^a opinio est magri in logi
 ca sua magna. q. diffusius loqns q. i hac
 parua vult q. qtuor additōes regunt ad
 terminū cathegorematicū. p^a q. sit t̄mū
 nus simplex taz iplicite q. explicite vt li
 h̄o 7 p hanc excluditur termin⁹ p̄gnans
 q. explicite est simplex sed iplicite nō vt
 nihil subordiat huic conextio nō aliquid.
 2^a q. nō sit extremoz vnitiuus. 7 p hanc
 excludit h̄bū qd vnit extrema. 3^a q. si
 gnificet aliqd ex se. 7 p hanc excludunt
 oīa sincathegoremata. vt oīs null⁹. 4^a
 q. de cōl lege. i. impōne. p^a qd dicitur p̄
 sincathegoremata. 7 ppter illos termi
 nos ignotos ab quibz possent fieri s̄nca
 goremata p nouā impōsitōem. sed quia
 hec vltima additio requiritur in omnib⁹
 vel intelligitur oībus hīs diffinitionib⁹
 merito pōt taceri 7 subintelligi in hac s̄c
 in alijs. Licet hec opinio p̄bati possz. nō
 tamen videt de mente magri in hac lo
 gica pua. magis. n. illic restringit t̄mū
 cathegorematicuz q. hec faciat quare si
 hanc eandē op̄tionē h̄nc 7 ibi teneret
 hec diffinitio data hic d̄minuta essz. cū
 ille quatuor additōes nō exp̄manē in ista
 Ideo addo 5^a op̄tionem. quā solaz re
 puto de mente magistri hic. 7 dico q. ad
 terminū cathegorematicū due additio
 nes reguntur. p̄ma q. sit termin⁹. scda
 q. tam p se q. cū alio h̄z p̄pūm s̄ḡtum. 7
 p hanc intelligo q. significet aliqd extra
 se tam p se q. cum alio. 7 sic p se s̄ḡtū 7
 cathegorematicus conuertitur. 7 realiē
 idem sunt differunt tū ratōe. q. dicitur
 per se s̄ḡtū ex hoc q. solūz quod per
 se sumptum aliqd s̄ḡt. dicitur autem
 cathegorematicus non ex hoc. sed ex eo

tam p se q̄ cum alio habet p̄p̄rium signi-
ficatum. Et si diceret si significat per se
aliquid extra se nōne significat cū alio :
et consequenter quare additur q̄ cum
alio : dicitur q̄ verum est si significat
per se siḡat et cum alio sed non econtra.
terminus enim confiḡat ut li albus
cum alio siḡat et tamen p se nō aliquid di-
cit. Dicit aut̄ q̄ cum alio ut differat. for-
maliter a p se significatio quia nō dici-
tur cathegorematicus p hoc solum q̄ p
se aliquid significet sicut d̄r p se siḡat
sed dicitur cathegorematicus per h̄ duo:
quia tam persone q̄ cum alio significat
et etiam quia ne credat quis q̄ cathego-
rematicus solum per se significat sicut
cum aliquos terminus solum significat
cum alio. Et ideo dicit tam per se q̄ cum
alio: qualiter non facit significatiu⁹
qui solus cum alio significat. Et si dice-
res quare magis dixit habet proprius si-
gnificatum et dicere aliquid proprie si-
ḡat: et si dixisset aliquid p̄p̄rie significat q̄
potuisset intelligere de significare com-
muniter et non proprie: tunc verū esset
de consignificatiuo q̄ tam per se q̄ cum
alio nam per se sumptum significat se et
cum alio significat illud quod illud ali-
ud significat. Et ideo dixit habet propri-
um significatum ne quis incideret in il-
lum errorem: et p̄p̄rie significare intelli-
gitur ut dictum est supra aliquid ex se
representare. Sed quis tamen vellet de-
scendere quartam opinionem esse de mē-
te magistri in logica parua: sicut al̄s me
etiam fecisse. Tunc v̄d̄ q̄ diffinitio data
hic nō est diminuta q̄ vltima conditio
scilicet de cōmuni lege presupponit su-
perius in omnibus. Ideo tacuit illā hic
sicut in alijs. Penultimā v̄o conditionē
scilicet q̄ aliquid significat extra se ex-
pressit magister cum dixit tam per se q̄
cum alio habet proprium significatum:
quia hoc nihil aliud est dicere nisi q̄ si-
gnificet aliquid extra se. secundam v̄o

conditionem non expressit nec primam
quia ille note sunt. Quia prima nota si pa-
tet quia notum est q̄ terminus composi-
tus ex cathegorematico et sincathegore-
matico: non est cathegorematicus quia
non est maior ratio q̄ sit cathegoremati-
cus q̄ sit sincathegorematicus: ut nō
aliquid sed terminus pregnans est hu-
iusmodi. secunda cōditio est ex etymo-
logia vocabuli. dicitur enim termin⁹ ca-
thegorematicus quasi predicatiu⁹ q̄ p̄p̄r
predicari. verbum autem nō potest p̄di-
cari formaliter sumptum. Aduerte se-
cundo: q̄ de termino sincathegoremati-
co sunt due opinionēs. Una est Burles
in logica sua in tractatu de dictionibus
sincathegorematibus: qui vult q̄ ad ter-
minum sincathegorematicum requira-
tur hec sola conditio: scilicet q̄ habeat
aliquid tale officium distribuendi par-
ticulariandi determinandi. et etiam li
nullus differt totus infinitus et cōfimi-
les dicuntur sincathegorematici. Et di-
cit ipse dicitur sincathegorema quasi
significatiuum id est cum alijs significa-
tiuum non quia de se nihil significet: s̄
quia non habet de se significationem si-
nitam vel determinatam: sed finitā tra-
hit ex adiunctis vbi ponit diuisionem
omnium sincathegorematiceam et nume-
rat omnia que habent aliquod tale offi-
cium. Licet hec opinio probabilis sit nō
tamen est ad mentem magistri ideo re-
linquenda.

Alia est opinio magistri et omnium
exponentium ipsum q̄ ad terminus sint
cathegorematicum requiruntur due cō-
ditiones. prima q̄ sit terminus habens
officium: scilicet distribuendi confun-
dendi particulariandi coniungendi ter-
minos vel orationes et determinandi
verbum vel deseruendi sub certo casu
ad differentiam aliquorum terminorum
cathegoricorum: qui nō habent aliquod
tale officium v̄t h̄o: et etiam ad oriam ali-

quorum terminorum non per se signifi-
 catiuorum qui nullū tale officiū habent vt
 relatiuum qui: et adiectiuum vt albus al-
 ba album: et vt termini ignotia b c bus
 bas. 2° q^o per se sumptus nihil signifi-
 cet extra se ad differentiam aliquorum
 terminorum categoricorum aliquod ta-
 le officiū habentium vt differt nihil q^o
 non sunt sine categoricis licet distri-
 buant. Dubitatur an sit differentia
 inter illam primam diuisionem et istam
 tertiam et inter membra prime diuisio-
 nis et istius tertie. Ad hoc tres modos
 respondendi inuenio. Primus dicit
 q^o terminus non per se significatiuus et
 sine categoricis conuertuntur: s^z
 terminus per se significatiuus et cathe-
 gorematicus non conuertuntur: quia p^{er}
 se significatiuus est superior ad cathe-
 gorematicum. Omnis n. categoric-
 us est per se significatiuus et non eco-
 uerso: quia tam terminus vniuocus q^o
 terminus equiuocus est terminus per se
 significatiuus: sed solus vniuoc^{us} est ca-
 thegorematicus et non equiuocus. vt si
 canis est per se significatiuus et non ca-
 thegorematicus. Hic modus responde-
 di rudis est dupliciter peccat. primo q^o
 ponit q^o non per se significatiuus et sine ca-
 thegorematicis conuertuntur quod est
 falsum: quia non per se significatiuus i
 plus se habet quod p^{ro}batur. quia omnis
 sine categoricis est nō per se signi-
 ficatiuus. sed non omnis nō per se signi-
 ficatiuus est sine categoricis. ergo
 et c. consequentia tenet et maior concedi-
 tur ab ipsis. minor vero probatur q^o re-
 latiuum qui est non per se significati-
 uum sibi competat definitio termini nō
 per se significatiui et non est sine cathe-
 gorematicis cum sibi non competat defi-
 nitio termini categoricis. Simi-
 liter arguitur de li albus alba albus. cō-
 similiter isti termini bus bas a b c sunt
 non per se significatiui et tamen non sē
 categoricis. Secundo peccat

quia ponens differentiam inter per se si-
 gnificatiuum et categoricū non
 saluat distinctiōem communem inter si-
 gnificatū supponere et verificari que eēn-
 tialiter ordinantur sicut magis commu-
 ne et minus commune. nam significare i
 plus se habet q^o supponere et supponere
 in plus se habet q^o verificari. probat tñ
 q^o non saluet istam distinctiōem: quia
 talis terminus equiuocus nō habet idē
 significatum propriū per se sumptum
 et cum alio. quia per se sumptus signifi-
 cat non aliquid vnum sed plura in p^{ro}-
 positione autem vnum significat et non
 plura: vt dicendo canis currit solum ca-
 nem significat latrabilem. tunc n. seque-
 retur q^o significare non in plus esset q^o
 verificari quia cum precise verificetur
 p^{ro} animali latrabili et tu vis precise q^o
 illud significet et sic significare non esset
 in plus q^o verificari. Itē sequeretur cō-
 tra philosophum qui dicit q^o primo p^{ro}-
 positio est distinguenda in qua ponitur
 terminus equiuocus p^{ro}pter suū mul-
 tiplex significare. Item quia sicut ex-
 tra p^{ro}positionem habet adequatum si-
 gnificatum ita in ista p^{ro}positiōe dicen-
 do canis est ens et non magis verificatur
 p^{ro} vno q^o p^{ro} alio.

Secundus modus est. Pauli per-
 gulensis dicentis q^o terminus per se si-
 gnificatiuus est superior ad categori-
 cum: et non per se significatiuus est infe-
 rior ad terminum sine categoricis
 Omnis enim categoricus est per
 se significatiuus vt patet et non econuer-
 so. quia terminus indistinctus vt albus
 alba album non est categoricus et
 tamen ē per se significatiuus.

Similiter omnis terminus sine cathe-
 gorematicus est non per se significati-
 uus vt patet et non econuerso: quia terminus
 dependens vt relatiuum qui est non per
 se significatiuus et non est sine cathego-
 rematicis. Licet hec opinio probabilis sit
 tamen est mihi dubia in primo dicto. ga

omnis per se significatiuus per se sumptus aliquid proprie significat ergo omnis talis tam per se quam cum alio habet plurius significatum. patet consequentia prima. quia oppositum consequentis non stat cum antecedente. Secunda consequentia tenet a conuertibili ad conuertibile: antecedens prime consequentie sufficienter probatum est in illa questione contra summulas. quia capitur significare et non constriuitur in diffinitione termini per se significatiui. etc.

Tertius modus respondendi est magistri in logica magna qui vult quod per se significatiuus sit superior ad cathegorematicum et non per se significatiuus est etiam superior ad syncategorematicum aliter tamen quam Paulus per gulensis nam aliqui sunt per se significatiui ut pregnantes termini et copula qui non sunt cathegorematici. Similiter aliqui non per se significatiui ut relatiuum qui et termini ignoti a b c b u f b a f qui non sunt syncategorematici. Nec opinio etiam probabilis est licet videatur etiam posse reduci ad mentem magistri in hac logica parua ut supra dicendi modum tamen violenter reducitur seu trahitur.

Quartus igitur modus ponendi quem solum de mente magistri hic repulo est dicendum quod terminus per se significatiuus et cathegorematicus conuertuntur et ideo realiter non differunt sed ratione. Omnis enim per se significatiuus est cathegorematicus et contra ut supra dictum est ideo conuertuntur et non realiter differunt. Quod autem differant ratione patet. dicitur enim per se significatiuus ex hoc quod per se sumptus aliquid significat. dicitur autem cathegorematicus non ex hoc sed ex eo quod tam per se quam cum alio habet proprium significatum.

Et dicitur ulterius quod non per se significatiuus est superior ad syncategorematicum. Omnis enim syncategorematicus est non per se significatiuus ut patet

sed non e contra. aliqui sunt non per se significatiui ut relatiuum qui et termini ignoti a b c b u f b a f et non sunt syncategorematici ut ex dictis patet.

Quarta diuisio termini in terminum prime intentionis et terminum secundae intentionis.

Aduerte primo quod ad terminum prime intentionis requiruntur due conditiones. prima quod sit terminus mentalis et propter hoc excluduntur omnes termini vocales et scripti. Secunda quod significet non terminum id est rem que non est terminus si sit siue cum hoc significet etiam aliquem terminum ut iste terminus mentalis ens siue non ut iste terminus mentalis homo. et per hanc excluditur terminus secundae intentionis qui solummodo significat terminum.

Ad terminum etiam secundae intentionis due conditiones requiruntur.

Prima quod sit mentalis et sic excluditur terminus vocalis et scriptus. Secunda quod significet solummodo terminum ad differentiam termini prime intentionis qui non solum significat terminum in nio aut significat aliam rem solam que non est terminus ut li homo in mente aut significat rem cum hoc aliquem terminum ut li ens in mente etc.

Aduerte secundo quod hec particula dato quod esset tres expositiones habet.

Prima est communis dicens quod magister dixit dato quod esset propter terminos ficticios solum ut li chimera et hyrococerus qui in mente sunt prime intentionis: quia significant rem que non est terminus. Nec opinio non est consequens quod proba quia non minus termini ficticii significant rem. que res non est terminus si res signata non sit quam scire est signata et non ponitur propter terminos ficticios consequentia nota et antecedens patet.

Item multi sunt termini prime intentionis non ficticii significantes rem que non est ergo non solum ponitur pro

pter terminos ficticios consequētia tenet
 et antecedens patet de istis terminis in-
 finitum vacuum. Secunda expositio
 est Pauli pergulensis dicentis qd magi-
 ster dixit dato qd esset propter terminos
 transcendentē de quibus poterat esse
 dubium an essent prime intentionis cō-
 significant omnia formaliter tam res q
 non est terminus qd rem que est termin-
 nus. Ideo dixit dato qd esset. i. dato qd et
 significet formaliter terminum adhuc
 est terminus prime intentionis. Hec
 opinio falsa est quia sequeretur qd si nomen
 in mente esset terminus prime intentionis qd
 est falsum. probatur contra quia ille termi-
 nus nomen in mente est terminus men-
 talis significans rem que non est terminus
 dato qd esset. i. dato qd etiam significet ter-
 minum ergo est terminus prime inten-
 tionis contra tenet a diffinitione ad diffini-
 tum et ante pro secunda parte notum est
 .s. qd significat terminum. prima ergo
 probatur si nomen in mente significat
 omne nomen. i. presens preteritum et fu-
 turum sed nomen preteritum est res
 que non est terminus cum sit corruptum
 ergo significat rem que non est terminus
 unde cum significat rem que de necessi-
 tate non est: significat rem que non est ter-
 minus. Tertia opinio est senensium
 dicit qd illa particula dato qd esset ponitur
 propter terminos secunde intentionis
 quibus competere diffinitio si non pone-
 retur ut probatur argumentum factum
 contra Paulum pergu. Ideo dicitur da-
 to qd esset id est dato qd illa res significa-
 ta non esset terminus. Unde imaginan-
 tur isti qd in hac diffinitione ponuntur
 tres particule. Prima terminus men-
 talis. Secunda significans non termi-
 num que exponitur id est significans re-
 que non est terminus. Tertia dato qd
 esset et per hanc particulas dato qd esset
 solum differt a termino secunde inten-
 tionis cui competit omnes alie particu-
 le illius diffinitionis: et dicunt ulterius.

Et notanter dixit significans non termi-
 num: et non dixit non significans termi-
 num: quia ad hoc qd significet non ter-
 minum sufficit qd res aliqua sit signifi-
 cata per ipsum que non sit terminus si-
 ue cum hoc significet rem que est termi-
 nus siue non. Si autem dixisset non si-
 gnificat terminum ad hoc qd esset vera
 requireretur qd nullo modo rem signi-
 ficaret que est terminus: et ut adhibeat
 fides dictis eorum dicunt qd hec fuit ex-
 positio magistri quam audiuit ex ore eius
 magister Nicolaus de sulmona dum esset
 bononie. Hec expositio est dubia
 quod dicit qd dixit dato qd esset ad differenti-
 am terminorum secunde intentionis qui-
 bus competere ista diffinitio si non po-
 neretur illa particula dato qd esset: et sic
 concedit qd terminus secunde intentio-
 nis significat non terminum eo qd signi-
 ficat rem que non est terminus: sed hoc
 est falsum. quod probatur sic. Terminus
 secunde intentionis significat solummo-
 do terminum ergo non significat non ter-
 minum. tenet consequentia ab exposita
 ad suam exponentem et ante est verum ut
 patet de mente magistri diffinendo ter-
 minum secunde intentionis. ergo conse-
 quens est verum quod contradicit illi cō-
 cesso terminus secunde intentionis si
 significat non terminum. Ideo addo 4.^a
 expositionem quam solam de mente ma-
 gistri reputo. Pro qua adverte qd due
 particule ponuntur in hac diffinitione
 prima terminus mentalis per quam cō-
 uenit cum termino secunde intentionis
 Secunda significans non terminum per
 quam differt a termino secunde intentio-
 nis quod falsum est dicere de termino 2.º i
 tētois qd significet non terminum quod sequi-
 tur non terminum. ergo non signat solum ter-
 minus sed magister et per contra a dīctorio
 vni exponit ad dīctorium alii exponit
 Adverte ulterius qd hec particula signi-
 ficans non terminum est modicu obfcura. so-
 mgr. exponit eam per duas particulas sequē-

tes. p^a re que nō ē terminus. 2ª dato q^d
eēt. i. si illa res signa esset. p^a pticula. s. q^d
non est termin^{us} nō sufficiēter exponit li
signs non terminū. q^d dⁱ aliq^d ē v^{er}z dicer^e
significat rē q^d nō ē terminus r^e tñ sⁱm ē
dicere signū nō terminū quonā de termi
no 2ª intētionis ē v^{er}z dicer^e significat rē
que non ē termin^{us} q^d iste tñus nomē in
mente signū nomen p^{re}teritū q^d ē corrup
tum r^e tale ē res que non ē terminus. tñ
nus. n. corruptus non est terminus r^e tñ
sⁱm est dicere q^d significet non terminū
vt. s. probatum ē q^d est contra dⁱffinitō
nē termini 2ª intētionis. ideo signū rem
que non est terminus in plus se h^{ab}z q^d si
gnificare non terminū sicut res que nō
est terminus in plus se habet q^d non ter
minus: quia omnis non terminus est res
que non est tñ r^e nō extra. aliquid enīz
ē res que non est terminus vt terminus
corruptus: r^e tamē falsū est q^d terminus
corruptus est nō terminus sicut omnis
nō homo est res que non ē homo vt ho
mo mortuus r^e tamen sⁱm ē dicere q^d est
nūc homo q^d sequeretur q^d eēt. Ideo ad
dit magister aliam pticulā dato q^d esset
i. si res significata sit vt sufficiēter ex
ponunt illā pticulā signs nō terminū q^d
non sufficiēter exponebat p^a illā solā. s.
rem que non ē terminus. De aut^{em} due p^a
ticule sit sūpre sufficiēter exponūt illā
q^d ouertunt^{ur} secū. Omne. n. signs nō ter
minum est signs rez que nō est termin^{us}
si res significata sit r^e extra. Omne signs
rem que nō est terminus si res significa
ta sit est significans non terminum mo
do falsum est dicere de tñ 2ª intētio
nis q^d significet rem que non est termi
nus si res significata. sit sicut falsum est
dicē de eo q^d significet non terminum. r^e
sic patet q^d magister posuit dato q^d esset
vt sufficiēter exponeret li significans
non terminum quia non sufficiēter ex
ponebatur per significare rem que non
est terminus r^e consequenter nō differt
per hanc particulam ab aliquo a quo nō

differrat per illaz significans non termi
num quod est contra senenses. non ta
men tollitur quin differrat per illam par
ticulam a termino 2^a. intētionis.

Aduerte circa dⁱffinitū q^d non est
idē intētio p^{ri}ma terminis p^a intētiois
2^a nomē p^{ri}me intēntis. sⁱlt^r nō est idē
intētio 2^a r^e terminus 2^a intētionis r^e
nomen 2^a intētionis. Intētio p^{ri}ma
a diuersis diuersimode declarat. Qui
dam enim dicunt q^d intētio p^{ri}ma est
ipsa res intellecta quam intēdit intel
lectus. Intētio vero 2^a est res intelle
cta vt taliter cōsideratur verbi gratia
vt predicabilis dⁱ pluribus vnde quo ad
materiale 2^a intētio est ens reale sed
quo ad formale est ens rōnis r^e non rea
le quia proprie loquendo ens rationis ē
quidam modus consequens rem intel
lectam vt intellecta est sicut sunt inten
tiones 2^a sⁱm. Heruicū in tractatu suo
de secundis intētionibus. p^a intētio
formaliter est habitudo rei intellecte
ad intellectum. Intētio secūda est ha
bitudo illius habitudinis ad intellectū
r^e sic tam p^{ri}ma intētio q^d secūda eēt
respectus quidam siue rationales ratō
nis subiectiue in re intellecta existentes
Tamē secundum burleum intētio p^{ri}
ma est p^{ri}mus conceptus rei intellecte
abstractus a re. secūda intētio est se
cundus conceptus immediate abstra
ctus a conceptu p^{ri}mo r^e rationabiliter
dicitur intētio p^{ri}ma secundum Bur
leum quia est illud quo mediāte p^{ri}mo
res intelligitur et secūda intētio quia
eo mediāte secundario res intelligit^{ur}.
Ecce quō auctores diuersimode loquū
tur de intētionē p^a r^e 2^a. Nomē vero p^a
itētiois ē vox signs rem que nō est tñ
nec nata est esse terminus vt hoc nomē
vōle homo album. Nomen vero secū
de itētiois ē vox signs conceptū vt h^{oc} nomē
vōle spēs gen^{us} dⁱra sup^{er}posito q^d v^{er}ba sint
solum conceptus anime vt dicunt ter
miste. sⁱm tamen reales nomē p^{ri}me in

tionis est vox significans rem vt ca/
dit sub pmo ceceptu intellectus ⁊ nō dī
nomen prime intentionis vel secunde qz
terminus mentalis vel intentio anime
sed quia intentionem significat vel me/
diante intentione quod dico propter di
uerſitatem opinionum. Termin⁹ hō
prime intentionis est terminus mentalis
significans rem que non est terminus. i.
similitudo rei in anima vel concept⁹ pri
mus rei representans rem. Termin⁹ hō
secunde intentionis est terminus menta
lis significans rem solūmodo que ē ter/
minus. i. secundus conceptus rei abstra
ctus ⁊ pmo ex his potes colligē dīam.

Quita diuisio tmini i tūuz pme iposi/
tōis ⁊ terminū secunde impositionis.

Aduerte pmo q ad tmini pme ipositō
nis regrunt due cōditōes. pma est q sit
termin⁹ vocal vel scriptus vt excludat
q cūq tūuz mentalis. 2º q significet non
tmini sicut dicebat de tmino pme intē/
tōis: ⁊ p hāc particulam differētia termi/
no secunde impositionis q sūt solūmodo
terminum. Et ex h signum est cum tmi/
nus prime impositionis ⁊ pme intentōis
nō differunt pncipaliter nisi q vnus est
in mente alius hō in voce vel in scripto
qa ille due particule terminus mentalis
significans nō terminum erant sufficiē/
tes in diffinitōe termini prime intentio
nis: ⁊ residuum addebatur solum ad de
clarandum istam particulam significās
nō terminū. Ad terminū ē secunde impo
sitōis due cōditōes requirūtur. pma q sit
terminus vocalis vel scriptus. secūda
sūt solūmodo terminū: ⁊ ex h p duplex
dīa inter terminos pme ⁊ secunde inten
tionis ⁊ impositionis prima qa termini
primi sunt mentales. secūdi hō sunt vo/
cales vel scripti ⁊ ex consequenti sequit
secūda que est q primi sūt naturaliter
secūdi hō ad placitum. Aduerte secun
do circa diffinitū q nō est idem imposi/
tō prima ⁊ nomen prime impositionis.
⁊ terminus prime impositionis. Si

militer nō est idem impositio secūda no
men secunde impositionis ⁊ terminis se/
cunde impositionis. Unde Beuelhip sic
diffinit impositionem. Impositio est ter
mini volūtaria institutio ad aliquid si
gnificandum quod prius non significa/
bat: prima impositio est ad significandū
rem: secūda vero impositio est ad signi/
ficandum vocem. Nomen prime im/
positionis est nomen vocale significās
rem vt res distinguitur contra vocem.

Et ideo dicit Boecius in primo per/
ibermēnias q nomina prime impositio/
nis sunt nomina rerum distinguendo rē
contra vocem vt scilicet est communis
pd conceptus anime ⁊ ad rem extra ani
mam que non est vox: notabiliter dicit
prime impositionis quia prius imponit
nomen ad significandum econceptum ⁊
rem extra animam quam vocem ⁊ tale
nomen prime impositionis diuiditur in
nomen prime intentionis ⁊ in nomen se/
cunde intentionis a Boecio primo per/
biermenias ⁊ declaratus est supra quid
est nomen prime intentionis ⁊ quid se/
cunde ideo vide ibi. Nomen vero se/
cunde impositionis est nomen vocale si
gnificans solum vocem. Et ideo dicit
Boecius q nomina secunde impositio/
nis sunt nomina nominum id est sūt cō/
munia solis vocibus significantibus ad
placitum vt iste voces nomen verbum
⁊ participium que solum sunt commu/
nia vocibus significantib⁹ ad placitum
vt istis vocibus homo animal albedo
quantitas. Terminus autem prime im/
positionis dicitur terminus quicunque
vocalis vel scriptus qui significat rem
que non est terminus. Terminus vero
secunde impositionis dicitur quicunque
terminus vocalis vel scriptus qui signi/
ficat solum terminum. Ex his trib⁹ po
tes colligere differentiam inter ista.

Sexta diuisio terminorum in termi/
num complexum ⁊ terminū incomple/
plexum. Aduerte circa diffinitum q

terminus potest dici complexus tripliciter primo quo ad terminos tñ vt Joannes Antoni². 2° quo ad significatū tñ vt si hec terminus hō imponatur ad significandū hōiem ēē aīal. 3° quo ad terminos r quo ad significatōē r sic describitur Terminus complexus est qui significat aliquid cuius partes significāt aliquid separate vt homo alb⁹ dēū esse r huiusmodi r sic accipit in pposito. Ita terminus in cōplexus dicitur tripliciter quia quot modis dī vnum oppositorum tot modis dicitur r reliq⁹ primo topicor. In pposito pōt accipi termin⁹ incōplexus quocūq⁹ mō siue sit incōplexus quo ad significatū r quo ad terminos sit vt li hō. homo siue sit incōplexus quo ad signū vt li Jo. anto. siue sit incōplexus q ad finos tñ vt li hō si ponat ad significandū hōiem esse aīal. Aduerte 1° circa diffinitionē termini incōplexi cū dī. Terminus incōplexus vocat dictio qz ista non est diffi⁹ nec pprie nec cōiter qz diffi⁹ nō est ex vno termino fm plm 2° posterioz. r. vij^o metaphisice s; ad min⁹ ex duob⁹ vt ex genere r dīa sed. i^o est d claratio exēplar qd sit dictio pz ex grāmatica. ē. n. pars minūma ordīs compositē. Similiter dicat de tmino cōplexo qz i^o ē dclaratō exēplar r non diffi⁹ cū dī. Termin⁹ cōplex⁹ ē oīo. qd āt sit oīo ifra hī. Hic sūt duo dubia. p^o cū oīs bona diuisio dēat cē bimēbris r reducibī ad bimēbrē p Boeciū i li² diuisionū ducit q modo oēs diuisiōes termini reducātur ad bimēbrēm ex quo sunt. vi. diuisiones per quas terminus videtur eque primo diuidi rē. ij. dubium ē propter quid magister nō fecit mētione de alijs diuisionibus terminor. s. communi discreto finito infinito positio r pīuatio media to r immediato magis communi minus communi cōnotatio r non cōnotatio cum de his etiam habet logicus consi derare consimiliter. Ad primum dubiū inuenio duos modos respondendi.

Primus est quorundam dī. q terminus immediate habet tres diuisiones in per se significatiuū r nō per se significatiuū cathegorematicū r sincathegorematicū complexū r incōplexum. Deinde per se significatiuus diuidit in naturaliter significatiuum r ad placitū significatiuū. Naturaliter significatiuus diuiditur in terminū prime intētionis r. ij^o Ad placitū significatiuus diuiditur in terminū prime impositionis r. ij^o impositio nis: r sic patet responsio ad dubium fm istos. Hic modus peccat in hoc q ponit terminū diuidi p^o i cathegorematicū r sincathegorematicū q est fm qd probatur quia qñcūq⁹ dantur plures diuisiones de aliq quaz aliqua euacuat totum diuisū r aliqua nō. i^o que nō euacuat diuisum non potest esse prima sed diuisiō finī. In cathegorematicū r sincathegorematicū nō euacuat totū diuisū qz aliq ē terminus qui nō ē sincathegorematicus nec cathegorematic⁹ vt q a b c bus bas. Diuisio āt termini in cōplexum r in incōplexum euacuat totū diuisum: r etiam diuisio in per se significatiuū r nō per se significatiuum euacuat totum diuisum. ergo illa non est prima.

Secundus modus est Pauli p gulensis dī. q finus primo diuiditur in terminum complexum r incomplexū. Deinde terminus incomplexus in per se significatiuum r nō per se signū. de hic per se significatiuus sincathegorematicū r in distinctum. r nō per se significatiuū diuiditur in sincathegorematicum r de pendentem. terminus cathegorematic⁹ in terminum nāliter signū r ad placitū signū. Termin⁹ nāliter significatiuus i terminū p^o intētionis r 2°. Termin⁹ r o ad placitū significatiuus i terminū p^o ipositionis r 2°. r p h pz rīfio ad du^o. Hic modus multis modis peccat p^o qz pōt q fin⁹ diuidit pus i cōplexū r i cōplexū. dēi i p se signū r nō p se signū dēqñ p se signū r nō per se signū

ita euacuant terminū diuisū in cōi sicut
cōplexū et incōplexū: g̃ ita p^o diuidunt
terminū. 2° peccat cum diuidit terminū
p se significatiuū in cathegorematicū et
distinctū: q^o omne diuisū predicatur
de suis diuisibilib^{us}: sed indistinctus nō
est p se significatiuus vt alb^{us} alba albus
q^o p se sumptus nō significat g̃ tē. 3°
peccat cū diuidit nō per se significatiuū
in sincategorematicū et dependentem:
q^o non sufficienter diuidit terminū non
p se significatiuū cū aliq^{uod} sit termin^{us} nō
p se significans qui non est sincategore-
matic^{us} nec dependēs vt bus bas. Jō addo
3° modū quē solū de mēte magrī h̃ repu-
to et dō q^{uod} tē^{us} pōt diuidi: et sic eque p^o et
sufficienter i tē^{us} p se signifiū et nō p se signifi-
uū et i tē^{us} cōplexū et incōplexū. Cui^{us} ratio
ē q^{uod} quilibet har^{um} diuisionū sufficienter e-
uacuat diuisum. verum est q^{uod} vna datur
per respectum ad signa alia per respectū
ad significata. Deinde terminus non per
se signifiuus diuidit in tē^{us} signifiū et nō
cōsignificatiuū: terminus cōsignificatiu^{us}
diuiditur i terminum indistinctum et de-

pendentes siue relatiuum. Termin^{us} non
cōsignificatiuus diuiditur in terminū
alicuius officij et terminum nullius offi-
cij. terminus x^o per se significatiuus di-
uiditur i terminū natur aliter significa-
tiū et ad placitū. Nāl^{iter} significatiuus
diuiditur i terminū p^{er} intentionis et 2°:
terminus ad placitū significatiuus diui-
ditur in terminū p^{er} impositionis et scde.
Et quia terminus in cōi dupl^{iter} diuidat^{ur}
imediate non sequitur aliq^{uod} iconueniēs
quia membra illarū diuisionū nō sunt
opp^{osita} realit^{er} sed s^{ecundum} rationē. Q^{uia} enī sub
vno mēbro diuisionis est et nō e sub mē-
bro alterius diuisionis vt li homo ē ter-
minus incōplexus et est p se significatiu^{us}
et li homo albus est terminus cōplexus et
est per se significatiu^{us} et sic de alijs sicut
quantitas diuiditur a p^{ro}lo duplici i pre-
dicamentis vno^{us} in cōtinuam et discretā
alio modo in q^{uod}ritatem habentem pōnē^{tem}
et non habentem pōnē^{tem}: et tamen quod
est sub vno mēbro diuisionis contine-
tur sub mēbro alterius diuisionis: et vt
clare intelligas arborem designauit.

terminus

p se signifiuus		cōplex ^{us}	incōplex ^{us}
nō cathegorematic ^{us}	cathegorematic ^{us}		nō p ^{er} signifiū
nāl ^{iter} signifiū	ad pla ^{citū}	cōsignifiū	nō cōsignifiuus
	prime impositionis	scde impositionis.	
p ^{er} intentionis	2 ^o intentionis	alic ^{uius} officij	nullius officij

Aduerte tamen q̄ nullā mentionem
feci de aliquo quod ouertit̄ euz p se sig
tuo. Scq̄ndo tñ opionem magri i logi
ca magna hūc totali diuisioni addenda
eēt solū diuīso termini p se sigtū i ca
thegorematicū z nō cathegorematicum
p se sigtū sic ē tñus pgnans z copula.

Ad 2^m dubiū dicunt senēses q̄ magr
debuisset eos terminos describē in hoc
loco: vñ ita ad ppositū suū eos notifica
uit: s; tūc est dubiū vtz oēs dclaret vbi
oēs tales describet. Jō alij aliter dicunt
q̄ magr posuit diuīdōes famosiores et
minus famosas tacuit. Si aliq̄s q̄reret
nūqd diuīso termini in tñū singulārē
z vñ sit famosa vel nō? Et id ego alr
dico q̄ magr nō posuit oēs illas ne tñ
caret aīum iuuenū cū tot diuīsonib; s;
tunc q̄rens q̄re poti⁹ tacuit illas q̄ istas
Dr q̄ ille magr facit ad ppositū suū.
Pro maiori tñ doctrina hīc istas. 6. diuī
siones terminoz volo declarare euz ē
necesse sit ipsi logico.

Prima diuīso tñ i vñ z singularē.
Terminus vñs est qui est aptus nat⁹
p̄dicari de pluribus vt li hō li aīal. Ter
minus singularis ē q̄ ē aptus nat⁹ p̄di
cari de vno solo z nō d plurib; vt sol. z
plato sic diuīnit eos p̄bi pmo p̄bieme.

Contra has diuīntōes arguit q̄ sol
est termin⁹ vñs z tñ nō p̄dicatur de plu
ribus sed de vno solo igit diuīntiones
male. Itē sol. ē termin⁹ singularis z tñ
p̄dicat de pluribus: q̄ p̄les appellant hoc
noīe sol. ḡ diuīntiones male.

Pro responsione ad hec argumenta
aduerte q̄ cā q̄re tñis vñs sit p̄dicabit
de pluribus z singularis nō. aliter desi
gnatur a realib; aliter a terminis. Rea
les dicunt q̄ terminus vñs ē p̄dicabit
de pluribus: q̄ significat vnā naturam
cōicābilē ab ill' plurib; neq̄ p̄les nās cōes
quo ad terminos, vñuocos vel plures
naturas cōes quo ad terminos equiuo
cos. Singularis xō q̄ nō significat vnā
nām cōicābilē pluribus neq̄ plures na

turas cōes. ideo nō p̄dicat de pluribus
sed de vno solo. Terminis xō dicunt
q̄ terminus cōmunis natus est p̄dica
ri de plurib; is non quia significet aliq̄
naturam cōmunem pluribus: sed q̄ im
positum fuit ad significandū plura fm
vnām z eandem impositionem. Singu
laris xō est aptus natus p̄dicari de vno
solo quia est impositus ad significandū
vnum solum scdm vnām impositionem.

Ad p̄mum ergo respondet. q̄ q̄uis li
sol nō p̄dicatur de pluribus tamen ē
aptus natus p̄dicari de pluribus fm
p̄mā op̄tionem q̄ sigt naturam cui
nō repugnat esse in pluribus quantum
est de se: licet p̄ accōis possit impediri vt
h̄ ratione materie: quia hec forma solis
informāt totam materiam capacem for
me solis. Secundum aliam op̄tionem
dicitur q̄ sol est aptus natus p̄dicari
de pluribus quia est impositus ad signi
ficandū plura fm eandem impositionem.

Ad 2^m fm reales pz q̄ li sol. non p̄di
catur de pluribus q̄ non significat vnā
naturam cōmunem pluribus sed solum
fm nomen. Et fm terminis nō p̄di
catur de pluribus quia nō est impositus
ad significandū plura fm eandem im
positionem. Et si dicitur contra chimera
est terminus cōmunis z tamen non est
aptus natus p̄dicari de pluribus quia
nihil est quod sit chimera. Dicit q̄ ap̄
intellectum tales p̄dicatōes vere sūt
i chimera est chi⁹ illa est chimera. licet
fm naturam sint impossibiles. Dubi
um est an li isti in numero plurali sit ter
minus cōmunis vel singularis cū dicit⁹
p̄mo q̄ sit terminus cōmunis: quia oīs
terminus sup̄pōiblis p pluribus de qui
bus p̄dicat est cōis li isti est bi⁹ vt pz.
ḡ rē. Opp⁹ arguit q̄ si li isti eēt tñinus
cōis tūc illa esset vñs. oēs isti currūt: sed
hec nō est vñs. ḡ rē. cōntia nota cū maio
ri. minor probat. quia i⁹ non est vñuer
salis. oēs Elecerones currunt. ḡ a si nec
omnes isti currūt. tenet cōntia. q̄ sicut li

Licero est nomen proprium et terminus discretus ita licet isti in singulari probatur quod illa omnes Licerones currunt non est propositio. ergo non est vniuersalis. tenet contra et antecedens probatur quia illa est propositio equiuoca. ergo non est propositio vna. tunc si non est vna propositio. ergo non est propositio. Circa hoc dubium duae sunt opiniones. Una vult quod sit terminus communis. et hanc tenet magister in logica parua. Alia vult quod non sit terminus communis. et hanc tenet in logica magister. Sustinendo primam opinionem neganda est ultra conscientia non est vna propositio. quod non est propositio quia philosophus primo per herme. diuidit enunciationem in vnam et plures. et certum est quod diuisum predicatur de quolibet diuisum. ergo ista est vera enunciatio plures est vna enunciatio ita in proposito dicatur. Ulterius potest negari similitudo inter illas. omnes Licerones currunt et omnes isti currunt. et ratio est quod licet Licerones predicatur de pluribus secundum diuersas rationes. sed licet isti secundum eandem rationem. Sustinendo vero secundam opinionem ad arguentum dicendum ut ipse dicit negando maiorem sed deus sic summi. si debet esse vera. Omnis terminus supponibilis diuisive pro pluribus est communis modo si licet isti supponit pro pluribus hoc est per modum vnius et collectiue. Vel dicit ipse licet significet plura non tamen supponit pro illis. quod non secundum rationem eandem predicatur de pluribus. prima opinio michi magis placet.

Secunda diuisio est in terminum magis communem et minus communem.

Terminus magis communis est qui vniuersali potest predicari de alio et non e contra. respectu cuius est magis communis vel saltem sibi non repugnat vel animal respectu hominis est finis magis communis. et non tenet dicitur. et sibi non repugnat. quod si sol est inferius ad licet sol et minus communis. et tamen vniuersali

predicatur dicendo. omnis sol est iste. sol etiam apparet quod licet sol non sit communior sufficit tamen quod repugnet isti finis sol predicari vniuersali de licet sol. et non e contra.

Terminus minus communis est qui non vniuersali predicari potest de alio respectu cuius est minus communis. vel saltem non repugnat: ut licet homo respectu animalis. Contra hoc arguitur et probatur quod nullus terminus est communior alio quod contra terminum attenditur penes multitudinem significatorum sed eque multa significat vnus terminus communis sicut et alius. ut probatur. ergo et cetera. consequentia nota cum maior. minor probatur. Nam quilibet terminus communis significat finem. ergo vnus non plura significat quod alter. consequentia nota. quia vnum infinitum non est maius alio. antecedens probatur. quia iste terminus homo significat omnes homines presentes praeteritos et futuros possibiles et imaginabiles quod sunt infiniti. Etiam de quocumque alio termino communi dicendum est. et hoc argumentum fuit tante efficacie apud aliquos quod fuit opinio que dixit quod nullus finis communis est alio communior. quia quilibet significat infinita. Sed hec opinio falsa est et tripliciter improbat. quia sequitur nullus terminus communis est a communior. ergo nullus terminus communis est superior a tenet contra quod quilibet finis superior est communior. consequens est manifeste falsum. 2. per se sunt magis substantie quod 2. et species sunt magis substantie quod genera. et aliquid sunt termini magis communes quod minus communes. quia oppositum consequens non stat cum ante. 3. sequeretur quod non esset predicatio indirecta in finis communibus. quod sepe equale predicatur de equali. consequens est manifeste falsum. Ad argumentum illorum respondeo negando quod penes multitudinem significatorum attendatur communitas termini. quia homo albus plura significat quod homo. et tamen est minus communis quia significat omnes quod significat

homo et alba ultra: sed cōstas termini attendit ut dictū est i diffiniēdo, penes utrū p̄dicari d̄ alio et nō cōuerso ut penes non repugnantiam.

Tercia diuisio termini i t̄minū infinitum et terminum finitum.

Terminus Infinitus est terminus negatus q̄ naturā vnā intermit et infinitas derelinqt ut si nō homo et dicitur infinitus. i. in determinatus s̄m suā significationem.

Terminus finit⁹ ē termin⁹ nō negatus q̄ nullā naturam intermit. et dicitur finit⁹. i. determinat⁹ in significado. Et tra termin⁹ infinitus d̄r ta de nō ente q̄ de ente ergo nō infinitas naturas dereliquit tenet cōntia q̄ si derelinqueret infinitas naturas d̄ret aliqd positū et inter nō possz affirmari de nō ente. aīa aut d̄ mēte phi p̄ p̄bermentias ca° de x̄ bo dicentis sed infinitū sit x̄bum qm̄ sit ē in q̄lz qd est vel nō ē. vbi sanct⁹ Thomas et Boecius et alij exponētes dicūt d̄ mēte phi q̄ termin⁹ infinit⁹ d̄r taz de ente q̄ de non ente ideo cederent ista chimera ē nō homo nō sequitur ergo chimera ē a t̄tio adiacēte ad 2° adiacent quia terminus infinitus ē ampliatiu⁹ cu x̄ticitur ta de ente q̄ de nō ente. In oppositū arguit p̄ cōiter logicantes dicūt q̄ a negatiua d̄ p̄dicato finito ad affirmatiua de p̄dicato infinito siue cōstātia subiecti nō valet cōntia sed cū cōstātia sic p̄ qd habetur q̄ terminus infinitus solū d̄r de ente q̄ si posset vere p̄dicari de non ente sicut de ente valeret cōsequētia siue cōstātia subiecti. Itē Boecius in p̄mo p̄bermentias dicit q̄ terminus infinitus ē q̄ negat vnā naturam et infinitas derelinqt. modo p̄ h̄ q̄ infinitas derelinqt denotat q̄ importat aliqd positū et p̄ olequens nō pōt x̄ficari d̄ nō ente ēt ut Boecius sibi dicitur. pro cognitione vel concordatione horum aduerte q̄ terminus infinit⁹ dicit duo vnum principaliter. i. negationem vnius

nature: aliud secūdarīo indeterminate t̄n. i. aliquid qd nō est natura illa negata. quo ad primū indifferenter dicitur tā de non ente q̄ de ente. quo aut ad secundū d̄r solum de ente. Qui ergo dicunt q̄ dicitur taz de non ente q̄ de ente considerant solū ad p̄cipale significatum. Qui aut dicunt q̄ dicitur solū de ente considerant totale significatum quare vtriqz bene dicunt.

Quarta diuisio termini in positiuū et priuatiuum.

Termin⁹ priuatiu⁹ ē qui naturā vnā negat cōnotās aptitudinem ad illaz ex parte subiecti ut cec⁹ d̄r q̄ nō h̄z visum est tamen aptus natus habere visum.

Termin⁹ positiu⁹ ē q̄ pōt naturā vnā cui pōt aduenire priuatio ut vilis auditus. Aduerte t̄n q̄ aliqs est terminus q̄ nō ē positiu⁹ nec priuatiu⁹ ut nō homo

Quinta diuisio termini i t̄minū cōnotiuū et terminum nō cōnotiuū.

Termin⁹ cōnotiuus ē q̄ adequate significado suū signū significat al. qd qd se hēt p̄ modū for̄ respectu illi⁹ significat⁹ i termin⁹ albu ē cōnotiu⁹: q̄ significando albu n̄gt albedinē q̄ se habet p̄ modū for̄ respectu albi. et sic de alijs. et breuit̄ ois termin⁹ i secreto ē cōnotiuus. Terminus nō cōnotiuus ē q̄ significando suū significatū nō significat aliquid qd se h̄z p̄ modū forme respectu illi⁹ significat⁹: ut humanitas et albedo. et breuit̄ ter q̄cūqz terminus in abstracto. et si alius termin⁹ i significando suū significatū significat aliqd p̄ modū forme substantialis ē termin⁹ subalis: ut bō. si x̄o significat al. qd p̄ modū forme accidentalis ē termin⁹ accidentalis ut albu: si x̄o nō significat p̄ modū sube nec p̄ modū accidentalis nō est termin⁹ subalis nec termin⁹ accidentalis. nec q̄libz termin⁹ substantialis est in p̄dicamento sube ut d̄s nec q̄lz termin⁹ accidentalis ē in p̄dicamento accidentalis. ut iustū sapiens vel hōz abstracta q̄ sunt analogi vel equiuoci.

*Terminus finit⁹ - errata la signatur
il testo non vuol compiere A. 2 15*

Sexta diuisio termini in terminum
mediatum et in terminum immediatum

Terminus immediatus est terminus
simplex non resolubilis in aliquid ut p/
nomina demonstratiua in singulari nu/
mero: ut ego tu ille iste hic et aduerbia
demonstrandi: ut nunc tunc hic et illic et
hoc verbum est prout est in singulari nu/
mero et causa est quod hoc posset intrare pro/
bationem quorumque aliorum terminorum: p/
aliquibus supponentium et non est sicut no/
ti et non dico sicut superius vel inferius
us quod si hoc intrat probationem illius termi/
ni si homo. et tamen non est inferius nec su/
perius ad illum sed bene est notius. seg/
tur. n. homo currit et hoc est si homo quod
ille homo currit. Ideo illa talis propo/
sicio est immediata hoc est quod non potest
probari per aliquod notius per sensum. et tamen
est dicta inter illos terminos imediatos
eo quod pronomina et aduerbia sic se ime/
diata quod nullum terminum inferiorem se habent
per quem possint probari. sed illud verbum
est prout est temporis et numeri singularis
sic est immediatum quod nullum habet se terminum
num: sed sub eo omnia habent continent. cuncti
unt tamen omnes in hac diffinitione qui
sunt simplices termini non resolubiles in
aliquid aliud etc.

Terminus medius est terminus resolubilis
in aliquid aliud: ut li homo.

Capitulum de nomine et verbo.

Quia de nomine

et verbo ex quibus oratio componitur et pro/
prio logico principaliter considerat. id
de his restat diffinitionem assignare. non
ergo est terminus etc.

Aduerte quod philosophus in primo peribermec. ali/
ter determinat de nomine et aliter ma/
gister hic. philosophus. n. strictius locutus est
quod magister determinauit. n. solum de no/
mine vocati ad quod septem conditiones requi/
runt. ut diffinitio completa manifestetur.
Est enim nomen vox signifiua ad placitum
sine tempore. cuius nulla pars separata signifi

cata et recta. Dicitur per vocem ad differentiam
sonorum qui non sunt voces: ut strepitus
pedum fragor arborum. 2° dicitur signifiua ad
dictam vocem non signifiuam. ut hec vox bu/
ba. 3° ad placitum secundum institutionem hominis a
beneplacito procedente ad differentiam vocum
naturaliter significatiuum ut gemitus infir/
morum. 4° sine tempore ad differentiam
verbi et participii que significant cum tempore.

5° cuius nulla pars separata signifi ad dif/
ferentiam omnium cuius partes signifi separe. 6°
finita ad differentiam nominis infiniti quod non
est nomen secundum logicos ut non homo cuius
ratio assignatur factus Thomas ibi quod nomen
determinate re signifi aut nomen sicut nomen
aut personam sicut pronomen aut utrumque si/
cut nomen proprium. Infinitum aut nomen
non significat determinatam rem quod verificat/
ur tam de ente quam non ente. 7° dicitur recta ad
differentiam obliqui casus qui non dicitur
nomen. Cuius ratio assignatur a philosopho quia
nomen iunctum cum verbo substantiuo facit
orationem veram vel falsam sed talis obliquus
non facit orationem veram vel falsam ideo non
est nomen. Sicut doctor dicit quod solus no/
minatiuus est nomen quod per ipsum facta est impos/
sibilitas nominis ad signum. obliqui vero vocantur
casus quod quasi cadunt per quamdam decla/
rationis originem a nominatiuo qui non
dicitur casus eo quod non cadit. Stoici ta/
men dixerunt nominatiuos casus quos gram/
matici sequuntur eo quod cadunt. id est procedunt ab i/
teriori conceptione mentis et dicitur rectus quod nihil
prohibet ut aliquid cadens sic cadat ut
rectum sicut stilus qui cadens in ligno confin/
gitur. Magister autem largus determinat de no/
mine per quod comprehendit tam nomen in voce quam et in
scripto et in mente. et non potest potest in diffinitio/
ne et quod sit vox nec ad placitum signifi quod
aliquid ad placitum aliquid naturaliter signifi. quod non est
in scripto vel in voce ad placitum signifi. quod
non in mente naturaliter signifi. 2° quod magister com/
prehendit tam nomen infinitum finitum tam obli/
quum quam rectum. Unde ad nomen sic acceptum
quatuor conditiones requirunt. prima quod sit terminus
ad dictam signorum quod non sunt termini. 2° signifi

ad differentiam non significatiuorum: ut
ois nullus que apud logicum non sunt nota
3° sine tempore ad duas verbi vel participij.
4° cuius nulla pars separata aliquid si-
gnificat ad differentiam orationis.

Aduerte 2° 3° duas ultimas particulas
huius diffinitionis que due sunt quod sunt in-
telligende et per 3° illam sine tempore: quod vide-
tur quod nomen significet cum tempore nam ista no-
mina dies mens annus et similia sunt tem-
pus. pro cuius intellectu non quod tempus
potest considerari tripliciter. vno modo
putat res quedam in se et sic sicut per no-
men ut annus dies et cetera. Alio modo potest con-
siderari ut est mensura motus quia illud
quod primo et principaliter mensuratur
tempore est motus in quo consistit actio
et passio. 3° verbum quod sicut actio et pa-
ssio sicut illo tempore et hoc est sicut cum tem-
poris sicut cum tempore nihil aliud est nisi sicut
res ut mensuratur tempore: quod philosophus vocat
confinere tempus et a tali confignificatio-
ne temporis excluditur nomen per illas
particulas sine tempore. 3° potest considerari ut
dicit habitudinem rei mensuratis ad rem
mensuratum: et significat per aduerbiu tem-
porale heri cras: et per hoc per responsio ad
instantiam factam. 2° dubium est 3° illam
particulam cuius nulla pars separata sicut: quod
nomen compositi pars separata a toto ali-
quid sicut: ut horum nominum respublica
hircoceruus equiferus partes separe a to-
to aliquid significat. Dicendum quod nomi-
nis nulla pars separe significat aliquid
si ad significationem nominis comparetur to-
tum vel pars secundum quod est toto. vel per alia ver-
ba pars separata nihil sicut quod sit de intelle-
ctu totius: cuius ratio est: quod vnuquodque nomi-
nis siue simplex siue compositum imponitur
ad significandum vnum conceptus sim-
plicis. unde aliquando aliud est illud a
quo nomen imponitur ad significandum ab
eo quod significat. unde hoc nomen la-
pis imponitur a lesione pellis. significat
tamen quedam conceptum simplicis si-
ue naturam simplicem: et ita est i nomi-

ne composito. 13. n. ipse a duobus conceptibus
non tamen sicut duos conceptus: sed vnum. Quod ipso
nitur ad significandum a pluribus co-
ceptibus: et significat plures conceptus
et sic licet ferus secundum quod est pars nominis co-
positi: nihil significat. secundum autem quod est pars
orationis sicut parte conceptus composi-
ti. Nomen tamen compositi per videtur signifi-
ficare: simplicis vero non. Ratio primi
est quod nomen compositum imponitur ad
significandum a duobus conceptibus: sim-
plex autem ab vno: et per hoc per respon-
sio ad instantiam. De hoc.

Verbum est ter-

minus temporaliter significatiuus et ex-
tremorum vniuersi. et cetera. Aduerte quod philosophus
diffinitio verbum primo peribere me. aliter diffi-
nit quod magister cum aliter accipiat verbum
Dicit enim verbum est vox significati-
ua ad placitum cum tempore cuius nul-
la pars per se separata significat et est no-
ta eorum que de altero dicuntur finita
et recta per primam particulam vox si-
gnificatiua ad placitum verbum con-
uenit cum nomine. per secundam cum
tempore verbum differt a nomine et co-
uenit cum participio. per tertiam cuius
nulla pars separata significat differt ab
orationem. per quartam est nota eorum
que de altero dicuntur differt a parti-
cipio. Hec particula a diuersis diuer-
simode exponitur. Sanctus doctor dicit
est nota eorum que de altero predicantur
id est verbum est significatiuum eo-
rum que predicantur id est verbum se-
tenet ex parte predicati ex quo signifi-
cat illud quod predicatur. Aliter Bra-
tiadeus de intentione sancti. doc. ver-
bum est eorum que predicantur id est
significatiuum eorum que predicantur
non quod quicquid predicatur sit signifi-
catum verbi quia tunc omnia predica-
ta essent accepta cum significet. et horum
sunt quedam accepta. 13. pro tanto dicitur quod siue
predicatur vnum nomen siue aliud ipse

xbi ē sig^m cor^m que predicatur eo q^d ra-
 tione opōis importate p^r xbum oīs p^rdi-
 catio sit p^r xbus in actu siue sit p^rdicatio
 essentia. is siue accētalīs. Burle^m x^mo
 dicit ē nō cor^m. i. ē p^rncipiū notificand^m
 p^rdicū de subiecto. Mag^r x^mo dicit est
 nō cor^m. i. ē vnitū subiectū p^rdicato.
 Ultimo d^r finita pp^r xbus iⁿ finitū vt nō
 currit. et recta pp^r obliquū xbus vt cur-
 rebat que nō sūt xba fm^m p^rlm. Et sic p^r
 p^rlm solū determinare d^r xbo vōlū et nō
 mētalī nec scripto et tatū de xbo finito
 et recto. Mag^r aut^m largi^m diffinit^m xbi
 dicēs. Verbū ē termin^m tpa^r sig^mtiū
 et extrem^m vnitū^m cui^m nulla p^r se pata
 aliqd^m sig^mt. et sic p^r q^d hec distinctio ē cōis
 ad oē xbum siue vōle siue mētale siue
 scriptū siue finitū siue iⁿ finitū siue re-
 ctum siue obliquū. p^r aliā p^riculā tpa^r
 liter sig^mtiū^m d^rt a nomīne. p^r illā p^riculā
 cui^m nulla p^r se d^rt ab oratiōe. p^r illā ex-
 trem^m vnitū^m d^rt a p^ricipio qd^m non
 vnit extrema q^d nō regit aliqd^m a p^rte anⁱ
 sed solum a parte post: qd^m sit sig^mre tpa^r
 liter et quō nulla p^r se pata aliqd^m signi-
 ficat dictum ē in diffinitione nois.

Capitulum de oratione.

Oratio est terminus signifi-
 cati^m. Aduerte
 q^d p^rhs diffinit^m orationē p^rio p^rhic me-
 ntas dicit. O^rō ē vox sig^mtiua cuius par-
 tium aliqua ē significatiua separati vt d^r
 ea ē vel non ē affirmatio. hanc vltimaz
 particulam posuit non q^d nō sit aliqua
 o^rō cuius pars nō significet vt affirma-
 tio q^d p^r se p^ro^rbetice significet vt affir^m.
 sed q^d h^o non est cōmune o^rōi. s. habere
 partem que significet vt affirmatio sed
 bene competit cuilibet orationi habere
 tem que significet vt dictio. Et diuidit
 p^rhs o^rōnē iⁿ has q^dq^d species. s. enuncia-
 tiua: vocatiua: interrogatiua: impera-
 tiua: et deprecatiua. Cā huius diuisio-
 nis ē q^d homo aut percipit xitatem ref^r
 et ad hoc ordinat^m enūcia^m que est oratio
 indicatiua significans verū vel falsū

aut dirigit et ordinat aliū aut ad attēde-
 dum mentē et ad ordinatū vocatiua o^r
 ratio aut ad exequendū opere et ad hoc
 ordinatur oratio interrogatiua aut ad
 respondendū vocē. et sic dupliciter aut
 q^dtiū ad inferiores. et sic deseruit o^rō
 d^rprecatiua: aut q^dtiū ad superiores. et sic
 deseruit oratio impatiua: alie aut^m o^rōnes
 ad aliq^d istaz sp^rez reducuntur. dubita-
 tiua. n. siue subiunctiua reducitur ad in-
 terrogatiua siue optatiua vel ad de-
 precatiua. Magister aut^m largius dif-
 finiens o^rōnē dicit. Oratio est termin^m
 temporaliter significatiua cuius p^res
 aliquid separate sig^mt. vltima p^ricula
 ponitur ad differentias nominis et xbi
 Et diuidit orationem primo in p^rfectaz
 et in imperfectaz deinde p^rfectā iⁿ qua
 tuor sp^rez. s. indicatiua optatiua im-
 peratiua et subiunctiua. Ex his p^r q^d
 magister largius accipit orationē quia
 p^ro scripta vocali et mentali. p^rhs aut^m
 p^r vōlū tantum que p^ro^ric oratio. i. o^rō
 rō dicitur. p^r 2° q^d vterq^d bñ diuidit ora-
 tionē fm^m aliā cōsideranem diuidit p^rhs
 et fm^m aliā magister. Nā p^rhs diuidit ora-
 tionē fm^m p^rcessionē veritatis et ordina-
 tionem alioz. Magister at^m fm^m diuersi-
 tatē modoz xbi. Oratio p^rfecta sic dif-
 finitur a magistro est que p^rfectum sen-
 sum generat in aīo auditoris. et hec ē da-
 ta p^r respectum ad significatū. Alij aut^m
 aliter diffiniūt orationes sic est cōgrua
 dictionum ordinatio. et est data per ter-
 minos siue dictiones. Ex his aut^m duab^{us}
 fit v^o cōpleta sic. Oratio p^rfecta est cō-
 grua dictionū ordinatio p^rfectā senten-
 tiam demonstrans. Aliquī tñ faciūt dif-
 ferentiam inter orationē p^rfectā et cō-
 grua. p^rfecta d^r p^r respectum ad si-
 gnificatū. Cōgrua x^mo per respectū ad
 ordinationē rectam dictionū. et oīs p^r-
 fecta ē cōgrua et non e^o et d^r cōgrua grā-
 matie^m cōsiderat. d^r p^rfecta x^mo logic^m. O-
 ratio ip^rfecta sic diffinit^m ē que ip^rfectū
 sensum generat in animo auditoris et ē

triplex quedam enis sine xbo vt homo
albus quedā cū so° verbo infinito vt de
um esse quedam cum verbo indicatiuo
familiari non signs vez nec falsū vt for.

Incipit capitulum de ppositione.

Propositio est oratio rē.
Aduerte qd phs
diffiniens enunciationē pmo piberne /
nias que est idē reatr qd ppō dixit. Enun /
ciatio ē oō signs vez vel falsū cui⁹ qua /
tuor diffinitōes assignat. Primo. n. diui /
ditur enūciatio in enūciationē vnaz sim /
plr ⁊ vnā p iunctionē. i. cathegoricaz ⁊
ipoteticā. 2° enūciatio vna simplr i af /
firmatiuā ⁊ negatiuā. 3° diuidit enūcia /
vna simplr in enūciatōes de subo vli ⁊ i
nūciatōes d subiecto singlarī. 4° diuidit
enūciatio in vnā ⁊ plures sed hec est cōi /
o: diuisio ⁊ pma iter oēs sed ē impropa
q: oīs enūcia ē ppe vna s; ipsoe diuidi /
tur si sicut hō ipsoe diuidit in hoīes ve /
rum ⁊ hoīem mortuū. Jste diuisiōes sic
ordinātur. Enūciatio diuidit in vnam ⁊
plures. Enūciatio vna diuidit in cathe /
gorematicā ⁊ ipoteticā. Cathegorematica
diuidit in affirmatiuā ⁊ negatiuā ⁊ et
itez cathegorica diuidit in singlarē et
illā de subiecto vniuersali. Phs aut po /
nit aliā diuisiōē enūciatōis ⁊ simplices
⁊ cōpositā sed fm aliquos q icidit in illā
q est in vnā ⁊ plures. Doctus tñ vlt q
diuisio i⁹ que est in vnā ⁊ plures refra /
tur ad signa sed simplicitas ⁊ cōpositō
refert ad voces. Magr aut diffiniēs p /
pōem dixit. Propositio ē oō indiuidua
vez vel flm signs. In qua diffinitiones
ponūtur tres pticule. pma oō que ē ge /
nus ⁊ capit vt se extendit ad scriptā vo /
calem ⁊ mentalē. 2° indicatiua p quam
differt ab oratōib⁹ alioz modoz signs
vez vel falsum est alia differētia p quā
differt ab oōnibus indicatiuis nō signi /
tib⁹ vez l falsum vt for. incipit plato pōt
Nō qd li signs vez vel falsum capit pro
esse signū verū vel falsū. Nā signs ppe
dicit actum sed signū dicit aptitudinē

mō ppō que est in li° clauso est ppō ⁊ tñ
nō igit vez nec falsum sed signū ē ve /
ri vel fli. Et nō vltēri⁹ qd signū xum vel
flm siue ē signū xī vlt flī ē duplr vno
mō gescēt. alio nō gescēt. gescēt ē qñ i
tellectus gescit audita i⁹ oōne signte ⁊
sic oō indicatiua signt xuz l flm vt ista
deus ē q generat pfectū sēū i aīo audi /
toris. Nō gescēt xō ē qñ itellect⁹ nō ge /
scit audita i⁹ oōne vt deū esse q: nō ge /
nerat pfectū sēū in aīo auditoris. pma
signt vez vel flm sed 2° non. Dubium
est cū magr addit illā pticulā indica /
tiua diffinitioni phī aut ergo diffi⁹ phī
diminutua ē aut diffi⁹ magr i ē supflua.
Ad qd ē oō qd nec i⁹ est diminuta nec ista
supflua. Pro q aduerte qd ppositiōes a /
lioz modoz vt dicit phs pmo piber /
mentas: non significant verum nec flm
Omnis g oratio significans vez vlt flz
est indicatiua. ⁊ sic p3 q diffinitio phī nī
ē diminuta nec ista supflua l3 ponat ista
pticula indicatiua q: diffinitio tunc dī
esse supflua qñ non cōpetit omni contē /
to sub diffinito vt si p diffinitionem aīa
lis assignat h⁹ sba animata sensitua rōal
est supflua q: nō cōpetit omni anima /
li ⁊ tunc est diminuta qñ cōpetit alteri a
diffinito vt si p diffinitionem animalis
assignet ista substantia animata ⁊ non
aliud tūc est diminuta q: cōpetit alteri a
diffinito vt plāre. Ex his p3 q diffinitio
magr nō ē supflua nec diminuta cū con /
uertatur cū diffinitio. Magister ergo
addit illam pticulā indicatiua non tā
q necessaria sed ad exprimendā magis
naturā ppōis sicut cū diffinit aīat sic
sba animata sensitua diffinito ē bona
⁊ ē bona si similiter addat hec pticula
corporea sic dicēdo aīal ē sba corporea
anima sensitua. ⁊ non valet si dicatur i⁹
pticula includitur in alijs g frustra po /
nitur q: qñ includat nō tñ conuertitur
cum aliqua illaz. Vel alit pōt dici q i⁹
pticula indicatiua ē necessaria i diffinitō
ne ppōis q: sine illa diffinitio non con

uerteret cū diffinito q̄ non omnis ofo
signis vez vel falsum est ppō. Et si dicis
h̄ est 3 phz pmo p̄hermenias q̄ dic̄ ofo
nes aliorum modorum nō siḡre vez vl
falsum 7 ē q̄ diffi^o p̄hi ē dimīnuta cum
cōpetat alteri a diffinito. s. ofoni ifinite.
Dicit q̄ siḡre vez vel falsum dupl̄r pōt
capl̄. s. p̄p̄e ut siḡre vez vel flm̄ gescēnt
alio modo communiter siue quicquid
siue nō gescēnt significet verum vl flz
p̄mo^o accipit phz 7 illo mō ois ofo signi^o
vez vl flm̄ est ppō. 2° accipit magr̄ 7 sic
nō ois ofo signis vez vel flm̄ est ppō: et
sic p̄ solutio zc. Aduerte vlt̄ius q̄
ista x̄ba incipit pōt 7 ofitia p̄nt duplicit̄
cōsiderari. vno mō vt famularia sūt alio
mō nō vt fa^o si vt fa^o cōsiderent̄ scias ex
grāmatica q̄ h̄nt famulari ifinitiuus cū
gbus iungūt̄ 7 sic essent p̄sonalia vel
imp̄sonalia fm̄ q̄ sunt ifinita gbus fa/
mulari si x̄o cōsiderent̄ nō vt famularia
tūc erunt x̄ba p̄sonalia vt li incipit ē x̄/
bum actiuū puz 7 li pōt absolutū. si p̄/
mo^o cōsiderent̄ iste oīdes nō signi^o veruz
vel flm̄ sortes pōt plato incipit cū sint i/
p̄fecte 7 nō significant vez neq̄ flm̄ seu
p̄fectū sensum in aīo auditoris. Si x̄o cō/
sideret̄ 2° erunt p̄fecte 7 signi^o vez vel
flm̄. p̄mo igit mō accipit magr̄. Aduer/
te vlt̄er^o q̄ eadē ofo est enūciatio p̄posi/
tio cōclusio 7 interrogatio realit̄ sed dif/
ferūt rōne q̄ of enūciatio inq̄stū enunciat
aliquid de aliq̄. s. vez vel flm̄. dicit̄ ppō
inq̄stū imponit ad iferendū aliqd̄ aliud
7 ppō dicit̄ p̄alio p̄positō vt p̄missa q̄ pōi/
tur p̄cōlusionē iferenda. Dicit̄ cōclusio
inq̄stū concludit̄. Dicit̄ aut̄ interrogatio i/
nq̄stū interrogat̄ 7 p̄ponit sub mō dubij
7 ē pōt dici q̄stio 7 est dubitabilis ppō.
In p̄nti sumit magr̄ p̄positionē non fm̄
p̄mā rōnem. s. p̄oīde q̄ ponit ad inferen/
dum vt est p̄missa sed large p̄oī oīde
indicatiua signi^ote verum vel falsum.

De p̄positione cathegorematica.

Aduerte p̄mo q̄ magr̄ diffiniēs ppō/
nem cathegorematicam 7 dicit sic. Pro

positio cathegorematica est que hz sub/
iectū p̄dicatum 7 copul. Lm̄ p̄ncipales p̄/
tes sui. duas p̄ticulas ponit in ista diffi/
nitione p̄ma est ppō que est loco generl̄
2° est q̄ hz subiectū p̄dicatū 7 copulaz
p̄ncipales p̄tes sui q̄ est loco differentie.
Nam p̄ hanc p̄ticulam differt a p̄positō
ne ip̄thetica cuius p̄tes p̄ncipales non
sunt subiectū 7 p̄dicatum 7 copula. sed
due ppōes: 7 h̄c p̄ticula d̄z intelligi ex/
p̄licite vel implicite q̄ dicendo ois hō ē
risibilis 7 cō li cō est ppō cathegorema/
tica 7 nō habet has p̄tes explicite sed b̄i
implicite q̄ subordinatur vni mētali h̄i
ti oēs has p̄tes explicite vt isti oē risibi/
le est hō. Silt̄ dicendo si sortes currit ē
li est p̄positio cathegorematica 7 impli/
cite hz duas p̄tes 7 nō explicite. Et si
dicas q̄ li est nō siḡt verum nec falsum
per p̄h̄i p̄mo peribermenias capitulo
de verbo ponētē conueniētiam inter
nomen 7 verbum in hoc q̄ sicut nomen
p̄ se sumptuz sine compositiōe nō signifi/
cat verum nec falsum ita verbū p̄ se sū/
ptum sine aliqua compositiōe non signi/
ficat verum vel falsum: tunc vlt̄a nō si/
gnificat verum nec falsum ergo non est
p̄positio. Respondetur q̄ p̄hs intelli/
git q̄ nomen 7 verbum sumptū sine cō/
positiōe tam explicite q̄ implicite non si/
gnificat verum neq̄ falsuz sed si impli/
cite hz compositionem significat veruz
vel falsum vt de illo verbo est p̄z in ar/
gumento. Patet etiam de nomine vt si
qs̄ interroget quis currit 7 respondeat
sortes li sor. significat sor. significat vez
vl falsum q̄ implicite est cū cōpositiōe
cū subordinet̄ isti mentali sortes currit

Aduerte 2° circa diffinitū vñ sumptū
est hoc nomen cathegorica. dicit Boet/
us in topica sua q̄ cathegorica idem est
quod p̄dicatiua. denominatur autem
sic a maioris partis priuilegio idest a of/
gniori parte eius. quia p̄dicatum ē of/
gnius subiecto. Sed vlt̄erius queres q̄
re termin^o sequens verbū dicitur p̄di/

catum et precedens dicitur subiectum et x-
bum dicitur copula. dicitur quod orationes eorum
ostendunt. Nam predicatum est quod de alte-
ro dicitur: sicut homo de quo aliter dicitur. id est quod sub-
iicitur alteri puta predicato: copula dicitur
x-bum quod copulat et coniungit predicatum
cum subiecto. et o x-bum facit hunc in x-tute ei?
Nam o x-bum aliud x-bum a x-bis substantiuo
dicitur adiectiuum quod est resolvable in suis
principium et finem est. Aduerte 3. cir-
ca diuisionem quod contra dicitur quod i^a est di-
uisio analogi in analogata. potest tamen teneri
quod sit diuisio generis in species de hoc vide
ample in quonibus o sumulas s3 poibus
diuisionibus dandis et datis. Aduerte 3.
Boetium quod quadruplex est diuisio. Est
enim omnis diuisio aut generis in species
aut totius in partes. aut vocis in signifi-
cationes: et preter has est alia diuisio que f3
accidens dicitur et hec est triplex. aut cum
subiectum in accidens diuidimus aut cum ac-
cidens in subiectum aut accidens in acciden-
tia exemplum primi cum genus in species
diuidatur. animalium aliud rationale aliud
irrationalis. exemplum secundi cum totum in
partes diuiditur: aut cum totum conti-
nuum diuiditur in partes integrales: ut
domus diuiditur in tectum fundamentum ple-
tes aut cum totum diuiditur in partes essentielles
ut homo diuiditur in corpus et animam: aut
totum discontinuum diuiditur cum di-
uidimus gregem aut populum aut exer-
citum: aut cum diuiditur totum vniuer-
sale: ut homo in soror et ciceronem. aut cum
diuiditur totum potestativum in suas
partes et virtutes ut anima diuiditur in po-
tentiam intellectivam sensitivam et ve-
getativam. exemplum tertij cum sit di-
uisio vocis in significationes: quia vel est
est vox equoca ut est canis signum. n. animal la-
trabile pisce marinum et sidus celeste: et talis
diuisio dicitur equocationis. vel est oratio mul-
ta significans. ut Alio te cecida romanos
vincere posse. et hec diuisio dicitur am-
biguitatis siue amphibole. aut secundum
modum. hec enim vox infirma non signifi-

cat plura sed multis modis. nam signifi-
cat rem unam cuius terminus inueniri potest: et
hec aut secundum mensuram. id est magnitudinem aut
secundum multitudinem aut secundum speciem. ex^o quar-
ti cum subiectum diuiditur in accidentia. ut cum dicitur
hominum alij sunt nigri alij sunt candidi alij
medio colore colorati accidens diuiditur
in subiecta: sic color que expectant alia in anima
alia in corporibus sita sunt. accidens in ac-
cidentia diuiditur: sic candidorum alia du-
ra sunt ut margarita alia liquida ut lac.
sed nota quod diuisio analogi in analogata
reducitur ad diuisiones equoci et equocate.

Propositionum alia affirmatiua et.

Prima diuisio propositionis in affirmatiuam
et negatiuam. Aduerte primo quod magis-
ter diffinit propositionem affirmatiuam sic est
i^a in qua principale verbum affirmatur
secundas particulas posuit. prima est illa
que sic exponitur. id est. propositio et stat lo^o generis
2^a est principale x-bum affirmat que est lo-
co dicitur. propter secundarium x-bum penes quod non
attendit affirm^o vel negatio propositionis. quod si ne-
getur non propter hoc dicitur propositio negatiua
ut i^a est affirmatiua soror. quod non currit mo-
uetur et tamen secundum x-bum negat similiter si af-
firmatur non propter hoc dicitur propositio affirma-
tiua ut i^a est negatiua soror. quod mouet non
currit et tamen secundum x-bum affirmat et hoc secundum
particula principale affirmatur debet in-
telligi explicite. quod descendendo ois homo est
animal rationale et e converso si e converso
est propositio affirmatiua et tamen illic non est prin-
cipale x-bum quod affirmet explicite sed impli-
cite tamen quod subordinat hunc mentalem. Quod
animal rationale est homo.

Construitur ponit duas particulas in dif-
finitione propositionis negatiue. prima est illa
que exponitur ut supra. id est. propositio lo-
generis. 2^a in qua principale verbum ne-
gatur ponitur loco dicitur et dicitur propter
secundarium x-bum penes quod non at-
tendit affirm^o nec neg^o propositionis ut dictum est
supra et hec particula debet intelligi dicitur ex-
plicitate vel implicitate propter 2^{am} partem bu-
ius propositionis nullum animal est rationale

et eo^o si eo^o est propositio negatiua iplicate.
Magister et i tractatu s^o sumulas addit
alia glo. huic p^oculi in q^o p^oncipale x^obus
negat. s. p^o negatione ex^ontez aliqd illius
qd^o d^o p^o p^oiacente vniuersalis negatiue
q^o est affirmatiua et t^o negat x^obu p^oncipa
le s^o p^o negatione ex^ontez aliqd illius.

Aduerte 2° circa dictione q^o e generis
i sp^os p^oo. n. e gen^o ad f^oaffirmati et ne
gatiua vt voluit porphirius sicut f^ocitat
Bocci^o i p^oimo p^ohermenias l^o alexader
dixerit q^o sit diuifio analogi i analogia
p^oces eoz vide in q^one s^o sumulas si pla
cet. Aduerte 3° q^o penes ali^o attendit
affirmatio vel negatio in categoricis
aliud in ipoteticis q^o in ipoteticis at
tendit penes nota diuifio q^o si negat e ne
gatiua si at no e affirmatiua q^o ita se bz
no i ipoteticis sic x^obu p^oncipale in cathe
goricis de i ee. In categoricis at e q^oda
diuifitas. Na q^oda s^ont de inc^o que d^o mo
dals i categoricis d^o i ee affir^o et ne^o att^o
dit penes x^obu p^oncipale q^o si neget e ne
gatiua si no e affirmatiua. In m^olib^o x^oo
dicit p^oes 2° p^ohermenias q^o penes m^oz
attendit affir^o et ne^o q^o ita se bz m^ous in
m^olib^o sic x^obu p^oncipale in categoricis
d^o inc^o an at sit v^ol^o v^oz i modalib^o d^o f^ou
p^oposito et de f^ou diuifio et an m^olis in q^o
modus affirmat et o^om^o negat sit negati
ua v^ol^o no clare d^oclarabim^o cu de modali
b^o: infra d^oclarabit. Dubitaret quis
q^ore si p^oo d^oz ee negatiua regit aduer
biu negadi in p^oone et t^o si debz ee affir
matiua no regit aduerbiu affirmandi
in p^oone q^o i^o e affirmatiua tu es homo
et no tamen ponitur aduerbiu affirman
di in p^oone vt p^oco quippe et.

Ad hoc R^ont. p. p^ogu. in septimo du^o s^o
o^onas stro di. o. q^o talia aduerbia teste pre
sciano in maiori voluntine no s^ont aduer
bia affirmandi sed o^ofirmadi q^o no faci
unt p^ooem affirmatiua sed p^ooem qua
inueniunt o^ofirmat. Un si dixer^o p^ofecto
nullus ho e asin^o li. p^ofecto non affirmat
s^o o^ofirmat negatoz qua iuenit s^o aduerbi

o negadi ex off^o suo bz negatoz et p^ore
se aduerbia negadi. Contra sic ill^o aduer
bium d^o aduerbiu negandi p^o hoc q^o ne
gat aliqd ita aduerbiu dicitur affirman
di p^o hoc quod affirmat aliquid sed per
talia affirmat aliquid ergo minor p^oba
tur quia si queratur putas ne q^o homo
sit alb^o et R^onat ita certu e q^o affirmatur
illud. Deinde o^o o^ofirmare e affirmare.
Ideo dico al^o q^o talia s^ont aduerbia affir
mandi no t^o h^ont facere p^ooem affirma
tiua sic aduerbiu negandi facit p^ooem
negatiua q^o p^o hoc ex na x^obi substantiu
e p^ooem affirmatiua facere cu ex natu
ra eius sit v^ol^ore et o^oponere extrema. non
aut de natura x^obi e diuidere vnum ex
tremu ab alfo io regitur aliqd p^o quod
fiat hoc et illud est negatio.

Secda diuifio p^oonis in x^oam et falsa.
Aduerte p^o intellectu diuifiois q^o tri
plex est signum prop^ois. s. p^oncipale af
f^otiu et rep^oitatu: p^oncipale e illud qd
resultat ex p^omaria signe o^oium suoz ter
minoz: vt hec p^oo homo e animal p^oin
cipaliter sign^o hoiez esse al. aff^otiu est q^o
cuq^o signum p^oncipale alicuius p^oois se
quentis ad eam et sic i^o p^oo homo e al.
sign^o assertiue aliquid esse: na formaliter
segitur homo e animal q^o aliqd e. R^onta
tiu x^oo dicitur qd cuq^o sign^o q^o sign^odo
app^ohendit p^o ipsam et sic signum rep^oita
tiu illius p^oonis homo est animal est
hoiem esse asinu ex quo segit q^o o^o signu
p^oncipaliter e assertiu et non eo^o et omne
assertiu est rep^oetatiu et non eo^o ad
prop^o g^o penes v^oitatem vel falsitate p^on
cipalis signi dicitur prop^o x^oa vel falsa
non autem penes veritatez v^ol^o falsitate
alterius signi. Aduerte q^o ista tria no
mina signum p^oncipale signum p^omaria
et sign^o adequatu sunt nomina sino^o sicut
tunica vestis et indumentum extra mate
ria et insolubiliu quod non ter dico q^o
in materia insolubiliu adequatum si
gnificatum et p^oncipale non sunt idem
fm magistrum in vltimo notabili info.

lubiliū adequatū enim significatum:
 ut h^o for. d. f^o est for. d. f^o. Adequatū
 enim signū in illis ē signū cathegori-
 cum qd est sile orationi infinite vel con-
 iunctiue. pncipale vero signū ē ipothe-
 ticū ut for. d. f^o falsum et istam esse verā
 et in insolubilibus possibilitas attendit
 penes adequatū signū: sicutas xō penes pnci-
 pale. Quāti^o 3^a idem sint extra mate-
 riam insolubiliū pbatur q: omne signū
 primariū vel adequatū ē illud quod ē
 sile orationi infinite vel coniunctiue
 ut p^o p magistru in textu sed omne pnci-
 pale est huiusmōi ut p^o ex p^o nōro q
 re rē. Aduerte 3^a q isti termini veruz
 vel falsuz pnt accipi duplici. primo trā-
 scēdenter et sic sunt termini pime inten-
 tionis vel impositionis et sic cōcedit so-
 phistice q: illa ppositio homo est asinus
 est vera q: ē entia q: ē tres res siue tres
 termini 2° p^o pponē hā vel falsa et sic
 sunt termini 2° intentionis vel ipositio-
 nis. 3^a adverbialiter xim p^o xē vel ita, ef-
 se falsum p^o false vel nō ita ēē in p^o
 cōiter dicit q sumunt adverbialiter qd
 idem ē dicer p^o xuz ē cui^o p^o mariū signū
 ē xuz dicere p^o hā est i^o que primarie
 signū sicut est. et idem est dicere p^o fal-
 sa est i^o cuius primariū signū ē falsum et
 dicere p^o falsa est i^o que signū sicut nō
 est ut si ita ē sicut signū ergo est hā et eo^o
 non est ita signū ergo est falsa et eo^o. Quā-
 tiū aut xitatis hōrlineat vide in qōne cō-
 tra sūmulas vbi declarat q xum noia-
 liter sūptū denominat intellectū vep p^o
 positionē verā et signū vep et q eadē ve-
 ritate intellectū denoiat verus et p^o hā
 et signū vep. Nō igit d^o exponi q signū
 dicat xum p^o xē si nominaliter sumē-
 do verum recte dicatur q significatum
 sit verum. Unde ibi ample.

Ex his p^o intellectus diffinitionis rē.

Tertia diuisio ppositionis in possi-
 bilem et in impossibilem.

Aduerte primo circa diffinitiones il-
 las q signū possibile dē esse illd qd pōt

esse. et idē ē dicere cui^o p^o mariū signū
 est possibile et dē q p^o marie signū sicut po-
 test esse ut dicūt alij. Significatū vero
 impossibile est illud qd non pōt esse et idē
 idem ē dē cui^o p^o mariū signū est impos-
 sibile et dicere significat sicut nō pōt ēē.

Aduerte tñ q impossibile est duplex. s.
 simplex et hū qd impossibile simpliciter
 est illud qd nō pōt esse nec potuit ēē nec
 poterit esse ut chi^o esse et dē nō ēē im-
 possibile xō hū quid ē illud quod non
 potest esse nec poterit esse tñ potuit esse
 ut cesares nō fuisse et ita pproportionaliter
 p^o pōt potest dici impossibile simpliciter
 vel hū quid. Aduerte 2° q non omnis
 ppositio possibilis potest esse vera sic p
 cise significando multe. n. sunt ppositi-
 tiones possibles que non possunt ēē ve-
 re ut illa nulla ppositio est nulla p^o
 positio est vera n^o p^o pōt est vniuersalis
 nulla ppositio est necessaria for. non est
 in mēte for. Declaro de prima et sufficit
 q sic habes intelligere de alijs. vnde si
 ponat i esse q pōt esse hā sequuntur
 cōtradictoria ex eo q pbatur q si dicat
 nulla ppositio est vera g aliqua ppositi-
 tio est hā tūc vltra aliq ppositio ē ve-
 ra ergo aliqua ppositio ē vera et ex vlt-
 tra pte sequitur q nulla ppositio est. q
 sequitur illa ppositio est hā nulla p^o
 positio est que p^ocise significat q nulla p
 positio ē g n^o ppositio ē et sic p^o p^o se-
 quuntur dicit q aliqua ppositio ē et n^o
 ppositio ē nec ēē ois ipossibile potest ēē
 fla imo aliq ē que non potest ēē hā nec
 fla ut i^o assigna. Quarta diuisio ppositi-
 tionis in necessariam et contingentem.

Aduerte primo contra has diffinitio-
 nes q significatū necessariū dicitur qd
 non potest ēē quia necessarium dicitur
 septimo metaphisice quod ē impossibile
 aliter se habere: idem ergo ē dicere p^o
 positio nec^o est i^o cuius signū ē nec^o et di-
 cere q suū signū nō potest nō esse.

Aduerte tñ q nec^o ē duplx. s. simplex
 et hū aliquid. nec^o simpliciter est q non

potest non esse nec potuit non esse nec po-
terit non esse vt deum esse ē nec. Nec
fm quid ē qd non potest non esse nec po-
terit non esse potuit tñ non esse vt cesares
fuisse et ita pportionaliter ppō pōt dici
nec dupliciter vel simpliciter vel f3 qd
Sg̃tum x̃o contingent est quod potest ef-
se et non esse idem g̃ est dñe propō cōtingēs
est ista cuius p̃marium signū est cōtingēs
et dicere qd p̃marie signū sicut pōt esse et
non esse. Aduerte secundo qd nō om̃s
propositio cōtingens ad vt. I3 potest ef-
se falsa sic p̃cise significando. Nam ista
aliqua propositio est falsa non potest ef-
se falsa sic p̃cise significando. qd si potest
esse falsa ponat inesse et tunc sequuntur
duo dñe qd sequitur ista est f̃la g̃ aliq̃
ppō ē f̃la ex alia pte seqtur ista est falsa
que p̃cise signū qd aliqua ppō ē f̃la ergo
nulla ppō est f̃la quare sequitur dñe.
Nec om̃is cōtingens pōt esse x̃a immo
aliqua cōtingens ē que non potest esse
x̃a neq3 falsa vt p3 de ista nulla ppositio
est. Aduerte 3o qd sicut dixi qd x̃um et
f̃lm possunt accipi tripliciter ita dico d̃
oibus eis modalibus possibile ipossibi-
le nec cōtingens x̃um et falsum: et sic
dico de nec qd sūt tripliciter: p̃o transce-
denter p̃o re necessaria vt cum dico ne-
cessariū est deū esse tunc ista signū qd aliq̃
res ē que ē necessaria et ista ē deum esse
2o sūt aduerbia p̃ mō necessario et sic
nec deus ē signū qd aliquāter ē in re q̃lit
non pōt nō esse et taliter ē deum esse. 3o
sūt p̃o p̃pōne necessaria et tunc ē ne-
cessarium deum esse significat qd ista p̃-
positio de ē necessaria.

Quinta diuisio ppōis in p̃pōnem ali-
cuius q̃titatis et i p̃pōnem nullius q̃titatis.

Aduerte p̃o qd p̃o limitatione p̃pōnis
ṽlis quatuor conditiones requiruntur f3
magistrū logica magna. prima qd subij-
ciatur terminus cū vt excludat finis sin-
gularis et p hoc qd dñe subijci et nō predi-
catur denotauit qd q̃titas ppōis sumit
a subiecto et non a predicato. 2o non p̃e

gnās qd si sit terminus p̃gnans mediāte
signo ṽli non ē ṽlis vt dicendo non sp̃
fuit hō non nemo disputabit nulla ista
rum est ppō ṽlis. 3o solo signo determi-
nato vel plurib⁹ eidem equiualentibus
dñe solo signo vniuersali determinato qd
si alijs determinaret nō esset vniuersal
vt illa incipit ois homo esse. Dicitur etiā
de plurib⁹ eidem equiualentib⁹ propter
negociationes equivalentes signis affir-
matius vt dicendo nullus hō non cur-
rit qd equiualeat huic quilibet homo cur-
rit quarta ex̃te vel ex̃itibus aliquid il-
lius propter p̃iacentem vniuersalis cu3
idem sit subiectum vtriusq3. Pro li-
mitatione p̃positionis p̃icularis qua-
tuor conditiones requirunt. p̃ia qd sub-
ijciatur finis cōis et nō singularis. 2o nō
p̃gnans pp̃ istas aliquis nemo est. tertia
solo signo p̃iculari determinato vt plu-
rib⁹ eidem equiualentib⁹ propter primū
ista non ē p̃icularis incipit aliquis homo
pp̃ secundum ista est p̃icularis non
nullus homo est asinus cum equiualeat
huic aliquis homo est asinus. 4o ex̃te
vel ex̃itibus aliquid illius referendo re-
latiuū ad talem p̃positionem p̃icula-
rem propter eius p̃iacentem. Pro li-
mitatione p̃positionis indefinite qua-
tuor conditiones requiruntur. prima qd
subijciatur terminus cōmunis propter
singulares. secūda non p̃gnans prope-
tales que non sunt indefinite ab eterno
fuit homo semper fuit homo. tertia nul-
lo signo determinato vel pluribus eidem
equiualentibus. primum dicitur prope-
tas in quibus est signum siue alicuius q̃-
titatis sint siue nullius. 2o dñe qd dicēdo
nonnullus equus currit equiualeat isti e-
quus currit. quarta existente aliquid il-
lius propter p̃iacentem ṽlis. Ex ter-
tia conditione videt sequi qd eadem p̃po-
sicio est p̃icularis et indefinita. qd illa n̄
nullus equus currit cum equiualeat huic
p̃iculari aliquis equus currit et etiā equi-
ualet huic indefinite equus currit. g̃ ē p

ticularis et indefinita. Propositio singularis sic limitatur est illa in qua subijcitur terminus discretus sine signo immobilitate aut terminus cōis p nomine demonstratio determinatus existente aliquid illius. Dicitur sine signo immobilitate propter tales necessario tu nō es asinus cuius subim immobilitatur non q̄ flet determinate vel cōfute et impediat eius descensum: q̄ non potest de lege cōmuni descendi sub discreto: sed q̄ suspēduntur talia suba a propria denominatione q̄ nulla illarū dicit discreti sed mobilis. Dicitur ulterius vel subijcitur terminus cōis solo nomine demonstratio determinatus existente aliquid illius. Dicitur existente aliquid illi⁹ ut sup̄.

Dubitat unde sumitur quantitas ppositionis: et consequent quare aliq̄ pōnes dicuntur alicuius quantitatē alique nullius. alicuius quantitatē ut vniuersalis particularis indefinita et singularis. Nullus ut exclusiue exceptiue reduplicatiue. Ad hoc respondet quidam dicentes q̄ ppositio potest considerari dupliciter. Uno modo fm substantias et cōpositionem terminorū. Alio modo fm significatum. Primo modo omnis ppositio est alicuius quantitatē: q̄ quantum ē illud quod ē diuisibile in pres quas que libet est nota esse hoc aliquid s^o metaphisice: sed propositio primo modo accepta potest diuidi in partes. i. subim predicatus et copulam: quorū quodlibet est natum p se esse hoc aliquid. Sed scōdo modo q̄ ad significatū propositio dī alicui⁹ quantitatē cuius subim significat aliquid totum vel aliquod qd est pars in toto. exemplūz primū. ut quilibet homo currit exemplum secundū. ut aliquis homo currit. hō currit sortes currit tunc aut subiectum significat partem in toto. quādo pars significat sic q̄ potest contineri in toto. q̄ tunc est quando toto existēte vero pars est vera. Ex isto p̄ q̄ propositio exceptiua et exclusiua reduplicatiua

non sunt alicuius quantitatē: ut dicendo tantum homo currit vel quilibet hō p̄ter sortem currit: vel quilibet homo in q̄tūz homo currit nō significat ista subiecta totum quod cōprehendi pōt sub eis nec ptem que cōtineantur in toto: q̄ si ista ē vera quilibet homo currit. non tamen hec est vera tū homo currit nec ista. omnis homo p̄ter sortem currit: nec ista quilibet homo inquantū homo currit. Ad dunt ē istū q̄ ista est nulli⁹ quantitatē homo ē spēs si li homo simpliciter supponat. q̄ si esset alicuius quantitatē maxime esset indefinita. quod non ē verum: q̄ non potest esse vniuersalis nec particularis. Itē nō pōt ordinari in figura. Itē sigret partē in toto quod ē falsum: quia cum supponat simpliciter nō ē pars hominis essentialis nec subalterna nec aliq̄lis pars. Hec opinio peccat i duob⁹ pmo diminuta ē q̄ dicit. q̄ritas attenditur penes subim et non assignat cām quare magis penes subiectum q̄ predicatum. 2° dicit falsum dicit enim. Omnis propositio cuius subiectū significat totum aut partem in toto ē alicui⁹ quantitatē sane itelligēdo sic ip̄e itelligit.

Contra q̄ ista ppositio hic homo inquantū hic hō est animal sigret p̄ter in toto ad modum suū et tamen nullus est quantitatē. ḡ rē. cōsequētia est nota cū minori maior p̄batur: quia fm ipsum propositō sigret ptem in toto q̄ ps sic sigret q̄ cōtineri pōt in toto. quod tunc est quando toto existente vero pars est vera: sed ista ē hic probatio: quia illa vniuersalis: omnis homo est animal nunq̄ potest ēē vera quā illa singularis sit vera hic homo inquantū hic homo ē animal. Similiter arguit de illa hic homo inquantūz hic hō ē animal: q̄ illa vniuersalis oīs hō ē animal nō pōt esse vera quin talis sit et a ḡ est alicuius quantitatē consequentiē patent fm illos.

Aliter ergo respondendum est: et quia dubitatio habet duas partes. p̄r

ma est vnde sumitur quantitas. 2^a quare alique ppositiones iunt alicuius quantitatis et alique non vt clare habeatur responsio sigillatim respondebo. Ad primum dicitur quod quantitas sumitur a subiectis et non a predicatis. Cuius ratio est quia subiecta possunt accipi vniuersaliter et particulariter: predicata vero non. nam philosophus primo peribermc. dicit quod vniuersale vniuersaliter sumptum nunquam predicatur. Quare autem subiecta possunt accipi vniuersaliter et particulariter et non predicata duplex est ratio. Prima quod signum potest remanere signum a parte subiecti: non autem a parte predicati cum sit pars predicati.

Secunda ratio est quia subiectum se habet vt materia: predicatum vero vt forma. Cum autem forma de se sit indiuisibilis materia vero diuisibilis ratione cuius dicitur forma. ideo significatum vniuersale dicens formam habet additum subiecto non autem predicato. etiam quot modis potest variari subiectum variatur quantitas propositionis. Cum autem quadrupliciter possit variari: quia aut subiectum est terminus vniuersalis. Si singularis sic facit singularem.

Si vniuersalis aut cum signo aut sine signo. si sine signo sic facit propositionem indefinitam. si cum signo aut vniuersaliter aut particulariter. si particulariter facit particularem. si vniuersaliter vniuersalem. et sic quadruplex est propositio alicuius quantitatis.

Ad 2^{am} dicit magister in logica magna formaliter hec verba. Quandoquidem substantiam alicuius propositionis immobilizatur non quidem per modum determinationis super determinabili sicut immobilizatur predicatum vniuersalis affirmatiue aut subiectum exclusiue: sed immobilizatur per modum probationis termini precedentis ipsum ratione cuius substantiam a sua propria denominatione suspenditur non est alicuius quantita-

tis ideo exclusiua. vt tantum homo currit que habet probari ratione signi et non subiecti non est alicuius quantitatis. Exceptiua similiter reduplicatiua similiter ablatiua in consequentia quando precedit bene dico quando precedit: quia aliter non vnde ista non homine corrente tu es asinus nullius est quantitatis. sed ista. tu es asinus nullo homine corrente est singularis. similiter ista sine aure tu potes audire nullus est quantitatis. et breuiter dicitur de omnibus illis in quibus subiectum suspenditur a propria denominatione ratione probationis termini precedentis ipsum. Et nota bene quia non omnes sciunt hoc quos credis scire: ideo tu deciperis.

Propositio nullius quantitatis est que non erit vniuersalis particularis indefinita vel singularis. Aduerte quod communiter ponatur quod iste quatuor non sunt alicuius quantitatis. scilicet exclusiua exceptiua reduplicatiua ablatiua in consequentia: tamen non tantum iste quatuor non sunt alicuius quantitatis: sed multo plures vt dicit magister in logica magna. Et breuiter omnes iste sunt nullius quantitatis in quibus subiectum suspenditur a propria denominatione ratione probationis precedentis ipsum vt iste ab eterno deus fuit semper homo fuit incipit sortes esse immediate ante a tu fuisti necessario deus est contingenter tu es tu scis sorte currere possibile est sortem currere et de ositib⁹ de usu isto. Que ca. vel ip. qualis ne vel af. u. quanta par in finem nil dico quod de se clar⁹ est. Dubitat contra omnes diuisiones propositionum vtrum sint date de propositione eodem modo sumpta. Ad quod respondet quidam quod non sunt date de propositione eodem modo sumpta sed diuersimode. Unde propositio potest considerari tripliciter. vno modo do quo ad substantiam et sic diuiditur in categoricam et hypotheticam. quia habere subiectum predicatum et

copulam tanq̃ ptes p̃ncipales. vt habe
re plures p̃pōnes tanq̃ partes ē de suba
p̃pōnis. Alio nō pōt cōsiderari q̃ ad quā
ritatem z sic diuidit in ṽlem p̃ticulare i
definitā z singulare q̃a facta est diuisio
f̃m cōdictōem subiecti a quo sumit quan
titas cū subiectum se habeat vt materia
ut quantitas est eterna materie f̃m cōi
mentatorē i de substantia orbis. Alio nō
pōt cōsiderari q̃ ad qualitatem z h̃ du
pliciter. vel q̃ cōsideratur qualitas si
gnificantis ṽl significati: si signis sic di
uiditur in affirmatiuā z negatiuā q̃a
facta est diuisio secūdm id qd se habet
vt formā in p̃positōe: z cōsequenter vt eq̃li
tas pura. sed verbum quod est vt forma
respectu subiecti z predicati. Si autē cō
siderat qualitas significati sic diuiditur
in veram z falsam necessariā z contin
gentem possibilem z impossibilem. Ali
ter potes dicere z clarius q̃ p̃positio po
tēst quadrupliciter diuidi. i. secundum
substantiam. secundum qualitatem f̃m
quantitatem. z secundum materiam. Si
f̃m substantiam diuidit in categoricā
z ipoteticā. si f̃m qualitatem in affir
matiūā z negatiūā: si f̃m quantitātē
diuidit in ṽlem particularem indefini
tam z singularem. si f̃m materiam diui
ditur in necessariā contingentē verā
z falsā possibilem z impossibilem. Ad
uerte tñ q̃ nō loqr de mā ex qua est p̃pō
q̃ sic eēt accipere p̃pōnem f̃m substanti
am q̃ termini sunt nā p̃pōis z de suba
eius. sed loquor de mā p̃bitudine p̃di
cati ad subiectū iō mā p̃pōis vt h̃ sumit
est habitudo p̃dicati ad subditū in q̃ sit
p̃positio predicati cū subdito z in q̃ sub
ditum ṽl predicatū discōueniūt z cōue
niunt. z secundū hoc materia p̃positio
nis est triplex. i. naturalis contingens et
remota. Materia naturalis est illa in q̃
predicatum est de essentia subiecti ṽl p̃
prium eius vt homo est animal z homo
est risibilis. Contingens vero est illa in

qua predicatum potēst inesse aut abesse
subiecto vt homo est albus. Remota ē
illa in qua predicatum non potēst conue
nire subiecto vt homo est alinus. Et f̃m
hanc triplicem materiam sumuntur alie
tres diuisiones. quia si materia est natu
ralis p̃positio est necessaria si contin
gens est p̃positio contingens. si remo
ta falsa est. Item si naturalis vera est. si
remota falsa est. z si contingens possibi
lis est. si remota impossibile: z loquor d̃
affirmatiuis. quia in negatiuis aliter va
riantur. Adhuc subtilius potēst dici q̃
p̃positio necessaria f̃m vnitatem diui
ditur in categoricā z ipoteticā. q̃z
p̃positio vna vel est simpliciter vna vt
categorica vel est vna coniunctione vt
ipotetica. sicut aliquid vnus diuiditur
in vnam simplex z compositum. Deinde
p̃positio categorica secundum quali
tatem diuiditur in affirmatiūā z nega
tiūā ratione copule penes quam atten
ditur affirmatio z negatio. Deinde secū
dm quantitatem diuiditur in vniuer
salem particularem indefinitā z singu
larem ratione subiecti quod non suspē
ditur a p̃pria denominatione. Deinde se
cundum materiam diuiditur vltērius in
veram z falsam necessariā z contingē
tem possibilem z impossibilem ratione
significati p̃positionis qd est tale.

De Propositionum

Alia de inesse alia mōlis. Aduerte q̃
diffinitiones iste de virtute sermōis fal
se sunt cum categorica p̃positio non
sit modalis in qua pōitur modus: vt ista
hic est possibile. Sed in sensu in quo fi
unt vere sunt. Prima enim que dicit est
modalis est illa in qua ponitur modus.
sic intelligitur. i. in qua predicatum inest
subiecto cum determinatione modi: vt
possibile est fortē currere. Vel magis
ad litteram dic. Modalis est illa in qua
ponitur modus sumptus. quia tunc or

dinat cum dicto. Consimiliter dica-
tur de propositione de iesse q̄ est illa in
qua predicatum inest subiecto simpliciter
id est sine determinatione modi.

Uel magis ad litteram dic de inesse est
illa in qua non ponitur modus modali-
ter sumptus modi autem sunt sex.

Ad cognoscendum quid sit modus in p
posito et quot sunt modi. Aduerte circa
pr^m q̄ modus ē adiacēs rei determinatio. i.
determinatio facta per adiectiuū unde
adiectiuum determinatio et modus ē
dem rem dicunt sed differunt fm ratio-
nem. Adiectiuum enim dicit rem adia-
centem. determinatio vero dependen-
tiam rei. modus autem dicit utrunq̄.

Circa secundum aduerte q̄ adiecti-
uum est duplex scilicet nominis vt al-
bus alba album. et similia. et verbi vt ad-
uerbium. quia priscianus aduerbium ē
vi verbi adiectiuum. Adiectiuum ve-
ro tam nominis q̄ verbi est duplex q̄
quoddam potest determinare verbum
ratione compositionis. et quoddam nō.
illud autē quod potest determinā ver-
bum ratione compositionis si addat ali-
quid supra compositionem vt puta ne-
cessitatem vt aliquid huiusmodi. qd sic
additum sic ex parte rei pōt facere pro-
positionem modalem. Unde dī primo
q̄ determinet verbum ratione compo-
sitionis. id est q̄ determinet orationem
conunctionem vel infinitam vt dicēdo
sortem currere est possibile quod non
faciunt illa aduerbia bene male et velo-
citer. quia determinant ratioē verbi ut
sortes currit velociter. et nunc nuper q̄
determinant ratioē temporis vt sortēs
nunc currit. et multa adiectiua nomina
lia et verbalia. Dicitur secūdo q̄ addat
aliquid supra compositionem q̄ sit ex p-
te rei. quod non faciūt aduerbia dubie
probabiliter vel ista nomina dubius p-
babilis situm cum significant qualitatē
aīe et nō rei. quia nulla dubietas est par-
te rei et quia ista. i. necessariū contingēs

possibile impossibile verū et falsū et nō plura
hāt has duas dīctōes. Ideo tñ sūt sex
modi facientes propositionem modales
et hi modi pñt dupliciter sumi. i. nomi-
naliter vt exemplificatū est. et aduer-
bialiter vt necessario possibiliter impos-
sibiliter ete et falsē. horū autē aliquē pos-
sūt sumi verbaliter vt potest ppossibili-
li non pōt p impossibili oportet pro ne-
cessario conuenit pro contingenti. Cir-
ca sufficientiam modorū q̄ quidam sic
assignant. Nam cum modi determinēt
compositionem vel inherentiā predica-
ti ad subiectum quot modis conuenit
determinare istā inherentiā tot erūt
modi. terminari autem contingit tantū
sex modis. quia aut per veritatem aut
falsitatem absolute. et sic sumūtur duo
modi scilicet verum et falsum. aut per
aliquid quod importat veritatem illius
inherentie conditionate. aut falsitatem
conditionantis. si veritatem conditio-
natam. aut dicit veritatem infallibilem
et sic accipitur necessariū. aut falsitatem
infallibilem et sic accipitur impossibile aut
dicit veritatē fallibilem. et sic accipit cō-
tingēs. aut falsitatem fallibilem. et sic acci-
pitur possibile et sic tñ erūt ibi sex mōi.
possibile impossibile necessariū cōtin-
gens verum et falsum. Et dicunt vterq̄
us q̄ possibile et contingens non diffe-
runt nisi q̄ vnum importat de suo mo-
do significandi veritatem fallibilem vt
contingens. aliud falsitatem fallibilem
vt possibile. et ideo dicunt q̄ possibile ē
falsum potens esse verum. sed contin-
gens est verum potens esse falsum. Dāt
etiam aliam differentiam scilicet q̄ cō-
tingens dicit veritatem euentus ex par-
te rei sed possibile dicit veritatem eue-
tus ex parte temporis. Licet hec
sine subtiliter dicta. tamen sequendo
viam communem magis distinguen-
dus est de contingenti. q̄ vno modo ac-
cipitur pro possibili. alio modo pro cō-
tingenti ad vtrumlibet. primo modo ac-

eligitur hic et sic ordinatur in figura et sic possibile et contingens non differunt et si unum dicit veritatem fallibilem et aliud. Secundo vero modo accipiendo contingens non contradicit sibi aliquid qua propositio de necessitate. quia contingens ad utrumlibet exponitur pro possibile esse et possibile non esse hoc est per unam copulativam factam ex duabus partibus de possibili. verbi gratia omnem hominem contingens est ad utrumlibet currere exponitur sic. omnis homo potest currere et omnis homo potest non currere. contradictorius est non omnem hominem contingens est currere quod valet ista aliquis homo de necessitate currit vel idem homo de necessitate non currit. Et sufficientia est talis. Aliquis modus dicit veritatem vel falsitatem absolutam vel conditionatam. si absolutam sic est verum vel falsum. si conditionatam aut dicit veritatem in fallibilem. et sic est necessarium aut falsitatem infallibilem. et sic est impossibile. aut veritatem vel falsitatem infallibilem. et sic est contingens et possibile.

Dubium est si omnes isti modi faciunt propositionem modalem quare magister non posuit propositiones de vero et falso in figura sicut alias modales. Idem dubium est contra figuras assignatas a philosopho secundo peribermennias in quibus non ponuntur propositiones de vero et falso et alias sic etc.

Ad quod Burleus dicit in secundo peribermennias. quod verum et falsum non faciunt propositionem modalem. quia nihil addunt supra compositionem scilicet supra esse et non esse. Idem enim est dicere sortes currit et verum est sortem currere. et idem est dicere sortes non currit et falsum est sortem currere. et quia nihil addunt supra esse et non esse. ideo non faciunt propositionem modalem. Similiter nulla propositio modalis con-

vertitur cum sua de inesse. sed iste convertuntur sortes currit et sortem currere est verum. Ideo hec propositio verum est sortem currere non est propositio modalis. Quod autem philosophus connumeret verum et falsum inter alios modos hoc est quia determinat quod predicatum inest subiecto. sed quia nihil addunt supra compositionem. ideo non faciunt propositionem modalem. Et propter hoc philosophus non determinat de oppositione nec de consequentia propositionum in quibus ponuntur verum et falsum. sicut de aliis modis qui faciunt propositiones modales. Licet hoc sit probabile est tamen contra communem sententiam auctorum. et ex sufficientia modorum potest argumentari contra ipsos. sed gratia brevitatis relinquo. Ideo aliter dicendum finem Boetii de mente armonij in secundo peribermennias quod philosophus determinat de propositionibus modalibus per ut habent oppositionem et consequentiam aliter quam ille de inesse. et quia propositiones modificate his duobus modis scilicet vero et falso non differunt per oppositionem et consequentiam ab illis de inesse. sed bene modificate per alios quatuor modos. ideo de istis duobus non determinavit sed de alijs quatuor sic. Quare autem propositiones modificate finem verum et falsum non variant oppositionem et consequentiam ab illis de inesse. causa est quia tales propositiones sic modificate equivalent propositionibus correspondentibus de inesse. et ideo tales oppositionem et consequentiam habent ad invicem qualem habent ille de inesse quibus equivalent unde iste omnem hominem currere est verum nullum hominem currere est verum cum equivalent istis omnia homo currit nullus homo currit que sunt orie. et sic sunt orie ad invicem. et iste omnem hominem currere est

falsum nullum hominem currere ē falsum cum equiualeat istis aliquis homo currit: aliquis homo non currit que sunt subcontrarie: ita et ille sunt subcontrarie. et ita de alijs dicatur. Sed cum propositiones modifice secundum alios quatuor modos non equiualeant illis de inesse ut manifestum est. Ideo habent oppositionem et consequentiam diuerſam ab illis. Si forte diceret aliquis quod iste contrarie sunt omnem hominem currere est necesse nullum hominem currere est necesse. quod quibus non equiualeant illis de inesse correspondentibus sufficit tamen quod iste correspondentes sunt contrarie: ut omnis homo currit nullus homo currit. Dicendum quod ad hoc est vniuersaliter verum hic quod ille omnem hominem currere est necesse et aliquos homines non currere est necesse non sunt contrarie. et tamen propositiones correspondentes sibi illis sunt contrarie: ut aliquis homo currit aliquis homo non currit.

repositionum

modalium alia de sensu compositi et alia de sensu diuisi. Aduerte quod de propositionibus de sensu composito vel diuiso mediantibus istis modis possibile impossibile quadruplex est opinio. Nam Petrus de mantua vult quod quando isti termini totaliter preecedunt dictum propositionis tunc est propositio de sensu composito: sed quando mediant inter partes dicti aut finaliter sequunt tunc est sensus diuisus. Ratio est quod tunc non cadunt supra totam compositionem cum terminus sequens non habeat vim supra precedentem quod negatio que est maxime et tutis non habet vim supra terminum precedentem: ergo nec aliquis aliter terminus finitus. Dentisber autem tenet cum opinione contra quam sequitur magister vult quod tales termini faciant sensum compositum tunc totaliter preecedunt siue totaliter sequantur: quia etiam dum finaliter sequuntur. et tunc transit in totam compositionem sed tunc faciunt sensum diuisum quando

inter partes dicti mediant. Strodus vero dicit quod licet dum totaliter preecedunt dictum faciunt sensum compositum et dum mediant faciunt sensum diuisum dum tamen finaliter sequuntur possunt indifferenter capi aut secundum compositionem aut diuisiones. Ideo vult quod tales propositiones habeant distinguantur antequam ad casum respondant: et secundum quod sit limitatio ad sensum compositum vel diuisum aliter et aliter est respondendum. Burleus vero sequens antiquos et non modernos vult quod quomodo ordinat cum dicto tunc distinguenda est propositio: quod potest esse in sensu composito et in sensu diuiso. Erit autem in sensu composito si modus predicatur et totum dictum se teneat ex parte eiusdem extremi subiecti. Si vero mediat sicut sensum diuisum: si autem preecedat totum dictum et non acciperet ut predicat nec ut mediat non faceret sensum compositum necque diuisum.

Dubatur primo que sit propositio vere modalis an illa de sensu composito an illa de sensu diuiso. Circa hoc que sunt opiniones. Opinio communis est quod propositio modalis de sensu composito est vera modalis non autem de sensu diuiso et fundat se supra auctoritatem philosophi in 2° peribermienas qui dicit in modalibus esse et non esse sunt subiecta et appositiones sunt predicta esse et non esse intelligens dictum affirmatum et negatum. per appositiones vero ipsos modos.

Alia est opinio que vult quod modus faciat propositionem modalem nec sit subiectum nec predicatum nec se teneat ex parte subiecti nec ex parte predicati: sed ex parte ubi vniuersalis predicatur cum subiecto. Vnde sicut quedam finitatem determinata determinant subiectum: ut omnis nullus et huiusmodi modi: et quedam determinant predicatum ut bene et male: ita quedam determinent compositionem vniuersalem predicatum cum subiecto et huiusmodi finitatem determinata faciunt propositionem modalem. Si autem modus predicatur et non sit al-

ter modus determinans compositio-
nes est propositio de inesse. cuius rō est
qz ppositio de inesse est illa i qua deno-
tat predcatum inesse subiecto simplr
.i. sine determinatōe alicuius modi. sed
quādo aliquis mōus subicit vel predi-
catur et nullus alius mōus determinat
ppositionē denotatur predcatum inē
simplr subiecto. ergo ē de inesse. Utra
q opinio potest defendi reque mōum
in tractatu sū summulas.

Dubitatū secundo de qualitate mo-
dalium de sensu diuiso et composito. sci-
licet penes quid attendatur qualitas i
illis an penes modum affirmatū et nega-
tum an penes dictū affirmatū et nega-
tum. Circa hoc sunt due opiniones.
vna opinio vult q penes modū affirma-
tū et negatū et dicit q si modus nō ne-
gatur est affirmatiua. si vero negat est
negatiua. licet iter eos aliqualis sit dif-
ferentiā. Nam magister vult q sit nega-
tiua dūmodo cadat supra modū lz non
supra verbū. vt dicendo sortē currē est
non possibile. Alij volūt q dicit etiā ca-
dere supra verbū. vt dicēdo sortē cur-
rere nō ē possibile. Hec opinio fūda-
tur supra auctoritatē pbi 2° periberme-
nas dicens q sicut verbum se hz in p-
positionib⁹ de inesse ita modus i pposi-
tionib⁹ modalib⁹. sed in illis de inesse
verbū ē vt forma penes qd attēdit af-
firmatio et negatio. ergo modus in mo-
dalibus ē sicut forma penes qd attēdit
tur affirmatio et negatio.

Alia opinio ē q rīdet distinguēdo. vñ
ppositio modalis pōt dici negatiua tri-
pliciter. aut de dicto tñ aut de mō tñ
aut de dicto et de mō simul. exēplū p-
mi vt sortē nō currere ē possibile. exē-
plū secūdi. vt sortē currere nō ē possibi-
le. exēplū tñj vt sortē nō currē nō possibi-
le et ita pōt distinguī d affirmatiua suo mō

Dubitatū tertio de quantitate moda-
liū an sint alicuius quantitatis et cuius
quantitatis sint.

Circa hoc sunt due opiniones Bur-
leus. n. sequēs antiquos vult in secūdo
peribermentas q ois propositio de sen-
su cōposito ē propositio singularis qz in
ea subicitur termin⁹ singularis. qd p-
qz subicitur dictū ppositiōis qd ē sig-
tū singulare illius ppositiōis et accipi-
tur pro vno termino singulari et sic de
alijs quib⁹ in eis sit signū vltē ad huc ē
singular⁹ vt hic omnem hominem cur-
rere est possibile. propositio hō de sen-
su diuiso accipit quantitatem a subiecto
dicti. q si terminus singularis ē pposi-
tio singularis est. vt hī sortē possibile ē
currere. Si hō ē termin⁹ cōis cū si-
gno vltē vltis. et ita d alijs vt oēs hoīes
possibile ē currere. Vñ h opinio dicit q
quedā sūt ppositiones modales de di-
cto vt sortē currere ē necesse i qbus. s.
dictū subicit et mōus pdicat. qdā hō sē
modales de re i qbus mōus it pōtur di-
cto vt sortē necesse ē currere nō. n. ē sē-
sus q h dictū sit necessariū. s. sortē cur-
rere. s. sēsus hui⁹ ē q i sorte ē necessitas
ad currēdū. Clari⁹ hoc apparet de pos-
sibili. cū. n. dī sortē currere ē possibile
sensus ē q h dictū sortē currere sit pos-
sibile. s. cū dī sortē possibile ē currere
sensus ē q i sorte ē pōtētia ad currēdū
enuntiationes hō i qb⁹ modus subicitur
et dictū pdicat vt possibile ē sortē
currere videtur modales s. nō sūt mo-
dals de dicto sūt singlares. Modales
hō d re vt q vidēt mōles sumūt quan-
titate a subiecto dicti rē.

Alia ē opinio modernorū quā seqt
magr et h opinio vltē q modales de sensu
cōposito nō sunt alicuius quantitatis cō-
sequēter nō dnt dici singlares. Rō ipsi
us ē qz quantitas ppositionis sumitur a
subiecto non quocūqz sed a subiecto
quod non suspenditur a propria deno-
minatione rōe pbatōis pcedētis ipz.
et iō si subm sit terminus nō seqt q p-
singularis. quia ista nullius est quanti-
tatis necessario tu curris et tamen subz

c

Et in singulari. et ita dicat mobilis de sensu composito quod licet subiectum sit terminus singularis non tamen sunt aliter. quia titatis quia subiectum suspēdit a propria denominatione ratione probationis ipsi precedentis ut dictum est supra.

De his divisionibus

bus tres figure originantur. Prima de ineffe. Secunda modalis de sensu composito. Tertia modalis de sensu composito. Secunda est ad modum primum. Tertia vero disperata ab his.

Aduerte quod secunda est ad modum primum quod in ea sit variatio propositionum ratione signi sicut in prima. In tertia autem sit variatio propositionum ratione modi et non signi. Has figuras in margine considera.

Et igitur tunc

propter secundum de figure generales.

Aduerte quod figura quatuor modis sumitur. Uno modo a mathematicis et sic diffinitur. Figura est quod terminus vel terminus clauditur ut circulus et triangulus. Alio modo capit a grammaticis et sic describitur. Figura est virtutem ratione factus in contextu partium orationis. Alio sumitur a philosophis pro priorum et sic describitur. Figura est debita dispositio terminorum secundum subiectibilitatem et predicabilitatem. Alio sumitur per oppositionem ad figuram pro sumpta et describitur. Figura est deinde debita quatuor propositionum in modum quadranguli loco dicitur. unde si debet esse debita dispositio harum quatuor propositionum requiruntur due conditiones. Prima quod propositiones que in prima linea ponuntur sint contrarie. Secunda quod que se ex angulis oppositis respiciunt contradicant.

Prima regula

sic limitatur. Ut si affirmatiua et vel negatiua sunt tunc in figura bis quatuor conditionibus seruat scilicet quod sint de consimilibus subiectis predicatis et copulis explicite vel implicite sup

ponentibus precise pro eadem vel pro eisdem et predicatum non distributum in una de distribuatur in altera et eodem si fuerit capax confusionis. De primo de consimilibus subiectis predicatis et copulis quod si non eent sic non eent tunc. Dicitur secundo explicite vel implicite quod iste propositio quodlibet est ens nihil est ens sunt tunc et tamen subiecta explicite sunt consimilia sibi bene implicite. Dicitur 3o supponentibus precise pro eodem vel pro eisdem quia iste non sunt contrarie omnis homo est alius nullus homo est asinus cum si homo in prima supponat pro masculino et feminino.

In secunda vero pro masculino tantum. Quarto dicitur predicatum non distributum in una distribuatur in alia et eodem si fuerit capax confusionis quod propter defectum bulus iste non sunt contrarie quodlibet homo est animal nullus homo est quodlibet animal quod si animal in nulla illarum supponit distributiuum quod non sint contrarie patet per naturam earum quod contrarie non possunt simul esse vere sibi sunt false. sibi iste sunt simul vere ut patet 3o et 2o. sibi prime contraria est ista nullus homo est animal. secunde contraria est ista quilibet homo est quodlibet animal.

Aduerte tamen quod propositiones tales dicuntur contrarie per similitudinem ad contrarietates que in rebus que repugnantia extremorum non potentium simul esse in eodem subiecto. sed successiue ut albus niger. ita iste propositiones se habent quod nunquam possunt simul esse vere sed aut una est vera et altera falsa aut ambe sunt false sicut aut unum verum ictus subo aut nullum ictus

Secunda regula

la sic limitatur. Particularis affirmatiua et particularis negatiua sunt sibi contrarie bis quatuor conditionibus seruatis quod sint de consimilibus subiectis predicatis et copulis precise supponentibus explicite vel implicite pro eodem vel pro eisdem predicatis. tamen difformiter supponentibus quo ad mobilitatem et immobilitatem

mobilitate. i. q. si predicatū vni? stat mobiliter. i. distributiuē. p. dicatū alterius stat immobiliter. i. nō distributiuē et non eē. Tres prime cōditiones patēt per superius dicta. Quarta pōit quare iste nō sē sub ōrie aliq. homo aīal ē aliq. hō aīal nō ē q. predicatū nō distribuit s. p. subōria ē ista aliq. hō nullū aīal est. secunde ista aliq. hō oē aīal est.

Aduerte tñ q. tales p. positiones dicuntur subcontrarie q. ponūtur sub ōrie p. positionibus quo ad figtionē intelligēdo. q. aut ponantur sub illis cā ē q. quanto aliquid plura cōtinet dictur esse superior. et quāto pauciora inferior et ideo cū iste pauciora cōtineant et ōrie plura. iō iste dicūtur eē subcōtrarij.

Teria regula

sic limitatur. Utis affirmatiua et p. ticularis negatiua vltis negatiua et p. ticularis affirmatiua sūt ōdictorie b. quatuor cōditionibus seruatis. i. q. sint de cōsimilibus subiectis p. dicatis et copulis explicite vel implicite supponētibus p. cise. p. eodē vlt. p. eis dē. et q. terminus nō distributus i. vna distribuatur i. altera et cōuerso si sit distributibilis. Tres prime particule ex p. dictis note sunt. vlt. ponitur q. illa nō sunt ōdic. quilibet homo animal ē aliq. quis homo est aīal q. li aīal in nulla distribuūt. s. p. prime ōdicat ista aliq. hō n. lum animal ē et 2. ista quilibz hō oē animal est.

Aduerte tñ q. tales p. positiones dicuntur ōdictorie per similitudinē ad verā ōditionē que ē oppositō cui? nō ē dare mediū secundū se. sicut. n. inter hominem et non hominem non ē dare aliqd mediū qd nō sit aut hō aut nō hō ita nō ē dare aliquā vñ. p. pōnē i. q. nō sit sic sicut figtur p. vñ ōditionū aut figtur significat p. aliud.

Quarta regula

sic limitat. Utis affirmatiua et

particularis affirmatiua vltis negatiua particularis negatiua sunt subalterne b. quatuor cōditionibus q. sint de ōsimilibus subiectis p. dicatis explicite vlt. implicite supponētibus p. cise. p. eodē vlt. p. eis dē et sic ōz stare sup. dicatum vnius stat immobiliter idē sine distributōne et p. dicatum alterius et si vna stat immobiliter et sic in altera. Tres prime note sūt ex dictis: p. quarta iste nō sūt subalterne q. homo non est animal et aliq. hō non est animal. sed prime subalterna ē i. aliquis homo animal non est. et secunda est subalterna huius nullus homo animal est.

Aduerte tamen q. p. positiones dicuntur subalterne quia vna est sub altera vt particularis sub vniuersali cuius vniuersalis plura contineat. particularis vero pauciora.

Aduerte q. p. positiones singulares i. figura nunq. se habēt nisi ōdictorie nū q. vero contrarie. subcontrarie aut i. b. alterne. Et n. subiectū sit terminus cōpositionis. cōtradictoriū datur p. negationē p. polita toti. vñ ōdictoriū isti? i. hō vel alius ē hō et hoc non ille homo vel alius? ē hō nō aut illud iste hō vlt. affinis nō ē hō q. ambe sūt &c.

Sicut quatuor

regulis situantur p. positiones in figura ita quatuor alijs ipsarū lex et natura cognoscit p. ia ē ista. Duo ōria nō possūt sūt eē & a sed bñ sūt falsa. R. ō p. ptis. i. q. nō pāt simul esse & a ē: q. dato opposito seqt. q. duo ōdictoria sūt ō eodē verificari pnt quod est ō p. p. n. ciplū quod dicit. De quolz dicitur alterum cōtradictoriū incōplexoz et b. nullo eoz ambo simul. Et q. hoc sequitur. p. batur. nāz si quelibet ipsarū est vera quilibz homo currit nullus homo currit cū sōtes sit homo sequitur q. sōz currit et q. sōtes non currit. et sic curres et n. curres de eodē x. i. cabunt.

*Ratio secunde partis. s. q. possunt si
mul esse falsa est quia datur dispositio
media inter hec tria p. qua non se habet sic
vnum contrarium nec sicut aliud vt si
aliquis homo currit et aliquis homo non currit sic q.
quilibet homo currit nec se habet sic q. nullus homo cur
rit. Aduerte tamen q. non possunt sepius fieri esse fal
sa sed solum in materia contingenti vt exemplifi
catum est. In materia autem naturali et remo
ta sepius vnum est verum et alterum falsum. cuius
ratio est q. in materia necessaria seu natu
rali si aliquid competit vni in diuisum duo eius
de specie. et id affirmatiua de necessitate ha
bet et negatiua falsa. In materia autem re
mota id quod remouetur ab vno in diuisum duo de
necessitate remouetur a quolibet. negatiua
ergo vera est et affirmatiua falsa vt for
non est asinus.

Tertia regula est ista.

Duo contradictoria non possunt fieri esse ha
bet nec simul falsa.

*Ratio primi. s. q. non possunt esse fieri ve
ra est q. dato opposito sequitur q. duo
contradictoria incomplexa possunt simul ve
rificari de eodem quod est de primo principio
q. sequatur probatur q. si quilibet istarum est
vera quilibet homo currit: et aliquis homo non
currit tunc si quod pro quo verificatur ista
aliquis homo non currit exempli gratia sit
pro sorte. est ergo verum dicere sortes non
currit et ex altera parte sequitur quilibet homo
currit sortes est homo ergo sortes currit et
sic currens et non currens verificabitur
de eodem de primo principio. Ratio
secunda q. non possunt fieri esse falsa est q.
dato opposito tunc de quolibet non ve
rificabitur alterum contradictorium incomplex
orum quod est contra primum princi
pium. q. sequatur probatur q. dicas q. il
la sit simul falsa quilibet homo currit et aliquis
homo non currit. tunc si quero quod istarum
sit verum dicere de sorte aut currens aut
non currens. Si vero non currens ergo illa est
ha aliquis homo non currit et sic alterum est verum
si dicat q. cursus vere affirmetur de sor

te ergo illa est vera aliquis homo currit que
est contradictoria illius nullus homo currit. Si
autem nullum vere affirmetur habeo intencum
et sic patet q. hec regula est veritate primi principij
Duo sub tria non possunt esse fieri falsa sed be
ne simul vera.

*Ratio primi est q. si esset fieri falsa con
dictoria eorum essent fieri ha sed contradictoria eorum
sunt fieri tria. ergo duo contraria essent fieri ve
ra. de prima regula. Ratio secunda est
q. duo contraria possunt esse fieri falsa ergo duo
subcontraria possunt esse simul vera patet con
sequenter q. contradicunt illis et existente
vno contradictorio falo alterum verum est non tam
in omni materia possunt esse fieri vera sed in mate
ria contingenti. In necessaria autem et remota
alterum verum est semper et alterum falsum. Ratio
huius assignata fuit in contrariis.

Si vltis est ha sua indefinita et particu
laris sibi subalterna est vera.

*Ratio huius est q. in propositione vlti sub
iectus supponit distributiuum ergo pro omnibus
suppositis subiecti. et si est ha predicatum verifica
catur pro omnibus suppositis subiecti. et sic parti
cularis et indefinita erit ha in qua denota
tur predicatum inesse vni parti subiecti
subiecti vltis. est autem non in materia continen
genti. In materia necessaria et remota
est et est. Nam si ista est ha aliquis homo est
animal et ista omnis homo est animal. et
et si ista est vera aliquis homo non est asinus
et ista nullus homo est asinus. Quando etiam
subiectum non continet plura in diuisum
sub se nec contra vt si illa est vera hec
sol lucet illa est vera omnis sol lucet et
si illa est vera aliqua senex est et quilibet
senex est. Aduerte tamen q. aliqua vltis potest
esse ha. immo de se est vera et nulla sua
singularis potest esse vera vt illa nihil de
monstratur.

De equipolentia.

Equipolentia sic
de
scribitur. est equivalencia duarum
propositionum in significato sitarum in signa
quarum quilibet est alterius illatiua.

Dicitur per equalitatem loco generis. Nam omnis
 egpolentia est equalentia. et non est. Nam eg-
 ualentia non solum est in propriis sed et in
 finis et in rebus. In finis dicimus quod vestis
 et indumentum equalent in significato. non
 tamen dicuntur egpolere. id ponitur 2^a particula
 duarum propositionum in signo ad duas equalentie
 terminos quod non dicitur egpolentia. Dicitur 3^a. situm
 in figura. quod aliquod propositio equalitatem in signo
 non tamen dicuntur egpolere ut capit h^o equi-
 polentia. ut ille tamen homo currit de currens est
 homo. Dicitur 4^a quodrum quilibet alteri est illativa que
 particula ponitur ad declarandum ad quod est utrum
 egpolat ad h^o. s. ut ex una possum inferre a-
 liam. Prima regula sic limitatur. Negatio
 proposita. s. toti subo facit egpolere suo
 dicitur. R^o h^o regule est quod nemo quicquid in-
 uenit destruit et dicitur oppositum ut dicitur beatus
 Augustinus. si quod inuenit veritatem destruit et ducit
 oppositum. s. particulari si inuenit particularem de-
 struit et ducit oppositum. s. veritatem si inuenit ne-
 gationem destruit et oppositum ducit. s. affirma-
 tionem si inuenit affirmationem destruit
 et ducit oppositum. s. negationem. 2^a regula
 sic limitatur. negatio postposita. s. toti subo
 ante copulam et predicatum facit egpolere suo
 contrario. R^o h^o regule est quod ex quo ponitur pro
 subiectum non habet vim. s. ipsum et sic non destruit
 veritatem eius. cum autem ponatur ante subiectum si inuenit
 affirmatum destruit affirmationem et inducit
 negationem si autem inuenit negationem de-
 struit negationem et inducit affirmationem
 id equalitatem. 3^a regula sic limitatur. Nega-
 tio proposita. s. toti subo et postposita. s. to-
 ti subo et ante copulam et predicatum facit egpo-
 lere sue subalterne. R^o huius regule cum
 ponatur due negationes et ambe ante subiectum
 non potest negare subiectum. quod una destruit
 vim alteri et est. remanet ergo propositio in eadem
 qualitate in qua erat prius. Deinde cum nega-
 tio proponatur subo toti si inuenit distribu-
 tionem destruit et inducit particularem si in-
 uenit particularem destruit et inducit vlem
 ideo equipolent.

Dubitat quare subcontrarie non egpolent
 negationem propositam vel postpositam vel sit

propositam et postpositam. non pro quod egpolent
 dicitur 3° modo quod egpolent subalterne. non est 2°
 quod omne idem sit propositio at equalentes aliquantulum
 differre debet puta in signis et ueniunt in si-
 gnificato. Nota quod egpolentie in modali
 b^o eodem modo sunt sicut in illis de inesse pro illis
 et sit. Preterea dicitur pro 3° postquam subalter. Et
 per negationem propositam dicitur magister intel-
 ligo quod coniungit modo siue modus precedat
 siue sequitur supple tu taliter negatio coniun-
 git modo supple tu quod precedat modum et per ne-
 gationem postpositam dicitur magister. intelligo
 quod coniungit subiectum infinitiui modi supple tu
 taliter quod precedat subiectum infinitum. Ex^o primi ut
 non possibile est fore currere. et fore currere
 est non possibile. Ex^o secundi possibile est fore. non
 currere vel fore non currere est possibile

Aduerte tamen quod antiqui magistri la-
 borabant ad cognoscendum equipolentias
 posuerunt. n. quatuor ordines propositio-
 num modalium: ut declarat philosophus in 2° phi-
 berme. et in quolibet ordine quatuor pro-
 positiones equeualentes collocaret. quod
 aut debeant sumi propositio in quolibet or-
 dine per duas regulas declarabatur per pri-
 mam regulam sumuntur ut propositioes primi
 ordinis et secundi per 2^{am} regulam sumuntur
 propositioes tertij et quarti ordinis. prima re-
 gula est illa cuiusque deo affirmato et nega-
 to attribuitur possibile eidem contingens
 et ab eodem remouetur impossibile. et ab
 eius deo opposito remouetur nec per
 hoc quod dicitur affirmatio sumuntur pro-
 positiones primi ordinis que regula de se
 patet. ideo non declaro 2^a regula a quo
 dicto affirmato vel negato remouetur
 possibile ab eodem remouetur contin-
 gens et eidem attribuitur impossibile et
 eius contradic^o opposito attribuitur
 necesse per hoc quod dicitur affirmatio sumun-
 tur propositioes tertij ordinis per hoc
 quod dicitur negato sumuntur propositio-
 nes quarti ordinis que doctis clare sunt
 has propositiones distinctas secundum ordines
 suos posui in margine ut ille clariores
 appercant.

possibile est esse
contingens esse
nō impossibile ē ēē
nō necesse ē nō esse

possibile ē nō esse
contingens est nō esse
nō impossibile ē nō esse
nō necesse est esse.

nō possibile est esse
nō contingens est esse
impossibile est esse
necesse est nō esse

nō possibile est nō esse
nō contingens est nō esse
impossibile est nō esse
necesse est esse

Dubitat vtz due negationes equiua
leant vni affirmationi

Arguit q nō pmo sic. Qē sile adaug
get suū sile. sed qz negatio est silis alte
ri. g qlibz negatio adaugēt alterā. g due
negatōes magis negāt qz vna. Cōfir
mat q ois res p quas cās outur p eadē
auget. ut colligit 2° et bicoz. sed negatō
xibi fit p negatōem. g auget p negatō
nem. 2° negatio ita opponit affirma
tioni sicut puatio habitui. vtrputa tene
bra lumini. sed tenebra nō auferit p aliā
tenebra immo auget. ergo negatio non
auferit per aliam negationem immo
magis augetur. Confirmat q nullum
sile destruit suū sile. sed quilibz negatio
est silis alteri. g nulla negatio destruit a
liam. 3° sic. sicut negatio est causa ne
gatōis. ita affirmatio est causa affirmatōis
g a cōmutata pportōe sicut negatio ē cā
affirmatōis. ita affirmatio est cā negatō
nis. h cōis est falsum. z nō legtur ex alio
nisi ex h q nō est cā affirmatōis g falluz
est h. Confirmat q sicut ic bz affirmatō
ad affirmatōem ita negatio ad negatio
nem sed affirmatio addita affirmationi
magis affirmat vel saltē inducit opposi
tum g negatio addita negationi magis
negat vel saltē inducit oppo^o. 4° sic si
negatio esset cā affirmatōis h esset quia
due negatōes se impedirēt vna. f. impe
diret aliā z cō h aut est falsuz. qz pbatur
q aut vna illaz bz tātam vim qz tā habz
aliā vel maiore vel minore. Si equalē
vim z ab equalibz nō puenit ac. g vna nō
destruit vim alterius. Si vna vim maio

rem bz g destruit sociam z nō cō qz a p
portione maioris inequalitatis nō pue
nit ac. Confirmat vis negationis pcedē
tis pportōem nō impedit ab aliā negatōe.
g retinet vim negandi cō tenet z ans. p
batur qz vis negandi nō est nisi supra se
quētes terminos g nō est supra pceden
tes z sic regula nō bz vim supra pma tūc
vltra p^o retinet vim negandi g negat et
si sic g nō affirmat. Pro rñsio ne ad h
argumēta nō q negatio in pposito habz
duplicē vim. vnā pncipalē z aliā secū
dariam siue ex cōiti pncipalis vis ei^o est
negare seu destruere qz dī nuenit secū
daria vis eius est inducere oppositū ei^o
q inuenit. pus enim intelligimus aliqd
destrui p ipam qz constituit licet in eodē
instanti fiant hec. Et inducere oppositū
eius q inuenit pōt ēē dupl^r h^o q pōt in
uenire affirmatōem vel negatū. si. n. affirma
tum inducit oppo^o. f. negatōem. si. x. o ne
gatū inducit oppo^o. f. affirmatōem z sic
p3 q ex cōiti negatio pōt facere affirma
tione l3 pncipalr scmp neget. Ad p
muz g dicunt qdam q vtz est q oē sile
adaugēt suū sile nisi vnū impediāt aliud
nō hic vnū impedit aliud rōne tertiij cir
ca qd agunt. qz nō possunt sit esse in illo
3° q illud 3° nō est capax illoz duorum.

Uel aliter dicatur q oē sile adaugēt
suū sile sic est aptū natum augeri. aliē
nō. modo negatio nō est apta nata auge
ri ex quo vna negatio destruit aliā quaz
inuenit. Uel aliter dicat q esse simi
le adaugēt suū sile. vtz est de his que
būt pncipaliter vim constructuē alieu

ius nō aut destructiuā modo negatō p̄n
cipat̄ h̄z vim destructiuā ideo nō valet

Ad cōfirmatōem dic̄t q̄ ois res auge
tur p̄ illas res p̄ quas dicitur si apta nata
est augeri. modo negatō nō est apta na
ta augeri. r̄c. Ad 2^m negat maior imo
negatō opponitur contradicte affirma
tioni. vt homo non homo. vel aliter di
catur negando maiorē siue p̄ negatōnē
intelligamus notam negantē siue nega
tum. nam si intelligitur nota negās nul
lo. opponitur si vero intelligitur nega
tum. tunc dicitur q̄ affirmatū z negatū
aliter opponitur q̄ p̄uatiue. Ad cōfir
matōnē dic̄t q̄ nullū sitc destruit suūz
sitc vel actum sui sitis p̄ se z p̄ accidens
tū pōt esse hoc sicut vna candela accēsa
liquefacit aliā. r̄ ex cōt̄i cōtingit illā. v̄l
aliter dicit q̄ v̄p̄ est i silibz q̄ habent
vim cōstructiuam. si aut̄ h̄nt p̄cipaliter
vim destructiuam nō valet. Ad 3^m d̄r
q̄ ar^a a cōmutata p̄portione solū tenet
in q̄titatibz vel cōtinuis vel discretis.
ideo nō v̄z. vel aliter d̄r negatō q̄ argu
itur a cōmutata p̄portione. nā sic argu
tur q̄ sicut sc̄bz āns vnus ad āns alteri
us. ita cōis vnus ad cōis alterius vel cō
sed bec nō sic arguitur. r̄c. S̄z debet
sic argui. sicut negatō est cā negatōnis
ita affirmatō est causa affirmatōnis. s̄z
negatō est causa affirmatōnis. q̄ affir
matō est causa negatōnis. sed minor ē
falsa. vel sic. sicut negatō est causa nega
tōnis: ita affirmatō est causa affirma
tōnis sed causa negatōnis est causa af
firmatōnis q̄ negatō est affirmatō. s̄z
dices cōclusio est falsa z nō maior. ergo
minor. r̄c. Ad hoc d̄r q̄ ad maiores q̄
q̄ p̄hs dicit. Sicut affirmatō est causa
affirmatōnis: ita negatō est causa nega
tōnis. p̄ negatōnē nō intelligit notam
negatōis nec p̄ affirmatōnē intelligit no
tam affirmatōis. sed itelligit dictū v̄l si
gnificatū p̄positiōnis negatū vel affir
matū vt nō cē aīal est negatō s̄m ipsum
z cē aīal. est affirmatō. z tunc minor est

falsa q̄ causa negatōnis sit causa affir
matōnis. Si autem vis itelligere no
tam negatōnis. negatur maior: quia nō
est aliqua nota affirmatōnis que faciat
propositiōnem affirmatiuam sicut ē no
ta negatōnis que facit propositiōnēz ne
gatiuam. vnde sine aliqua nota affirma
tōnis propositiō est affirmatiua: z tam̄
non est negatiua sine nota negatōnis p̄
notam affirmatōnis intelligo aduer
bium affirmandi sicut per notam nega
tōnis aduerbium negandi.

Ad cōfirmatōnem negatur maior
ad intellectum datum. quia negatō sic
se habet ad aliā negatōnem q̄ destruit
illam siue actum eius. sed affirmatō nō
destruit actum alterius affirmatōnis.

Ad quartum dico q̄ quelibet negatō
habet equalem vim cum altera intēiue
quia sicut vna est apta nata negare quic
quid inuenit ita z altera. Extēsiue autē
vna habet maiorem vim q̄ altera. vnde
que plura destruit maiorem vim habet
z ideo negatō cadens super alteraz ma
iorem vim habet extēsiue q̄ alia supra
quam cadit. z non sequitur. Prima ne
gatō destruit vim secunde. z secunda
non destruit vim prime. ergo propositō
est negatiua: quia prima negatō negat
negatum z illud est affirmare.

Ad cōfirmatōnem concedo q̄ pri
ma negatō suam vim retinet. z cum di
cis. ergo negat concedo consequentiā
et etiam v̄ltra ergo non affirmat. nego
consequentiam. vnde p̄cipaliter ne
gat ex consequenti tamen affirmat quia
ex consequenti inducit oppositum eius
quod inuenit z cum inuenit negatō
nem inducit oppositum eius. s. affirma
tōnem. z sic patet solutio ad argumētū.

Diuersio est

transpositio subiecti in predi
catum et conuersio. Conuersio po
test tripliciter accipi. Vno modo pro cō
uertibilitate terminorum. z sic termini

cōuertibiles dicunt̃ ouertū q se mutuo
iferūt respectu cuiuscūq; xbi z tps. vt
hō z risibile. Alio p ouertētia z sic dici
m̃ tinos relatiuos ouerti siue dici ad o
uertentiā q se mutuo iferūt respectu h
xbi ē: vt p r fili. Tertio capit fm viz
vocabuli: vt ē sil versio z trāspō extre
moz ppōis. z sic dicim̃ ppōnez ouertū
qū vertimus extrema ci. i. subm p dīca
tūm z eo. z sic accipitur in pposito. Uel
pōt dici z meli q est oia inter ouertū /
bilitatē ouertentiā z ouersionē. Cōuer
tibilitas. n. respicit tinos ouertibiles. cō
uertētia xō respicit tinos correlatiuos
Sed ouersio respicit extrema ppōis.

Aduerte circa diffinitōez ouersionis
qd opet sic limitare. Cōuersio est trāspo
sitiō debita subiecti in p dīcatū z eo. vel
sitiūm explicite vel implicite. Dicit p rō
trāspō loco generis qz in plus se hz qz
ouersio ois. n. ouersio est trāspō sed nō
eo. Dicit 2. debita. ppter o sitem suppo
nem generalē q dō remanere in extrēis.
Pro qua p tūla aduerte q si dō fieri re
cta conuersio termini nō debet habere
confinilem suppositionem generalem
an trāspōem z post. Si alis suppositio ē
mālis suppo z psonalis. z spāles xō sup
pōnes sunt discreta deīnata cōfusa t m̃
cōfusa distributīua. Jō illa nō est recta o
uersio dicendo hō est nomē nomē ē hō.
qz nō est trāspō debita cū termini non
seruent eandē suppoem gīalem i vtra
qz ppōc. qz in pma li hō supponit mātia
liter. in 2. xō psonalr. patz p magistrū i
secta z septima regula illius capituli.
Ut aut cogscat qūo termini supponant

Secūdo ppter o sitem qualitatē ppō
nis q ē dō remanē in vtraqz ppōc. quia
aliter nō esset bona ouersio. qd qualiter
sit vide in qōne o sūmulas. Dicit 3. sub
in p dīcatū z eo. qz si fieret t m̃ trāposi
tio vni extremi nō esset ouersio. Dicit
4. vel sitiūm ppter ppōem modalē cu
sus subm nō pōt trāspōni in p dīcatūm
nec eo. qz cū subm est platū nō ampli

pōt resumī. Dicit 5. explicite vl implici
te ppter tales z eo. vt si dixeris ois hō ē
aīal z eo. licet eo est implicite ouertēs illi
ois hō est aīal qz equalz huic oē aīal ē hō
Magr addit aliā p tūlā in logica mag
.i. copula manēte. hec t m̃ meo iudicio vi
detur supflue poni. qz si copula nō māc
ret in 2. ppōc nō esset ppō. z o sequenter
nō cēt trāspō subiecti in p dīcatū. eo.
Si t m̃ velis q diffiniatur ouersio in cōl
put est communis ad bonā z malam re
moueatur 2. particula. i. debita toto re
siduo remanēte. hoc vide ample contra
sūmulas. Et hec diuidit in ouersionem
simplicē p accidens z p otrapōez. Ad
uerte q de spēbus conuersionis sūt due
opinionēs. Una est cōis q tres sūt spēs
conuersionis. i. simplex p accidēs z per
contrapōitōem. Has tres spēs Boe
cius assignat in libello de sillogisimis ca
thegoricis. z hanc opinionem sequit in
presentia magister. Alia est opio quā
tenet magister in logica magna. i. q tres
sunt species conuersionis. i. simplex per
accidens z ppter quātitatē. cōuersiōem
enim per cōtrapōitōem negatur. Con
uersio ppter quātitatē implicite vl ex
plicitē est debita trāspōsitiō extremōū
copula manēte: culus alterū extremū tā
implicite qz explicite caret quātitate lo
gicali. z illo modo cōuertuntur exclusi
ue cū suis vniuersalibz de terminis trā
spōitīs z ppositiōes modales adinuicez
de sensu composito. vnde illa. t m̃ homo
currit sic conuertit p conuersionez que
dicitur ppter quātitatē omne currēs
est hō sortem currere est possibile ouer
titur in istā. possibile est sortē currere.

Dubitat qz vident̃ eē due alie spēs o
uersionis vltra illas. Nam facta trāspo
sitiōe extremōz si mutet̃ qualitas z n
quāntitas. vt dicendo. ois hō est aīal. oē
aīal nō est hō est conuersio. vt pz p diffi
nitōem conuersionis. z t m̃ sub nulla illa
rum spērū est. g rē. Item si mutet̃ quā
titas z qualitas. vt dicēdo. ois hō ē aīal.

aliquod alia non est homo. est et conuersio. ut patet
et sub nulla illa. species est. galie species sunt
tenet contra: quia nihil est genere quin sit in
specie. 4. topi. Dicendum quod argumentum
concludit quod sunt alie species conuersiois sed non bonae
conuersiois quia conuersio diuidit in bonam et
malam. sed solum magis dat species conuersiois.
Unde bene habet ample contra simulas.

Conuersio simplex est transpositio subiecti
in predicatum et e converso manet eadem qualitate
et quantitate. Aduerte primo quod due parti-
cule sunt in hac diffinitione. Prima trans-
positio subiecti in predicatum et conuer-
so ponitur loco generis quia omnis conuersio
simplex est transpositio subiecti in predicatum
et conuerso et non e converso. Secunda particu-
la manet eadem qualitate et quantitate est
loco differentie per quam differt a conuer-
sione per accidens in qua non manet eadem
quantitas sed bene qualitas. Differt etiam
a conuersione per oppositionem in qua non ma-
net eadem qualitas sed bene quantitas. Vnde
per qualitatem intelligimus qualitatem per po-
nis et etiam terminorum modo in conuersio-
ne per oppositionem maneat eadem quantitas per po-
nis. non tamen manet eadem qualitas per po-
nis cum termini finiti in terminos infinitos mu-
tentur infiti aut termini sunt affirmatiui
infiniti autem negatiui. Vel potes di-
cere quod per qualitatem non dicitur a conuersione
per oppositionem quia per qualitatem solum intelligitur
qualitas per po-
nis: sed sicut dicitur de diffini-
tione speciei specialissime quod est intelligenda
cum precisione. quia aliter competere generi
sic. species est quod predicatur de pluribus nu-
mero soluta quod si solum additur ne com-
petat diffinitio generi. Ita diffinitio in
proposito conuersiois est intelligenda cum
precisione sic. Conuersio simplex est transpositio
subiecti in predicatum et e converso manet eadem quali-
tate et quantitate soluta quod si solum milibus im-
portat idem quod hec particula nulla alia va-
riatione facta quod non competit conuer-
sioni per oppositionem. et sic per istam particulam ma-
nente eadem qualitate differt a conuersione
per accidens. sed per si solum vel nulla alia va-

riatione facta dicitur ab illa per oppositionem.

Aduerte 2. quod sunt due opinionis diuer-
se declarantes quod per quantitatem intellige-
re debemus. vna est opinio magistri qui
vult quod per quantitatem intelligamus suppo-
sitionem speciem terminorum ut ipsemet decla-
rat in tractatu de simulas: ita quod remane-
re eandem quantitatem in conuersa et conuer-
te est quod terminis supponant eodem modo specia-
liter. Dico specialiter quod speciales suppositiones que
sunt discreta determinata confusa tamen et di-
tributiva. generales vero sunt malis et per-
sonalis. Dicitur ergo specialiter quod suppo-
nitur termini eodem modo generatur in omnibus
conuersionibus sed non specialiter. In simpli-
ci autem conuersione debet supponere eo-
dem modo specialiter.

Alia est opinio communis quam sanctus do-
ctor sequitur in logica sua dicens quod per qua-
ritatem per po-
nis in conuersionibus nos debe-
mus intelligere illud idem quod indicatur
per illud ipsum. v. quanta pars in finem. scilicet vltimam
particularem indefinitam et singularem. et
sic remanet eandem quantitatem est quod si per
ma erat vltis et etiam 2. dicitur esse vltis. et si
alterius quantitatis. et 2. dicitur esse eiusdem

Ex his patet quod illa propositio fortis est homo
secundum primam opinionem conuertitur in istam ho-
mo est fortis. cum tamen secundum 2. opinionem non
possit conuertere aut saltem nec conuertatur.
Sicut ista tamen currens est homo secundum primam con-
uertitur in istam. homo currit. cum tamen
non sit conuertibilis etiam secundum 2. opinio-
nem. Et sic patet quod multum differunt iste opi-
niones.

Aduerte 3. circa diffinitionem quod hec con-
uersio dicta est conuersio simplex. quia
sit sola extremorum transpositio nulla
alia variatione facta in conuertente et in
conuersa. Licet hoc verum sit secundum viam
communem. non tamen videtur secundum intentionem ma-
gistri. quia aliquando est alia ratio inter
conuersam et conuertentem. quia statim
magistrum quod conuersa sit singularis et
conuertens indefinita et contra. et stat
quod vna sit alterius quantitatis et altera

nullius. Potest tamen dici quod in uersione simplici ut simplex sit transpositio extremorum. unde si alia variatio sit illa non sit in uersione simplici ut simplex est quia in qualibz simplici fieret. quod falsum est.

Uel dicendum aliter ad principale quod conuersio dicta est simplex quia minor variatio fit iter conuersa et conuertetur uersionis simplicis quam aliarum uersionum. Unde triplex variatio principaliter fieri potest. quia aut transpositio extremorum aut mutatio qualitatis terminorum: aut mutatio quantitatis. In conuersione simplici fit prima in alijs uero plures.

Conuersio

per accidens est transpositio subiecti in predicatum et conuersio manente eadem qualitate. sed mutata quantitate etc. Aduerte circa diffinitum quod hec conuersio est per accidens quia ultra transpositionem extremorum fit mutatio et variatio aliusculi accidentis propositi ut puta quantitatis siue per quantitatem tu intelligas suppositionem siue utilitatem ut particularitatem. Diffinitio de se nota est per ea que dicta sunt supra. Nam si transpositio subiecti in predicatum est sicut genus sed manente eadem qualitate et mutata quantitate est differentia per quam differt ab alijs speciebus conuersionis.

Conuersio

per contrapositionem est transpositio subiecti in predicatum et e contra manente eadem qualitate et quantitate sed mutatis terminis finitis in terminos finitos. Aduerte circa diffinitum quod hec conuersio dicta est per oppositionem quia termini sumuntur orio in quo ad significationem. Nam homo significat hominem non homo significat contradictorium hominis cum primo sit terminus finitus et secundus terminus infinitus. Quid autem sit terminus finitus et infinitus dictum est supra. Diffinitio de se nota est. Nam si transpositio subiecti in predicatum est genus manente eadem qualitate et quantitate est

una differentia per quam differt a conuersione per accidens mutatis terminis finitis in terminos finitos est una alia differentia per quam differt a conuersione simplici. Dubium propter contrarium est quod remaneat eadem quantitas id est suppositio in conuersa et conuertente huius conuersionis per oppositionem: quia de facto termini non supponunt eodem modo in utraque ut dicendo omnis homo est animal si conuertatur per oppositionem sic omne non animal est non homo ille terminus uerus qui supponit distributive in primo supponit confuse terminus in secundo et in terminus qui supponit confuse terminus in primo stat in secundo distributive.

Ad hoc dicitur quod manet eadem suppositio pro positionis non autem terminorum. et bigratia quod si in una propositione ut in conuersa est suppositio determinata et distributiva et in conuertente sicut sed terminus finis non retinet eandem suppositionem quia in conuersa supponit unum et in conuertente alio modo. Uel dicatur quod manet eadem supposito extremorum secundum denominationem sed non terminorum dico non terminorum quia finis non eodem modo supponit in utraque extremorum aut secundum denominationem dico sic. quia subiectum conuerse et conuertentis eodem modo supponunt et sicut predicatum utriusque eodem modo.

Sed simpliciter conuertitur eua per accidens. Alio per contra sic fit conuersio tota.

Aduerte circa hos et sus quia due opiniones sunt. Una est magistris huius qui uult quod isti et sus ponant solam gratiam exempli quia non solum feci. id est uis negatiua et particularis affirmatiua conuertuntur simpliciter sed quolibz propositio potest simpliciter conuertere in quicquid. id est in quod sit transpositio extremorum et maneat eadem qualitas et eadem suppositio terminorum. Similiter non tantum eua. id est uis negatiua et uniuersalis affirmatiua conuertuntur per accidens sed et quolibz propositio potest conuertere per accidens in quicquid aliam in qua sit transpositio extremorum manente eadem quantitate sed mutata quantitate. id est suppositione.

Alia hō est opinio cōmune q̄ vult q̄
isti termini nō ponant tantū gratia ex-
p̄l. imo gra h̄tatis ita q̄ sola vniuer-
lis negatiua et p̄ticularis affirmatiua cō-
uertuntur simpliciter et ita de alijs suo
mō dicat. Et hec opinio p̄ q̄ritatē non
intelligit suppositionē sed vniuerſalita-
tem p̄ticularitatem. Ulterius hec opi-
nio vult q̄ q̄libet bona cōuersio sit bo-
na cōuersio siue sit cōuersio simplex siue per
accidens siue p̄ suppositionem. Opinio
aut p̄ma: vult q̄ solū cōuersio simplex sit
vniuerſaliter bona consequentia nō aut
alic. De his autem opinionibus vide am-
ple contra hūmulus vbi descendit vtrāq̄
de suppositione ipotetica.

propositio ipotetica

Aduerte circa diffinitū q̄ p̄
positio ipotetica idē ē q̄ suppositiua.
Ipotetica. n. dī ab ipso q̄ ē sub et ibe-
lis positio. i. suppositiua. Dicitur suppo-
sitiua q̄ vna pars alteri supponit. Utrū
tamē quilibz ipotetica sit suppositiua
dubium est vide in tractatu d̄ sumulas.

Aduerte circa diffinitōes q̄ li illa po-
nitur loco generis sed li que habz cathe-
gorematicas cōiunctas p̄ nōz ponit loco
dīc. p̄ hāc. n. p̄ticulari differt a cathego-
matica cui p̄tes p̄ncipales s̄t subm̄ p̄di-
catū et copula et nō duc p̄pōes cathego-
rematice et p̄ cathegorematicas h̄ itellī-
gim⁹ has cathegoricas et ē illat q̄ habēt
modum et similitudinem cathegoricarū.
Oīo aut habet similitudinem cathego-
ricaz q̄ h̄bz subiectum p̄dicatum et co-
pulam q̄uis non sit h̄a. p̄pō cathegorica
q̄ ista est propositio ipotetica. Si autē
christus esset albus antichristus esset co-
loratus et tamen orationes ex quibus cō-
ponitur non sunt p̄pōe cathegorice sed
h̄nt similitudinē cathegoricaz in h̄ndo sub-
iectuz p̄dicatum et copulaz tanq̄ p̄tes
p̄ncipales sui. Tres sūt spēs ipothe-
ticaz non equiualentium in figndo scilī-
cet cōditional copulatiua et disunctiua

Alie vero vt locat causalis temporalis
non sunt ipoteticæ sed cathegorice et.

Aduerte q̄ de spēsbus propositionū
ipoteticarum sex fuerūt opiniones vt
recitat magister in logica magna. Qui-
dā. n. tres posuerunt. i. copulatiua dis-
iunctiua et cōditionalē. Logicas vero sub
cōditionali itelligit. et hec opinio cōis ē
quā legē magister vbiq̄. alij quinq̄ po-
suerunt alij sex. alij septem. alij decem:
alij duodecim. Inter q̄s opiniones tres
familiores sunt. i. p̄ma que dicit tres as-
signatas esse. 2. est que dicit esse quinq̄
illis tribus addendo duas. i. causalem et
temporales et hec fuit opinio guillielmī
feraberich. Tertia est que dīc esse septē
addēdo duas. i. locale et expletiuam cui
nō est li q̄uis vel licet: et fuit opinio stro-
di in cōiis suis. Qui hō dixerūt esse sex
remouerūt expletiuā et alias sex assigna-
bant. Superueniat Paulus p̄gulensis
qui posuit octo species illi assignatis ad-
dendo effectiuam vt q̄a dīc est sol ē su-
per terram. et hoc dico in affirmatiuis. in
negatiuis etiam torides posuit. Qui ve-
ro dixerunt decem quinq̄ affirmatiuas
assignatas dicebant et quinq̄ negatas.
Qui vero duodeci sex affirmatiuas po-
nebat et sex negatiuas posuerunt. In sū-
ma ergo septem sunt opinioes de spe-
ciebus ipoteticarum quarū prima me-
lior est meo iudicio et ideo sequimur istā:

Aduerte 3. q̄ rōes q̄re ille tres. i. local
cālis et tpalis nō sūt ipoteticæ scdm̄ ma-
gistrū s̄z cathegorice tales assignant ab
ipso logica mag q̄ nō maiori rōne ille es-
sent ipoteticæ q̄ alie p̄pōes constitutē p̄
alias notas aduerbiales vt cōiunctiua et
sic similitudinaria ē ipotetica. vt dicēdo
scripsi sic rogasti me et fortes rīdet sic
eum docuit plato. Sic cōpatiue essent
ipoteticæ vt dicēdo tā bon⁹ ē fortes q̄
bon⁹ ē plato et sic discurredo p̄ alias nōs
aduerbiales q̄d ē falsū. q̄ at sunt cathego-
rice pbat sic q̄ equalēt cathegoric[is] facti
eisdem finis sola nota resoluta in illud

cui equaliter vñ dicēdo qñ sortes currit
 ipse mouet equaliter huic qñq; sortes cur-
 rit cā q ipse moueat: qñq; ptes cathe-
 goricas ostēdet videat tāq; principales p-
 tes, tñ i eis subiectū z p̄dicatū z copula
 sūt pncipales ptes q; i orationes sūt sic
 subiectum vel p̄dicatum zc.

Propositio ^{conditio /}

nat est ista
 in qua coniungūt ptes cathe^{re} p notaz
 conditionis vt si tu es homo tu es aial.

Aduerte q; diffini^o sic limitat. Propō
 cōditōalis ē ista. i. ē ppō i qua coniungūt
 ptes cathe^{re} vel se hñtes p modū cathe-
 goricarū p notā cōditōis. P^{ri}ma p̄ticula ē lo-
 co gener^{is}. 2° loco dīcē per quā differt ab
 oib^{us} cathegoricis: z addit vt sequi hñtes
 p modū cathegoricarū vt diffi^o p̄tatur
 cuius cōditōali qñ i^o ē cōditōalē si atich: i
 stus esset alb^{us} antichrist^{us} eēt colorat^{us} z
 tñ nō iungunt i ea plures cathe^{re} s; bñ
 se hñtes p modū cathegoricarū. Si tamē
 velles supplere dicas q; p li cathegorice
 intelligit tā xas cathegoricas qñ nō xas
 s^{ed} xō p̄ticula est etiam loco dīcē p quam
 dīcē ab alijs ipoteticis.

Aduerte 2° q; nō cōditōis si dupl^{iter} su-
 mit. s. cōditionati z cōditōaliē. p^{ri}mo sumit^{ur}
 qñ cōiungit finos. 2° sumitur qñ cōiun-
 git ppōes ex^{tra} pmi. vt dicēdo oē falsū si
 ē ipossibile nō ē vez. ex^{tra} scdī vt dicēn-
 do si tu es hō tu es aial.

Propositio ^{cōditionat}

alia affir-
 matiuā alia negatiuā. Affirmatiuā ē ista
 in qua nō cōditionis affirmat. Negatiuā
 ē illa i qua nō cōditōis negat.

Aduerte q; si nō conditionis o; nega-
 ri o; q; negatio supzā ipsam cedat z hoc
 pōt tripliciter fieri vno qñ p̄ponitur
 sibi imēdiate z nō toti ppōi dicēdo tu
 es rōnalis non si tu es irrationalis. 2° qñ
 p̄ponit^{ur} toti ppōi z non sibi imēdiate vt
 dicēdo non tu es rōnalis si tu es ieratō-
 nalis. 3° qñ p̄ponit^{ur} sibi imēdiate z toti p-
 pōi vt dicēdo non sicut tu es hō tu es asin^{us}

qñ aut^{em} ponit^{ur} inter ptes nō ē negatiuā cū
 negatio nō cadat. ē. notā cōditōis vt di-
 cēdo. si tu nō es aial tu nō es homo ista
 est affirmatiuā z non negatiuā.

Aduerte q; cōditionalis negatiuā eg-
 ualet vñ aduersatiue facte ex antecede-
 te z opposito cōntis vt illa nō si tu es ho-
 mo tu es asinus. equaliter huic qñ si
 hō tu non es asinus. Ad xitatē cōditōa-
 lis affirmatiue requirit^{ur} z sufficit q; op-
 positū cōsequētis repugnet antecedēti vt
 si tu es hō tu es animal. Ad falsitatē req-
 rit^{ur} z sufficit q; oppositū cōsequētis stet
 cū antecedēte vt si tu es hō tu sedes.

Aduerte q; cōtradictoriū cōsequētis
 dīcē tūc repugnet antecedēti qñ ex illis non
 pōt fieri vna copulatiuā possibilis z sic
 idem est oppositum cōntis repugnet ante-
 cedēti z ipsū nō posse stare sit cū ante. I;
 tñ stodus in vigesima quarta r̄gula ve-
 lit q; posse stare cū alio sit superi^{or} ad re-
 pugnare. qualiter tñ h sit vide supzā cō-
 sequētiās in 2° nōro pro declaratiōe cō-
 sequētie bone.

Aduerte vltēri^{us} q; magister nōnter
 dixit cōditionalis affirmatiue q; i cōdi-
 tōali negatiuā hoc nō ē vez qñ stat cō-
 ditiōalē negatiuā cē verā z tñ oppositū
 cōsequētis stabit cū ante vt i illa nō si tu
 es aial tu es hō i^o ē vera q; ei^{us} cōditō^{is} affir-
 matia ē falsa z tñ oppositū cōntis stat cū
 antecedēte. s. tu nō es hō stat cū illa tu nō
 es aial z itelligere ē t cōditōali denotiā-
 ta li si z nō ali nisi. De possibilitate z im-
 possibilitate necessitate z cōtingētia nō
 dicere q; ois cōditionalis possibilis erit
 xā z necessaria z ois falsa ē impossibilis
 nulla autem est que sit cōtingens.

Aduerte q; rōbiū. s. q; ois cōditōalis
 sit vera regit^{ur} q; nō possit esse ita sicut
 adequate signatur p̄ans q; sit ita sicut ade-
 quate significat p cōsequēs. i. q; sit neces-
 saria habitudo iter xitatē antē z cōntis
 z si ē necessaria habitudo tunc est neces-
 saria z etiam possibilis q; si est xā est si-
 militer necessaria z possibilis.

*Ratio autem quare falsa est impos-
sibilis ē qz duoz oppositorz si vnū ē ne-
cessariū aliud ē impossibile. cū qz cōditio-
nalis vera sit necessaria seqt qz fta sit i
possibilis. Vel aliter r formalis si cōdi-
tionalis ē hā illatio ē bona si illa ē bona
ē necessaria cōsecutio cōsequētis ex an-
cedere r si ē necessaria cōsecutio cōsequē-
tis ex antecedente cōsequentia ē bona r
necessaria gā p ad vltimū si cōditional
est hā ipa ē necessaria r cōsequēter pos-
sibilis. Rō scūdi dicta ē qz si vnū oppo-
sitorum est necessarium reliquum erit
impossibile.

Aduerte 2° qd velis dicere illud di-
ctū cōe. s. cōditōal nūqz pōit inēē r sūtr
cōnā. Dī qz nūqz alid vlt dīcē nisi qz cōe
dēdo cōditōalē aut cōsequētā nō oīz aīz
est vlt cōis cōcedē r sūtr negādo cōditōa-
lē vel cōsequētā nō oīz negare aīz eius
vlt cōis. Vel per alia verba Cōditiona-
lis nūqz pōit inēē qz ex cōditionali nō
seqt formalr sūi ancedēs nec sūi cōis
sed cōcedere cōditōalē aut cōsequētāz
est cōcedere cōis debite iferrī ex an-
cedente r negare cōsequētā ē negare cōis
dbite iferrī. ex ancedēte. Iste regule di-
cunt de cōditionali denoinata a li si.

Aduerte qz due sūt note cōditōis. vna
est affirmatiua vt si alia negatiua vt nī
si que equiualeat buic qz est si nō. Mōdo
dicūt magr qz i^o regule date tenēt d cōdi-
tionali de notata a li si. non aut oēs te-
nēt de cōditōali dnotata a li nisi. Un
regla q data ē d hstare cōditōalis. s. qz re-
grit qz oppositū cōitl repugnet ancedē-
ti. nō tenet i cōditōali dnoīata a li nisi qz
stat qz illa sit vera. r tñ oppositū cōitl
stabit cū ancedēte. vt ista nisi tu es aīal
tu nō es hō est hā. r tñ opp^o cōitl. s. tu
es hō stat cū ancedente. s. tu es aīal.

Posse tñ dīcē qz oppositū cōitl re-
pugnat ancedēti implicatū illā negatōem
non que implicite continetur in li nisi
r tūc dicēdo. nisi tu es aīal tu nō es hō. anī
ē tu nō es aīal. qd pz resoluēdo li nisi i si nō

r tunc opp^o consequētis nō repugnat
sibi. s. tu es homo.

Platiua est

illa que hz plures categoricas
cōiunctas p notā copulatōis r. vt tu es hō r
tu es aīal Aduerte qz diffinitō ista lita
es sic diffinitō d pōe cōditōali. Aduer-
te 2° qz nota copulatōis duplr pōt sumi
. s. copulatiue r copulati. Copulatiue su-
mit qz copulat pōes. Copulati hō qz
copulat cōnos. Copulati adhuc duplr
. s. collectiue r diuisiue. Diuisiue sumit
qz est pōe cui^o ipa ē ps seqt copulati-
ua de cōiunctibus terminis vt sortes r pla-
to currūt. g. sortes currūt r plato currūt
Collectiue hō qz nō seqt huiusmōdi co-
pulatiua d cōiunctib^o ē inīl. vt sortes r pla-
to sufficūt trabē nauiz. g. sortes sufficūt
trabē nauiz r plato sufficūt trabē nauiz
nō valet cōitlā posito qz nullus eoz suf-
ficiat. sed ambo sūt.

Copulatiue alia affirmatiua r ē in q
nota cōpositōis affirmat. Alia negatiua
r ē i q nota copulatōis negat.

Aduerte qz nō copulatōis negat qz
negatō cadit s ipaz. Cadit aut s ipaz du-
plr. Aut qz negatō pōit toti pōit vt
dicēdo. nō tu es hō r tu es aīal 2° qz p-
ponit note copulatōis r nō toti pōit
vt dicēdo tu es hō nō r tu es aīal. p^o ē
hō cōiunctū mōz loqēdi 2° hō mō hō cōi-
ctū mōz loqēdi. Ad hstare copulatiue
affirmatiue regrit quālz pte picipales
fore verā vt tu es hō r tu es aīal. Ad fal-
sitate hō sufficūt vna pte eē falsam. vt
tu es hō r tu es asinus.

Aduerte qz magister p^o notanter di-
cit affirmatiue qz copulatiua negatiua
pōt esse vera. cuius tñ vna ps picipal
ē falsa. vt illa non tu es hō r tu es aīal
Dicūt 2° quālz pte picipalē. qz aliqua ē
copulatiua affirmatiua vera cui^o vna
ps ē falsa dicēdo. tu es hō vel tu es as-
inus r tu es animal. illa ps tu es asinus
est falsa. sed nō est picipalis ps: vñ alī

quando copulatiua ē cōposita tñ ex dua
bus propositionibus ⁊ etiā quelz illaz
ē ps pñcipalis ei⁹. Aliqñ xō ē cōposita
ex plurib⁹ ⁊ tñc vna ps pñcipalē ē tota i⁹
oīo q̄ pcedit notā copulatiōis ⁊ altera
ps ē tota alla oīo q̄ seqt nōz coplatōis.
Vñ illi⁹ tu es hō ⁊ tu es asin⁹ ⁊ tu es aial
Prima ps pñcipalē ē tu es hō vel tu es
asin⁹ ⁊ secūda tu es aial. Pro falsita
te xō copulatiue affirmatiue sufficit vnā
ptē pñcipalē cē falsā cuius rō ē qz ad d
struendū sufficit vnū. ad cōstruendū xō
pla. Jō dī topt 2. q̄ facill⁹ ē destruē. q̄
construere verum autem cōstitit i con
structiōe ⁊ lz i dīstructiōe. nā vez ē qd
est ⁊ qeqd pōt i hac diffinitōe ē affir
S lz xō ē qd nō ē iō i hac diffinitōe pōt
tur negatio q̄ ē affirmati dīstructiō. Vñ
copulatiua pōt cē fca duplr. vno qz tñ
vna ps pñcipalē ē fca. alio qz ambe ptes
sūt fce. Ad possibilitatē regrit quālz
ptem cē possibilē nullā alteri icōpossi
bilē. ad impossibilitatē ei⁹ sufficit vnam
ptē cē impossibilē. aut vnā alteri icōpos
sibilē. Exēplū pmi vt tu curris ⁊ tu es
asinus. ex secūdi tu es ⁊ tu nō es.

Aduerte tue cōditiones regrunē ad
possibilitatē copulatiue. Prima qz que
libz ps sit possibilis 2. dato qz quelz ps
sit possibilis qz vna nō sit incōpossibilis
alteri qd tñ intelligit i copulatiua scā
ex duabus ppoib⁹. si aut cēt scā ex plu
ribus propositionib⁹ vt illa oīs homo
currit ⁊ tu es hō ⁊ tu nō curris intelli
gitur qz nō sit icōpossibilis alteri vl alijs
Vñ i exēplo dato ista tu nō curris ē in
cōpossibilis illis duabus lz cuius illarū
sit cōpossibilis. Vel dicas qz intelligitur
i oī copulatiua qz si ille due cōditōes ad
sunt illa erit possibilis. ⁊ secūda cōditōe
qz vna non sit incōpossibilis alteri.
In hac copulatiua aut data facta ex tri
bus ppositionibus lz vna sit cōpossi
bilis alteri tñ vna pars pñcipalis non
erit cōpossibilis alteri vt ps ideo nō
est possibilis. Ad impossibilitatē xō

sufficit vnam illarum deficere. Ad ne
cessitatem copulatiue regrit qz cē ne
cessariū. Ad cōtingentiā xō regrit vnāz
ptes esse cōtingentes alterā aut nō esse i
possibilē nec eidez incōpossibilē vt tu
curris ⁊ tu es homo.

Aduerte qz ad cōtingentiā tres cōdit
ones regrunē ⁊ si vna illaz defecit nō
est cōtingens. Prima qz vna pars sit cō
gens ⁊ ppter huius defectū ista non ē
cōtingēs deus est ⁊ homo est animal.
Secūda qz altera nō sit impossibilis ⁊
propter defectū huius ista non est cō
tingēs quāuis ad sint prime due cōdit
ones scilicet tu es ⁊ tu nō es. Ad neces
sitatē xō tātū vna cōditō regritur. s.
qz qz ps necessaria pñcipalis.

Disiunctiua est

illa in qua cōiūguntur plures ca
thegorematicē p notā disiunctiōis. vt tu
es homo vel tu es asin⁹.

Aduerte qz diffinitio illa limitat sic
allarum ipotheticarum diffinitiones
limitantur.

Aduerte secūdo qz nō disiunctiōis ⁊
potest sumi dupliciter. s. disiunctiue ⁊ di
siunctim. Disiunctiue sumit quādo cōiūg
ppositiones vt tu es homo vl tu es ani
mal. Disiuncti sumitur qñ eminos vt so
tes vl plato currit. Disiunctz adhuc du
pliciter potest teneri. s. diuisiue ⁊ colle
ctiue. Diuisiue sumitur qñ ex ipso disiu
cto sequit disiunctiua de similibus emi
nis. vt sortes ⁊ plato currit qz sortes cur
rit vl plato currit. ⁊ ē a qualibz pte di
siuncti ad ipm disiunctū. valet cōtra. vt tu
es homo. qz tu es homo vl asin⁹. Colle
ctiue vero tenetur quādo ex huiusmōd
disiuncto nō seqt disiunctiua de cōsimili
b⁹ terminis vel ex qualz parte disiuncti
nō sequitur ipsum disiunctuz. verbi gra
tia nō sequit ego differo a te. qz ego dif
fero a te vel a me quia sequeretur qz nō
essem tu vel ego. qd ē falsum.

Similiter nō sequitur. tu scis regem

sedere: ergo tu scis regem sedere. vñ tu
scis nullum regem sedere. qz antecede
est verum. vt patet officiabiliter z con
sequens est falsum.

Dubitatur quomodo p notam disiun
ctionis coniungatur plures cathegorema
tice. qz videtur oppositū. i. qz nō disiun
ctionis disiungat. Nā disiungere est se
parare vel diuidere signo. tal nō disiun
ctionis separat z diuidit quō est veruz
qz coniungatur. Ad hoc respōdet dona
tus qz nota disiunctionis coniūgit voces.
disiūgit tamē sensū. l. signū. z sic nō icō
uenit qz vnū z idē disiungat z coniūgat
respectu diuersoz. Sed diceret qz
tunc nulla est disiunctiua mētalī cum
nō sint voces in intellectu quas possit
conferre. Dicendū est qz donatus lo
quitur solum de disiunctiua vocali cum
maxime grāmaticē versetur circa ser
monē. Si autē volumus vñ loquī de
disiunctiua siue i mēte siue i voce siue in
scripto sic dicēdū est qz nō disiunctionis
ēnos vel ppōes coniūgit z disiūgit signa
tum. De hoc tñ vide ample d sumulas
quia auctor modorum significandi mō
det donatum zc.

Propositionū disiunctuarū. alia est
affirmatiua z ē in qua nō disiunctionis
affirmatur. alia est negatiua z est i qua
disiunctionis negatur.

Aduerte qz nota disiunctionis nega
tur quando cadit s ipsam. Cadit autē s
ipsa dupliciter aut quando preponitur
toti propositioni vt dicēdo nō tu es ca
pra vel tu es asinus aut qñ imēdiatē p
ponitur sibi vt dicēdo tu es capra nō t
tu es asinus. p. tñ hoc ē s sūctuz mōm
loquēdi. 2. qz modo secūdū, incōsuetū
modū loquēdi zc. Ad veritatē disiuncti
ue affirmatiue sufficit vnā ptem esse
veram vt tu es homo vel tu es asinus.
Ad falsitatem requiritur qzlibet partē
esse falsam vt tu curris vt baculus stat
in angulo.

Aduerte qz circa hoc due opiniones

sunt. Vna opinio est quas sequitur ma
gister petr⁹ hispan⁹ dicēs. Qz disiunctiua
ē xā si vna pars est vera. z adhuc si que
libz pars ē xā disiunctiua ē xā z ideo di
cit magister qz sufficit vnā pte ēē verā
z nō dicit requiritur. qz si ambe ptes sūt
vere adhuc ipsa est vera

Alia est opinio quā sequitur sctus do
ctor i logica sua z algacl z plures alij
dicētes qz disiunctiua dē esse xā tñ vna
ps dē esse vera. Si autē ambe ptes cēt
xē disiunctiua cēt falsa z vtrāqz opinio
p se hz rōem. Prima opinio maxime fun
dat s duab⁹ rōib⁹. pñā ē arguēdo a p
te disiunctiue ad totā ad disiunctiua sine
impedimēto cōsequētia est bona qz ista
cōntia ē bona tu es hō qz tu es homo vel
tu es animal d. tenet. tunc vltra i cōntia
ē bona z añs erit vep qz z cōntia s cōntia est
disiunctiua qz hz ambas ptes veras qz di
siunctiua talis ē xā. 2. rō ē quia cōtradi
ctiue affirmatiue assignatur p co
pulariua factā ex pñib⁹ oppositis disiun
ctiue vt cōiter dicit qz oppositū illi⁹ tu
es hō vt tu es animal ē illd tu nō es hō
z tu nō es aial. sed duoz dīctorioz si
vnū est falsū aliud erit vep sed hoc 2.
ē falsū qz ē vna copulariua cuius quelz
ps ē falsa qz pñum ē vep z ē ista disiun
ctiua que hz ambas ptes veras qz zc.

Secūda opinio fundat rationem su
am s duobus presuppositis pñum ē
disiunctiue propriū est disiungere sē
sum id est significatuz. Hoc enīz dona
tus affirmat z ratione patet quia disiun
ctiua per hoc differt a copulariua z nō
per aliud ergo hoc est sibi propriū se
cundum pñsuppositū ē qz ex eo qz res est
vel nō est oratio dicitur vera vel falsa
id est oratio dicitur vera que significat
sicut est z dicitur falsa que significat si
cut non est. Oratio dicitur xā vel falsa
zc. hoc pz per philosophum in predica
mentis. Hoc etiā ex ratione patet quia
xitas propositionis attrēdit penes signi
ficatum. bis presuppositis arguunt sic.

Illa oratio est f^a que significat sicut nō
 est ex parte rei sed disiunctiua hīs duas
 partes &as significat sic nō ē vt pbabo
 q^l ē fta cōia tenet cū maiori p² p^{re}
 suppositū mior probatur & capio illam
 disiunctiuam tu es hō vel tu es animal.
 tunc sic i^a significat res illas siue signi
 ficata illaz rerum eē. i. disiuncta & sepa
 ra per p² suppositū & nō sūt disiuncta
 q^l sūt ncut non ē. Itē hoc cōfirmant au
 ctoritare Boecij dicētis q^l iunctio disiū
 ctiua ea inter que cadit sūt eē nō p^{re}mittit
 q^l vnū est vt affirmatū & reliquū vt ne
 gatū & dicēdo sor. vel plato currit sēsus
 est sor. currit & plato nō v^l eo². Aliq^l vo
 lentes cōcordare has opōes dicūt q^l p²
 pō disiunctiua duplici pōt dici & a. i. aut
 veritate cōpōitorū aut veritate cōpōis
 Veritate cōpōitorū i^a est & a cuius pro
 pōes i ea cōpōite sunt & e i^a est & a veri
 tate cōpōis cui nō repugnat vt si verus
 modus signū cōiunctionis p² locut²
 est magister. 2° loquunt² antiq^l. bi nō re
 cte cōcordāt iudicio meo. cui² rō ē q^l q^l
 ro an. p² pō disiunctiua debeat dici abso
 lute vera p² veritate cōpōitorū tū: aut
 p² veritate vtriusq^l. vtriusq^l peccāt. si pro
 pter veritate cōpōitorū tū 2° opō fal
 sa est si p² veritate cōpōis tū p² opō
 vera erat. Possum² tū aliter eos con
 cordare l³ forte nō sint cōcordādī. Et di
 cemus q^l quedā est disiunctiua propria &
 qdā impropria. Disiunctiua p²pria est i^a q^l
 de tali materia fit i q^l vnum oīo pōitur
 & aliter remouetur vt aīal aut ē sanum
 aut est egz. Disiunctiua & o impropria est
 i^a que nō fit de tali māia vt tū oīo vnū
 ponat² & aliter remoueat² imo pōt sic
 ri d tali materia vt ambo remoueat² vt
 fortes est asin² aut ē capra. aut i tali ma
 teria vt ambo ponat² vt fortes ē hō aut
 ē aīal. Ad p²positū mō dico q^l 2° opō
 quā factus Thomas sequit² & multi alij
 loq^l d disiunctiua p²pa. Opō aut p² quā
 seq^l mag^l loq^l d oī disiunctiua siue p²
 pa siue impropria. Ad possibilitatē di

siunctiue sufficit vnā partē esse pos
 sibile. Ad impossibilitatē requir^l. q^l p² ē
 eē impossibile. Aduerte q^l magister dīc
 ad possibilitatē sufficit & nō dīxit requi
 tur q^l pōt eē possibilis dupl² vno² q^l
 tū vnā p² ē possibilis a² q^l quelz p²
 ē possibilis. Ad necessitatē disiunctiue af
 firmatiue sufficit vnā p² ē ē necessari
 am. Ad cōtingētā & o requir^l q^l p² ē
 esse cōtingentes & nullā alteri repugnā
 & nec dīdictoria illaz p²tiū. Vel dīcatur
 & melius q^l ad necessitatē disiunctiue re
 quiritur copulatiua factaz de partib² op
 positis eē impossibile. Ad cōtingētā & o
 requiritur copulatiua factā de p²tib² op
 positis eē cōtingentem.

Aduerte q^l magister declarat dupl²
 cognoscere disiunctiua necessariā p² q^l
 ē altero triū modoz dīdictorū aut q^l
 vnā pars sit necessaria vera aut q^l p²es
 contardicāt aut dīdictoria p²tiū dīdicāt
 exēplū tertij vt tu nō es hō v^l tu es aīal
 quā tertā dīstinctionē magister nō ex
 p²ssit sed i^a accipit ex declaratiōe cōtingē
 tis. 2° declarat breu². i. q^l copulatiua
 facta d p²tib² oppositis ē impossibile. Di
 siunctiua ē necessaria cui² rō ē q^l duoz
 dīdictorū si vnū ē impossibile aliud est
 necessariū. & eo². Sed cū illa copulatiua
 facta de p²tib² oppositis dīdicat illi disiū
 ctiue. q^l si illa copulatiua ē impossibile di
 siunctiua erit necessaria. Cōfir^l dupl² d
 clarat cōgscē disiunctiua cōtingētē primo
 q^l adsunt tres cōditōes sūt quaz prima
 ē q^l quelz p² sit cōtingēs 2° q^l n² alteri re
 pugnet. 3° q^l dīdicta illaz p²tiū nō repu
 gnet. & si aliqua istaz deficiet non erit
 cōtingēs. declarat breu² & subtil² sic. i.
 quādo copulatiua facta de p²tib² opposi
 tis ē cōtingēs. Cuius rō ē q^l duoz dīdictorio
 rū si vnū ē cōtingēs & aliud. sed cū illa
 copulatiua facta de partibus oppositis
 ipsius disiunctiue sit eius dīdictoria. q^l si
 illa copulatiua est cōtingens & disiū
 ctiua erit cōtingens non exemplifica
 ui gratia breuitatis cum ex² sint i textu

Predicabile ^{dupl^r su}

mi^r cōit
7 pprie. Predicabile cōiter sumptū ē ter
minus apt^r nat^r de aliquo p̄dicari. 7 sic
tam termin^r cōis q̄ discret^r tā cōplex^r
q̄ incōplexus dicit^r p̄dicabile. Aduer
te q̄ accipiēdo p̄dicabile illo mō cōiter
ois cōinus mūdi dicit^r p̄dicabile 7 ratio ē
q̄ p̄dicabile dicit^r a p̄dicari modo om
nis termin^r potest p̄dicari de aliq̄ aut
directe aut indirecte aut de alio t̄mino
aut salti de sc̄ipō 7 isto^r accipit por^rphi
rius p̄dicari i capto de ḡnē cū diuidit p̄
dicari in p̄dicari de vno solo vt de plū
bus. Individuū. n. p̄dicat de vno solo
vlt^r x̄o de plūb^r. Sed p̄pe sumēdo sic
diffinit^r. Predicabile ē termin^r vniuo
cus apt^r nat^r de plūbus p̄dicari 7 sic nul
lus termin^r singularis nec transcendēs
aut cōposit^r dī p̄dicabile aut vlt^r qd̄ idē
erit q̄ nullus talis ē termin^r vniuocus.
Un^r cōinus vniuoc^r ē t̄min^r simplex p̄tra
signs f̄m vnicā rōnem sicut li hō q̄ signat
fortē 7 platonē 7 oīa sua signa f̄z hāc rō
nem aīal rōale. Termin^r equoc^r ē t̄min^r
simplex plura signs f̄m diuerfas rōnes
vt li canis qd̄ signat canē latrabīle celestē
7 marīnū 7 diuersis t̄n rōib^r vt patz rē.

Aduerte q̄ mag^r h̄ ponit tres diffini
tōes 2^a 7 3ª ponit p̄ declaratiōe p̄ q̄ ē
p̄dicabilis. p̄pe sūpti. Et he diffinitōes
note sunt q̄ mag^r eas bñ declarat. Nō
t̄n dīam int^r p̄dicabile p̄pe sūptuz 7 vlt^r
nā idē sunt realr p̄dicabile 7 vlt^r differt
aut f̄m rōem q̄ vlt^r dī vt est in multis p̄
dicabile vero vt dicitur de multis.

Aduerte 2° q̄ vniuocū ē duplex 7 sūtr
equocū. f. vniuocū vniuocēs 7 vniuocū
vniuocatū. Vniuocū vniuocēs est cōinus
simplex signs plura vt diffinit^r. Vniuo
cū x̄o vniuocatū est res signa p̄ t̄minuz
vniuocū 7 si diffinit^r a p̄ho in antēp̄dica
mētis. Vniuoca dī q̄rum nomē est cōe
7 f̄m illud nomē rō sube est eadē. Equo
cū equocās est t̄min^r simplex signs plu
ra vt h̄ diffinit^r. Equocū x̄o equocatū

est res signa p̄ terminū equocū 7 sic diffi
nitur a p̄ho in antēp̄dicamētis. Equoca
dicunt quoz nomē solū est cōe 7 f̄m il
lud nomē rō sube est diuersa. Predi
cabile p̄pe sūptū diuidit in ḡnqz vltia. f.
gen^r. ipēs. p̄pūm dīam. 7 accidēs.

Aduerte q̄ cōiter dī q̄ diuisio p̄dica
bilis in t̄ ḡnqz est diuisio analogi i ana
logata. Analogus. n. est illud qd̄ dicitur
de plurib^r f̄m idē nomē 7 eandē rōnem
sed f̄m p̄us 7 posteri^r cū p̄dicabile p̄ p̄i
us dicat de ḡnē q̄ de alijs. Scotus t̄n
vult in qd̄ibus suis sup̄ p̄dicabilia q̄ sit
diuisio ḡnis in spēs. Utraqz op̄io p̄babil
est elige q̄ tibi magis placet rē.

Genus ^{est termin^r vniuo}

cū p̄dicabilis i qd̄
de plūb^r differētib^r spē vt al^r de
hoīe 7 aīmo. Gen^r diuidit in ḡnālissimū
7 subalternū. H̄nālissimū est t̄min^r qui
cū sit genus non potest esse species.
Subalternū est terminus q̄ sic est ge
nus q̄ potest esse species.

Aduerte circa diffinitionū q̄ gen^r dī
tr̄lb^r mōis f̄z por^r in c^o de ḡnē. p^o dicit^r
collectio multoz qd̄ā mō se h̄ntium ad
vniū p̄ncipiū vt collectio eoz q̄ sunt d̄ ca
dem parētela descēden^r ab vno. 2° dī
gen^r qd̄ est p̄ncipiū vniūsculusqz ḡnatio
nis sic p̄z 7 p̄tra. 3° dī gen^r cui supponit^r
spēs 7 sic accipit^r i p̄pō cū de eo sit f̄mo
apud logicos 7 p̄ho. 4° ēt soler a grā
maticis accipit^r p̄ dīa sex^r vt cū d̄ c ē ber
ta est ḡnis feminini 7 sortes masculini.

Aduerte circa diffinitōem q̄ q̄tuoz p
ticule ponūtur i hac diffinitōe. p^a est li
t̄min^r q̄ est loco ḡnis i qua cūenit cū oī
bus alijs t̄minis. 2^a vniuoc^r p̄ quaz dī
a t̄minis nō vniuocis sicut sunt t̄ni sin
gulares trāscēdentes t̄ni cōplexi 7 t̄ni
equoci 7 cūcūt cū oīb^r. 3^a p̄dicabil^r in qd̄
p̄ quā dī a dīa p̄ho 7 accitē q̄ nō p̄dica
tur iqd̄ 7 cūcūt cū specie. 4^a de plūb^r dī
ferētib^r spē p̄ quā dī a specie q̄ p̄dicat^r.
de plurib^r differētib^r nūero solū. Pos
ses t̄n dicē 7 meli^r q̄ sūt tria i hac diffini
d

tōe r qd lī ē in vniuo^e ē p^a p^articula q̄ est loco g^{en}is. alie xō sunt loco d^{ic}e.

Aduerte 2° q^o p^artib^{us} in c^o de g^{en}e iⁿ nūit duas diffinitōes g^{en}is. p^aria ē gen^{us} ē illud cui supponit spēs. 2^a est gen^{us} est qd p^adicat de p^artib^{us} differētib^{us} spē i qd

Et duas ēt descriptōes g^{en}alissimā al^{ia} sūt. p^ama ē. g^{en}alissimū ē illud q^o cū sit ge^{nus} nō pōt ēē spēs. 2^a est. g^{en}alissimū est illud q^o nō h^{ab} sup^aueniēs gen^{us}. r alias ēt descriptōes subalternū ponit. p^ama est gen^{us} subalternū ē q^o cū sit gen^{us} pōt esse spēs. scdā est. subalternū est q^o h^{ab} super^aueniēs gen^{us}.

Species est ē in vniuo^e cus nō sup^amus p^adicabilis in qd de p^artib^{us} differētib^{us} nūero vt hō de sorte r platone. Spēs diuidit in spēm spālissimā r sub^aalternā. Spēs spālissimā ē ista q̄ cum sit spēs nō pōt ēē gen^{us}. Subalternā xō est ista q̄ cū sit spēs pōt ēē gen^{us}. Ut spēs spālissimā est ē in vniuo^e p^adicabilis de plurib^{us} differētib^{us} numero solum.

Aduerte circa diffinitū q^o spēs dicit^{ur} duob^{us} mōis fm p^art^{em} p^art^{em} de spē. p^art^{em} spēs d^{ic}t forma seu pulchritudo rei et isto^{rum} d^{ic}t q^o spēs p^art^{em} d^{ic}igna ē impto. 2° accipit spēs p^art^{em} qd ponit sub assignato g^{en}e r sic accipit i p^art^{em} cū de ea sit sermo apō logicos r p^art^{em}os. 3° etiā mō solet accipi a grāmaticis p^art^{em} ipositiōis nois ad sign^{um} dū fm qd d^{ic}t. vox p^art^{em}itiua est ista q̄ fuit p^art^{em}o iposita ad signū deriuatiā xō f^ario r mediāte aliā. Aduerte circa p^art^{em}ā diffinitōem spē q^o tres p^art^{em}icle ponū^{ntur} i ea p^ama ē ē in vniuo^e q̄ ē loco g^{en}is p^art^{em} quā uenit cū alijs v^{er}b^{is} 2^a nō sup^am^{us} p^art^{em} quā d^{ic}t a g^{en}alissimo qd d^{ic}t sup^am^{us}. cō^{uenit} tū cū alijs v^{er}b^{is} qd nō sunt g^{en}ia g^{en}eralissima. 3^a p^art^{em}dicabil^{is} in qd de p^art^{em}ibus differētib^{us} nūero p^art^{em} quā d^{ic}t a d^{ic}ta p^art^{em}o r accūte. Nec lī differētib^{us} nūero ē q^o rta p^art^{em}icula q^o nō facit ipm diffinitū differe ab aliq^a qd nō differat p^art^{em}iculas p^art^{em}cedētes s^{ed} ponit ad declarādū tūā p^art^{em}iculam

r ad exp^andū magis nāz diffinitū. Nā posset ēē dubiū d^{ic}t qd p^art^{em}dicat spēs quīs scires q^o spēs est tūā vniuo^e nō sup^amus p^art^{em}dicabil^{is} i qd de p^art^{em}ib^{us}. vt g^{en}it^{ia} p^art^{em}icula optie declarēt addit de p^art^{em}ib^{us} differētib^{us} nūero tūā r h^{ab} est tūā vna p^art^{em}icula r nō due r sic tūā tres p^art^{em}icule sunt i hac diffinitōe r nō quatuor. Aduerte circa vltimā diffinitōem spē spālissime q^o lī solū declarat illā p^art^{em}iculā nūero. iⁿ in^{ter}elligēdo. Spēs ē q^o p^art^{em}dicat de p^art^{em}ib^{us} differētib^{us} solū nūero r tūā diffi^{nitio} nō p^art^{em}et^{ur} tūā g^{en}it^{ia} d^{ic}edo: gen^{us} est q^o p^art^{em}dicat de p^art^{em}ibus differētib^{us} nūero solū q^o f^a exp^aones est falsa. s. r gen^{us} p^art^{em}dicat de p^art^{em}ib^{us} differētib^{us} nō nūero q^o gen^{us} p^art^{em}dicat d^{ic}t p^art^{em}ibus differētib^{us} spē. sed d^{ic}ta spē sūt d^{ic}ta nō nūero q^o p^art^{em}dicat de p^art^{em}ib^{us} differētib^{us} nō nūero. Et si d^{ic}is ista ē f^a d^{ic}ta spē sūt d^{ic}ta nō nūero q^o ista ē xā d^{ic}ta spē sūt d^{ic}ta nūero. d^{ic}it^{ur} q^o ista sūt sūt xā. d^{ic}ta spē sūt d^{ic}ta nūero r d^{ic}ta spē sunt d^{ic}ta non nūero q^o ista sit f^a d^{ic}ta spē nō sūt d^{ic}ta nūero. gen^{us} q^o p^art^{em}dicat de p^art^{em}ib^{us} differētib^{us} nūero r ēt p^art^{em}dicat de p^art^{em}ib^{us} differētib^{us} nō nūero quīs ista sit falsa gen^{us} nō p^art^{em}dicat de p^art^{em}ib^{us} differētib^{us} nūero. Aduerte vlt^{er}ius. q^o p^art^{em}o in c^o de spē posuit t^{res} diffinitōes spē. p^ama fuit. Spēs ē q^o p^art^{em}itur sub assignato g^{en}e. 2^a Spēs ē q^o p^art^{em}icula gen^{us} p^art^{em}dicat in qd. 3^a Spēs ē q^o p^art^{em}dicat d^{ic}t p^art^{em}ib^{us} differētib^{us} nūero. p^art^{em} due diffinitōes p^art^{em}petūt cuilz spē r o^{mn} sup^aplē hāc p^art^{em}iculā mediāte i v^{er}ba q^o 3^a diffi^{nitio} p^art^{em}et^{ur} solū spē spālissimā. r o^{mn} addē hāc p^art^{em}iculā solū in fine de spē spālissima. Duas alias diffinitōes posuit p^art^{em}o. p^ama ē spēs spālissimā ē ista v^{er}ba quā nō ē alia iⁿferio^{rum} spēs 2^a fuit spēs spālissima est illa q̄ sic spēs q^o nō pōt ēē gen^{us}.

Differētia est ē in vniuo^e p^art^{em}dicabil^{is} de p^art^{em}ib^{us} in qual^{itate} essen^{tiale} vt rōnalē. Aduerte q^o d^{ic}ta tribus modis d^{ic}t fm p^art^{em}o in c^o de d^{ic}ta. s. cōl^{lecti}ve p^art^{em}ie r magis p^art^{em}pe. D^{ic}ta cōl^{lecti}ve d^{ic}ta est ista

p^o aliquid dicitur ab a^o alteritate quadā. i. di-
uerſitate quadā quocūq; ſit dīa, p^ope dī-
cta eſt iſta q̄ alter dicitur ab a^o inſepabili ac-
cīte. Dīa magis p^ope dīcta ē qua alteruſ
dicitur ab altero ſpecifica dīa vt rōnale eſt
hōis dīa ⁊ de hac vltia ē ſmō i. p^oposito

Por^o ēt ponit duas alias diuiſiones
dīaz p^oma ē. dīaz alia facit alteratū alia
fac aliu. Faciēs aliud vocat dīa ſpecti-
fica. Faciēs alteratū diuidit q; vt fac al-
teratū p accīſ ſepabile vt p accīſ iſc pa-
bile. 2^a diuiſio. Dīaz alia ſepabit alia in-
ſepabilis. Inſepabiliū dīarum a^o p ſe vt
dīe ſpecifice alie p accīſ vt accīſ iſc pa-
bilia. Aduerte ſecūdo circa diffini-
tōem q^o tres p^oculae ponūt q̄ ex dīcti pa-
tent iō dimitto eas declarare. Aduer-
te 3° q^o p^o in c^o de dīa poſuit qnq; de-
ſcriptōes. p^oma ē. dīa ē qua ſpēs abūdat
a gīe. ſecūda dīa ē q̄ p^odicat de plīb^o dif-
ferētib^o ſpēs i eo q̄ q̄le eēntiale. t^oia diffi-
nitio dīa ē q̄ ē aptū natū diuidē ea q̄ ſūt
ſub eodē gīe. 4^a ē. dīa ē qua differunt
a ſe ſingla. 5^a ē dīa ē q̄ diuidit ea q̄ ſūt ſo-
lū ſub eodē gīe ⁊ dūcit gen^o ad eē ſpe-
cificū ⁊ ē p^o rei. ⁊ q^o vni^o rei eſt tū vna
diffi. p^omo topicoz iō nō ſunt tot diffini-
tōes dīe vno? cōſiderate ſz ſm diuerſas
cōſideratōes vt hz videri in li. p^odicabi-
liū. p^oma. n. datur de dīa vt ē cōſtitutia. fa-
dat de dīa intermedia vt ē vte. ⁊ ſi rēo-
ueat differētib^o ſpecie eſt p^opa diffi. dīe
Inquātū agit de illa li ⁊ ibi. t^oia datur de
dīa vt ē diuiſiua gīis in ſpēs. quarta vt
differre faciat ſpēs. qnta vt diuidat ge-
nus ⁊ cōſtituit ſpēm.

Ropūū eſt tū vniū
cus p^odicabilis
de pluribus in eo q^o quale accī-
tale conuertibiliter vt rīſibile.

Aduerte circa diffinitū q^o p^opūm qua
dupl^o ſumit ſz p^o in c^o de p^opo. vno
q^o ſoli conuertit ⁊ nō oī vt cē medicū eſt p^o-
pūū hōi. 2° conuertit oī ſed nō ſoli vt eſſe
bipedē eſt p^opūm hōis 3° q^o conuertit oī ⁊ ſo-
li ſz nō ſp ut cāſcē ē p^opūm hōis 4° q^o con-

uertit oī ſoli ⁊ ſemp vt rīſibile eſt p^opūm
hōis ⁊ de hoc eſt ſermo in p^oposito.

Aduerte ſecūdo circa diffinitōem q^o
quatuor p^oculae ponūt in ea que de ſe
note ſunt ideo ex te cōſidera eas.

Aduerte 3° q^o p^o in c^o de p^opo ſic diffi-
nit p^opūm. Propūz eſt illud qd accīdit
oī ⁊ ſoli ⁊ ſemp. ⁊ p^o h^o q^o dicit accīdit da-
tur intelligi q^o ſit p^odicatū accīſtale q^o pre-
dicatur in quale ⁊ p^o hoc q^o dicit oī ſoli ⁊
ſemp datur intelligi q^o predicat conuer-
tibiliter ⁊ ſic idem ē ac ſi diceret p^opūz
eſt predicatū accīſtale q^o predicatur
in quale conuertibiliter.

Ecidēs eſt termin^o vni-
uocū p^odicabi-
lis de pluribus in eo q^o quale ac-
cīſtale nō conuertibiliter.

Aduerte circa diffinitū q^o li accidēs
dupl^o ſumitur. vno modo vt eſt no-
men p^ome i. p^opoſitionis alio^o vt eſt nom^o
2° i. p^opoſitōis. Si accipiat p^omo^o adhuc
dupl^o vt dī 5° metaphiſice q; vno: dī
illud q^o eſt oīgens in p^oauiorib^o. alio^o
illud qd ē adueniēs enti in actu poſt ei^o
eſſe cōpletū. ⁊ hoc mō loq^otur metaphi-
ſicus cū diuidit ens in ſubam ⁊ accidēs
⁊ illud ſic ſumptūz ē eguocū ad. 9. p^odi-
menta accīſtaliū. Si 2° accipiat 2° ad-
huc quadrupl^o ſumit. Vno^o vt ſi g^o
īdem qd extraneū put ſumit in elēchis
de fallacia accīſtis. Alio^o ſi g^o idēz qd
intentio. ſecūda. ſ. quoddaz quod cātur
ex ſola cōſideratione intellectus. ⁊ illo
mō oīa qnq; vniuerſalia ſunt accīſtalia
alio modo ſi g^o idem quod predicatū
nō eſſentiale. ⁊ ſic diuiditur contra pre-
dicamentū eſſentiale. ⁊ ſic eſt cōmune
duobus vltimis vniuerſalibus. ⁊ ponit
in diffinitione p^opūi a p^o 4° dicit idē
quod predicatū nō eſſentiale nec per
ſe ſue conuertibiliter. ⁊ ſic eſt quintum
vniuerſale de quo eſt ſermo in propoſi-
tō. Aduerte circa diffinitiones q^o qua-
tuor particule ponuntur in ea que clare
ſunt. ideo vide ex te.

Aduerte vltimū qd pōr pbius i cap.
de accitē ponit tres diffinitōes accitū
p:ima fuit. Accitū ē qd adest z abest p:
ter subī corruptionē: p: quā diffinitōē
posuit diuisionē vnā accitū. qd accitū
qd dā ē sepabile: vt moueri z qescere: z
qd dā inseparabile: vt nigredo z coruio z
ethiopi: z albe niui. Et diffinitō data cō:
petit cuilibz accitū: qd inseparabile accitū
adhuc pōt abesse s: intellectū. 2^a diffinitio
fuit. Accitū ē qd cōtigit in eē z nō in eē. 3^a
diffinitio fuit. Accitū ē qd nec ē gen^o nec
spēs nec dīa nec ppū. sp ar ē in subō sub
sistēs. In p^a diffinitōe p b qd dicit abest
dat intelligi qd ē p dicitū accitūale z p li
abest pter subiecti corruptionē dat itel
ligi dīa. s. sub c^o opposito pōt subm itel
ligi sine repugnātia intellectū. Ut si acci
dens ē p dicitū nō essētiāle sub cui^o op
posito pōt subm itelligi sine repugnātia
intellectū. Ut si accitū ē p dicitū i essētiā
le sub cui^o opposito pōt subm itelligi.
Uel sic accitū ē qd p dicitū accitūaliter nō
uertibilis. Sufficiētia quinqz p dicitū
liū illo mō habet qd oē vlt aut ē p dicitū
le essētiāle aut accidētāle. si essētiā
lter aut i qd aut in qle si i qle illd ē dīa
si in qd aut de pluribus differētibz spe
cie aut de pluribus deferētibz nume
ro. sic species si ē gen^o si numero species
Si hō accidētāle aut uertibilis z sic
ē ppū aut nō uertibilis z sic ē accitū zē.
Aduerte qd sufficiētia p dicitūliū non
est nisi pbatō qdā p quā p dicitūle pba
tur sufficiēter diuidi i i^o qnqz z nō i plu
ra. Et h pbat reducendo istā diuisionē
ad bimēbz: qd oīs bona diuisio debz es
se bimēbz: vel reducibilis ad bimēbz
z qd omnes diuisiones bimēbz: quas
facit magister sunt bone. p: qd ille diui
siones s: bōc cui^o mēbz nō coīcidunt z
nihil sub diuisio p tinet quin sub mēbz
diuisiōis p tineat. vt p: de mēte Boecij
i li^o diuisiōnū. sed hic est bi^o. § zē. Ex p
dictis pōt itelligi qd sit p dicitio directa
z qd indirecta. p dicitio directa ē i qd supi^o

p dicit de suo inferiori. p dicitio indire
cta ē illa i qd inferi^o p dicit d suo supiori.
Aduerte qd rō hui^o. qd p dicitio dire
cta est qn seruat. hā rō p dicitiois qd ē qd
illud qd subijcit se beat p modū mētie
respectu illi^o qd p dicit z qd illd, qd p
dicat se beat p modū forme respectu il
li^o qd subijcit. Cū aut supi^o se habeat p
modū forme respectu inferioris z inferior
p modū matie respectu superioris. iō quā
do supi^o p dicit de suo inferiori i p dicitio
directa. z eo^o hō indirecta ē p dicitio.

Predicatio essētiālis
est ista i qd
superius p dicit de suo inferiori vlt eo^o.
vel dīa de aliq suo indiuiduo vel de ali
quo illorum. p dicitio accitūalis ē ista
in qua pprium vel accitū p dicit de ge
nere spē vel dīa vel de aliquo suo indi
uiduo vel eo^o. Uel breuius. p dicitio ef
fētiālis est p dicitio terminorum eius
dem p dicitū. p dicitio acciden
talis ē p dicitio tīnoz diuersorum p
dicamētoz. Terminus supior dī q con
tinet aliū z nō eo^o vt aīal respectu hoīs.
Inferior q tinet vt homo respectu aīa
lis. Aduerte qd essētiāle capit tripli
clē vno^o illud dī essētiāle alicui^o qd ē
de cētia ei^o z sic qdlibz supi^o z dīa ē d
cētia inferioris alio^o essētiāle dī qd ē flu
ens ab cētia z sic ppria pa^o dī essētiā
subiecto. 3° dī aliqd cētiāle alicui^o qd
pōt i diffinitōe eius z tū non est de cē
tia ei^o z suba posita in diffinitōe accitū
dī cētiāle accitū z h magis pprie appel
lat eē de intrinseca rōne eius qd de cēn
tia sicut subm respectu pprie passionis.
Ad ppositū p dicitio essētiāle ē qn
essētiāle p^o p dicit de re vlt eo^o z nō ali
is modis. Aduerte 2° qd accidētāle dī
dupl^r. vno^o vt distinguit dī p se alio^o vt
distinguit dī essētiāle si accipiat p^o fal
sū dicere qd i sibile sit p dicitū accide
tāle hoīs imo est p se in 2° dicendū p se
si hō capit 2° verum est qd i sibile sit
p dicitū accidētāle hoīs qd non est

essentiale hōi. Ad ppositū. p̄dicato ac
ctētat diuidit a p̄dicato accitanti. 2.
nō aut p̄. Aduerte 3. d̄ram iter tūuz
supiorē z magis cōm ois t̄n supior ē
magis cōis z nō cō si. n. d̄z esse supior d̄z
cē iup aliū i recta linea p̄dicamētalī at
nō est supior iō es nō est tūuz supior ad
subāz s̄z b̄n t̄n cōior. S̄l̄r se h̄z inferior
respectu min cōis q̄ ois inferior est m̄
nus cōis z nō cō. q̄ si d̄z ē inferior d̄z cē
infra aliū in recta linea p̄dicamentali.

Dubitat circa dicta p̄mo circa dire
ctā p̄dicatōem q̄ aliqui est p̄dicatio dire
cta q̄n supius nō p̄dicat de infer. ori vt
dicēdo hō risibilis equ? est binibilis. et
ita de alijs in gbus p̄dicat cōle de equa
li ḡ diffi. magri mala. t̄z cōia q̄ alicui cō
perit diffinita cui nō cōperit diffi. anis at
est de mēte porphirij in cōe specie vbi
dicit. o. n. equa de egs p̄dicari aut maio
ra de minorib? vbi oēs expositores d̄nt
q̄ loq̄tur de p̄dicatōe directa. Dubi
tatur 2. circa p̄dicatōem cēntialē q̄ cu
magr dupl̄r declarat p̄dicatōem cēntia
lem z aliq̄ sit p̄dicatio essentialis f̄m de
claratōem 2. q̄ nō erit cēntialis f̄m p̄
mā declaratōem vt q̄ p̄ma declara? sit
diminuta cōia nō. anis pbat q̄ r? hō est a
sinus est cēntialis f̄m declaratōem f̄am
q̄ est p̄dicatio t̄noz eiusdē p̄dicamēti
z t̄n nō est cēntial a f̄m p̄mā declaratio
nē q̄ nō p̄dicat supius de suo inferiori
nec d̄ra de aliq̄ illoz. nec cō. Ad p̄mū d̄r
q̄ magr nō loq̄tur de oī p̄dicatōe dire
cta sicut por? sed solū loq̄tur de oī tali p̄
dicatōe directa q̄ sit ex t̄nifq̄ sūt i recta
li? p̄nti. Ad 2. p̄s lo lo iō require tu.

redicamentuz

est ordina? pluriū t̄noz s̄z sub
z supra z diuidit in decē p̄dicamēta.

Aduerte q̄ p̄dicamentū secūdm sim
pliciu in cōmēto p̄dicamentoz sumit
quadrupl̄r. p̄mo. cōiter poi t̄mino p̄di
cabili nūc sit cōis siue sit singularis.
2. p̄p. p̄ termino cōi de p̄ibus p̄dica

bili 3. magis p̄p. p̄ ḡnālissimo i aliquo
ordine p̄dicamētalī. 4. maxie p̄p. p̄ ordi
natōe pluriū terminoz se h̄ntium f̄m s̄b
z supra z isto cap̄it in p̄posito. Aduer
te 2. circa diuisione p̄dicamēti in i. x. q̄
hui? diuisiōis sufficiē? sic pōt h̄r. Quia
ois ordina? p̄dicamētalī aut ē t̄loz signi
tium subam aut t̄noz signituz accidēs
si p̄mo. est p̄dicamentū sube. si 2. aut ē
terminoz signitium rez absolute aut re
spectiue si p̄mo. adhuc dupl̄r q̄ vel tal
res est rōne materie z sic cit q̄ntitas vel
rōne forme z sic est qualitas. Si x̄o res
pectiue dupl̄r q̄ vel intrinsece vel extri
sece si p̄ intrinsecū sic est relatio q̄ iheret
sube rōe fundamēti q̄ est intrinsecum.
Si aut insit p̄ extrinseca aut illud extri
secū cōpat ad subam sicut agens ad pa
tens aut sicut mēba ad mēratū aut si ē
habitus ad id q̄ h̄z ip̄m. si p̄mo. causat
duo p̄dicamenta. i. actio z passio. Nā
motus vt est ab agente dicit actio vt re
cipit in patiēte d̄r passio. Si x̄o vt men
sura est dupl̄r q̄ vel mēsurā illa est t̄ps
z sic resultat q̄n catur a t̄pe vt i r̄cpali
vel est loc? z hoc dupl̄r q̄ vt cōpat ad
subam absolute z est vbi naz vbi catur
a loco in locato. aut cōpat ad locatū nō
absolute sed in habitudine ad partes lo
cati. z sic est positio. Si x̄o extrinsecum
compēt ad subam sicut habitus ad illū
q̄ h̄bet ip̄sum z sic est habitus.

Quorū p̄mū ē suba

ū? siglifi?
ē suba sub q̄ pōit corp? sub corp? corp?
aiatum sub corpore aiato. aial sub aia
li. hō sub hoīe s̄ortes et plato. p̄redi
camentū sube sic describit. Est ordina
tio pluriū t̄noz signitū subam f̄m sub
z sup illi t̄ni signitū subam p̄ q̄s r̄ndet ad
interrogatōem factam p̄ qd de reb? sub
stantialib? vt homo aial.

Aduerte vlt̄ri? q̄ vnaqueq̄ res suf
ficiētissime cogscit cū noie diffinitōe et
p̄p̄tate cogscibili. iō subam his tribus
declarabim?. Nōmē aut declarabimus

si et bimo⁴ noie dabil⁷. Un suba ana
logice dicta dr a substādo vel substācen
do. nō. n. dr a substādo tm. q: nō ois su
ba substat. De⁷. n. ē suba r nō substat ac
cū dīb⁷ nec dr a sustinēdo tm. q: mā pīa
ē suba r tm nō subsistit. s: bñ dr a substā
do r subsistēdo. q: ois suba substat l' sb/
sistit. Suba aut pncipal⁷ dr a substādo r
subsistēdo sūt. Ois. n. suba pdicamētalī
substat r subsistit. omnis sūt a substans
l' sustinēs est suba pdicamētal⁷. r lō de⁷
r mā pīa nō sunt in pdicamēto sube.
Diffinitōem sube pdicamētalīs ponit
Aucēna 6⁷. sue methaphice distinguens
de suba dicit q: pōt dupl'r. capi. s. analo
gice vt ē cōls ad oēs subas. r sic tūc de
scribit. Suba est ens nō in subo exīis.
Alio⁷ accipit p pdicamētalī suba. r sic dīf
finit. Suba est ens bñs subalē qdditatē
cui⁷ ēē est in subo nō ēē. r sic de⁷ r mate
ria pīa nō recipiūt pdicatōem sube in
recto. Proprietates sube ponit phus
in pdicamēto sube dīcēs q: matie. pīus
est sube ēē susceptiui⁷ orioz fm sui mu
tatōem. Hui⁷ aut pdicamēti r alioz ar
borē posui in margine vt facillius iue
nes menti cōmendare possint.

Genus generalissimū

Subā

corporea		incorporea
		spēs subalē.
g ⁷ subale	corpus	
aiatum		inalatum.
		spēs subalē.
g ⁷ spālē	vnīens	
sensibile		isensibile
		spēs subalē.
g ⁷ subale	aiāl	
rōnale		irratiōdale
		asinus leo
spēs spālissima	homo	
soz. plato. ille bō. i ^a bō. aliqz bō. singula		

ria. supposita. Indisuldua.

Sequitur pdicamēti. s. q̄titatis.

redicamentuz

quantitatis est ordinatio pluri
um terminoz signitium q̄titatē se habē
tium fm sub r supra. Illi tñi signit q̄ti
tatem p q̄s rñdet ad q̄onem factā de re
bus subalib⁷ p quantū vt p q̄d.

Aduerte circa hoc pdicamēti q: quā
titas sic describit a pho in 5⁷ methaphi:
in creto. Q̄tū est illud q̄d est diuisibile
in ea q̄ insunt quoz quodl⁷ est natū esse
hoc aliqd. Q̄titas cōtinua ē illa cui⁷ par
tes copulant⁷ ad terminū cōm. Q̄titas
discreta est illa cui⁷ ptes nō copulant⁷ ad
aliquē tñū cōm. Linea est q̄titas lōga
sine latitudine r pfunditate cui⁷ extrēa
sunt duo puncta. Supficies est q̄titas
longa r lata sine pfunditate cui⁷ extrēa
sunt due linee. Corp⁷ est q̄titas longa la
ta r pfunda. cui⁷ extreme sunt due su
pficies. Locus est vltima supficies corpo
ris cōtinēt⁷ immobilis. Pīmū tēpus ē nu
mer⁷ mot⁷ pīmū mobilis fm pī⁷ r poste
rius. Numerus ē multitudo ex vnitati
bus aggregata. Ordēm tacet mag⁷. licet
etiā phs posuerit i pdicamētis q: ibi
loq̄tur phs fm opinionē. Archite taran
tini. r nō fm pīam opionem. Propetas
ho q̄titas est fm eā equale vt ineq̄ale
dīct. Sufficiētia corz q̄ ponunt in pdi
camento q̄titatis pōt bēri p has diuisio
nes s: mag⁷ quāz pīa est. Ois quāti
tas aut est mensura cōti⁷ aut discreta. p:z
q: rō mensure p se cōpetit cuilibet q̄ti
tati. vt phat. io. methaphice. 2^a diuisio
Omnis mensura discreta aut est pīa
nens aut successiua. Si pīanēs illa est
numer⁷. Si successiua illa erit oīo. 3^a
diuisio. Mensura cōti⁷ aut est pīanens
aut successiua. si pīanēs est magnitudo
si successiua est tps. 4^a diuisio. Ois
mēsurā cōti⁷ pīanēs aut ē intrīnseca aut
extrīnseca. si intrīnseca sic est linea sup
ficies est corp⁷. si extrīnseca ista est loc⁷

5^a diuissio. Omnis mensura intrinseca permanens aut mensuratur secundum unam dimensionem tantum et sic est linea aut secundum plures dimensiones et sic est superficies et corpus. Sexta diuissio. Omnis mensura continua permanens intrinseca mensuras secundum plures dimensiones aut mensurat secundum duas tantum et sic est superficies aut mensurat secundum tres et sic est corpus et non dat plures dimensiones quam tres ut probatur primo celi quia non possunt esse plures ordine positionis quam sex. Et ita patet quod quantitates continue quinque sunt species. scilicet linea superficies corpus locus et tempus. Quantitatis vero discrete due sunt species quantitatis secundum antiquos. scilicet numerus et oratio.

Genus generalissimum.

Quantitas

genus subalternum genus subalternum

continua

linea

superficies

corpus

locus

tempus

numerus oratio

binarius

trinarius

Tertium predicamentum est predicamentum qualitatis.

predicamentum

Qualitatis est ordinatio plurium terminorum significationum qualitatem secundum subiectum et substantiam. Illi qui signant qualitatem per quod respondet ad quod est quod est quod est subiectum accidentis. Aduerte circa hoc predicamentum quod qualitas sic describitur a philosopho in predicamento. Qualitas est secundum quam quales esse dicimur. Primum genus subalternum est habitus et dispositio. Unum dispositio potest capi dupliciter. Uno modo ut est color habitus et tunc sic describitur. Dispositio est qualitas de facili aut de facili mobilis. Alio modo capit ut est qualitas distincta de habitu et tunc sic describitur. Dispositio est qualitas de facili mobilis et non potest ab habitu nisi sic minus perfectum dicitur a maiori

gradus perfectio. ut dicitur Boetius in predicamento. 2° genus est potentia naturalis et potentia. Capit hic potentia non ut dicitur per se in subiecto apto nato. quia sic in nullo predicamento est. 1° capit per potentiam diminuta quod dicitur in 1° de dispositio ad operationes naturales. Potentia dupliciter sunt. Uno modo ut est de transcendentibus. Potentia. n. et actus diducuntur 2° metaphysice. Alio modo ut est principium transmutationis aliquid in quantum aliquid aut ab alio in quantum aliquid ut est ex natura data. et sic diffinitur. Potentia est qualitas et natura data quod aliquid potest et potentia est ad agendum. sic sumit in opposito. 3° genus est passio et impassibilis qualitas. quod dicitur in 1° de passio surgit ex leui passione. impassibilis et qualitas ex fortitudine. pcedit. 1° species dicitur a per quod qualitates visus tactus gustus et olfactus sunt in hac 5^a specie ut imutatur sensus. Sunt autem in per ut sunt dispositio fixe in subiecto. 4° genus est forma et circa aliquid constituta figura. Boetius dicit quod accipit formam per dispositionem membrorum conuenientem et disconuenientem quod recipit solum in rebus animatis. Figura et per declaratio rei qualificata quod recipit in rebus tantum animatis quam animatis. Aliter et per ut sit idem realiter differant autem ratione. quia forma dicitur ut subiectum informat. figura et per ut respicit terminatum. Dicitur et per in per se camet dicitur quod est ponit expositio. In 7° in philosophico dicitur quod forma accipit per formam artificialem figura et per forma artificialium et naturalium. Bradeus dicit quod forma sit circa quantitatem que est corpus figura circa superficiem. rectitudo et circularitas circa lineam. Dubitaret quod an iste species qualitatis sunt distincte ita quod illud quod ponitur in una specie non ponatur in altera. Circa hoc sunt tres opiniones. Alberthus vult quod sint species distincte. unde dicit quod in prima specie qualitatis sunt tantum qualitates insensibiles. siue sint spirituales ut virtutes intellectuales et morales siue corporales ut sanitas et egritudo. qualitates autem sensibiles ut puer et prouidentes ab eis non sunt in hac specie collocande. quia diversorum generum et non subalternarum positonum diuerse sunt species et differentie.

Quia autem philosophus exemplificando de his que sunt in prima specie qualitatatis dicat ut calor et frigus. dicit Albinus quod philosophus non vult quod illa sint primi spe qualitatatis sed solum exempli causa ut quod contingit aliquid fixe inherere vel non fixe vel facilius vel difficilius. Alij tamen dicunt quod philosophus per calorem intelligit iram. per frigus vero tristitiam que sunt in prima specie cum sint qualitates insensibiles. Burleus autem vult quod non sint species proprie quod idem realiter reperitur in pluribus speciebus. Nam calor secundum philosophum et frigus sunt in prima specie qualitatatis et in 2^a et et in 3^a sunt modi. quod ratione differunt. per aliam. nam rationes sunt in prima et in 2^a et in 3^a specie. scilicet. nam in 3^a ut sunt per operationis intellectuales. sunt autem in 2^a ut sunt principium operationis realis sunt autem in prima ut sunt fixe dispositiones vel non fixe in subiecto. Magister autem in suis predicamentis vult quod non sunt species nec sunt modi sed sunt species modales pertinentes ad hoc predicamentum secundum esse. et ad predicamentum relationis hoc dicit. Non sunt autem species proprie quod aliquid quod est in una specie est et in alia specie. ut caliditas frigiditas que sunt in prima specie sunt etiam in 3^a. ut durum et molle que sunt in 2^a specie sunt et in 3^a. quia sunt qualitates sensibiles secundum philosophum et 7° philosophorum. Nec sunt modi proprie quod modus in eo quod modus non est per se in predicamento secundum esse modus: sed sunt species modales concordes quod non simpliciter secundum omnia concreta sub eis: sed hoc quod in quantum unum et idem inuenitur in pluribus illarum species: unde qualitas sensibiles que sunt in primo spe sunt qualitates acquisite. que vero sunt in 2^a specie sunt innate. qualitates autem sensibiles sunt in 3^a specie siue sint acquisite siue sint innate. Libellus quod est in prima specie et in 2^a et nihil quod est in prima. aliquid tamen quod est in prima est in tertia. et aliquid quod est in tertia est in quarta. Cum autem philosophus dicit diversorum generum non subalternati positum dicitur sunt species intelligit de generibus simpliciter dictis. non ad finem quod. ut in 1^a. et. Tu potes addere quartam opinionem et dicere quod non sunt modi dicitur nec species modales sed modi speciales et considera parum per super hoc.

Sufficientia autem habet predicamentum a diversis dicitur modo assignat. Magister taliter posuit rationem in predicamento suis. Dicitur qualitas autem in est subiectum ratione fore autem rationem materiam. si ratione fore autem ratione fore acquisite autem innate. si ratione fore acquisite ista est habitus vel dispositio. si ratione fore in nate ista est naturalis potestas vel impotestas. si autem est rationem materiam. autem rationem materiam patiens. autem rationem materiam terminat. si rationem materiam patiens ista est passio vel passibilis qualitas. si rationem materiam terminat ista est forma vel figura. Materia. nam non solum a quantitate sed etiam a forma subalterminatur. erga deus dicitur quod qualitas cum sit quidam modus et modus sit determinatus quidam et qualitas sit de terminis que determinatur potest subiecti ad esse accidentale et hoc potest tripliciter esse quod vel in ordine ad naturam et sic est habitus vel dispositio quod ut dicitur 7° philosophorum. habitus sunt dispositiones quedam perfecti ad optimum. perfectum autem ut ibi subditur est quoddam dispositum secundum naturam vel determinat potestiam subiecti ad actionem et passionem et hoc dupliciter quia vel in ordine ad actionem et passionem non solum simpliciter et sic est potestas naturalis et impotentia. autem in ordine ad actionem vel potentiam autem in ordine ad actionem et passionem insensuum et sic est passio vel passibilis qualitas autem determinat potentiam subiecti in ordine ad quantitatem et sic est forma vel circa aliquid constans si figura. Burleus autem diceret quod cum qualitas sit quedam dispositio substantie potest considerari dupliciter autem in ordine ad subiectum autem in ordine ad actionem et passionem: si per est dupliciter autem secundum modum inherendi fixe vel non fixe: et sic est habitus et dispositio. autem secundum modum terminandi et sic est forma vel circa aliquid constans figura. si 2°. si in ordine ad actionem vel passionem et hoc dupliciter quod vel ut est principium actionis et passionis realis et sic est potentia naturalis vel impotentia vel ut est principium operationis intentionalis et sic est passio vel passibilis qualitas ex his collige arbores ut tibi placeat.

Genus.

generalissimum.

Qualitas

habitus vel dispositio naturalis pō vel intellectus

grammatica;

logica
phīa

volūtas
memoria

impō. passio vel passibilis qualitas

amor

lumen

durities

odium

lux

mollities

timor

color

debilitas

tristitia

sapor

Forma vel circa aliud

ostans figura.

circulus

monangulus

binangulus

triangulus

quadrangulus

Quartus pñtū est pñtum relationis.

redicamentuz

relationis est ordinatio pñtum terminorum signitum relationem secū dum sub et supia. Illitermini significāt relationem per quos cōuenienter respō detur ad questionem querentem de alio quo ad quid est. Qcñtium enim huius predicamenti est questō ad quid secūdū magistrum in predicamentis suis.

Aduerte circa hoc predicamentuz qd relatiū sic diffinit a phō in predicamē tis. Ad aliquid dicuntur quēcūq; hoc ip sum qd sunt alioz dicūtur vel quolibz aliter ad aliud. Primū gen^o subalternū est equiparantia que sic describit. Equi parantia est relō que vtriusq; extremi denotat eqūlitate. vt vicinitas similitu do et equalitas. 2° genus est superpositō que sic describit. Suppositio est relatio que denotat in relatiū in quo est maio ritate: vt paternitas dñatio et magistra tus. 3° genus ē suppo que sic describit. Suppo est relatio qd denotat in relatiū in quo est minoritatem: vt fillatio seruus. Proprium relatiū est dici ad cō uertentiam. Sufficiētia relatiū a diuersis diuersimode assignat. cū tñ ex intentione phī. 5° metaphi. ostet tres esse modos relatiū. quoz primus ē fm vnitatem vel numerum. 2° fm potē tiam actiuam vel passiuam. 3° fm men suram vel mensurabile. Cōter solet sic

assignari. Relatiū: omne quedā referūt modo numeri vel vni^o qdam aliter. Si primo^o dupliciter q: vel fm vnitates vt fm numerum. Si fm vnitatem quedā importāt subam vt idem. quedā quanti tatē vt eqle. qdā qūlitate vt simile: s; s; numerū quedā respiciunt determinatū numerū: vt duplū et dimidiū. quedā ide terminatū vt multiplex et submultiplex si hō aliter referunt qd numerus vel nō numerus adhuc duplicē. q: vel fm po tentiam actiuam et passiuam. vel fm mē suram et mensuratum. Si primo^o fm po tentiā actiuā et passiuā aut dicunt actum vt calefaciens et calefactū: aut dicūt ap titudinē vt calefactiū et calefactibile. Si hō fm mensuraz et mensurabile sic scia ad scibile et sensus ad sensibile refe runtur relatione reali: sed scibile ad sci entiam et sensibile ad sensum referunt relatione rōnis. Magister aut alit inuē distinctionez inter spēs relatiū et ostē dit aliter sufficiētiā penes. s. fundamen ta sic. Relatiū quedā sūt equiparatie quedam non. Relatiue equiparantie sūt vt simile equale vicinas. Si hō non sūt equiparantie aut sunt suppositiōis vt

magister pater dñs. aut suppositiois vt
filius discipulus seruus. In his. n. multū
difficile est diuidere vsq; ad spēs spālīs/
simas pp dñas ignotas cu; relatiua sint
minime entitatis f3 om. s. metaphisice.

Relatio

equiparantia	suppositio	supposito
amicicia	fuitus	paternitas
fraternitas	filiatio	dnium
similitudo	minoritas	maioritas

Quintum predicamentum est predica-
mentum actionis.

redicamentuz

actionis est ordinatio plurium
terminorum significantium actionē fm sub r. s.
Illi tñi signant actionē per quos conueniē-
ter respondet ad quonē quarentem de aliq;
in quid agit. Questituum. n. huius pdica-
menti fm magistrum est questio in qd.

Aduerte circa hoc pdicamentū qd actio
sic describitur a Hilberto i sex pñcipijs
Actio ē fm quā in id qd subijcitur ager
dicimur. Generatio ē mutatio de nō ēē
ad esse. Corruptio est mutatio de esse ad nō
esse. augmentatio ē mutatio de minori
quantitate in maiorem. Diminutio ē mu-
tatio de maiori quantitate in minorem.
Alteratio est mutatio de qualitate i qua-
litatem. Motus fm locum est pgressus
de loco ad locum. Proprium actionis ē
ex se inferre passionem. Sufficientia
huius pdicamenti sic assignat a Burleo
ex intētiōe Hilberti. Actionuz alia est a-
ctio aīe alia est actio corporis. Actionuz
anime alia est cum cognitione alia est si-
ne cognitione. Actio anime sine cognitione
est actio anime vegetatiue que diuidit.
quia est alia saluans spēm vt generatio.

alia est saluans indiuiduum. vt nutritio
et augmentatio et sub istis ponuntur indi-
uidua. Actio anime cū cognitione diui-
ditur quia alia est actio anime sensitiue
alia intellectiue. et sic ulterius. Actio cor-
poris diuiditur in actiones corporis sim-
plicis et in actiones corporis mixti. et sic ul-
terius. Magister autem aliter hic inuit
sufficientiā. Nam cum actio sit motus
specificatur a termino ad quem sicut mo-
tus. Motus autem large acceptus vel
est ad substantiam vel est ad accidens.
Si ad substantiam vel principaliter ter-
minatur ad esse et sic est generatio vel ad
non esse et sic est corruptio. Possunt vl-
terius distingui fm illam qua dicuntur
generari et corrumpi: vt generare hominē
equum corrumpere: generare equū: cor-
rumpere hominē: et sic de alijs. Si hō mo-
tus est ad accidens vel est ad absolutū
vel ad accidens respectiū. Si ad acci-
dens absolutū vel ad quantitatem vel ad q-
litem. Si ad quantitatem: vel termina-
tur ad esse maioris quantitatis: et sic est
augmentatio. vel ad esse minoris quanti-
tatis: et sic est diminutio. Deinde augmē-
tatio vel diminutio possunt ulterius di-
stingui fm diuersitatem dimensionum
Si hō illa ē ad qualitatem illa dī altera-
tio que alteratio distinguitur fm qd ē ad
dīfas spēs qlitatis. Si. n. ad caliditatez
sic motus dicitur calefactio. Si hō ad
frigiditate dicitur frige factio. et ita de a-
lijs. Si hō ad acciēs respectiū ē ad vbi
et sic est motus scdm locum. qd distingui-
tur scdm dīfas pōnis: vt motus sursum.
motus deorsum: et sic de alijs.

Sextum predicamentū est predica-
mentū passionis.

redicamentuz

passionis est ordinatio plurium
terminorum significantium passionē f3
sub r. s. Illi termini signant passionē p q-
conuenienter respondet ad quonē querē-
tem a quo est simpliciter siue qd forma

lter patitur vt excludamus baculum ⁊ similia. Questituum huius predicamenti secundum magistrum est questio a quo ē.

Aduerte circa hoc predicamentum quod passio sic diffinitur a Gilberto. Passio ē effectus illatioꝝ actioꝝ. Et Albertus vult quod si teneat expositiue ⁊ passio dicitur

effectus actionis in facto esse dicitur aut illatio in fieri. Burleus vero vult quod si teneatur copulatiue ⁊ quod species passionis eodem modo sumuntur sicut species actionis sola mutatione facta actui in passum. Ideo diffinitiones earum sufficientiamque predicamenti relinquo.

Passi

gēare	conūpe	augere	diminūere
boiez	leonē	in longum	in longuz
bunc	bunc	latum	latum
		pfundum	pfundum
		sic sic	sic sic

Agere

fm locum mouere	alterare
furfum	calefacere
deorsum	frige facere
introsus	humectare
sinistrosus	siccare
dextrosus	

Septimum predicamentum est pre dicamentum vbi.

redicamentuz

vbi est ordinatio plurius terminorum significantium vbi secundum sub ⁊ super. Illi termini significant vbi per quos conuenienter responderetur ad questiones factam per vbi. vt sunt isti termini h il lic in platea in ecclesia. Huius predicamenti questituum ē quod vbi. Aduerte circa hoc predicamentum quod vbi sic diffinitur a Gilberto. Vbi est circumscriptio corporis a loci circumscriptione proueniens. id est vbi est quedam forma simplex causata a circumscriptione loci per quam aliquid dicitur esse in loco formaliter sicut albedo est forma per quam aliquid dicitur esse albus. Habes enim imaginari quod quemadmodum sigillus imprimi suum characterem in ceram: ita locus ex eo quod ambit locatum imprimit vnam formam in ipsum que dicitur vbi.

Primum genus subalternum non erit esse in loco. sed erit vbi per quod aliquid dicitur esse in loco. Similiter secundum

genus subalternum non erit esse in spatio: sed erit vnum vbi per quod aliquid dicitur esse in spatio. Lumen enim ista non sunt nominata nominibus simplicibus circum loquimur per ista illa que sunt simpliciter species. Sufficiens huius predicamenti a diuersis diuersimode assignatur. Burleus in libro sex principiorum dicit quod cum vbi causetur ex circumscriptione loci secundum diuersas species loci debent accipi diuersae species vbi. ⁊ quia tertio philosophorum secundum commentatorem species locorum debent sumi secundum species corporum simplicium quorum quinque sunt species vt vult philosophus in libro de celo ⁊ mundo. quia quedam mouentur circulariter vt celum. quedam sursum simpliciter vt ignis. quedam sursum secundum quid: vt aer. quedam deorsum simpliciter. vt terra. quedam deorsum secundum quod vt aqua. ideo diuidit vbi sic scilicet in vbi mobile motu circulari. ⁊ in vbi mobile motu recto. ⁊ diuiditur vbi mobile motu recto: quia quoddam est extremum

z quoddā mediū z vbi extremū dīscit
quoddā est sursum z quoddā deorsum.
Itē vbi mediū diuidit. z sic iste sūt ipēs
spālitime. Magr aut alr inuit diuisio
ne dicēs q vbi diuidit in vbi p qd aliqd
dī cē in loco. z in vbi p qd aliqd dī esse
in spatio. vbi p quod aliqd dī esse i loco
diuidit in ples ipēs spālitimas. vt i vbi
p qd aliqd dī cē in domo. z vbi p qd ali
qd dicit cē in ecclā vt in vbi p quod ali
aliqd dicit cē studio. z ita de alijs. Vbi
p qd aliqd dī esse in spatio diuidit i vbi p
qd aliqd dī esse in cāpo. z in vbi p quod
aliqd dicit cē in platea z in via z ita de
alijs z sunt spēs spālitime. Hilbert⁹ tñ
videt diuidere vbi in vbi simplex et in
vbi cōpositum z nō aliter. vide. si placz.

Ubi

mobilis mo. cir. i mobil' mo. recto.

extremum me^a

sursum deorsum

Ubi

In loco
in oratorio
in capella
in ecclesia

In spatio
in platea
i campo
in via

Octauū. p̄dicamentuz est p̄dicamē
tum quando.

redicamentuz

qn̄ est ordinatio plurū t̄minoz
fm̄ sub z supra illi t̄m̄i s̄gn̄t qn̄. p quos
r̄idetur ad q̄onem factā p qn̄. vt bodie
cras p̄dic. Quēsitumū huius p̄dicamenti
est quando.

Aduerte circa hoc p̄dicamētū q quā
do sic describitur a Hilberto. Quando
est q ex adiacentia temporis derelinqt
in re tpali ex vnione t̄pis ad illā rē t̄pa
lem a qua forma singulari denoiatur ali
quid eē in tpe sicut ab albedine denoiat
aliqd album. p̄mū gen⁹ iubaltemum
cit in tpe. i. quādo p qd aliqd dicit esse i
tpe. Tps est duratio successiua rez ḡia
buii z corruptibilem. Describit aut sic
a pho 4° phili. Tps est numerus mor⁹
pmi mobilis fm̄ prius z poster⁹. 2°
g⁹ est in cuo. Eui aut est duratio muta
bilis angeloz tō sit. 3° gen⁹ est i eter
nitate. i. qn̄ p qd aliqd dicit eē in eterni
tate. Eternitas aut est duratio imutabi
lis dei tō simul. Nō tñ q magr capit lar
gius qn̄ q̄ facit Hilbertus. Accipit enim
Hilbertus solū vt est forma qdā dereli
cta a tpe in re tpali. z sub tali qn̄ nō cōt
net eui nec eternitas. Sed magister ac
cipit qn̄ put est v^a forma derelicta in re
a durōne mensurante sp̄am siue talis du
ra⁹ sit tēporis siue euius siue eternitas. z
tūc describit sic. Qn̄ est qd ex adiacētia
durōis derelinqt in re mēsurata p ipm̄.

Sufficientia huius p̄dicamēti sic as
s̄gn̄tur a Burleo in sex p̄ncipijs: Quādo
aliud est simplex. s. qd causat ab vbi. ali
ud cōpositū. s. qd causat a tpe. Qn̄ cōpo
sitū diuidit. qz aliud est derelictū a tēpo
re p̄nti. aliud atpe nō p̄nti. Quādo dere
lictū a tpe nō p̄nti diuidit. qz aliud dere
lingtur a tēpore p̄terito aliud a futu
ro. Quādo aut de p̄terito diuidit per
d̄as qbus tñ non sunt noia iposita sed
vtimur istis noibus loco illaz derelict
a tpe besterno z derelictis ab alto tēpo
re qd est tēpus extremū. Magr x̄o inu
it aliā sufficiētiam sic. Qn̄ aliud est dere
lictum a tpe aliud a nō tempore. Quan
do derelictū a tēpore diuidit in qn̄ bodi
ernū. in qn̄ besternū. z qn̄ crastinū z bec
sunt species specialissime. Quādo ve
ro derelictū a nō tpe diuidit. qz aliud qn̄
ē derelictuz ab cuo. aliud ab eternitate.

Quando

In eternitate

In evo

In pre
i ano
i nese
in die
i hora

Novum predicamentum est predicamentum situs.

redicamentum

situs vel positio est ordinatio plurium terminorum significationum positionem secundum subiectum et substantiam. Illi termini significationum positionem ponunt per quos respondet ad questionem factam de aliquo per quod videtur. Que situm. n. b. predicamentum est quod videtur qualiter.

Aduerte circa hoc predicamentum quod positio sic describitur a Hilberto. posito est quidam situs partium generationis per ordinatio. Alii quod aliquos tenet expositione rei generate ordinatio. quod posito non est nisi ordinatio partium in toto in comparatione ad locum. Alii volunt quod licet teneat copulationem et dicunt quod per hoc dicitur quidam situs partium tangit ponens quod est a conspectu. ut sedere iacere stare. Per hoc homo quod dicitur generationis ordinatio tangit ponens quod est a natura ut aspectus et leno. Tres species ponit magister. scilicet sedere. stare. iacere. sedere sic describitur et talis situs partium in toto in comparatione ad locum. et ita dicat de alijs suis. Pro partium autem ponit primo assistere ipsi subiecto.

Sufficientia habet predicamentum sic assignatur a Burleo ex interpretatione Hilberti. Positio est a pre in nata. a est a consuetudine nature. Positio in nata dicitur. quia alia est partium in equalitatis. ut asperitas. alia est partium in equalitatis ut lenitas. sunt species specialissimae. Positio vero a consuetudine nature dicitur in stare et non stare. Non stare homo dicitur in sedere et iacere. quod est sunt species specialissimae. Magister vero loquitur de ponere que est consuetudo nature. ut est sedere stare iacere. Aut quia

Hilbertus negat aspectum et leno esse ponens sed dicit qualitates esse aut quia ponens ex consuetudine nature sunt alij notores. Ideo potius eas explicavit quod qualitates ordinantur notum est ex dictis.

Sit' vel positio

stare
sic

iacere
sic

sedere
sic

Decimum predicamentum est predicamentum habitus.

redicamentum

bitus est ordinatio plurium terminorum significationum bitum secundum subiectum et substantiam. Illi termini significationum ponunt per quos convenienter respondet ad questionem generalem de aliquo circa quod sine qualitate est bitus. Questiuus. n. b. predicamentum est quod circa quid secundum magistrum.

Aduerte circa hoc predicamentum quod bitus sic describitur a Hilberto. bitus est ex adiacentia coram et eorum que circa corpus sunt. i. bitus est quidam fortis simpliciter ex derelicta a corporibus et eorum adiacentia que sunt circa corpus. ut sunt vestimenta arma. Habitus capitur tripliciter. vno per qualitate de difficili mobili. 2. per vestimentis. 3. per adiacentia. i. per fortis causa ex adiacentia corporum. Species sunt coronatus esse annulatum esse calciatum esse vestitum esse et ita de alijs. Iste non sunt proprie species sed illas circuloque ex carentia vocabulorum. per coronatum esse intelligit formam per quam aliquid dicitur coronatum. et ita dicitur de alijs suis. Proprius autem est habitui in pluribus existere. Sufficientia huius predicamenti diffinis valde est. attribui sic potest assignari. Habitus quidam est totius. ut vestitus esse armatum esse quidam est partis. ut coronatum esse annulatum esse.

Habitus

coronatu esse
sic sic
armatum esse
sic sic

calclatu esse
sic sic
vestitum esse
sic sic

Dubitat primo quo sex predicamenta
ultima sint distincta. scilicet. ca. pa. ubi quoniam si
tus et bitus. quia omnia ista vel sunt respectus quidam
vel quedam for. i. portantes respectum. si prio
mo cum ois respectus sit ipdicamto relationis
oia ista predicamenta erunt i. predicamentis
relationis. si 2. tunc quolibet horum dicitur aggre
gatu ex forma et respectu ut gra. exepi
Accio dicit aggregatu ex motu et respe
ctu ad agens. scilicet nullum aggregatu p accns
est in predicameto 5. metaphisice. quia ens p
se dividitur in. io. predicamenta. g. nullum
tale e in predicamento.

Circa h sunt due opinionones. v. color
q dicit q oia ista predicamenta s. qda for
importantes i respectu ut dicebat h actoe
Acto est motus cum respectu ad agens. et cuz
dictis q sic quolibet e aggregatu p ans ne
go. vii no dico q actio sit aggregatus ex
motu et respectu sed dico q est motus cuz
tali respectu ut e ab agente. Motus. n. est
sic materiale ut e ab agente est formale
Acto. n. materialr est ipse motus formalit
ho e respectus ad agens adequate at e mo
tus ut est ab agente. nego tñ q sit aggre
gatu ex motu et respectu ad agens. rē.

Alia opinio e subtilior q dicit q quolibet
bet horum e respectus quidam. Un actio no e
nisi respectus quidam fundat. i. motu ad a
gens. et passio e motus quidam fundatus in mo
tu ad patiens. et cu dictis q quolibet respectus
e in predicameto relationis. negat hoc. Et
si diceret q e oia que est iter respectus
qui sunt in predicameto relationis et alio
rum generu. Dicitur quidam q hoc interest.

q respectus q e i predicameto relationis co
exigit i fino ad que aliud respectu sibi co
respondet. scilicet respectus q e i sex pncipiis
no regit i fino ad que aliud respectu sibi
conndet. Actio. n. ut est vnu de sex pnci
piis dicit respectu motus ad agens. Un
respectus ipsius motus ad agens dicit actio
et respectus ipsius motus ad patiens dicit
passio. tñ nec in agente nec in patiente e
respectus ad motum. scilicet sit respectus agē
tis ad patiens. et eo. q. scilicet respectus no i t
ac. et pa. sed due relationes. scilicet actiui et passiv
ui et ita dicatur de alijs. rē.

Dubitat 2. q videntur esse pla pdi
cameta q. io. rōc diuersarum qonuz. ad q
rñdetur. p aliqd horum predicamentorum
ut sunt iste. cur quare vtrū. et i. quas pbf
exprimit 2. periberme. si est qd est q. est
et pp qd est. Sit a. noia a gramaticis
ut quis vel qui que quod vel qd. simile
quo vnde qua ut arguat sic. Quot sunt
questiones diuerse tot sunt diuersi mōi
pdicadi. quot sunt diuersi modi pdican
di tot sunt pdicamenta. g. a primo ad vl
timum quot sunt questioes diuerse tot
sunt predicamenta sed questiones s. plu
res dicte ut dictum est quare. rē. Confir
matur quia non videtur maior ratio q
vbi faciat vnum predicamentum q quo
vnde qua. rē.

Ad hoc respōdet magister in predica
mentis suis dicens. q. io. sūt questiones
pncipales pdicamentorum hñdo respe
ctu ad diuersos modos pdicandi. Un
quid est questio pdicamenti sube quale
qualitatis qntum quantitatīs qd ad qd
est relationis in quid et a quo est actiois
Dñ. n. queritur in quid agit ignis respō
detur i lignū. et a quo patitur aqua. rē
detur. ab igne. qd vbi pñet ad pdicam
tū vocationis et qñ quantitatis qd qua
liter vel quo pñet ad sitū et qd circa qd
ad hitum. Ad ar. dñ q sicut s. aliq tra
scendētia que no sūt in aliq pdicameto
p se nec p accns nec p reductionē. scilicet de
scendunt in oia pdicamenta. ut ens vnu

s. metah. Ita sunt aliqua quilibet que nō
 appropriantur alicui predicamento s. s. se
 applicanda oibus p. d. c. m. t. s. ut si ē
 quid est p. p. quid ē r. cur q. re ut patet.
 Nam cur r. quare ipor. t. q. n. e. m. prop. ē
 q. d. ē r. v. e. p. ipor. t. q. n. e. m. si est aut quia ē
 Ita ē q. s. que q. d. s. t. interrogat. l. u. a. t. r. a. s. c. e.
 dentia applicabilia oibus p. d. c. m. t. s.
 Et q. d. q. d. large s. u. p. t. a. ē t. r. a. n. s. c. e. n. d. e. s. a. p.
 p. l. i. c. a. b. i. l. e. o. i. b. p. d. c. m. t. s. s. t. r. i. c. t. e. h. o. s. o.
 l. i. p. d. c. m. t. s. s. b. e. Q. u. e. s. t. i. o. q. d. l. a. r. g. e. s. u. m.
 p. t. a. ē t. r. a. n. s. c. e. n. d. e. s. s. t. r. i. c. t. e. h. o. a. d. p. d. c. m. t. s.
 t. u. q. u. a. n. t. i. t. a. t. i. s. p. t. i. n. e. t. Ita h. o. q. u. o. q. u. a. r. e.
 d. u. c. u. n. t. u. r. a. d. v. b. i. r. q. u. o. v. a. d. i. s. e. s. t. d. i. s. c. e. r. e.
 v. b. i. i. n. t. e. n. d. i. s. e. s. s. e. r. v. i. n. d. e. v. e. n. i. s. e. s. t. d. i. c. e.
 e. r. e. v. b. i. f. u. i. s. s. i. t. a. n. t. e. m. o. t. u. m. r. p. e. r. h. o. c.
 p. a. t. e. t. r. e. s. p. o. n. s. i. o. a. d. a. r. g. u. m. e. n. t. u. m. r. c. o. n.
 f. i. r. m. a. t. i. o. n. e. m.

Sillogismus est o. ratio

in qua quibusdam positis r. con
 cessis necesse ē alig. aliud euenire p. ea
 que posita sunt r. concessa. Aduerte p. c. i. r.
 ca diffinitus, q. b. quatuor sunt particule
 sp. l. a. r. g. u. m. e. n. t. a. t. i. o. n. i. s. s. i. l. l. o. g. i. s. m. u. s. i. d. u.
 c. t. i. o. e. n. t. i. m. e. m. a. r. e. x. Argumentatō
 sic describit a Boecio p. o. t. o. p. i. c. o. r. u. m. s. u. o. r.
 Argumentatō est argumenti p. o. r. a. t. i. o. n. e. s.
 e. x. p. l. i. c. a. t. i. o. i. o. r. o. e. x. p. l. i. c. a. n. s. a. r. c. o. p. o. s. i. t. a.
 e. x. p. r. e. m. i. s. s. i. s. r. c. o. n. c. l. u. s. i. o. n. e. Argumentus
 h. o. e. s. t. r. o. r. e. i. d. u. b. i. e. f. i. d. e. s. f. a. c. i. e. n. s. i. m. e. d. i.
 u. m. p. b. a. s. c. o. n. c. l. u. s. i. o. n. e. Q. u. i. d. s. i. l. l. o. g. i. s.
 m. u. s. p. a. t. e. t. a. m. a. g. i. s. t. r. o. h. d. i. f. f. i. n. i. e. n. t. e. s. i. l. l. i. m.
 q. u. a. d. i. f. f. i. n. i. t. i. o. n. e. m. c. a. p. i. t. a. B. o. e. c. i. o. l. i. c. o.
 p. i. c. o. r. u. m. s. u. o. r. I. n. d. u. c. h. o. e. s. t. p. g. r. e. s. s. i. o. a. p.
 t. i. c. u. l. a. r. i. b. u. s. a. d. v. n. i. u. e. r. s. a. l. e. E. n. t. i. m. e. m. a.
 e. s. t. s. i. l. l. u. s. i. p. s. e. c. t. i. s. i. o. r. a. t. i. o. i. n. q. u. a. n. o. o. m.
 n. i. b. u. s. p. o. s. i. t. i. s. i. n. f. e. r. t. u. r. f. e. s. t. i. n. a. t. a. o. r. v. t.
 o. m. n. e. a. n. i. m. a. l. c. u. r. r. i. t. e. r. g. o. o. m. n. i. s. h. o. m. o.
 c. u. r. r. i. t. E. x. e. m. p. l. u. m. ē. q. u. o. d. p. t. i. c. u. l. a. r. i. t. p.
 p. o. p. t. i. c. u. l. a. r. e. q. u. o. d. d. a. m. c. o. n. t. e. n. d. i. t. o. s. t. e.
 d. e. r. e. p. s. i. t. e. r. e. p. t. u. i. i. l. l. i. s. v. t. d. i. c. a. t. o. z. a. T. u.
 l. i. o. c. o. n. s. u. l. e. n. e. c. a. r. i. c. a. t. h. e. l. i. n. a. m. c. u. m. a. s. c. i.
 p. l. o. n. e. g. r. a. c. c. u. s. f. u. i. t. i. n. t. e. r. p. r. e. t. a. t. u. s.

Aduerte secundo circa diffinitiones
 q. l. o. r. a. t. i. o. e. s. t. l. o. c. o. g. e. n. e. r. i. s. e. s. t. e. n. i. m. o. r. a.

tio genus ad s. i. l. l. i. m. q. u. i. a. s. i. l. l. o. g. i. s. m. u. s. e. s. t.
 o. r. a. t. i. o. i. p. o. t. h. e. t. i. c. a. r. a. t. i. o. n. a. l. i. s. i. n. q. u. a. c. o. n.
 i. u. n. g. u. n. t. u. r. t. r. e. s. c. a. t. h. e. g. o. r. i. c. e. p. e. r. n. o. t. a. m.
 r. a. t. i. o. n. i. s. O. m. n. i. s. e. n. i. m. s. i. l. l. o. g. i. s. m. u. s. e. s. t.
 c. o. n. s. e. q. u. e. n. t. i. a. o. m. n. i. s. o. r. a. t. i. o. i. p. o.
 t. h. e. t. i. c. a. i. d. e. o. o. m. n. i. s. s. i. l. l. o. g. i. s. m. u. s. e. s. t. o. r. o.
 i. p. o. t. h. e. t. i. c. a. o. r. a. t. i. o. e. r. g. o. e. r. i. t. l. o. c. o. g. e. n. e. r. i. s.
 N. e. c. t. u. r. b. e. r. i. s. Q. u. i. s. o. r. a. t. i. o. s. i. t. g. e. n. u. s. r. e.
 m. o. t. u. m. a. r. g. u. m. e. n. t. a. t. i. o. h. o. g. e. n. u. s. p. r. o. p.
 i. q. r. r. d. i. f. f. i. n. i. a. t. u. r. p. e. r. g. e. n. u. s. r. e. m. o. t. u. m. r.
 n. o. n. p. r. o. p. i. n. q. q. u. i. a. l. i. c. e. t. q. u. a. n. d. o. g. e. n. e. r. i.
 r. e. m. o. t. o. a. d. d. i. t. u. r. o. r. a. v. l. t. i. m. a. v. t. h. h. t. a. m.
 a. m. p. l. e. v. t. o. s. u. m. u. l. a. s. p. h. q. d. i. c. i. t. q. u. i. b. u. s.
 d. a. m. p. o. s. i. t. i. s. i. d. i. s. p. o. s. i. t. i. s. i. m. o. r. i. f. i. g. u. r. a.
 t. a. n. g. i. t. p. p. o. s. e. s. s. i. l. l. i. q. u. e. o. r. d. i. n. a. n. t. u. r. i. n. m. o.
 d. o. r. i. n. f. i. g. u. r. a. r. p. h. a. c. p. a. r. t. i. c. u. l. a. d. i. f. f. e. r. t.
 a. b. a. l. i. s. a. r. g. u. m. e. n. t. a. t. i. o. n. i. b. u. s. p. e. r. h. o. c. h. o.
 q. d. i. c. i. t. n. e. c. e. s. s. e. e. s. t. a. l. i. q. d. e. u. e. n. i. r. e. t. a. n. g. i. t.
 c. o. n. c. l. u. s. i. o. n. e. s. q. u. e. s. e. q. u. i. t. u. r. e. x. p. r. e. m. i. s. s. i. s.
 U. n. d. e. o. p. o. r. t. e. t. s. c. i. r. e. q. p. r. o. p. o. s. i. t. i. o. p. r. o. p.
 e. s. u. m. p. t. a. e. s. t. o. r. a. p. o. s. i. t. a. a. d. e. a. m. s. e. g. u. r.
 a. l. i. q. d. E. s. t. a. t. o. r. a. p. p. r. o. b. a. t. a. p. r. o. p. o. s. i. t. i. o.

Addit autem magister hanc particu
 lam concessis sic r. Boecius quam nō po
 tuit p. h. s. in p. o. r. i. o. r. d. i. f. f. i. n. i. e. n. s. s. i. l. l. i. m. n. e. c.
 e. t. i. a. m. i. n. p. r. i. m. o. t. o. p. i. c. o. q. u. a. r. e. a. u. t. e. m. h. o. c.
 s. i. t. v. i. d. e. c. o. t. r. a. s. u. m. u. l. a. s.

Et sciendum q. s. i. l. l. i. s. o. m. n. i. s.

constat ex tri
 bus finis. Aduerte q. c. a. q. r. e. i. c. i. n. o. r.
 m. a. i. o. r. e. x. t. r. e. m. i. t. a. s. q. s. u. m. i. t. i. n. p. p. o. n. e. c. u.
 m. e. o. t. i. n. o. e. s. t. q. c. u. i. i. n. t. e. l. l. e. c. t. s. o. m. m. a. t. s. i. l. l. i. m.
 p. e. e. d. i. t. d. i. s. c. u. r. r. e. d. o. a. m. a. g. i. s. n. o. t. o. a. d. m. i.
 n. o. n. o. t. u. m. I. n. p. d. c. o. a. u. t. d. i. s. c. u. r. s. u. t. r. i. u. t. i. n. o.
 r. u. m. p. m. u. s. q. v. l. i. o. r. ē. s. i. u. e. m. a. g. i. n. o. t. p. o. c.
 c. u. r. i. t. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. i. M. a. i. o. r. d. i. c. i. t. v. l. i. o. r. l. m. a.
 g. i. s. n. o. t. 2. a. t. t. i. n. q. i. n. t. e. l. l. e. c. t. u. i. o. c. c. u. r.
 r. i. t. ē. q. n. o. ē. i. t. a. v. l. i. s. v. l. i. t. a. n. o. t. t. i. s. l. o. g. i.
 c. u. i. t. e. r. 3. p. p. D. u. l. e. a. t. 2. t. i. n. o. s. c. i. m. i. n.
 e. ē. p. t. i. n. u. r. h. o. r. m. a. i. o. r. q. p. p. o. p. o. i. n. c. o.
 g. n. i. t. o. c. U. l. t. i. m. t. i. n. m. i. n. n. o. t. d. i. m. i. o. r.
 e. x. t. r. e. m. i. t. a. s. c. u. i. s. c. i. m. i. n. e. s. s. e. c. o. m. t. i. n. u. v. e. l.
 e. s. d. i. m. i. n. o. r. p. r. o. p. o. q. m. i. n. n. o. v. e. l. 2. n. o.
 v. t. d. i. c. e. n. d. o. o. i. s. h. o. e. s. t. a. n. i. m. a. l. s. o. r. e. s. t. h. o.
 g. s. o. r. e. s. t. a. i. a. l. 2. n. o. t. a. n. d. u. m. q. f. i. g. u. r. a.
 e. s. t. d. e. b. i. t. a. d. i. s. p. o. t. e. r. m. i. n. o. r. u. m.

Aduerte cām quare pma figura ē qñ
me^m subycti i pma p^poc^o r^r p^pdicat i 2^a cā
est q^q tūc me^m x^c est mediū q^q sapit nām
vtriusq^q extremi. s. subⁱ r^r p^pai. p^pdicat. n.
r^r subycti vt dictū ē. Si x^c mediū p^pedi
cat in vtraq^q d^r 2^a sⁱ. Cuius ratio ē q^q
lⁱz mediū nō sit x^c mediū sapiēs natu
ra subⁱ r^r p^pdicati. tamen q^q digni^o est p^pre
dicari q^q subycti ideo bec fi^r 2^a locuz r^rz.
Si x^c mediū in vtraq^q subycti dicit^r 3^a
sⁱ r^r vltima. q^q mediū in ea nō stat in me
dio sicut in pma: quod est digni^o nec p^p
dicat^r sic i tēda sed subyctitur. Plures
autem fi^r nō possunt eē q^q tres termini i
duab^{us} p^poib^{us} nō possunt aliter varia
ri. Sed quereret q^q quare talis disposi
tio terminoz fm subiectionē r^r p^predica
tōem dicta est fi^r. Dicit^r p^p silitudinē
ad figuras mathematicas. sicut. n. t^rmini
lineaz in mathematicis aliē r^r alē situati
variant spēs figuraz. Nam tria puncta
que faciūt triangulū si inter se qualit^r di
stabant erit spēs trianguli q^q dicit^r egla
terus siue isopleurus. Si x^c duo aliq^ul^r
distabant a termino quoz duoz iter se
distantia est maior vel minor distantia
eoz ad terminū est spēs trianguli q^q dicit^r
tur isosceles. Si x^c oēs distantie pun
ctoz sint inaequales est spēs trianguli q^q
dicit^r gradus siue scalenon. Si fm diuer
sitatem illoz triū terminoz subyctiēdo
r^r p^predicando fiūt tres figure sillogismo
rū. lⁱz alio^o q^q i figur^{is} sup^pficialib^{us} iā dicit^r

Tertio est notan /

dum q^q quedam est ouerso directa r^r q^q
dam indirecta.

Aduerte cām huius quare conclusio
directa d^r qñ maior extremitas p^pdicat^r
de minorē cā est quia maior extremitas
h^{ab}z veram rōem p^pedicādⁱ respectu mio
ris extremitatis r^r minor h^{ab}z verā rōnem
subyctilitatis respectus maioris extrēi
tatis. quia maior extremitas ē sicut for
ma respectu minoris. r^r minor est sicut
materia respectu maioris. iō c^o est direc

ta r^r p^pdicatio directa. cōtra x^c o indirecta
dicit^r. q^q q^q p^pdicat nō habet verā rōem
p^pedicandⁱ r^r quod subycti nō habz ve
ram subyctibilitatis. quia. r^rz.

Quarto notandū

q^q oium illaz figuraz sunt decem r^r nō
ueni modⁱ.

Aduerte q^q modus in p^pposito sic dis
finitur. Est ordinatio duaz p^pponuz cir
ca qualitatē r^r q^qtitatem. r^r d^r modus est
quedā accidental^{is} determinatio ipsaz p^p
positiōnū siliti. Utrū autē fi^r sunt tres
r^r silit^r vtrū mōi sunt. i⁹. vide 3^a sūmulas.

Barbara celaret

darij ferio baralipton.

Celantes dabit^r capesmo frise somoz
Cecase camestres festino ba. oco dara
pri Felapton dlsamis datifi bocardo se
rison.

Nota duo mag^{is} p^pdeclaratōe horuz
x^c suum p^pmo q^q cū istis dictōibus ipozā
tibus oēs mōs figuraz ponant^r quatuō
lⁱz vocales. s. a. e. i. o. Per a intelligitur
p^po vⁱlis affirmatiua. p^p e vⁱlis negatiua
p^p i particularis affirmatiua. p^p o particula
ris negatiua. Barbara g^o cūz habeat ter
a cōstat ex tribus p^positionib^{us} vⁱlib^{us} af
firmatiuis. r^r ita de alijs. h^{ab} p^pz.

Nota 2^a q^q oēs silit^r reducunt^r ad qua
tuor p^pmos mōs q^q incipiunt ab his cōso
nantib^{us} b c d f. vt barbara clarent darij
ferio q^q incipiūt a b reducunt^r a barbara
q^q incipiunt a c ad celarent. r^r q^q incipiunt
a d ad darij. q^q ab f ad ferio. Modus
autē reductōis declarat^r p^p duos x^c sus.

Simpliciter verti

vult sⁱ p^p vero per acci. M vult transpo
ni c^o p^p impossibile duci.

Qui x^c sus declarant^r sic q^q vbi cūq^q
ponit^r s in his dictōibus datur intelligi
q^q p^ppositio intellecta p^p vocalē imediate
p^pecedentē d^rz ouerti simpl^r r^r p^p p^p d^rz cō
uerti per accidēs r^r per m^o q^q fiat trāspō

In premissis ita q̄ maior fiat minor. et eo
 q̄ p̄ q̄ reducat p̄ impossibile. est enī redu
 ctio p̄ impossibile q̄ ex opposito conclusio
 nis cū altera p̄missa inferat opp̄ alteri
 us p̄missa. Et est ḡnalis modus p̄ quem
 p̄hs pbat in p̄mo p̄or. quēcūq̄ illū eē
 bonum. hoc clare p̄ in textu.

Aduerte tñ vñū circa modos figura
 rū. q̄ vt dicit Boetius in cathegorematis
 tibus suis quatuor primos modos in p̄
 ma figura in analecticis suis posuit Ar
 istoteles. Ceteros vero. s. Theophras
 tus et Eridenus addiderūt quib⁹ p̄or
 pbirius vir grauissime auctoritatis vi
 sus est consensisse oēs modos 2° figure
 et 3°. Posuit etiam Aristoteles in anale
 cticis suis. i. in libro priorum. Salua ta
 men reuerentia Boetij philosophus po
 suit sapienter friscosomorum in p̄mo p̄o
 rum. Dicit enim. Cum autem posituius
 et putatiuus et vniuersaliter sumptus p̄
 uatiuus semp sit illis minoris extremi
 tatis ad maiorem. imo addit. Similiter
 autem et in alijs figuris. q̄ patet manife
 ste q̄ p̄hs posuit duos modos conclu
 dentes indirecte in prima figura. etiam
 vñū modū concludētē indirecte in 2° fi
 gura vt festino. et vñū in 3° vt serifon
 tra Boetium.

Aduerte ulterius p̄ maiorē doctrina
 silloz qdam sunt cathegorematici. qdā
 ipotbetici. Cathegorematici s̄ illi q̄ citāt
 ex p̄positionibus cathegorematicis ipo
 theticis vero qui cōstituūt ex ipottheticis
 Silloz cathegoricorū qdam sunt de in
 esse. qdam modales. Silli de inesse sunt
 illi qui cōstituūt ex p̄pōib⁹ de inesse
 Modales x̄o qui cōstituūt ex p̄pōib⁹
 modalib⁹. Silloz de inesse qdam sunt
 ostensiuī. qdāz sunt ad impossibile. Sil
 ls ostensiuus est q̄ continet totū vñū
 discursum ex p̄missis. s. duabus oclū
 dens vñam cōclusionē. vt omnis homo
 currit. tu es hō. ḡ tu curris. Silis ad im
 possibile est ille q̄ continet duos discursus
 p̄ncipalr. s. vñā p̄missa ad cōclusio

nez alluma et contradictorio cōclusionis ad
 cōtradictoriū alteri⁹ p̄missa. vt dicēdo
 ois homo est aīal. ois homo est lapis. er
 go ois lapis est aīal. sed aliquis lapis nō
 est aīal. ḡ aliquis lapis nō est nō. In sūma
 ḡ sunt quatuor diuersitates silloz. onst
 ui ad impossibile modales et ipotbetici
 apud modernos. licz Aristoteles multa
 plura genera silloz ponat in libro p̄orū
 vt in regulares cōuerfuios ex oppositis
 et alia multa q̄ patent legenti libz illum.
 Magister autē solum de ostensiuīs det
 minat breuiter. Si autē deo placebit faci
 ciam tractatum breuissimū i quo illa ge
 nera sillogisimorum narrabo. Et sic ē fi
 nis tractatus sūmularum ad laudem dei
 et beate virginis.

Oppositio est

acce
 ptio termini in p̄positiōe p̄o
 aliquo vel p̄ aliquibus. Sup
 positio quadrupliciter accipit. vno⁹ p̄
 ut est idē q̄ p̄positio idēdōstrabilis nō
 demonstrata in scientia in qua est. Sup
 positio dicens esse vel nō ad differentia
 diffinitionis q̄ nō dicit esse nec non esse.
 vt omne totum est maius sua pte. Si ab
 equalibus equalia demas remanentia
 sunt equalia. Alio modo suppositio ac
 cipitur prout est in predicamento relati
 nis. et sic dicitur q̄ sunt tria genera sub
 alterna relationis. s. superpositio suppo
 sitio et equiparantia. Alio modo accipit
 suppositio. put idē est q̄ positio t̄min
 sub alio termino. Et sic in quolibet pre
 dicamento est aliq̄s t̄min⁹ suppositiōis
 quia in quolibet predicamento est aliq̄s
 terminus positus sub alio. vt homo sup
 ponitur aīali. et aīal supponit hoīem acti
 ue. 4° accipit suppositio. put est p̄prietas
 termini existentis extremū p̄positionis
 et sic accipitur in p̄p̄ et suppositio sic ac
 cepta nō est nisi positio termini sub alio
 s. p̄ alio in p̄positione. s. p̄o suo signifi
 cato. ens enim ponitur p̄ significato in
 p̄positione et capit li sub p̄o li. p. hoc vi
 c

de ample contra suppositiões.

Aduerte circa diffinitioem q tres pti
cule ponunt in diffinitioe. p^a est li. accep
tio fini q est loco gñis. nā ois suppositio
est acceptio fini 7 nō eō. 2^a in ppōne ad
driam acceptiōis ēi ē ppōem q nō ē sup
positio. 3^a p aliq vel p aliqb. l. p suo si
gnificato p suis sigtis ad driam sinca
thegorematis formatr suppt. qd nībil si
gnificat. vt dicēdo ois hō currit. li ois nī
supponit. q: si accipiat in ppōe p aliq. s.
p distributōe nō tñ p formali. sigto nec
materiali. nō p materiali. q: qñ capīē for
matr nō stat p materiali. nec ē p forma
li sigto q illud nō hz. vñ sinca theoreu
ma formatr sumptū nec sigt aliqd nec o
sigt aliqd. aliquatr tñ sigt aliqd vt phs
vult in pmo pibermē. dicēs. Qis nanq
nō vñ est sed vñ sigt. Sed aliqs argu
et. o diffinitioem. q: alicui cōpetit diffini
tio cui nō cōpetit diffinitū. Nā xbum si
ne copula accipit in ppōe q aliq suo sig
to. s. p formali cum sit terminus p se si
gnis. 7 tñ nō supponit. q: solū subm 7 p
dicatū supponit alr re de suppōe cēnt
false insufficiēter cū nō declarēt quo co
pula suppoat. Dd q diffinitio d3 sic sup
plert. Suppositio est acceptio fini in p
positioe extrematr se hñtis 7 nō extremo
rū vñtūi p aliq vel p aliqb. 7 sic exclu
ditur instantia. 7 hoc est de mente magi
stri in logica magna.

Aduerte vltorius driam inē sigre sup
ponere 7 xificari q: se hñt p ordinē. pro
quocūq. n. termin⁹ xificat pro eodem
supponit 7 nō eō. 7 p quocūq. supponit
illud sigt 7 nō eō. Ideo sigre i plus se hz
q supponere 7 supponere plus se habet
q xificari. xbi gratia i hac ppōe homo
currit li homo sigt oēs hoies presentes
p̄teritos 7 futuros. supponit. aut solum
pro presentibus ratione xbi de pñtī ve
rificat aut pro vno cū stet determinate
sub quo l3 disiunctiue descēdere ad sua
supposita. Si enim solus sortēs currat
ppō est vera. Amplius terminus signifi

cat siue sit in ppōne siue extra ppōnem
supponit aut solū in ppōe.

Aduerte vltorius circa diffinitione3
suppositiōis q diuersi diuersimode diffi
niunt ipsam. Magr in logica magna vi
cit. Suppō est sigtio termini in ppōne.
Petrus hispanus recordans euz magro
h dicit. Suppō est acceptio termini in p
positioe. Petrus nianuanus dicit q sup
positio est statio termini in ppōne. Qui
dam modern⁹ dicit q suppō est ppetas
subiecti ad pdicatum in ppōe compara
ti. Cōmuniter aut glosatur sic diffinitio
magistri hec suppō est acceptio fini. i. ex
acceptioe ēi de h tñ vide āple o suppōes.

Suppositio diuidit q: alia est matia
lis alia psonalis. Materialis est acceptio
termini in ppōne p suo materiali sigto.
Personalis ē acceptio fini i ppōe p suo
formali significato. Circa diuisione3
aduerte q quatuor fuerūt opioēs d sup
positioe in q diuidat. Una. n. est opinio
q solum ponit suppōem p̄diale 7 oēs a
lias negat 7 h opinio est petri mātuani
sicut p3 in logica sua quā vide si placet.

Alia est opinio q ponit tñ duplicē sup
pōem. s. materiale 7 psonale cui opinio
nis est magr in logica parua. 3ª opinio
ponit tres spēs suppōis. s. materiale pso
nale 7 simplicē cui opinio est magr i
logica magna 7 h cōis opinio ē l3 sic inē
opinātes diuersitas sit maxie inter rea
les 7 terministas vt declarabo nūc. Nā
petr⁹ hispā⁹ realistar opri⁹ dicit q suppō
psonal est acceptio fini cōis p suis infe
riorib⁹. Simplex aut ē acceptio fini cōis
p re vñ sigta p ipm: vt cū dicit. homo ē
spēs. Materialis xō est acceptio termi
ni p se vt cū dīr hō est dissim. Qchaz at
terministar pnceps dicit q suppō pso
nalis est qñ termin⁹ p suo sigto suppo
nit siue illud sigtum sit ens extra aiām
siue vox siue intentio aīe siue scriptum.
exemplū pñi ois homo est aīal li homo
supponit p suo sigto qa homo nō impo
nitur ad signandum illos hoies. exemplū3

secūdi vt oē nomen vocale est ps oīs
nō supponit nisi p vocibus qz imponit
ad signū illas voces. exemplū tertij
oīs spēs est vte vel oīs intentio aīe est ī
aīa vtrūq subm supponit psonālī quia
supponit p illis p gbus imponit ad signū
dum. exemplū qrti oīs dictio scripta est
dictio nō subm supponit nisi p signis su
is. Suppositio simplex est qn terminus
supponit p intentōe aīe sed nō tenet sig
re. vt homo est spēs li homo supponit p
intentōe aīe qz ista intentio proprie est
species tamen nō sīgt istam proprie lo
quendo. Suppositio materialis est quā
do terminus nō supponit p sīgtō s3 p
voce vel scripto vt homo est nōmē li ho
mo supponit p se ipso nō tñ sīgt se ipm.

4° opinio pncipalis ponit qtuor spēs
suppositōis. s. materialē psonalē simpli
cem z naturalem z hanc opūionēz pōit
sanctus Vincentius ordinis predicatorū
quam dicit esse de mente cōmenta
toris z alberti z precipue sacti Thome
z cum hec multū sciētificā sit perstrīgā
īpsam in fine huius tractatus quo meli
us potero. Aduerte circa diffinitōes z
pmo circa primā q li acceptio terminū ī
ppōe est loco generis li p sīgtō materia
li est loco dīe p quam suppositio mate
rialis distinguitur a psonali. Consimilr
in secūda diffinitōe li acceptio tmini in
propositione est sicut genus li pro sīgtō
formali est dīa p quam differt ab alijs.
Pro intellectu harum diffinitionū ma
gister notat quid est sīgtum materiale z
quid formale z dīam horum z pōit du
as notificationes vide ipsum. In sūma
tamen vult q ipsemet terminus vel sibi
similis est significatū materiale sūlpsī
terminū. res aut ad extra sīgtā p ipsū ter
minū est sīgtum formale ipsius. hoc dī
co vbi terminus habet duo significata
qz si nō habet nisi vnū sīgtū tūc forma
liter sīgret se z aliqd ex se. vt li ens.

Sed aduerte causam huius quare. s.
si tmini habeat duo significata ipsemet

terminus dicat sīgtum materiale sūlpsī
suis. res vero ad extra formale. Ratio
est illa quia quādo cūq aliqua duo cō
petunt vni. 3° quod prius cōpetit dicit
materiale respectu illius q posterius cō
petit z quod posterius cōpetit dicitur
formale quia quod p̄suppōitur alter
est sicut materia eius vt genus respectu
differentie. modo quia terminus signi
ficat se ipsum naturaliter. sīgt autem cū
se aliquid ex impositione. prius autē cō
petit termino quod naturaliter inest q
quod ex impositione est sibi datum. 3°
sīgtum naturale est dictum materiale. si
gnificatum vero ex impositione est dī
ctum formale. Et locutus sum de termi
nis in voce z in scripto. In mente enim
licet terminus naturaliter significet se
z etiam extra se prius autem significat
se z per posterius extra se. Ideo si ipse
met terminus erit significatus materia
le sui ipsius z res extra sīgtum forma
le. Ex quibus sequitur primo q quilibet
terminus qui nō est de seipso veri
ficabilis nisi mediante signo materiali
habet vtrūq significatum scilicet ma
teriale z formale vt li homo. 2° sequi
tur q quilibet terminus qui est de seipso
verificabilis sine tali signo habet solus
vnum significatum scilicet formale vt
li ens. Quinto sequitur q sicut ali
quis terminus prime intentionis vel im
positionis habet tantum vnum signifi
catum z aliquis vtrūq. ita aliquis ter
minus secunde intentionis vel imposi
tionis. Quarto sequitur q aliquis ter
minus prime intentionis vel impositiōis
potest supponere materialiter z aliquis
personaliter ita aliquis est terminus 2°
intentionis vel impositionis.

Aduerte circa primum cor^o quod nō
absolute verus est q quilibet terminus
qui nō est de seipso verificabilis sine ad
ditamento signi materialitatis habet v
trūq significatum quia li omnis nō ha
bet vtrūq significatum quia nō habet

formale cum nihil significet formaliter sed qualiter significet et tamen non significatur de se ipso sine additamento signi materialitatis. illa enim non est vera ois est omnis imo non est intelligibilis sed magistrum: quod si velles quod esset vera per se / cundum coram tunc haberet solum significatum formale quod est falsum quod significat se ipsum materialiter. et similiter est de alijs terminis non per se significatiuis ergo debet intelligi coram de terminis per se significatiuis. Aduerte secundo circa 2um coram quod non quicumque terminus habens terminum unum significatum habet formale significatum imo terminorum habentium unum significatum quodam habet terminum formale ut ille qui est verificabilis de se ipso sine additamento signi materialis ut licet et quodam habet terminum male ut icuque non per se significatiuis quod est compositum ut omnis nullus bus bas a b c. Significatum enim formale est datum ex impone et materiale naturaliter inest loquor de terminis in voce quia in mente omnes termini naturaliter significant sed terminum secundum prius et posterius. Ex correlario si magister non habet quod quicumque terminus habet tantum unum significatum quod illud sit formale. De hoc tamen vide ample contra summulas.

Alia duo correlaria sequuntur ex primis et de se non sunt ideo nihil de ipsis.

Tamen cognoscatur quo termini

supponunt. Omnis terminus habens solum significatum formale solum personaliter supponit. Ratio huius regule patet quia ex quo talis terminus habet solum significatum formale solum potest accipi in propositione pro tali significato formali sed quando terminus accipitur pro significato formali supponit personaliter ut patet per distinctionem suppositionis personalis ergo a primo ad ultimum quando terminus habet solum significatum formale supponit personaliter.

Secunda regula. Omnis terminus ha-

bens utrumque significatum si sibi addit significatum materialitatem solum materialiter supponit. Ratio regule patet et de se quia significatum materialitatem contrahit terminum ad significandum materiale. fuit enim ad hoc impositum a primo impositore ad contrahendum. scilicet terminum ad significatum materiale.

Tertia regula cuiuscunque propositio nis extrema sunt termini per intentionis vel impositionis quibus non additur si significatum materialitatis tam subiectum quam predicatum supponunt personaliter. Fundamentum huius regule et aliarum sequentium est quia talia sunt subiecta qualia permittunt eorum predicamenta. modo pro regula habeas quod predicatum est libet propositionis supponit personaliter nisi addatur significatum materialitatis cuius ratio est quia illud predicatum vel habet tantum formale et sic supponit personaliter per primam regulam vel habet utrumque significatum et tunc semper pro nobiliores accipitur et illud est formale et ideo si non addatur significatum materialitatis semper supponit personaliter quod ex quo differens accipitur pro nobiliores. Deinde per fundamentum predictum cum talia sint subiecta qualia permittunt eorum predicata. predicatum non permittit subiectum supponere materialiter sed personaliter quod significatur de eo per signum formale et non male ut patet dicendo homo est animal tam licet homo quam licet animal supponit personaliter.

Quarta regula cuius cum propositionis subiectum et prout sunt termini 2us intentionis quorum secundum habet solum significatum formale et prout utrumque tam secundum quam prout supponit personaliter si non additur significatum materialitatis. Ratio huius regule tacta est in 3° nam prout supponit personaliter quod pro nobiliores signum et secundum cum non habeat nisi unum significatum. scilicet formale et personaliter supponit primam regulam ideo utrumque supponit personaliter ideo hec regula vera.

Quinta regula. Si extrema sint termini

2^a itē dōs i ipōis i rōz bēat vtrūq; sīgū
 7 p̄dicatū. sīr vtrūq; i p̄dicatū for^a tū n̄
 dai regula gīalis. qm̄ intdū vtrūq; sup
 pōit psonat. intdū alitē materialr. Si
 tū vis b̄re ēt regulā nō q̄ p̄dicatū temp
 supponit psonat si nō addat signū ma
 litatis. vt dcm̄ est. Sz ad cōgscendū q̄r
 subm̄ supponat scias q̄ cū talia sint sub
 lecta q̄lia p̄mittūt a p̄dicatū talr suppo
 net subm̄ q̄r p̄dicatū p̄mittit. Si. n. p̄di
 catū supponēs psonat r̄ificet de sīgto
 formali subī suōm supponit psonaliter
 Si r̄ificet de sīgto mali subm̄ supponit
 mālīter. Si aut p̄dicatū posset r̄ificari d
 vtroq; .s. de mālī 7 formali subm̄ suppo
 nit psonat. q̄ supponit p nobilioi. hoc
 p̄z dīscurre dō p ex^a. p̄mū est. ppō est
 o^a tam subm̄ q̄ p̄dicatū supponit pso
 nat. q̄ r̄if. cat de sīgto formali subī.
 2^a ex^a. ppō est sīg^a tam subm̄ q̄ p̄dica
 tum supponit psonat q̄ p̄dicatū potest
 r̄ificari de subo tam p sīgto materiali
 q̄ psonali 7 supponit p digniori 7 illud
 est formale sīgtum simplex. ḡ psonalit^a
 3^a ex^a. ppō est nomen. q̄ p̄dicatū nō p̄t
 r̄ificari de subo nisi p sīgto materiali 7
 nō p formali. vt p̄z. iō subz supponit ma
 teriat. p̄dicatū r̄o psonat. 4^a ex^a. p
 pō est termin⁹ i complexus. q̄ p̄dicatū
 nō pōt r̄ificari de subo nisi p sīgto ma
 teriali. iō subm̄ supponit materialr. p̄e
 dicatū r̄o psonat. Ex his mō appet rō
 hui⁹ re^a. q̄ nō pōt dari vna re^a general
 sed due vt dīximus.

Sexta regula cuiuscūq; ppōis p̄dica
 tum est terminus p̄me intētiōis v̄l im
 positōis 7 subm̄ 2^a deducto impedimē
 to alteri⁹ signi materialitatis tam subm̄
 q̄ p̄dicatū supponit psonat. vt spēs ē
 homo. Rō huius regule est q̄ ia p̄e
 dicatū supponit psonat cum supponat
 p digniori. sed cū illud p̄dicatū n̄ possit
 r̄ificari de subo p sīgto formali. q̄ am
 bobus supponētib⁹ psonat ista est fīa.
 spēs est homo. q̄ cū hō supponat deter
 minate licet descendī sub eo dīscūcti

ue ad oīa sua supposita. q̄ est sīm. vt p̄z
 descendēdo. 7 isti sunt oēs boies. ḡ spēs
 est i⁹ hō. 7 sic de alijs. mō oēs tales t̄mī
 nī sunt sī⁹ cum p̄dicatū nō possit r̄ifica
 ri de subo nec p sīgto materiali nec p sīg
 to formali p̄dicatū trahit subz ad po
 ti⁹ sīgtū 7 illd ē formale. iō psonat sup
 ponit de h̄ vide ample⁹ sūmūlas.

Septima regula. Cuiuscūq; ppōis
 subm̄ est termin⁹ p̄me intētiōis vel ipo
 sitionis nō sīgnis se formatr. 7 p̄dicatū
 2^a deducto ipedimento signi limitantis
 subm̄ supponit mālīter 7 p̄dicatū psona
 liter. Rō re^a est q̄ cū p̄dicatū stet psona
 liter 7 non possit de subo r̄ificari nisi p
 sīgto materiali p̄dicatū trahit subm̄ ad
 suppōem materiale. q̄ talia sunt subic
 eta qualia p̄mittūt a p̄ro. 7 nō cō. p̄ro
 r̄itate tū regule magī ponit duas cōdi
 tiones. p̄ma q̄ subm̄ nō significet se for
 matr q̄ tūc de necessitate supponeret p
 sonat p p̄mā regulā: 2^a deducto ipē
 dinēto signi limitantis ad suppōem p
 sonale. sīg^a. n. v̄l ē p̄ticulare limitāt ad
 suppōem psonalem sicut ista vox lī limi
 tat ad suppōem psonalem.

Dubitat⁹ s̄ secundā cōditōem de cā. s.
 q̄re signa v̄lia 7 p̄ticularia limitāt ad sup
 pōem psonalem. Sīr dubitat⁹ q̄re ista
 vox lī cum sit signū dēmōstratiūū 7 cōir
 ita posset dēmōstrare sīgtum formale
 sicut mālē quare magīs trahit ad suppō
 nem mālēm q̄ psonalē. Ad p̄mū dīcunt
 q̄daz q̄ cā est q̄ mas. gen⁹ sumptū est ex
 p̄prietate rei que ē po^a actiua 7 se. gen⁹
 sumptū est ex p̄prietate rei q̄ est po^a pas
 sua 7 methaphorice p sīlitudine res dī
 cuntur mas. vel se. generis ad aīalla in q
 bus videm⁹ mas. b̄re po^a actiuam 7 se.
 b̄re po^a passiuam 7 q̄ hec dīa magīs
 repitur inter sīgta fo: mālīa q̄ materia
 lia vel saltīm expressior iō termin⁹ p̄sōa
 liter sumit si sīg mas. vel se. generis ter
 minatus. hec responsio nō valet q̄ etiā
 signū v̄l ē p̄ticulare in neutro genere lī
 mitant ad suppōem psonalem quod p̄z

q: dicendo nullū aīal est genus vñ aliqō
aīal est genus supponit li aīal psonalr i
vtracq: vbi sine sig supponeret materia/
lter. Signū ē in cōi genere limitat ad
suppōem psonalem. vñ dicendo oīs bō ē
spēs li bō stat psonalr. Jō dō est aliter r
dico duo. pñū q: signa vñia r pticularia
masculini vel feminini vel cōis generis
limitant semp ad suppōem psonalem.

Dico 2° q: signa neutri generis si ad/
dant ēnis fm pñā impōem sititer ad p/
sonalē limitāt. Si hō addant terminis
q nō sunt neutri gñis ad mālem limitāt.
Ratio pñi est qā oīs termin^o debēs ma/
terialr supponere dō cē neutri gñis r in/
declinabile nomen. Sed cū signū l mas.
vel fe. vel cōis gñis nō dhat ēnū ad neu/
trū gen^o iō nō limitat ad mālem sed qñ/
cūq: signū concordat in gñe cū termino da/
to a pñā impōe trahit ad signū formale
q: trahit ēnū ad illud gen^o fm q: hz sig/
tum formale q: signum formale cōpetit
sibi ex impōe. r hō dico de vocalib^o r scri/
ptis. De metālib^o aut dico q: trahit ēnū
mentale ad illud gen^o fm q: hz signū for/
male cōpetēs sibi naturalr. Et sic appa/
ret rō 2^a q: qñ ēn^o discordat in gñe cum
ēno cū additur aut latinitas incōgrua
est r illam nō cōsiderat logic^o aut trahit
terminū ad neutriū gen^o r faciat māliter
stare. q: termin^o stans materialr est neu/
tri gñis r indeclinabile nomē. Ad 2^{am}
dicunt illi nñi amict q: ista vox li solum
demonstrat signū māle iō limitat ad sup/
pōem materialē. Sz si qñs quare deter/
minat solū signū li māle. Dicūt q: causa
h^o est q: illud signū addit termino mō/
l3 termin^o habeat vtrūq: signum. s. māle
r formale q: tñ signū formale est extra/
terminū. māle hō non est cē sed est ipse/
met ēnus iō p illud signū li magis dñō
strat māle q: formale cum demonstrat
termin^o r cñr qd est intrinsecū r nō est
extrinsecum. Hec rñsio nō valet quia si
ista cēt cā q: ista vox li magi demonstrat
signum materiale q: formale ppter hō qā

cum addit ēno demonstrat signum pñi
quius r signum pñius ē materiale cū
sit intrinsecū r ipsemet ēn^o. signum hō
formale sit remor^o q: extrinsecū est. A si
nulli segtur q: oīa pñia demonstratiua
addita terminis demonstrant solū signū
materiale r sic trahunt materiale vñ di/
cendo iste homo currit q: fm est cōcqn/
tia p3 manifeste. Jō dicat alr. s. q: illud si/
gnū li in voce ab ipositore p^o bñt qd de/
monstrat signū māle. r nō forāle cū signū
est. q: nullam variatōem casus aut gñis
hz sicut alia signa demonstratiua habēt
sed est neutri generis r indeclinabile no/
men sicut termin^o materialr supponens
Ex q: segtur q: magi infert duo correla/
ria. pñū q: subalterna b^o bō est spēs
nō est ista oīs homo est spēs sed ista. oē
bō est spēs sñr de pticulari dicit r de sin/
gulari r de dīctoria. Ratio b^o est q: ali/
que illaz situant in fi^o r aliq nō. q: in a/
ligb^o seruat eadem suppō r in aligb^o nō
vñ suppōes exñtes in fi^o debent hñe cō/
sitem suppōem gñalem. r si dñr qre sup/
positio materialis regit signum neutri
generis dñr q: iō q: oīs ēmin^o māliter sup/
ponens est neutri gñis r indeclinabile
nomen fm grāmaticos. Dubitat qre
nomen materialr sumptum sit indeclia/
bile. psonalr hō declinabile. Dicūt qdā
q: sit dñr inter terminum qñ sumit mā/
liter r qñ sumitur psonalr. Sed si qñs
quare psonalr sumendo poti^o nō est in/
declinabile. sed declinabile dicunt du/
plici de cā pñā est qā frequent^o sumit
psonalr q: materialr r fieri fastidiū ex/
frequent^o vsu eiusdem vocis. 2^a cā ē qā
dñr casuum est sumpta ex pñictatibus
rerum. noiatiuus enim importat actio/
nem accusatiū^o passionem iō poti^o agēs
sumitur in nominatiuo r patiens in ac/
cusatiuo r ista dñr magis apparet inter
signa formalia q: materialia. Iste nuge
sunt iō nō est op^o instare dñr eas. Jō aliter
dicamus q: tunc termin^o stat psonaliter
qñ stat p signū formali r cum stat p for

malī stat pro sīgto dato ex impōe ⁊ hoc dico de vocibus ⁊ scriptis. De mentalibus autem dico q̄ hñt ex natura rei. qñ hō stat materialiter quod sibi competit materialiter. hoc autem sine variatione ⁊ declinatione ex natura rei. 2ª cōclarium quod declarat magis est ex vltia ⁊ penultimis regulis segtur q̄ ista nō ē bona conuersio homo est spēs spēs est homo q̄: li homo in p̄ma supponit materialiter in 2ª personā sed sic conuertit simplr spēs est li homo nec ista est bōa conuersio p̄ accis nullum nomen est hō homo nō est nomen. Et ratio horum ē quia in conuersione rē remanere eadē suppositio generalis.

Uppositio materialis diuiditur Alia est. n. discreta alia cōis. Suppositio discreta est acceptio t̄ini cōmunis mātr supponētis cum p̄noie demonstrationis ut hō est spēs. Suppō cōis ē acceptio termini cōis materialr supponētis sine p̄noie demonstratiuo ⁊ dat tria exempla. p^o hō est notatī casus. 2° petrus est nomen p̄p̄iū. 3° tu est p̄noie demonstratiuum.

Aduerte circa diffinitōes q̄ li accep^o termini materialr supponētis i vtraq̄ est loco generis li cum p̄noie demonstratiuo est termin^o discretus q̄ sīgt t̄ni rez vnam discretam ⁊ distinctam ab alijs.

Suppō hō cōis dicit rōe termini cōmunis sic stantis. Termin^o aut cōmunis est q̄ sīgt plures res fm vnam impōnem. De significatōe hō exemplo est dubium s̄ illud declarabit in suppōe determinata iō nunc relinquo.

Diuisio suppōis alia determinata alia confusa. Suppō determinata est accep^o t̄ini cōis mātr supponētis sub q̄ ducit de scēdere ad oia sua supposita disunctiue ut hō est termin^o cōis. Dubitat circa h^o ex^o hō est termin^o cōis q̄: cū ista ppō sit vera l̄ de scēdere disunctiue fm magis sub li homo ⁊ t̄ni descensus nō apparet

ver^o q̄: descenderet sic ⁊ isti sunt omēs termini homo q̄ hō homo est termin^o cōmunis vel hō homo est termin^o cōmunis ⁊ sic de alijs arguitur q̄ oīs sit falsū cūz aīs sit verum pbat quia homo est t̄in^o discretus. ergo nō est termin^o cōmunis tenet cōsequētia ab affirmatiua vnius disperati ad negatiua alterius aīs. pbat duplr p̄mo q̄ hoc homo est indiuiduus de li homo sed li homo est spēs spālissi/ma ergo hoc homo est terminus discretus. 2° fortius sic. Quicūq̄ terminus solum p se sumptus est discretus in ppōe supponit discrete. sed iste terminus hoc homo solum per se sumptus est terminus discretus q̄ iste termin^o hoc homo supponit discrete. maior p̄z q̄ oppositū implicat. minor ē p̄z p̄ magis in crepti ficando de suppositione discreta. Cōsimile argumentū potest fieri de illa hō ē spēs cum p̄positio sit hā ⁊ li homo supponit determinate ⁊ tamen descensus ē falsus ⁊ isti sunt omnes termini homo ergo hoc homo est species ⁊ sic de alijs consequens tamen est falsum pro qualibet parte quia hoc hō est terminus discretus ut pbatum est ergo nō est terminus cōmunis. ad hoc sunt duo modi respondendi famosiores. Primus ē aliquorum dicentū q̄ hoc homo est terminus cōmunis: ⁊ similiter q̄ hoc homo ē spēs ⁊ consequenter concedunt q̄ li homo est species subalterna cum sit superior ad hoc homo q̄ est species specialis ⁊ ratio horum est quia omnis terminus stans materialiter est terminus cōmunis cui videtur magister assentire. ⁊ cū ista sit vera descensus est verus cūz dicit q̄ sub ista attingit descendere hō est terminus cōmunis ⁊ isti sunt oēs termini. hō ergo hoc homo est terminus cōmunis ⁊ hoc hō est t̄inus cōis. Ad arg^o in opp^o p̄z fm illos solo. Ad p̄mū. n. cum dicat hoc homo est terminus discretus. q̄ nō ē terminus cōis cōcedunt cōitiam sed negant aīs ad p̄imam pbatōem. cum dicitur

hoc homo cōtinetur sub li homo. sed li
 homo est species spālissima. nētur mior
 imo li homo est spēs subalterna: 7 li hō
 est spēs specialissima. Ad secūdā pro
 bationē negant maiorē. s. q. qūq. tū p
 se sumptus supponit discrete si sit tūus
 discretus: sed v. ē dicunt i suppōe pfo
 nali. In materiali xō non. sed terminus
 cōis cum pnoie demfatio stat discrete
 Cōsitr rñdent ad illam. homo ē species.
 De rñsiones iudicio meo non valent. iō
 d ipsas arguā. pñio d pñā arguit p
 te illa est xā hō est species subalterna: 7
 li homo suppoit determinate 7 tñ descē
 sus est falsus. 7 isti sē oēs tñ hō ē hō est
 spēs subalterna. vel hoc homo ē species
 subalterna. 7 sic de alijs. ergo q̄libz illaz
 est falsa hoc hō est spēs subalterna. 7 hō
 hō est spēs subalterna. q. idem n̄ est spēs
 specialissima 7 spēs subalterna. 2. sic h
 opinio accedit q. hec est xā hoc homo ē
 spēs specialissima: tunc arguit. oīs spēs
 specialissima est p̄dicabilis de pluribus
 sed hoc homo p te est spēs spāl. g. erit
 p̄dicabile de plurib. Quero d qbus p
 dicatur: 7 pōat casus q. sint tñ tres tñi
 hō in scripto. prim. sita 2. b. 3. c. 7 p. q. h
 demōstrando a non predicat d plurib.
 materialiter loquen. q. nec predicatur de
 b nec d c. q. b non est. a nec c est a. 7 sic
 de alijs arguit. Jō fortius sic arguit. p
 bādo q. hō nō sit termin. cōis. q. q̄li
 bet spēs specialissima bz aliquem termi
 num sub se spēs. n. bz indiuiduū. sed hō
 nullū indiuiduum bz sub se p̄pñem: q.
 oīs termin. stās materialiter ē cōis nō
 nullus terminus cōis materialiter stās
 est minus q̄ spēs specialissima. Cōtra
 2. rñsionē arguitur. tu negas q. quicū
 q. supponit discrete sit tūus discretus
 Quero g. a te pp qd dicit suppo discre
 ta 7 nō potes dicere nisi rōne tñi discre
 ti. quare. rē. 2. si oīs spēs bz aliq̄ indi
 uiduum sub se. sed li homo materialiter
 stās est spēs. g. bz indiuiduum sub se. sed
 cum non habeat idem indiuiduū qñ stat

materialiter. 7 qñ stat personaliter non
 hēbit. g. istum hoicm nec illū sed aliquē
 terminū de quo materialit. xificatur: s.
 quodlibz indiuiduum ē termin. discre
 tus qui volūt hāc opñionē sustinere iu
 stum ē q. ad h. ar. rñdeant. 2. mod. rel.
 pondendi p̄mittit q. tūus stās materia
 liter supponit p se vel p sibi sibi. h. p. p
 magistrū i declaratiōe diffinitōis sup
 positionis materialis vbi dicit q. dicen
 do. hō ē nomē li homo supponit maia
 liter cū non supponit nisi p se vel p sibi
 simili q. sunt signa materialia istius tñi
 homo. Tunc ad rationes in oppōitū rñ
 detur ad primū or. q. ista hō est tñ cōis
 ē xā 7 sit ista hō est spēs 7 qd dscensus
 est vñs g. hoc hō est tñus cōis vel hō
 ē terminus cōis 7 sic de alijs 7 ē g. hō
 est spēs vel hoc hō est spēs 7 cū tu argu
 is hoc hō ē tñus discret. dico q. vep. ē.
 sed illa p̄positio hō ē tñus cōis ē xā n̄
 p se: sed q. supponit p suo sibi qd ē tñus
 cōis. puta p subo hui. p̄positionis hō ē
 animal vel hui. hō est spēs. 7 talis ē ter
 min. cōis 7 ē spēs. vñ sicut iste tñus hō
 psonaliter sumptus ē tñus cōis 7 spēs ad
 istū hoicm. 7 istū. s. sorem 7 platōē. ita
 materialiter sumptus est spēs ad istos
 terminos hoc hō vel hō. sicut. n. verū
 est q. iste hō est homo 7 iste hō ē homo
 ita xum est q. hō homo ē li homo. 7 l. hō
 materialit. sumpt. sit spēs sicut li homo
 psonaliter sumptus p alijs tñ indiuidu
 is vt dicit magister i logica magna i tra
 ctatu de suppositionibus. Ad 2. rō
 cm p. rñsio. q. hec est vera. hoc homo ē
 tñus discretus. put li hoc homo suppo
 nit p se. 7 hec ē xā hoc hō ē tñus cōis p
 ut supponit p sibi sibi. Sitr ille due sūt
 sit xē hō homo est spēs hoc hō nō est spe
 cies. prima put supponit p sibi sibi. 2. p
 ut supponit p se. hanc sniaz cū magister
 affirmaret in logica magna credo eē ve
 ram 7 a nullo habui nisi a magistro fun
 damētaliter. Ex quo sequit q. magister
 sic correlative ifert xitatē. s. p̄positio

num prime 7 2. s. homo ē nominatiui casus
 7 hō non est nominatiui casus si homo
 in vtraq; itat materialit 7 ē ideclinabile
 nominatiuo hoc hō genitō huius homo
 prima xificatur p hoc terminō hō vt est
 nominatiui casus. 2. xificat p hō tmino
 homo vt est genitiui casus vel datiu. qz
 tunc nō est nominatiui casus l3 sibi sibi
 sit nominatiui casus. Alie due ppōnes
 amo ē verbū amo non ē verbū. 2. xifica
 tur put iubiectum illius ppositiōis stat
 materialit. g ē nomē indeclinabile sic.
 nominatio hoc amo genitiuo huius amo
 si ē nomē ideclinabile nō ē verbū. prima
 verificat put subm supponit p sibi sibi
 puta p illo tmo amo posito in illa oratō
 ne. ego amo pe. vt pz p resolutozū sili3.
 sic h ē verbū demonstrando li amo in
 illa ppositiōe. ego amo pe. 7 hoc ē amo li
 g amo ē verbū. Alie due ppositiōes
 legens est picipiū legens non ē picipi
 pium. 2. ē vera put li legens supponit p
 seipso tmo. qz illud quod est subm in p
 ma ppositiōe ē nomē indeclinabile igr
 non erit participiū. sed prima reddit xā
 p sibi sibi. puta p isto tmo legens q ponit
 tur in ista ppositiōe. ego sum legēs do
 natum. Alie due ppositiōes. tu ē pnoīn
 d mīatium. tu non est pnoīn demīa
 rium. xā est vera. put supponit p se qz
 sōm est nomē ideclinabile. prima est xā
 put suppoit p sibi sibi puta p subo hu
 ius propōnis tu legis.

Suppositio māt confusa est acceptō
 termini cōis materialiter supponentis
 sub quo non contingit descendē ad om
 nia sua supposita disiunctiue. vt tantus
 homo est nomen. Aduerte circa ex
 qūo non licet descendere: quia casu pos
 sibili posito aīis est verum cōis falsum;
 vt ponatur q sint tantum duo termini
 homo in mundo qui sint nomina. vnus
 scriptus in libro meo. aliter in libro tuo
 tunc illa est vera. tantum homo est no
 men vt patet per exponentes 7 tantum
 descensus est falsus. 7 isti sūt omnes ter

mini homo demonstratis illis nomini
 bus. ergo tantum hoc homo est nomen
 consequens pro vtraq; parte est falsum
 inio non tantum hō hō est nomē.

Suppositiōnuz confusarum alia mo
 bilis alia immobilis. Suppositio contu
 sa tantum mobit ē acceptio termini ma
 terialiter supponentis sub quo contin
 git descendere ad omnia sua supposita
 disiunctim. vt tantum homo est nomen

Aduerte pro declaratione exēpli ma
 gistri quomodo licet descendere disiun
 ctim q est differentia inter disiuncti3 7
 disiunctum copulatum 7 copulatum.
 Disiunctiuā enī requirit aliquam par
 tem determinate veram. Disiunctuz ye
 ro nō. vnde posito q sortes de se nō suf
 ficeret trahere nauim nec plato de se. sil
 tamen traherent nauim. tunc disiuncti
 ua esset falsa. for. trahit nauim. vel pla
 to trahit nauiz. quia nulla pars est vera
 disiunctum tamen est verum for. vt pla
 to trahunt nauim. Sed aduerte vltcri
 q disiunctum potest teneri dupliciter. s.
 diuisiue 7 collectiue. tantum collectiue
 requirit verificationem totius disjunc
 ti simul 7 nullius partis seorsum. vt in
 casu posito ista est vera for. vt plato tra
 hunt nauim collectiue tenendo disjunc
 ctuz 7 ab illo disiuncto ad disiunctiuz
 de consimilibus terminis non valet cō
 sequentia vt in casu posito ista est vera
 nec ex qualibet parte disiuncti sequitur
 ipsum verbi. gratia non sequitur. ego
 differo a te. g differo a te l a me me. aīis
 enī est verum 7 cōis est falsum. diuisi
 ue vero tantum requirit verificationē
 vnius partis seorsum. vt in casu supra
 ista esset falsa. sortes vel plato trahunt
 nauim. 7 a tali disiuncto diuisiue tento
 ad disiunctiuā de consimilibus termi
 nis valet consequentia. Copulatum col
 lectiue tantum requirit verificationem
 totius copulati simul 7 non cuiuslibet
 partis seorsum nec alicuius 7 a tali co
 pulato ad copulatiuz factam d cōsili3

terminis. non valet consequentia. vt in casu supra facto. hoc ē vera sor. ⁊ plato trahūt nauis. diuisiue xō tētum requirit verificationē cuiuslibet p̄is seorsū ⁊ diuisiū ⁊ ex illo copulato sequit̄ copulatiua de consimilibus terminis. sequitur enim sor. ⁊ plato currūt. ergo sortes currit ⁊ plato currit. Ad propositum qñ licet descendere disiunctim sufficit collectiue vel diuisiue in exemplo magistri licet descendere disiunctim collectiue.

Suppositio confusa tantum imobilitas est acceptio termini maliter supponētis sub quo non licet descendere disiunctim. vt necessario hō est species. Aduerte circa exemplum magistri quomodo non licet descendere disiunctim. qz descendendo añs est verum ⁊ cñs falsum. vt sic ⁊ isti sunt omnes termini. homo g̃ nec⁹ h̃ vel hoc homo est spēs. añs ē verum. vt patet ⁊ consequens falsum. Quia aut cñs sit falsum. pbatur per exponentes suas. quia exponitur sic. hoc hō vel hoc homo est spēs. ⁊ nō pōt eē quin hoc homo vel hoc homo sit spēs g̃ i⁹ 2⁹ est falsa. qz pōt esse qz h̃ homo vel hoc hō nō sit species. qz pōt eē qz nō sit ⁊ cñter qz nō sit spēs posset ēt aliter probari cñs esse falsum sic. cōtingēter h̃ homo vel hoc homo ē spēs. ergo nō nec⁹ hoc homo vt hoc homo ē spēs. p̄ patet ab equivalēte ad equivalētē. ⁊ añs. pbatur. quia hoc homo vel hoc homo est species. ⁊ pōt eē qz hoc homo vel hoc homo non sit species. ergo contingenter hoc homo vel h̃ homo est spēs.

Suppositionum materialium confusarum distributiuarū alia mobilis alia imobilis. Suppositio materialis confusa ⁊ distributua est acceptio termini maliter supponentis sub quo contingit descendere ad omnia sua supposita copulatiue. vt omne homo est terminus. ex patet de se ideo transeo. Suppositio distributua imobilis est acceptio termini materialiter supponentis sub quo nō cō

tingit descendere ad omnia sua supposita copulatiue. vt nec⁹ omne homo est species. Suppositio 2^a.

Aduerte circa ex^o qz descensus ē falsus: ⁊ isti sunt omnes termini: hō g̃ nec⁹ hoc homo est species: ⁊ sic de alijs cñs ē falsum pro qualibet parte vt supra i suppositione confusa. mobili probatum est ⁊ tamen antecedens est verum de se vt patet ergo 2^a.

De suppositione psonali.

Suppositio per

sonalis alia discreta alia communis. Suppositio personalis discreti

discreti est acceptio termini singularis vt communis cum pronome demonstratiuo personaliter supponentis: vt sor. currit ⁊ iste homo disputat. Suppositio cōis ē acceptio termini communis personaliter supponentis sine pronome demonstratiuo.

Aduerte vt supra qz suppositio discreta est ratione termini discreti supponentis sic. Nam terminus singularis ⁊ minus communis cum pronome demonstratiuo ē terminus discretus qz signat res discretam. i. distinctam a qualibet alia.

Signat. n. rem vnā numero. Suppo vero dī cōis rōne tñi cōis qui significat plura eadem ratione.

Suppositio cōis alia determinata ⁊ confusa. Suppositio determinata est acceptio tñi cōis. psonaliter supponentis sub quo contingit descendere ad omnia sua supposita disiunctiue.

Aduerte qz suppositio dicitur determinata ratione verificationis termini communis. qz ad hoc qz terminus stet determinate requiritur qz verificetur pro aliquo supposito determinate. vñ si ista est vera. aliquis homo currit. vel ista hō currit requiritur qz predicatū verificetur definite de aliquo supposito subiecti. puta aut qz ille hō currit. vel iste hō. currit. ⁊ sic de singulis. ita qz numerat omnes suppositis predicatū verificet definite de aliquo

alorum.

Suppositio confusa est acceptio terminis sub qua non contingit descendere distributive ad omnia sua supposita. ut tantum homo est risibilis.

Aduerte quod suppositio confusa quod non regitur per significat. palam supposito determinate. unde si est homo est risibilis ubi li homo stat confusum tamen et non oportet quod predicatum significat per aliquod supposito determinate dicendo et isti sunt omnes homines quod tamen iste homo est risibilis et tamen iste homo est risibilis. quod omnes iste sunt false sed significat per suis suppositis. confuso. ut patet infra dicetur. Suppositio confusa a mobili a immobili. Suppositio confusa mobilis est acceptio termini predestinatus supponendi sub quo contingit descendere disiunctim omnis homo est alibi alibi stat confuse mobiliter.

Aduerte quod suppositio confusa quod non regitur per significationem. palam supposito determinate et per mobile quod licet moueri siue descendere sibi ad sua supposita disiuncti et idem in confuso et disiunctum collectivum et non diuisiue teneatur. Ex his patet prima regula quod predicatum velis affirmatiue stat confuse mobiliter quod licet descendere ad omnia sua supposita disiuncti. ut omnis homo est animal et hec sunt omnia animalia quod omnis homo est animal vel homo animal et sic de singulis illud disiunctum tenetur collectivum et non diuisiue. quoniam enim tenetur diuisiue licet inferre disiunctiuam de eisdem terminis. quoniam homo tenetur collectivum non licet vel homo regula est patet. quod subiectum exclusiue primi ordinis cuius non exclusio non negatur stat confuse mobiliter ut tamen homo currit quod licet descendere sub eo. non. stat ista est vera quod quoniam ista sit ad quam descendimus ut patet.

Suppositio confusa immobilis est acceptio termini personaliter supponendi sub quo non contingit ad sua supposita disiunctim descendere.

Aduerte quod suppositio immobilis quod non licet descendere. Immobile. n. id est non mobile quod non possumus moueri sub termino quod ad descensum ut nec homo est animal et non potest esse quoniam homo sit animal quod necio homo est animal et tamen non licet descendere et isti sunt omnes homines quod nec iste homo vel iste homo et sic de singulis est animal. animus enim est verum ut patet et sequens falsum quod contri-

genter licet homo licet homo est animal. quod non necessario licet homo vel homo est animal tenet omnia et animus probatur per suas exponentes sic licet homo vel licet homo est animal et potest esse quod licet homo vel licet homo non sit animal ista est etiam quod potest esse quod licet homo non sit quod potest esse quod ille homo non sit animal.

Prima regula que huic supposito annectitur est ista cuiuslibet aditionalis affirmatiue de terminis compositis deducto impedimento alterius signi quilibet istorum suppositum tamen confuse immobiliter ut ista si homo est animal est.

Difficilimum est. quomodo in antecedentis aditionalis supponat confuse immobiliter quod licet denegare sibi eo ut in exemplum magistri si homo est animal est si licet vel licet homo est animal est omnia ista est optima quod non potest animus esse verum quoniam animus sit verum. quod supponit confuse mobiliter. Ad hoc duo plures responsiones inuenio. Unde tamen ne intellectum inueniendum confundam in principio solum rationem nem magistri tangam. alias autem rationes vide contra suppositiones. Magister tamen vult in secundo argumento secundum dubium principalis sue quadrature ibi ample hanc materiam determinat. Innuiter rationes quare subiectum supponat confuse immobiliter prima est quod da omnia quod confundatur mouetur subiectum antea. tunc arguitur non est maior ratio quare plus confundatur mouetur subiectum antea quam contrarium in ordine dico per ad conditionale et declarabo quid velit dicere ex intentione magistri licet non confunditur mouetur subiectum contrarium ut probabo. quod nec antea probabo maiorem. quia dicendo animal est si homo est non valet et hec sunt omnia animalia. ergo hoc animal vel hoc animal est si homo est. quia animus est necessarium et contrarium contingens et etiam hinc ad mille annos animus est verum et contrarium falsum. Secunda ratio quia si confundatur mouetur subiectum antea. ergo per aduentum signi distributivum stare confuse distributive mouetur. et dicendo omnis homo mouetur si omnis homo currit licet homo ex parte antea stat confuse distributive mouetur. et sic licet denegare copulatiue. quod

est falsum. vt isti sunt omnes hoies. q̄ ois
hō mouet si ille hō currit. et ois hō mo-
uetur si ille hō currit et sic de singul: p3
q̄ ois est falsum.

Ad formā argumēti cū dī q̄ l3 dene-
gare sub subo anitis. dī q̄ deicēsus est
bonus. sed hoc grā materie est et nō grā
for: est grā māt. q̄ ois est nec. nō ē at
grā for: q̄ nō valet in oibus h̄ p̄cipue
dicit magr in loco p̄allegato. Cōtra hāc
r̄n̄sionem arguit q̄ deicēsus valet in oī
bus. q̄ est grā forme. cōia t3. et aīs pbat.
q̄ si nō da instātiā in a. nq. q̄ dicit p̄h̄s
8: p̄h̄icoz. q̄ ille nō soluit q̄ p̄p̄em inte-
rimit: et p̄ qd sit falsa nō ondit. nō q̄ suf-
fict negare aīs nisi des instātiā.

Dicit q̄ dā assignando instantiā. instā-
tiā q̄ nō l3 deicēdere sub subo anit h̄
si hō nō currit. r̄sibile nō currit. et isti s̄
ois hoies. q̄ si iste hō vel iste hō nō cur-
rit r̄sibile nō currit. Sed d̄ deicēsus
factus sub ista cōditōali assignā nō est fil-
ls in forma alteri descēntui p̄me cōditō-
nalis. q̄ instātiā nō est ad p̄positū cōia t3
et aīs pbat. q̄m anitā nō sunt filia rōne
p̄me p̄tis. q̄ nō cōditōales ille nō sunt filies
in forma cū cathegorice sue nō sunt filies
in forma. Ego aut̄ alr sum solit̄ r̄ndere
et assignare instantiā. q̄ sub subo cōtis
nō l3 deicēdere. et si dicit q̄ nō est filis
modus argumētari deicēdere sub anite
et deicēdere sub cōite. dico q̄ l3 nō sit si-
milis modus arguendi absolute. est t̄n̄si
milis rōe note cōditōalis. quō h̄ sit verus
vide d̄ sup̄pōes.

Secūda regula. Cuiuslibet reduplica-
tiue p̄dicatū si fuerit capax cōfusionis et
nō habeat aliunde impedimētū p̄dica-
tum itat cōfuse t̄n̄ immobiliter. vt fortis in-
q̄tum hō est aīal itat cōfuse immobiliter.

Dubiū est quō p̄dicatū reduplicatiue
stet immobiliter. q̄ l3 deicēdere diiunctim
sub eo vt in exēplo magri. et i^o sunt oīa
aīalia. q̄ for. inq̄tum hō est h̄ aīal vt hoc
aīal q̄ descēsus sit bon^o p3. q̄ nō potest
a. nō ēē vey sine cōite. q̄ aīs sit vey p3 q̄

cōis etiam sit vey. pbat p̄ exponētes q̄
sunt for. est hō et for. est hoc aīal vel hoc
aīal et si aliqd est hō illud est hoc aīal vt
hoc aīal. et p3 q̄ oīs iste exponētes vere
sunt. q̄ ipsa exposita est vera. sic q̄ p̄dica-
tum itat cōfuse mobiliter.

Ad h̄ dubium plures r̄n̄siones iuenio
quas oleam cōtra sup̄pōes. p̄nūc dabo
r̄n̄sionem magri quā puto verissimā q̄
qd dicant alij dicatur. q̄ quod non l3 de-
icēdi sub p̄dicato reduplicatiue di-
iunctim. q̄ aīs est verum et cōis falsum.
q̄ aīs sit vey p3 q̄ cōis nō sit vey. pbat
q̄ 3° exponens est falsa que est illa. et si a
liquid ē homo illud ē hoc animal vel h̄
animal. quia illa est vna conditionalis
cuius cōsequens non sequitur ex ante-
cedente immo o^o cōsequentis stat cum
antecedente. ergo nō est vera. pbo aīs
nam o^o cōtis tunc stat cum ante. quia ex
eo fit vna copulatiua possibilis mō illa
copulatiua est possibilis. aliquid est hō et
illud nō est hoc aīal vel hoc aīal denifan-
do omnia aīalia p̄ntia. non dico t̄n̄ q̄ sit
vera nūc. sed est possibilis. quia pōt esse
vera: vt hinc ad cētum annos erit xa.

Tertia regula. Cuiuslibet modal^{is} in
sensu composito habentis terminū com-
munem distributum supponit i^o termi-
nus confuse t̄n̄ immobiliter. vt nec^o hō ē
animal impossibile est hoīem non esse a-
nimal. Aduerte circa ex^o. et p̄mo circa
p̄mū descēsus est falsus sub isto cōmino
aīal. p̄mū declaro. i. sub isto termino hō
et isti sunt omnes homines. q̄ noc^o h̄ ho-
mo vel h̄ homo est aīal h̄ cōsequēs est
falsum. quia contingenter h̄ homo vel
h̄ homo est aīal sub isto termino animal
etiam descēsus est falsus et h̄ sunt om-
nia aīalia. q̄ nec^o homo est h̄ aīal vel ho-
mo at. hec est falsa. quia contingēter ho-
mo est hoc animal vel hoc animal.

Secūdam exemplum clarum est. vt
dicendo. impossibile est hoīem non esse
aīal. quia li hominem stat confuse imo-
biliter. quia nō licet deicēdi. et illi sunt

oēs hoīes. q̄ impossibile ē hūc homīes
vel hūc homīnē non esse animal. oīs ē
f̄t̄ quia possibile est hūc homīnē vel hūc
homīnem non esse animal.

Suppositio distributiva a^a mobilis
a^a immobilis. Suppositio distributiva mo
bilis ē accep^o t̄ni p̄sonali supponentis
sub q̄ cōtingit descendere ad oīa sua sup
p^o copulatiue: vt oīs hō currit. li hō stat
distributiue mobiliter. Aduerte q̄ hec
supp^o d̄r distributiva rōne t̄mini distri
buci. Distribuitur aut̄ t̄nus tūc q̄n stat
p̄ oībus suis suppositis. d̄r aut̄ mobiliē
quia licet moueri z descendī ad oīa sua
supp^o p̄o quibus supponit. exemplum
autem clarum est de se.

Prima regula. Cuiuslibet v̄lis affir
matiue s̄bm stat confu^o z distribu^o mobi
liter. vt omnis homo currit. hoc patet.

Secunda regula. Cuiuslibet v̄lis ne
gatiue de consuet^o loquendi tam s̄bm
q̄ predicatorum stat confu^o distributiue
mobiliter si fuerit terminus. cōmunis n̄
impeditus. vt nullus homo est asinus.

Aduerte q̄ tres condiciones requirū
tur ad hanc regulam. prima q̄ subiectū
z predicatorum sit terminus communis a
liter enim non esset capax confusionis z
distributionis. 2^a q̄ non sit impeditus.
s. per aliud signum. q̄ si duo signa cade
rent supra eundem terminum non stat
distributiue mobiliter. vt dicendo nul
lus homo est omnis asinus non stat di
stributiue sed confu^o tantum. 3^a conditio
q̄ ista v̄lis sit de consuet^o loquendi: q̄
huius nētiue omnis homo animal non
est li animal q̄ est predicatorum non stat
confu^o distributiue sed confu^o tantū ad
hoc ergo q̄ vniuersalis negatiue subie
ctum z predicatorum stent confu^o z distri
butiue. he tres cōditiones debēt suari.

Tertia regula. Cuiuslibet particula
ris indefinite vel singularis negatiue p̄
dicatum si fuerit terminus cōmunis de
ducto impedimento alterius signi stat
confu^o mobiliter. Et hec re^o patet per p̄

cedentes. quia tres consimiles limitatio
nes requiruntur p̄o x̄itate eius.

Suppositio distributiva immobilis
est accep^o t̄i cōmunis personaliter sup
ponentis sub quo non contingit descen
dere ad o^a sua supposita copulatiue. vt
nec^o omnis homo est animal li animal
stat cōfu^o distributiue immobiliter. quia
non licet descendere cum debito me^o vt
patet de se. Prima regula. Cuiuslibet
conditiōalis de termino distributo sup
ponit iste terminus cōfu^o distributi^o im
mobiliter in ordine ad totam cōditiōle
vt si omne animal currit oīs homo cur
rit tam li homo q̄ li al^o stat immobiliter
quia non licet descendī sub eis. vt patet
rē. Aduerte quid velit dicere in ordi
ne ad totam cōditiōlem: z non vult di
cere vt quidam rudes dicūt q̄ magister
velit q̄ non licet descendere i ordine ad
totam cōditiōlem. i. s̄l^o z semel sub an
te z n̄te. quia v̄m sit vel persone descē
datur non licet vt dictum est. Deinde in
cōditiōli de terminis cōibus non distri
butis: vt dicendo. si homo est al^o ē l̄z s̄bz
cōitis habeat. plura supposita q̄ s̄bm an
tis. tamen licet descendere sit descendē
do sub vtraq̄. vt patet. quod tamē esset
contra magistrum in 8° arg^o. 2. dubij p̄n
cipalis sue quadrature q̄ idem termin^o
potest habere diuersam suppositionem
si consideretur vt ē pars ca^o. z si cōside
retur vt ē pars ipothetice. Nam dicēdo
si homo ē animal ē tam li homo q̄ li ani
mal stat determinate vt est pars cathe^o
stat autem confuse immobiliter. vt ē ps
ipothetica. Similiter dicendo. si omne
animal currit omnis homo currit. tam
li homo q̄ li animal stat confuse distri
butiue mobiliter vt est pars ca^o. stat aut̄
immobiliter vt sunt partes ipothetice.
vide ipsum non credas mihi. 2^a regu
la cuiuslibet exceptiue proprie tam affir
matiue q̄ negatiue illd̄ a quo fit excep^o
stat cōfufe distributiue immobiliter. vt
omnis homo p̄ter sortem currit: li hō

stat immobiliter quia non licet descen-
di. et illi sunt omnes homines. ergo ille homo p-
ter se. currit et sic de singulis. quod quando
monstrabitur se. est falsa. et ille p-ter se.
currit. Aduerte quod notanter dicit ma-
gister exceptiue. p-ter. quod aliquod est p-ter et a
liqua impropria. Ad exceptiuam p-teriam re-
quiruntur due conditiones. p-ter quod illud a quo fit
exceptio stet confuse et distributive ex quo
sequitur quod illa est impropria. aliquis homo
p-ter se. currit. 2. requiritur quod p-ter extra
capta sit terminus inferior ad illud ex quo fit ex-
ceptio. et ex hoc sequitur quod illa est impropria
omnis homo p-ter hominem currit. hanc autem est p-
pria omnis homo p-ter se. currit. quia habet
illas duas conditiones.

Tertia regula. cuiuslibet modalis in
sensu composito habentis terminum distribu-
tiu supponit ille terminus confuse disjuncti-
ue immobiliter ut nec omnis homo est animal. si-
cut omnis hominem esse autem est scitum. a me li homi-
nem in utraque stat confusio et distributive im-
mobiliter quod non licet descendere ut patet. Ulti-
mo magister ponit nomen quod si aliquis potest
descendere hoc est gratia materie quod forte o-
mnis terminus repugnat antecedenti hoc de se p-ter.

Pro maiori euidencia etc. Non p-ter regu-
la. Omne significum uel affirmatiuum terminum se-
quentem se immediate confundit confuse
distributive mobiliter et mediate sequen-
tem si fuerit capax confusiois confuse terminum
mobiliter deducto impedimento alteri-
signi. Pro limitatione huius regule nota
tres regulas prima quoniam significum uel affirma-
tiu additur recto ex parte subiecti et sequitur
obliquus stat confuse distributive mobi-
liter ut in hoc exemplo quilibet asinus hominis
currit. 2. si asinus hominis currit stat dis-
junctiue mobiliter. 2. regula quoniam obliquus
precedit rectum et obliquus distribuitur
tunc rectus sequens obliquum stat confuse
terminum sicut et predicatum nam tunc rectus se-
tenet ex parte predicati ut in exemplo cuius licet
hominis asinus currit licet asinus et licet currit stat
confuse terminum. 3. regula quoniam significum uel affirma-
tiu est pars subiecti vis eius non tran-

sit in terminum mediatum sed solum immediatum
distribuit ut dicendo videns omnem hominem
est homo licet homo stat determinate et ra-
tio est quia perdit vim cum sit cathegoria.
Omne significum uel affirmatiuum terminum im-
mediate sequentem se cum eius determi-
natione se tenentem ex parte eadem ex-
tremi confundit confuse distributive mo-
biliter et mediate sequentem se non se tenet
ex eadem parte extremi et eius determina-
tionem confundit confuse terminum mobiliter. si
termini fuerit capax confusiois et dedu-
cto impedimento alterius signi. Iste due
conditiones ultime generales sunt om-
nibus regulis huius capituli. prima generalis
est si terminus fuerit capax confusiois
vnde contingit terminum non esse capacem
confusiois dupliciter. primo quoniam ex
parte ipsius termini non potest recipere con-
fusione et hoc est quod non est terminus confusiois
sed singulus. 2. quoniam est ex parte signi dantis
confusione licet terminus est ex parte ipsius
termini sit capax confusiois ut dicendo
videns omnem hominem est animal licet non est
capax confusiois quia illam non potest
dare ex quo est pars subiecti licet terminus de se sit
capax confusiois cuius sit terminus confusiois.
secunda conditio generalis est deducto impe-
dimento alterius signi pro qua conditio
declaranda ponit unum principium de-
claratum quattuor regulis. Quicquid mo-
bilitat immobilitatem etc. quod paulo p-ter
declarabitur et regula sic limitata conti-
net duas partes. prima pars duas condi-
tiones habet. prima est terminum sequentem se
immediate quod patet ad differentiam non
immediate sequentem. secunda et eius deter-
minatione se tenent ex eadem parte ex-
tremi ut dicendo quilibet singularis a-
licuius universalis est vera licet alicuius
universalis stat confuse distributive mo-
biliter. quia quando rectus precedit ob-
liquum utrunque se tenet ex parte unius
extremi. sed quando obliquus precedit
rectum obliquus se tenet ex parte subie-
cti et rectus ex parte predicati ut dicendo

culi sibi et hominis asinus currit li asinus
non stat distributius sed confuse tantum.
Determinatio enim alicuius termini in
proposito potest esse tribus modis vno
modo sicut adiectiuum sequens vt dicē
do ois homo albus currit. secundo modo
si est relatiuum in eadem ca^a vt omnis
homo qui est albus currit. 3° sic obliqu^o
immediate sequens ipsum terminum vt
quelibet singularis alicuius vniuersalis
ē vera et quelibet illorum determinati^o
stat sicut terminus determinatus. Secū
da pars regule habet etiam duas coniu
ctiones. prima est terminus immediate se
quentem se non ex eadez parte extremi
secunda et eius determinatione si habet il
lam. Iste patet ex dictis.

Aduerte vnum pulchrum dubium q̄
re aliquis terminus est distributiuus et
aliquis non. et quare aliquis termin^o di
stribuit subm et non predicatum aliquis
vero e³. queritur ergo que est causa di
uersitatis. Ad hoc respondet magister
in quadragesimono nono argumēto tertij
dubij principalis quadrature et dicit nō
est aliqua alia causa butus diuersitatis
nisi in ipso seu in materia rei. Nemo eni
scit dare causam quare li omnis distri
buat et non li aliquis nisi impōnem quo
ad vocem vel scripturaz et naturam rei
quo ad terminos mentales et sic pz cā b^o
regule et omnium aliarum huius cap^{li}.

Quicquid mobilitat imobilitatū im
mobilitat mobilitatum. pro declaratiō
ne huius principij magister ponit quatu
or regulas que indigent limitatione et lz
vario apud diuersos limitentur vt con
tra suppositiones adducam tamen bre
uiter h tangam nostram opinionem vñ
o^o q^o quarta regula nulla limitatione in
diget. tres autem p^o vnica limitatiōis in
diget. s^o prima duo signa immediate
cadant supra eūdem terminum q^o intel
ligo sic q^o vis illoz signozum primo ca
dat in illum terminum q^o iste terminus
primo recipiat vim illoz terminozum

vt dicendo tres dñs ab oi homie et di
cendo non quilibet homo currit et dicē
do non nullus homo currit li homo in
omnibus istis primo recipit vim illoz
signum et ideo pono regulas soluendo i
stantias contra ipsas. p^{ia} regula si duo
sig^o affirmatiua cadant supra cundez ter
minum faciunt stare determinate et sic
soluit instantia q̄ solet fieri hanc regu
lam quia dicendo oē dñs. ab ente nō est
ens. Supra li ente cadunt duo signa af
firmatiua et tamen li ente non stat deter
minate quia nō licet descendere disunctie
cum propō sub qua descendimus sit fa
et descensus sit falsus vt patet de se. dñ
quod non immediate cadunt qualiter in
telligit regula quia vis illius signi omne
p^{ius} cadat in li dñs q̄ in li ente. ideo
non stat determinate sed confuse tantum

Secunda regula. Si vnum fuerit af
firmatiuum et reliquum negatiuum fa
ciunt stare determinate: et soluitur bec
instantia. Nullum differens ab ente est
ens quia li ente non stat determinate cū
non liceat disunctiue descendere. dici
tur q^o li nullum non immediate cadit s
li ente sed s li dñs. Similiter soluitur
h. nullus homo est ois homo. quia li hō
a parte predicati non stat determinate
quis duo signa cadant supra ipsum cum
equiualeat illi quilibet homo nō est om
nis homo quia li homo a parte predica
ti non stat confuse tantum. dicitur q^o li
nullum non immediate cadit supra pre
dicatū. si soluitur bec aliquis hō non ē
omnis homo. q^o li homo a parte predi
cati non stat determinate quis duo sig^o
cadant supra ipsum cum equiualeat illi
non quilibet homo est omnis homo vbi
li hō a pte predicati stat confuse tñ. dicit^o q^o
li non: nō immediate cadit sup li hō: s^o sup
li. 3ª regula. Si abo fuerūt negatiua et i
mediate cadāt faciūt stat dēinate. et sol
uit istā bec: aliquis hō nō ē nullū aīal. q^o
li aīal nō stat determinate cū equaleat hūc
non quilibet hō ē nullū aīal. vbi li aīal stat

confuse tñ. Dicitur qd si non immediate capit supra li aial sed s li est. 4ª regula. Si ambo fuerunt negatiua et media te cadant ita qd mediat cinus distribuitur faciunt stare confuse tantu vt null^o ho no currit. aligs ho no est aial. li currens in prima et li aial in 2ª stat confuse tantu. Contra hac opinione qd posset arguere pbando qd no sit de mente magistri ga in 2ª regula magr dat hoc exempluz. tu no differs ab hoie. vbi magr vlt. p li ho mine stet dectminate cu tñ i^o duo signa n cadant imediate s li hoie fm intellectuz datum qd li no imediate cadit sup li difrens et differens supra li hoie quare. et. Ad hoc dici posset qd exemplor regri manifestatio et no xificatio. Ut dicatur qd in ppob^o singularib^o no refert an mediate an imediate cadant. In alijs aut si g^o debent continere xitate. debet enim ista duo signa cadere imediate. argumetum aut factu pcedit de ppone singulari quare no concludit o opinione.

Secunda regula. oia signa negatiua no impedita confundunt confuse distributiue mobili^o tam terminu sequente se mediate qd imediate si fuerit capax confusio nis vt nullus homo currit. Limita^o regule pz duabus seruatib^o coditionib^o generalib^o oibus. pma qd si fuerit capax confusio nis ppter terminos singularei et ppter signu negatiuu qñ est ps sub^o qd no hz vim supra mediatu. secunda deducto impedimento alterius qd p illud prin cipiū qd mobilitat. et. stare aliter.

Ratio regule patet ex ratione prime regule. Nam signu negatiuu in voce et i scripto ex inipone hz qd distribuat omis terminos sequentes imediate aut ex natura rei vt dictum est supra ex intentione magri in quadratura sua.

Tertia regula ois comparatiu^o gradus et suplatiuus ita et qd dñt aliud et no idē et ista xba indigeo careo confundunt confuse distributiue mobili^o terminum imediate sequentem capax confusiois deduc

cto impedimento alterius signi. Aduerte qd ista regula continet quatuor speciales regulas. pma cinus copatiu^o et suplatiu^o. secunda est dictiones ita sicut et qd tertia aliud. qarta careo indigeo confundunt confuse distributiue terminu sequentem se p limitatōe. Due spales coditiones reguntur. pma qd talis termin^o qd distribui imediate sequitur aliq illaz dictionu. si ar no distribuit. secunda qd talis termin^o sit rectus a pte post aliter no. Ultra has duas spales coditiones reguntur due gñales q in oibus his regulis regunt. pma qd sit termin^o capax confusiois. fa quod sit deductum impedimentu alterius signi. Alterius magr duo notanda ponit primu qd ablatiuus rectus ex natura copationis est iste q distribuit a copatiuo. rectus aut ex natura quantitatit excessus stat confuse tñ mobili^o. secundum notandum declarat secundam coditionē spales dictam. s. qd talis termin^o qd distribuit esse rectus a parte post. et c^o addo tertium notatu de intentioni magri in secundo ca^o relatiuor. s. qd illa verba indigeo careo cu sumuntur sine gerundio tunc confundunt confuse distributiue vt dictu ē. qñ ho sumuntur cum gerundio confundunt confuse tantum vt dicendo indigeo oculo ad videndum li oculo stat confuse tantum. Ratio regule patet ex ratione prime regule et secunde.

Quarta regula dictio exclusiua confundit confuse tantum mobili^o terminum comunem imediate sequentes et mediate sequentem confuse et distributiue mobili^o. vt tantum homo erit risibilis. Limitata est regula hec sufficienter additis duabus conditionibus generalibus supra declaratis: scilicet si terminus fuerit capax confusionis et deducto cto impedimento alterius signi. Ratio regule patet ex dictis supra. Contra hanc regulam solet sic argui li tantum distribuit a parte predicamenti igit a fortiori distribuit a pte sub^o patet oia quia omne

agens fortius et velocius agit in partes
 propinquas quam remotas. Ad hoc videtur magis in
 quadagesimo nono argumento tertij dubij
 principalis sue quadrature et negat quod omne agens
 fortius agit in prepropinquas quam remotas sol
 .n. fortius agit distanter a se quam prope se. Et
 adhuc ea excessu non sequitur quod licet potius
 distribuatur prope se quam distanter a se quod nul
 lum signum est agens ut declarauit in responsio
 ne ad illud argumentum principale. Ut di
 cat et tutius et formaliter respondendo nega
 tur consequentia ad probationem cuius dicitur
 omne agens fortius agit in propinquius
 quam remotus. Quod per se de agere naturali
 quod agit per actionem realem non autem de agere
 per voluntatem aut per institutionem nostram sicut li
 cet in voce vel in scripto. et licet in mente faciat
 ex natura rei non tamen facit per actionem realem quam tunc

Quinta regula di

ctio exceptiua confundit suum causale si est
 terminus cuius confusio tantum mobiliter
 ut nullum animal propter boies currit. Limitatur
 hec regula sufficienter duabus conditioni
 bus generalibus. Primum quod causale sit
 capax confusionis siue sit terminus cuius. quod
 idem est. secundum deducto quocumque impedimen
 to alterius signi. Ratio huius regule
 patet ex alijs supra.

Sexta regula di

ctio reduplicatiua confundit suum cau
 sale confusio tantum mobiliter et predicatum
 confusio tantum immobiliter. ut sor. in quantum
 hoc est animal licet homo stat confusio tamen mobi
 li quod non licet descendere. Limitatur hec regu
 la cum duabus conditionibus generalibus ad
 dictis. ut. s. Ratio est per ex alijs s.

Dubitatur si per de predicato quare videtur
 stare mobiliter ut in exemplo magistri sor
 tes in quantum hoc est animal quod sub predicato licet
 descendit distinctum sicut sub causali. quod va
 let iste descensus. et hec sunt omnia animalia que
 sor. in quantum hoc est animal vel hoc animal. et
 quod non potest ante esse verum sine ante: ita. n. opus
 ante esse verum sicut et antecedens.

Dubitatur secundo de causali. quod vi
 detur stare determinate quoniam licet descendit
 distinctum ad omnia sua supposita ut per decem
 deducendo in ex magistri. et isti sunt omnes boies. que
 sor. in quantum hic homo est animal. vel sor. in quantum
 tunc est hic homo est animal: et sic de singulis. modo
 ante est verum pro vna parte ut per. et hoc
 sufficit cum sit vna distinctiua.

Ad primum respondendum est in capitulo superiori de
 supposito personali negando quod liceat descen
 dere. et cum dicitur quod ante est verum. nego imo
 est falsum quod tertia exponens est falsa. scilicet alii
 quod est homo illud est homo animal vel hoc animal
 quod omnis ante stat cum ante. et cum ex illis si
 at vna copulatiua possibilis. ut illa alii
 quod est homo et illud non est homo animal vel hoc animal
 Sic ex ante et opposito ante stat vna
 copulatiua vera. ut illa quibus aliquid sit homo
 illud non est hoc animal vel hoc animal.
 quod etiam omnis ante stat cum ante declaro per
 site. ut si solus sor. esset et nullum aliud
 animal illa conditionalis non esset ve
 ra si animal est. sor. est quia omnis conse
 quentis stat cum antecedente animal est
 et non alii sor. quia illa copulatiua est pos
 sibilis licet non sit vera in casu. Simi
 liter si omnes homines essent hodie al
 bi cras vero nigri illa conditionalis non
 est vera si aliquid est homo illud est al
 bum. quia omnis consequentis potest stare
 cum antecedente. aliquid est homo et il
 lud non est album. illa enim copulatiua
 est possibilis. dato enim quod illud omnis con
 sequentis nunc de facto non stet in ve
 ritate cum illo antecedente id est quod nunc
 non sit simul verum cum antecedente.
 potest tamen esse verum cum antecede
 re et ista in proposito nostro dicatur hoc
 multis modis declarauit propter aliquos
 respondentes qui hoc negabant.

Ad secundum dicitur quod non semper
 licet descendere distinctum sub causa
 li sed bene semper distinctum. ideo non
 stat determinate sed confusio tantum: nam
 deducendo. omnis homo in quantum animal
 licet est animal licet possibile stat confusio tamen

f

et non licet descendit disiunctive sub eo
quia descensus falsus est, ut patet sed bene
disiuncti et tunc descensus verus est.

Septima regula terminum concernen-
tes ac^o metis confundunt confuse tan-
tum mobiliter terminum sequente se ut
scio aliquam propositionem. Limitatur hec
regula duabus specialibus additionibus
additis ultra duas conditiones generales re-
quiritas in omnibus. Prima specialis est quod talis
terminus immediate sequatur ideo dicen-
do aliquam propositionem scio si propo-
sitionem non stat confuso mobiliter sed
determinate quod licet descendit disiunctive
secunda conditio specialis est quod sit recte
a parte post ideo dicendo aliquam propo-
sitionem scit homo si homo non stat con-
fuso tantum mobiliter licet immediate sequa-
tur sed determinate quia non est recte
a parte post sed dicendo. et scio aliquam
propositionem si propositionem stat con-
fuso tantum mobiliter cum si ambe conditiones
adsint. adsunt et due additiones gene-
rales. id est quod terminus sit capax confusio-
nis et deductum sit impedimentum al-
terius signi etc.

Octava regula. Adverbia naturalia
ut bis ter quater confundunt confuse
tantum mobiliter terminum sequente
se immediate ut bis comedi panem. Li-
mitatur hec regula unica limitatio spe-
ciali expressa a magistro scilicet termi-
nus sequente se immediate.

Aduerte tamen ad hoc immediate quod non
est absolute verum quod terminus imme-
diate sequens confundatur ab illis ad-
verbiis quia dicendo bis comedi panem
terminus immediate sequens est licet comedi
quia non confunditur. sed licet panem consu-
ditur sed cum adverbium determinet ver-
bum siue actum verbi intelligitur immedi-
ate sequente ad ipsum simul cum verbo
determinato. Due autem conditiones requi-
runtur etiam generales ut supra.

Aduerte tamen ad modum descensus quod
duobus descendere ad sua supposita cum

verbo correspondenti verbo propositi-
onis ut in exemplo dato cum verbo de preteri-
to sic et isti fuerunt omnes panes ergo
bis comedi illum vel istum panem et de-
scensus factus disiuncti est verus sed di-
siunctive factus est falsus. Ratio regule
ex alijs patet. Aduerte tamen unum quod
copulatum diuisum tantum confun-
dit similiter confuse tantum mobiliter
terminum consequentem se ut dicendo
hoc et ratione videtur piper supponit
licet piper confuso tantum mobiliter ideo
facit hoc adverbium immediate ut dicen-
do immediate post hoc est homo licet ho-
stat confuse tantum mobiliter ut in x.
regula magister declarabit.

Nona regula terminum moles nomina
liter et adverbialiter sumpti in sensu com-
posito confundunt confuse tantum im-
mobiliter omnes terminos communes
non distributos siue sequantur siue pre-
cedant ut nec homo erit animal. Limi-
tatur satis sufficienter regula cum duabus
conditionibus generalibus dictis. Ratio
regule ex alijs supra patet. A posteriori
tamen declaratur quia non licet disiun-
ctis descendere ideo stat immobiliter animis
probat quia ista propositio est vera
necessario homo est animal ut patet per
exponentes et tamen descensus est falsus
et isti sunt omnes homines ergo neces-
sario iste homo vel iste homo est animal
consequens est falsum quia contingen-
ter iste homo vel iste homo est animal
ergo necessario iste homo est animal vel iste
homo est animal.

Decima regula ista verba incipit et
desinit confundunt terminum commu-
nem sequentem se non distributum con-
fuso tantum immobiliter ut tu incipis sci-
re aliquam propositionem et licet immedi-
ate in eis inclusum confunditur confuse
tantum mobiliter ut immediate ante hoc
tu scivisti aliquam propositionem.

Aduerte quod ista regula duas particu-
las speciales continet. prima est de inci-

pit et dñit q cōfundit terminū sequē-
tem se immobiliter et requiritur vna spe-
cialis conditio scilicet q talis termin⁹
debet sequi. Due generales etiam expli-
cantur scilicet q sit capax confusionis
et q sit deductum impedimentum alte-
rius signi

Secunda regula est de li immediate
quod dicitur inclusum in eis quia itrat
vna suarum exponentium et confun-
dit confuse tantum mobiliter terminū
sequentem se cum illiusmet conditōni-
bus. Ratio huius secunde regule patet
ex alijs supra. A posteriori tamen ratio
prime regule est quia non licet descen-
di sub eo disiunctim. Ratio secunde re-
gule est quia licet descendī sub termino
confuso confuse a li immediate disjūn-
ctis quare etc. Dubitatur primo quo-
modo non licet descendī sub aliquam
propositionem dicendo. tu incipis scire
aliquam propositionem. quia quocun-
q casu possibili posito videtur bñ va-
lere descensus cum debito medio. sic et
ille sunt vñ incipiunt esse omnes propo-
sitiones ergo tu incipis scire istā et istā.

Dubitatur secundo q nō videtur q
liceat descendī sñ li propositiōe dicēdo
immediate ante hoc. tu sciisti aliquas
propositiones quia ponatur q nūc sint
tantus. lo. propositiones quarum nullā
sciisti nec scis sed ante per horas erāt
.xj. quarum. xj. immediate ante hoc sci-
uisti et nunc nescis quia ponatur tūc p-
mo sit ista corrupta. nunc ista est vera i-
mediate ante hoc tu sciisti aliquam p-
positionem et descensus est falsus. et iste
sunt omnes propositiones demonstra-
tis omnibus. lo. existentibus. ergo im-
mediate ante hoc tu sciisti istā vñ istā
consequens est falsum et contra casum.

Ad primum dicunt quidam casu
possibili posito non licet descendī ad
omnia sua supposita pro quibus suppo-
nit. sed dicunt q si vis dscēdere sub ali-
quo termino debes descendere sub il-

lo sñ exigentiam temporis verbi pro-
positionis et non alterius ampliacionis
vt si verbum est de presenti accipere
supposita cum verbo de presenti si ver-
bum est de preterito accipere supposi-
ta cum verbo de preterito si est de fu-
turo accipere supposita cum verbo de
futuro non autem debet fieri descen-
sus secundum exigentiam ampliatio-
nis quia aliter ista regula falsa esset.

Tunc verificant regulam sic. vnde
ponatur q non sint decem propositio-
nes et nescias aliquam illarū nec incipias
scire aliquam illarum sed incipiat esse
altera propositio. xj. que sit a per remo-
tionem de presenti et positionem de fu-
turo. ita q nunc non est et immediate
post hoc erit et incipias tu scire istam si-
cut q nunc nescis et immediate post h
scies. tunc ista est vera tu incipis scire
aliquam propositionem vt patet per ca-
sum et tamen non valet descensus et i-
sunt omnes propositiones demonstra-
tis omnibus illis decem existentibus
ergo tu incipis scire istam vel istam q
antecedens est verum et consequens fal-
sum. Hec responsio est modicum vo-
luntaria dicens Quod non debet fieri
descensus ad omnia sua supposita pro
quibus supponit. ideo non est acce-
ptanda.

Aliter respondēt alij dicentes q ca-
su possibili posito non licet descendī
sub termino communi sequente hoc x-
bum incipit vel desinit. casus sit talis
quem accipiunt ab Hentisbero inde
incipit et desinit ponatur q sit paries
diuisus in partibus proportionalibus
minoribus terminatis ad a extremum
et sit copertus cultrina que incipiat re-
moueri nunc incipiendo ab a extremo.
tunc illa est x a tu incipis videre aliq
partē proportionalem descensus est fal-
sus et i- sunt oēs proportionales que sñ
vñ incipiunt eē. g tu incipis videre istā
vñ istā dñs ē sñ q nullā incipis videre

Et pro ex^o magistri ponit q^d in qualibz parte proportionali fit ista propo^o scri^{pta} hec est visa a me et incipias scire tale propositionem per remotionem de p^{ri}ti et positionem de futuro et nescias nunc aliquam propositionem tunc ista est vera tu incipis scire aliquam propositionem quia tu nunc nescis aliquam propositionem et immediate post hoc scias aliquam propo^one et tunc descensus est falsus et iste sunt oēs propositiones que sunt vel incipiunt esse ergo tu incipis scire istam vel istam consequens erit falsum quia nullam istarum incipis scire.

Cum supponatur ista responsio non valet quia in casu isto ista propositio erit vera tu incipis scire illam vel istam propositionem quod probat tu nunc nescis istam vel istam propositionem et immediate post hoc tu scies istam vel istam ergo tu incipis scire istam vel istam propositionem tenet consequentia ab exponentibus ad expositam siue ab una causa veritatis ad propositionem habentem illam causam antecedens est verum ut probabo ergo et consequens quod tu negas quod antecedens sit verum pro prima parte patet pro secunda parte probatur quia in casu illo illa est et immediate post hoc tu scies aliquam propositionem ut patet et etiam potest probari per exponentes sic quia tu nunc nescis aliquam propositionem ergo immediate post hoc scies aliquam propositionem. Et sequitur immediate post hoc tu scies aliquam propositionem et ille erunt omnes propositiones ergo immediate post hoc tu scies istam vel istam tenet consequentia quia licet descendi disiuncti subtermino supra quem cadit immediate secundum magistrum.

Consimiliter probatur q^d illa est vera in casu illo tu incipis videre illam vel illam partem proportionalem cum quibus stat nullam propositionem incipis scire et similiter nullam partem proportionalem incipis videre. ut patet intelligenti. Ideo ego aliter dico q^d incipit et desinit

confundunt confuse tantum immobiliter terminum sequentem capacem confusivum. cuius ratio est quia in ista propositione tu incipis scire omnem propositionem li propositionem stat immobiliter et non ratione de li omnem ergo ratione de li incipit q^d stat immobiliter probatur q^d non licet descendi sub eorum ponatur q^d tantum. lo. propositiones fuerunt et tantum q^d scivisti et scis. sed lo. nunc primo corrupta sit tunc ista est vera. tu incipis scire omnem propositionem. quia exponitur sic. tu scis omnem propositionem et non immediate ante hoc tu scivisti omnem propositionem ergo etc. Et tamen non valet descensus et ille sunt omnes propositiones que sunt vel incipiunt. ergo tu incipis scire illam ergo etc.

Ad propositum modo dico q^d in ista tu incipis scire aliquam propositionem licet gratia me descendit. quia oppositum consequentis repugnat anti. sed non gratia forme. quia non tenet in omnibus similibus in forma. quia non in illa. tu incipis scire omnem propositionem. Et si dicis talis descensus non est similis in forma quia in prima li propositionem stat confuse tantum in secunda stat distributive. Dicitur q^d licet non sit similis ratione distributionis. est tamen similis in forma quo ad mobiliter et immobiliter ratione noteceptionis. et hoc sufficit quare si in prima licet descendi et in secunda. et si in secunda non. nec prima. Et similiter 2^a parte proportionalem incipis videre. ut patet intelligenti.

Ad secundum dubium dicit q^d non descendit cum debito modo q^d dicitur esse tale. et ille sunt vel erunt oēs propositi demonstrando illas. lo. q^d etc. et tunc descensus est bonus et minor est falsa si casum. sed solet fieri replica. q^d dicendo immediate post hoc erit si sub li hoc non licet descendi et ista erunt oia falsa. q^d immediate post hoc erit si vel si quia ante est verum ut patet et oēs falsi. q^d sequitur ad ipsum q^d aliquo istas erit immediatus instanti p^{ri}ti

dicitur negando q̄ consequens sit falsum. nec ad ipsum sequitur q̄ aliquid instans erit immediatū instanti p̄iti. Un̄ l̄ immediate post hoc erit hoc vel hoc instans nullum tamen instans immediate post hoc erit.

Undecima regula est. illa verba promitto debeo obligo confundunt confuse t̄m̄ immobiliter terminum sequentē se. q̄ non l̄ descendere sub eo. Limitatur hec r̄a cum hac additōe speciali se quētem ⁊ duabus generalibus additis. s̄. si terminus fuerit capax confusionis ⁊ deducto impedimento alterius signi. Ratio. regule a priori ex dictis supra p̄3. A posteriori vero ratio est q̄ non l̄ descendendi disiunctim. vt dicēdo. promitto tibi denarium non valet. ⁊ isti sunt oēs denarij. ergo promitto tibi istum vel illum q̄ antecedens est verum ⁊ consequens falsum. quia dicēdo. promitto tibi denarium. si denarium non stat solū pro denarijs qui sunt sed pro omnibus denarijs potentibus esse. quoniam vis illius verbi non solum ad p̄sētia se extēdit sed etiam ad futura. ⁊ similiter dicitur de debeo ⁊ obligo.

Duodecima regula. nota rationis ⁊ conditionis omnes suos terminos communes non distributos cum confundūt confuse tantum immobiliter. ⁊ hoc in ordine ad totam ipoteticam. vt si homo est animal est. Limitatur hec regula solum cū duabus generalib⁹: quas magister exprimit in textu. Ratio regule a priori supra p̄3. A posteriori h̄o est q̄ non l̄ descendendi disiunctim de q̄ reuocata ad mentem duo declarata in cap⁹ superioris. Primum quō licet descendere gratia mē ⁊ non gratia forme. Secundum quō in ordine ad totam ipoteticam. s̄. considerando terminos: vt sunt partes ipoteticę ⁊ non cat̄e. vnde diffuse h̄o supra. Ultimo tria notata ponit magister que clara sunt. p̄m̄ ē l̄ termin⁹ distributus nō habeat vi s̄ termin⁹

nos precedētes. t̄m̄ termin⁹ confusus q̄ indifferenter ante se. ⁊ post se determinat oppositionē verbale. i. qui indifferenter facit propositionē de sensu opposito vlt̄ totaliter preponat. vlt̄ totaliter postponat habet vi s̄ precedētes. 2^a ē nullus termin⁹ h̄ns vi s̄ confundendi confuse t̄m̄ impedit distributionē termin⁹: puta si sit confundens confuse t̄m̄ immobiliter. si autē confundit mobiliter non ipedit descendere sum. 3^a est si duo sig^a distributa cadunt s̄ aliquem terminum quorū quodlibet per se sumptū non confunderet distributive super eundē termin⁹ nullum horum ipedit reliquū sed si cadant duo sig^a super eundem terminum quorū quodlibet se distribuē ipedit distributio ē.

Et suppositione relatiuorū. ⁊ c.

Premittit magister. s̄. diuisiones grammaticales ipsoz relatiuorum que de se note sunt prima relatiuorū: quedā sūt sube quedā accit̄is. 2^a relatiuorū s̄ b̄e qdā sūt idētitatē ⁊ quedā diuersitatē. 3^a relatiuorū idētitatē qdā sunt reciproca qdā nō. 4^a relatiuorum reciprocorū qdā sunt possessiua qdā nō. 5^a ⁊ vltima diuisio relatiuorū accidentis qdā sunt idētitatis ⁊ quedā diuersitatis. His diuisionibus p̄missis ponit quatuor regulas ad declarandū quō relatiua supponunt. Prima relatiuum diuersitatis substantie ⁊ relatiuum possessiuū non supponit pro illo p̄ quo suū aīns. 2^a relatiuum idētitatē substantie non possessiuū sp̄ supponit p̄ eo pro quo suū aīns in comparatione t̄m̄ ad alterū extremorū. 3^a regula relatiuum idētitatis accidentis semp supponit pro si mili vel equali illi pro quo supponit suū aīns. 4^a regula relatiuum diuersitatis accidentis sp̄ supponit pro dissimili illi pro quo supponit suū aīns. Aduerte p̄ circa h̄ capm̄ q̄ relatiuum est duplex quoddā ē grāmaticū quoddam logicū. Relatiuum logicū dicitur illud cuius esse est ad aliud se habere vt pater fili⁹

dominus seruus de quo philosophus determinat in predicamentis et hoc relatiuum non facit suppositionem relatiuam sed absolutam sicut termini absoluti. cum enim dicitur pater currit ita subiectum supponit personaliter determinate ac si diceret homo currit. Relatiuum grammaticum dicitur quod est ante late rei representatiuum qui ipse et hoc relatiuum sit de consideratione grammatici tamen pertinet ad logicum tractatum de ipso in quantum per ipsum variatur suppositio vel appellatio vel aliqua alia proprietates personarum eiusdem et ab hoc relatio dicitur suppositio relatiua de qua hic loquitur magister. Aduerte 2° quod relatiuum de quo hic intendimus potest dupliciter sumi. scilicet materialiter et formaliter. Si materialiter sumatur competit ei suppositio sicut terminus absolutus. quia hoc sit relatiuum tamen sumit in vi nominis absoluti: ut si dicatur. est bisyllabum illi? est genitui casus Si vero relatiuum sumatur formaliter sic differenter competit ei suppositio. Intendit ergo logicus relatiuum grammaticum formaliter sumptum.

Dubitatur circa primam regulam quia videtur contradicere grammaticis. Nam dicitur quod relatiuum diuersitatis relatiuum identitatis possessiuum non supponit pro illo pro quo suum animam.

Contra relatiuum identitatis sic diffinitur a grammaticis: est illud quod refert per vnum et supponit pro eodem contra magistrum. Unde videtur implicare quod sit identitatis et tamen non supponit pro eodem. Ad hoc respondetur quod talia relatiua duo significant vnum in recto aliud in obliquo. scilicet gratia suum in recto significat rem possessam in obliquo quod homo possessorum. Referunt ergo omnia relatiua identitatis sua antia et supponunt pro illis in recto vel obliquo in grammaticos. et quia logicus proprie accipit supponere quando supponit in recto et talia relatiua possessiua non supponunt qui ante in recto. id non dicuntur supponere pro eodem. ut dicendo. iste

liber est suus est dicere iste liber est possessus a se siue est sui possessio. ubi patet quod relatiuum supponit pro antecedente in obliquo pro re possessa in recto.

Dubitatur circa 2^{am} regulam quid velit dicere in ordine ad alterum extremorum. quia hoc non videtur verum quod relatiuum identitatis non possessiuum supponat semper pro antecedente in ordine ad alterum extremorum. quia dicendo aliquis homo qui currit mouetur li que supponit per aliquem hominem sine aliqua comparatione ad aliud. Ad hoc respondetur quod relatiuum identitatis non possessiuum quando refert suum antecedens in eadem categoria aliquando in diuersa. cum in eadem categoria refert supponit pro illo absolute et non in ordine ad aliquid aliud ut argumentum probat. Cum autem refert animam in diuersa categoria supponit pro illo in ordine ad alterum extremorum et ad totam compositionem ut dicit magister consequenter. Unde referre subiectum in ordine ad alterum extremorum est referre aggregatum ex subiecto et predicato et supponere pro illo aggregato ut dicendo. aliquis homo est fur et tu es ille li ille supponit pro homine fure. et similiter si refert in ordine ad alterum extremorum supponit pro aggregato ex subiecto et predicato ut dicendo aliquis homo est animal et asinus est illud li illud supponit pro animali hominem siue quod est homo.

Dubitatur circa tertiam regulam quia videtur quod relatiuum identitatis debet supponere pro illo pro quo suum antecedens ex quo dicitur identitatis aut si non supponit pro illo non dicitur identitatis. quia tunc diffinitio relatiui identitatis non operaretur.

Ad hoc dicitur quod similitudo est duorum differentium eadem qualitas. Et equalitas est duorum differentium eadem quantitate.

Supponendo ergo pro simili vel equali et aliquo modo supponit pro eodem quia per identitatem qualitatis vel quantitatis et

illud considerat grammaticus.

Logicus vero quia vidit q non supponit pro eodem substantialiter dicit q n supponit pro eodem sed pro simili.

Contra quartam regulam arguitur probando q relatiuum diuersitatis supponat pro illo pro quo suus antecedens. Et arguitur omne relatiuum supponit pro illo quod representat. sed omne relatiuum representat suum antecedens. ergo omne relatiuum supponit pro suo antecedente consequentia nota cum minor: maior probatur quia supponere est quoddam significare. Significare autem est idem quod representare. Ergo si representat antecedens supponit pro illo.

De hoc tamen vide ample contra suppositiones. ubi queritur vtrum omne relatiuum supponat pro illo pro quo supponit suum antecedens ubi adducuntur argumenta. Petri mantuanus negantis relatiua diuersitatis.

Ad hoc responderetur negando consequentiam. Licet enim omne relatiuum supponat pro illo quod representat. non tamen supponit pro quocunque quod representat.

Sed si accipiatur maior sic. Omne relatiuum supponit pro quocunque quod representat. concedo consequentiam. sed negatur maior tunc. Relatiuum enim diuersitatis representat accedens in obliquo et idem non supponit pro eo.

Representat autem dissimile ab antecedente in recto ideo supponit pro dissimili antecedenti De hoc tamen vide contra suppositiones.

Capitulum de modo supponendi relatiuorum.

X quo patuit

pro quibus etc. Magister in hoc capitulo ponit sex regulas.

Prima Relatiuum diuersitatis sub

stantie non semper supponit eodem modo sicut antecedens. sed sicut exigitur signi vel sit. Unum aliqui supponit eodem modo aliqui confusius. aliquando minus confuse.

Secunda regula. Omne relatiuum identitatis substantie in eadem propositione catholica sumptum semper supponit in eodem modo sicut suum ans.

Tertia regula omne relatiuum identitatis substantie ipoteticè relatum ad suum antecedens supponens tantum confuse non supponit eodem modo sed determinate habendo respectum ad totam compositionem sui antecedentis.

Quarta regula. Omne relatiuum substantie identitatis ipoteticè relatum ad suum antecedens supponens discrete determinate vel distributive supponit eodem modo habendo respectum ad totam compositionem vel ad alterum extremorum.

Quinta regula Relatiuum antecedentis siue identitatis siue diuersitatis non semper supponit eodem modo sicut suum ans sed sicut exigitur sui signi vel sit. unde aliquando eodem modo aliquando magis confuse alii minus confuse.

Sexta regula. Omne relatiuum mundi supponit eodem modo sicut suus antecedens intelligendo de modo supponendi vniuersali.

Aduerte circa modum supponendi relatiuorum. quia vt tangit Bentisber in tractatu de relatiuis tres fuerunt opiniones.

Prima opinio dicit q relatiuum conuertitur cum ante tam quo ad significatum quam quo ad modum supponendi. sic illud quod signi per ans significatur per relatiuum. et si ans supponit discrete vel determinate vel atri. Sic relatiuum siue in eadem catholica siue in diuersa. ita q refert suum antecedens simpliciter. cuius opinionis fundamentum fuit q relatiuum assimilatur materie per que omnem suam actualitatem habet a for. Secunda opinio dicit q relatiuum conuertitur cum suo antecedente non simpliciter sed in respectu ad

alterum extremorum siue in ordine ad compositionem sui a[n]tis. Un[de] vult q[uo]d si relatiuum ponatur in ead[em] cathe[gor]ia cu[m] suo a[n]te semp supponit eod[em] m[od]o.

In diuersa x[on] cathe[gor]ia supponit sc[on]m exigentiam sui signi vel situs. Si n[on] p[re]cessit termin[us] c[on]fusi[us] suppo[n]it discrete vel determinate s[ecundu]m q[uo]d relatiuum e[st] terminus discretus vel co[n]s[istens]. Est aut[em] terminus discretus vel co[n]s[istens] s[ecundu]m suu[m] a[n]s erit. Si aut[em] p[re]cedens sig[na] supponit s[ecundu]m exigentiam signi et refert i[n] ordine ad op[er]es sui a[n]tis cum signis posit[is] ex parte alterius extremi si ibi fuerint sig[na] et nunq[uam] refert cu[m] sig[no] posit[us] ex p[ar]te a[n]tis. Huius opinionis fundam[en]tu[m] est q[uo]d relatiu[m] affimulat adiectio. Adiectiuu[m] aut[em] pot[est] supponere mag[is] c[on]fuse q[uam] suu[m] substantiuu[m] et ita relatiu[m]. 3^a opinio e[st] h[er]isberi d[ic]t[is] q[uo]d relatiu[m] sig[n]at quodam m[od]o id[em] quod suu[m] a[n]s sed min[us] c[on]fuse prout est relatiuum ad illud. Pro qua op[er]ione sunt quatuor c[on]clusiones. Prima 1^a a[n]te supponente discrete vel determinate siue in ead[em] cathe[gor]ia siue in d[ist]incta. relatiu[m] supponit eod[em] m[od]o p[er] q[uo]d relatiu[m] nu[n]q[uam] supponit c[on]fusi[us] q[uam] suu[m] a[n]s. Sec[un]da a[n]te supponente c[on]fuse t[er]m relatiuum supponit determinate siue in ead[em] cathe[gor]ia siue in d[ist]incta. ideo negat istam p[ro]mittit tibi denarium que[m] tibi p[ro]misi in casu co[n]s[istens]. Tercia a[n]te supponente c[on]fuse determinate in ead[em] cathe[gor]ia relatiuum c[on]fusi[us] supponit. ut ois ho[m]o qui est albus currit. In diuersa vero cathe[gor]ia supponit determinate nisi p[re]cedat signu[m] quia tunc supponeret s[ecundu]m exigentiam signi.

Quarta relatiuum existens in eadem cathegoria cum suo a[n]te no[n] refert ipsum in comparatione ad alterum extremu[m] s[ed] b[ea]t[u]m dum ponitur indiuersa referendo cu[m] siue cathegorematibus posit[is] ex p[ar]te a[n]tis si fuerit pluralis numeri p[re]ter relatiu[m] reciprocu[m]. quod in diuersa cathegoria positu[m] no[n] refert cu[m] tali respectu in ordine ad alteru[m] extremorum. Hanc opinionem vide ample in relatiuis

eius in tractatu de relatiuis. 5^a opinio supaddita illis est opinio magistri p[ri]mo recitat[ur] a sex regulis declarata pax d[ist]incta ferens ab opinione h[er]isberi. Maior n[on] d[ist]incta int[er] ipsos est q[uo]d mag[is] vult q[uo]d relatiuum semp supponat eod[em] m[od]o sicut suu[m] a[n]s in ead[em] cathegoria. h[er]isberi x[on] n[on] vult. Fundam[en]tu[m] aut[em] op[er]ionis mag[is]i et r[ati]o[n]es o[mn]iu[m] regulaz vide si placent in q[uo]d[am] sup[er]p[os]it[is] vbi pulchre declarant[ur] ip[s]az cum nobis ratio nobilior appareat iter omnes.

De suppositi

one que sit. r[ati]o. Mag[is] in h[ab]itu cathegoria diffinit ampliat[ur] d[ic]t[is]. Ampliatio est acceptio termini tripl[ic]iter suppon[en]tis vltra c[on]siderat[ur]em x[on] p[ri]ncipat[ur] v[er]o p[ar]ticipij eiusd[em]. Deinde sex regulas ponit declarantes totam m[an]er[em] ampliat[ur]em.

Prima regula. Ois terminus supponens respectu verbi de p[re]terito v[er]o sui p[ar]ticipij ampliatur ad supponendu[m] p[ro] eo q[uo]d est vel fuit.

Secunda regula. Omnis f[er]min[us] supponens a p[ar]te a[n]i respectu de futuro p[ar]ticipij sui supponit p[ro] eo q[uo]d e[st] vel erit.

Tercia regula. Ois f[er]min[us] supponens a p[ar]te a[n]i respectu huius x[on] b[ea]t[u]m attingit v[er]o sui p[ar]ticipij supponit p[ro] eo quod est vel co[n]tingit esse r[ati]o.

Quarta regula. Ois f[er]min[us] supponens a p[ar]te a[n]i vel a p[ar]te post respectu x[on] b[ea]t[u]m pot[est] vel sui p[ar]ticipij vel f[er]min[us] x[on] b[ea]t[u]m defin[er]e in bilis vel in bile supponit p[ro] eo q[uo]d est vel esse potest.

Quinta regula. Ois termin[us] supponens a p[ar]te a[n]i vel a p[ar]te post respectu h[ab]itu x[on] b[ea]t[u]m incipit et definit vel suorum p[ar]ticipiorum supponit p[ro] eo quod est v[er]o incipit esse vel definit esse.

Sexta regula. Ois termin[us] supponens respectu x[on] b[ea]t[u]m vel p[ar]ticipij b[ea]t[u]m nam t[ra]n[s]eund[um] in rem possibilem imaginabilem v[er]o sunt termini cernentes actum m[er]itis siue p[ro]ponant[ur] siue postponent[ur] supponit

indifferenter, pro eo quod est vel potest esse imaginabile et intelligibile de finis rectis a parte post ab activo et a parte anteriori passivo.

Dubitat primo, utrum terminus supponens respectu verbi de preterito imperfecto ampliat ad standum pro quod est vel erat vel non. si sic, magis est diminutus, quia nihil dixit de illo si autem non, nec supponens respectu verbi de preterito vel futuro ampliat, probatur contra quia ita verbum de preterito imperfecto includit presens sicut et verbum de preterito et etiam de futuro.

Ad hoc dicitur quod verbum de preterito imperfecto ampliat terminum, scilicet de intentione magistri in principio tractatus de probationibus terminorum, ubi dixit quod propositiones de verbo ampliativo eodem modo probantur excepto quod secunda determinatio debet esse de verbo disuncto et datur exemplum de ista, homo curabat ubi homo stat, pro eo quod est vel erat et tu dicis, magister est diminutus, negatur contra, quia per hoc quod dixit de predicato dedit intelligere quod cumque predicatum et perfectum et imperfectum et plures perfectum. De principio autem preteriti imperfecti non est ita quia presens et preteriti imperfectum habent principium commune, quod utrisque deseruit, et tamen verbum cum quo coniungitur significat illud tempus si cum presenti significat presens, si cum preterito imperfecto significat illud.

Sed dubius est dicendo tu eris amatus, pro quo ampliat ut tu quia hic sunt duo ampliativa diversa, scilicet verbum et participium. Dicitur quod verbum est potissimum id rationem ampliat.

Dubatur 2° quare terminus precedens verbum de preterito vel de futuro magis ampliat quam sequens, cum tamen verbum maiorem vim habeat terminum sequentem quam precedentem.

Ad hoc respondet magister in logica magna dicens quod difficile esset assignare causam, quia tamen sic nobis tradunt auctores ut Aristoteles in libro priorum respectu verbi ubi contingit et in primo elenchorum re-

spectu huius verbi sanabitur, et in secundo piberine, respectu huius verbi, potest et in multis alijs locis talem modum loquendi ponit, etc. Vel aliter potest dici dicit magister quod terminus precedens verbum de se supponit respectu huius verbi est inclusus in verbo ampliativo et respectu verbi ampliativi vel equivalentis et respectu principij eiusdem verbi ampliativi non determinatur sed terminus sequens verbum non supponit respectu huius verbi est saltem de per se sed solus respectu principij a quo determinatur sicut substantivum a suo adiectivo ratione cuius determinationis impeditur eius ampliatio sicut in ista propositione, omnis homo est albus subiectum supponit pro omni homine quia non impeditur per aliud, tamen dicendo omnis homo albus est licet homo solum supponit per hominibus albis ratione determinationis eius adiectivi albus.

Dubitat 3° quia terminus supponens respectu verbi de preterito vel de futuro magis supponit per his que sunt fuerunt vel erunt quam terminus supponens respectu verbi de presenti supponat per his que sunt fuerunt vel erunt.

Ab hoc dicitur quod causa est quia verbum de preterito et de futuro includit in se verbum substantivum de presenti cum resoluitur in illud et suum participium ut dicendo sortes erit resoluitur in istam sortes est futurus et dicendo sortes fuit resoluitur in istam sortes est preteritus. Verbum autem de presenti non includit verbum de preterito nec de futuro quare etc.

Dubatur quarto quare illa verba coniungit potest et verbalia in bilis vel ibile et incipit et desinit habeant vim ampliandi terminum sequentem sicut precedentem et non verba substantiva de preterito vel de futuro, et etiam quare ista verba habeant magis vim ampliandi terminum quam alia.

Ad hoc respondet magister quod verbum aliquod ampliet ante se et non post

se. hoc non est nisi ratione nature sic dicantur aut voluntatis sic imperantis sicut contingit de dictione exceptiua q̄ ante se et non post se. immobilitat: ut omnis homo preter sortem currit immobilitatur li homo et non li currens. Huiusmodi autem verba que sic ampliant an et non post se sunt ista que cadunt vere nisi super illa que sunt fuerunt vel erunt ut est fuit disputabit mouebitur et huiusmodi. Alia autem que cadunt vere siue quorum actus possunt contingere que non sunt erunt fuerunt ampliant tam alia ante q̄ post. ut album potest esse nigrum tam li album q̄ li nigrum stat ampliatue. Similiter in illam chimeram intelligo vel intelligo chimera et li chimera supponit ampliatue pro eo qd est vel erit vel est imaginabile.

Dubatur 5° quare solum terminus rectus a parte post actui vel participij habentis naturam transeundi impossibile et imaginabile ampliatue siue preponatur siue postponatur et non alius terminus In summa est querere que est causa regule.

Ad hoc dicitur qd causa est quia tales termini transcendent important actum suum qui transit in terminum ad quem siue precedat siue sequatur nihilominus intellectus dirigit actum suum supra illum. ut dicendo intelligo chimera. licet enim ille actus sit a termino a quo non tamen transit impossibile ratione terminia quo sed ratione termini ad quem.

Dubitat sexto quare dicendo antixps est ens li ens stat ampliatue et non fm aliquem modum dictum. ergo diminutus est magister. consequentia nota cum minor. maior autem patet per magistrum in primo posteriorum in illa parte qd non est non est scire.

Ad hoc dicunt quidam qd prioristice loquendo non stat ampliatue li antichristus. sed bene posterioristice ut vi-

detur dicere magister primo posteriorum in loco allegato. et cum hic prioristice et non posterioristice loquatur. ideo non est diminutus.

Aliter potest dici qd li ens potest esse participium de li est et tunc non ampliatue li antichristus quia idem est dicere antichristus est ens et antichristus est existens. Potest etiam li ens esse nomen: et sic est terminus transcendens et verificatur tam de ente in actu q̄ in potentia cum diuidatur in illa et tunc facit stare terminum precedentem ampliatue et equiualeat huic antixps potest esse. et sic deducitur ad illam regulam de potest que sic intelligitur qd omnis terminus supponens respectu huius verbi potest vel participij vel sibi equaliter supponit ampliatue. Ut potest dici qd deducit ad ista de finis transcendentibus impossibile vel imaginabile licet indirecte dico directe quia non ampliatue terminus iste sicut rectus ab eo cum nullum terminus regat.

Dubitat septimo dicendo antichristus est futurus qd supponat li futurus cum supponatur pro antichristo cum supponit pro antichristo qui est et sic propositio est falsa aut pro antichristo qui erit et hoc non quia cum omnis terminus habeat suppositionem a verbo aut de presenti non habet terminus qd supponat pro eo qd erit quare etc.

Ad hoc dicitur qd futurus supponit pro ente quod est et non habet a verbo absolute hoc nec a se sed a verbo in ordine ad participium.

Sequitur de Appellationibus.

Bellatio est

acceptio finis etc. Magister in hoc capitulo primo diffinit appellationem dicens.

Appellatio est acceptio termini in propositione habentis respectum ad naturam verbi vel participij eiusdem.

Et ponit tres species appellationis: unum scilicet temporis: ampliationis et quas sigillatim diffinit. Appellatio temporis est acceptio termini in propositione pro aliquo vel pro aliquibus secundum solam considerationem verbi vel participij eiusdem cui annexæ sunt due regule.

Prima omnis terminus supponens respectu verbi de presenti non ampliatur per participium ampliativum appellatur tempus præteritum.

Secunda regula omnis terminus sequens verbum ampliativum præteriti temporis solo vel futuri vel aliq[uo]d suorum participiorum appellatur tempus præteritum vel futurum.

Appellatio ampliatio[n]is est acceptio termini ampliatiui superlativi per terminum ampliatiui precedente cui due regule sunt annexæ.

Prima terminus sequens aliq[uo]d istorum verborum incipit vel diffinit vel aliq[uo]d suorum participiorum appellatur ampliatio[n]em.

Secunda regula omnis terminus sequens aliq[uo]d istorum verborum potest vel contingit vel aliq[uo]d suorum participiorum appellatur ampliatio[n]em.

Appellatio forme est acceptio termini limitati per terminum precedentem concernentem actum mentis ut intelligo hominem licet hominem appellatur formam.

Aduerte circa has species et primo circa appellationem temporis. Quod appellare tempus est significare suum significatum secundum solam differentiam temporis verbi principalis. si de presenti de presenti: si de præterito de præterito si de futuro de futuro.

Circa appellationem ampliatio[n]is. Aduerte quod appellare ampliatio[n]em est significare significatum suum ampliatiue quod restringitur ad naturam verbi ampliatiui vel participij eiusdem ut dicendo album potest esse nigrum tam licet nigrum quam si album stat ampliatiue per

eo quod est vel potest esse. tamen licet nigrum a parte post restringitur ad tantum pro eo quod potest esse. album autem ita absolute ampliatiue et non restringitur.

Circa appellationem forme. Aduerte quod appellare formam est significare suum significatum sub ratione formali eiusdem.

Ratio autem in proposito non est ipsa diffinitio sed ipsa denominatio. siue illud unde est denominatio et sic ratio hominis est humanitas per quam denominatur homo et ita de alijs. Circa autem has species sunt dubitationes pulchre subtiles quas vide contra suppositiones.

Aduerte quod in principio huius tractatus materiam suppositionum secundum opinionem sancti Vincentii promissi declarare. Ideo opinionem illius sic perstringam diffiniedo diuidendo et regulas de mente eius ponendo.

Suppositio sic ab eo diffinitur quod est proprietas subiecti ad predicatum in propositione comparati. Secundum autem quod diuersimode accipitur subiectum in comparatione ad predicatum. Diuisio suppositionis habet attendi sicut ergo in sancto doctore idem ens et essentia natura importata per terminum communem potest dupliciter capi. Unomodo secundum rationem propriam. Aliomodo secundum esse quod habet in alio et hoc dupliciter quia vel secundum esse quod habet in suppositis vel secundum esse quod habet in anima.

Sic suppositio debet diuidi primo in naturalem et accidentalem.

Suppositio naturalis dicitur quando terminus communis accipitur respectu predicati sibi essentialiter conuenientis quemadmodum est hec homo est animal homo est risibile.

Suppositio vero accidentalis est quando terminus communis accipitur respectu predicati sibi conuenientis accidentaliter ut hic homo studet homo est species.

Suppositio accidentalis diuiditur in personales et simplices. Personalis dicitur quando terminus cuius sumitur respectu predicati sibi accidentaliter conuenientis per esse quod habet in supposito ut homo studet. Simplex dicitur quando terminus communis accipitur respectu predicati sibi accidentaliter conuenientis pro esse quod habet in anima ut homo est species. Suppositio ergo naturalis est proprietas termini communis accepti respectu predicati essentialiter conuenientis. Tunc autem predicatum dicitur essentialiter conuenire quando pertinet ad essentiam subiecti ut homo est rationalis vel sequitur principia essentialia subiecti ut homo est risibilis. Et hec suppositio naturalis diuiditur quia quedam est determinata quedam indefinita. Determinata est quando aliquis terminus communis est aliquo signo terminatus. Indefinita quando sumitur sine signo. Determinata diuiditur in uniuersalem et particularem. Uniuersalis est quando cum signo uniuersali sumitur. Particularis quando cum signo particulari sumitur.

Suppositio naturalis quatuor sunt primum est quando dicitur predicatum in aliqua propositione dicitur de subiecto in aliquo modo dicendi per se subiectum simpliciter supponit naturaliter. exemplum primo modo dicendi per se ut homo est animal homo est rationalis. exemplum de 2° ut homo est risibilis tertius modus per se non est ad propositum quia non est modus dicendi sed modus essendi. exemplum de quarto ut interfectus interit. In omnibus istis subiecta supponunt naturaliter.

Ratio regule est quia suppositio naturalis est boni predicati essentialiter conuenit subiecto. sed quia predicatum dicitur de aliquo in aliquo modo dicendi per se est huiusmodi. Nam in primo predicatur diffinitio vel per se diffinitionis. In 2° et in 4° predicatum consequitur essentiam subiecti ut per se posterior quare ratio. 2° regula Dispositio cuiuslibet

iectum habet suppositio naturalis est uoliter vera scilicet pro omni tempore cuius pro omnibus suis suppositis. Ratio regule est quia in omnibus his propositionibus predicatur de essentia subiecti ut saltem consequitur essentiam eius ideo potest attribui omnibus conuenientibus in essentia subiecti. 3° regula est a propositio de tertio adiacente cuius subiectum supponit naturaliter ad propositionem de 2° valet omnia quia non valet homo est risibilis ergo homo est. Ratio est quia risibile est quia in his de tertio adiacente predicatum pertinet ad essentiam in propositione vero de 2° adiacente predicatum pertinet totaliter ad esse siue existere quia tunc principale predicatum est hoc verbum est quod ponit rem esse in rerum natura. 4° regula. Nulla propositio cuius subiectum supponit naturaliter ad sui veritatem requirit existentiam terminorum. Ratio regule est quoniam ad veritatem propositionis affirmatiue sufficit haec unio extremorum. sed in omni affirmatiua cuius subiectum supponit naturaliter de rebus non existentibus saluari potest talis unio. ergo ratio. quia absolute res importata per predicatum respicit rem importatam per subiectum quibus extraneum est existentia.

Suppositio personalis est proprietas termini communis accepta respectu predicati sibi conuenientis pro esse quod habet in supposito. et diuiditur quia quedam confusa. Dicitur determinata quoniam terminus supponens personaliter accipitur particulariter ut indefinitum ut homo mo legit aliquis gallus cantat.

Suppositio confusa est quando terminus supponens personaliter accipitur uniuersaliter ut omnis homo currit. Confusa diuiditur quia quedam est distributiva quedam collectiva.

Distributiva dicitur quando terminus supponens confuse potest diuidi seu distribui in omnia sua supposita respectu predicamenti ut quilibet homo sedet.

Collectiva dicitur quando terminus supponens confuse non potest diuidi

in sua supposita; magis sua supposita sunt collecta respectu predicati ut omnes apostoli sunt. 12. Suppositiois personalis quatuor sunt regule. Prima regula cuiuslibet particularis vel inde finite subz supponens personaliter supponit determinate ut hic homo currit homo sedet. Secunda regula sub omni supposito supponente determinate potest descendi per propositionem disiunctiuam ad sua supposita respectu predicati ut homo currit. ergo socrates currit vel plato currit. Tertia regula cuiuslibet propositionis vniuersalis subz supponit confuse et distributive ut hec omnis homo currit intelligitur tamen subm suppositionis personalis per suppositionem naturalem. Quarta regula. Sub omni subo supposito confuse et distributive potest descendi per propositionem copulatiuam ad eius supposita respectu pti ut omnis homo currit. ergo iste homo currit et iste homo currit. Suppositio simplex est proprietas termini communis accepta respectu predicati conuenientis sibi pro esse abstracto in anima sed extra supposita quod idem est ut homo est species. Diuersificatur autem suppositio simplex non ratione subiecti quod subm non est determinabile aliquo signo quoniam tam signa vniuersalia quam particularia determinant subm ut respicit supposita diuersificatur autem suppositio ratione predicati quod vel predicatum pertinet ad primam intentionem siue primu actus anime ut dicitur homo intelligitur homo considerat. Vel pertinet ad 2am intentionem siue 2um actum anime ut hec homo est species hominis predicabile. Suppositio ergo simplex diuiditur in primam et secundam.

Suppositio prima est quam subz supponens simpliciter sumit respectu predicati pertinentis ad primu actum anime ut exemplificatum est supra.

Secunda suppositio est quando terminus supponens simpliciter sumitur respectu predicati pertinentis ad secundum actum anime

ut supra exemplificatum est.

Ex utraque diuiditur quod quidam est intentionalis quedam intentionata. Intentionalis est quando solum predicatur intentione vel actus anime ut hic homo est intentionatus. Intentionata quod ens predicatur cum intentione ut homo est animal intellectum ut homo est animal predicabile.

Suppositionis quatuor regule sunt.

Prima nullus terminus determinatus signo vltimo vel particulari supponit simpliciter. Ratio est quod terminus supponens simpliciter sumitur secundum abstractionem a supposito. Terminus autem determinatus aliquo signo respicit supposita. Secunda regula. Omnis terminus supponens respectu predicati intentionalis pertinentis ad potentiam apprehendentem obiectum in absentia supponit simpliciter ut panis appetitur cibus desideratur. Ratio regule est diffinitio suppositionis simplicis data.

Tertia regula. Omnis propositio cuius subiectum supponit simpliciter est singularis

Ratio est quia omnis propositio in qua subicitur terminus non aptus natus de pluribus predicari de dici singularis sed in omni supposito cuius subiectum supponit simpliciter ipse terminus substantiuus non est aptus natus de pluribus predicari. minor declarat quoniam terminus supponens simpliciter sumit per intellectum. ut vniu preter multa et ideo ut sic excludit et pretergit omnia supposita et inferiora. et ideo ut sic non est aptus natus de pluribus predicari. Unde ex intentione sancti doctoris propter huiusmodi lectionem prima dupliciter potest contingere quod illud quod significat per nomen non sit aptum natum predicari. Uno quod nomen significet formam sed quod de terminata est ad hanc materiam sicut huius nomen socrates vel plato quod significat naturam humanam per ut est in hac materia. Alio modo secundum quod significat formam que non est apta nata recipi in materia sicut albedo si esset forma non existens in materia esset vna forma singularis. Et propter hoc dicit philosophus 9o meta physice quod si essent species reze separate sic posset.

Plato esset indiuidua quedam. Nec se
verba sancti Thomae. sed faciamus mi
nozem. sed res importata per terminus
supponentem simpliciter non est nata
in materia recipi. immo et sic est per ani
mam a materia separata. quare etc.

Quarta regula. sub nullo termino
supponente simpliciter potest descen
di copulatiue vel disiunctiue ut patet.
Unde non valz homo est species. ergo
iste homo est species.

Discretam suppositionem quidam
posuerunt sub personali diuidentes p
sonalem primo in discretam et com.
mo suppositionem in communem et di
scretam. Deinde communem in simpli
cem personalem et materialem.

Quidam vero extra diuidentes pri
mo suppositionem in communem et di
scretam. Deinde communem in simpli
cem personalem et materialem.
Nos autem secundum intentionem sancti do
ctoris media via ambulantes dicimus
ipsam non esse extra suppositiones ter
mini communis nec omnino contineri
sub personali suppo. s. quodammodo sic.

Propter quod notari debz qd termi
nus supponit significatum suum.

Terminus autem singularis alium mo
dum significandi habz qd terminus co
munis. Nam vnā essentiam quaz ter
minus communis significat absolute et
non significate singularis significat de
terminat. Ideo discreta non continetur
sub aliqua specierum suppositionis at
tribute termino comuni. Et hoc est de
intellectu expresso sancti doctoris.

Attamen quia ostensum est terminus
capit suppositionem a predicato.

Predicata autem illa que conueniunt
termino communi conuenire etiaz pos
sunt termino singulari eadem dico de
genere. nam terminus singularis habz
aliqua predicata que conueniunt sibi eēn
tialiter et aliqua accidentaliter. et hoc
realiter vel intentionaliter sicut termi
nus communis. Ideo suppositio discre
ta non debet omnino separari nec po

ni extra suppositiones conuenientes
termino com. cuz etiaz suppositio natu
ralis personalis et simplex conueniunt
etiam termino singulari declarabitur.
Suppositio discreta est quando termi
nus singularis ex se supponit vel aliqd
ei equiualens. dico autem ex se quoni
am licet in ista propositione homo est
species subiectus sit terminus singula
ris per accidēs. s. ut hic sic supponit tñ
homo ex se vniuersalis est. dico autem
vel aliquid ei equiualens. qz ut videbit
non semper fit in termino singulari. et
diuiditur in naturalem personalem et
simplicem. Naturalis est quando predi
catum essentialiter attribuitur subiecto
ut hic sortes est. homo. for est risibilis.

Propositio personalis est quādo p
dicatum reale accidentaliter conuenit
subiecto. ut sortes currit sortes moue
tur. Simplex vero quando predicatus
intentionale accidentaliter conuenit sub
iecto. ut hic sortes est singularis sortes
est indiuiduum. Sciendum tamen qd
terminus singularis supponat natura
liter simpliciter et personaliter. tamen
per prius conuenit sibi personalis sup
positio quoniam in suppositione simpli
ci significatum per subiectus abstrahi
tur cum precisione conditionum indi
duantum. et in naturali abstrahitur: nō
tamen cum precisione sed cum quadaz
determinatione cum talis determina
tio solet communiter appellari abnega
tio. et sic patet qd tam in naturali quam
in simplici sit aliquid abstractio. Sin
gulare autem non potest abstrahi a co
ditionibus indiuiduantibus immo sūt
de ratione singulari quia ut dicit phi
losophus in primo posteriorum iuxta
medium. qd licet metaphisicus abstra
hat lunam. non tamen potest abstrabe
re hanc lunam. et hec suppositio discreta
et naturalis qd personalis et simplex pōt
tribus modis fieri. aut quando termi

nus singularis supponit. vt fortes currit. aut quando ponitur pronomen demonstratiuum demonstrans illud quod proprium non significat: vt ille currit. aut quando terminus communis cum pronomine demonstratiuo. vt ille homo currit.

Suppositio materialis est quando terminus supponit pro illo quod materialiter significat. vt fortes est nomen proprium fortes est bisyllabum. Dicitur autem significatum materiale quia ipsa vox seipsam significat et etiam aliquid extra se consequenter. per prius autem significat se quod de ratione eius est significare se et per posterius significare extra se quia per positionem et partem quod imponitur alteri est sicut materiale. Ideo ipsamet vox siue ipsemet terminus est significatum materiale sui ipsius. et diuiditur quod quedam est composita quedam discreta.

Discreta est quando terminus stat pro aliquo supposito sui significati materialis determinate et fit tribus modis. Uno modo per pronomen tantum: vt huiusmodi dicitur a me.

Secundo modo per pronomen demonstratiuum demonstrans aliquam vocem vel terminum singularem. vt hic est nomen demonstrata ista voce homo.

Tertio modo fit per terminatum determinatum pronomine demonstratiuo. vt hic homo est nomen. Suppositio materialis communis est quando terminus supponit indeterminate suum significatum materiale. vt cum dicitur describitur subiectum huius stat indeterminate pro illo vel pro isto. Regula de relatiuis est optima generalis quod relatiuum habet talem suppositionem respectu predicati qualem haberet illud pro quo supponit si poneretur loco illius et hoc indifferenter pro omnibus relatiuis vt cum dicitur fortes currit qui disputat. si in secunda parte loco relatiui ponatur pro subiecto antecedens dicendo fortes disputat hoc antecedens suppo-

neret discrete. ideo relatiuum consimiliter supponit. Nec propter hoc volo quod semper loco relatiui liceat ponere antecedens. quia hoc non est verum sed dico quod ad cognoscendum suppositiones relatiui licitum est respicere quale suppositionem haberet antecedens si loco relatiui poneretur quia talem habet relatiuum vt est exemplariter declaratum.

Suppositionis relatiui sunt tres prime

Prima impossibile quando antecedens supponat personaliter et relatiuum identitatis simpliciter vel eodem. Ista enim propositio non est intelligibilis homo currit qui est species. Ratio est quia relatiuum identitatis semper supponit pro eodem pro quo suum antecedens fit vt est ostensum est significatum acceptus pro esse quod habet in supposito non est idem cum seipso vt est abstractum a supposito.

Secunda regula antecedens bene potest supponere naturaliter relatiuo supponente simpliciter vel personaliter et eodem. ex primo homo est animal qui currit et qui est species. exemplum secundi homo currit vel homo est species qui est animal. ratio regule est quia naturaliter est quodammodo meiter personalem et simplicem

Tertia quando relatiuum diuersitati supponit respectu eiusdem predicati infert propositionem de subiecto plurali cum hoc dico duo vel ambo respectu eiusdem predicati de possibili vt si dicatur fortes currit et alter currit bene sequitur. ergo duo currunt.

Suppositio impropria est quando terminus supponit contra rationem siue naturam subiecti. vt cum dicitur apostolus dicit hoc li apostolus supponit solum pro paulo quia contra naturam subiecti est quod terminus non supponat pro suo significato indifferenter sicut ipse indifferenter significat.

Et propria est quando terminus supponit secundum debitam naturam subiecti.

Suppositionis in proprie sex sunt species scilicet arenomastica sinecdomastica. metho^{ca}: transmutata: impedita: et poetica. Arenomastica est quoniam terminatur ad plura se habens accipitur per se, aliquo cui conuenit secundum excellentiam ut apostolus dicit accipit per paulo. philosopho autem pro Aristotele sapienter per Salomone. prophetam per David. Sinecdomastica est quando finis signis totum accipit per parte ut omnis homo est destructus posito quod solus sit priuatus manibus vel e converso quoniam terminatur signis parte accipitur pro toto ut dicendo hoc caput bene regit partem pro toto homine et puppis est in mari pro tota navi. Metonastica est quando terminus continens sumitur pro contento vel e converso exemplum primi cum dicitur scipio est potius accipitur per vinum exemplum secundum flandarii pugnat id est boies de fladria. Transmutata est quoniam debitus ordo proponitur est transmutatur ut quoniam terminus magis communis supponit respectu minus communis ut animal est homo. Similiter quando finis concretus accidentaliter supponit ut album est homo album est musicus Impe dita est quoniam subiectus respectu predicati habetynam suppositionem tamen ratione determinationis aduenientis pertinet ad alias si dicatur omnis homo est singularis nullus homo est species. In istis. n. ratione predicati subiecta deberent supponere simpliciter ad signum additum impedit et facit stare per inferioribus et hoc est contra naturam subiecti scilicet quod de terminetur modo opposito quam predicatur propositio requirat. Ideo vocatur impedita poetica dicitur quoniam terminus naturaliter signis supponit pro suo signo natura li ut cum dicitur heu est mihi id est dolor heu naturaliter significat omnem dolorem significatiue qui non est per impositionem nostram ideo non supponit proprie pro dolore seu improprie. hoc non contra naturam subiecti supponere per aliquo extra se ad quod non est impossi-

tum ad significandum. et hec dicitur poetica quoniam potest maxime utuntur similibus locutionibus. Ex omnibus istis habetur totalis diuisio propositionis quoniam quedam suppositio est propria et a impropria. Suppositio impropria habet sex species ut dictum est. Suppositio autem propria diuiditur quia quedam est relatiua et alia absoluta et quoniam illarum diuiditur in males formales item in discretas et ceteras item in naturales personales et simpliciter et quoniam in suos modos diuiditur prout dictum est.

Et sic est finis huius tractatus.

De sequentia est

illatio consequens ex antecedente.

Circa definitionem consequentie.

Aduerte quod consequentia potest quadruplex diffiniri. Primo materialiter et sic consequentia aggregati ex ante et ante et nota illationis. Secundo formaliter et sic contra est illatio consequentis ex ante. 3° efficiter et sic contra est oratio producta per discursus vel rationem intellectus. 4° finaliter et sic consequentia est instrumentum intellectus ordinatum ad discernendum verum a falso per ratiocinium.

Adbuc circa exponem formalem diffinitionis sunt quatuor opiniones. Prima est seraphich dicentis contra est esse rationem contra est ad ans ita quod illatio contra est ex ante. i. respectus de predicamento relationis contra est ad ans. Ex hac opinione sequitur quod nulla est contra est cum mala nulla sit consequentia consequens denominat contra est in secreto. relatio autem contra est ad ans de accidentia per quas ans de ans et sic li. g. est signum duarum relationum secundum hanc opinionem. Secunda opinio est thodii et per Bentilberi dicentis consequentia esse actum intellectus ita quod contra est illatio contra est ex ante id est actus intellectus inferentis contra est ex ante. et sic contra est illatio de predicamento actionis et contra est cum illa illatio possit esse bona et mala dat contra est mala et ex hac opinione sequitur quod non est consequentia nisi in mente patet quia actus

intellectus quem dicit esse consequentiam non est nisi in mente.

Tertia opinio est Pauli p^ogulensis dicentis consequentiam esse respectum de predicamento passionis. Unde dicit q^d sicut ad calefactionem requiruntur tria. p^o actus quo aqua actualiter alterat. 2° respectus actionis quo ignis dicitur calefacere. 3° respectus passionis quo aqua dicitur calefieri. Ita in motu intentionali quo intellectus aliquid infert ex alio tria requirunt. p^o actus intellectus inferentis. 2° respectus actionis quo animus dicitur inferre consequens scilicet instrumentaliter. 3° respectus passionis q^{uo} animus dicitur inferri antecedente et hoc modo dicitur consequentiam esse respectus de predicamento passionis. Unde dicit consequentiam esse nomen et habere principale signum consequens passionem consequentis ex ante sicut passio dicitur effectus illatio actionis. Secundum Gilbertum porretanum in libro sex principiorum vult igitur breuiter q^{uo} consequentia est illatio. i. passio consequens ex antecedente.

Quarta opinio est eadem quam solus reputo veram de mente magistri diffinitionis consequentiam q^{uo} consequentia formaliter sumpta est p^{ro} illatio consequentis ex antecedente. et est simile ac si diceret. Consequentia est p^{ro} in qua coniunguntur plures categorice p^{ro} notam illationis. Uoco autem notam illationis notam conditionis et notam rationis ut si nisi igitur etc. Quod autem consequentia formaliter sumpta sit hoc probatur quia omnis diffinitio data p^{ro} genus et diffinitionem indicat formaliter q^{uo} est diffinitum sed ista est huiusmodi ergo etc. consequentia nota cum maiori minor probatur quia licet p^{ro} est genus ad additionalem et rationalem finem magistrum in capitulo de hypotheticis. Diffinitio est residuum. i. per notam illationis. Forma enim in quocumque p^{ro}positio est nota vniuersales categoricas Unde causa effectiua consequentie est intellectus agens qui ceteros discursus producit. Causa materialis sunt termini ex

quibus constituitur. Causa formalis est talis compositio denotata p^{ro} notam illationis. Causa finalis est scire siue discernere verum a falso.

Diuisio consequentiarum.

Consequentiarum alia est bona et est illa cuius oppositum consequentis repugnat antecedenti. Alia mala et est illa cuius oppositum consequentis stat cum antecedente.

Aduerte primo circa diffinitiones istas q^{uo} alij aliter diffiniunt consequentiam bonam et malam. Nam Stroodus dicit. Consequentia bona est illa q^{uo} non potest ita esse sicut adequate signatur p^{ro} animus quin sit illa sicut adequate signatur p^{ro} consequens. Mala vero est q^{uo} stat ita esse sicut adequate signatur p^{ro} antecedens. id est non sit ita sicut adequate significatur p^{ro} consequens. Et contra auctores volunt q^{uo} iste diffinitiones intelligantur in sensu composito. quomodo autem hoc diximus supra consequentias Strodi vide ibi. Alij diffiniunt sic contra. Consequentia bona est illa cuius non potest animus esse verum sine consequente. Mala vero est illa cuius antecedens potest esse verum sine consequente. Et iste diffinitiones eadem sunt in sententia compositionis. sunt tamen clariores. Magister vero aliter et optime diffinit dicens. Consequentia bona est illa cuius oppositum consequentis repugnat antecedenti. Mala vero est illa cuius oppositum consequentis stat cum antecedente. Omnes tamen veniunt ad idem. nam si non potest antecedens esse verum sine consequente oppositum consequentis repugnat antecedenti. et si oppositum consequentis repugnat antecedenti non potest antecedens esse verum sine consequente. Aduerte secundo: quid sit aliquid alteri repugnare unde Stroodus in 24. regula in consequentis ponit differentiationem inter aliquid alteri repugnare et non posse stare cum alio. et dicit q^{uo} quocumque inuicem repugnant non stant simul. sed non e contra. Nam ad hoc q^{uo} aliquid non stat cum alio sufficit q^{uo} copulatio com-

posita ex illis sit impossibilis siue inclu-
dat dictōes siue nō. scād h̄ vt repugnet
alteri regitur vt vna illaz formaliter
inferat cōtradictōrium alterius. Unde
illa nō starent simul. tu nō es albus & nī
hīl est q; secūda pars nō est possibilis tñ
nō repugnāt cum neutra illarum iferat
formaliter cōtradictōrium alterius ex q̄
quelibet est categorica pure negatiua
& tūc fm̄ ipsum ad hoc q̄ cōsequētia bo-
na sit sufficit q̄ oppositū cōsequentis
nō stet cum antecedente q̄uis illi nō re-
pugnet. vt illa cōsequētia est bona. tu nō
es albus. q̄ aliqd est. oppositū consequē-
tis nō stat cum ante. l̄z nō repugnat an-
tecedenti. Magister vero nō facit diffe-
rētiā inter repugnare alteri & non sta-
re cum alio. Quicquid enim fm̄ magr̄m
repugnat alteri nō stat cum alio. & quic-
qd nō stat cum alio repugnat illi. Re-
pugnare ergo alteri est nō stare siml̄ cū
illo. Illa vero nō stant simul ex quibus
nō sit vna copulatiua possibilis. Nō re-
pugnare vero alteri est stare cum illo.
Stare autem cum alio est q̄ possit fieri
vna copulatiua possibilis.

Secunda diuisio consequentiarū bo-
narum. Consequentiarum bonarū alia
formalis. & est illa cuius contradictōriū
consequentis formaliter repugnat ante-
cedenti. Alia materialis & est illa cuius
cōtradictōrium consequētis materialit̄
repugnat aīti.

Aduerte p̄mo q̄ alij aliter diffiniunt
cōsequentiam bonam formale & materia-
lem. Stro. n. In cōsequētis suis dicit. Cō-
sequentia formalis est cuius si sicut ade-
quate signatur p̄ aīis intelligit̄ esse etiāz si-
cut adequate signatur p̄ cōsequēs intelligit̄
esse. Materialis v̄o p̄ oppositū. Vel
aītia bona & formalis est illa cuius con-
sequēs ē de formali intellectu aītis. Ma-
terialis v̄o ē illa cuius cōsequēs nō ē de
intellectu formali aītis seruatis tamen
conditionibus requisitis ad consequen-

tiam bonam. Et circa has litigāt aucto-
res an sint intelligende in senīu compo-
sito l̄ oīso: & s̄t opiniōes ad vtrāq; pte.

Aduerte tamen q̄ diffinitōes ille sūt
diffinitiones cōsequentie formalls sim-
plicit̄ que est bona de forma. Et ideo
strictius capit Strody q̄ magister hic.
q̄ ille diffinitiones nō competunt culli-
bet formali sed tantum formali simplici-
ter que dicitur bona de forma. Magi-
ster autem semper in districto loquens
ponit differentiam inter formalem bo-
nam de forma. Et ideo aliter dicit. s.
consequentia bona & formalis est illa cu-
ius contradictōrium consequētis for-
maliter repugnat antecedenti. Materia-
lis vero cuius contradictōrium conse-
quētis materialiter repugnat antecede-
nti: Et optime declarat quid est formalit̄
repugnare & quid materialiter dicens il-
la formaliter repugnare que nō sūt ima-
ginabilia stare simul absq; contradictō-
ne. Illa vero materialiter repugnare q̄
nō possunt stare simul sunt tamē imagi-
nabilia stare simul absq; contradictō-
ne. Exemplum p̄mi. tu curris. & tamē
nō moueris. Exemplū secūdi. deus non
est & aliquis homo est.

Sequitur due regule. Prima ex i-
possibili sequit̄ quodlibet. 2^a necessa-
rium sequit̄. s. ad quodlibet.

P̄o intellectu harum regularū est
sciendum q̄ impossibile dicitur triplici-
ter. s. p̄ se p̄ accidens & p̄ reflexionē. Im-
possibile p̄ se est illud quod adequate si-
gnificat sicut non potest esse nec potuit
esse nec poterit esse: vt homo est asinus.
Per accidens est illud quod signat sicut nō
potest esse nec poterit esse: sed aliquādo
potuit esse. vt Adam nō fuit. Impossibi-
le p̄ reflexionē est illud quod asserit se
esse impossibile. vt hoc ē impossibile se
ipso demonstrato. Impossibile p̄ se est
duplex quoddam nō implicans contra-
dictionem & quoddam implicans cōtra-

dictionem. Exemplum primi. vt deus n̄ est. Implicans contradictionem est duplex. quia quoddam formaliter et explicitè implicat contradictionem. vt tu es et tu nō es. Quoddā vō virtualiter siue implicitè. xbi gratia. tu differs a te. similiter homo est asinus. similiter tu scis te esse lapidem: sicut tu credis precise qd alius homo decipitur: sicut tantum pater est. Necessarium sicut dicitur tripliciter: scilicet p se: p accidens: et p reflexionem. Per se est quod adequate significat sic nō potest nec potuit nec poterit n̄ ēē: vt deus est. Per accidens vō est illud qd si significat sicut nō potest nec poterit non esse. potuit tamen nō esse. vt adam fuit. Per reflexionem est illud quod asserit se esse necessarium. Adpropono cū dicitur ex impossibili sequitur quodlibet intelligit de impossibili primo. Similiter cū dicitur necessarium sequitur ad quodlibet intelligit de necessario primo: s. per se et nō alijs modis. Et subdit magister qd ille due regule quando consequentia est bona et materialis. s. in qua antecedens est impossibile vel consequens est necessarium: intelligitur sub dictis alijs modis quando consequentia foret formalis. s. quando nō arguitur secundum aliquem modum formalem de quibus dicit infra. 7c.

Tertia diuissio consequentiarum bonarum formalium. Quia quedam ē de forma. et est illa cui quilibet consimilis in forma est bona. Et quedam de materia et ē illa que est bona sed nō quilibet sibi consimilis in forma est bona.

Aduerte secundum magistrum qd ad h̄ qd quilibet sibi consimilis in forma sit bona due requiruntur conditiones. Prima qd habeant consimilem modum arguendi consequentie formalis. de quibus modis dicitur post. puta si in vna arguitur ab inferiori ad suum superius et in altera et sic de alijs. Secunda est qd antecedentia et consequentia sint similia in

forma. Ad quod cognoscendum est opus scire quomodo propositiones sint similes in forma cum antecedentia et consequentia sint propositiones. Unde propositiones ipoteticæ sunt similes forme quarum categorice et note illarum sunt similes forme et animal currit et substantia mouetur est similis in forma huic asinus currit et lignum comburitur. sed propositiones vere categorice sunt similes in forma que has tres conditiones habent. scilicet qd sint eiusdem qualitatis ponentes in numerum vel nō eiusdem quantitatis: vel preter quantitatem eiusdem simplicitatis vel compositionis. dico primo eiusdem qualitatis. vt si vna est affirmatiua et alia. et si vna est negatiua et alia et notanter additur ponentes in numerum vel non: id est si vna sit de tertio adiacente et alia: et si vna est de secundo adiacente et alia. Propositiones enim de tertio adiacente dicuntur ponere in numerum. de secundo vero non ponere in numerum vt dicit philosophus in secundo posteriorum. de secundo eiusdem quantitatis vel preter quantitatem: vt si vna est vniuersalis vel particularis vel infinita vel singularis et alia similiter. et si vna est exceptiua exclusiua vel reductiua vel modalis in sensu composito vel diuiso et alia. dico tertio eiusdem simplicitatis vel compositionis vt si vna est de extremo simplici vel composito disuncto vel conditionato et alia similiter. Ex quo sequitur dicit magister qd iste consequentie sunt similes in forma bono currit. ergo animal currit. albedo videtur. ergo color videtur. quia saluate sunt due dicte conditiones. Prima qd habeant consimilem modum arguendi consequentie formalis. quia vtrouque arguitur ab inferiori ad suum superius affirmatiue. Secunda qd antecedentia et consequentia sint similia in forma vt patet ex conditionibus assignatis.

Consequentia bona de m^a de se patz.
 Declarem^r q^d ex^o magistri quō h^o cōtis
 est bona de materia. tu non es homo. q^d
 tu nō es aīal cū oīs bona de materia sit
 bona z formalis s^z magistrū licet nō sit
 sit bōa de for^a. Q^d illa nō sit bona d^o for^a
 p^z q^d nō quilibet sibi sitis i forma ē bōa
 vt ista nō valet. hoc nō ē hō demonstrato
 aīno. q^d hoc nō ē aīal. q^d tñ sit bona z for
 malis pbat q^d ex^o dīctorio cōtis sequit^r
 formaliter cōtradictoriū aītis pbat q^d
 sequit^r tu es aīal. ergo tu es a^z adiacen
 te ad 2° adiacēs z vltra. ergo tu es tu. te
 net cōtis q^d oppositū cōtis nō est imma
 ginabile stare cū aīte. tunc vltra. q^d tu es
 ite hō ab eodē ad idē. z vltra q^d tu es hō
 ab inferiori ad suū superi^o. q^d a p^o ad vl
 timum valet tu es aīal. ergo tu es hō te
 demonstrato dico nō aīte aīno.

Ex p^o dict^r magister isert q^d ē iste cōte
 sunt bone z formales z non de forma tā
 tū pater ē ergo nō tñ pater est tu scis te
 esse lapidē. ergo tu nō scis te ēē lapidem
 tu credis p^o cise q^d aliq^s homo decipit^r
 q^d aliq^s hō decipit. p^oma deducit sic
 tñ pater ē. q^d pater ē ab exclusiua ad suā
 p^oiacentē. z vltra q^d filius est ab vno cor
 relatiuo ad reliquū. z vltra ergo aliō
 a patre ē q^d oppositū nō est imaginabile
 stare cū aīte. tūc vltra q^d nō tñ pater est
 q^d ex cōtradictorio vnius exponētis se
 quit^r cōtradictoriū expositi ergo a p^omo
 ad vltimū valet tantū p^o est q^d nō tñ p^o
 est. 2° dūcitur sic tu scis te esse lapi
 dem. ergo tu es lapis tenet cōsequentia
 q^d nil scitur nisi v^oz tūc vltra. ergo tu nō
 es homo. tenet cōtia ab affirmatiua vni
 us dispatia ad negatiua alterius. ergo tu
 non es tu te demonstrato tenet consequē
 tia a supiori ad suū inferius negatiōe
 p^oposita inferiori z superiori. tūc vltra q^d
 tu non es tenet consequentia: q^d opposi
 tum cōtis nō est imaginabile stare cum
 aīte. z vltra ergo tu non scis te esse lapi
 dem. tenet cōtia a superiori distributo
 negatiue ad suū inferius. ergo a p^omo

ad vltimū valet. tu scis te esse lapidem.
 ergo tu nō scis te esse lapidem. Ter
 tia deducitur sic. tu credis p^ocise q^d aliq^s
 homo decipit^r. ergo tu credis p^ocise v^oz
 vel tu credis p^ocise falsum. si tu credis. p^o
 cise verum z tu credis q^d aliq^s homo
 decipitur. ergo aliq^s homo decipitur
 si tu credis p^ocise falsum. ergo tu decip
 peris. sed tu es aliq^s homo. ergo aliq^s
 homo decipitur. Aduerte differentia
 inter materialē tñ z formalem tantū
 z formalem de forma. Materialis tan
 tum est quando oppositū consequentis
 non potest stare cū aīte est tamen ima
 ginabile stare simul absq^e cōtradictiōe.
 Formalis tantum est quando oppositū
 cōsequentis non potest stare cum aīte:
 nec potest imaginari stare siml^r z mod^o
 arguendi valet i omni materia: z sic est
 duplex bonitas. s. bonitas materialis q^d
 bonitas illationis dicitur: z bonitas for
 malis que bonitas modus arguēdi spā
 lis dicitur: z bonitas de forma que boni
 tas modus arguēdi generalis dicitur.
 Materialis tamē est aut quando aīte ē
 impossibile non implicans contradictō
 nez. aut quando consequens est necessa
 rium deductis modis formalitas arguē
 di. poterit etiam esse materialis tantū
 aliter q^d istis duobus modis vt dicēdo
 omne animal currit. ergo omnis homo
 currit. ista consequentia ē bona quia op
 positum cōtis repugnat aīti. qm̄ hec re
 pugnant omne animal currit z homo nō
 currit. q^d ex his sequitur impossibile. s.
 homo non est animal in 4° 2° figure. z
 tamen non est formalis: nec de forma. q^d
 oppositum consequentis est imaginabi
 le stare cum antecedente. Formalis tan
 tum est quoniam antecēdēs est implicās
 contradictionem siue formaliter vt tu
 es z tu non es: siue virtualiter vt tu dis
 fers a te. Adhuc aliter vt dicēdo. tu
 non es homo. ergo tu non es animal si
 militer tu es animal ergo tu es homo.
 Attendēdo q^d modus cōsimilis arguēdi

non valet in oibus. erit autem de forma
quando consimilis modus arguendi va
lebit in omnibus. 7c.

Primalis con/

sequentie quedā regule vniuer
sales sūt ponēde ipsi⁹ insinuātes noticiā.

Prima. Si ex contradictorio cōsequē
tis sequitur cōtradictoriū antecedentis
cōsequentia est bona. et cōuerso. Si con
tradictoriū cōtis nō est illatiuum cōtra
dictoriū cōtis. cōsequentia nō est bona.

Prima regula tribus limitationibus
gēralibus omnibus regulis huius capi
tuli indiget. Prima. si alicuius cōsequē
tie affirmatiue quod p tanto dicitur qā
illa consequentia negatiua nō est bona
nō. si tu nō es aīal tu non es homo. et ta
men ex contradictorio cōsequētie seq̃r
cōtradictoriū antecedentis. quia sequit
tu es homo g̃ tu es aīal. 2^a denotat a
li si g̃ vel igitur quod p tanto dicit quia
illa cōsequētia nō est bona nisi tu non es
aīal. tu nō es homo. et tamē ex contradic
torio cōsequētis seq̃r cōtradictoriū
antecedētis. 3^a līgnis p̃cise ex cōpo
sitione suarum p̃tium p̃cise significan
tium p̃marie qd̃ ppter subordinatiōem
dicit qz ista cōsequētia nō ē bona. tu es
homo. ergo tu es aīal vbi subordinetur
vni mentali male et ppter variatiōem
significatiōis p̃tium. qz vbi partes nō signi
ficarent sic p̃cise sed illa tu es aīal signi
ficaret qz tu es aīal et qz tu es asinus ad
huc nō valeret et tñ ex cōtradictorio cō
sequētis seq̃r cōtradictoriū cōtis.

Aduertendum ppter curiosos iuue
nes quia quis posset dubitare de ordine
haz regularum positaz in hoc capitulo
s. quare magister nō seruauit ordinem
Strodi in consequētijs suis in. 24. mo
dos quos posuit Strodi imo p̃misit
istam tanq̃ primam regulam in ordine
illius respondendus qz magister magna
ex causa fecit hoc mirum tenendo ordi
nem. Causa enim est quia ista prima re

gula cum annexa est tante veritatis et
necessitatis in logica qz sunt quasi fūda
mentum totius discursus intellectus no
stri. et p̃ has regulas inuente fuerūt oēs
bone forme arguendi sicut patet inspi
cienti p̃cessum philosophi in libro p̃rio
ru3 vbi p̃ has p̃bat formas sillogisticas
quasdam esse viles et quasdam inutiles.
Et Strodius similiter probādo alias re
gulas generales sumitur sepe per illas.
Ideo magister p̃misit isti cū annexa
addēdo postea s3 ordinē alias regulas.

Secunda regula principalis ex qua se
quuntur alie due vt pat. et. Si alicuius
consequentie bone antecedens est ver
et consequens similiter est verum. Si
alicuius consequentie bone consequens
est falsum et antecedens similiter. Si
alicuius consequentie antecedens est ve
rum et consequens falsum ista consequē
tia nō valet. Secunda regula requirit
quatuor limitationes generales. Pri
ma est. alicuius consequentie bone quo
niam male nō inconuenit antecedens eē
verum et consequens falsum sicut in ma
teria insolubilium vt sic arguendo hoc
est falsum. ergo hoc est falsum continue
demonstrando consequens qz nō p̃cise
significet quia aliter nō admitteret ca
sus tunc notum est qz talis cōsequētie
antecedens est verum et consequens fal
sum qz nō inconuenit quia consequētia
nō est bona: quoniam nō arguitur a con
uertibili ad conuertibile nū apparēter
quia antecedens significat p̃cise cathe
gorice consequens vero ipotbeticē.

Secunda affirmatiue quoniam bōe
negatiue nō inconuenit antecedens esse
verum et consequens falsum vt isti⁹ nō
si tu es homo tu es asinus que est bona
cum suum contradictoriū sit falsum
et tamen antecedens est verum et conse
quens falsum. Tertia denotata a li si
ergo vel igitur. quia est bona. nisi tu es
animal tu non es homo et tamen antece
dens est verum et consequens falsum.

Quarta significantis precise ex compositione suarum partium primarie si significantium propter subordinationem et variationem significantis partium: quia ista consequentia est bona. deus est homo et asinus ubi subordinetur uni bone et tamen asinus est verum et deus falsum. et similiter ista est bona. tu es homo. ergo tu es animal. cuius tamen antecedens est verum et deus falsum posito quod significet te esse animal et te esse asinum. Et per hanc limitationem soluitur argumentum magistri cum probatur istam consequentiam esse bonam. tu es homo. ergo tu non es homo ubi subordinetur uni bone mentali cuius tamen asinus est verum et consequens falsum. per quod non est contra regulam ex quo non significat precise ex compositione suarum partium quod si precise significet ex compositione suarum partium non posset subordinari uni bone. et hec quarta conditio est ratione necessitatis quod sine illa que libet consequentia mundi posset falsificari ideo in omnibus regulis est necessaria.

Aduerte tamen unum quod licet iste modus arguendi valeat de presenti. ista consequentia est bona et antecedens est verum et consequens verum. non tamen valet de preterito nec de futuro. Unde non valet ista consequentia est bona et antecedens fuit verum. ergo consequens fuit verum similiter de futuro. non valet ista consequentia est bona et antecedens erit verum. ergo et consequens erit verum. dato enim quod illius consequentie tu es homo. ergo tu es animal. prima propositio que est antecedens diu fuerit et post hoc erit. et secunda propositio que est consequens nunc primo sit et nunc post hoc erit. antecedens utriusque consequentie est verum et consequens falsum. sed bene sequitur cum restrictione tali illa consequentia est bona. et aliquando fuit ita sicut adequate significatur per antecedens. ergo pro tunc fuit ita sicut adequate significatur per consequens. Et similiter sequitur illa consequentia est bona. Et aliquando erit

ita sicut adequate significatur per antecedens. ergo pro tunc erit ita sicut adequate significatur per consequens. Similiter valet dicendo. ista consequentia est bona. et aliquando fuit ita vel erit ita quod consequens est verum. ergo pro tunc fuit ita vel erit ita quod consequens est verum sed antecedens in casu predicto est falsum. licet enim diu fuerit illa propositio. nunc tamen fuit antecedens: nec nunc fuit ita quod antecedens illius est verum: licet antecedens fuerit verum. Similiter facta tota restrictione ad preteritum vel futurum. sic ista consequentia fuit bona et consequens fuit verum. ergo antecedens fuit verum. illa consequentia erit bona et antecedens erit verum. ergo consequens erit falsum.

Aduerte ulterius quod non valet iste modus arguendi cum temporali sic ista consequentia est bona. ergo quandoque antecedens erit verum consequens verum quod patet signata ista consequentia si tu es asinus tu es asinus que est optima et tamen non quandoque antecedens erit verum consequens erit verum quia sequitur formaliter nunc antecedens erit verum. ergo non quandoque antecedens antecedens erit verum consequens erit verum tenet consequentia a superiori distributo negative ad suum inferius quod etiam valeat illa consequentia nunc antecedens erit verum ergo non quandoque antecedens erit verum consequens erit verum. probatur aliter sic quia ex opposito consequentis sequitur oppositum antecedentis formaliter. sequitur enim quandoque antecedens erit verum consequens erit verum ergo aliquando antecedens erit verum quando consequens erit verum tenet consequentia a subalterna ante ad subalternatam. tunc ultra aliquando antecedens erit verum quando consequens erit verum. ergo aliquando antecedens erit verum et pro tunc consequens erit verum et consequentia a resolutione relativi improplicantis met et suum proportionabile ostendit

bus conditionibus requisitis et ultra sequitur si aliquando antecedens est verum tenet consequentia a copulativa affirmativa ad alteram eius partem principalem et hoc est oppositum antecedentis. quod ex opposito contra sequitur oppositum antea.

Tertia regula principalis est illa si alicuius consequentie bone antecedens est necessarium consequens fit. Si alicuius consequentie autem est necessarium consequens contingens contra non valet. Tertia regula eadem quatuor limitaciones generales requirit. scilicet si alicuius consequentie bone affirmatie denotate a li si. ergo. ut igitur signis ex compositione suarum partium precise primarie significantium. Et propter hoc patet solutio ad argumentum magistri cum arguitur quod istius consequentie deus est. quod hec est vera deus est. antecedens est necessarium et consequens contingens et tamen consequentia est bona quia si non stet oppositum consequentis cum ante et arguitur si hec non est vera deus est ipsa signat adequate deum esse quod deus esse non est verum et per consequens deus non est quod est oppositum consequentis. Dicitur enim quod consequentia non est bona et ceditur oppositum consequentis stare cum antecedente et ad probationem nego minorem. scilicet quod adequate signat deum esse quia repugnat duobus concessis. Et si replicas ista non possunt esse simul vera deus est et hec non est vera deus est ergo non sunt compossibilia. dicitur negando contrariam. Multe enim sunt propositiones compossibiles que non possunt esse simul vere ut illa nulla propositio est et aliqua propositio est. Similiter omnis propositio est affirmativa et nulla est negativa. et contra non valet ista copulativa est possibilis ergo potest esse vera. similiter non valet non potest esse vera. ergo impossibilis. patet responsio ad aliud argumentum quodlibet homo est. quod iste homo est et iste homo et sic de singulis cuius antecedens est necessarium et consequens contingens quia non est bona. Et si arguitur ex opposito consequen-

tis sequitur oppositum antecedentis. ergo est bona tenet consequentia et antecedens probatur quia sequitur nec iste homo est nec iste homo est et sic de singulis ergo nullus homo est. dicitur negando antecedens. ad probationem negat consequentia quia requiritur debitum medium.

Quarta regula. Si alicuius consequentie bone antecedens est possibile et consequens est possibile. Contra. si antecedens est possibile et consequens impossibile contra non valet.

Quarta regula etiam quatuor limitaciones dictas habet scilicet si alicuius consequentie bone affirmatie denotate a li si ergo vel igitur significantis precise ex compositione suarum partium precise primarie significantium. et sic patet solummodo ad istud argumentum hoc est impossibile. ergo hoc est impossibile continue demonstrando consequens cuius antecedens est possibile cum significet sic est et contra impossibile. quod asserit fecisse impossibile et contra est bona quia arguitur a convertibili ad convertibile. Dicitur enim negando consequentiam esse bonam quia antecedens est verum et consequens falsum nec arguitur a convertibili ad convertibile cum consequens hypothetice significet et antecedens categorice. si autem poneretur quod consequens significaret precise categorice non admitteretur casus. Per hanc ergo particulam bone excluditur argumentum hoc et quodcumque factum in materia insolubile. magister sic dicit quod iste regule tenentur non in materia insolubile sed extra materiam insolubilem quia in materia insolubile stat consequentiam esse bonam et antecedens esse verum et consequens falsum. similiter antecedens esse necessarium et consequens contingens. et similiter antecedens esse possibile et consequens impossibile.

Alij tñ addūt vnā cōditionē ad hanc regulam. s. q. cōis nō asserat se ēē imposibile qualiter est in proposito.

R. nō det ēē ad illud. Q. currens ē asinus. q. oē currens pōt ēē asinus cuius aīis ē possibile r cōis ipossibile q. seqt oē currens pōt ēē asinus. oīs hō pōt ēē currens q. oīs hō pōt esse asinus. Dr. n. q. cōia nō est bona. r si pbas cōitā esse bonā quia exponētes aīit i ferunt exponētes cōitls negat h. r si tu pbas q. seqt currens ē asinus. ergo currens pōt esse asinus tenet cōitā ab esse ad posse affirmatiue sine distributione. ccedo illā. r seqt nihil ē currens qn illud possit esse asinus. q. nihil est currens qn illud possit esse asinus. ga q. qd ē tale pōt esse tale r sic pz q. totū cōis seqt ex toto antecedere. nego illā. Unde dīco q. ex hac fa. exponēte aīit cēdēt non se q. exponēs cōsequētis q. scda exponēs cōsequētis est nihil ē vel pōt esse currens qn illud possit esse asinus. Patet ēē ad illud aliqd currens pōt esse hō oē currens ē asinus. q. asinus pōt esse hō. sillogism⁹ est in disamis r tñ aīis ē possibile p vtra q. pte r consequens impossibile. Dicūt q. cōsequētia nō ē bona nec ē in disamis qa medīū supponit in maiori latius q. in minori cū supponat ampliatiue i maiori r nō i minori. s. minor dī esse oē currens ē asinus si debet cōcludere talē cōclusiōnem r tūc minor ē ipossibil sic cōclusiō.

Quinta regula. Si cōsequētia ē bona r aliqd seqt ad cōsequēs illud idē seqtur ad antecedens. Si cōsequētia ē bona quicqd aīte ad antecedēt aītecedit ad cōsequens. A pmo ad vltimū qn cōsequētie intermedie sunt bone r formales nō variate. Cōsequētia a p ad vltimum est bona r formalis.

Quinta regula qtuor limitatiōes dictas requirit quas gratia breuitatis taceo. Sed pma regula duas alias limitatiōes regit q. magister itelligit in te. xxi. pma q. cōsequētie intermedie sine bone r formales q. alr a p ad vltimū cōse-

quentia nō ēē bōa. r formal. que. n. seminas in pmissis colligis in cōclusiōne. sō ista cōitā non est bona r formalis a p ad vltimū. si nullū tps ē aliqd tps est sic arguendo si nullū tps ē nulla dīes est q. nō est r vltra si nō est aliqd tps. q. a p ad vltimū si nullū tps ē aliqd tps est i cōitā a p ad vltimū est bona r material no aīit formalis q. 2. cōitā fuit materialis tñ. Sitr si deducat de p ad vltimū si tu curris deus est sic arguendo si tu curris tu es si tu es causatum ē si causa tum est causa est si causa est causa fm ordinē est si causa fm ordinē est causa pma ē vel fa r vltra. q. pma causa ē si pma causa est. q. deus est ergo a pmo ad vltimum tu curris. ergo deus est.

Dicit q. illa cōitā a p ad vltimum est materialis tñ. q. fa cōitā fuit material tñ. Secūda limitatiō ē q. tales cōitē intermedie nō sunt variate. Ad quā 2. cōditionē duo requirunt. p. imū q. cōsequens precedētis cōsequētie precise sit antecedēt cōsequētie imediate sequētis fm q. sit codez modo acceptū pp pmiū non sequitur quanto magis sitis tanto magis bibis quanto magis bibis tanto minus sitis. q. a pmo ad vltimū quāto magis sitis tanto minus sitis q. illud quod est consequens pme consequētie non est antecedens sequētis propter 2. non sequitur tu curris ergo tu curris vlt homo est asinus r tu nō curris a pte disunctiue ad totam disunctiūā r vltra tu curris vel homo est asinus r tu nō curris ergo homo est asinus a disunctiua affirmatiua cū distributione vnus partis supra alterā ergo a pmo ad vltimū tu curris. ergo homo est asinus quia cōsequens pme consequētie quod fuit antecedens secunde non eodem modo sumitur in vtraq. Nam dum est consequens sumitur disunctiue dum hō est antecedens sumitur copulatiue. quādo enim arguitur a disunctiua cum destructione vnus partis ad aliam illud tene

tur copulatiue. q. licet habeat duas no-
tas. s. disiunctionis et copulationis tam-
nō principalis non est disiunctionis sed
copulationis cum non intendimus dis-
tingere sed destruere. Destructio vero
denotatur per hanc notam et que est no-
ta copulationis: et propter hoc soluit ar-
gumentum magistri cum arguit eterna-
ritas est. ergo binarius est: binarius est g-
eius medietas est precise unitas. ergo a
primo ad ultimum quaternarius est er-
go eius medietas est precise unitas quia
non est eodem modo accepta ista propo-
sitiō eius medietas est precise unitas duz est
consequens 2^a consequentię et dum est
cōsequens cōsequentię facte a primo ad ultimū
ratione relatiui quod variat significationem
ad variationem antecedentis id pōt di-
ci q. regula intelligitur extra materiam
relatiuorum.

Sexta regula est ista. Si aliqua con-
sequentia est bona et aliquid stat cum an-
tecedente illud idem stat cū consequente
Cor^o ex sexta. Quicquid repugnat con-
sequenti repugnat antecedenti.

Sexta regula easdem quatuor limita-
tiones requirit et propter hoc illud argu-
mentum soluitur q. solet fieri. Ista con-
sequentia est bona. ergo tu es asinus p. li
illa demonstrando consequentiā nunc
factam q. illa consequentia sit bona pro-
batur quia si non oppositum consequē-
tis stat cum antecedente scilicet quod ē
bona et tu non es asinus tunc arguitur.
Ista consequentia est bona et tu non es
asinus ergo illa consequentia est bona
patet consequentia a copulatiua ad alte-
ram partem. oportet ergo concedi istam
consequentia ē bonā et tamen cum an-
tecedente stat aliquid quod non stat cū
cōsequente. Nam ista tu nō es asinus
stat cum antecedente q. antecedens est
possibile et illa est necessaria et tamen nō
stat cum consequente quā contradicat.

Dicitur enim distinguendo antecedēs
prine consequentię aut precise significz

aut non: si vis quod precise significet non
admittitur casus quia sequitur contra-
dictio scilicet quod si illa consequentia
non est bona quod sit bona ut probatur
est et q. si est bona nō est bona et aī sic p-
cise significat. ergo antecedēs ē verum
tunc ultra antecedens verū et cōsequēs
falsum. ergo consequentia non est bona
si vero non ponatur illud antecedens si
gnificare precise admittatur et concedi-
tur consequentia sed aī est impossibi-
le et significat ipotbetice q. ista cōn- ē bo-
na et q. ista cōn- non est bōa. et ideo nō stat
secum aliqua propositio.

Septima regula. Si aliqua cōn- est
bona scita a te esse bona et antecedens ē
concedendum cōn- est concedendū. Si
consequens est a te negandum et antece-
dens est a te negandum. Cor^o ex ca.
Si antecedens est concedendum et con-
sequens negandū cōsequentiā nō valet.

Septima regula ultra quatuor gene-
rales condiciones requirit alias quatu-
or ut dicitur cōmuniter. Prima scita
a te esse bona et cōcedēda. et propter hoc
non inconuenit huius consequentia. tu
es homo. ergo tu es animal. antecedens
esse concedendum et tamen consequens
negandū. quia cōn- non est scita esse bo-
na ab eo. Similiter si ponatur q. deus ē
cōuertatur cū ista propositione homo
est asinus. p. q. illa cōsequentiā ē bona de
us est. ergo hō est asinus. et tñ aī est con-
cedendum et cōsequēs negandū. q. illa
cōn- nō est concedenda. qm ex tps be-
ne respondendo nō cōcederetur. et hoc
fm Ventisberum. fm tamen Stro. con-
sequēs ē cōcedendum: et tamen si ponat
respondetur ipsum negando. et fm hoc nō
oportet addere istam particulam con-
cedenda. 2ª merito tue cognitiois et p-
pter hoc nō icōuenit q. ubi fiat cōn- cu-
ius aī fuerit latinū et cōn- grecū qd sit
a cōuertibili ad cōuertibile. ut dicendo
homo currit. ergo antropos trechi et fl-
de dignus dicat tibi istam cōsequentiā

esse bonam. tunc licet ista consequentia sit scita a te esse bona. tñ antecedens ē a te cōcedendū: r cōsequens nō q: cñs nō est intellectus. 3ª sciendo q: ex cōcedēdo non seqt non cōcedendū. q: vbi aliqs credat ex xō seq falsum in cōsequentia bona: r ex cōcedendo nō cōcedēdū igno rando pcepta logice vt pōt rusticus credere tūc illi⁹ cōsequentie tu es hō. q: tu es animal. añs ē cōcedendū r cōsequēs negandū a rustico. 4ª nec repugnet cōsequēs cē cōcedendū pp hanc cñtiam h non est concedendum ergo hoc non est concedendum cōtinue demonstrādo cōsequens cui⁹ antecedens ē cōcedēdum r cñs nō cū asserat se nō cē cōcedēdū r tñ oēs cōditiōes h: excepta vltima. Nō ibi tñ apparet saluo meliori iudicio q: sola vna cōditio sufficiat vltra illas oēs generales: quā tangit magr. s. q: cñtia sit scita esse bona: nec est opus ponere 2ª merito sue cognitōis. q: si scis istā cñtiā cē bonā vel merito tue cognitōis vlt alterius r añs sit intellectū. q: r cōsequēs est intellectū. r p3 per 3ª regulā Stro.

3^a ē cōditio supfluit vbi dicit. sciendo q: ex cōcedendo nō seqt nō cōcedendū. q: vbi aliqs credat ex xō seq falsū cñtia nō est scita esse bona r non sequitur tu credis istā cñtiā esse bonam. r ita ē q: cñtia est bona. ergo tu scis cñtiā cē bonam. Sed aliter arguit. tu credis istā cōsequentia cē bonam. r ita est q: ista cōsequentia est bona. fm istū modū quem credis. q: tu scis cñtiā cē bonā sed minor est falsa. s. q: cōsequentia sit bona fm illū modū arguendi quē credis quia tu credis ex xō sequi falsū ideo nō est bona fm istū modū arguendi quē credis.

4ª cōditio ēt est superflua vbi dī q: nō repugnat cñs esse concedendum q: vbi ponat cñs sic precise figre non admittitur casus. vbi aut non ponat pñse non valet cñtia quia non arguitur ab eodem ad idem quia antecedens figr cathe⁹ cñs vero ipothetice ex quo ē insolubile r sic

patet p istā solaz cōditiōē. s. q: cōsequentia sit scita esse bona cessant oēs instātie r pp hoc soluitur instātia magistri cui⁹ arguit homo currit q: risibile currit cōsequentia ē bona. ponat tñ q: añs sit pō⁹ tibi r cñs depo⁹ tunc añs est cōcedēdū r añs negandum. Dicitur q: cñtia non ē scita esse bona qm ex duobus admissis sequitur oppositū eius sequitur enī antecedens est concedendum r consequēs negandum ergo consequentia non ē scita esse bona.

Octaua regula r cor^a. Si consequentia est bona scita esse bona r añs esse scitum ergo cñs est scitum. Et si consequentia est bona scita esse bona r consequens ē dubius q: antecedens ē dubius.

Octaua regula vltra quatuor gnāles limitationes requirit alias quatuor affignatas 2ª regule vt cōmuniter dicit. p^a scita cē bona quoniā ista cōsequentia est bona tu es homo. ergo tu es animal r tamen añs est scitū a rustico consequēs nō quia non cōcederet se esse animal. 2ª merito tue cognitōis quia illius cñtie homo currit. q: antropos trechi creditur a te esse bona quia fidem adhibes sō dī gno añs est scitum r cñs nescitum quia non est intellectum a te. 3ª sciendo q: ex xō non sequitur falsum in cōsequentia bona quoniā vbi crederes ex vero seq falsum r crederes firmiter te esse hominem r non animal tūc illa cōsequentia ē bona tu es homo. ergo tu es aīal scita cē bona q: firmiter credis r ita est merito tue cōsiderationis cum tota cñtia sit latina r añs est scitum r cñs nō qm tu nō scis ex vero non seq falsum imo credis ex xō sequi falsū in cñtia bona. 4^a r nō repugnat cñs sciri. Et propter h soluit arg⁹ magistri cū arguit h est nescitū. ergo hoc est nescitū p vtrūq: hoc demonstrando consequens. s. sciri soluit illa. Omnis ppositio scita ē affirmatiua ergo nulla ppositio scita est negatiua. pōtes tamen dicere vt i septima regula dē

clitur q̄ vna cōditio sufficit. s. q̄ cōsequē
tia sit scita esse bona non faciēdo diffē
rentiam inter consequentiū scitam a te
esse bonam & cōsequētiā scitam a te q̄
tamen Dētiū ber. in isto casu de scire &
dubitare ponit differentiam inter ppo/
sitionē eē scitam eē verā & propositionē
eē scitam. Unde vult q̄ aliqua propo/
sio sit scita a te eē vera que tamen non ē
scita a te. quia ad hoc q̄ aliqua propo/
sio sit scita eē vera sufficit q̄ scias ita eē
sicut illa significat. sed ad sciendū illam
requiritur q̄ scias ita eē sicut illa signifi
cat: & scias illā sic significare. & ideo vbi
scias hominē currere tu scis illā eē verā
antropos trechit: & tñ tu nescis illā posi/
to q̄ tu nō intelligas illam. Forte quis si
militer ponet dīfāz inter scire consequē
tiā & scire ipsam bonam. & diceret q̄ si
firmiter credo cōsequētiā esse bonā
& ita scit in re. scio cōsequētiā esse bonā
& tñ stat q̄ non sit scita. vt si nō est intel
lecta habitudo cōsequentis ad aīns. vt qñ
non est intellectum aīns aut consequens
in consequētiā bona cuius aīna sit latinū
& consequens grecum. & quia illa proba/
bilia sunt & non sunt demonstratiua po
test teneri oppositum. s. q̄ non sit diffē
rentia inter illa & si tu vis ponere diffē
rentiam dic q̄ requiritur illa condi^o q̄
cōsequētiā sit scita. &c.

Ence sequun

tur particulares regule cōne
formalis penes superius & in
ferius materiam concernentes. Quarū
p̄ma est. Ab inferiori ad suum supe
rius affirmatiue sine distributione & si
ne signo confusionis impediētis est bo
na consequētiā. 2^a Ab inferiori ad
suum superius cum distributiōe vel cō
fusiōe tantum immobiliter non valet cō/
sequētiā. 3^a Ab inferiori ad suum su
perius negatiue postposita cuz debito
medio consequētiā est bona.

Prima regula indiget octo limitatio

nibus. Prima ab inferiori per se & nō p
accidens. quia non sequitur. hoc currit
ergo album currit. demonstrando albū
quia posset hoc currere licet album non
currerz. Et cā est quia li hoc nō est inte
rius per se sed p accidēs ad li album. Si
militer non sequitur h̄ pōt currere ergo
aliud a corrente potest currere demon
strato sedente p li hoc quia aīns est verū
& cōis falsum. immo impossibile. Simi
liter non sequitur hoc ē verum demon
strando illam ppositionē falsam fortis
sedet. ergo aliud a vero est verum. 2^a af
firmatiue quia negatiue nō valet: vt di
cendo nullus homo currit. ergo nullū a
nimal currit. Tertia sine signo distri
butiuo. quia non sequitur. tu differs ab
asino. ergo tu differis ab aiali. Quarta
sine signo immobilitate quia non sequi
tur in instantia magistri si tu es asinus tu
es rudibilis. ergo si tu es animal tu es ru
dibilis. Quinta ratione totius extre
mi quia non sequitur. tu es apparens a
sinus. ergo tu es aliquis asinus. simili
ter non valet. tu es bonus citbareduz g
tu es bonus homo. Sexta altero ex
tremo non variato quia non sequi hō
currit. ergo animal disputat. Septia
in suppositione psonali q̄ nō seq̄ hō ē
spēs spālissima. g aīal ē spēs spālissima lz
i rei xitate hō & aīal mātr lūpta nō se bē
ant h̄ziferi & supi. 8^a & vltia ad suū
supi^o cōtia signē p̄cise ex cōpōc suaz p
tū sic p̄cise p̄marie signiū pp subordiā
tōez & variatōez signōis vt dictuz est se
pe tūc cōtia ē bona formaliter & de for
ma vt dicēdo homo currit ergo animal
currit. Secunda regula non indiget
limitationib⁹ sed itelligitur quia nō va
let de forma & vt p̄limū nō valet forma
liter vt dic magr. lz aliqui valeat formlr
vt pbat magr q̄ valet nullus binarius
ē ergo nullus numer⁹ ē & tñ arguit h̄z re
gula. Similiter velet dicēdo nulla ppo
sio h̄a scit. ergo nulla ppositio icitur
& tñ arguit fm regulā. Tertia regula

requirit nouem limitationes. prima ab inferiori negatiue siue negatiue postposita inferiori et superiori quia negatione preposita non valet ut nullus homo currit. ergo nullum animal currit. secunda cum debito medio scilicet superioris de inferiori quia non sequitur iste homo non currit homo est animal ergo animal non currit demonstrando ad id per li ille posito quod omne animal currat quia antecedens est verum et consequens falsum ex quo non est debita constantia superioris de inferiori. Nam medium debet esse ille homo est animal. Similiter non valet instantia magistri nullum sciens illam propositionem non est aliquid demonstrando istam homo est asinus et illa est aliqua propositio. ergo sciens aliquam propositionem non est aliquid. non debite sumitur medium sed debet esse hoc et sciens illam propositionem est sciens aliquam propositionem et in casu illa esset falsa.

Tertia nullo signo distributio procedente quia non sequitur omnis homo non currit omnis homo est animal. ergo omne animal non currit. Quarta nec confundente confuse tantum mobili quia non sequitur tantum substantia non est accidens et omnis substantia est aliquid. ergo tantum aliquid non est accipiens quia ut patet per exponentes antecedens si verum et consequens falsum quia li tantum confundit confuse tantum terminum immediate sequentem non inipeditum et capacem confusionis. Quinta nec immobiliter quia non sequitur contingenter tu non moueris et tu non es aliquid. ergo aliquid contingenter non mouetur quia quolibet illarum vniuersalium naturaliter loquendo necessario aliquid mouetur et necessario aliquid quiescit et consequenter necessario aliquid non mouetur. Nam quilibet istarum naturaliter est impossibilis omne ens mouetur et nihil mouetur. ergo contradictoria illarum sunt necessaria et consequenter non contingetia

Similiter non valet istum hominem currere non est scitum a te et istum hominem currere est aliquem hominem currere. ergo aliquem hominem currere non est scitum a te dato quod scias aliquem currere. antecedens est verum et consequens falsum et causa est quia li scitum facit sensum compositum et propter hoc etiam non sequitur istum hominem currere non ad equate significatur per a et per istum hominem currere est aliquem hominem currere. ergo aliquem hominem currere non ad equate significatur per a dato quod sit ista propositio particularis aliqui homo currit et per li ille demonstratur sortis. Sexta ratione totius extremi quia ratio partis non sequitur ut deum esse asinum non est aliquid sed asinus est ens. ergo deum esse ens non est aliquid.

Septima altero extremo non variato quia non sequitur sortis non currit. sortis est homo. ergo homo non disputat. Octava in suppositione personalis quia non sequitur homo non est genus et homo est animal. ergo animal non est genus si non sequitur hominem currere non principaliter significatur per a et hominem currere est animal currere. ergo animal currere non principaliter significatur per a dato quod sit ista propositio animal currit. et causa est quia li significatur trahit ordinem ad suppositionem materiale et sic faciunt cetera verba secunde intentionis vel impoies. sicut ista verba supponit diffinitur diuidit subiicitur predicatur. ut cum dicitur homo subicitur. homo predicatur li homo stat materialiter ratione verbi. posset tamen impediri a signo personalis. Nona ad suum superius consequentia significare precise ex compositione suarum partium sic precise primarie signum. consequentia est bona propter subordinatorem et variationem significationis. ut dictum est sepe.

Alie tres regule. Prima regula est a superiori ad suum inferius et sine distributione non valet argumentum.

Secunda regula. A superiori ad suum inferius affirmatiue distributiue non valet argumentum nisi cum debito medio.

Tertia regula. A superiori ad suū infe-
rius negatiōe pposita ē bōa cōtina.

Prima regula nō indiget limitatiōi-
bus sed intelligitur q̄ non valet de for-
licet aliqñ valeat formaliter vt dicit ma-
gister d̄ cōtinas. q̄ dicēdo aliqs numer⁹
ē ergo binarius ē. cōtina est bona ⁊ forma-
lis. q̄ oppositū non est imaginabile stat
cū ante. tñ non est bona de forma. Sitr
valet tu es animal ḡ tu es. tunc vltra. ḡ
tu es. ḡ tu es iste hō. ḡ tu es homo ab in-
feriori ad suū superi⁹. ḡ a p° ad vltimū
sequitur. tu es aial. ḡ tu es homo sed tñ
nō valet de forma sic intelligit regula q̄
cōsimiles in forma non tenent.

Secunda regula requirit. s. 4. limitatio-
nes. p° a superiori distributo q̄ sine di-
tributione nō seq̄ aial currit. ḡ hō cur-
rit. Secda mobiliter q̄ immobiliter nō seq̄
vt tu incipis scire oēm ppōem ⁊ a cōposi-
tio. ḡ tu incipis scire a. Tertia sine ter-
mino hēnte cās vitati. q̄ nō seq̄ oī aiali
currente oē aial currit. bunnellus ē aial.
ergo bunnello currēte oē animal currit.

Quarta rōne totius extremi. q̄ nō se-
quit. oē videns hoīem est fortis plato ē
hō ḡ oē videns platonē ē hō fortis dato
q̄ fortis solū videat oēm hoīem. Sitr nō
sequitur dñs ab ente non est ens tu es
ens. ergo dñs a te nō ē ens. antecedēs
est vey. p̄ maiori. minor p̄ q̄ nullū dñs
ab ente ē ens ⁊ tñ consequens ē falsum
⁊ h̄ est q̄ differēs a te nō ē inferi⁹ ad dñs
ab ente q̄ uis illi te sit inferius siue minus
cōdē q̄ li ab ente. Quinta cū dōbito me-
dio. s. q̄ sumat inferi⁹ pporciōtū suo su-
plori quo ad cōes respectum vel amplū
vel restrit⁹ ⁊ sic de alijs circūstātijs vt
sunt tps locus ideo nō seq̄ tu es oīs ho-
mo h̄ plato ē homo. ergo tu es plato q̄
hoc medium nō ē pporcionatū q̄ ad de-
structionē ideo d̄ cē tale plato ē homo
h̄ sitr non sequit tu differēbas ab instan-
ti ē fuit instans. ergo tu differēbas a c̄ in-
stanti sed mediū d̄ esse pporcionatū
tali me c̄ instans fuit instans tecum siue

quando tu fuisti. ergo rē. Sexta ad
suū inferius consequentia significante
p̄cise ex compositione iuarum partium
p̄cise primarie signitium consequētia ē
bona formaliter ⁊ de forma. q̄ dicit pp
subordinationem ⁊ variationez signifi-
cationis vt sup̄a.

Aduerte tamē q̄ aliquando valet cō-
sequētia sine medio de ma tñ vt arguit
magister sic valet omne aial currit. er-
go omnis homo currit quia oppositum
consequentis repugnat anti qm̄ hec re-
pugnant oē animal currit ⁊ homo nō cur-
rit q̄ ex his sequitur impossibile v̄z hō
non est animal in baroco. Est igitur bo-
na de materia q̄ impossibile est hominē
non esse tenet propter medium necessa-
rium omnis homo est animal rē.

Tertia regula requirit sex limitatiōes
Prima a superiori distributo q̄ sin distri-
butione non valet. Unde non enim seq̄
tur nō omne animal currit ergo nō om-
nis homo currit vt patet p̄ equalentem

Secda mobilit̄ q̄ immobiliter nō se-
quitur. vt in instantia vbi tu nō incipis
esse coloratus. ergo tu nō incipis esse al-
bus. Sitr non sequitur non contingē
hō ē aial ergo non cōtingē iste hō est
animal. Tertia rōne totius extremi
q̄ non sequitur ratione partis vt tu nō
es aliq̄lis asinus igitur tu nō es apparēs
asinus. similiter non sequitur tu nō es ali-
quod ens vbi est sol. ergo tu non es hoc
ens te demonstrato. Quarta quolibet
altero non variato quia non sequit nul-
lum animal currit. ergo nullus homo vi-
det. Quinta sine medio vbi respectu
terminoz modalium q̄ nō seq̄ nullus
hominem scis non esse. ḡ antichristum
nō scis non cē q̄ antecedens ē vey cum
suū d̄dictorium sit falsum aliq̄ hoīem
scis nō esse q̄ li homo solū supponit pro
li hoīe q̄ ecū x̄bū p̄ncipale sit hoc x̄bum
scio scis ⁊ consequens ē falsū vt p̄z s̄z be-
ne sequitur cum hoc medio anti. h̄uit ē
aliquis hō. Sexta ad suū inferi⁹ cōtina

significatōe p̄cise ex cōpositione suarū
p̄rium p̄cise significantiū cōsequentia
est bona tam formaliter q̄ de forma qd̄
dicitur propter illud quod in alijs.

Regulas alias

tangentes q̄ritatē p̄pōnum
seriatim p̄pono. Quaz p̄ri /
ma regula. Ab v̄lī ad suā indefinitā v̄l
p̄ticularem taz affirmatiuā q̄ negatiuā
est bona consequentia.

Secūda a particulari vel indefinita
ad suam vniuersalem non valet argu /
mentum nisi gratia materie.

Tertia ab v̄lī affirmatiua ad oēs su /
as singulares tam collectiue q̄ diuisiue
est bona consequentia cum debito me /
dio ⁊ contra collectiue.

Quarta ab v̄lī negatiua ad q̄libet
suā singularem sufficienter enumeratam
est bona cōtra siue cū debito medio siue si
ne debito medio ⁊ ecōtra valz cū medio.

Quinta a p̄ticulāri ad suā indefinitā ⁊
⁊ contra est bona cōtra tam affirmatiue
q̄ negatiue.

Sexta a p̄ticulāri v̄lī indefinita ad om /
nes suas singulares diuisiue sūptas est
bōa cōtra cum debito medio.

Aduerte q̄ oēs iste regule solū idgēt
vna limitatōe. s. cōtra si gēte p̄cise ex cō /
pōne suaz p̄riū p̄ci p̄marie si gētius p̄p /
s bordinatōe ⁊ variatōe si gētōis q̄a
tunc falsificari possent oēs regule sine
dicta limitatōe. Ulteri⁹ aduerte q̄re sex
sunt regule b⁹ capli. ⁊ nō plures. Causa
b⁹ ē q̄ aut vniuersales opant ad p̄ticu /
lares ⁊ indefinitas siue affirmatiue siue
negatiue ⁊ sic ē p̄ma. aut cō ⁊ sic ē 2^a. q̄ si
v̄lī cōpetur ad singulares hoc ē dupli /
citer q̄ aut vniuersalis affirmatiua cō /
pat ad singulares ⁊ cō ⁊ sic ē 3^a aut v̄lī
negatiua cōpat ad singulares ⁊ cō ⁊ sic
est 4^a aut indefinita cōpat ad singula /
rē ⁊ cō ⁊ sic est 5^a aut indefinita ⁊ p̄ticula /
ris cōpat ad singularem ⁊ sic ē 6^a. Possz
dari septima opando singulares ⁊ inde

finitas ad p̄ticularem. Nā affirmatiue a sin /
gulari ad indefinitā v̄lī p̄ticularem si nō me /
dio valet cōtra. negatiue aut cū medio.

Hanc tamen septimā cōpositā tacuit
magister q̄ illā posuit in supiori caplo
cū dixit. ab inferiori ad suū superius nega /
tione postposita est bona consequentia
⁊ ab inferiori ad suū superius. Et p̄ hoc
p̄z responsio ad instantiā magistri q̄ p̄ri /
mā regulā cū arguit qd̄ illa consequentia
non valet incipit omne ens esse. ergo in /
cipit aliquid ens esse q̄ antecedēs ē ve /
rum ⁊ cōsequēs falsū vt patet exponen /
do ⁊ tamen arguitur per regulam. q̄ ⁊ c.

Dicitur q̄ nō arguit p̄ regulā q̄ nul /
la illaz est alicuius quantitatis. ⁊ si p̄bas
quia in p̄ima subicitur terminus cōis si
gno vniuersali determinat⁹. ergo ē vni /
uersalis ⁊ in 2^a subicitur terminus cōis
si g p̄ticulāri determinatus. ergo est par /
ticularis tenet consequentia per diffini /
tiones datas in sumis. Dicitur negā /
do ambas cōsequentias. ⁊ ad diffinitōes
dico q̄ intelligūt sic. In qua subiciit ter /
minus cōis solo signo vniuersali deter /
minatus aut solo signo p̄ticulāri deter /
minatus existerē aliquid illius qd̄ dicitur
p̄ p̄elacentem h̄ aut nō ē ita quare ⁊ c.
Et ad instantiā q̄ secūdā regulā cū arguit
q̄ illa cōsequentia valet aīal est hō. ergo
omne aīal est homo quia p̄ cōis q̄libz alia
valet a sua indefinita ad vniuersales. q̄
valeat p̄batur quia ista p̄pō aīal est hō
si gēt omne animal esse hominē sed omis
p̄positio significat q̄cqd̄ seq̄t ad eā. er /
go cōsequentia est bona. Dicit⁹ negando
p̄mam cōtriam ⁊ ad p̄batōnē cōcedo q̄
ista aīal est hō si gēt oē animal esse homi /
nē ⁊ q̄ oīs p̄pō si gēt q̄cqd̄ seq̄t ad eā. q̄
cōsequentia est bona. negat illa cōtriam q̄ l̄z
oīs p̄pō significet q̄cqd̄ seq̄t ad eā n̄ tñ
q̄cqd̄ si gēt p̄pō seq̄t ad eā. Si tñ argues
ista p̄pō aīal est hō si gēt adequate oē aīal
esse hoīez illa cōtriam est bona cōcedit cō /
sequentia sed negat antecedēs q̄ nulla
p̄pō si gēt adequate oē aīal esse hoīez nisi

aliqua talis oē aīal ē hō. Et ad instan-
tīā sēcūda rēgulā cū arguit q̄ illa p̄ntia
non valet necessario oīs hō est aīal z īstī
sūt oēs hoīes. ergo necessario īstē hō est
aīal z īstī hō ē aīal z sic de singulis q̄ ante-
cedens est vēr z cōsequēs falsū: vt p̄ p̄
exponentes z tñ arguit sēd m regulā g.
rē. Sītr non valet cō sic cōtingenter ī
hō est aīal z sic de singulis z īstī sūt oēs
hoīes. ergo cōtingenter omīs hō est aīal
q̄ antecedens ē vēr z cōsequens falsum
Dicīt q̄ nō arguit sēd m regulā q̄ nulla
illaz est aīcui q̄ntitatis pp̄ illud qd dī-
cebat ī rīfione ad prīmū argumētū
z īstantiā. Contra quartā cū argu-
it qd īsta cōsequentia nō valet nulla chī-
mera que currit mouet. ḡ chimera q̄ cur-
rit non mouet q̄ antecedēs est vēr vt p̄
z consequens falsū q̄ sequitur chimera q̄
currit non mouet ḡ chimera currit z īl-
la non mouet tenet p̄ntia a resolutione
de quī īstī illa illud. Dicitur quod cō-
sequentia ē optima non negat q̄ oīs sit
falsum. ad p̄bationē dī q̄ nō licet resol-
uere relatiuū nisi ī affirmatiua z non ī
negatiua. Sītr si arguis sic null⁹ hō
currit. ḡ īsta hō non currit dī q̄ non ar-
guīt ad suā singulārē. q̄ termin⁹ debet
p̄eodē supponere. Et ad īstantiā contra
5ª regulā cū arguit q̄ īsta p̄ntia nō va-
let. aīal est genus. ḡ aliquod aīal ē genus
q̄ aīis est vēr vt patet z cōsequēs falsū
q̄ dīctoriū ē vēr nullū aīal ē genus
z tñ arguit p̄ regulā q̄ si hoc nō cēt li a-
nīmal ī 2ª supponeret p̄sonalīē pp̄ illd
signū aliqd. z īn p̄ma mālīter dīcēn-
do aliqd aīal est species l̄z hōmo materi-
alīter supponit z non limitat ad suppo-
sitiōē p̄sonalem pp̄ illud signū aliqd
ḡ z īn illa aliquod aīal est gen⁹ supponit
l̄ aīal sītr mālīter z non p̄sonalīē. Dicīt
cōcedendo q̄ p̄ma consequētia nō va-
let. quā non arguitur p̄ regulā cū li aīal
supponat p̄sonalīter z ad p̄bationem
cū dicitur dicendo q̄ aliquod hōmo est
species li hōmo supponit materialīē. ḡ

dicendo aliqd aīal est genus li aīal sup-
ponit materialīter negatur consequen-
tia. q̄ li hōmo non est neutri generis. īd
illud signū aliquod trahit ad neutruz
genus. sed cum li animal sit neutri gene-
ris additū signū neutri generis limitat
ad p̄sonalem z indefinitam īstius par-
ticularis aliquod animal est genus ē illa
aliquod viuens est gen⁹ Ad vltimā
īstantiā cōtra 6^m regulā cū arguit
illa p̄ntia nō valet necessario hō ē animal
z īstī sunt oēs hoīes ḡ necessario ille hō
est animal z necessario īstē hōmo ē aīal
z sic de singulis. antecedēs est vēr z cō-
sequens falsum. Dicitur q̄ non arguitur
per regulā. quia illa nō est indefinita ne-
cessario hōmo est animal quia non est
quanta z si aliquis. ad hoc auctor dicit
q̄ si dicas ergo dico q̄ non quare. rē.

E propositio

nibus non quātis sicut exce-
ptiue v̄l exclusiue regule sūt
ponēde. Quā p̄ p̄ma regula ē ab exclusi-
ua ad suā v̄lem de terminis transposita
p̄ntia est bona.

Sēcūda regula. Ab exclusiua ad exce-
ptiuā sibi contradicentem est bona cō-
sequentia.

Tertia regula. Ab inferiori ad suū
superius a parte subiecti dictione exclu-
siua additū subiecto est bona cōsequentia

Quarta regula. Ab inferiori ad suū
superius a parte predicati dictione exclu-
siua addita subiectis non valet conse-
quentia sed econtra sic cū debito medio

Prima regula requirit. 6. limitationes

Prima ab exclusiua primi ordinis.
quia si secundi vel tertij ordinis non se-
quitur. quia non valet. hōmo tantum ē
animal. ergo omne animal est hōmo. an-
tecedens. n. verus est. vt patet per expo-
nentes z consequens falsum. Simi-
līter non valet consequentia a propo-
sitiō significat p̄cise sicut est ergo om-
ne significans p̄cise sicut est a pro-

positio quia antecedens est verum et consequens falsum. 2^a affirmatiua quia negatiua non sequitur siue negatiua nota exclusiōis ut dicendo non tamen homo est animal. quod omne animal est homo quia ans est verum et consequens est falsum. siue non negatur nota exclusiōis dūmodo propositio sit negatiua quia non valet dicendo tamen suba non ē accidens quod omne accidens est suba antecedens est verum ut patet per exponētes et consequens falsum. 3^a ad suam vniuersalem affirmatiuam factam de terminis transpositis quia ad negatiuam non valet quia non sequitur tamen homo currit. quod nullus currens est homo. 4^a ipsis in recto existibus et non in obliquo et propter hoc soluuntur instancie magistri quia non valet tamen asinus est hoīs. quod cuiuslibet hoīs est asinus? antecedens enim est verum et consequens falsum posito quod nulla sit possessio hoīs nisi asinus? non tamen quilibet homo habet asinum. Sicut non valet cuiuslibet hoīs est asinus? quod tamen asinus est hoīs. est. n. ans verum et consequens falsum posito quod quilibet homo habeat asinum et equum. Magister tamen vituperat istam conditionem et vocat rudes eos qui ponunt eam quia si ne illa potes saluare regulas et dicere ut ipse dicit ad primum quod illa non ē sua vniuersalis antecedens sed illa omne ens hoīs ē asinus? Consimiliter ad secundum exclusiua assignata non bene assignat sed est illa tantum habens asinum est homo cum illa propositio cuiuslibet hoīs est asinus equalcat huic. quod libet homo est habens asinum cui? exclusiua est tamen. omne habens asinum est homo. 5^a conditio propositiōis significationibus ex compositione suarum partium precise primarie significantium propter subordinatōem et variationem significationis. 6^a vniiformiter suppositiui. quia non sequitur tamen sortes est aliquis homo currens quod omnis homo currens ē sortes. quia posito quod solus sortes currat de masculis. nullo tamen scie currat. ans est verum et consequens falsum. Et propter hoc soluitur alle instantie magistri quia non sequitur tamen ens necessario est substantia

quod omnis substantia necessario est ens quia ans est verum et consequens falsum. ut patet per exponētes. Dicitur. n. quod illa non ē vniuersalis illius exclusiue sed illa omne ens necessario substantia est ens quia sicut in exclusiua non determinabat illum terminum ens si necessario sed solus si substantia ita in vniuersali debet esse. Sicut cum arguitur quod non sequitur omnes apostoli sunt. 12. quod tamen. 12. sunt apostoli tenendo si omnes collectiue. quia antecedens est verum et consequens falsum. quia secūda exponens est falsa et nulla non. 12. sunt apostoli quia Petrus et Paulus sunt apostoli sunt aliqua non. 12. Dicitur quod quando si omnes tenet collectiue sua exclusiua non exponit per negatōem infinitantē sed per notam pluralitatis isto. 12. sunt apostoli dei et non plura quod. 12. sunt apostoli dei illa est vera et exclusiua similis. Quando autem tenetur diuisione tunc enim corresponsdet dicta exclusiua exponibilis per negatōem infinitantem quia tam vniuersalis quod exclusiua sunt impossibiles propter implicationē suarum exponētium. 2^a regula requirit. 6. limitationes. prima ab exclusiua affirmatiua quia a negatiua non valet quia non sequitur non tamen sortes currit. ergo nullus homo preter sortes currit. 2^a primi ordinis quia non sequitur sortes tamen est homo. quod nihil preter sortes est homo quia ans est verum et consequens falsum. Tertia ad exceptiuam negatiuam quia non sequitur tamen sortes currit. quod omnis homo preter sortes currit. Quarta propriam ad quam duo regunt. primo quod illud a quo fit exceptio stet confuse distributiue mobiliter secūda quod illud quod excipit sit iserius ad illud a quo excipitur et si exceptiua non erit propria non valet. Quinta sibi corresponsdetem. pro quo aduerte quod ad hoc quod exceptiua sit corresponsdens exclusiue reguntur due conditiones. prima quod sub exclusiue sit terminus positus ex subiecto et predicato exceptiue. fa sic precise supra. scilicet quod termini supponat precise per eisdem propter primam non valet consequentia tamen

homo est animal intelligens. ergo nihil
 propter hoc intelligit. pp 2^a non valet ab
 illa exceptiua ad exclusiua null^o homo per
 sortem currit. g^o tamen sortem est homo curres nec
 est valit dicendo tamen sortem est aliquis homo cur
 res. g^o nihil quod est homo propter sortem currit. Et
 sic soluit ista magistri cui arguit quod non
 sequitur nullus homo propter sortem currit. g^o tamen
 sortem est homo curres quia ans est vix^o ans fal
 siu posito quod sortem currat et nullus ali^o
 masculus s^z mulieris sic. p^z responsio quia
 deficit illa additio quod exclusiua non est sibi
 correspondens s^z deesse illa tamen sortem est ali
 quis homo curres. 6° additio p^opositio^o signifi
 cat^o p^ose ex^opositio^o suar^o p^oti^o p^omarie
 signifi^o quod d^o p^o subordinatio^o et varia
 tio^o signifi^o. 7° similes limitatio^oes reg
 ratur^o est. 3ª regula. 7. regit limitatio^oes
 p^o ab inferiori ad suu^o superi^o p^o se quod per
 accidens non sequitur. vñ non valet tamen homo cur
 rit. g^o tamen albu^o currit et si hoc sit albu^o: quia
 stat ans est vix^o sine ante. 2ª sine distribu
 tio^o quia non sequitur tamen ois homo currit. g^o tamen ois
 aial currit quia posito quod ois homo currat et ni
 hil aliud ans est vix^o et ans fl^z 3ª affirma
 tiue quia negatiue non sequitur. vñ non valet
 non tamen homo est sensibilis g^o non tamen aial est sensi
 bile quia ans est vix^o et ans fl^z. Et pp h sol
 uit istantia magistri cui arguit quod non sequitur
 tamen suba non est accns. g^o tamen aliqd non est
 accns quia ans est vix^o et ans falsum vt p^z
 p^o exponetes. quia non arguit^o regulam quia n
 arguitur affirmatiue. S^olt^o cu^o arguit quod
 non sequitur tamen corp^o non est indiuisibile. g^o
 tamen sba non est indiuisibilis quia ans est vix^o et
 ans falsu^o vt p^z p^o exponetes. de ante p^z
 de ante pbat quia 2^a expones est fl^z. f. qd
 lz non sba est indiuisibile na albedo i pari
 ete est non sba et tamen non est indiuisibilis quia est
 extesa ad extesio^oes p^oietis. D^o quod si argui
 tur^o regulam quia non arguit affirmatiue.
 Hoc dictu^o est de itetione magistri^o conuas
 cu^o supoo^oratio^o t^o d^o q^o i^o e optia conua
 tamen corp^o non est diuisibile. g^o tamen sba non est
 diuisibilis quia exponetes conuas sunt ve
 vt p^z intelligit. 4ª rone toti^o extremi

quia ratione partis non valet consequen
 tia. vñ non sequitur tamen. apparet asinus cur
 rit ergo tantum aliquis asinus currit
 posito. n. quod sortem appareat asinus quia
 currat. e ans vix^o et ans fl^z 5ª altero ex
 tremo non variato quia non sequitur tamen homo cur
 rit. g^o tamen aial mouet. 6^a i suppo^o psona
 li quia non sequitur tamen homo est sp^os specialissima
 ad sortem et platonem. g^o tamen aial est sp^os sp^oa
 lissima ad sortem et platonem quia ans est vix^o et
 ans falsum 7^a conua^o est bda ipa signifi^o p
 esse ex^opositio^o suar^o p^oti^o p^omarie
 rite signifi^o pp subordinatio^oes et variatio
 ne signifi^o vt dictu^o est sepe. 4^a non
 idiget limitatio^oib^o ex quod conua^o non valet
 format^o n^z de forma quia arguit a supio
 ri ad suu^o inferi^o affirmatiue et distribu
 tiue quod non valet vt dictu^o est in 3^a. c. Et at
 cu^o me^o debito bene valet.

A termino stante confuse tamen vt d^otermi
 nate ad eundem statem distributiue non
 valz conua. A termino stante distribu
 tiue ad eundem statem determinate co
 sequentia est bona. A termino stante co
 fuse tantuz ad eundem statem definite re
 spectu eiusdem sincat^oegozemati^ois n
 valet conua. Iste regule ex dict^o patent in
 terminis perscrutanti.

Onende sunt regule p^otinecti
 atz imp^oinentin^o terminozu^o et.

Quarum p^oia est ab affirmati
 ua vñus disperati ad negatiua alteri
 us est bonum argumentum. Ecotra qñ
 cuq^o sunt due propositiones quaz sub
 lecta et predicata conuertuntur manen
 te consimili denominatione ab vna ad
 reliquam est bona consequentia ab vno
 conuertibili ad reliquu^o est bda conua et co.
 Ab vno correlatiuozum ad reliquuz p^o
 positiob^o existetibus de 2ª adiacete est
 bona conua. A termino p^ouatiuo ad ter
 minu^o infinitum est bona consequentia
 et non econtra. Ab affirmatiua de pre
 dicato infinito vel p^ouatiuo ad negati
 uu^o de p^oto finito est bona consequentia
 econtra non. A negatiua de predicato i

h

finito ad negatiuam: de predicato ifinito cū debito medio est bona consequētia.
 Pro intellectu harum regularum faciam duo. p^o declarabo terminos pertinentes et impertinentes. Secundo limitabo regulam. Primo igitur aduerte q^d terminorum quidam sunt pertinentes et quidam impertinentes. Impertinentes sunt illi quorum vnus potest indifferenter affirmari et negari de altero supposito nō corrupto vt albus et homo et similes. Pertinentes vero sunt duplices. q^{ia} vt sunt pertinentes disparati et pertinentes sequela. Pertinentes disparati sunt illi quorum nullus potest vere affirmari de altero: vt homo et asinus. Pertinentes sequela sunt illi ex quorum vno sequitur alter vel propositio in qua ponitur vnus illorum est illatiua propositionis in qua po-

nitur alius. Et ibi sunt duplices quia vt ex vno sequitur aliud et e^o: vel ex vno sequitur aliud et non e^o. Si prius modus est dupliciter. quia si ex vno sequitur aliud et contra. vel est respectu cuiuscunq^{ue} verbi. et sic dicuntur conuertibiles simpliciter vel respectu huius verbi est tantum de secundo adiacente. et sic dicuntur termini correlatiui. Si vero secundo modo. s. q^d ex vno sequitur aliud. et non e^o adhuc est dupliciter aut ē respectu huius verbi est de secundo adiacente et sic terminus a quo non conuertitur subsistendi consequentia dicitur prior et alter posterior. vel est respectu cuiuscunq^{ue} verbi: et sic terminus inferius dicitur inferior. illatus vero superior.
 Et vt has diffinitiones recte discernere possis iⁿ margie feci arbozem. q^{ue} tibi declarat.

Termini

Impertinentes

Pertinentes

Disparati

Sequela

Mutuo

Non mutuo

Conuertibiles

Relatiui

Prior posterior

Superius inferius.

Prima regula

7. limitationes requirit. Prima Ab affirmatiua vni^{us} disparati simpliciter

sumpti sine determinatione. quia non
sequitur. tu contingenter es homo. q̄ cō-
tingenter non es asinus qm̄ antecēdēs ē
verum ⁊ cōs falsum. q̄ ex illo sequit̄ q̄
tu posses esse asinus: pro quo scias q̄ p
positio exponēda rōc huius termini cō-
tingenter ē exponēda p oppositas q̄li-
tates vt cōtingenter tu curris sic exponi-
tur. tu curris ⁊ pōt eē q̄ tu nō curris. s̄z
illa cōtingenter tu non curris exponit̄
sic. tu n̄ curris ⁊ potest eē q̄ tu curras. ⁊
sic de singulis. ideo si contingenter tu nō
es asinus sequitur formaliter q̄ potes eē
asinus. 2^a ad negatiuam alteri⁹ simplr
sumpti pp idē. 3^a ppositionib⁹ signib⁹
ex cōpositōe suoz terminoz p̄ci⁹ pma-
rie signitū pp subordinatiōē ⁊ variatō-
nē signitōis. 4^a a pte p̄dicati q̄ a par-
te subiecti nō valet. vt hō ē aīal. ḡ asin⁹
non ē aīal. 5^a subiectis vniformiter sup-
ponētibus q̄ nō sequitur aīal currit. ḡ
nullum aīal quiescit. 6^a in finis discre-
tis. q̄ in terminis cōib⁹ nō sequitur sim-
plr. vt sic arguendo. ille de⁹ ē pater. ḡ il-
le deus non ē filius. certum ē q̄ nō seq-
tur q̄ ille finis dūs ē tanq̄ communis
tribus suppositis diuinis. S̄l̄r nō seq-
tur. hō ē cōmunis sor. ḡ non ē platōi. s̄z i
talibus t̄minis discretis seq̄ modificā-
do negatiuā alteri⁹ dispat̄. sequitur. n.
f⁹ deus ē pater. ḡ ille de⁹ aliquo modo
non ē filius. Similr sequitur homo cōis
ē sor. ḡ hō aliquo mō nō ē cōis platōi.
⁊ hoc ē vez. q̄ hō cōis l̄z sit sor. ⁊ plato
non tamē eo modo quo ē sor. ē plato: s̄z
sicut nō ē plato. 7^a ⁊ simplr de p̄tī de
p̄terito ⁊ de futuro. q̄ nō sequit̄ abso-
lute. tu fuisti albus. ḡ tu nō fuisti niger.
tu eris albus ergo tu non eris niger. s̄z
bñ sequitur limitate tu fuisti alb⁹. ḡ aliqñ
tu nō fuisti niger. Similr tu eris albus
ḡ aliqñ tu non eris niger ⁊ nō eo⁹ q̄ ex
pura negatiua nō sequitur affirmatiua.
Et pp hoc p̄z ad instantiā magistri⁹ cuz
arguit q̄ nō sequitur brunellus ē asinus.

ḡ brunellus ē risibilis tenēdo lī risibilis
in genitiuo q̄ aīal ē vez ⁊ cōs falsū. Di-
citur. n. q̄ risibilis i genitiuo ⁊ asin⁹ nō
sūt termini dispat̄. sed bene in nomina-
tiuo. 2ª regula. s. regit̄ limitatōes. p^a
q̄ subiecta ⁊ p̄dicata ⁊ copule ouertū-
tur quo ad primaria signa. p̄p̄ea nō seq-
tur hō ē aīal. ḡ hō ē hō q̄ hō ē hō cōuer-
tat̄ cum aīali i signō sedario cū ad hōi-
nē sequat̄ format̄ ⁊ v̄tualr aīal. nō tñ
in signō p̄ncipali ouertūtur. 2^a ⁊ quo
ad modos signi. propterea nō sequitur.
tū es homo. ḡ tu es hoies. q̄ l̄z homo
hoies hoies hēant idē significatū tñ nō
significant eodem mō. q̄ hō sign⁹ p mōz
vni⁹ ⁊ p mōz p̄ncipij. hoies x̄o p mōm
plurium vel p mōz p̄ncipij. sed hoies si-
gnificat p mōz vni⁹ ⁊ p mōz termini vt
cui⁹. p̄p̄erea nō sequitur. tu es aliquo⁹. ḡ
tu es oī⁹ ⁊ qualicūq̄ q̄ aliquo⁹ l̄z oīm
modū significet nō tñ oīm modū oī⁹ f⁹.
gnificat s̄z per mōz vt a quo. q̄ l̄z aliquo
oīm mōz sign⁹ p̄tīue ⁊ diuīsiue. s̄z l̄z oī⁹
significat distributiue affirmatiue. hec
est grammatica speculatiua intelligun-
tur. Tertia manente simili deno-
minatiōe propositionumq̄ sint eius-
dem qualitatis ⁊ quantitatis. propterea
non sequitur. homo currit. ergo nō cur-
rit homo. homo currit. ergo tantum
homo currit. Quarta vtraq̄ propo-
sitiōe significante p̄cise ex composi-
tione suoz terminoz p̄cise pri-
marie significantium propter subordi-
nationem ⁊ variatiōnem significatio-
nis: Quinta vniformiter supponen-
tium. propterea soluitur instantia ma-
gistri. quia non sequitur quilibz homo
est vnus homo. ergo omnis homo est
vnus homo. quia l̄z homo a parte subie-
cti latius supponit in secunda q̄ in pri-
ma. Dicit tamen magister q̄ ista non cō-
uertūtur proprie licet tamē sint similia
his at̄ f̄uat̄ ab vna ad reliquā valet cō-
sequētia tā affirmatiue quaz negatiue.

Contra hanc regulam facit argum^o
 Stroodus q^o nō sequitur. tu q nō es asin^o
 es hō. g^o tu q es asin^o nō es hō. an^o ē ve-
 rū r^o cōs falsū. p^o q^o suū dīctoriū ē fal-
 sū. p^o q^o illa seq^o tu es asin^o. Ad hoc dat
 duas r^ossiones. p^o dicit q^o ambe sūt x^oe
 p^o. n. ē affirmatiua q^o sūt copulatiue te nō
 eē asinū r^o te esse hoīez. 2° x^o cū sit ne-
 gatiua sūt opposit^o copulatiue affir-
 matiue correspondēti r^o sūt dīstīctiue
 q^o tu nō es asin^o. v^o q^o tu nō es hō id am-
 be x^oe sunt. vñ ille dīcūt. tu q es asin^o
 es hō. tu q es asin^o nō es hō. p^o sūt co-
 pulatiue 2° dīst^o opposit^o. Similr ille
 dīcūt. tu q nō es asin^o es hō. r^o tu q es asi-
 n^o nō es hō p^o sūt coplatiue. 2° x^o dīst^o op-
 posit^o. Et sic p^o r^ossio fm hanc opinio-
 nē q^o pulchra est. q^o cōia ē bona. Alia r^ossio
 quā seq^o Stroodus ē dīstīguēda an
 negatiō i p^o. ppositiōe cadit s^o totā opōz
 vel s^o partē. Si s^o totā negat cōia. q^o nō
 fua^o v^orobtq^o cadē q^olitas. si x^oo cadit s^o
 2° opōez cedit cōia s^o negat an^o sic
 r^o cōis. nec tūc dat dīc^o p^o ablatōez ne-
 gatōis ppositiue s^o p^o additōez alteri^o de
 nouo 3° regula tres regit limitatiōes.
 p^oia ab vno ouertibili ad reliquū rōne
 toti^o extremi. q^o rōne p^ois nō seq^o vt dī-
 cūt a ē v^oez. g^o dīctoriū dīctorij a ē
 v^oez dato q^o a sit illa hō ē asinus. an^o ē
 v^oez r^o cōis falsum. q^o nihil ē dīctoriū
 dīctorij a nisi a. l^o dīc^o ouertat cū li
 dīc^o dīctorij nō tñ addēdo li a. r^o sic
 soluit instātia mag^ol. q^o nō seq^o. fortez
 scis eē hoīez. g^o fortez scis eē risibiles. q^o
 posito q^o nescias q^o sit passio sortis. im-
 mo credas q^o risibile sit passio brunelli.
 an^o ē v^oez r^o cōis falsum. Dīcēdū q^o licet
 li hoīez r^o li risibilē ouertatur: nō tamē
 sciens eē hoīez r^o sciēs eē risibilē ouer-
 tuntur q^o sūt p^odicata. 2° cōitā sūt p^o
 cise cōpositione suoz terminoz p^ocise
 p^omarie sūt p^o subordinationez r^o
 variatiōez sūt p^ose. vt sepe dīctū est. 3°
 vniformiter supponētū. quia nō valet
 quilibet homo currit. g^o omne risibile

currit quia latius supponit risibile q^o
 homo. Istis autem fueris est bona con-
 sequentia tam formaliter q^o de forma.

4° regula. 4. regit limitationes. p^o
 ab v^o correla^o ad reliquū correlatiū
 totale. r^o sic soluitur instātia mag^ol
 quia non valet pater est ergo filius est.
 quia stat q^o sit pater r^o non habeat filiū
 sed filiā. Similiter non valet filius ē
 ergo pater est. quia stat q^o sit filius r^o nō
 habeat patrem sed matrem Et causa ē
 quia pater vel mater est v^o correlatiū
 totale filius vel filia aliud correlatiū
 totale. non autem pater correlatiū to-
 tale nec filius. Et si non placet tibi hec
 p^oima limitatio dīcas q^o pater r^o filius nō
 sunt correlatiua sed bene pater vel ma-
 ter filius vel filia. 2° cum verbo sub-
 stantiuo de 2° adiacente. quia non seq^o
 pater est barbatus. ergo filius est bar-
 batus pater currit. ergo filius currit.

3° de presenti quia non sequitur pa-
 ter fuit. ergo filius fuit pater erit. ergo
 filius erit. Quarta propositionibus
 significatib^o ex oppositōe suoz t^ominoz
 p^ocise p^omarie significatū. cōsequē-
 tia ē bona propter subordinatiōez r^o va-
 riationē significatiōis. 5° regula qua
 tuor regit limitatiōes. p^oima a t^ono p^o
 uatiuo ad terminū īfinitū ppositiōibus
 ex^ontibus affirmatiuis. q^o i negatiuis nō
 seq^o. vñ nō valet lapis nō ē iniust^o. g^o la-
 pis nō ē nō iust^o. an^o ē v^oez r^o cōis falsū.

2° nō facta alia variatiōe t^ominoz q^o
 nō seq^o fortes ē iniustus. g^o plato ē non
 iustus q^o variatū ē subm. 3° cōia ē bōa
 ipa sūt ex opōe suoz t^ominoz p^ocise p^o
 marie sūt p^o subordinatiōez r^o vari-
 atiōez sūt p^ose. 4° vniformiter suppo-
 nētū. q^o nō valz q^oz hō ē iniust^o. g^o ois
 hō ē nō iust^o. r^o p^o h soluit instātia ma-
 g^ol cū arguit. a t^ops fuit īfinitū. g^o a t^oe
 p^o fuit nō finitū ponēdo q^o a t^ops fuerit
 p^oteritū īfinitū t^onatū ad istās p^osens.
 an^o ē v^oez r^o cōis falsum. Similiter cū
 arguit. linea ē idiustibilis. g^o linea ē nō

diuisibilis. antecedens est verum cum
 non habeat latitudinem et profundita-
 tem. et tamen ens est falsum: quia est di-
 uisibilis secundum longitudinem. Dicitur. n. q. i
 finitus et indiuisibile non sunt termini
 priuatiui. quia non dicunt defectum cum
 conueniant deo quare non mixtum est. si a. ta-
 lis omnia v3. Sexta regula. 4. limitatio-
 nes requirit prima quod affirmatiua de pre-
 dicato infinito vel priuato totali et per
 prius hoc non valet animal significat non
 hominem ergo animal non significat ho-
 minem. 2. cum verbo de presenti. et sic
 soluitur instantia magistri. quia non se-
 quitur tu fuisti non albus. ergo tu non
 fuisti albus. posito enim quod beris fueris
 albus et pridie niger. ens est verum et ens
 falsum. sed oportet arguere cum deter-
 minatione in illis de preterito et de fu-
 turo ut si tu fuisti albus. 3. in termi-
 nis rectis quia in obliquis non tenet re-
 gula. vbi non sequitur asinus est non sortis. sed
 asinus non est sortis ens est verum et ens
 falsum posito quod omnis asinus sit tam sortis quam
 platonis. Similiter non sequitur sortis est non
 asinus. sed sortis non est asinus posito. n. quod sor-
 tes habeat asinum et equum ens est verum
 et consequens falsum. 4. ad negatiuas
 de predicato finito proponibus signifi-
 cabus precise ex compositione suorum ter-
 minorum precise primarie significantium
 propter subordinationem et variationem
 significationis. 5. vniuersimter supponendum
 quod non sequitur quilibet homo est non
 asinus. ergo omnis homo non est asinus.

Septima regula tres requirit limita-
 tiones prima negatiua de predicato fini-
 to ad affirmatiuam de predicato infini-
 to cum debito medio et propter hoc solu-
 tur instantia magistri quod non sequitur sor-
 tes non est asinus et sortis est sed sortis est
 non asinus cum ens sit verum et ens falsum
 posito quod sortes nihil habeat quod non argu-
 itur cum debito medio quod debet esse sor-
 tes. et aliquid. Similiter non valet asinus non est
 sortis et asinus est. ergo asinus est non sor-

tes cum ens sit verum et consequens falsum
 dato quod nullus asinus sit alicuius quia
 illud non est debitum medium sed debet
 esse tale asinus est alicuius quod recipi-
 gnat casui. secunda consequentia est bo-
 na ipsa significante ex compositione su-
 orum terminorum precise. primarie si-
 gnificantium propter subordinationem
 et variationem significationis ut sepe
 dictum est 3. vniuersimter supponendum
 ideo non sequitur berta non est aliquis
 homo et berta est ergo berta est non ho-
 mo sed bene sequitur. ergo berta est non
 aliquis homo.

Respondenter. Ad predicta
 alie regule inferuntur que sunt
 decem. Quarum prima ab omnibus
 exponentibus simul sumptis ad exposi-
 tam ex bona consequentia et e contra.

Ab omni exponentibili ad quamlibet
 suarum exponentium consequentia est
 bona sed non e contra. Ex cuiuslibet
 exponentis contradictorio sequitur con-
 tradictorium expositi sed non e contra.

A resoluentibus ad resolutum est bo-
 na consequentia sed non e contra.

Ab officiantibus ad officiatum est bo-
 na consequentia sed non e conuerso.

A descriptione ad descriptam est bo-
 na consequentia et e conuerso.

A sensu composito ad sensum diuisum
 non valet consequentia et e contra.

Ab vna causa et ita ad propositionem
 habentem illam causam est bona conse-
 quentia et non e conuerso. Ab actiua ad
 passiuam est bona consequentia et e contra.

A 3. adiacere ad 2. adiacere affirma-
 tiue et sine tunc distrabere est bona omnia.

Non quod in 6. primis et octaua vna conditio
 sufficit. scilicet omnia signa: per ex opore suorum
 per primum primarie signantium per subor-
 dinationem et variationem significationis. et per
 per ad instantiam magistri in illas. Ad instantiam
 magistri in per quod arguitur quod non sequitur aliquis
 homo currit et non est aliquis qui taliter currat. sed quod
 listis homo currit quod posito quod non sint in mun-

do nisi homines albi quorū aliqui cur-
rant aliqui sedcant. an̄s est vez̄ 7 cōis
falsum. Dī q̄ cōia nō valet q̄ 2^a expo-
nēs nō ē i^a affigta sed i^a 7 nībīl ē aliq̄līf
bomo qn̄ illud currat. Similr cū argu-
it q̄ nō segē aliquāt^o hō currit 7 nō est
aliquāt^o hō qn̄ illud tāt^o currat. ḡ quā-
tusl3 hō currit q̄ posito q̄ glib3 homo
sit pedalis quantitatis 7 aliqs currat 7
aliqs sedcat. an̄s est vez̄ 7 cōis falsū Dī
fīr q̄ cōia nō valet q̄ 2^a exponēs non ē
i^a affigta s3 i^a 7 nībīl est aliquātus hō qn̄
illud currat. Et ad istāntiā cōtra 2^a re-
gulā cū arguit q̄ non segtur tu īcipis eē
alb^o igit tu es albus 7 nō īmediate ante
istās p̄sens fuisti albus q̄ pōito q̄ non
sis alb^o sed īmediate p^o istans p̄sens tu
eris albus ē an̄s vez̄ 7 cōis falsus vt p3
Dī q̄ cōia nō valet q̄ i^a verba īcipit 7
definit nō p̄p̄te exponitur sed h̄nt du-
ascāf x̄itat^o a quaz̄ q̄l3 ad p̄p̄tes h̄nt
illas est bona cōia 7 nō cō. Similr si ar-
guat i^a cōia nō valet t̄m̄ nō oīs hō ē ani-
mal. ḡ non omnis hō est aīal 7 arguitur
p̄ regulā. tenet cōsequētia 7 assūptū pro-
bat quia an̄s ē vez̄ 7 cōis falsum q̄ an̄s
sit vez̄ pbat oē aīal est nō oīs hō. ḡ t̄m̄
nō oīs hō ē aīal. tenz̄ cōia ab vti ad suaz̄
exclusiuam de t̄inis trāspōitis 7 an̄s ē
vez̄ vt p3 ḡ 7 cōis. q̄ an̄s p^o cōntic sit ve-
rum pbat q̄ cōtradi^o ē vez̄. s. oīs hō ē
aīal. Dī cōcedō cōiam sed negādo an̄s
ad pbatōnē negat cōia q̄ i^a nō est ex-
clusiua illius v̄lis s3 i^a t̄m̄ cō nō oīs hō
ē aīal q̄ ē x̄a. 7 si dī q̄ v̄lis illius exclu-
siue t̄m̄ nō oīs hō ē aīal. Dī q̄ n̄ h3 v̄lez̄
q̄ ē negatiua. Ad istāntiā cō regulā 3^a cū
arguit q̄ n̄ sequit tu es aīal. ḡ tu nō dif-
fers ab aīali q̄ an̄s ē verū vt pat3 7 cōis
fīr q̄ dī^o ē verum. s. tu differs ab aīa-
lī qd̄ probatur tu dīs ab aīali quod est
asin^o ergo tu differs ab aīali 7 illud est
asinus. tunc vltia ḡ tu dīs ab aīali tenz̄
cōia a copulatiua ad alterā p̄tē 7 an̄s est
verum ḡ cōis. Dī q̄ cōia ē bona 7 negat
q̄ cōis sit falsū imo dīc^o ē falsū 7 nega-
tur illa cōntia tu dīs ab aīali qd̄ ē asinus

ergo tu differs ab animali 7 illud ē asī-
n^o q̄ relatiuū defīnatum p̄ sig^o cōfusi-
uū nō sp̄ est sic resolubile q̄ non segtur
tu es oīs homo q̄ est in a domo. ḡ tu es
omnis homo 7 ille est in a domo. omnis
homo qui currit mouetur. ergo omnis
homo currit 7 ille mouetur. Ad īstāti-
am cōtra quartā regulā cū arguit q̄ nō
sequitur hoc non est homo demonstra-
to asino 7 hō est aīal si ē rudibile ḡ aīal
si est rudibile non est homo q̄ an̄s est
verum 7 cōis falsū pbat q̄ suū cōtra-
dic^o nō est vez̄. s. omne aīal si ē rudibi-
le ē homo vt p3 p̄ exponēs aliqd̄ aīal
si ē rudibile ē hō. 7 nullū est animal qn̄
illud si est rudibile non sit homo. Dī q̄
cōntia sit bona 7 consequēs ē verum sic
7 an̄s. 7 negat q̄ cōtradiCTORIUM cōntis
sit verum. Ad probatōes dī q̄ nō b̄n
est affigta 2^a exponēs sed d3 cē illa: 7 nī-
bil ē tale si est rudibile qn̄ illud sit hō. 7
hoc est falsū. q̄ cōtradiCTORIUM ē vez̄
s. aliquod est animal si est rudibile q̄ n̄
est homo puta asinus. Et ad īstāntiā cō-
tra 5^a regulam cū arguit bec cōsequen-
tia nō valet. bec propositio ē necessaria
aīal est homo que adequate significat
animal esse hominem igitur animal cē
hominem est necessarium. q̄ antecede^s
est verum vt p3 7 consequens falsus at
esse hominem est impossibile. igitur fal-
sum est q̄ aīal esse hominem sit necessa-
rius cōia bona 7 an̄s probatur hoc esse
hominem est impossibile demonstnan-
do asinū. 7 hoc est animal. ergo animal
esse hominem est impossibile. tenet con-
sequentia ab inferiori ad suam superi^o
affirmatiue sine īpēdimēto. Dicit cō-
cedo primam cōsequētiā 7 antecede^s
7 cōsequens 7 nego q̄ aīal cē hoīes sit i-
possibile. 7 ad pbatōes nego cōias. 7 ad
relatiuū dī q̄ non arguit rōne tori^o ex-
tremi. 2° q̄ arguit cū īpēdimēto q̄ lī īm-
possibile īmobilitat illū terminum aīal
vī. vt dictum ē i vna regula cōntiū ab i-
feriori ad suū supi^o īmobilitat non va-

let consequentia. Et si instares q argu-
tur a resolventibus ad resoluta negat
hoc. qz hec propo hominē eē aīal est im-
possibile non est resolutibiliter sz officia-
biliter probāda. Et ad instātiā 5^a 6^a re-
gulam cū arguit q illa cōa nō valet. tu
intelligis hoīem. q tu intelligis aliqd sub
rōne qua ē bō. quia posito q vna hēas
intellectiōne de hoīe nisi simplicē. tunc
aīas est verum vt pz z consequens fal-
sum probatur quia omnis rō hominis
ē diffinitio sed nō intelligis aliqd sub rō-
ne diffinitiois: quia nullaz habes dif-
finitioē in mente vt suppositio in casu
ergo zc. Dicitur q consequētia fuit bona
z conceditur consequens sicut antece-
dēs cū dicitur. omnis ratio hominis est
diffinitio ipsius. nego quoniam rō ipsi-
us est denominatio seu illud per quod
fit denominatio. homo nāqz ab huma-
nitate denominatur. ideo humanitas rō
ipsius dī. z hec est illa ratio sub qua itel-
ligis hominem. 7^a re^a tres requirit li-
mitatiōes. primo a sensu composito ad
sensū diuisiū vel eō non in finis discretis
qz i finis discreti bene valz. vt possibile
est te currere. ergo tu potes currē. pos-
sibile est antixpm esse. ergo antixps pos-
sibile est esse. Non in terminis simplicibus
sine impedimento alterius signi qz
in terminis simplicibus sine impedimē-
to alicuius signi 5^a vz. qz bene sequitur
possibile est hominem esse animal. ergo
hominem possibile est esse animal. si ar-
guatur cum limitatione signi aut in
terminis compositis non vz. vnde non
sequitur omne animal esse est nec^a. er-
go omne animal necessariū est esse. aīa
tua nec^a est. q nec^a anima tua est. albus
potest esse nigrum. q possibile ē album
esse nigrum. 5^a cōa est bona ipsa signte
ex cōpōe suoz terminoz precise prima-
rie significantium pp subordinatiōez z
variatiōem signtionis. Et propter hoc
pz ad instātiā magistri cū arguit. tu po-
tes currere. q possibile est te currere. z

eo^a possibile est antichristum eē. q anti-
xpm possibile est esse. Dicit. n. q in ter-
minis discretis z simplicibus sine impe-
dimēto alicuius signi est bona 5^a. in ali-
is vero non. z illud non est cōtra regu-
lam. z ad replicam cū magister probat
illā cōa. esse bonā albū pōt esse nigrū
q possibile ē albus eē nigrū qz sequit al-
bum pōt eē nigrum. q album est potēs
esse nigrū. tunc vltra. ergo ē ens nigrū
t3 cōa quia potens esse z ens ouertunt
tunc vltra. q album est nigrum. z vltra
q possibile est album esse nigrum. t3 5^a.
qz omnis ppō de presētī infert vna aliā
de possibili de sensu cōpōito. q a p^a ad vl-
timū vz 5^a album. potest eē nigrū. q pos-
sibile est albū esse nigrum. dicitur q il-
la 5^a non vz album ē potens esse nigrū.
Ad probationem dicitur q li ens z po-
tēs esse māl^r ouertūt. n tamē hoc to-
tum ē nigrū z potēs esse nigrum ouer-
tūt. idō a ouertibili ad cōuertibile nō
ratione totius extremi nō vz 5^a. Et di-
co vltius q potēs esse nominat^r sū-
ptū nō cōuertitur cum liēs. quia anti-
xps est potēs esse z tamē nō est ens. z i
proposito sumū potēs eē p^ricipaliter.
ideo nō valet. Et ad instātiā cōtra octa-
uam regulam cum arguit q nō valet i^a
consequētia a propositio est vera. z im-
mediate aī instās presēs nō fuit vera. q
propositio icipit esse vera qz posito q a
ppo i omni parte. pportibili ipari ho-
re pterite fuerit va. z i omni pari fuerit
falsa z sic nūc vera z scim^a i instātiā emi-
nāt illā. bonā tūc aīas est verum z cōa
falsum. q aīas sit verū p prima pte pz.
p 2^a pbat qz a imediate aī hoc fuit fal-
sum. ergo imediate ante hoc non fu-
it verum. 5^a tenet antecedēs pbat ante
hoc fuit aliqua pars par. sed quando-
cūqz fuit aliqua pars par a fuit falsus.
ergo imediate ante hoc fuit falsus. q
consequens p^rincipale sit falsum pro-
batur. quia a nūc est verum. z imme-
diate ante hoc instans fuit verum.

q: immediate ante hoc fuit aliqua pars
 ipar. g: a nō icipit eē vez. dñ q: a incipit
 eē vez. z ad arg^m nego pñmā cñam fa-
 ctā qm nō recte accipiūtur cause xita-
 tis s: sunt ille. a nunc ē vez z nō imedi-
 te añ. Instās pñfēs fuit vez: z hoc ē fal-
 sum pp veritatē sul dīctorij. s. imedia-
 te añ instās pñfēs a fuit verū. z ccedun-
 tur ista simul immediate añ. Instās pñfēs
 a fuit verū z immediate añ instās pñfēs
 a nō fuit vez. nō tamen cōcedit cū pñ-
 ma z nō imediate añ instās pñfēs a fu-
 it vez. 9ª regula duas requirit limitat-
 ones. p^a ab actia ad passiuam z eo^a ē bo-
 na cñā ipsa sigñte pñfē ex cōpōe suoz
 tñoz pñfē pñmarie sigñtū pp sōdiatū
 onē z variationē sigñtionis. 2^a z vnifor-
 miter supponētū. z pp h soluit instantia
 magñ. q: non v: pmitto tibi denariū
 g denariū pmittit a me tibi. q: vbi pro-
 mittā tibi denariū in cōfuso z nullū de-
 nariū tibi pmittā ē añs vez z cñs falsū
 filr nō seqtur. q: bō videt aliqñe hoīez
 g aliq: bō vñ a quol: hoīe. q: posito q:
 qlibet bō videat pñfē seipsum. añs ē
 vez z cñs falsum. dñ. n. q: non valet q:
 termini nō supponūt eodē mō. s: in acti-
 ua li denariū suppoñt cōfuse tñ. i. passiuā
 hoīe definate. s: sic d: dñc. a me tibi pro-
 mittit denariū. filr i alia li hoīez i acti-
 ua stat cōfuse tñ. in passiuā hoīe defina-
 te. s: d: dñc sic a quol: hoīe vñ aliq: bō
 x^a regula. s. limitatōes requit p^a a 3^a ad
 facēte ad 2ª adiacens affirmatiue q: ne-
 gatiue nō seqt null^o bō ē currens g nullus
 bō est. 2ª sine tñno distrabēte. vñ cñus
 distrabēs siue distract^o dñ tñ amplia-
 tū z cñus transcēdēs z gcūq: pōt idif-
 ferēter affirmari tā de eo q: ē q: dñ eo q:
 nō ē ex^m pñm. iō nō seqt i^o bō est mortu-
 us. g iste bō est. similr nō seqt. Cesar est
 opīabilis. g cesar ē. ex^m scōl. ideo nō seq-
 tur rosa ē ens. g rosa ē. similr ens in pō-
 est ens. g ens in pō ē. ex^m ēth. pñatlo est
 pñm. g pñuatlo ē. similr nomē pñeritū
 est cñus. g nomē pñeritū est. 3ª additio ē

bona ipsa significante ex compositione
 suoz terminoz pñfē pñmarie sigñtū pp
 subordinationē z variatōez sigñtōis. 4^a
 vniformiter supponētū. iō soluit ista-
 tia magñ cñi ē terminus. g chimera ē.
 5^a ex exclusiuas. z pp hoc soluit ista-
 tia magñ cū arguit q: nō sequit tñ bō
 ē risibilis g tñ homo ē. q: añs ē vez z
 cñs falsum. dñ. n. q: nō valet in exclusi-
 uis. q: arguit ipñfē ab iferiori ad suū
 superius cōfuse distributue. nā cū dñ. tñ
 li bō ē in li est icludē ens qd est suuz p-
 ticipiuz quod stat distributue ratione
 dictionis exclusiue.

Limō de propōib^o ipothetice
 est dicēdū mō pñori regulas af-
 ferēdo q: ē vt p: 3. A coplatia
 affirmatiua ad alterā ei^o pñe pñcipalē
 cñā ē bona z nō eo^a nisi gñā mē. Regla
 annexa a to^a copulato ad alterā ei^o pñe
 cñā ē bona. A pñe distributue ad to-
 tā dñfūctiua ē bō cñā z nō eo^a nisi gñā
 mē. Regla annexa a pñe dñfūcti ad to-
 tū dñfūctū cñā ē bona. A dñfū affirmati-
 ua cum destructōe vñ^o pñis ad alterā
 pñe cñā ē bō A copulatiua affirmatiua
 ad dñfūctiua affirmatiua factā de pñi-
 bus oppositis ē bōa 2^a A dñfūctiua af-
 firmatiua cū pñe añtis ad pñe cñtis
 cñā ē bona. A cōdñtōali affirmatiua cū
 destructōe añtis ad dñc añtis ē cñā bōa

pñma regula. s. limitatōes requi-
 rit. p^a a copulatiua affirmatiua quia
 a negatiua nō valet. vñde non sequitur
 non tu es homo z tu es asinus. ergo tu
 es asinus dato q: li non cadat s totum.

2ª ipothetice pñabilis. q: non sequi-
 tur impossibilitē. tu es z tu non es. er-
 go tu non es dato q: aduerbium deter-
 minet totum. 3^a ad quamlibet partē
 pñcipalem vñ sibi pñportionabiles. q:
 non sequitur tu es homo z tu es asinus
 ergo tu es asinus. dñctur pñportiona-
 bilem quia in terminis relatiuis ppter
 dependentiam non potest fieri cōsequē-
 tia ad partem relatiui. q: non esset con-

sequens cum propositio non esset intel-
ligibilis. unde non sequitur. aliquis ho-
mo currit. et plato est ille. ergo plato cur-
rit. sed bene sequitur sibi proportionabi-
le. ergo plato est aliquis homo currens.
4^a consequentia est bona ipsa signi-
ficante ex compositione suarum parti-
um precise primarie significantium pp
subordinationem et variationem sigilo-
nis. et eo non valet nisi de ma. et hoc est
cum fiat copulativa ex partibus princi-
palibus quare una antecedit ad alias. tunc
a parte antis ad totam copulativam e bo-
na consequentia et formalis. sed non est de fo-
ma. ut tu curris. ergo tu curris et tu mo-
ueris. tu es albus. et tu es albus et colo-
ratus. et pp h^o p^o ad instantiam magistri cu
arguit q^o si sequit^r aliquis videt soz. et
tunc videt plato. et tunc videt plato. q^o ante-
cedens e ver. posito q^o quilibet eorum
videat pedale et c^o falsu tenedo li tunc
exclusiue. q^o 2^a exponens est falsa. dico
q^o li si tunc tenetur relatiue. i parte sicut
in toto. valet consequentia. si autem ali-
ter non est pare eius. ideo nihil est con-
tra regulam. Regula annexa de co-
pulato requirit. 4. limitationes. prima
a copulato affirmatiuo q^o a negatiuo si
sequitur. unde non valet non soz. et plato
trahunt nauis. et soz. trahit nauis. 2^a di-
uisiue tecto. q^o si collectiue tenet non va-
let. vñ non seq^r. soz. et plato trahunt nauis
et soz. trahit nauis. et prope h^o soluitur in
stantia magistri cu arguit q^o non valz soz.
et plato sunt numerus binarius. ergo
soz. e numer^o binari^o. similiter soz. et pla-
ferunt a lapidez. et soz. fert a lapide. q^o
in istis copulatu tenetur collectiue. te-
netur aut collectiue quando inest copu-
latu simul et non diuisiui. aut quando p si-
gnu confusiui determinat. diuisiue ho
opposito. Tertia ad altera eius pre
principalem quia non principalem non
valet. Quarta quia consequentia est
bona ipsa significante ex compositione
suarum partium precise primarie signi-

ficantium propter subordinationem et
variationem significationis.

Quarta regula. 4. limitationes. pria
a parte principali dis^r quia non sequit^r
asini sunt asini. ergo omnes homines asi-
ni sunt vel homines et asini sunt asini. q^o si
arguitur a parte principali sed a parte
p^o principali. et hoc tenendo q^o li vel
sit nota principalis. Secunda ad to-
tam disiunctiuam: quia non sequitur.
deus e. ergo non deus vel de^o est dato q^o
li non cadat in totu. Tertia ipotheti-
ce probabilis: q^o non sequitur. contingenter
tu es. et contingenter tu es vel tu non es
et dato q^o hoc aduerbium determinet to-
tu. et sic cessat instantia magistri 4^a est
bona consequentia formalis ipsa signi-
ficante precise ex compositione suarum
partium precise primarie signifi-
cationis subordinationem et variationem sigilo-
nis ut sepe dictum est: et eo non valet nisi de
ma. et hoc est cum sit vna dis^r cui^o vna
p^o principalis antecedit ad reliqua: tunc
a dis^r ad ptes que est c^ona: est bona c^ona
formali: sed non de forma: ut tu curris vel
tu moueris. et tu moueris: tu es albus vel
tu es colorat^o. et tu es colorat^o. Re-
a^o annexa d^o disiuncto. 4. requirit limitatōes. p^o
ma a pte principali disiuncti. q^o a pte si p^o
c^o ipali non valet. ideo non sequit^r asini sunt
asini. et asini et homines vel eg sunt asini. 2^a
ad totum disiunctu diuisiue sumptum.
quia collectiue non valet. ideo soluitur
instantia magistri cum arguit q^o non se-
quitur tu differs ab asino. ergo tu differs
ab homine vel ab asino. quia antecedit
est verum et consequens falsum. ut pa-
tet per exponentes. similiter non sequi-
tur. asinus est asinus. ergo ille homo vel
asinus est asinus demonstrando homi-
nes: quia tenetur collectiue in omnibus
his. Ad quod cognoscendu nota q^o col-
lectiue sumitur quando determinatur
per signum confusiuum vel discretum
vel relatiuum. exemplum primi. tu dif-
fers a te vel a me. exemplum secundi. ille

homo vel asinus est asinus volendo qd
li ille cadat supra totum subiectum
exemplus tertij. vt sor. qui est homo vel
asinus est risibilis. diuisione autē tenet
quando nō illorū tenetur: vt homo vt
asinus currit tu es hō vel asinus. 3^a af-
firmatiue qd negatiue non valet. ideo nō
sequitur asinus est asinus. ergo non asi-
nus vel homo est asinus. 4^a sine ter-
mino officiabilis quia nō valet ad te cur-
rere sequitur hominem curre. ergo ad
te currere vel non currere sequitur ho-
minem currē. 5^a cōia est bona significā-
te ex compositione suarum partium p-
cise pmarie significantium pp subordi-
nationem et variationē significationis
econtra vero non valet nisi gratia mae
sicut in dis.

Tertia regula. 6. requirit limitatio-
nes. prima a dis^a affirmatiua: qd a nega-
tiua non sequitur. vnde non v3 non tu
es asinus: vel tu es asinus: sed tu non es
asinus. qd tu es asinus. 2^a ipotbetice pro-
babilis. qd non sequitur nec tu es vt tu
nō es: s3 nō nec tu es qd tu nō es dato qd li ne-
cessariū cadat in totum. 3^a cum destru-
ctione vnus ptiū quia alr non valet. lō
non sequitur instantia magistri dicen-
do tu es asinus vel tu non es asinus. qd
tu es asinus quia nō destruit aliqua ps

4^a principalis qd non sequitur. tu es
homo vel homo est asinus et tu non es
homo s3 nullus homo est asinus. qd tu nō
es homo tenendo qd li vel sit nota prin-
cipalis. 5^a ad alteram partem principa-
lem. quia si ad partem non principalem
non valet quia non sequitur. tu es asinus
vel tu es homo vel tu non es hō: s3 tu nō
es asinus ergo tu non es homo. 6^a cōia
est bona ipsa significante precise ex cō-
positione suarum partium pscise prima-
rie significantium pp subordinationem
et variationem significationis: vt sepe
dictum est. 4^a regula. 3. requirit limi-
tationes. p^a a copulatiua negatiua ipo-
tbetice probabilis: qd si esset categorice

probabilis non valeret: ideo non sequi-
tur non nec tu es hō et tu sedes. qd nec
tu non es vel tu non sedes. qd anis est ve-
rum cum dictionū sit falsū. et tamē cō-
sequens est falsum. qd quēl3 ps principa-
lis est falsa. 2^a ad disiunctiuaz affirma-
tiuam factam d partibus oppositis: qd
non valet aliter. 3^a cōsequētia est bōa
ipsa significante precise ex compōe sua-
rū partium precise pmarie significan-
tium pp subordinationem et variatōez
significationis. Similiter a dis^a negati-
ua ipotbetice pabili qd categorice p-
babilis nō valet. et sic soluitur instantia
magistri: qd non sequitur. non nec tu es
vel tu sedes. qd non nec tu non es vel tu
non sedes. quia antecedēs est verus cū
contradictoriū sit falsum: et cōis est fal-
sum vnde nota qd sepe datur dictionū
uz ipsius copulatiue affirmatiue et dis^a
affirmatiue per negationem prepositā
sed non semper datur per copulatiuaz
affirmatiuam factam de partibus op-
positis: nisi sint ipotbetice probabilis et
non categorice qualiter sunt iste: 3^a cō-
sequētia est bona ipsa significāte preci-
se ex compositione suarum partium p-
cise pmarie significantium pp subor-
dinationem et variationē significationis
qd dictū ē sepe. 5^a regula. 6. limitatiōes
requirit prima a dditionali affirmatiua:
qd non sequitur a negatiua. non si tu es
homo tu es asinus: s3 tu es homo. qd tu es
asinus. 2ª ipotbetice probabilis: qd cathe-
gorice probabilis nō sequitur impossibi-
le ē qd tu sis asinus si tu sis homo: s3 tu
es homo. qd tu es asinus dato qd li impos-
sibile cadat supra totum. Et sic p3 rñsio
ad instantiam magrī. qd nō sequit tu es
aiā si tu es hō: sed tu es hō. qd nec tu es
aiā. vbi li nec i priā dēinet totū si aut
dēinaret solū illā pte tu es aiā: maior ē
falsa. 3^a cū pōne sui antls: qd sine pōe nō
seqt si tu curris tu moueris. s3r cū pōe
non sui antls s3 alieni nō v3: vñ nō se-
qit si tu es papa tu es sacerdos: s3 tu es

bomo. ergo tu es sacerdos. Quarta principalis expliciti vel impliciti. quod non sequitur. si tu rides tu es letus? si tu es letus? si tu rides. illud. n. non est principale ante explicitum. si non sequitur dicendo. nisi tu es animal tu non es homo si tu es animal ergo tu non es homo quia ante principale implicitum est tu non es animal per negationem implicitam in li nisi per si non. 5^a vel sibi proportionabilis: quod non sequitur: si antixps esset albus antixps esset coloratus: quod minor et non sunt intelligibiles cum non sunt ofones perfecte: si sibi proportionabiles. si antixps est albus. 6^a ad positionem suiantis principalis. quod non sequitur. si tu rides tu rides: sed tu rides ergo tu rides. 7^a consequentia est bona ipsa significante precise ex compositione suarum partium precise primarie significationum per subordinationem et variationem significationis: ut sepe dictum est. 6^a re totidem arguit limitationes. scilicet a tali adali affirmativa ipso probabili cum de structioe suiantis principalis expliciti impliciti ad destructionem antecedentis principalis contra significante precise ex compositione suarum partium precise primarie significationum contra est bona tam formaliter quam de forma. et ad instantiam magistri cum arguit quod non sequitur negatio si antixps est albus antixps est coloratus sed antixps non est coloratus. ergo nec antixps non est albus: quod antecedens est verum et contra falsum. unde negando contrariam quod solum debet excludi sub illa antixps non est albus ex quo li nec: non est pars antis nec contraria et ad instantiam speciale magistri cum arguit quod illa contra non valet si tu es homo nec tu es animal sed non necessario tu es animal. ergo tu non es homo quod contra est falsum ut per et antecedens verum. per secunda parte. per quod contradicendum est falsum per prima parte probatur tu es animal si tu es homo nec. ergo si tu es homo nec tu es animal. tenet consequentia a convertibili ad convertibile. Respondet magister dubitando an consequentia valeat an non quod distinguit an li nec

fit pars antecedentis vel consequentis: si antecedentis negat consequentiam quod non sequitur o consequentis. sed debet sic sumi sed tu non es animal. ergo tu non es homo nec: et tunc conceditur consequentia sed negatur minor si hoc sit pars consequentis concedo consequentiam sed negatur conditionalis quod equivalet huic conditionalis false si tu es homo tu es animal nec. Et tunc ad argumentum negatur consequentia quod non convertuntur ille propositiones cum in prima li nec sit pars antecedentis in secunda vero sit pars contraria et sic per solum ad argumentum.

Aduerte tamen quod si quid diminute locuti sumus in his contrariis diffuse dicemus ad consequentiam. et ad hec diffusi in tractatu nostro quem fecimus contra Aristotelem ad quem recurrit si placet. Et sic est finis huius tractatus.

Ualiter propones illatue probetur. Aduerte per circa titulum huius tractatus quod dicitur de probationibus terminorum et per circa li probatorem quod probare per propositiones est veritatem eius ostendere. Improbare vero est falsitatem ostendere vel de monstrare. In generali autem unum est modus probandi per propositionem esse veram vel falsam. scilicet ex primo ei sigmo si primarium eius signum est verum: ergo ipsa est vera et est vel primarie significat sicut est. ergo est vera. falsitas vero per opus. In speciali vero quadruplex contingit probare propositionem. aut a priori si causam habet ex qua legitur eius prima significatum ut homo currit probatur a priori sic quod habet voluntatem currendi et non impeditur a posteriori aut per suum in inferius vel per aliquam veritatem aut per aliquam causam sue veritatis ut homo currit probatur a posteriori per illam quia si homo currit. ergo homo currit. aut ex opposito scilicet ex contrario contrario capiendum o dictorum probando ipsum esse falsum quo facto sequitur propositionem quam volueris esse veram iuxta prima principium aut ab eodem probando per suas exponetes vel descriptiones vel alio

quod conuertibile magis notum. vt p-
bando q ois homo est risibilis per hoc
q hō ē risibilis et nihil ē hō qui illd sit risi-
bile. g. rē. Aliqn at vn' mod' pbādī est i-
cacioz vl' facilioz altero aliqn dicitur.

Aduerte 2° circa li terminoz q varia-
tio ppōis ortum sumit ex terminis, quo-
tuplices. n. sunt termini totuplices sunt
ppōes. Terminoz aut alij mediati alij
immediati. Termini immediati sunt termi-
simplices nō resolubiles in aliquo alio
vt pnoia demonstratiua singularis, nūc-
ri vt ego ipse iste h et is et aduerbia dmo-
strandi vt nūc tunc hic ibi et hūm est
pntis tps. dicuntur aut immediati q carēt
medio p qd possint pbari tanq p notio-
ga nullus enim est notioz istis. Media-
ti hō sunt fini resolubiles in aliqd aliud
vt termini cōes et breuiter oēs pter su-
padiatos de qbus abunde dictū est i tū-
multis. Termini mediati diuidunt quia
alij sunt resolubiles vt fini cōes puta vt
noia hba ptiā aduerbia habentia sig-
ta inferiora. Alij sunt exponibiles vt si-
gna vlla dictōes exclusiue exceptiue et
sic de alijs rōe quoz p pōes expōibilibiter
pban. Alij sunt officiabiles vt fini inis-
tantes ad sensū cōpositū rōe dicti vt fini
mōles et pternētes actū mēt dectnātes
dictū l' oñē infinitiā. Alij sūt descri-
ptibiles vt termini pternētes actū mēt
determinātes incōplexū hbaile. Alij hnt
causas veritatis vt incipit, definit et ab-
latiu' in cōia. Consistit propō diuiditur
qz alia ē immediata que non habet me' p
qd possit probari. alia mediata scilicet
que hz mediu p quod possit probari.
et mediata quincuplex ē. s. resolubilis ex-
ponibilis officiabilis descriptibilis et ha-
bēs causas veritatis de quibus p ordinē
videndum est.

Propositio resolubilis ē triplex. s. inde-
finita particularis et singularis de non sū-
iecto demonstratiua. Dī aut hēc pbatō
resolu' quasi ret' solu' qz est resolu' in
pnel' q sunt retro. Hēc aut resolu' sit p

duo demonstratiua in quoz pno p dīca-
tur p dīcatū ppōis resolucende. in 2° hō
predicatur sūm eiusdem vt homo cur-
rit sic resoluit h currit et hō est hō. g.
hō currit. Propositio exponibilis ē
multiplex. s. vllis affirmatiua et ois gra-
dus pparatiōis. dī aut hēc expositio. s.
cū pō qz qd intus latz extra, ponit iō ex-
positio dī declaratiō termini minus no-
ti per magis notum et nō est probatio a
priori nec a posteriori nec a cōtradictō-
rio sed ab equo. Hēc autem probatiō
fit p pīacentem et vlem negatiuam si-
bi correspondentem vt ista omnis ho-
mo currit sic exponitur homo currit et
nihil ē homo quin illd currat. ergo ois
homo currit. Aduerte vltēus q p-
positio vllis affirmatiua quadrupl' pōt
probari. s. a priori a posteriori ab oppō-
to et ab cā. A priori sic. oē aīal rōnale est
disciplinabile ois hō ē aīal ratiōale. g.
ois hō ē disciplinabilis. A posteriori in-
ductiue probari pōt p sua singlia et in fi-
ne debet addi et sic de singulis s. adhuc
vt aliqua sint singlia alicuius vllis opz
q habeāt predicata sinonima cum pe-
dicatū debet esse vlem et subm particu-
lare eiusdem dēptis signis et voco signa
nomina distributiua et pnomina demon-
stratiua verbi gratia singlēs istius om-
nis homo ē animal sunt ille iste homo
ē aīl et i' hō ē aīal et nō talia illd risibile ē
aīal aut ille homo est sba animata sensi-
tiua qz equiualeant. Ex oppōito pōt
sic probari ois homo est quantus ē ve-
ra qz dīdictozum ē falsū. s. hō nō ē quā-
tus qz tunc hō non sufficeret ridet nec
exercere alias operationes hominis. er-
go ista est vera omnis homo est quan-
tus. Quarto contingit exponibiliter
probari per pīacentem et vniuersales
negatiuam sibi correspondentem. et hic
est modus magis vltatus. frequenter
enim graue est inuenire me' probandū
huiusmodi vniuersales propositiones
a priori cum lateat in pluribus causa.

Difficile ē pbare a posteriori p singu-
laria qz stat vltz eē notā qualz singula
ri existente ignota loquen^r d noticia dī
stincta vt i^a oīs mula ē sterilis. stat etlā
eō quālz singlarē eē tibi notā vlti exīte
ignota vt si solū sint tres eq. s. a b c qz
videas currere nescis tñ ipsos esse oēs
equos tūc tu scis quālz singlarē isti⁹ vlti⁹
oīs equus currit. z tñ tu nescis illā vni-
uersalē tu qz nescis istos esse oēs equos
Stat ēr vltm eē necessariā qualz singu-
lari exīte cōtingēti vt i^a oīs bō ē aīal z
eō nullū al exīti i a domo ē asin⁹ posito
qz hodie sint hoīes cras hō asin⁹. Stat
vltz eē possibilē qualz singulari exīte
ipossibili vt oē aīal exīs in a domo ē
est asinus posito quod sint hoīes soluz
in a domo. z eō stat vniuersalē eē ipos-
sibilē qualz singulari exīte possibili vt
p3 de istis oē animal dīnit eē omnis hō
corumpitur vtz qz istorum dīdictorio-
rū ē verum hoc clār dēterminatur a ma-
gō in logica magna in capitulo d sup-
pōe psonali. sūt āt introducta h ad dēla-
rādum qz vltis nō cōuertitur cū suis sin-
gularib⁹. z ēr vt dēclaretur vnum cor⁹
magistri in libro sup i^a textu. Est āt alia
p̄cognoscē qz multos latet. Probār ēr
ex contradictorio obscurum ē frequē
cum contingat illud eē minus notū. cū
āt probatio d equo p exponētes sit per
notiora sp. ergo h probatio magis vlti-
tata ē. Dubium ē circa primam con-
clusionē que ē oē quod fuit ē qz vidē
falsa cuz seqtur oē quod fuit ē ergo tā-
tum quod ē fuit. patz consequētia ab a/
vlti ad exclusiua de tēminis trāspōsitis
z tñ cōis ē falsum vt p3 p exponētes g
anō est falsum. Dubitatur dīlīr circa se-
cundā conclusionē que ē i^a. Omne qd
nō fuit est cū seqtur omne qd nō fuit ē
g tñ qd est nō fuit cōis ē falsum vt p3 g
z anō. Ad hec sunt due opīniones. Una
dicit qz s b3 illi⁹ vltis solū suppōit p eo
qd ē pp h bū pncipale pntis tps sū ali
q ampliatioe z tūc exclusiua sibi corre-

spondens est ista tantum ens est quod
fuit. z sic vtraqz est vera

Alia opīo vlt qz sub li fīno i cluso i li
omne liceat dēcedi in ordine ad illd h/
bū fuit z sic ista ē falsa qz seqt fm eā oē
qd fuit ē cesar fuit g cesar ē z sic exclu-
siua sibi cōrīdēs ē falsa. s. tñ qd fuit est
Paulus aut pgu. i dubijs suis in 2ª pte
pncipali vbi agit de probationib⁹ fiv
noz pntētū z i pntētū in litarōe illi⁹
ē a cōtētibili ad reliquū ē bona cōtia dī
cit qz li ens i cluso i li omne supponit co-
pulatū p eo qz fuit z ē ideo n supponit
ampliatiue qz non dīstīctim supponit.
Hoc idem vlt mag^r qz hec est melior.

Ex his p3 qz illa est cōcedēda 2^a magi-
strū cesar fuit z illa est neganda cesar ē
qd fuit qz in p^a stat ampliatiue. in 2^a ve-
ro non z ideo implicat simul qz cesar ē
z quod cesar fuit. Similiter illa est con-
cedenda cesar ē pteritus z hec ē negan-
da cesar ē quod ē pteritū. z p hoc patz
solutio ad illud argumētus quod soler
fieri. Omne quod fuit ē cesar fuit g ce-
sar est negatur cōia qz mīnor d3 esse ce-
sar est quod fuit z tunc negatur mīnor.

Propositio officiabilis est duplex q
dā. n. est cuius dictū vel oīo i finitū mōi
dēminatur termino mōli culusmōi sūt
possibile ipossibile necessariū cōringēs
verum z falsum in sensu cōposito.

Alia est cui⁹ dictū dēminatur termino
cōcernente actū mētis culusmodi sunt
ista scio credo dubito cognosco. z pro-
batio ei⁹ dicitur officiatio qz ē explica-
tio propositionis habentis officium de
terminandi totam compositiōem sicut
sunt termini modales z termini cōcer-
nentes actū mētis. Officiātes autem
propositiones dīcūt expīmētes offiū
propositionis officiabilis. Hec autēz p
ba⁹ fit sic vt i^a necesse est deum esse pro-
batur h⁹ est nec⁹ deus est que adeqte si-
gnificat deum esse. g nec⁹ est deus esse.
z h⁹ proba⁹ est a posteriori. Aduerte
vltērius qz aliq ad has reducuntur p

positiones de sensu composito ratione
 istorum terminorum per se et per accidens. Vnde
 illa propositio per se homo est animal est of-
 ficiabiliter probanda sic hec est per se
 homo est animal quod adequate signat hominem
 et aliter per se homo est animal. similiter il-
 la per accidens homo est albus est officiiabiliter pro-
 banda si hec est per accidens homo est albus quod
 adequate signat hominem et albus ergo est per
 accidens homo est albus. Cōsistit dicatur de istis
 finis per se per se non per se. Vnde illa est per se per
 se homo est risibilis probatur sic hec est per se primo
 homo est risibilis quod adequate signat hominem
 nec est risibilis. per se primo homo est risibilis
 similiter per se non primo sonus est risibilis pro-
 batur sic per se non primo sonus est risibilis.
 sonus est risibilis quod adequate signat sonum est risi-
 bilis. per se non primo sonus est risibilis. Alii
 qui tamen probant aliter istam per se primo homo
 est risibilis sic dicentes risibile compositum ho-
 mini non per alterum et cuius alteri per ipsum.
 per se primo homo est risibilis.

Descriptibilis propositio est duplex quodam enim
 est in qua terminus discernens actum mentis defi-
 nit incomplexum et habet quod non est signum com-
 plexi ut cognosco sonum. Alia vero est in qua
 terminus discernens actum mentis deter-
 minat incomplexum verbale quod est signum
 complexi ut scio a propositionem. Hec pro-
 positio dicta est descriptio non quidem intel-
 ligendo descriptionem orationem compo-
 sitam ex genere et proprio sed denominatōem
 rei ipsa. n. denominatio dicitur descriptio ut
 dicit magister. Hec probatio sic fit ut hec
 cognosco sonum probatur agnosco aliquid
 cognosco sub ratione qua sonum. h. aut scio
 a propositionem probatur sic scio aliquid
 tu signum a propositionis quod scio adequate
 signare per a. propositio. per se scio a propositionem.

Aduerte ulterius quod illa verba scio cre-
 do dubito non possunt nisi determinate com-
 plexum explicite vel implicite. unde non
 bene dicitur scio sonum sed a verba deter-
 minata actum mentis ut intelligo cognos-
 sco possunt indifferenter determinare com-
 plexum et incomplexum. nam indifferenter

possunt dicere intelligo sonum. et intelligo
 a propositionem. Necessario potest sumi
 dupliciter. scilicet aduectiue et notatiue. notatiue
 sumptum est casus datiuus et ablatiuus et habet pro-
 bari resolubiliter. Aduectiue vero
 sumptum nulli casus est et non probari ex-
 ponibiliter ut in proposito. scilicet per primam
 placentem. et 2^a per oppositas qualitates
 ut illa necessario deus est exponitur sic de-
 us est et non potest esse quin deus sit ergo
 necessario deus est. similiter contingenter
 probatur exponibiliter per placentem
 tem. et 2^a per oppositas qualitates secun-
 dum exigentiam ubi ut contingenter tu es
 probatur sic tu es et potest esse quod tu
 non es. ergo contingenter tu es. Tulus
 autem probationis ratio est quia secundum philo-
 sophum secundo modo. nec dicitur esse
 aliquid vel non esse quia non potest ali-
 ter se habere ideo in prima inducta esse vel
 non esse. et 2^a non posse aliter se habere op-
 positum dicat de contingenter. Aduer-
 te ulterius quod si nega non precedit li ne-
 cessario vel contingenter adhuc probatur
 exponibiliter ut necessario chimera non
 est probatur sic chimera non est et non po-
 test esse quin chimera sit. ergo etc. et 2^a exponit
 equiualeat huic et non potest esse quin chimera
 sit similiter dicatur de contingenter
 ut contingenter antichristus non est exponit sic
 antichristus non est et potest esse quod antichristus sit
 ergo etc. Si vero nega precedit li nec vel con-
 tingenter non exponitur sed probatur per con-
 tradictorium ubi gratia volo probare istam
 non nec chimera est dicam si illa est falsa
 nec chimera eque contradicit illi non
 nec chimera est. ergo illa est vera. Similiter
 de contingenter ut si volo probare illam
 non contingenter sonum saluabitur dicam illa est
 vera contingenter sonum saluabitur quod contra-
 dicit illi. ergo illa est falsa. Dubitatur
 circa 2^a conclusionem quod est illa anima tua
 nec est et tamen contingenter anima tua est quod
 exponit per primum vel contradicere vni expo-
 nenti 2^a partis. nam prima pars probatur re-
 solutur sic hoc nec est et hoc est anima

tua ergo nec anima tua est. adhuc prima
 resoluens probatur exponibiliter sic h
 e demonstrata anima tua et non potest esse
 quin ista sit demonstrata anima tua. g. r. c.
 modo hec 2^a exponens contradicit huic
 potest esse quod anima tua non sit q. e. exponens 2^a
 partis conclusionis ut patet quare r. c.
 Ad hec respondetur dicens alios
 vana loquentes quod e. d. dicere anima tua
 nec e. et dicere nec anima tua e. p. enim e.
 ha. et 2^a falsa. prima habet probari prio
 resolubiliter sic hoc necessario e. et hoc
 e. anima tua. g. anima tua nec e. adhuc
 prima resoluens habet probari exponi
 biliter hoc est et hoc non potest non e.
 demonstrando animam tuam. g. hoc ne
 cessario est quod 2^a exponens sit ha. patet
 quia contradictorium e. falsum hoc po
 test non e. quia anima tua est in corru
 ptibilis ideo falsum est quod possit non
 esse. 2^a vero propositio necessario anima
 tua e. falsa. quod probatur sic anima
 tua est et non potest esse quod anima tua non
 sit g. r. c. modo 2^a exponens est falsa quod
 contradictorium est verum scilicet po
 test esse quod anima tua non sit quod patet quia
 ha. probari officialiter sic hec est pos
 sibilis anima tua non e. que adequate si
 gnificat animam tuam non esse. g. potest esse
 quod anima tua non sit. modo officiantes
 vere sunt ergo et officiata. hoc premis
 so formaliter respondetur quod una expo
 nens prime partis contradicat uni ex
 ponenti 2^a partis. et cum dicitur prima
 probatur resolubiliter. concedo et quod p.
 ma resoluens exponitur concedo s. 2^a ex
 ponens non est illa assignata scilicet et non
 potest esse quod anima tua non sit s. est illa
 et hoc non potest non esse. modo ista est
 vera licet illa assignata sit falsa. nam huic
 huic hoc non potest non esse contradic
 tit illa exponens alterius partis scilicet
 potest esse quod hoc non sit inno stant sunt
 quare r. c. Et nota bene hec quia aliqui
 ignorantes logicam hec magnam intri
 cationem faciunt; nescientes quid vi

cant quare; melius fore putavi eorum
 dicta impresentiarum non recitare.

Comparatiuus gradus compara
 biliter sumptus potest sumi tripliciter
 aut cum magis aut cum minus aut cum
 eque. si sumatur cum magis exponitur
 sic gradus comparatiuus cui equale
 ut dicendo tu es magis fortis quam plato ex
 ponitur sic. tu es fortis plato est fortis
 et plato non est ita fortis sicut tu. ergo
 tu es magis fortis quam plato. Si sumat
 cum minus exponitur etiam sicut com
 paratiuus excepto quod terminus a quo co
 parationis in 3^a exponitur exponitur a par
 te ante in recto: et terminus ad quem a pre
 posit in obliquo: ut dicendo tu es minus
 fortis quam plato exponitur. tu es fortis:
 plato est fortis: et tu non es ita fortis
 sicut plato. ergo r. c. Si sumatur cum e
 que adhuc dupliciter. aut cum precisione
 aut non: si cum precisione tunc illa tu es
 fortis sicut plato exponitur sic. tu es fo
 rtis: plato e. fortis. et neuter illorum est for
 tior alio. ergo tu es ita fortis sicut pla
 to. Si vero non exponitur sicut dicit ma
 gister. si tu es fortis plato e. fortis et pla
 to non est fortior te. ergo tu es ita fortis
 sicut plato. solum ergo iste modus vlti
 mus e. ad propositum magistri siue ergo e.
 lem fortitudinem habeas cum platone
 siue maiorem isto modo dices. tu es
 ita fortis sicut plato. Ratio autem qua
 re per tres exponentes probetur com
 paratiuus gradus est ista. quia in omni
 comparatione requiritur. primo quod res
 in qua fit comparatio particeps ab
 utroque termino: et propter hoc ponitur
 prima et secunda exponens. Secundo quod
 particeps ab uno termino magis vel
 minus e. que: et propter hoc ponitur ter
 tia exponens.

Dubium grande est circa 3^{am} con
 clusionem: quia videtur falsa. scilicet ego sum
 ita sapiens sicut tu et deus. quia quero
 quomodo supponit illud copulatum. tu et deus

diuisiu aut collectivie. si p^o equivalent
isti copulativie false. ego su ita sapiens si-
cut tu. et ego su ita sapiens sicut deus. si
ho collectivie 3^a exponens e falsa. s. no tu
et deus estis sapientiores me. q. d. dicto-
riu est ver. s. tu et de^o estis sapientiores
me et cu dicit magr q. segt. g. tu es sap-
ientior me no arguit ad ppositu. q. tuc
tenet diuisiu: et ita no vniformiter tene-
retur in exposita et in exponete. Ad h^o
arg^o dicit qd q. tenet collectivie et ad
arg^o qn d^o quo tenetur in negatiua i ex-
ponete. d^o q. diuisiue cu i dicit affirm^o
teneat diuisiue fm magr. et cu dicit. no
arguitur ad ppositu negat. no. n. e op^o
q. si exposita teneat collectivie q. siml^r
in exponetib^o. Alij dicit q. in negatiua
exponete nec collectivie nec diuisiue te-
net. et ratio e q. tuc nota copulatio no
remanet in vi ei^o. lo no diuisiue nec col-
lectivie tenet. In dicit vero affirmati-
ua bene tenetur diuisiue. hec subtilior
est. Contra has duas resp^osiones ar-
guit. q. qro vtz dcedo. tu et deus estis
sapientiores me tenedo collectivie sit ve-
ra vel falsa: si vera. g. illa e falsa ego su
ita sapiens sicut tu et de^o: vt pz exponedo ip-
sam. q. exponit sic. tu et deus estis sapie-
tes et ego su sapiens: et ego no su ita sapi-
ens sicut tu et de^o. qre. r. Si ho dicit q.
e falsa o arguo sic. Deus e sapientior me
g. tu et de^o estis sapientiores me. tenendo
collectivie pbatur oia. q. qd p se sum-
ptu aliquo meli^o e illd ide cu altero me-
li^o e fm illa ambo meliora sunt: vt pz p
phz in 3° topl. g. dicit: q. no bona bonis
nihil phbz magi eligeda e vt beatitu-
dinem et ad aliqd aliud qd no est bonu iu-
sticia fortitudine: vbi vult phz q. cu be-
atitudo sit melior et magis eligeda q. iu-
sticia et fortitudo. et adhuc btitudo cu
aliquo no bono ista duo sit magis elige-
da sunt: q. adhuc meliora sunt. g. si de^o e sa-

plentior me. deus et tu sit estis sapientio-
res me. Ideo credo i rei xitate q. d^o sit
falsa. sed d^o q. magr no loqr fm opini-
one pp^a. Na ipse dicit in vltimo noto i
insolubiliu q. ptim locut^o e fm opinio-
ne propaz: et partiz locut^o e fm opinio-
ne alioz. Na d. dicto:riu istius. tu et deus
estis sapientiores me tenedo collectivie
qd dat p negatione pposita sigt diuisi-
ue q. tu non es sapientior me vel deus
non est sapientior me: et hoc est contradi-
ctoriu illius tenedo diuisiue: s. sigt q. n
ista duo sit sunt sapientiora me: qd e falsu:
imo illa duo simul sapientiora sunt me: p
babilliter tn multotiens tenu oppositu.

Coparatiu^o gradus pot duplr sumi
.s. ppe et iproprie. Improprie sumit qn
sumit cu abusione: q. abusio sit quadru-
plr vt scis ex gramatica. s. formatioe si-
gtioe ptiipatione et cōstructione. potissi-
mu tn sit abusio in significatioe et pti-
patione. Particiatioe qn qlitas opati-
ui no ptiicipat ab vtroq termino: vt de-
us e melior diabolo: et istud mare e dul-
cius illo signione aut quando n sigt plus
suo positio: vt senior p senex: aut qn mi-
n^o sigt vt subtrahio: i. paz trisl. aut qn
sigt oriu: vt istud fel e dulci^o illo. Pro-
prie ho sumit fm aliqua abusione. s. qn
sigt pl^o suo positio et ptiicipat ab vtro-
q extremo. In proposito magr loqr d^o
oparatiuo ppele supro et oparatiu^o gra-
dus ppe sumpt^o exponit p tres expo-
nentes: quaz 3^a e p positiuu coparabilie
supru. ego sum fortior te. ego sum fort
et tu es fortis: et tu no es ita fortis sicut
ego ergo. r. Hui^o aut pbationis ro as-
figta e s de positiuo coparabilr supro.

Dubiu e circa tertia cōclusionem q. e.
ego su sanctior te et deo. q. illud copula-
tu te et deo aut tenet diuisiu aut collecti-
ue. si diuisiu equalz isti copulativie false
ego su sanctior te et ego su sanctior deo
si ho tenet collectivie 3^a exponens e fla-
.s. no tu et deus estis ita scietes sicut ego
Et cu dicit magr. ergo. tu es ita scietes

sicut ego nō arguit ad ppositum qz tūc teneret diuisione z ita nō vniformiter teneret in exponēte z exposita. Ad hoc dicatur pēse sicut ad dubiū motus 3us conclusionē positiui cōpabiliter tētū. vnde s. Suplatiu⁹ gradus dupl^r sumit. s. absolute z respectiue. exēplum primi vt for. est fortissim⁹. ex^{us} secūdi vt for. ē fortissim⁹ illoz. pmo⁹ sumptus exponitur p duas exponētes vt sic for. est fort^r z forte nihil pōt esse fortius in sua latitudine. g. for. est fortissim⁹. Si xō sumat respectiue adhuc dupl^r. s. positiue z negatiue sumpt⁹ exponit p tres exponētes. duas in qbus extrema cōpatiōis cōueniunt. z 3us negatiua de positiuo cōpabl^r sumpto vt sic tu es fortis z isti sūt fortes z nō aliqd istoz est ista forte sic tu. g. tu es fortissim⁹ illoz. z dicūt possitiue accipi tunc qz p excessum alioz accipit. Negatiue xō sumptus exponitur p negatiua sul cōpatiui vt sic tu es fortis z isti sunt fortes z nō aliqd istoz est fortior te g. tu es fortissim⁹ istoz. z dicūt negatiue accipi tunc qz p non excedi ab alijs accipit. z isto⁹ plibus pōt uenire suplatiuus gradus. In pposito loquitur mag^r de suplatiue respectiue tēto siue positiue siue negatiue teneatur. z huius modi pbatōis rō assigta est in capitulo de positiuo compabiliter tento.

Dubiū est circa 4^{am} conclusionē magistri q est aliquid illoz est maximū illoz q nō est max⁹ illoz. qz seqtur q duo contradictoria sunt simul vera qz hec est vera nihil est maxim⁹ illoz qd nō est maximū illoz. z hec est contradictoria illius aliquid est maximū illoz qz nō est maximū illoz. g. si illa est vera oportet q duo contradictoria sint simul vera. cōtra nō z minor etiā p3. s. quod illa sint contradictoria. qz vniversalis negatiua z pticularis affirmatiua de cōsimilibus terminis dēducunt. maior pbat^r s. q illa negatiua sit vera nihil est maximū illoz quod nō est maximū illoz z ar

gustur. Omne maximum illoz est maximū illoz. g. nihil est maximū illoz quod nō est maximū illoz. cōtra p3. qz arguitur ab exposita ad vnam suaz exponētiū z ans est vez eo q est vna vniversalis affirmatiua in qua idem p dicitur de seipso. g. ans est verum quare zc. Ad hoc argumentū diuersi diuersa rñdent Et qdā volunt q cōcludat Magister tñ in sophismatib⁹ suis ad hoc argumentū respondet in sophismate. 44 z dicit. Dubium est q illa stant sil aliqd est maximū illoz quod nō est maximū illoz z nihil est maximū illoz quod non est maximū illoz dato q in pma referat illū terminū maximū z nō illū finis aliqd. z i fa refert illū terminū nihil seu li ens inclusum in li nihil. z ita quolibet illaz ppoūm pōt indifferenter concedi vel negari fm qz relatiua possunt referre diuersa añtia. z sic p3 q illa nō d dicit nisi referant idem. Differt dupl^r pōt sumi. s. positiue z negatiue. Positiue sumitur qñ extrema possunt sil esse que sigt oriam. z tūc exponit sicut dicit mag^r p tres exponētes. duas affirmatiuas z tertiam negatiua vt for. differt a platone. Et rō h⁹ pbatōis est qz ex quo ponit extrema sil esse in pma sigt vnus extremū esse. i fa sigt aliud. in tñia xō negat vnū extremū ab alio inter q sigt oriam. Negatiue xō sumit qñ negat tñ vnū extremū ab alio dato q nō sint sil extrema et sic concedit q for. senex dicitur a seipso pucro quia for. senex non est puer z tam nō est filius senex z fortes puer. et illo⁹ nō loqtur mag^r in pposito 13° pmo⁹. Aduerte vlt^r q aliud z nō idem i neutro gñe dñt diuersitatē eēntialē s3 ali⁹ z nō idem in masculino gñe dñcūt diuersitatem accitalem. 3o iuxta h⁹ deditur in diuinis pater est alius a filio z non est aliud a filio. nam pma pars pbat^r sic pater est z filius est z pater nō est filius z h⁹ est vez. fa xō pbat^r. qz oppositum est falsum. s. pater est aliud a filio q

secundum.
Aduerte vltcrius q̄ nota excludiōis
facit tres ordines p̄poum fm̄ magr̄z qm̄
nō p̄cepit totam p̄pōem facit ex^{ca} pmi
ordinis. qm̄ x̄o cadit inf̄ subm̄ z p̄dicat̄
facit exclusiuam secundi ordinis. qm̄ x̄o
cadit inter ptes p̄dicat̄ facit exceptiuam
secūdi ordinis. ex^{ca} pmi tñ fortes est hō
ex^{ca} secūdi for. est tñ homo. ex^{ca} tñj for.
est aīal tñ risibīle. z exponit̄ oīs excep/
tiua culuscūq̄ ordinis sit p̄ p̄acentem
z negatiua sibi correspondētē. Paulu/
nū p̄gulensis posuit qnq̄ modos exclu/
siuaz. Excludiua. n. pmi ordinis variat
dupliciter qz vlt̄ nota excludiōis cadit s̄
totam p̄pōem vt dicēdo tñ fortes cur/
rit z tūc exponit̄ more magr̄i p̄ copulat̄
uam sic for. currit. z nihil nō fortis cur/
rit. ḡ tñ for. currit. l. nō excludiōis cadit
tñ s̄ subm̄ z nō s̄ totum z tūc expōitur
sic p̄ copulatum for. z nihil n̄ for. currit
ḡ tñ for. currit. Et differūt isti modi ab

tiue p fine vt soz. potest leuare a lapidez
 preter auxillium platonis. i. fine platone
 aliqui tenetur additue vt cum dicitur o
 portet soluere. io. libras preter expensas
 idest vltra expensas. aliquando substra
 ctue vt dicendo quatuor preter vni sunt
 tria sensus est q si a quatuor remoueat
 vnum sunt tria. Quarto exceptiue tuc
 excipitur pars subiectiua ab aliquo to.
 vniuersali. Nisi dupliciter sumitur
 vnomodo conditionaliter vt dicendo
 nisi tu es animal tu non es homo. sensus
 est si tu non es animal tu non es homo. alio
 modo exceptiue vt omnis homo nisi soz.
 currit.

Aduerte vltcrius q^d ad exceptiua qua
tuor requiruntur: scilicet illud a quo fit
exceptio quod est nisi subiectum predi-
catum. dictio q^d capiens r^{et} pars extra ca-
pta r^{et} est. p^{ro}pria r^{et} impropria. Ad p^{ro}pria
duo requiruntur. p^{ri}mo q^d illud a quo fit
exceptio stet confuse distributius mobi-
liter. Secundo q^d pars extra capta sit
terminus inferior ad illud a quo fit ex-
ceptio: vt dicendo omnis homo p^{re}ter

for. currit. Impropria vero est quādo dicitur
fieri aliqua harum conditionum ut oēs
Et ideo contingit quod improprie excepti-
ue exponuntur quandoque per notas plu-
ralitatis vel alienitatis ut dicendo for-
tes nō est nisi sophista exponitur sic for-
es est sophista et nō aliud quā sophista. ergo
et. et dicendo non dedi for. nisi quatuor
denarios exponitur sic for. dedi quatuor
denarios et non plures quā quatuor. er-
go et. Dubius circa quartā conclusio-
nem que est tu nō differs nisi ab asino et
tamen differs a capra quia ex prima par-
te sequitur oppositum secunde. sequitur
enim tu nō differs nisi ab asino. ergo tu
non differs a capra. tenet consequentia
a simili tu non vides nisi for. ergo tu nō
vides platonem. Secundo quia con-
tradictorium prime partis videtur ve-
rum scilicet tu differs nisi ab asino ex-
ponitur sic tu differs ab asino et non
differs ab alio quā ab asino. ergo tu dif-
fers nisi ab asino. exponentes vere sunt
ergo et exposita. Tercio querit qua-
re ista prima pars tu non differs nisi ab
asino exponatur sicut dicit magister cū
non exponatur ratione de li differt nec
ratione illius note exceptionis nisi. Re-
spondetur ad primum negatur quod ex pri-
ma parte sequitur oppositum secunde.

Ad probationem negatur similitudo
quia li videns est verbum mere affirma-
tium nullam negationem includens.
differt autem includit negationem ideo
nō est simile.
Ad secundum dicitur quod ista tu differs
nisi ab asino exponitur sic tu differs ab
asino et a nullo alio quā ab asino differs.
ergo tu differs nisi ab asino. modo secu-
da exponens est falsa quia opposita est
vera sed ab alio quā ab asino differs quia a
a leone differs. Ad tertium dicitur quod
illa prima pars tu non differs nisi ab asi-
no exponitur sicut dicit magister tu dif-
fers ab asino et non differs ab alio quā ab
asino. ergo et. et hoc non ratio de li dif-

fert solum nec ratione note exceptionis
solum sed ratione utriusque simul.

In quantum potest sumi dupliciter:
scilicet specificatiue et reduplicatiue. pri-
mo modo non exponitur sed describi-
tur sic ut ens in quantum est ens est sub-
iectum in metaphisica ens sub ratione
quia ens est subiectum in metaphisica

Secundo exponitur per tres exponē-
tes scilicet duas absolutas et tertiam cō-
ditionatam ut for. in quantum homo est
risibilis exponitur sic for. ē homo. et for.
est risibilis et si aliquid est homo illud ē
risibile. ergo for. in quantum homo est ri-
sibilis. Tres autem communiter assi-
gnantur reduplicatiue scilicet inquan-
tum secundus quod et prout. Immediate su-
mitur dupliciter scilicet nominaliter et
adverbialiter. Primo modo id est est
quod sine medio ut immediate sunt partes
in continuo scilicet sine medio et ita non
sumitur in proposito. Secundo vero
modo probatur exponibiliter more ma-
gistri scilicet per adiacentem et negati-
uam sibi correspondentem ut immedia-
te ante a instans tu fuisti exponitur sic
ante a tu fuisti et nullum fuit instans an-
te a quin inter illud et a tu fuisti. ergo im-
mediate ante a tu fuisti. huius probatio-
nis ratio est quia propositio de imedia-
te asserit duo. asserit enim propositionē
preiacentem et aliam negatiuam ratio-
de li immediate.

Aduerte quod omnis propositio de im-
mediate affirmatiua conuertitur cum
vna affirmatiua de infinito. ut si imme-
diate ante b tu fuisti infinitum, ppinqs
ad b tu fuisti et.

Aduerte primo quod propositiones de i-
ncipit et definit non proprie exponuntur:
huius ratio est quia ab exponentibus
ad expositam est bona consequentia. sed a
ppositione. de incipit et definit ad expo-
nētes nō valet consequentia. Non enim
valet for. incipit esse. ergo nūc non est et
immediate post hoc erit: quia antecedēs ē

verū r cōsequens falsū posito q nunc p
 sit sor. r si magr dicit ista debere exponi
 corrigat se in tractatu d pntias i cap 7.
 Responso ad scdaz istatā d scdaz regulā
 que ē. Ab exponibili ad quālibz suaz ex
 ponentiū ē bōa cōia. dicit. n. r si aliqn dī
 xit illa xā debere exponi. nō sum locutus
 ppe de expositione: sed fm modū loquē
 di sumēdo expōez p qlibet pbatōe rino
 ru: sed ppe sumēdo pbat p causas xi
 tatis. Incipit. n. pbat p vnā disiunctiūā
 ppositā ex duabz copulatiuis: quaz co
 pulatiūaz pma fit ex affirmatiua de pnti
 r negatiua de pterito: r scda fit ex nega
 tiua de pnti r affirmatiua de futuro. De
 finit xō. pbat p vnā disiunctiūā ppositā
 ex duabz copulatiuis: quaz pma fit ex
 negatiua de pnti r affirmatiua de pteri
 to: altera xō ex negatiua d pnti r affir
 matiua d futuro. exemplū pmi vt incipit
 eē a pbat sic. nūc ē a r nō imēdiate an h
 fuit a: vel nūc nō ē a r imēdiate p h erit
 a g incipit eē a. pma. n. copulatiua dese
 ruit rebz pmanētibz i qb est dare pmi
 instans eē exemplū scdi vt definit eē a. p
 bat sic. nūc nō est a r imēdiate an h fuit
 a: vel nūc est a r nō imēdiate post h erit
 a. g definit esse a. pma. n. vlt descriuit re
 bus successiuis i gbus nō ē dare vltimū
 instās eē sed pmi nō esse: r in rebz pma
 nētibz in quibus non est dare vltimum
 instās sui esse.

Aduerte 2. q illa pmi eē r pmi nō eē
 vltimū eē vltimū nō esse exponit. sicut i
 cipit r definit: pmi eē exponit sicut inci
 pit p pponē d pnti r remotiōez de pteri
 to: vt hoc ē pmi instās esse sor. pbat sic
 In hoc instanti ē eē sor. r nō imēdiate an
 hoc instās qd ē pns fuit esse sor. g nūc est
 pmi eē sor. vltimū nō esse exponit sicut
 incipit p remotiōem de pnti r positionez
 de futuro: vt nūc est vltimū non eē mo
 tus: pbat sic nūc nō est mor r imēdiate
 p hoc erit mor. g nūc est vltimū non eē
 motus. pmi non esse exponit sicut defi
 nit p remotiōem de pnti r positionē de p

terito. vt hoc ē pmi nō esse sortis nūc n
 est sor. r imēdiate an hoc fuit sor. g nūc
 est pmi non esse sor. vltimū esse exponi
 tur sicut definit p positionem de pnti r
 remotiōem de futuro. vt hoc est vltimū
 esse gradus summi. pbat sic. nūc est
 gradus sumus. r non imēdiate post h
 erit gradus sumus. ergo nūc est vltimū
 esse gradus summi.

Aduerte vltcrius q minimum expo
 nitur sicut maximum. primo vero sicut
 vltimū vnde datur minimū q sic r mini
 mum q non maximum q sic: r maximū
 q non. exemplum primi vt hoc est mini
 mus qd sortes potest exponitur sic. hoc
 sortes pot r nullum minus. sed quodli
 bet maius. ergo hoc est minimum quod
 sortes potest. exemplum secundi. hoc ē
 minimum quod sortes non potest expo
 nitur sic: hoc non potest sortes nec aliqd
 maius. ergo hoc est minimum quod sor.
 non potest exemplum tertij. hoc est ma
 ximum quod sor. potest exponitur sic h
 potest sor. r nullum maius. ergo h ē ma
 ximū quod sor. potest exemplum quarti
 hoc est maximum quod sortes non pot
 hoc non potest sortes nec aliqd mai
 g hoc est maximū q non. licet habeat p
 bationes terminorum maximum r mini
 mum non sunt omnino eodem illis de p
 mum r vltimum: sunt tamen multum si
 miles: vt patet in tractatu de maximo r
 minimo: ideo simul de illis volui dicere
 Aduerte vltcrius q ablatiu in con
 sequentia ponitur in 3. pbat etiam p
 causas veritatis per vnā disiunctiūā
 r conditionali causali r temporali cōpo
 sitam. vt sole oriente fit dies. probatur
 sic si sol oritur fit dies: vel quia sol ori
 fit dies vel quando sol oritur fit dies. g
 sole oriente fit dies. r ideo infertur illa
 3. non aliquo homine currente tu es
 asinus. nec nullo homine currente tu es
 asinus. r non sequitur non aliquo homi
 ne currēte tu es asin? ergo nō homine
 currēte tu es asin? q: nō equalet.

De hoc autē dixi h. q. talis ablatiu⁹ p-
batur p causas veritatis sicut ista de in-
cipit. Aduerte vltcri⁹ q siue resolu-
liter siue exponibit siue officia-
ue descriptibit pbetur ppō. ei⁹ dicto-
rium est pbabile p causas veritatis.

Tot⁹ tota totū dupl^r sumit. s. cathe-
gorice et sincatégorice. Sincathe^r sūt
qñ pcedit totā ppōem: et tunc idē est qd
quelz pars. Catégorice xō sumit qñ po-
nitur inter ptes subiecti vel pdicati dū
modo pcedit aliqd determinabile ipsuz
et tūc idē ē qd ens pfectū cōposituz ex
ptibus quātitatiuis. primo: exponibili^r
pbatur: vt dicendo totus sortes est mi-
nor sorte. sortes est minor sorte. et nulla
ē ps sortis qñ illa sit minor sorte: g tot⁹
sor. est minor sor. 2° xō mō nō exponit^r.

Semp dupl^r sumit vno: simpl^r siue
absolute. alio⁹ respectiue nō p oī tēpore
sed p m crigētiā xbi vt dicendo semp
fuit hō. 2° sūt q oī tpe pterito fuit hō
et est xā vt p3 p exponentes. s. aliquo tpe
pterito fuit hō: et nō fuit aliqd temp⁹ p-
teritū qñ fuerit homo. g rē. Si pmo: h
est falsa: q sūt q omni tpe fuit hō: et seq-
tur oī tpe fuit homo: et seqtur oī tpe fu-
it hō pñs temp⁹ est tps g in tpe pñi fuit
homo. cñs est falsum. q pñi tpe nō fuit
homo: sed bñ est homo. ista g ppositio
omni tempe fuit hō est falsa. q: exponi-
tur sic. aliquo tpe fuit hō et nō est uel fu-
it aliquod tps quin tunc fuerit hō. g rē.
illa 2ª exponēs est falsa q: tps pñs est t
fuit aliquod tps: et tñ in illo nō fuit hō s3
bñ est hō. Dag tangit hos duos mōs
substituabiles in textu elige qd placet.

Ab eterno sumit dupl^r. vno⁹ notia^r
et sic sūt due ptes. alio⁹ aduerbia^r. put
est idē qd eterna^r: et sūt idē q ante
oē tps finitū aut p⁹ oē tps finitū. pmo:
pbatur resoluibil^r. vt ab eterno tu fui-
sti pbatur resoluibiliter ab hoc tu fuisti
et hoc est vlt fuit eternū g ab eterno tu fui-
sti. 2° pbat^r exponibil^r sic vt añ aliqd
tempus finitū tu fuisti et nō est vel fuit a

liqd tps finitū qñ ante illud tu fuisti.
g ab eterno tu fuisti. Secūduz xō allos
ab eterno sumit dupl^r. s. catégorice et
sincatégorice. Catégorice idē est qd
vnum ens carens pnciplo. sincatégori-
ce xō ē distributiuū tpale et redit ad idē

Infinitum dupl^r sumit. s. catégori-
et sincatégorice. catégorice sumit quā-
do nō pcedit totam ppōem et sūt idē
qd ens sine fine. sincatégorice xō sumi-
tur qñ pcedit totam ppōem et sūt q qd
qd dato pōt dari malus in singulari. In
plali xō qbuscunqz datis cōtingit dari
plura: et sumendo illo⁹ pbat^r sic exponi-
biliter. exemplū in singulari vt infinitū
corpus est pbatur sic. aliquantū corpus
est et nō tñ qñ malus illo. g infinitū cor-
pus est. vel aliter sic. aliquātum corpus
est et duplū ad illud et triplū et quadru-
plū: et sic in infinitū. g infinitū corpus
est. ex⁹ in plali vt infinita corpa sunt. sic
pbatur. aliqua corpa sunt et nō tot quin
plura. g infinita sunt corpora. vel aliter
sic duo corpora sunt et tria et quatuor et
sic in infinitū. g infinita corpora sunt.

Aduerte p maiori examinacōe huius
tractatus q cū pponit tibi aliqua pposi-
tio statī debes videre an sit mediata an
imediata. si immediata nō potest pbari qz
ad sensum vel intellectum est per se no-
ta et contra negantes pncipia nō ē an-
plius disputandum. Si vero mediata d-
bes videre an sit affirmatiua an nega-
tiua. si negatiua debes pbare p causas
veritatis aut per contradictoriū aut p
singulares ut sepius dictum est. si vero
affirmatiua debes videre an sit cathe-
gorica vel ipotetica. si catégorica vi-
de pimum terminum mediatum et ab
eo debes inchoare propositionis proba-
tionem. quia a primo termino mediato
semper inchoanda est propositionis p-
ba^r: et non per saltum debes ppositio-
nem probare. quia fiunt multe deceptio-
nes in exponendo propositionem nō ex-
ponibilem sed resoluibilem vel econtra

verbi gratia. ista propositio aliquod al-
 buz incipit esse for. est resoluenda ratio
 ne de li aliquid album et non probanda
 rōe de li incipit p cās xitatis. Appello
 aut pmi terminū nō fm situm sed fz de
 noiatiōem vt in modalibz sepe modz fm
 situm est vltimz. et tñ fm denoiatiōem ē
 pmius. Sitr in ipotheticis nō ipothetica
 fm situm quasi semp est mediata. fm tñ
 denoiatiōem est pma facta. aut pbatōne
 pmi termini postea debes pcedere gra-
 datim ad alium siqz est. et sic donec oēs
 sint mediati ppoīs ca^o fuerit fm exigē-
 tiam declarati. Si ho pmo fuerit ipo-
 thetica tñ vide an sit cath^o vel ipotheti-
 ce pbanda. si categorice pbanda est. p-
 ba eam sicut dixi de categorica verbi
 gratia. nec^o tu curris vel tu nō curris. si
 li nec^o cadit in totum lz ista sit ipotheti-
 ca: distinctua tñ nō est ipothetice dis-
 tinctua. sed categorice expōiblr hoc mō
 tu curris et tu nō curris et nō pōt esse qn
 tu curras vel tu nō curras. g^o rē. Sitr
 nec^o est te moueri si tu curris. si li nec^o ca-
 dit in totum lz sit ipothetica cōditional.
 nō tñ est ipothetica cōditōalr pbanda: s3
 more categorice est officiabilr pbanda
 h mō lz ppo est nec^o. tu moueri si tu cur-
 ris q adequate figt te moueri si tu cur-
 ris g^o necesse ē te moueri si tu curris. vbi nō
 sit ipothetica ipothetice pbanda. tūc āt
 copulatiue aut dis^o aut cōditōalr et fm
 q dictum est in cap^o de ipotheticis de-
 bes inferre ipotheticā esse veram vl fal-
 sam possibilem vel impossibilem neces-
 sariam vel contingentē. xbi gratia alfa
 pars pncipal hui^o dis^o affirmatiue ē ha.
 si hec est vera. et sic de alijs elige: qz nul-
 la erit ppo pbaibilis q tibi occurrat quā
 statim inferre nō possis. Et sic ē finis
 huius tractatus. si qd autem hic diminu-
 te diximus ample dicemus contra pba-
 tionea terminoz.

Bligatio est <sup>ora-
tio</sup>
 posita ex signis obligationis et

obligato: vt pono tibi istā: tu es^o h. ome.

Aduerte q obligationes sūmatim et
 p modum memorie volo hic declarare.
 Si aut vis hanc materiā videre ample
 recurre ad obligationes Strodl. Regu-
 las igit menti cōmendandas colligam.

Prima regula Omne possibile tibi po-
 situm etiam a te admittendum. Secū-
 da regula. Omne tibi posituz et ad te ad-
 missum infra tempus obligatiōis pposi-
 tum est a te concedendum. i. nominalit.
 idest dignum concedi. Tertia Omne
 sequens expposito p se vel concessio l con-
 cessa est cōcedendum. Quarta Omne
 repugnans posito p concessio vel cōcessa
 est negandum. Quinta Qd sequēs ex-
 posito vel opposito bene negari vel op-
 positōis bene negatoz est cōcedendum.

Sexta regula. Omne repugnans op-
 posito et posito bene negati vel opposi-
 tis bñ negatoz est negandū ptiptialr.

Septima regula. Ad omne imprinēs
 est respondēdum fm sui qualitatem.

Octaua Propter possibile positū nō
 est impossibile cōcedendū ptiptialr. i. rñ
 dendum cōcedo negatiue ec^o negandū

Aduerte vnum q gcunq casus possi-
 bilis fiat nunqz debes rñdere ad ppoem
 impossibilem ex auctetica impōe cōc^o nec
 ad necessariū ne^o lz impossibile sit cōce-
 denda. sed negare debes postea q sit im-
 possibile. et sitr ex opposito de nec^o debz
 cōcedi q est neganda et negare postea q
 sit nec^o. exemplum pmi vt si ponatur q
 oē vigilans sit asin^o admittit casus q
 possibile et si pponit cōcedit deinde ppo
 tu es vigilans d3 cōcedi q imprinēs verz
 deinde ista ppo tu es asinus d3 negari.
 Et si dicit h est falsū. In dari omne vigi-
 lans est asinus tu es vigilans ergo tu es
 asinus. et antecedens est concedendum.
 g^o et cōs est cōcedēdum. tu negas g^o male
 rñdes. Rñdetur q cōs est cōcedenduz
 si tñ ppoes: cum tibi rñdebo ne^o et nō va-
 let cōtia ista est cōcedēdum: et tu negas.
 g^o male respondes sed debet dici in ante

cedere et tu non es obligatus.

Aduerte ulterius ad instantiam si fam regulam quod illa dat tibi modum ad probandum quod admissio quocumque contingenti fit quod liber aliud contingens falsum est cedere dum et dat duplicem modum ad probandum hoc. prius est. Posito contingenti falso et admissio statim proponatur una copulativa composita exposito et opposito illius quod vis tibi concedi. ut si volo probare quod tu habes mihi concedere illam nullus baculus stat in angulo faciam sic pono tibi istam tu es rome qua admissa propositum tu es rome et baculus stat in angulo. et patet quod hec est neganda quod falsa et non sequens ergo oppositum est concedendum. si tu non es rome vel nullus baculus stat in angulo. tunc ultra tu non es rome vel nullus baculus stat in angulo sed tu es rome propositum. si nullus baculus stat in angulo tunc contra disiunctiva affirmativa cum destructione unius partis ad alteram eius partem et sic habeo intentum. Alii modus brevis est ut statim post positum proponatur una distributiva composita ex opposito positi et ex illo quod vis tibi concedi ut in casu superiori pono tibi istam tu es rome. quia admissa propono tu non es rome vel nullus baculus stat in angulo. id est concedenda quod vera et impertinens. tunc sic tu non es rome vel nullus baculus stat in angulo. sed tu es rome propositum. ergo nullus baculus stat in angulo.

Tertium capitulum dat regulas convertibilium propositum. Prima regula si ponatur duas propositum converti sic adequate signando quarum una est necessaria et alia impossibilis. non additur casus. Secunda regula si ponatur duas propositum converti sic adequate signando quarum una est possibilis et alia impossibilis non admittitur casus. Tertia regula si ponatur duas propositum converti quarum una sit necessaria et alia sit contingens non admittitur casus. Quarta regula si ponatur duas propositum contingentes converti sic

adequate signando quarum una alteri videlicet repugnat non admittitur casus.

Quinta regula si ponatur duas propositum contingentes converti sic adequate signando quarum una non repugnat alteri admittitur casus. Sexta regula si ponatur duas propositum converti siue sint contingentes siue non taciendo mentionem de adequate signando non admittitur casus. Aduerte primo circa has regulas quod si ponatur duas propositum converti non ponendo adequate significando respondeatur ad eas concedendo et negando intus sicut est: si prima conceditur est vera vel necessaria et facta sit. si autem facta sit impossibile et facta sit. et ratio est quia semper ab una ad reliquam contra est bona cum convertertatur. si concedatur autem est verum vel falsum necesse vel impossibile et contra sit. conceditur et sit si autem est concedendum quod et contra sit. est concedendum notiale dico et non principaliter non. si ad primam respondeo est opus respondere ad fam concedo ut ubi gratia si ponatur istas duas propositum converti deest et homo est asinus non ponendo adequate signando si prima proponatur respondeas concedo si facta neque. Si autem queratur an prima sit facta deest. et ad secundam sit responde. si autem vice versa queratur an ista sit facta homo est asinus respondetur necesse et sit ad fam responde. si autem admittatur aliquas propositum converti sic adequate signando sicut ad primam respondeatur sit ad secundam respondeatur. et si ad primam respondeatur sic ad ipsas. ad fam vero sicut ad pertinentes ut si ponatur illas duas propositum converti sic adequate signando sicut ad primum respondeatur sit ad fam respondeatur. et ad primam respondetur sicut ad impertinentes. ad secundam vero sicut ad pertinentes ut si ponatur illas duas propositiones converti sic adequate significando tu es homo et curris admittatur. et si primo loco ponatur illa tu es homo concedatur: et similiter concedatur secunda. si autem primo loco proponatur illa tu curris negatur consequitur negat alia si postea proponatur. Aduerte

vltim^o q^o quotienscuq^{ue} propoat aliqua
 illaz dñaz i mā ouertibiliū de^o ē g^o hō ē
 asinus tu es hō g^o tu curris sp negat q^uli
 bet istaz q^u in rei xitate q^ulibet illaz est
 ipossibilis i ad impossibile eodē modo
 ē rñdendū infra tps sicut ē tñ dīcat q^u
 libet illaz ē bonā sicut negat i^o hō ē asi
 nus sp tñ dīcedit aliqñ ē verā. vñ illa
 ē ipossibil^{is} hō ē asin^{us} i^o ipaz ē verā non
 est impossibile. sūt q^ulibet illaz dñaz est
 ipossibilis sed q^ulibet illaz ē bonā non
 est impossibile q^ure rē. Prima re^o. qñ
 cūq^{ue} ponit duas ppōes ē siles nō faciē
 do mētionē de adeq^uto sig^{no} rñdeat ad
 eas dēcedēdo negādo dubitādo infra tps
 sicut ē. 2ª qñcūq^{ue} ponit duas ppōes
 esse siles nō faciēdo mētionē de adeq^uto
 sig^{no} ad ppositiōnē p^{ri}mā ē verā rñdeat
 intra sicut ē. t ad scōdā mēter. 3^a re
 gula qñcūq^{ue} ponit duas ppōes ē siles
 sic adequate sig^{no} quaz vna alteri i
 dic^o repugnat nō est casus admittēd^{us} vo
 co at dīc^o repugre que nō pñt ēē nec sūt
 vera nec simul falsa. Quarta regula
 si ponit due ppōes ē siles sic adequa
 te sig^{no} ex q^u vna seq^u oppositiū alte
 ri i sūt siles i xitate: vt tibi nō cōcludit^{ur}
 t tu scis tibi cōcludi. Quinta regula
 qñcūq^{ue} ponit due ppōes ē siles sic ad
 eāte sig^{no} quaz q^ulibz ē alteri i p^{ri}ncēs
 pñt ēē siles i xitate t in falsitate t cōce
 dendo t negādo: vt tu es hō t tu curris.
 Aduerte q^u dubiū ē circa q^urtaz regu
 lam q^u si ponat q^u i sūt siles adequate
 sig^{no} hō est aīal t tu curris admittit^{ur} p
 q^urtā regulā: q^u vna seq^u ad dīctoriū al
 teri^o. seq^u n. nullus hō est aīal. ergo tu
 curris. t dīcit q^u sunt siles in xitate. sed
 i ppono tibi illam p^o loco tu curris sūt
 negas bēs negare aliā. s. hō ē aīal. q^u aliē
 non essent siles. Si xō dēdis illā tu cur
 ris tu dēdis falsuz t i p^{ri}ncēs. g^o male rñ
 des. dī dēcedendo illā. tu curris. t cū dīc
 q^u est falsa t i p^{ri}ncēs nego imo etiā p^{ri}
 ncēs: q^u sequens. seq^u n. iste sūt siles t
 nō pñt esse siles i falsitate. q^u v^o ē nec^o. g^o

sūt siles in xitate. g^o vtraz vera est. i^o n.
 sit falsa in rei xitate. seq^u tñ q^u est xā. iō
 debet dēcedi vel p^o lo^o pponat vel 2°.

5ª cap^{itulum} regulas dat ppōnū dissimil
 liuz. Prima regula qñcūq^{ue} ponit duas
 ppositiōnes dissimiles nō faciēdo mē
 tionē de adeq^uto sig^{no} ad quālibz pro
 positōnē dēcedendo vel negan^o rñdetur
 intus sicut ē. Secunda regula. qñcūq^{ue}
 ponit duas ppōes ē dissiles nō faciē
 do mētionē de adeq^uto sig^{no}: ad p^{ri}mā
 esse xam vel falsam rñdeat intus sicut
 ē t ad aliā dissimiliter. Tertia regu
 la qñcūq^{ue} ponit duas ppōes esse dissiles
 sic adequate sig^{no} quaz q^ulibet cū altera
 ouertit nō admittit casus ille. Quar
 ta si ponunt due ppōes esse dissiles sic
 adequate sig^{no} q^u vna est necessaria t a
 lia ipossibilis vel cōtingens necessaria
 sp est dēcedēda t altera negāda: Quī
 ta regula si ponit due ppōes esse diss
 miles cōtingentes sic adequate sig^{no} q^u
 vna aīcedit: t nō cō aīis vbiq^{ue} pponi
 tur est negandum t nō dēcedendū.

Sexta regula si ponit due ppōes ē
 dissimiles sic adequate sig^{no}: q^u q^ulibet
 est alteri i p^{ri}ncēs ad p^{ri}mā ppositā rñ
 deat intus sicut ē. t ad aliā dissimiliter

6ª cap^{itulum} dat r^{egulas} de pōnīs. Pri
 ma regula oē de pōnītū t admittit^{ur} infra
 tps obligatiōis. ppositum sp est negan
 dū. Cor^o Qē non necessariū tibi de pōsi
 tum est a te attendendū. Secunda re
 gula. Qē p se aīis ad de pōnītū aut cū cō
 cesso vel dēcessis opposito bñ negat^{ur} vel
 oppositis bñ negatoz sp est negandum

Tertia regula. Qē repugnans de pōsi
 to t oē sequens ex illo repugnante p se aut
 cum cōcesso aut cū cōcessis aut oppōito
 bñ negat^{ur} aut oppositis bñ negatoz est
 dēcedendum. Quarta regula. Qē re
 pugnant dīc^o de pōnītū p se aut cū cōces
 so aut cū cōcessis: aut cū opposito bñ ne
 gat^{ur} aut oppositis bñ negatoz ē negan
 dū. Quinta regula ad oē sequens t
 ad oē i p^{ri}ncēs ad de pōnītū rñdendū

fm sui qualitate. vñ iptinens h dicitur
qd nō sequitur ad depositū nec antecedit
ad ipsum nec idem repugnat p se nec cum
a. vel aliquibus. 7° capitulum dat i
stārias contra regulas.

Aduerte ad terciā instantiam q: pul
chra est. vñc nunq̄ est admittenda pro
pō necessaria in depositione: z iō si depo
nat ista. antichristus nō est albus. vñ an
tichristus ē colorat? nō admittat: q: est
necessaria cum dīctorū sit ipossibile. s.
antichristus est albus z antichristus nō
est coloratus si. n. admitteret pponatur
ista. antichristus est coloratus. si tamen
cōcedis tu concedis añs ad depositum
si tu negas tu negas sequens ex dīcō de
positi. q̄ male rñdes. z sic pz q non debz
admitti. Et sic est finis hui⁹ tractat⁹ zc.

Insolubile est

ppositio se esse falsam asser
tie signi seipsa demfata. vt h
est falsum. Aduerte q h solū sumatiz
volo colligere regulas insolubiliū. Si
aut abunde hāc materiā vls videre re
curre insolubilia dēntisberi. p
ma diuisio. Insolubile ē duplex. qōdam
ex actu nro oritur: qōdaz ex ppretate vo
cis exēplum pmi. for. dicit falsum for. n
dicit vez. ego intelligo falsum. ego non
intelligo vez exēplum scōi. omnis p
positio est falsa. hō est falsum seipso de
mōstrato. 2° dico insolubile ē du
plex qōdam ē insolubile simplex. qōdaz
est hz qd. Insolubile simplex est illd cui
annectitur talis casus quo admissio seq
tur cōtrādictio. vt ois ppositio est falsa
que sit ois ppositio z significet pēise si
cut termini pēndunt. Insolubile hz qd
est illud cui annectit casus talis quo ad
missio nō seqtur cōtrādictio. vt si nō po
natur pēise significat. p
ma regula
oē insolubile singulare sine pnomine d
monstratio oriens ex actu nro ad hoc
q sit insolubile simpliciter exigit cōdi
tiones tres. p
ma q omnis talis sit

omnis talis. Secunda q dicat vel in
telligat talem ppositionē z nullā aliā.

Tercia q illa significet pēi sicut ter
mini pēndunt. Secunda regula
oē insolubile significat sine pnomine de
mōstratio oriens ex actu nro ad h q sit
insolubile fm qd exigit duas cōditiones
vt positio q vn⁹ for. sit ois for. z demō
strat illam z nullam aliā que sit a for.
dī falsū z significet sicut tēni pēndunt.

Tercia regula: Oē insolubile nō sin
gulare seu singulare cum pnomine de
mōstratio oriens ex actu nro ad h q fiat
insolubile simpliciter reguntur due cō
ditiones. vt ego dico falsū: q non opoz
ret ponere pmiā. z sit falsū dī. fiet aut
fm qd remouendo dictōem ex^o. 4^a
regula. Oē insolubile oriens ex ppetua
te vocis exigit duas cōditiones solum^o
tū vnam velo dicere quod aliquo reg
rit vnam vt h falsum. aliquod duas: vt
aliq. ppō fā est fm q sit remouendo dī
ctionem ex^o. Quinta regula. Oē in
solubile qd non est sine casu insolubile dī
missa aliq cōditioe regita ē penitus du
bitabile. p
ma d nūq̄ admittēd^o
ē casus ex quo trahit originem insolubile
simplicit. Secunda d. ois casus ex q
originat insolubile fm qd est admitten
dus z cēditur insolubile p: o^o dicēdo
ipsū ē falsū. q: sp insolubile fm qd sigt
copulatiue. s. sicut tēni pēndunt z q ipm
est vez Sophisma d insolubile singula
for. dī falsum posito q vn⁹ for. sit ois
for. z demfāt istā z nullā aliā q significet
sicut tēni pēndūt. Sophisma insolubi
le pliculare. Aliq. ppō pliculare ē falsa
positio q bec sit. ois ppō pliculare z si
gnificet sicut tēni pēndūt. Sophisma
d insolubile vlc. Ois ppō vlc ē falsa po
silio h q significet sicut tēni pēndūt z nō
ponatur pēise q: nō admitteretur casus
Sophisma circa insolubile exclusiuuz
Tū for. dicit vez posito q tu z for. sci
tis oēs loquētes z for. dicat de^o est z tu
tū for. dicit vez z nullā aliā z significet

sicut tñi p̄tendūt. Sophisma 3̄ inso-
lubile copulatiuū p̄ma regula oē inso-
lubile copulatiuū c̄ vna p̄s ē nec si eidē
in casu addāt oēs cōditōes cū nō exclu-
sionis sit insolubile simplr̄ z nō admittit
casus. vt deus ē z n̄ copulatiua est x̄a.

Secūda regula. Qē insolubile copula-
tiuū cui vna p̄s ē impossibilis vel cōtigēs
addēdo oēs cōditōes cū nō exclusiōis ē
isolubile fm̄ qd. vt tu es hō z nulla copu-
latiua ē x̄a. Tertia regula. oē insolubi-
le copulatum sit insolubile fm̄ qd eidem
addēdo oēs cōditōes p̄ter notā exclusio-
nis. Circa insolubile dis̄iuncti. p̄ma re-
gula. Qē insolubile dis̄iuncti c̄ vna p̄s
est impossibilis p̄ se sit insolubile simplici-
ter si eidē casu addant oēs cōditōes cū nō
exclusiōis: vt nullus de ē: vel nulla dis̄i-
ct̄ est x̄a. Secūda regula. Qē insolubile
dis̄iunctiū apparenter cui vna p̄s ē con-
tingens falsa sit insolubile fm̄ qd eidem
addēdo oēs cōditōes cū nō exclusiōis
vt tu nō es hō vel nulla dis̄i c̄ vera z p̄-
ma p̄s est x̄a q̄ est cōtingens falsa. sō tota
dis̄iunctiua d̄r x̄a z ideo dicitur appare-
ter insolubile. q̄ nullū insolubile ē veruz

Tertia regula. Qē insolubile dis̄iuncti-
uum sit insolubile fm̄ qd eidem addēdo
in casu oēs cōditōes p̄ter notā exclusi-
onis. Sophismata circa insolubilia nō
apparentia. p̄^o sor. nō habebit dena-
rium posito q̄ oē dicens vez̄ habebit d̄-
nariū z solum tale z sor. dicat istam ppō-
nem z nullam aliā sor. non habebit d̄na-
riū significante p̄cise sicut tñi p̄tendūt
hoc est insolubile simpliciter sine nota ex-
clusionis sit insolubile fm̄ qd. 2° sor.
non pertransibit pōtem posito q̄ omne
dicens vez̄ pertransibit pōtē z solū tale
z sor. qui scit ois sor. dicat ista ppōem z
nullaz aliā sorte nō pertransibit pōtem si-
gnificantem p̄cise sicut tñi p̄tendūt
hoc est insolubile simpliciter sine nota
exclusionis sit insolubile fm̄ qd. Ad-
uerte duo circa totā mām insolubilium
p̄ q̄ admissio insolubili fm̄ qd dicatur

ipsum esse falsuz. vt gr̄a exempli. sor. di-
cit falsum non ponendo p̄cise cū alijs
tñ cōditionibus. z si arguat contra fal-
sum d̄r a sorte. q̄ sor. dicit falsum. oīa ē
bona z aīs est vez̄. q̄ consequens qd ē
insolubile fm̄ quid z ita de alijs insolu-
bilibus fm̄ qd pōt argui sitr̄. Ad hoc
pōt dupliciter r̄nderi z ambe respōsio-
nes veniūt ad idem. p̄^o pōt dici cōce-
dendo consequentiam. q̄ ex casu cōces-
sissem a passiuā ad actiuā. tñ dico q̄ n̄
est bona siue nō valet. q̄ antecedens sigt̄
cathegorice consequens x̄o ipothetice.
r̄c. Vel aliter concedendo consequenti-
am z concedo ipsā esse bonaz. z q̄ sicut
antecedens est vez̄ ita z consequens s̄z
nego q̄ consequens sit insolubile. St at
velles q̄ cōsequens esset insolubile dice-
ret q̄ cōsequentia non valet. Aduer-
te 2° q̄ insolubile h̄z duo significata. v-
num adequatum z aliud principale ad-
equatū sigt̄um est sigt̄um cathegorice ma-
t̄icum simile orationi infinitiue vel con-
iunctiue vt sigt̄um illius sor. dicit falsū
est istud sor. dicere falsum. vel sor. dicit
falsū. p̄ncipale aut̄ significatum est
ipotheticum. vt sor. dicere falsum z illā
ppōnem esse veram.

Dico igit q̄ penes aliud attendit̄ pos-
sibilitas insolubilium z penes aliud sua
falsitas. possibilitas nanq̄ attendit̄ pe-
nes possibilitatem significati adequati:
z ipsa falsitas penes falsitatem sigt̄i p̄-
cipalis. hec q̄ est possibilis. oīs ppō ē fal-
sa. q̄ possibilem ē oēs ppōnem esse falsā
sed ipsa ē falsa. q̄ sigt̄ū suū p̄ciple est
falsū. s. oēs ppōem ē falsā z ipsū ē x̄az
tñ ē mām insolubilū penes idē attēdit̄
possibilitas veritas z falsitas p̄positō
sitionis. quia penes adequatum signifi-
catum. r̄c.

Præclarissimi doctoris maḡri Men-
ghi Laurentini supra totam logicam ma-
gistri Pauli veneti expositō feliciter finit
ad dei laudē z gloriose v̄ginis Marie.

Incipit qñones eximij ac pclarissim i
doctoris magri Mēghī Blanchelli fa/
uerini. s. totā logicā magri Pauli veneti

Erminus est

signum ꝛc.

Contra hoc arguitur. Et
p^o sic. Circa idē verfat logicus ꝛ metha
phisic^o sꝛ methaphisic^o verfat circa ens
in cōsergo ꝛ logic^o. tñc vltra ens ē cōfus
q̄ sit tñc^o. qꝛ vnīuersalr p̄dicat d̄ tñc^o ꝛ
nō cō. q̄ nō incipit a cōfōrī nō incipiēdo
ab ente in cōf. Hoc argumēto mor^o. Pa
ulus pgu. incipit logicā suā a trāscēden/
dētibus sic dicēs. Trāscēdētia s̄ sex.
videlicet ens aliqd: vnū: bonus: xum: ꝛ
res: que p̄cūē trāscēdētia qꝛ de oib^o
verificat. Cōfirmat qꝛ ens rōnis ē cōf^o
q̄ sit tñc^o ꝛ est de cōsideratōe logicē. q̄ nō
incipit a cōfōrī. cōtā nota cū maiori qꝛ
ens rōnis est subm̄ adequatum logicē.
nō at tñc^o minor pꝛ qꝛ subm̄ est de con
sideratōe scientie. ꝛc. 2° sic Omne illd
q̄d ponit in diffinitōe alicui^o loco gene/
ris est cōfus diffinito. sed signum ponit
in diffinitōe tñc loco generis. q̄ sig^o ē
cōfus tñc. cōtā est bona. maior est p̄hī
7° methaphisicē. ꝛ 6° topicor. ꝛ minor p
batur p magrī. tñc vltra. sig^o est cōfus
tñc. ꝛ est p se de cōsideratōe logicē: qꝛ
logic^o diffinit p ipsū q̄ nō incipit a cōfōrī.

Hoc argumēto persuasus albertus
incipit logicā suā a sig^o sic dicēs. Quātū
ad primum vīdēdū est de isto termino si
gnum q̄ est cōfōrī. i. supior q̄ ille tñc^o ē
nus. Pro rāsiōne ad. hec argumenta
sunt duo modī respondendi. Prim^o mo
dus declarat auctoritatem p̄hī in plogo
phor. s. quō a cōfōrī est incipiendū. Et
dicit q̄ duplex est p̄cessus. s. diffinitiu^o
ꝛ declaratiu^o. Prōcessus diffinitiu^o est
cum quis incipit tractatum suū a diffini
tione alicuius vt magister facit: ꝛ vt
facit euclides in geometria. ꝛ primo di
finiens punctum sic. Punctus est cuius

pars non est. Prōcessus declaratiuus
est cum quis incipit tractatum suū nō
a diffinitione sed a declaratione alicui^o
vel a diuisione vt facit paulus pergu. ꝛ
vt facit p̄hī in libro phorū dicēs sic.

Necesse est igitur aut vnum esse pri
cipium aut plura. Tunc pōt duas cō
clusiones. Prima in processu diffinitio
non est incipiendū a communiori abso
lute in illa scientia cuius ratio est: quia
si aliquid debet diffiniri diffinitur p ge
nus ꝛ differentiam. genus autem est cō/
munius diffinito. ergo. non incipit a cō/
muniori absolute. Secunda cōclusio
in processu declaratiuo est incipiendū
a communiori absolute in i^a scientia.

Cuius ratio est. quia communiora s̄
notiora. Innata autem est nobis via pro
cedere a communioribus ergo. ꝛc. Et p
hoc patet solutio ad argumentum i op
positum. Contra primam conclusionem
arguitur sic. Nihil per se cōsideratum
in logica est communius termino. ergo
in processu diffinitiuo est incipiendum
a communiori absolute ab ipso logico.
tenet cōtā. an̄s patet quia tñc^o vlr
predicatur de omnibus h̄. per se cōside
ratio. Ad hec responde si tibi placet h̄
opinio. Secundus modus respondē
di quem solus de mēte magistri reputo
Dic q̄ magister incipit a communiori ab
solute incipiendo a termino cuius ratō
est quia nihil per se cōsideratum in lo
gica est communius termino.

Pro quo aduerte q̄ communissimū
quod est per se cōsideratum in logica ē
ens rationis quia est eius subiectum ad
equatum sed terminus couertitur cum
ente rationis vt d̄clarabitur. ergo nihil
quod est per se cōsideratum in logica
est cōfus termino. cōtā nota cum maio
ri. ꝛ minor declaratur p̄mittendo qd per
ens ratiōis intelligit cum dicitur. ipsum
esse subm̄ adequatum logicē. Un̄ p ens
rationis intelligo ens 2° intentiōis siue
2^a intentiōez in concreto qd iporat

mibi secundam intentionem vel habet
habitudinem propinquam ad secundas
intentionem. qualem habent intentio-
nes prime: id est conceptus primi et voces
et scripta. cum enim aliqua scientia sit de
rebus ut methaphisica: mathematica. et
naturalis. et aliqua de vocibus ut gram-
matica logica et poesis. Aliqua etiam est
de conceptibus per se primo. ut logica que
est de secundis intentionibus per se primo

Quia tamen passionibus farum inten-
tionum conueniunt conceptibus primis et vo-
cibus et scriptis ut stant sub habitudine
farum intentionum. quia ille terminus homo
siue in mente siue in voce siue in scripto
ut species est predicabilis de pluribus et c.
Et ita de alijs. ideo logica est etiam per
se de illis licet non primo. De rebus etiam est
logica sed per accens in habitudine ad se-
cundas intentiones. put de ipsis possunt
confirmari et intentiones sed per accens est de
illis quia proprietates farum intentionum
non conueniunt rebus. sed solum conce-
ptibus vocibus. et scriptis. in habitu di-
ne tamen ad secundas intentiones. Ideo
res non habet habitudinem propinquam ad
secundas intentiones qualem habent con-
ceptus ad voces et scripta. hoc premisso
per terminus conuertitur cum ente ra-
tionis. quia vniuersaliter predicatur de se
inuicem. Ad argumenta respondet.
Ad primum dicitur quod logicus et methaphi-
sicus versantur circa idem materialiter
ut circa ens. formaliter autem non. quia me-
thaphisicus versatur circa ens ut ens est
logicus vero circa ens ut ens rationis est
est. Constat autem per supradicta quod ens
ratio non est cogens terminus cum secundo conuer-
tatur. Ad confirmationem similiter patet quod mi-
nor est falsa. scilicet quod ens ratio sic cogens terminus
quod sit subinde adequatum. logice et non
terminus quod dicitur formaliter. Replica et se-
quitur quod logica sit scientia realis quia cum metha-
phisica sit de rebus materialiter. et logica sit
circa idem materialiter per excessum. est de rebus
si sic ergo logica est scientia realis. sicut metha-

phisica est scientia quia scientia realis diuiditur in rea-
les que sunt tres. scilicet methaphisica. mathematica.
et naturalis. 6. methaphisice. Item proba-
tur quod methaphisicus considerat ens: ut
ens ratio est. et per ens et satur circa idem for-
maliter methaphisice et logicus et arguo sic.
Methaphisice considerat quolibet in quantum
est ens. ergo considerat intentionem in quantum
est ens. ergo intentionem in quantum intentio: quia
idem est intentio in quantum intentio et inten-
tio in quantum ens sicut idem est homo in quantum
homo. et homo in quantum ens. Ad primum
negat prima contra ad probationem concedo quod lo-
gica est de rebus per accens. tamen in quantum itel-
lectus format intentiones et conceptus de ipsis
sed neque ulterius contra est de rebus. ergo est scientia
realis sicut methaphisica. quia logica est tamen
materialiter de rebus. methaphisice et materialiter et
formaliter. Ad 2. concedo quod methaphisicus
considerat intentionem in quantum ens. et
nego ulterius contra. ergo considerat intentiones
in quantum intentio. quia non sunt idem. si non
est idem mobile in quantum mobile. et mobi-
le in quantum ens quod vniuersaliter accidit
quia sequens reduplicacionem non sicut absolu-
te entiam. id est ex de homine non est simile.

Ad 2. principale concedit quod signum in con-
tate sua secundum totam suam significationem est cogens
terminus. Et sic excedit limites logice. et ideo
neque quod ut sic sit de consideratione logici. Ad
probationem dicitur cum logicus diffinit per ipsum
ergo est per se de consideratione logici. Dicitur quod
logicus non diffinit per signum ut logicus est
sed ut induit bitum methaphisici. quia ter-
minus non est diffinibilis a logico cum sit
commisum in logica. Replica et si signum
excedit limites logice sequitur quod logica non
sit eque cogens scientia sicut methaphisica. con-
sequens est falsum. et contra primum primo
posterius. tractatu primo. Dicitur autem
omnes scientie sunt cogens ubi dicitur quod dialectica uti-
tur omnibus et si qua etiam vltima materialiter
cogens. ut methaphisica. et 4. methaphisice
dicitur. Et dialectica de omnibus disputant
omnibus autem cogens est ens. In quibus lo-
cis habetur quod sunt scientie eque cogens. cum de

omnibus eque considerent. probat tñ
cñtia. qz metha^a considerat oia entia. lo
gica xpo non qz pre allgd est. r excedit li
mires logice. Item pbat qz signum est p
se de cōsideratiōe logice. li sig^m est tñus
qz est p se de cōsideratiōe logice. qz omī
tñus p cessa est p se de cōsideratiōe
logice. li sig^m est tñus. qz ē p d cōsideratō
ne logice. Ad pñū dñ qz est eque cōis
scia logica sicut metha^a qz nihil est qz n
cōsideret in ordine ad fas itentōes bene
aligd est qd nō considerat per se vt res.

Uel dicitur qz est eque cōis non quia
oia cōsideret sicut methaphisica. sed qz
illa considerat que applicabilia sunt ad
oia. iō logica est porius dicendus vnus
mundus sciendi cōis: sic methaphisica
vna scientia cōior. Ad 2^m dicit qz li si
gnum dupliciter capi potest. s. māliter r
formaliter. materialiter est per se de con
sideratiōe logice in quātū tñus est. r in
quantū stat sub aliqua intentiōe. 2^a vt qz
est subm vel pñū. sed formaliter non.

Contra arguit. pñā pticula est male
posita. s. signū. qz diffi^m cñtia tenet añs. p
batur. qz quod ponit pñmo loco in diffi
nitione debet eē cōius diffinitio. sed li si
gnum non est cōius termino diffinito.
qz rē: pbatur minor qz li sig^m est termin^o
pñime itentionis r ē termin^o minus cōis
qz sit terminus diffinitus: qz terminus
diffinitus diuiditur in tñum pñime intē
tionis r se. qz rē. Confirmat qz si sig^m
est cōmuniū termino. tunc magister d
buisset incipere tractatū suū a signo r
non a termino. tenet cōsequentia qz cōio
ra sunt premittenda in doctrina tāqz no
tiora p pñm p phicoz. Itē signū est eg
uocū ad tñum r circulum ante tabernā
ergo non debet poni in diffinitione.

2° cōtra secundam pticulā arguit sic.
Illa pticula orationis non bene ponit. qz
diffinitio mala. cñtia tenet. antecedens
pbatur. qz oratō diffinitur per terminū
ifra a magistro. ergo termin^o non debz
diffiniri per orōnem. tenet cñtia qz aliē

ides esset not^o r ignotius respectu eius
dem. quia semper qz ponitur in diffinitō
ne est notius diffinito.

Cōfirmatur qz quicūqz i aliqua diffi
nitione ponitur aliquod diffinibile si lo
co illius diffinibilis ponat sua diffinitō
tūc pñma diffinitio est exp̄ssior vt dicit
phs 6° topicor. Si ergo terminus diffi
nitur p orōnez loco orationis lz ponere
eius distinctionē. i qua diffi^m ponit ter
minus. Et sic termin^o se ipsū diffiniret
qd ē icōueniens qz idē eēt notius seipso

Tercio d 3ª pticulā constitutiuū
non bene ponitur. ergo diffinitio mala.
cñtia tenet. r āncedens pbat. qz si termi
nus est signū orōnis cōstitutiuū cum
oratio sit tñus est sig^m orationis consti
tutiuū. r illa alcerius. r sic ē processus
in infinitum quod est inconueniens. ga
impossibile est esse 3° phicoz.

Confirmat. qz nihil quod est materia
oratiōis cōstituit orationē sed tñus est
materia orationis. ergo tñū nō cōstituit
orationē neqz est cōstitutiuū orationis.
cñtia nota cū minor. maior pbat p phs
pñmo de generatione dicit qz forme ē
agere: mē vero pati. cōstituire vero est
agere r esse cōstitutiuū dicit potentia
actiua. ergo nō debet attribui mē itelle
ct^o aut est q actiue cōstituit orōnē quare
rē. Quarto d qrtā pticulā arguit fru
stra ponit. vt ps pñqua. qz diffi^m mala.
cñtia tenet r añs pbat. qz si nō maxie es
set pñlitterā r sillabā q non eēt tñus.
Sed d qz oē qd pōt esse subm r pñcatū
ppōis pōt esse terminus. s. lra r sillaba
sunt huiusmōi. qz lra r sillaba pñt eē ter
minus. cñtia nota cū maior. qz tñus est
in quem resoluit. ppō. sed ppō resoluit
in subiectū r predicatum. qz pōt eē sub
iectum vel predicatum ergo potest esse
terminus. minor pbat qz dicendo a est
lra vocalis. añ est sillaba subm in pñma
est ista lra a. in fa xpo illa sillaba an. Itē
id nō est totū r ps respectu eiusdē s. ter
min^o est totū respectu orationis. qz est

genus ad ipsam. ergo non est ps. Con-
firmatur argumēto q̄ reputatū ē achil-
les q̄ dicēdo a est b. illa est vna oratio q̄
tū sūt q̄tū. A et B. et tū tūus nō est ps
ppinqua eius pbat. q̄ ps ppinqua non
dicat nisi p respectū ad remotā. sed hec
orō nō h̄z pte remotā vt patet. ergo nec
ppinqua. Idē pōt argui q̄ ppōne mētalī
que est cōposita ex cōceptib⁹ indiuisibili-
bus que nō cōstituit ex lris nec ex sillabis
tunc talis ppō nō h̄t pte remotā ergo
nec ppinqua. Et sic p̄z q̄ illa p̄ricula vt
ps ppinqua frustra ponit. q̄ nō cōpetit
cullibet oratiōi. Quinto t̄ totā diffi-
nitōne sic arguit. Illa diffinitio cōpetit
alteri a diffinito. q̄ ē aial. cōsequētia tenz
p phm. 6. topicor. aīz pbat q̄ diffinitū
h̄ est tūus q̄ ē tūus 2. intentiōis. sed
hec diffi. cōpetit et termino p̄ intentio-
nis vt p̄z. q̄ cōpetit alteri a diffinito.

Cōfirmat. q̄ hec diffi. cōpetit tūo sin-
cathegorematico q̄ nō est tūus. cū sibi
non cōpetat diffinitio tūi data a pho p̄
porum dū dicit. Termin⁹ ē in quē resol-
uitur ppō vt in subiectū et p̄dicatum. q̄
tūus sincathegorematicus nō ē subie-
ctum nec p̄dicatū vt formatr sumit lo-
quor. Sexto tūus nō pōt diffiniri. q̄
diffinitio mala. cōtēta tenz. aīcedēs pba-
tur q̄ tū⁹ ē cōfissimū p se cōsideratū i lo-
gica. q̄ ē notissimū. q̄ nō pōt diffiniri quo-
modo cūq̄ accipiat diffinitō. tenz cōtēta
q̄ sp diffinitio dat p not⁹ 6. topicor.

Cōfirmat. q̄ impossibile ē demonstrare
suū subiectum esse siue per signum siue
p causam. fm cōmētatozē i 2. phicoz. s̄z
tūus ē subm in hoc li vt patet. q̄ ipos-
sibile ē demonstrat ipsum p signum vt
p causā. Tunc vltra impossibile ē d̄mō-
strat ip̄suz. q̄ impossibile ē diffiniri tenz
cōsequētia q̄ oppositū cōsequēt non stat
cū aīcedente. si. n. possibile ēēt diffinire
ipsū posset demonstrari esse per suaz di-
ffinitōne. sicut p sillogisimū ip̄otheni-
cum. Si signum orationis cōstitutiu⁹
est terminus. sed signum oratiōis con-

stitutiuum est. ergo terminus est. Item
phs in primo posteriorū 2. tractatu dī-
cit q̄ scie despiciūt sua subiecta. q̄ p̄sup-
ponūt ipsa 7c. Septimo Vnius rei tātū
vna ē diffi. sed cum tūus habeat alias
diffinitionem datam a pho p̄ priorum.
cū or. Terminus est in quem resoluitur
ppositio. ergo non pōt habere illam ga-
aliter vnius rei essent plures diffinitio-
nes. mino: nota maior pbat. quia vni-
us rei tantum vnica est cēntia. ergo tū
vna ē diffi. tenz cōtēta q̄ diffi. exprimit
cēntiā rei si p̄les cēnt diffitōes p̄les cēnt
essētie. Confirmat q̄ quando p̄les
diffinitiones dātur de eadem re. i. de-
bent cōuerit. q̄ quēcūq̄ ouertuntur cūz
vno 3. cōuertuntur inter se. sed quelibz
diffinitio conuertitur cum suo diffinito
ergo iste diffinitiones conuertuntur in-
ter se. hoc tū est falsū. q̄ alicui cōpetit
termini diffinitio data a magistro cui nō
cōpetit diffi. ph̄i vt termino sincathego-
rematico formaliter sumpto.

Ad hec breuiter rīdetur. Ad primūz
negatur aīz. Ad p̄bationē ne mino: ē
q̄ sig. nō sit cōius diffinitio. Et ad ora-
tionem cū dicitur li signum est terminus
p̄me intentionis. sed terminus p̄me in-
tentionis est minus cōis termino diffi-
nito ergo. 7c. Dicitur q̄ li signum potest
capi dupliciter. s. p̄ eo quod significat. et
p̄ eo quod denominat. p̄m. ē min. cōe q̄
tūc accipit p seipso tūo. 2. ē magis cōe
q̄ nō solū denominat tūos 2. intentio-
nis. sed et p̄me et etiam res. Et si repli-
cas t̄ q̄ illa distinctio p̄ eo quod significat
et p̄ eo quod denominat non habet locū
nisi in terminis 2. intentionis. sed cūz si-
gnum sit p̄me. ergo distinctio non ē ad
ppositum. potest dici negando maiores
q̄ fm Bur. in p̄dicamēto relatiōis. Qui-
libet terminus cōcretus accidentalī. vt
pater et album potest accipi dupliciter.
scilicet p̄ eo quod sig. et p̄ eo quod denomi-
nat siue in suppositione simplicī siue i sup-
positione p̄sonali. Vel aīz et tūc rīdet

ad principale qz li sig^m potest capi dupli
citer. s. materialiter p seipso termino. z
formalit. p sig^mo formali. z quasi redit
ad idēz. p^o est minus cōc. 2° est magis
cōc. Ad cōfirmationē responsū est in
questione prima qz licet signū sit cōiūf
tino. qz tñ excedit limites logice. ideo
non incepit ab eo. Ad aliud negatur
qz signū sit equiuocum. quia fm idē no
men z eandē rationē dī de illis que est
qd apprehensū a sensu vel intellectu du
cit ipsum in cognitionem alicuius rei.

Ad scdm principale dī cōter qz tñus
diffinit p oratiōem a posteriori. Ora
tio hō per terminū a priori: z illo mō
non inconuenit idem cē diffiniens z dif
finitū notius z ignotius respectu eiusdē
in diuersis generib⁹ diffinitionū. qz vna
est pp qd. z alia quia sine vna est forma
lis z alia materialis.

Cōtra hanc responsionē arguit qui
dam senesces dicentes qz licet vera sit:
tamen non satisfacit querito. Unde ar
guūt sic. In omni disciplina inconuenit
qz pma notitia. s. quid nominis aut quid
rei habeat p aliquid. cum prima notitia
habetur p illud primū aliqñ nunq^m cer
tificaret homo. sed cum prima notitia
hēatur hic per orōnem. qz p^a notitia ora
tionis non pōt haberi per terminū ideo
aliter respondent dicentes qz licet ora
tio sit tñus non tamē maliter debeat eā
sic diffinire. sed vt diffinit p hō p^a piber
mentias sic. Oro est vox significatiua ad
placitū pp argumentūz factū. Sed quia
fm talem responsionē dānat magistrūz
ideo dicunt ipsi aliter possumus rñdere
saluando magistrū dicēdo qz p^a notitia
orationis. s. quid nominis. s. per quā ha
betur prima notitia ipsius termini habi
ta ē in grāmatica z non hic. s. quod est in
complexū p quod plura indistincte im
portant. Peccat vtrq^m rñsio senesce
iudicio meo. pma. n. presumptio ē
cum ex leui causa damnet magistrum.

2^a hō dubia est in hoc qz dicit qz pma

notitia termini habeatur per notitiā
orationis habitā in grāmatica. Hoc
videtur falsum primo quia terminus vī
detur esse prius notus qz oratio. termi
nus enim nihil aliud est nisi dictio vī ag
gregatum ex dictionibus sed dictio pri
us nota est in grammatica qz oratio. pro
batur quia in doctrinis que prius tra
duntur prius nota sunt. prius autem tra
duntur dictiones qz orationes. Nam hic
est ordo in grammatica. prius entz līc de
inde syllabe deinde dictiōes deinde ora
tiones traduntur. Ecce qz prius tradun
tur dictiones qz orationes in gramma
tica. ergo prius nota sunt. 2° si prius
nota esset oratio in grammatica qz ter
minus sequeretur qz etiam esset oratio
prius. nota in logica qz terminus. probo
cōtiam. quia cōsimilem habitudinem ha
bet oratio in logica ad terminum qualē
habet oratio in grammatica ad terminū
Nam tam hic qz ibi consideratur termi
nus vt est pars orationis. Et oratio vt
cōstituitur ex terminis. cōs tamen falsū
primo quia nihil est cōiūf in logica ter
mino. ergo nihil est notius eo. 2° quia
terminus est subm logice. ergo nihil est
notius eo in logica. patet cōia. primo fm
cōmē. 2° p hī dicētē qz impossibile ē demon
strari subm siue p sig^m siue p cām. qz ali
qd esset notius eo qd ē iconueniēs. z p^o
posterior dicit de subo p cōgscibili qd
est z qd ē. Jō sustinēdo rñsionē cōm ne
gādo qz p^a notitia tñi hēat p orōnem. qm
p^a notitia tñi ē notitia qd noīs que pre
suppōit cū sit tñ⁹ h⁹ subz. Notitia at qd
rei iuestigat z hēt p orōnem. Aliū tñ⁹ z b
till⁹ possum rñdere. Ad pñctale sic qz
nō ē iconueniēs qz idē sit diffiniens z dif
finitū nō eodē modo sumptum. Termini
nus enim diffinit per orationēz: vt oro
h⁹ bitudinē cāe finalis: z tñus h⁹ bitu
dinē effect⁹. Oro hō diffinit p tñus vt
oro h⁹ bitudinē effect⁹ z tñ⁹ h⁹ bitudi
nē cāe cōstitutie. z sic qz libz diffi⁹ ē data a
pōri. i diuersis tñ generib⁹ cāz i qd⁹ di

uerſis gñſibus cārum nō eſt iconueniēs
idem eſſe notū? igitur reſpectu eiꝛdem
Argumētum aut illoꝝ nō eſt ō noſ. quia
pma notitia termini nō hētur p orōnem
ſz pſupponit. ſa aut notitia diſtincta ha
betur p orōem. Et cō in diuerſis gñib?
cauſaz 7 h nō inconuenit.

Ad aſſirmatōem dī q illud dictū hz
intelligi de diſſinitōe pure additatu
q eſt data p genus in mediatum 7 oriam
pueribile cum ſpecie qualiter nō ē illa.
Ideo loco li orōnis nō pōt ponit ſua diſſi
nitio. Vel alr dicitur q nō eſt incōue
niens q idem ponat in diſſinitōe ſui ipl
us in obliquo caſu. cum g li orōnis ſit in
obliquo diſſinitio ei? cadit in obliquo.

Ego aut alr rñderem 7 tuti? ſeqndo
opionem noſtram. Ad 2° pncipale q
li orōis vt ponit in diſſinitōe termini n
eſt diſſimibil cum hēat habitudinē cau
ſe finalis. cum aut diſſini hz habitudi
nem eſſect? reſpectu termini 7 nō cauſe

Ad 3° dicit q nō eſt inconueniēs eſſe
pceſſum in infinitum in orōib? lz ſit in
conueniēs orōes infinitas eſſe. phus tñ
voluit numez infinitum nō dari actu: ſz
bñ in potentia ſic q quocūq; dato ſit da
bil maior. Et ſic i ppoſito: q nō ſūt ofo
nes infinite actu ſed bene in potentia. ſ.
q qbuscūq; datis poſſunt dari plures 7
ſub alijs xbtis logice loquēdo. Infinitus
cedo dari ſincathegorice. nō aut cathe
gorice. qd eſt idem cum dicto phi. Et
ſi dicit ō ſi datur infinitum in potentia
g dabitur in actu. pbatur oñia. quia fru
ſtra eſt potētia q nō pōt reduci ad actū
p cōmen. pmo celi cōmento. lz 3°. Dico q
illa potētia cui? exit? ad actum ē impoſ
ſibilis nō dī dī potētia. Dicit q veruz
eſt de potētia determinata. nō aut de in
determinata. Ad cōfirmatōem dicit
q materia nō ppric cōſtituit: ſed ē illud
ex quo aliquid cōſtituit. Improprie tamē
cedim? mā cōſtituere. Sicut enim dī
cimus paries 7 tectum cōſtituit domū.
Ita in ppoſito termin? ppric eſt illud ex

quo cōſtituit? ofo 7 intellectus illam cō
ſtituit. Improprie tamen dicimus termi
num cōſtituere orōem.

Ad 4° dicunt qdam q duplex ē ter
minus pprius 7 improprius. pprius ē ha
bens ptes ppinquas 7 remotas. improp
us xō qui nō habet has. dicunt enim q
magiſter ſolum loqrur de pprijs. Nec
rñlio non valet quia ſeqtur q magiſter
eſſet diminutus cum de illis terminis i
pprijs adhuc logica cōſideret qd pro
batur q ex illis ſiunt ppoſitiones ſigni
ficantes verum vel falſum. vt a eſt litte
ra: an eſt ſyllaba. Ideo aliter dicam? q
littere 7 ſyllabe poſſunt conſiderari du
pliciter. Uno modo vt habent vim lit
tere 7 ſyllabe. Alio modo vt habent viz
dictionis. pmo modo accipiūtur fm
q cōſtituūt aliquam dictionem. ſic nñ
ſunt termini. Alio modo accipiūtur qñ
p ſe ſiue ſeorſum accipiūtur. ſic ſūt ter
mini. pmo modo loqrur magiſter 7 non
2° 7 hoc eſt qd alij volunt dicere ſub a
lijs xbtis dicētes q littera vt lra nō eſt
ēinus: lz littera ſit termin? Ad aliud
dicitur q idem pōt eſſe totum 7 pars re
ſpectu eiꝛdem nō eodem modo cōſide
ratum ſicut gen? eſt totum 7 ptes reſpe
ſpectu ſpērū: vt dicit cōmetator pmo
phicoꝝ. Ad cōfirmatōem cum dicit
tur q illa oratio a eſt b nō habet ptes p
pinquas dicit qdam cōcedendo: 7 con
ſequēter dīcunt illam pſiculam nō cōue
nire orationi cuilibet. Nec reſponſio
nō eſt tenēda: ex quo damnat magiſtrū
Ideo dicat aliter q iſta oratio hz partes
ppinquas. q p partes ppinquas intelli
git imediatas. Et cum arguis ppinquus
nō dicit niſi in reſpectu ad remotū. con
cedo. ſed non habet remotas concedo.
ergo nō habet ppinquas. nego cōſtiam.
quia iſta dicit habere ptes ppinquas
preſpectum ad ptes remotas alterius
orōis que ſunt illo ex qbus nō imediate
cōſtituitur totum. ppinque xō ex qbus
imediate cōſtituitur totum ſicut ex iſtis.

Uel negat minor. s. q. nō habet ptes
remotas. Un̄ l3 nō beat formalit̄ h3 tñ
virtualit̄ siue equalit̄ cū equalcat alti o
ratōi hñti ptes ppinquas ⁊ remotas: vt
isti. Ita lra a est ista lra b. ⁊ ita dicat de
mentali. Ad 5^m negat minor. Ad p
bationē dī q. aliud ē qd diffinit̄: ⁊ aliud
p quo diffinit̄. Diffinit̄ hec 2ª intentio n̄
p scipsa sola: sed p p^a ⁊ faequaliter.

Uel dī vt finis diffinit̄ abstrahitur
a prima intētiōe ⁊ fa sicut aīal qd diffi
nit̄ abstrahitur a spēb⁹ vt diffinit̄ ⁊ nō
valet si dicis. g ē aliqis finis mētalīs q
nō ē p^a intētiōis nec 2ª sicut nō valet. g
est aliqd aīal qd nō ē hō nec afinus: imo
nullū ē aīal quin sit hō vel afin⁹ vel idī
uiduū alicui⁹ alteri⁹ spēi cōtēte sub h ge
nere aīal: ⁊ tñ aīal abstrahit̄ ab hōic vel
ab afino l ab alijs spēb⁹: ita dato q nul
lus sit finis mētalīs q nō sit pme vel 2^a
intētiōis. tñ fin⁹ abstrahit̄ ab istis.

Ad affirmatiōē dī q phs capit finū
strictius. s. p eo solū q pōt eē subm vel
pdicatū. sed mag⁹ largius p eo q pōt
determinare ppositiōē vt pte ci⁹: ⁊ sic
fincat hegoreāticī sūt termini cū possint
determinare pposēs vt pte ci⁹. Ad 6^m
cedit q finis nō pōt diffiniri a logico
vt logic⁹ ē. qz nihil h3 cōius nec notius
pōt tñ diffiniri a logico vt induit habitū
metaphici. Ad affirmatiōē dicī sūtr
q impossibile ē demonstrare finū eē per
fig⁹ vel p cām a logico vt logic⁹ est: l3 vt
induit habitū metaphici pōt demonstra
ri esse ⁊ diffiniri. Ad 7^m dī q vni⁹ rei
vno mō cōsiderate vna ē diffinitō. diuer
simode tñ cōsiderate sūt plures diffinitō
nes. Ita hic phs cōsiderat finū fm viā cō
positōis: mag⁹ xō fm viā resolūtiōis.

Ad affirmatiōē dī ccedēdo: q si vni
us rei fm eādē cōitatē acceptē sint plu
res diffinitōes q ille ouertūt. l3 si f3 ma
iorē cōitatē in vna accipi⁹: ⁊ fm mino⁹ ē
i alia n̄ ouertūt. Et ita i pposito vt dcm ē

Contra primā diuisionē finī que est.
Terminoz aliqs est p se signifiuus: aliqs

non p se signifiuus arguit⁹: qz seq⁹ q ldez
est magis cōe ⁊ minus cōe respectu eluf
dez. g diuifio mala. n̄ia tenet ⁊ aīa pba
tur. qz li finis in cōi diuifus in p se signifi
uum ⁊ nō p se signifiuus est cōio⁹ tino per
se signifiuus: ⁊ eodem mō est minus cōis. g
rē. n̄tia patet cū maior. qz oē diuifus est
cōius diuidentibus: vt in topicis ⁊ i li⁹
diuifionū dī. minor pbat⁹. qz iste finis
finis est p se signifiuus. quare. rē. Con
firmat⁹. qz quero an terminus diuifus in
p se signifiuus ⁊ nō per se signifiuus: sit p se
signifiuus aut nō per se signifiuus: aut nec
sic nec sic. Si det p^a: tūc finis p se signifi
uus diuideret in finum p se signifiuum ⁊
finū nō per se signifiuum: qd ē icōueniēs.
Si detur 2^a: tūc finis nō p signifiuus di
uidit̄ in finum non p se signifiuum ⁊ p se si
gnificatiuum: qd est icōueniēs. Si det⁹
3^m segtur 3^m primū principiū. De quolibz
dī alterz dīctorioz icōplexoz. ⁊ d nul
lo eoz simul. Scdo sic. Dis finis est
p se signifiuus. ergo diuifio mala. cōsequē
tia tenet ⁊ anteccedēs pbat⁹ sic. Dis pas
sio cōpetens p se inferiori cōpetit p se su
periori: sed p se significare est passio p
se cōpetēs tino p se signifiuus q ē inferior ad
finum in cōi ergo cōpetit p se tino in cōi
ergo cuilibet tino cōpetit. tenet n̄tia
2^a. qz per se presupponit de oī. p^a poste
riorz. maior pme n̄tie est pbi pīmo po
steriorz in erroribus: vbi vult q passio
trianguli. s. habere tres angulos cōpetit
per se figure. Cōfirmat⁹ qz oīs finis
est signum oīonis cōstitutiuum. Omne
fig⁹ p se repñtat signum. g oīs finis re
pñtat signum. tenet n̄tia p illud princī
pium in antepdicamentis. Qñ alterum
de altero pdicat qcad pdicat de pdis
to: pdicat de subiecto minor pbat⁹. qz
oē signū repñtat significatū. aut ergo p
se aut p acciēs. nō p acciēs. qz posset non
repñtare. qd implicat q sit signum ⁊ nō
repñtet. g per se repñtat. g p se signū. g
est p^a signifiuus. ille n̄tie de se patent.

Tertio sic aliquis terminus est q nō

k

est per se significatiu⁹ nec non p se signi-
ficatiu⁹. siue sit est per se significatiuus
et non per signiuius. ergo diffinitio mala
cōtia tenet. añs probatur. qz terminus
pregnans vt nobilest huiusmōi qz oē cō-
positum eq̄tr ex per se signiuiuo et nō p se
signiuiuo non magis ē p se signiuiuum q̄ nō
p se signiuiuum: sed terminus pregnans ē
cōpositus eq̄tr ex per se signiuiuo et non p
se signiuiuo. vt nobilest non et aliquid. gñ
magis dicit vnus q̄ alter. gñ vel neuter
illoz est: vel vtrunq̄ erit. Confirma-
tur qz ponatur ille terminus beltrix in
vno et eodem instanti impōatur ab vno
magro ad signandum idem q̄ li homo. et
ab alio magro iponat cōueri cum liois
tunc non ē maior rō quare tal terminus
sit vnus q̄ alterius gñ vel simul ē p se si-
gnificatiuus et nō per se signiuiuus. vel ne-
uter illoz. Et si dicatur. non fuit iposi-
tus a p^o ipositor. sic ideo nō est per se si-
gnificatiuus. Pono q̄ p^o ipositor: et
fuerunt duo. quoz p^o iposuerit vt p^o
mo dictum ē. et secundus vt 2° dictus ē.
et tūc sequitur idē q̄d p^o. 4° diffini-
tiones arguit. et p^omo 3° prima sic. li ois ē
cōtinus non p se signiuiuus vt patet. et tñ p
se sumptus aliqd signi. gñ diffinitio prima
mala cōtia tenet. qz alicui cōpetit diffi-
nitio cui nō competit diffinitio. maior
nō et minor pbat qz dicendo ois li omis
sumit per se. et tñ aliqd signi qz seipsum
naturaliter nātat intellectui. Confirmatur
qz si dō qz terminus dicitur per se signi-
ficatiuus quia aliquid ex se significat. nō
autem quia significat se vt simile.

Cōtra. illa vox hō que nunc primo ē
terminus per se significatiu⁹ et nō signi-
ficat aliqd ex se. pbat. quia vt signi-
ficat ex impositione que est vel que fuit
nō p^o qz non fit nūc iposito. nec scdo
qz nō imponebatur prius ad significan-
dum cū nō fuerit. ergo nec significat ex
impositiōe neq̄ etia signiificat nālter.
5° cōtra scdam diffinitōē arguit sic
ille termin⁹ for. in voce nūc p^o plat⁹ ē p

se signiuiuus vt p^o et tñ nō significat a liqd
ex se. ergo diffinitio scda mala. cōtia nō
qz alicui competit diffinitio cui nō com-
petit diffinitio. et maior ē nō. minor pba-
tur. qz nec signi naturaliter vt patet nec
ex impositione pbat qz p^o ipositor nō
cognouit istum terminum fortes nunc
p^o platū ergo nō iposuit ad signandū.

Cōfirmat. qz iponere cōtinum ad signi-
dū est intentionem termini cum intentō
ne rel totiens referre donec intentio ter-
mini intentionem rei ad memoriam re-
ducatur: sed nec p^o ipositor nec ali⁹
habuit intentionem huius termini. gñ 7°

6° cōtra ambas diffinitōes simul ar-
guitur sic. qz li omne li aliquid. et li nō
per se sumptum aliqd signi et et quilibet
istoz per se sumptus nihil significat. gñ
7°. cōtia nota cum maior. et minor pba-
tur: qz quilibet istoz est nō p se signiuiuus
gñ quilibet istoz per se sumptus nihil signi-
ficat. tenet cōsequencia a diffinitio ad dif-
finitionem. añcedens pbat. qz quilibz
istorum est terminus sicut bego: cemat-
cus. gñ quilibet istoruz est non p se signiui-
tenet cōtia a superiori ad suum inferius.
añs patet. qz termin⁹ habēs officium di-
stribuendi et particularizandi est termin⁹
sicut bego: cematicus: sed illa sunt hui⁹
modi. gñ 7°. Cōfirmatur qz li omne si-
gnificat idem qd li omnis: sed li ois nō
bil significat ex se. gñ nec li omne. cōtia te-
net cū minori. maior pbat. qz solus no-
minatiu⁹ est ille per quem facta ē impo-
positio nominis ad significandū. vt p^o
per sanctum. Thomā i primo periber.
in cap^o de nomine. Alij aut casus qz for-
mant ab eo signi illud idē qd nomina-
tiuus. sed cuz li omne formet ab illa vo-
ce p^o li omnis gñ scdario. signi illud idē qd
li ois primo imponitur ad signandū: sed li
ois nihil ex se imponitur ad signandum. gñ
nec li omne. Et altera pte qz li ois per se
sumpt⁹ aliquid significat: quia omne ad-
iectiuuz in neutro genere substantiuat.
ergo et cetera.

Ad hec breuiter rñdetur. Ad pñ^m dicunt reales q̄ solū terminus in cōi: 7 non ille terminus finis est ille qui diuiditur. id terminus p se signatus est min⁹ se habens q̄ finis in cōi l3 in pñ⁹ se heat q̄ ille terminus finis. Unⁱ finis finis nūc est indiuiduum cōentum sub hoc cōi finis. sicut hic homo sub hoie. Alii ter terministe dicerent nō esse iconueniens idem esse magis cōe 7 minus cōe respectu eiusdem sub diuersis tñ rōnibus. Unⁱ l3 iste terminus q̄litas vt oēs qualitates significat sit genus. idē tñ termin⁹ vt est hoc ens est indiuiduū 7 cōinet l3 genere qualitatis: cō q̄ est hic concept⁹ si est in mēte: aut hec figura in scripto: aut hec vox sit in voce. Ad cōfirmatōnem dicitur sūtr fm reales q̄ finis i cōi diuisus non est per se significatiuus nec non p se signatus. Et cū dicitur hoc est cōtra pñū pñcipium de quolibet dñ alit⁹ cōtradictōrioz incompletōz: 7 de nullo eoz ambo simul. Dicitur q̄ pro limitatione huius pñcipij sex cōditiones requirunt⁹ quaz vna est de termino singulari 7 nō cōi. Terministe hō dicerēt q̄ finis diuisus ē fin⁹ p se significatiuus 7 vt significans est cōius illi: l3 vt tale ens sit minus cōis. Et consequenter cōcedit ali⁹ quē finum p se signatiuum pñdicari de nō p se signatiuo. Ad 2^m fm reales facilis ē responsio. q̄ fin⁹ diuisus nō est iste fin⁹ finis: sed abstrahit ab illo sicut spēs ab indiuiduo. 7 cōsequenter negat q̄ esse p se signatiuū sit passio adequata finis diuisi sed bene hoc disiunctum est passio adequata eius. s. esse p se significatiuū nō esse per se significatiuū. 7 cū tu dicis. p se presupponit de omni. Dicit q̄ verum ē nō est p se pñmo. si aut est per se non pñ⁹ vel reductiue. non vt hic. Terministe hō concedūt q̄ esse per se significatiuū sit passio termini diuisi: sed illa passio nō competit sibi vt superius ad illa. 7 vt diuiditur in ista: sed vt tale ens. 7 ideo negant q̄ omnis passio competens su

personi competat cuilibet inferiori. sed bene si competit superiori vt superius. licet ergo per se significare cōpetat huic termino terminus. non tamen vt cōmune est ad ista. sed vt hic terminus. Ad cōfirmationem dicitur q̄ quilibet terminus est signum: 7 consequenter rñtat significatum per se. 7 cum tu inferas. ergo per se significat cōe q̄ p⁹ significat: vel se vel aliquid ex se: non tamen per se significat ad intentionē magistri. quia per se sumpt⁹ vel extra se significat. Et sic est equiuocatio de per se significare.

Ad 3^m negatur antecedens. Ad pñ⁹ tionem dicitur q̄ terminus pñans est per se significatiuus. quia ei competit dñ finitio termini per se significatiui. Ad rationē negatur q̄ si aliquid sit. compositus ex per se significatiuo 7 non per se significatiuo q̄ non magis sit p se significatiuus q̄ nō per se significatiuum. Et rō istius quia denominatio semper sit apositiuo: sed per se significatiuum ē positiuū respectu nō p se significatiui. positiuum aut est perfectius pñatiuo: ideo a pte p se significatiua potius denominat⁹ q̄ a parte nō p se significatiua sicut aliqd dicit ita velocit⁹ moueri sicut aliqd pñ⁹ licet non dicat ita tarde moueri sicut aliqua pñ⁹ eius. pro dictis dñt. Ad cōfirmationē dñ q̄ admissio casu ille fin⁹ est p se signatus 7 nō p se significatiuus sed apud diuersos. nam apud primū magistrū 7 discipulos doctrinā ei⁹ tenētes est: p se significatiuus. apud hō aliū ē non p se significatiuus. Nec hō incōuenit. imo idē finis q̄ est p se significatiuus quo ad nos: vt li hō. ē nō p se significatiuus apud grecos: cum nihil ex se signat eis. Porro tñ distinguere q̄ si illi magri sint eiusde sermōis: vt ambo sint latini nō admittitur casus: q̄ licet voces dicāt ad placitū signē nō tñ cuiuscūq̄ l3 ad placitū pñiponētis. Si aut sint diuersoz sermōniū admittāt. Et respōdēdū est q̄ disputatio est latina vel greca.

Ad 4^{am} cōiter dī q̄ oīs ē in māliter sū
ptus est p se sūptus. Jō negat q̄ li oīs
māliter sūpt^{us} sit nō p se sūptus. Et si
dicat^{ur} q̄ dicēdo li oīs est ē in nō p se
sūptus est ppō xā: et tū stat māliter. q̄
falsū est q̄ māliter sūpt^{us} sit p se sūpt^{us}.

Respondet cōiter q̄ licet in dicta p
pōe li oīs stet material^{iter} tū supponit p se
nō stante material^{iter} ita q̄ sit sensus: q̄ li
oīs qū nō stat material^{iter} est termin^{us} non
p se sūpt^{us}: vt in hac ppōe oīs hō currit

Itē hec rñsio sit pbabilis et de mēte
magrī in logica magna: arguo tū i pāz
ad exercitādem iuuenū. Et quero qd i
telligat p li sūpt^{us} in diffinitōe termin^{us} p
se sūpt^{us}. vel itelligis cōiter sūpt^{us} quod
est repñtare aliqd siue se siue ex se: vt p
pñe qd est aliqd extra se repñtare. Si
dicis 2^{am} seqtur q̄ termin^{us} material^{iter} sū
ptus nō est p se sūpt^{us} q̄ p se sūpt^{us}
nihil extra se sūpt^{us}. vt pz. Si dicis pñm
seqtur q̄ termin^{us} nō p se sūpt^{us} esset p
se sūpt^{us}. qd implicat. pbatur cñā: qā
li garabis est nomen sūpt^{us} fm Boetū
in pñmo piber. et li beltrix est nomen non
sūpt^{us} fm scñ Tho. in eodem loco. et li
buba est vox non significatiua fm pñ
trum hispanū. et tū qlibet horū p se sūpt^{us}
ptus aliqd sūpt^{us} accipiēdo sūpt^{us} cōiter: q̄
saltem se ipsum repñtat. q̄ qlibet horū
est p se sūpt^{us}. Item quero qd intel
ligis p li p se sūpt^{us} in diffinitōe termin^{us}
ni p se sūpt^{us}: aut tu itelligis qū sumit^{ur}
in orōe sine aliquo determinabili. vt di
cendo. Qis est signum vñ. Aut tu intel
ligis qū sumitur solitarie ex orōem. S3
siue itelligas pñmo? siue 2° modo seqt^{ur}
q̄ quilibet termin^{us} mundi absolute d3 dici
termin^{us} p se sūpt^{us}. pbatur cñā. quia
quilibet termin^{us} p se sūpt^{us} aliqd sūpt^{us}
accipiēdo significare cōiter. q̄ absolute
debet dici ē in p se sūpt^{us} tenet conse
quētia a diffinitōe ad diffinitū. an3 patz
discurrendo in omnibus: et adduco per
locum a maiorī de isto termino omnis.
quia quando sumit^{ur} in aliqua orōe sine a

liquo determinabili. tunc semp sumitur
material^{iter}. et tunc per te semp est p se sū
pt^{us}. Sūtr qū sumit^{ur} solitarie ex orōem
aliqd sūpt^{us}. q̄ scipsm repñtat intellectui.
quare tē. Qui vult illam opñōē seqrñ
deat ad hec. Ideo ad 4^{am} pñcipale ali
ter respondeatur. et dicit^{ur} q̄ li omnis si
gnificat se natural^{iter} sicut quilibet termin^{us}
sed aliter capitur sūpt^{us} in diffinitōe ter
mini p se sūpt^{us}. vt est ex se scilicet pñe
vt est ex se aliqd repñtare. Et sic pz q̄ li
oīs p se sūpt^{us} nō sūpt^{us} aliqd illo mō.

Ad cōfirmatōem cum dī. ista vox hō
nō sūpt^{us} aliqd ex se negat. ad rōem cū dī
nō sūpt^{us} ex impōe nec natural^{iter}. negat im
mo sūpt^{us} ex impōe. et cum tu arguis nō
pñus impōnebatur ad sūpt^{us} q̄ non
pñus fuit. q̄ nō sūpt^{us} ex impōe que fuit ne
gatur cōsequētia. quia l3 ista vox nō fuit
impōita. vox tū similis illi fuit impōita

Ad 5^{am} respondet q̄ l3 pñmus impōi
tor nō cognouit illum terminum tū sibi
fitem. quē impōuit ad significādū. et cō
sequenter dicitur q̄ illa vox sortes sūpt^{us}
ex impōe que fuit. Ad cōfirmatōem
dicit^{ur} q̄ licet nō habuit intentiōem hui^{us}
termini habuit intentiōem cōsimilis. et h
sufficit. Ad sextum negatur minor. s.
q̄ li aliqd et omne et nemo sit terminus
nō per se significatiuus. Ad pbationem
cum dicitur est sincathegorismaticus. q̄
est nō per se significatiuus. conceditur
consequētia. sed negatur antecedēs. Ad
pbationem cum dicitur terminus hñs
officium distribuendi est sincathegoris
maticus. Dicitur quod nō quilibet s3 il
le qui cum hoc habet tale officiu quod
per se nō significat quod nō cōpetit isti.

Ad cōfirmationem dicitur q̄ si pñ
ma vox impōita ad significandum ali
quid et voces deriuatē ab illis significāt
illud idem. et quia pñma vox puta oīs ē
impōita ad distribuendum et etiaz li oē
Cum hoc tamen stat q̄ aliqua vox deri
uata ab aliquo fuerit impōita ad aliqd
significandum. ad quod nō sit impōita

prima vox. vt in proposito. Nam hoc
secundū grāmaticos substatuatur. sic a
adiectiua s; pma vox nō facit hoc: et iō
p; vnā ipositionem generalem i neutro
genere significat aliquid quod nō signi-
ficat in alijs generibus.

Terminorū alius naturaliter signifi-
catius: alius ad placitum.

Contra p^o pbatur q; qlibet finis sigt
ad placitum et sic et diffinitiones male sē
pbat assūptū: q; si nō hoc esset propter
terminū mentalē qui nō sigt ad placitū.
Sed terminus mentalis non significat
idē apud omnes. ergo significat ad pla-
citum. cōtia tenet. antecedēs pbat. q; po-
no q; a sit intentio for. qui sit corā te. et ad-
uerfas ad illā itentionem. et eueniat plato
omnino cōsimilis recedente for. tunc a
significat platonem. ergo significat ad
placitum. cōtia tenet. anō pbatur. q; tan-
ta est conuenientia huius similitudinis ad
platonem q;ta est ad sortem. sed ex con-
uenientia quā habet cum sorte signifi-
cat sortem: ergo etiam significat plato-
nem ex tāta cōuenientia q;ta h; cū plato-
ne. Confirmat q; illud sigtur q; ap-
prehendit. s; plato apprehendit. g; ipsum
sigt. tenet cōtia cū maior et minor. Item
si sit similitudo sortis i mēte platonis q; sit
a. itē similitudo ciceronis q; sit b. tūc ar-
guo sic. p te similitudo sigt rē ex cōuenien-
tia quā h; cū re. sed cū a maiorē cōueniē-
tiā habeat cū b q; cū sorte. g; a sigt b. Itē
maior ē similitudo inē sorte et platonē q; i-
ter sorte et similitudinē ei⁹. sed for. nō sigt
platonē. g; nec similitudo sortis sigt sortez.
Sitr iter hoiez et asinū maior ē similitudo
et conuenientia q; inē hoiez et similitudinē hois
sed hō nō sigt asinū. nec cō. g; nec similitu-
do hois sigbit hoiem: cōtia tenz cū minor
maior pbat. q; iter hoiez et asinū ē cōue-
nientia i genere ppinquo sed inter hoiez
et similitudinē hois non ē cōuenientia i ge-
nere q; differūt genere. g; rē. Itē ille
terminus chimera in mente sigt rez nō
pp aliquam similitudinem quam habeat

cum re. q; chimera non est. cum autem
qd non est non pōt p cōceptus habere a-
liquā similitudinē. g; rē. Item homo sigt p-
sentem hominem. pteritum. et futurum.
nō pp similitudinem quam habeat cū pre-
terito et futuro que non sunt. Cōfir-
matur. q; nullus finis sigt naturaliter.
q; 4° methaphisice et primo elenchorū
dicitur q; ante disputationē oportet sup-
ponere sigtionem. sed si significaret na-
turaliter hoc nō oporteret. g; rē. 2° p n-
cipaliter arguitur q; quilibet termin⁹ si
gnificat naturaliter. q; si nō hoc esset p-
pter vocales. sed pbatur q; qlibet talis
sigt naturaliter: q; quilibet terminus re-
presentat seipsum apud omnes ergo qli-
bet terminus sigt seipsum naturaliter:
cōtia tenet. anō probatur. quia quilibet
terminus est aptus natus causare simitu-
dinem sui in intellectu et p cōsequēs reprē-
tare seipsū. Et si dī q; nō est incōueniens
q; significet seipsū naturaliter. Cōtra q; seq-
retur q; qlibet fin⁹ vōl esset terminus
cōis. qd est incōueniens. pbatur cōtia q;
finis cōis est qui sigt plura. sed qlibet
finis est huiusmodi ex quo sigt se et aliqd
ex se. g; rē. Itē sequerēt q; qlibz finis
esset sigtius Boetium in li periber-
menias dicentem q; aliqs est nō sigtiu⁹
vt garalus et beltrix secundum sanctuz
Tho. Item sequerēt q; quilibz finis
cēt analogus. quia p prius se signt et per
posterius alia a se. imo fortius q; qlibet
finis cēt equiuocus. q; qlibet sigt plu-
ra diuersis rationib⁹. Itē sequerēt q;
illa cēt x chimera est. q; sigt primarie si-
cut est. g; est x a. patet cōtia et antecedēs p-
bat. q; pus significat se. ex quo naturaliter
significat se q; aliqd ex se qd ad pla-
citum significat. Itē sequerēt q; i^o p-
positio cēt falsa. Quid homo ē aīal quia si
esset vera. omnis res significata p sub-
iectum esset res. significata p predicatū
quod est falsum. Cōfirmatur. q; sigt
aliter q; ē. g; ē falsa. Tertio principaliter
arguitur sic. Illa disuisio nō est bona

que non euacuat diuisum. sed illa est bu-
iusmodi. q. rē. cōtia nota cū maior. mī-
nor pbat. q. aliq. ē cūus qui nō sīgt nā-
lter nec ad placitū vt li beltrix qd nō si-
gnificat ad placitū. p. q. nō sīgt ex iposi-
tione: q. non significat nālter pater qd
nō est p se significatiu. q. nō naturaliter
significat. Cōfirmat q. idem terminus na-
turaliter significat ad placitū. q. mēbra
coīcidunt. et sic diuisio nō ē bona. cōtia
tenz aīōs pbat. Nam li homo i voce si-
gnificat ad placitū rē et naturaliter si-
gnificat se ipsū. q. rē. Sītr li homo i mē-
te significat se naturaliter ergo ex se
nālter tenet cōtia. q. illud solū significat
naturaliter quod pmo significat. rē.

Quarto cōtra diffinitiones arguitur
sic. Aliquid ē quod apud oēs idem signi-
ficat. vt fumus qui materialiter significat
ignem. et latratu canum qui naturaliter
sīgt iram. et tū nullus istoz est cūus na-
turaliter sīgt ignis. ergo diffinitio mala:
tenet cōtia q. alicui cōperit diffinitio cui
non cōperit diffinitio. maior pater de se.
mīnor pbat q. nullus istoz est cūus nāl-
ter sīgt ignis. tenet cōtia a superiorē nega-
tiue ad suum inferius. Cōfirmat. qd
aliquid est qd nō apud oēs idem sīgt: vt
circulus ante tabernā. et tū nō est cūus
ad placitū sīgt ignis. ex quo nō est cūus
quare. rē. 5° principaliter. nō est maior
ratio quare voces significant ad placitū
q. qualitates alie vt caliditas. frigiditas
et alie res. q. ita pnt iponi ad signum si-
cut voces sed tales non sunt termini si-
gnificantes ad placitū. q. nec voces. vt
datur ratio diuersitatis.

Ad hec rēdet ad primū respōdet ma-
gister in logica magna q. intentio sīgt
sō. et nō platonē. platonē tū sīgt et non
sequit. ergo sīgt platonē. sicut non seqt
tu scis illam propositionem ēē verā et il-
lud est a. ergo tu scis a esse verū sed solū
sequit a scis esse verum. R. nō hec nō
placet.

Aliter et magis phi^l respondet. negā

do q. a significet platonē. et licet credā h
ēē platonē nō tū sīgt. q. si debet sīgt a
liquid debet ēē causata ab illo. Et ad
pbatōnē primam responderetur q. maio-
rem cōuenientiā hz cū sorte. q. est effe-
ctus eius q. cū platonē: cum non sit cau-
sata a platonē. Ad confirmatiōnē dī
qd illud sīgt quod apprehendit per. cas
apprehensione hz: sed non quocūq.

Ad 2° dī ad minorem q. duplex est
cōuenientia. s. essentialis et accidentalis.
Unde maior ē cōuenientia eēntialis in
illa que sunt eiusdem speciei: q. inter i^o q.
sunt diuersarū speciez. et iter ista que sūt
eiusdem generis q. diuersoz generum.
Sed accidentalis cōuenientia maior po-
test ēē inter illa que differūt spe et generē
q. inter illa que sunt eiusdē spēi. q. vñ
cātur ab alio et ducit in cognitionem al-
terius et similitudo sortis cātur a sorte.
et non ab alia intentione et ducit i cogni-
tionem sortis et non alterius intentionis.

Ad 3° respondet sicut q. ē maior cō-
uenientia eēntialis et non accidentalis.

Ad 4° cum dī. Nulla est similitudo
inter intentionem chi et chimeram. er-
go nō significat ex similitudine negatur
cōtia. q. hz non significet ex cōuenien-
tia que sic sīgt tū ex cōuenientia que es-
set si chi^l esset et h sufficit. Ad 5° res-
pondet h mō dicto. Ad cōfirmatiōnez
dī q. pbs intelligit de finis ignotis. vt a
b vel de pnomibus cū nescit qd dmo
strat. Vel aliter dico q. intelligit de
vocib^l multipliciter signib^l. Ad 2°
pncipale rēdet. sicut ibi. et nō ē cōueni-
ens q. cūus vocalis significet seipsum
nālter. Ad rōnes. Ad primā dī q. cūus
cōis dī nō q. sīgt plura sed q. sīgt plura
p quibus possit supponere simul. Ad
2° concedo cōtiam. Sed Boetius vult
q. non quilibet cūus est signis ex imposi-
tione. Ad 3° dī q. non dī analogum
q. plura significet fin pū et posterius.
q. tunc aīal ēē analogum cum prius si-
gnificet hominem q. sortem et platonē.

sed dicitur analogum q: est predicabile de rebus diversor: predicamentorum. quaz: vna dependet ab alia essentialiter sicut iste cinus ens. nec de illis signiue siue materialiter pdicari potest. Uel alit: d: analogu qd est pdicabile de plurib: p relationes & bitudine ad vnu. vt sanu d: vniu & de cibo p bitudinem ad aial p dicat. Et ad aliud cum d: q: qlib: cinus eet equiuocus negatur cosequentia. Ad pbatione d: q: equiuocus d: signi q: plura eque primo diuersis rationibus qualie non est in pposito.

Non tñ eet pctm mortale cedere q: qlibet cinus sit equiuocus. Ad 4. ne gat cosequentia. Ad pbatione negatur antecedens & ad pbatione cum d: signi se naturalit: q: prius signi se. nego cosequentiam. & ratio e: q: cinus multo tiens inducit similitudine alioz suoz signoz q: sui ipsoz. Uel alit: d: q: prius signi se quam aliud a se no tñ primarie signicat se q: signi p mariu eet qd e: si se o: rationi infinitiue l: coiunctiue q: psona liter correpondet sibi. Ad 5. ne o: nias Sed sic debes arguere. Omnis res. p qua supponit subiectum est res pro qua supponit pdicatu. Et tñ ccedo. Ad confirmationem ccedo antecedes & nego o: niam quia omnis ppositio significat infinitas falsitates. Ad tertiu: principale nego minorem: immo dico q: illa diuisio euacuat diuisum. sed diuisum hic non est terminus in cdi. sed est cinus per se signi uis. Modo dico q: ois cinus p se signi uis vel est naturaliter signi uis vel ad placitum. Et sic pz ad argumetu

Ad confirmationem primaz nego q: idem terminus naturaliter significet & ad placitum. put sumitur hic naturalit: significare. Unde naturaliter significare hic est aliqd ex se apud omnes re pntare seu significare. Modo nullus e terminus qui significet illo & ad placitu.

Ad confirmatione secundam dicitur cceden: p terminus prius significat se

q: aliquid extra se. & sic concedo q: naturaliter significat se. ergo no naturaliter significat aliquid ex se. nego o: nias si diceres illud solu naturaliter signi p quo significat nego. Ad 4. principale ccedo q: sumus naturaliter apud omnes idem significat no tamen est terminus naturaliter significatiuus. Et cum dicitur alicui competit diffinitio cui no competit diffinitum. nego. Et dico q: ista e: diffinitio termini p se significatiui. i. terminus qui apud omnes idem significat. modo sumus non est terminus qui apud oes idem significat. Ad confirmationem similiter dicitur q: diffinitio terminis ad placitum significatiui est illa. Terminus qui non significat idem apud omnes.

Ad 5. principale conceditur q: qualitates possunt significare ad placitu in si cur voces. Et cum dicis. sed tales non se termini significatiui ad placitum concedo. ergo nec voces nego cosequentiam. quia voces possunt constituere propositiones. qualitates vero reales no cu sint res. propositio enim componitur ex terminis & non ex rebus. Si autem queris quare magis imponimus voces q: alias qualitates ad significandu res. Respondetur q: tales non sunt ita facilliter p nos optinabiles. sicut voces. que nostris volu tatib: subiiciunt. Ideo p: clenchoz dicit phs q: res ad disputatione ferri non possunt. propter hoc vtimur vocibus & non rebus.

Terminorum alius cathegorematicus. alius sincathegorematicus. Contra arguitur. Aliquis est terminus qui non est cathegorematicus nec sincathegorematicus. ergo diuisio mala. tenet consequentia quia tunc diuisio non esset data per opposita quia si esset data per opposita: omnis terminus non cathegorematicus esset sincathegorematicus sicut omne animal non rationale e: irrationale. antecedes pbat. q: li finit bnf bnf a b c n sunt cathegorematici: ex q

p se sumpti nō sūnt. Nec sunt sincathe-
gorematici. ex quo nō habēt aliqd offm
g rē. Cōfirmatur qz oīs bona diuisio ē
alicuius diuisi. pmo qz euacuet p istam
diuisiōem. sed illa nō ē huiusmodi g rē.
cōtia nota cuz maiori minor pbat. qz
termin⁹ in cōiō pmo diuidit in illa. quā
est aliqs termin⁹ est q nō est cathegore-
maticus nec sincathegorematicus. vt su-
pra pbatum est. nec ē termin⁹ p se signi-
uus diuidit in illa. qz sincathegoremati-
cus nō est p se signiuus. Nec etiaz non p
se signiuus sic diuidit. qz cathegoremati-
cus nō est nō p se signiu⁹. g cuz nō possit
affigri aliqd pmo disum qz euacuetur p
istā diuisiōem. diuisio mala est. g rē. 2.
arguit sic aliqs fin⁹ ē cathegoreatic⁹. r
sincath⁹. g diuisio mala. cōia t3. qz diuisio nō
est bona cui⁹ mēbra coincidūt. anis pbat
qz isti tmini possibile impossibile officia
bū r tenti sunt sincathegorematici. r cū
hoc sunt cathegorematici qz pbat. qz oē
qd pōt esse subm vel pdicatum pponis
signiue vel formatr sumptum. est cathe-
gorematicus. sed ista sincathegoremata
possibile: impossibile sunt huiusmodi.
vt dicendo fortē currere ē possibile. for-
em esse aī⁹ est impossibile. qz li possibi-
te r li impossibile sunt predicata. g sunt
ltermini cathegorematici. Cōfirmat.
qz hoc verbū est est cathegorema. r sin-
cathegorema. g rē. anis pbat. qz sit ca-
thegorema p3. qz h3 ppiū signiuz. qz sit
etiam sincathegorema p3. qz h3 officiuz
determinādi siue cōiungendi. Itē ter-
mini pgnātes vt omne. nihil. infinitum
sūt cathegorematici: r sincathegorema-
tici cum sint xtuāl r compositi ex cathe-
gorematico r sincathegorematico. quia
equalent talib⁹ vt oē equalent huic oīs
res r nihil equalent huic nō aliqd. r tot⁹
huic quelz p3. r infinitū huic. aliq⁹ tale
g rē. 3. dīffinitōes arguit sic. Aliqs
termin⁹ est cathegorematic⁹ cui nō com-
petit dīffinitio. g pma dīffinitio mala: cō-
sequētia t3. anis pbat. qz bec adiectiua al

bus alba album. niger nigra nigrū. sunt
termini cathegorematici. r tñ illis nō cō-
petit dīffinitio qz nō competat dīff. ma-
nifestum est. qz sumpta p se nō hnt ppi-
um signum. Quod sint cathegorematici
pbat. qz qd pōt esse subm vel pdicatū
signiue sumptū est cathegorema. 1. sunt
huiusmodi. g rē. Cōfirmat qz termi-
nus equocus est cathegorematic⁹ r non
h3 tam p se qz cum alio ppiū signum. g
rē. cōia t3 minor pbat. qz termin⁹ equi-
uocus nō h3 determinatū r distinctum
signum termini nisi limitec. maior etiaz
p3. qz termin⁹ equiuoc⁹ est termin⁹ p se
signiuus. g r cathegorematic⁹. 4. huic
relatiuo qz competit dīffinitio tmini sin-
cathegorematici r tñ nō est sincathego-
rematicus. g dīffinitio ista mala. cōia t3
cum minori. maior pbat qz relatiū qz nō
p se signi. r cū h3 aliqd offm qz referen-
di. g competit sibi dīff. sincathegoreā-
tici. Cōfirmat qz ille termin⁹ nihil nō
est sincathegorematic⁹ r tñ sibi compe-
tit dīffinitio sincathegorematici. qz est
termin⁹ hīs offm r p se sumpt⁹ nihil si-
gn. pbat. qz da oppositum qz p se sum-
ptus aliqd signi. g vnum dīc⁹ signi suuz
contradictorium:

Ad bec breuē rñdet. Ad pmi negat
cōia. Ad pbatōem cum dī: Diuisio non ē
data p opposita dī negando imo large
accipiēdo opposita. f. p hīs qz sunt repu-
gnātia est data p opposita. Et cum tu ar-
guis qz tūc oīs termin⁹ nō cathegorema-
ticus esset sincathegorematicus. Dico qz
vex esset si bec diuidētia essent euacua-
tiua disum sicut rōnale r irrōnale eua-
cuant aīal. qz cōprehēdunt oīa aīalla. sed
cathegorematic⁹ r sincathegorematic⁹
nō euacuāt tmini qz nō cōprehēdūt oēs
tminos vt bñ pbat. lō nō sequit illud.

Ad cōfirmatōem dī sit negādo maio-
rē. qz aliq⁹ est diuisio q nō euacuat disum.
Et pmi vt si dīdat aīal. qz aliud bipes
aliud qdrupes cū aliqd al sit qd non sit
bipes nec qdrupes ista diuisio nō euacuat

disum. Ex^o secūdi. vt si aial diuidat ga
 aliud rōale. aliud irrōale. ista diuisio cua
 cuat totū disum. qz nihil est aial qd non
 sit rationale vel irrōale. Ad pposituz
 mō dico q nō ois diuisio est alicui^o diuisi
 pmo sed tū illa diuisio q est euacuās di
 uisum qualis nō est ista. Ad 2° dī ne
 gando aīa. Ad pbatōem dicit q isti ter
 mini possibile. impossibile officiabiliter
 tenti sūt cathegorematici z sincathego
 rematici. Rīdet magr in logica magna
 q sincathegorematica distributua aut
 cōfusiua alr pbabilia q officiabilr n pnt
 esse extrema ppōum sīgtiue sumpta. s3
 sincathegorematica officiabilr pbabilia
 possunt esse extrema ppōum vt pbat
 argumētum dicēdo. Sōrē currē ē pos
 sibile. vnde li possibile z tīngēs noialr
 sumpta possunt accipi duplr in ppōne
 aut resoluibilr. aut officiabilr. rēsoluibilr
 sumpta sunt cathegorematica officiabilr
 xō sincathegorematica. fm g magistrum
 negatur q sint termini cathegorematici
 Et ad pbatōem possunt esse subm vt p
 dicatum ppōnis. g sunt termini cathego
 rematici. nō valet consequētia. Pōr
 tū aliter dici q sunt termini cathego
 rematici officiabilr sumpti. z negatur q
 sunt sincathegorematici. Et si arguas.
 Sunt termini habentes officium g sunt
 sincathegorematici negatur cōsequētia
 sed d3 addi. z p se sumpti nihil sīgant q
 negatur. Ad confirmatōem dicit Dur
 leus in pmo peribet. q hoc verbum est
 qn est in ppōe de 2° adiacente tūc est ca
 thegorēma. qz sīgt aliquam naturā. s. eē
 existere. sed qn predicatur 3° adiacens.
 tunc est sincathegorēma nullā nām p se
 sīgns determinate. Magr autem i lo
 gica magna vult q xbum nō potest eē
 cathegorēma: ex quo xbum vt verbum
 bz q vniat extrema z nō predicat. quia
 fm ipsum ibi ad hoc q sit aliquis termi
 nus cathegorēmatic^o z nō solum regri
 tur q habeat ppōum sīgtum. sed etiā q
 nō vniat extrema. sed p dicitur q nō cō

petit verbo substantiuo vide in summu
 lis opinionē. Ego aut puto fm magi
 strum in logica parua xbum eē cathego
 rema. qd tam p se q cum alio b. ppriū
 sīgtum. z nō valet hec consequētia. habet
 officium determinādi g est sincathego
 rema. sed ē regritur q p se sumpti s nī
 hil significet. Ad alia sūtr dicit q oēs
 illi termini sunt cathegorēmatici. qz illr
 competit diffinitio cathegorēmatici. Et
 l3 virtualiter sint compositi ex cathego
 rematico z sincathegorēmatico. tamē a
 digniori z potiori sit dēnoatio vt a ca
 thegorēmatico. z etiam nō valet. habēt
 aliquod offm. g sunt sincathegorēmati
 ci vt dictū est s. Ad 3° dicit Paulus
 pgu. q ista adiectiua nō sunt termini ca
 thegorēmatici. nec illis cōpetit diffinitio
 cathegorēmatici. Un dicit ipse q termi
 nus p se sīgtiū diuidit in terminum ca
 thegorēmaticum z in terminū indistin
 ctum. Termin^o cathegorēmaticus ē ille
 q dicitur habere determinatū z distin
 ctum sīgtum. Indistinct^o vero q habet
 indistinctū sīgtum. vt adiectiua alb^o nī
 ger. hec improbauim^o in sūmulis. qz ta
 lia adiectiua nō sunt termini p se sīgtiū
 nisi in neutro genere cum diffinitio per
 se sīgtiū nō competat illis. Magr at
 in logica magna respōdet pōnēs diuisio
 nem de adiectiuis. Un adiectiuoz que
 dam nō sīgnr aliud a se z cum suis cōsi
 milib^o distinctis. vt omnis z null^o. Que
 dam vero sīgnr aliqd a se z suis cōsimi
 lib^o depēdenter tamen. vt albus alba z
 etiā in neutro genere adiectiue sumpta.
 Quedam xō sīgnr aliqd aliud a se disti
 ctum nō depēdenter siue nō p respectū
 ad aliud huiusmodi adiectiua in neutro
 genē substantiuata. Dicit ergo q prima
 nō sunt cathegorēmatica sed sincathego
 remata. 2° vero sunt cathegorēmatica
 dependenter. 3° vero cathegorēmatica.
 per se. Ego autem puto aliter esse dicē
 dum fm magistrū in bac logica parua
 .s. q illa adiectiua adiectiue tenta sicut

nō sunt termini p se signiū ita non sunt termini cathegorematici. Si aut vis cōcedere q sint termini p se signiū dependēter hēs concedere ēt sū r q sint termini cathegorematici dependēter. Ad confirmationē dicit qdam rudes terminū equocū nō esse sincathegorematicū: qes improbauim⁹ in sūmulis. vide ibi. Jō dicendū q termin⁹ equocū ēt cathegorematic⁹ cū sibi competāt oēs cōditiones ei⁹. 7 cum dicis q nō hēt dēterminatū signūz siue p pūm. negat. imo eque pmo signū plura. 7 illa plura sunt sū signū dēterminatū: 7 nō magis vniū signū q aliū nisi dēterminet sicut aīal signū suas species 7 nō magis vnam q aliā l3 significz pmo vnam nām cōicatā a spēb⁹. equocū nō. Ad 4. negatur maior. s. q relatiuo cui competat diffinitio tmi nī sincathegorematici. q relatiuū non h3 officiū ad intellectū magī. quia per offm̄ intelligit q tmi terminis nō supponētib⁹ opetit sic li oīs relatiū hō supponit. l. dicat alr q p offm̄ magī intelligit officiū distribuēdi cōfūdēdi cōiūgēdi. 7 sic de alijs numeratis ab ipso. nō autē referendū. Ad confirmatiōem dicit magī in logica magna: q termini pregnantēs nō sunt termini cathegorematici nec sin cathegorematici. Ego aut puto magī esse alterius opinionis in hac logica parua vt declarauit in sūmulis. Et videt h3 ipsuz h q sint cathegoremata. 7 ita li nīl est termin⁹ cathegorematicus: q taz p se q cūz aliō h3 p pūm signū. 7 nego q diffinitio sincathegorematici sibi cōpetat. q nō competit 2. pars. 7 p se sumptus nīl signū. Et cum tu arguis da oppositum q signū aliqd. q vniū dīctoriū signū sūm dīctoriū. q aliqd 7 nīl sunt dīctoria. 7 li nīl p se signū aliqd. dicitur negando cōstam. bene tñ concedo q signū illud idē qd signū sūm dīctoriū: s3 aliō mō. q signū aliqd negatiue. dīctoriū aut ei⁹ signū aliqd affirmatiue. 7 sic patz ad argumenta.

Utrū li oīs possit ēē pars subī aut p dicati. Et arguit q sic. li nō pōt ēē pars subī vel p dicati. q eadem rōne oīs 7 alia sincathegoremata. cōna t3 7 aīal pbat. qz aliter periret regula q dicit. ab affirmatiua de p dicato infinito ad negatiua de p dicato finito cōna est bona. Si l3 paret regula q dicit q in cōuersione per cōpositionem termini finiti mutant i terminos infinitos. terminus enim infinit⁹ est cōpositus ex finito 7 negatiue. 2. sic sequeretur q ista cēt vera. Oīs homo est oīs hō. si li homo tñ p dicatur. qz nulla p pō est verior ista in qua idem p dicat de se ipso fm Boetii. sed illa est huiusmodi qz. 3. sic dato opposito sequitur q iste due p pōes cōuertunt. Sortes est homo 7 sortēs est oīs homo. cōis falsū. qz vna est h3 reliq falsa. cōna pbat. qz subiecta 7 predicata 7 copule cōuertunt: 7 sunt eiusdē qualitatis 7 quantitatis: 7 tñ in p eisdem p cise supponūt t3 cōna p cōdem modū inuestigandi p pōes cōuerti. 4. sequeret q illa nō eiset cōuertibilis sūm p l3. nullus homo est omnis hō qz ex q l3 homo est tñ: predicatū cōuerteret sic. nullus homo est hō: 7 tñ pma est h3 7 secūda falsa. In oppositū arguit. 7 pmo sic Tale signū oīs positus a pte subī pcedens totam p pōem nō est ps subī: s3 eq sincathegorice tenetur a parte predicati 7 inter ptes subī sicut qn pcedit totaz p pōem. q a pari nō pōt esse pars subī vt predicati. cōna t3 cum minor. maior pbat. Nam in ista p pōe. oīs homo est aīal li oīs nō pōt esse pars subiecti: 2. sic Nulla p pō affirmatiua est vera in qua vlt vlt sumptū predicat fm p h m pmo p sbermentas. vt dīcēdo. oīs homo ē oē aīal: sed hoc totum omne aīal est vltuer sale vlt sumptū. ergo hoc totum nō p dīcatur. 3. sic. Quero vtrum li omīs homo sit termin⁹ transcendēs aut non. Si nō cum sit p dicatum p se videtur q sit termin⁹ inferior: 7 sic de ipso poterit vere p dicari termin⁹ transcendens: que d

nō est verū quia nō potest esse subiectum
nec etiam ē termin⁹ transcēdens: q. tūc
omne ens esset omnis homo. 4. sic
Ista est singularis sor. est omnis hō. g. h. z
cōuertit simplr z nō alr nisi sic. ois hō
mo est sor. vbi li omnis hō nō est subm.
g. pus nō erat p̄dicatum nec potest dici
q. cōuertatur sic. aliqd omnis hō est sor.
q. tunc nō fieret p̄cise de subiecto p̄di
catum z eo quod opz fieri in cōuersiōe
simplici. Ad hoc dubiū sunt due opi
niones. vna opinio vult q. li ois z simili
a possunt esse pars subiecti et p̄dicati
figitue sumpta. vr ois homo vidēs oēm
boiem est aīal: z tu es omis homo. z hāc
sustinēdo ad argumēta responderetur in
oppositum. Ad p̄mum negatur cōtra
sicut nō segtur li omnis positum a p̄te
p̄dicati nō potest cōfundere aliqū ter
minū cōfūse t̄m: sed eque sincathegorice
sumitur a p̄te subiecti sicut a parte p̄e
dicati. g. etiam positum a p̄te subiecti nō
poterit cōfundere aliqū terminū cōfū
se t̄m. p. q. cōns est f̄m: z tamen antecēdēs
est verū. g. cōtra nō valet. Ad 2. dicit
q. ista aucto: itas sic intelligitur. Nulla
affirmatio est vera in qua vniuersale v
niuersalr sumptū p̄dicat. idest in q. vni
uersale cuz signo vniuersali p̄dicat at
tentis duabus cōditionibus assignatis
ab auctoribus p̄mo peribermētas.
p̄ma q. talis termin⁹ vniuersalis ha
beat plura supposita. secūda q. pro illis
distribuat in suppositione personali.
z ex hoc nō segtur q. tantum li aīal p̄e
dicetur sicut nō segtur apud cōm vīaz
in ista ppōne. iste homo currit subijcit
terminus cōmunis cum pronomine de
monstratiuo. ergo subijcitur tantū ter
minus cōmunis. Ita eodem modo potest
dici q. p̄dicatur vniuersale vniuersali
ter sumptū. idest cum signo vniuersali.
nō tamē tantum p̄dicat aliqū vni
uersale. Ad tertiū dicit q. li omnis hō
mo nō est terminus transcēdens. z cū di
citur. g. est inferior ad transcēdens. nega

tur cōtra sicut in ista ppōe. tu es hō vī nō
homo p̄dicatum nō est transcēdens nec
inferi⁹ ad transcēdens. q. p̄dicat vniuer
salr de transcēdente. Un t̄ni cōpositi n̄
dicunt p se inferiores nec superiores nisi
forte p reductiōem sed bñ termini sim
plices. Uel aliter dicat q. est inferior et
sic de ipso pōt p̄dicari transcēdens sic di
cendo. aliqd li ois homo est ens tenēdo
li aliqd pure sincathegorice. Ad
quartū dicit q. ista ppō. fortes est omnis
homo cōuertit sic. aliqd ois homo ē sor
tes. z aliqd tenet pure sincathegorice. z
sic nō est subm nec pars. sed illud quod
fuit p̄dicatū est p̄cise subm. Uel dicit
negando q. in cōuersiōe nō plus debe
at subijci in vna q. p̄dicari i altera. q.
in ista ppōe quilibet hō est vn⁹ hō: li ho
mo est p̄cise subm: z t̄n in sua exclusiua
nō debet eē p̄dicatū sic dicēdo. tantūz
vn⁹ est homo. q. vīis est x̄a z exclusiua
falsa. sed d. sic cōuertit. t̄m vn⁹ homo est
homo masculus. Altera opinio dicit
q. aliqua sincathegorice bñ possunt
esse partes subiecti vel p̄dicati: sed l̄oīf
nō. Unde dicendo tu es nō asin⁹: li nō n
est pars p̄dicati: sed dicendo. tu es ois
homo: li homo est p̄cise p̄dicat⁹. Et
hanc sustinēdo respōdetur ad argumen
ta. Ad p̄mum in oppositum respōde ē
negando cōsequētiā quia ex illa nega
tione nō infinitante z ex alio termino ca
thegorematico fit vnus terminus signi
ficatiu⁹ cuiuslibet rei nō sigte p aliū ter
minum cathegorematicum: sed sic n̄ fit
de illo termino omnis addito alteri ter
mino cathegorematico: sed ille termin⁹
omnis homo nō aliud significat q. li ho
mo. Ad secundum cum infertur ista
est vera. omnis homo est omnis homo.
negatur consequentia. Et ad aucto: ita
tatem Boetij potest dici quod ipsa est
vera de virtute sermonis: eo quod ip
sa est vna negatiua. non ponens ali
quāz propositionem eē veram vel fal
sam: ideo conceditur quod nulla pro

positio est verior illa homo est alinus.
nec aliqua est falsior illa deus est q: da-
to opposito sequitur inconueniens. Et
ad hec si auctoritas intelligatur affirma-
tiue sic. Ois ppositio in qua idem predi-
catur de seipso ē ha. Dicit q: d3 intelli-
gi saluatis duabus cōditionibus. a. r. n.
nō esset ha. p. q: p̄dicatū non sumat vlr
qualiter est i p̄posito ois homo est ois
homo. 2. q: p̄dicatum non sit cūus
signis aliquam rem de cuius intentione
figitiue sumpta nō est aliquis terminus
affirmatiue significabilis cū vbo de p̄tī d
ducta. quacūq: ampliatio: r pp h exclu-
ditur hec ppositio falsa chimera est chi-
mera. Ad 3. nego cōtiam. s. q: sequat
q: ille ppositioes ouertantur. fortes est
homo. s. ois homo. sed opz addere
q: tñl supponēt eodē modo. qd est fal-
sum. q: in vna li homo distributiue r in
alia determinare. Si hō dimittis illā p-
ticulari negatur q: cōuertantur. Ad
4. nego q: illa non possit ouerti simpli-
citer. nullus homo est omnis homo. Et
ad probationem nego q: cōuertatur sic
nullus homo est homo. q: li homo a pte
subiecti stat distributiue r pus stabat d
terminare a parte predicati. terminū er-
go non supponunt eodem modo quod
requiritur sed conuertitur sic. nībil qd
est omnis homo est homo. Et nota q: nī
omnis vltis affirmatiua est cōuertibilis
simpliciter. vt illa que non est de cōsue-
to modo loquēdi: vt omnis homo aīal nī
est: sed p accēs d3 sic cōuertī. aīal non ē
homo. p̄ima tñ opinio est cōlor. Pic
placuit ponere hanc questionem vt hec
sineathegozemata clara fiant tūm
culis a quibus nīmū obscura iudicāt

Terminorum alius prime intentionis
alius secunde.

Contra aliquis est terminus menta-
lis qui non est prime intentionis nec se-
cunde. ergo diffinitio mala. cōtia tenet.
aīal probatur. quia cūus diuisus in ter-
minum prime intentionis r 2. nō est ter-

minus prime intentionis nec secunde p-
batur quia si esset prime non p̄dicaretur
de termino 2. intentionis. r sic esset se-
cunde non p̄dicaret d termino prime
intentionis. patet quia. membrum vniū
diuisionis non p̄dicatur de membro
opposito: quia aliter diuisio esset nulla.

Confirmatur quia iste terminus ois
in mente nec est prime intentionis nec ē
secunde: q: non sit prime patet q: nō figt
rem que non est terminus. q: non sit se-
cunde probat. q: ois terminus secunde
intentionis figt aliquem terminū prime
intentionis. g rē. Sīr 2. intentio est
secundus conceptus rei li ois non est se-
cundus cōceptus rei. ergo nō est 2. intē-
tio: Item ois terminus p̄ intentionis vt
2. est terminus naturaliter figitiuus. q:
terminus naturaliter figitiuus diuiditur
in hec. sed li omnis nō est terminus natu-
raliter figitiuus. ergo rē. 2. p̄ncipali-
ter sic: Aliquis est terminus qui ē prime
r 2. intentionis. g diuisio mala. cōtia te-
net quia diuisio ē mala cuius mēba co-
incidunt. antecedens p̄batur quia li enī
est terminus prime intentionis r secunde
q: sit prime patet. q: significat nō termi-
nus. q: sit secunde p̄batur quia significat
rem que est terminus. ergo rē. Et si
respondetur negando hanc vltimā cō-
sequentiam scilicet significat rem que ē
terminus. ergo est secunde intentionis
quia debet dici. significat solummodo
rem que est terminus. ergo est secunde in-
tentionis. r tunc negat antecedens.

Contra sequitur q: terminus secunde in-
tentionis sit prime. probatur cōtia. quia
2. intentio est 2. conceptus rei. g figt rē
que non est terminus. tenet cōtia. quia cō-
ceptus figt illud cuius est conceptus: r
cum hoc etiam figt conceptum p. ergo
significat rem que est terminus. r rem
que non est terminus: ergo non solum-
modo significat terminum. r sic non est
secunde intentionis fm rationē. Con-
firmatur. q: li cūus in mēte ē p̄ itētiōis

22. qd sit pme pbat qd figt rem que nō
 est termin⁹. nam li termin⁹ figt lapidem
 in fine agri positum q nō est termin⁹. q
 sit 2. pbat. qd figt solūmō rem q est tmi
 nus. qd quēcūq; res figta p ipm est tmi
 nus g rē. Tercio pncipatr sic. Diffini
 tio tmi pme intentōis competit alteri a
 diffinitio. g mala. cōtla 13. aūs. pbat. naz
 li nomen in mente nō est tmin⁹ pme in
 tentōis vt pz tñ sibi competit diffinitō
 termini pme intētōis. qd li nomē figt
 nomen pñs pteritū z futurū sz figndo
 nomen pteritū z futurū figt rem q
 nō est termin⁹. qd nomen pteritū z ju
 tūz nō est termin⁹. qñ pteritū nō est cū
 corruptum sit. g nō est termin⁹. qd dato
 opposito seqtur q termin⁹ corrupt⁹ eet
 termin⁹. qñ nomen pteritū est terminus
 corruptus. Confirmat. qachimera est
 termin⁹ pme intentōis z tñ sibi nō com
 petit diffinitio termini pme intentōis.
 g rē. cōtla nota cum malo. i. minoz pba
 tur qa si li chimera figt rem que non est
 termin⁹ tñ cū termin⁹ pme intentōis
 significet rem nātr ex uenietla z sititu
 dīne quā bz cūz re. sed nulla est similitudo
 hui⁹ termini in mēte cbi cū re figta. ex q
 talis res nō est. g rē. 2. qd termin⁹ p
 itētōis ē accept⁹ pñs rei cār a re. sz cū tal
 res nō sit g nō cār acceptū g cū ille ter
 min⁹ chimera nō sit accept⁹ a re causat⁹
 nō est termin⁹ pme intentōis. 3. qd nihil
 est in intellectu quā pñs fuerit in sensu
 vt dicit pñs i de sensu z sensato. z neces
 se est intelligentē fantasmata speculari.
 3. de aia. Ex his seqtur q intellectus ni
 hil intelligit quā sensus pñs sentiat. sz
 cum sensus nullo mō sentiat chimera
 ex q nō est. g intellectus nō intelligit eā.
 z pñs nō potest habere acceptum eius
 h argumētum fort⁹ pōt fieri de vacuo
 z infinito. Et si i hac materia vis plura
 argumēta recurre ad qntam qōnem.

Ad hec respondet. Ad pñm negando
 cōtiam qd termin⁹ naturatr significat⁹
 uus est q diuidit in terminū pme inten

tionis z 2. z nō termin⁹ mētalīs. aliquis
 enī est termin⁹ mentalis q nō est natura
 liter figtiuus. Et ab pbatōem terminus
 diuisus nō est pme intētōis nec 2. g a
 liqs est termin⁹ mētalīs q nō ē pme nec
 2. nego cōtiam sicut nō valet aial in cōi nī
 est roale nec irrationale. g aliqd aial est
 qd nō est rationale nec irrationale. qd li
 aial in aite supponit simptr. in cōite pso
 nātr. Uel alr pñm terministas dñ q tñ
 diuisus est termin⁹ 2. intentōis. z vt si
 gnificatiuus est magis cōis q termin⁹
 2. intētōis. sed vt tale ens ē min⁹ cōis
 vide s de termino p se figtiuo. Ad con
 firmatōem cōcedo totum. sed nō est in
 conueniēs qd tñus mētalīs nō est pñm
 diuisus hic. sed terminus materialit si
 gnificatiuus. modo omnis termin⁹ na
 turaliter significatiuus est mentalis et
 nō econtra. Ad secūdum dicitur sicut
 ibi. Ad replicatōem cum dñs sequeretur
 q terminus secūde intētōis esset pñ
 me. negat⁹ sequeſtla. Ad pbatōem dñs
 q termin⁹ pme intentōis imediate figt
 rem. Et termin⁹ 2. intētōis imediate
 figt acceptum: rem xō mediate. Intelligi
 m⁹ g de lūto mediate. Ad cōfirmatio
 nem dñ q termin⁹ large accept⁹ est tmi
 nus pme intentōis. qd figt aliquā rē que
 nō est termin⁹ in ppōc. vt lapidē in agro
 z cum dñ q est 2. nego. Ad pbatōem
 cum dñ q quēcūq; res figta p ipm ē ter
 minus accipiēdo terminū cōiter. non tñ
 accipiēdo terminū vt ē pñ pñqua oñ
 nis. quō deberet esse si deberet dici se i
 tentōis. Si aut accipiat li termin⁹ stri
 cte ad mētem magfi tñc est termin⁹ 2.
 intētōis. z tunc nō figt aliquā rez q
 nō sit termin⁹ in oñc. Ad 3. dictum ē
 in sūmulis. Uñ negat⁹ aūs. Ad pbatōem
 negatur q diffinitio termini pme inten
 tionis competat huic termino nomen i
 mēte. Et cū tu dñs li nomē figt pñs p
 teritū z futurū. z figndo nomen pteritū
 figt rem que nō est termin⁹. nego.
 Et si dñs g est pme intentōis negatur

cōtra. q. diffinitio termini pme intentōis
 nō est ista p̄tula solū signis rē q̄ nō est
 termin⁹. sed ista termin⁹ mētalīs signis
 nō terminū. Et 2^a p̄tula nō cōpetit ter
 minis 2ª intentōis. q. falsū ē dicere. cū
 se intentōis. s̄ḡt nō terminū. qm̄ talis ter
 min⁹ se intentōis s̄ḡt solūmō terminū
 fm̄ magr̄m. q̄ nō s̄ḡt nō terminū. t3 cōtra
 ab exposita ad vnā exponētiū. et ista p̄
 t̄cula signis nō terminū exponit a magi
 stro sufficiēt p̄ duas p̄tulas seq̄ntes:
 .s. signis rē que nō est termin⁹ dato q̄ cēt
 nā ista p̄tula signis rem q̄ nō est ēmin⁹
 sufficiēt exponit vt dictū est in simūl
 q. nō ouertit secū. sed iste due s̄t signis
 rem q̄ nō est ēmin⁹ dato q̄ esset. bñ con
 uertitur signis nō ēmin⁹. sicut illa signis
 nō terminū. nō affirmat x̄c de termino
 se intentōis. ita nec ille due s̄t. s. signis rez
 q̄ nō est termin⁹ dato q̄ cēt. Et cū tu di
 cis. dato opposito seq̄tur q̄ nomē futu
 rum est. ne? cōtiam. Un tu nō bene das
 oppositū hui⁹. nomē s̄ḡt rem q̄ nō ē ter
 min⁹. q. oppositū est. nomē nō s̄ḡt rem
 que nō est terminus. nō autem est istud
 nomē nō s̄ḡt rem que est termin⁹. Ad
 mīssio tñ illud esse suū oppositū. vt non
 videar fugere. r̄ndetur negādo p̄mā cō
 seq̄ntiam cū dī li nomē s̄ḡt nomen futu
 rū q̄b est termin⁹. q̄ s̄ḡt nomen futurū
 et illud est termin⁹. q. li s̄ḡt cōfundit ter
 minū a pte post. ideo nō l3 resolūē li q̄b
 in et et ille illa illud. vt h3 videri i sensu
 cōposito et diuiso. et adhuc dato q̄ li s̄ḡt
 nō confundat terminū a pte post conce
 do illā p̄mam cōiam et nego vltimā. s. il
 lud est termin⁹. q̄ illud est a 3° adiacente
 ad 2° adiacens cū termino distractiuo
 sicut est li termin⁹. q. pōt x̄ficari affir
 matiuē tam de eo q̄b est q̄b de eo q̄b non
 est. Ad cōfirmatōem dī q̄ li cbi ē ter
 min⁹ pme intentōis: et s̄ḡt rem q̄ nō est
 termin⁹. ccedo: et cū tu dicis termin⁹ p
 intentōis s̄ḡt rem ex ouenientia et sititu
 dine quā h3 cum re. R̄ndet magr̄ i logi

ca magna. ccedo q̄ significet ex ouenīē
 tia quā h3 cum re si res esset. Et hoc suf
 ficit. Vel alr pōt dici q̄ s̄ḡt ex ouenī
 entia quā h3 cū re. Et cum dicis. res il
 la nō est. Dicis q̄ l3 non sit tota sit. est tñ
 diuisum fm̄ ptes. et adhuc est obiectiue
 in intellectu. Et h̄ sufficit. Ad fm̄ cū
 dicis. p̄ma intentio est p̄m⁹ ccept⁹ rei cā
 tus a re: sed ab eo q̄b nō est nō causatur
 cceptus. q̄ rē. Dicis q̄ duplex est ccept⁹
 p̄mus. Quidam. n. ver⁹ est: et qdam fict⁹
 Concept⁹ verus est ille cui cōr̄ndet res
 tota s̄ḡta p̄ ipm̄. vel cōr̄spondebat vt
 cōr̄ndebat sicut est concept⁹ hominis.
 Concept⁹ fictus est cui nō cōr̄ndet tota
 sit s̄ḡta p̄ ipm̄. neq̄ cōr̄spondebat n3
 vnq̄ cōr̄spondebat. vt cōceptus chimē.
 cōr̄spondet tñ fm̄ partes sicut p̄uatiuo
 cōr̄ndet positiuū ppter vacuum. et filia
 Unde qñ concept⁹ est verus ille est cau
 satus a re quam rep̄ntat. Quādo autem
 est fict⁹ debes imaginari q̄ plures cōce
 ptus veri rep̄ntantes plures res p̄cece
 dunt ipm̄ cceptum in intellectu. ex qbus
 plibus cōceptibus simplicib⁹ intellect⁹
 elicit vnum cōceptum simplicem fictuz
 rep̄ntantem oia illa simul q̄ separatim il
 li diuersi cōceptus rep̄ntabant. Hic con
 ceptus fictus est format⁹ simplex et tua
 liter est quasi composit⁹ et hic quodam
 modo causat⁹ est a re: sed nō imēdiatē.
 Et sic p3 ad fm̄. Ad 3° dicitur q̄ nihil
 est intellectu. quin prius fuerit in sensu.
 aut ipm̄: aut aliud ad quod h3 p. se habi
 tudinem. Ex cuius alteri⁹ cognitiōe ei⁹
 intentio causata est sicut ex noticia posi
 tiui prius sensati cōḡscitur priuatiuuz.
 Ad formā ergo argumenti dicitur q̄
 sensus et si nō sentiat chimēraz sentit tñ
 partes ei⁹ siue accidētia p̄tium ad. quas
 h3 habitudines: et hoc sufficit. Alii tñ
 sic glosant auctoritatem p̄bi. Nihil ē
 in intellectu. i. nihil cognoscitur ab itel
 lectu qñ pcedat ex aliqua cognitiōe sen
 sus. et ad idem redit. rē.

Terminorum alius est prime impositionis alius sc. Contra. Alius est terminus vocalis vel scriptus q non est prime impositionis nec sc. q diuisio mala. consequentia tenet. q: cum diuisum hic sit terminus vocalis vel scriptus diuisio est insufficientis cum non comprehendat oia contenta sub diuiso. antecedens probatur. q: si omnis in voce vel in scripto non est prime impositionis cum non significet rem q non est terminus. nec se cui non significet terminum. q: si significet nec terminus esset terminus? per se significatiuus. quod est falsum.

Confirmatur quia idem terminus est prime impositionis et secunde. ergo diuisio mala. consequentia tenet. antecedens probatur. Nam si genus et species in voce sunt termini secunde impositionis: ut patet per magistrum. et cum hoc sunt prime impositionis. ut patet per Boetium primo per ibermenias. qui diuidit nomen prime impositionis in nomen prime intentionis et secunde: sed cum illi genus in voce secundum Boetium sit secunde intentionis sequitur q est nomen prime impositionis. quia de quocumq; predicatur vnum membrum diuisiois predicatur diuisum. Secundo probatur sic. Cuilibet termino prime impositionis competit diffinitio termini secunda impositionis. ergo diffinitiones maiore consequentia tenet. antecedens probatur quia quilibet terminus vocalis vel scriptus per se significatiuus significat solum terminum in mente vel in voce. qui libet terminus prime impositionis est terminus vocalis vel scriptus per se significatiuus. ergo significat solum terminum in mente vel in voce. consequentia tenet maior est philosophi primo per ibermenias dicentis. Ea que sunt in voce sunt earum que sunt in anima passionum nomine. et ea que scribuntur eorum que sunt in voce. Et Boetius hoc magis affirmat super illo passu dubitans ex intentione philosophi per ibermenias quare philosophus interposuit h

scilicet voces significare conceptus. et dicit q apud antiquos fuit dubium qd significet vox. et dixerunt quidam res incorporeas: ut platonici. alii res corporeas: ut remoueret illud dixit philosophus q significat conceptus. Hec sunt verba Boetii ex quibus habetur q voces si significant solummodo conceptus primo.

Confirmatur quia cuilibet termino secunde impositionis competit diffinitio termini prime impositionis. ergo et antecedens probatur. quia omnis terminus vocalis per se significatiuus significat rem apprehensam aut sub primo conceptu. aut sub secundo. Sed res apprehensa est res que non est terminus. ergo qui libet talis terminus significat rem que non est terminus. et si sic. ergo est prime impositionis.

Ad hec respondetur. Ad primum negatur consequentia. Ad probationes negatur quod hec diuisio non comprehendat omnia contenta sub diuiso. quia diuisum hic est terminus ad placitum significatiuus. et nullus est terminus ad placitum significatiuus qui non est prime aut secunde impositionis.

Ad confirmationem negatur antecedens. et ad probationem nego minorem scilicet quod si genus et si species sint prime impositionis. et cum tu probas per Boetium qui diuidit nomen prime impositionis in nomen prime intentionis et secunde. Et cum genus sit nomen secunde intentionis. ergo est nomen prime impositionis. concedo totum: sed nego quod sit terminus prime impositionis. Aliud enim est dicere est nomen prime impositionis. et aliud est terminus prime impositionis. Vide in summulis correspondenter huic parti.

Ad argumentum negatur antecedens et ad probationem nego minorem. Et cum tu dicis. est auctoritas philosophi primo per ibermenias dicentis q voces significant

passiones aīe dicitur q̄ voces significat
passiones aīe potest intelligi dupliciter
Uno q̄ significant passiones animae tan
q̄ illa que primo imponuntur ad signifi
candum alio modo tanq̄ illa quibus mediantib⁹
imponuntur ad significandum. dico q̄
primo modo ē falsum. 2° est verum.
Et dato adhuc q̄ voces significant cō
ceptus aīe primo non tñ diffi^r termini
2° impositionis p̄teret finis p̄i impo
sitionis. q̄ terminus p̄ime impositionis
non solummodo significaret terminus s̄
etiam rem. Et cum tu dicis q̄ Boetius
confirmat q̄ vlt q̄ voces significant so
lūmō conceptus. p̄imo pōt dici glosan
do x̄ba eius: vt glosauimus vt x̄ba p̄b̄t.
Uel dic voces significare p̄ aliquid est
dupliciter. s̄. immediate et principaliter vo
ces ergo signi^r p̄ passiones aīe. i. imedia
te tamen p̄. i. principaliter et vltimate si
gnificent res ex animam. Quidam tñ
dicunt q̄ Boetius fuit illius opinionis
q̄ ego non sum ausus dicere. q̄ homo il
le est in maxima reuerentia apud nos la
tinos. Et audeo dicere ipsum esse p̄^o p̄^o
p̄b̄m. posses et forte aliter dicere ad in
tentlonem Boetij q̄ voces solum sunt
siḡ conceptuum anime id est representāt
conceptus anime siue exprimunt. q̄ nos
non formam⁹ voces nisi vt exprimam⁹
conceptus nostros. Ad confirmatio
nem negatur aīe. Ad probationem ter
minis negarent aīe ponentes q̄ vltia
s̄ conceptus in anima. non autem sint res
ex animam. Et concessio q̄ glibet termi
nus 2° impositionis significet rem que n̄
est terminus non tñ est p̄ime impositio
nis q̄ non signi^r primo illam rem sed con
ceptum et ex cōti nomen ex. quare rē.
Terminorum alius complexus alius
incomplexus. Contra aliquis est ter
minus qui non est complexus nec in cō
plexus. s̄ diuisio mala cōtia t̄z. aīe p̄b̄t
Nam li omnis homo est terminus et tñ
non est complexus nec icōplexus. vt p̄
babo. s̄ rē. q̄ non sit complexus probat

q̄ terminus cōplexus est oīo. sed li omis
homo non est oratio q̄ oratio habet p̄
tes q̄ separe signi^r s̄ li omnis homo non
habet partes que separate significant. s̄
rē. q̄ non sit incomplexus. p̄b̄t p̄ q̄ in
cōplex⁹ est vt dictio. sed li omnis homo
non est dictio. sed dictiones. ergo non ē
incomplexus. 2° q̄ si esset terminus icō
plexus cum omnis terminus incōplex⁹
sit aut p̄ signi^r aut non per se signi^r
Quero an sit p̄ se significatiuus. an n̄
per se signi^r non potes dicere nec sic
nec sic. q̄ qd est equaliter cōpositum ex
per se significatiuo. et non per se signifi
catiuo non magis dicitur vnum q̄ aliū
sed li oīs homo est vniuersum. ergo rē.
Et sic aut simul erit p̄ se signi^r et non p̄
se significatiu⁹. aut nec sic nec sic. Cō
firmat q̄ idem terminus est complexus
et incomplexus. vt equiferus q̄ sit incō
plexus patet. quia est oīo: q̄ sit comple
xus patet. quia cōponit ex equo et ferus
Et si dicis q̄ p̄ terminum cōplexum ma
gister intelligit illum qui habet vtranz
complexionem. s̄ dictionum et signi^r. et p̄
incomplexum qui non habet vtranz.
Contra sequitur q̄ ille finis homo si
imponatur ad signifi^r hominē esse aīal
quod esset finis incōplexus qd est fal
sum. p̄b̄t p̄ q̄ qd significat vtr⁹ vlt fal
sum est. p̄pō sed li homo signi^r verum vlt
falsū ergo est. p̄pō. cōtia tenet cū minori
per casus. et maior est nota de se q̄ signi^r
vtr⁹ falsus. est passio p̄pōnis. tunc vltra
est p̄pō. ergo ē oratio. ergo est termin⁹
complexus. tenet cōtia a diffinitione
ad diffinitum. 2° q̄ valet hec cōsequē
tia in casu. homo est animal. ergo homo
quia arguitur a conuertibili ad cōuer
tibile. sed consequens est propositio. ergo
li homo est propositio et cōter est finis
complexus. Ad p̄imum dicitur q̄ li
omnis homo est terminus in complex⁹
ex quo non habet complexionem dictio
num et signi^r. Ad rationem cū tu
dicis. non est vt dictio sed vt dictiones

ergo non est incomplexus. Potest dici
p^o negando cōsequētiā. Si dicitur 3.
q^o arguitur a destructōe diffinitōis ad
destructiōē diffinitū. Rūdet q^o illa nō ē
diffinitio. sed declaratio exēplaris. Si
cut si dicerē. quid ē animal. aīal ē vt hō
valz nego ergo q^o si nō ē homo nō est aīal.
nō q^o nō valet s^z q^o illa nō ē diffinitio. ita i
proposito. Vel alr dicitur negando an
cedēs q^o nō sit dictio. q^o hic nō capitur di
ctio vt distinguit 3 oratiōē. s^z p^o eo qd
nō habz partes separatim significātes.

Ad rōnē cum dictis. sunt due dictio
nes. g^o nō ē vna dictio cōsequētiā nō valz
absolūtē s^z bene valet. ergo nō est vna
illaz dcōuz. stat tñ q^o sit vna dictio cō
posita ex illis duabus. Ad secūda^z p
bationē cū dictis. aut ē terminus per se
significatiu^o. aut nō per se significatiu^o.
Dicitur q^o ē per se significatiu^o quia h
totum nō significat nisi illud qd vna p^o
significat. Ad ratiōē negatur anice
dēs. quia a digniori debz fieri dnomia
tio. Ad confirmatiōē dicitur sicut
ibi. Ad replicam admissio casu dicē
q^o li homo est terminus incomplexus.

Ad ratiōē primam dicitur ad malo
rem q^o significare verum vel falsuz po
test esse dupliciter. s. cōplexē z icomple
xē. Complexē est quādo partes signifi
cāt partes significati. z totuz significat
totum. Incomplexē vero est quādo p
tes nō significāt partes significati s^z so
lummodo totum significat totuz. Mo
do dico q^o illud quod significat verum
vel falsum complexē bñ ē propositio s^z
nō significat icomplexē vt li homo i ca
su. Ad secūdam ratiōē negat Bur
leus i antepredicamētis q^o li homo sit
cōsequēs. Ut alr cōcēssio q^o sit cōsequēs
negatur q^o quodlibet cōsequēs sit pro
positio. sed bñ cōceditur. q^o quodlibet
cōsequēs est propositio vel cōuertitur
cū vna propōe quo ad signū vt hic.

Omnē est rē. Cōtra p^oia p^oti
cula nō est bñ posita. ergo diffi^o

mala cōsequētiā tenet antecedens pro
batur quia vel est predicatio maioris d
minoris. vt equalis de equali. cū dicitur
nomē ē terminus. Si dicitur q^o est eq
lis de equali. sequitur q^o ē male posita i
p^o loco diffinitōis. q^o i p^o loco debet po
ni genus q^o nō equaliter predicatur de
s^ope. Si est predicatio maioris de mino
ri. Cōtra autem li terminus predicatur
de nomine solum. fm esse quod habet i
ipso. aut fm ēē quod habz i verbo. si p^o
est equalis de equali. Si 2° sequit q^o nō
ēēt x bñ q^o p^ote terminus f^z ēē qd habz
i x bñ predicatur de nomie 2° sic secu
da particula nō bñ ponitur. ergo diffini
tio mala. cōsequētiā tenz. anō probatur
q^o alicui cōpetit diffinitum cui nō cōpe
tit bec particula. probat q^o bus est nom
z tamē nō est terminus per se significa
tiuus. g^o rē. cōsequētiā tenet cum minori.
maior probatur. quia quod potest red
dere suppositiōē verbo est nomē. ma
ior ē philosophi p^o peribermētas dicēt
Oratio cōstat ex nomine z x bñ. Simili
ter relatiuum qui ē nomē z tamē nō est
terminus per se significatiuus. ergo rē.

3° sic tertia particula est male posita
g^o rē. antecedēs probatur quia li dies tē
pus z mensis sūt nomina. z tamē signē
cum tempore. g^o rē Cōfirmatur q^o p^oti
cipiū aut sub nomine aut sub verbo cō
prebenditur probatur quia. aliter magi
ster esset diminutus. Non. sub verbo
q^o nō ē extremorū vltimū. g^o sub no
mine. z tamen significat cum tempore.
ergo aliquod nomen significat cum tē
pore. 4° sic aliquod est nomē cuius p^o
separata aliquid significat. ergo quar
ta particula male posita cōsequētiā te
net antecedens probatur de nomine cō
posito vt Joannes antonius equiferus
respublica. pars enīz separata a toto si
gnificat. 5° contra totam diffinitionē
arguitur sic. Ista diffinitio non conuer
titur cū diffinitione. data a philosopho
primo peribermētas. ergo altera illaz

mala. Non ista philosophi sicut omnes
expositores. § 1^a cōtra p³. prima p³batur.
q³ q³ dantur p³les diffinitiones de cad
re ille debent auerti p³batur. q³ quel³
diffinitio conuertitur cū suo diffinito
sed quēcūq³ auertitur cū aliquo. 3° cō/
uertunt inter se. § ille diffinitiones de/
bent auerti inter se. § 1^a diffinitiones d
bēt conuerti inter se.

Ad hec respōdetur. Ad primū dicit^r
q³ est p³dicatio maioris de minori. v³ s³m
esse q³ d³ h³ i³ 1° vel s³m esse q³ d³ hab³ i³ a³. d³r
a³ q³busdam q³ nec sic nec sic. sed put ab
stabit a quolibet sicut quodlib³ sup³i³. pu
ta aial p³dicatur de hoīe. put abstra/
bit ab i³ hoīe v³ i³ equo 7 a quocūq³ alio

Hec respōsio ē falsa. q³ d³ q³ p³dicat^r
prop³rie d³ aliquo p³dicat^r § 3° q³ ē i³n i³ ideo
al³r dicit negado hanc cōnam p³dicat^r § 3°
q³ est i³ l³ § nō ē p³dicatio superioris de
inferiori. Ad 2° dicit q³ nomē capitur
trip³l³r. cōiter pp³rie 7 magis pp³rie. Lōi³
omne illud q³ potest reddē supposituz
verbo dicit nomē siue stet māliter siue
significatiue. Et sic loq³tur philosoph³
cum dicit. Dis oratio cōstat ex nomine
7 verbo pp³rie autē illud q³ significa
tiue sumptū p³ se potest reddere suppo/
sitū verbo dicitur nomē vt magister ca
pit hic. Terrio modo p³ eo q³ signiue sū
ptū potest reddē p³ se suppositum ver/
bo. 7 nō est obliquum nec infinitiū. Et sic
capit philosophus cum diffinit nomen
i³ p³ p³bermentias. Et sic p³ solutio ad p³
mum. De i³latiuo vero dicit q³ d³ § 3° grā/
maticū est nomē. nomē autē s³m logicū.
Repl³ica d³ respōsionē ad 2° q³ videtur
q³ bus sit significatiuus probatur. q³ est
aptus natus significare cum possit im/
poni ad significādum. ergo rē.

D³r q³ terminus pōt dici significatū³
dupl³r. aut ap³ritudie pp³in³ aut remota
p³rop³iqua ē q³ siue noua ipōe pōt signi
ficare. Remota ē q³ p³ nouam impōem.
p³rimo³ intelligitur significatū³ indif

finitōe 7 nō 2°. Ad 3° d³r q³ est d³ra si
gnificare cum tempore 7 significare tē/
pus S³gre cum tēpore ē significare suū
fig³tum vt mēsuratur determinata d³ra
tēporis. Significare vero tēpus ē signi
ficare mēsuram alicuius 7 nō rem illaz
vt mēsurat tali d³ra. d³tinata cōcedo § q³
illa nomina significāt tēp³. § non cū tē/
pore. Repl³ica d³ nomē significat cū
suo significato. sed suū significatū ē tē/
pus p³ter te. § significat cum tēpore. Re/
spōdetur q³ si li cū dicit cōsignificatim
negatur q³ significat cum tēpore. q³ est
dicere q³ nomen significat cum tpe tāq³
cum accēti sibi. siue cū d³ra tēporis. q³
est falsū q³ suū significatū nō ē suū ac
cēti. Ad cōfirmationē d³r q³ participi
um nō ē sub nomine q³ significat cū tēpe
n³ sub sub verbo. q³ nō est extremuz
vntiūus. sed p³tim sub nomine. p³is s³b
x³bo. Vcl dicitur q³ est sub nomine.
q³ licet significet cum tempore. aliter ta
mē q³ verbum q³ pōt stare indifferēter
pro p³esēti p³terito 7 futuro. q³ nō po
test facē verbum. vt dicēdo. Sores est
legēs for. fuit legēs for. erit legēs. li le/
gēs pro omnb³ differētis tēporis sta
re potest. Unde verbum determinate
significat determinatā differētiā tē/
poris. Participium autē indetermina/
te significat indeterminatā differen/
tiā temporis. Prima respōsio clari/
or est. secunda subtilior. rē. Ad 4° di
citur q³ pars nomis separata a toto ni
l il significat de intellectu totius. Et
sic intelligit magister. Et tamen est dif/
ferentia inter nomen simplex 7 nomen
compositum. vt dicit philosophus p³ri/
mo p³bermentias q³ ps nomini³ simplic³
nec significat nec apparet significare. §
pars nominis compositi apparet signi
ficare. licet non significet. Repl³ica
contra. quia pars nominis simplicis
aliquid significat quod non est de intel
lectu totius. vt domus. li do signifi

eat li mus etiam. ergo non est differen-
tia inter simplex et compositum. Respon-
detur quod nomen compositum imponit
ad significandum ex partibus suis sim-
pliciter non. Et si aliquando partem si-
gnificantem habeat. non tamen impo-
nitur ad significandum ex illa parte. p-
pterea accidit nomini simplici quod ha-
beat partem significantem non autem
nomini composito. Ad 5° dicitur quod no-
me diffinitum hic a magistro est compositum
nomen diffinitum a pho quod nomen diffini-
tum hic competit nominibus vocalibus et scri-
ptis et obliquis rectis finitis et infinitis.
Nomen autem diffinitum a pho non compe-
tit nisi vocalibus rectis et finitis. quare
non convertuntur.

Verbum est terminus. etc. - Com-
tra aliquod est verbum quod
non est terminus temporaliter signifi-
catum prima particula male posita. contra tenet.
ans probat. quod illud quod non significat ac-
tionem vel passionem non significat tempo-
raliter. sed aliquod verbum. puta sum es. etc.
quod non significat actionem vel passionem
non significat temporaliter contra nota cum
minoris per donatum dicentes quod verbum ne-
utrumque scilicet quod non actionem vel passionem sed
solum substantiam significat. maior pro-
batur. quod proprium verbi est significare
actionem vel passionem sed donatum. sed
a quocumque subiecto remouetur unum
proprium verbi ab eodem remouetur quod
cumque aliud proprium verbi remouetur a
sum es est. Uel breuiter sic quod solam sub-
stantiam significat non significat tem-
poraliter sed verbum substantiuum solam
substantiam significat. non significat
temporaliter. Confirmatur. quod verbum si-
gnificat per modum fieri et fluxus sed aucto-
rem modorum signandi. scilicet sum es est non signat
sic. sed significat per modum quietis. 2° 5
2^a particula participium est extremorum
vinitium. sed particula male posita. ans
probat quod dicendo. ego amans petrum.

li amans vult extrema. 3° contra terti-
am particulam pars huius verbi per le-
go significat separata. ergo etc. Et si di-
cis quod non significat aliquid quod sit de intel-
lectu totius. Contra nam hoc totum ple-
go significat perfecte legere. et 1^a pars le-
go significat legere quod est pars illius si-
gnificati. Simile argumentum potest
adduci contra diffinitionem verbi quod fu-
it adductum contra diffinitionem no-
minis.

Ad hec respondetur. Ad primum ne-
gatur antecedens. Ad probationem ne-
gatur maior. scilicet quod illud quod non significat
actionem vel passionem non significat
temporaliter. Et cum tu dicis proprium
verbi est significare actionem vel passi-
onem secundum donatum ergo etc.

Dico quod sic habet intelligi. quod signifi-
care per modum agendi vel patiendi est. p-
rium verbi et hoc bene competit ver-
bo substantiuo sum es est. Et cum tu re-
sumis quod solam substantiam significat
non significat temporaliter dicitur quod
hoc verbum substantiuum significat sub-
stantiam non per modum quietis. Et
quod significat sic substantiam bene po-
test significare temporaliter. Ad con-
firmationem nego minorem scilicet quod
verbum substantiuum non significet per
modum fluxus et fieri. Et ad probatio-
nem cum tu dicis. significat per modum
quietis nego. Unde dico quod hoc verbum
sum es est. licet significet quietem non
tamen per modum quietis. sed per mo-
dum fluxus et fieri. Unde sicut aliud
est significare actionem et aliud per mo-
dum actionis. Ita aliud est significare
quietem et aliud per modum quietis. Il-
lud enim significat per modum actio-
nis quod significat significatum suum
ut tempore mensuratur. Sed significa-
re actionem est significare talem actum.
sive ut mensuratur tempore sive non.
Verbum infinitum non significat acti-

onē sed p̄uationē actionis. ⁊ tñ s̄ḡt tē
patr p̄o peribermenias. q̄ nō solū actō
sed et p̄uatio actionis mēsuratur tpe
vt dicit p̄hs 4° p̄hsorum. tractatu de
tēpe. Illud significat per modū quietis
q̄d s̄ḡt significatum suum non vt men/
surat tēpore. S̄ḡt aut̄ quietē quod si/
gnificat p̄uationē motus. siue mēsuratur
tēpore siue nō. Et sic p̄s respōsio ad
illud. Ad 2° dicitur q̄ p̄icipium nō
est extremorū vnitiū. q̄ illd ē extremo/
rum vnitiū q̄d regit extrema. partici/
plū aut̄ nō regit casū a pte ante s̄z soluz
a pte post. id nō vnit extrema sicut x̄bū
Ad 3° dicitur sicut ibi Ad replicam
dicitur q̄ taz verbum simplex q̄ com/
positum significat vnū conceptuz sim/
plicem. sed est differentia. q̄ verbum
simplex imponitur ab vno cōceptu sim/
plicis ad signū illū. s̄z verbū cōpositū
impōit a duobus cōceptib⁹ s̄ḡt tñ sim/
plicē. Et sic nego q̄ pars s̄ḡt ptē. Nec
s̄ctus doctor p̄o periber.

Ratio est terminus rē. Con/
tra primam particulam arguit̄
sic. Oratio est congeries termi/
norū. q̄ non est terminus. tenet cōsequē/
tia quia cumulus lapidū nō ē lapis.

Cōfirmatur q̄ terminus diffinit̄ p
orationē. q̄ oratio nō d̄z diffinire p ter/
minū. tenet cōtra q̄ idē eēt not⁹ ⁊ igno/
ritus respectu eiusdē. 2° s̄z 2^a p̄tculā
arguitur sic. q̄ si quis dicat. quis currit
⁊ respōdeatur for. li for. ē oīo per p̄hm
p̄o peribermenias ⁊ tñ partes separate
non significāt. ergo rē. Similr dicēdo
oīs homo est risibilis ⁊ eo. līc 3° ē oīo
⁊ tñ ptes eius n̄ s̄ḡnt separate. q̄ rē. 3°
arguitur deum eē non est oratio. s̄z deū
esse ē s̄ḡrū illius orationis mētalis de⁹
est. q̄ nō ē oīo. cōtra patet cū m̄nor. ma/
ior. p̄batur. q̄ s̄ḡtum huius orationis
mentalis ē res ex animaz que nō ē oīo.
nisi velles dicere q̄ datur. p̄positio re/
alis q̄d fatuū ē dicere. 4° arguit q̄ dif/
finitio sit d̄minuta. q̄ oratio significat

tpaliter ⁊ tñ illa particula nō ponitur i
diffinitione eius. ergo rē. cōtra nō cū m̄/
nor. maior. p̄batur. q̄ illud s̄ḡt tēpatr
culus p̄s significat tēpaliter. sed verbū
q̄d ē pars oīois s̄ḡt tēpaliter. q̄ rē.

Itē hec diffinitio nō cōuertitur cū diffi/
nitione orationis data ab Aristotile. q̄
mala cōsequētia patet cum antecēdēte

Ad primū negatur cōtra. Et rō ē q̄ ter/
minus diuiditur cū altus sit complexus
alius incōplexus ⁊ cōter quib⁹ illoz d̄f
terminus. lapis aut̄ non diuidit̄ sic. pp
q̄d dicatur aliquis lapis cōplexus. con/
cedo tamē q̄ sicut. cumulus lapidū nō
est vnus illoz lapidum cumulatorum.
Ita congeries terminorum non est vn⁹
istorum terminorum. potest tamen di/
ci terminus. Ad cōfirmationē dicit̄
q̄ diffinitur oīo per terminū a p̄iori. s̄z
termin⁹ diffinitur p oīonē a postērio/
ri. Vel dic vt dictū ē in qōne secūda am/
ple. Ad secundum dicitur q̄ d̄ vrru/
te fermōis nō ē oīo li fontes. nec li eo.
fm tamen cōmuncem vsum loquēdi sic.
q̄ in prima verbū p̄cedētis interroga/
tionis intelligit̄. In secūda implicite ē
subiectum p̄dicatum ⁊ copula p̄ce/
dētis. p̄positionis. ⁊ sic implicite sūt p/
positiones. ita implicite h̄nt partes.

Ad tertium dicitur q̄ lī deum esse
potest capi dupliciter. Vno modo vt si/
gnum. Alio modo vt significatum. p̄o ē
oratio. secundo modo non: ⁊ tunc est si/
gnificatum illius p̄positionis menta/
lis deus est. Ad quartū negatur aū/
cedens. Ad probationem dicitur q̄ pro/
bat tantum q̄ aliqua oratio significat
temporaliter. vt illa culus verbum est
pars sed non probatur de omni oratio/
ne. Particule autem que debent poni i
diffinitione debent cōuenire cuilibet
contento sub diffinitio aliqua autem est
oīo i q̄ n̄ est x̄bū vt l̄ bō alin⁹. Ad aliū
p̄s q̄ maḡ accipit largi⁹ oīonēz q̄ p̄hs.

R̄opositio est oratio indicati/
ua. rē. Cōtra p̄mā p̄tculā ar-

gultur sic. In diffinitione non debet ponitur genus remotum. sed proximum per primum 6° topicorum. sed oratio est genus remotum. propositio. quia oratio dividitur per perfectam et imperfectam. et ideo perfecta dividitur in indicativam imperativam finem magis ita quod oratio perfecta est genus primum. et non oratio igitur. Confirmatur. quia oratio est vox secundum primum per peribermetas. et per Boetium dicentem quod oratio est oris ratio et non quicquid propositio est vox igitur particula male posita. 2° secundam particulam. aliqua est propositio que non est oratio indicativa. igitur. ante probatur. Si antiphrasis est albus antiphrasis est coloratus est propositio. quia oris conditio onalis est. propositio tamen non est indicativa.

Confirmatur argumento magis. quia illa antiphrasis est albus est propositio ex quo est illius conditio. et tamen non est indicativa. igitur.

Confirmatur 2° quia deum esse est propositio et tamen non est oratio indicativa. igitur. contra nota cum minori maiore probatur. omne verum est propositio deum esse est verum. igitur deum esse est propositio. Confirmatur 3° omne significans verum vel falsum est propositio deum esse igitur verum vel falsum deum esse est propositio. Confirmatur 4° quia omnes propositiones euclidis sunt infinitive. ut patet expro in 1^a scia igitur. 3° contra tertiam particulam. si li signs arguitur sic. propositio in li clauso est propositio et tamen illa nec igitur verum vel falsum. igitur. contra nota cum maiori minori probatur quia intellectus non considerat de illa. igitur illa non significat. et consequentia. quia significare est aliquid intellectui representare. Confirmatur quia propositio vocalis nec significat verum nec falsum. quia aut antequam proferatur. aut quando profertur. aut postquam prolata. est non primo nec 3°. quia tunc non est. quod non 2° probatur. quia quoniam una pars est. altera non est. nec unquam tota simul est tunc sic. non prius significat verum vel falsum quam sit tota. sed nunquam tota est. igitur nunquam significat verum vel falsum contra nota cum minori maiore probatur. quia non potest significare

quod non est. Quarto arguitur contra quartam particulam verum vel falsum arguitur sic. Omnis oratio indicativa significat verum vel falsum. ergo frustra ponitur verum vel falsum significans. contra per 3° ante probatur. quia si non maxime esset per illas propositiones. sortes potest. plato incipit. quas dicit magis non significare verum vel falsum cum perfectus sensus non generent in animo auditoris. Sed quod significet verum vel falsum arguitur sic. sortes potest currere. igitur sortes est potens currere tunc ultra sortes. est potens currere igitur sortes est potens. tenet contra a minus. contra ad magis contra affirmativae et sine distributive. quia oportet potens currere est potens et non contra. tunc ultra. sortes. est potens. igitur sortes. potest. tenet consequentia ab eodem ad idem et antecedens est verum. igitur et consequens quod est propositio assumpta.

Confirmatur quia sequitur. sortes. habet potentiam ad currendum. igitur sortes. habet potentiam. ergo est potens. ergo sortes. potest. Omnes iste consequentie sunt bonae et antecedens est verum. ergo et consequens est verum. Confirmatur secundo qui in diffinitione non debet poni non ambiguitatis cum diffinitio datur causa notescendi. sed li vel est nota ambiguitatis. ergo male ponitur. Quinto contra totam. aliqua est oratio indicativa verum vel falsum significans que non est propositio ut illa berta est albus. ergo diffinitio mala consequentia tenet cum maiori. et minor patet cum sit oratio incongrua.

Confirmatur quia dicendo ba est ba est oratio indicativa verum vel falsum significans et tamen non est propositio. ergo igitur. consequentia nota cum maiori minor probatur. quia nec est categorica nec hypothetica. quia nihil subicitur. quia si est aliquid sub maxime supponitur. magis igitur magis intractatu supponitur dicente quod sub solu supponitur magis quoniam predicatum est secunde iteris et sub per aut quoniam addit signum malitatis sub quoniam non est hic ergo igitur.

Ad hec respondetur. Ad primum respondet magister egidius primo priorum. q. apud logicam non est aliqua oratio nisi perfecta supponit enim logicus congruum et perfectum ideo per orationem datur intelligi perfecta oratio. Vel aliter potest dici q. genus remotum contractum per differentiam ultimam potest poni in diffinitione ut hic.

Ad confirmationem dicitur q. oratio accipitur dupliciter. scilicet proprie et comiter. proprie est solum in voce ut sonaret hi mologia nominis. Communiter autem accipitur pro omni oratione scripta vocali et mentali. philosophus autem accipit orationem primo modo magister autem 2°. Et si diceret quare philosophus solum determinat de vocali. Dicit q. 1° magis nota est et magis mediante illa fiunt disputationes que mediantibus alijs. Ad 2° dicunt quidam rudes negando q. ista sit propositio. scilicet sit condicionalis. Si antichristus esset albus antichristus esset coloratus. Et dicunt q. diffinitio magistri solum continet veritatem de propositione simplici sed non de composita ex pluribus. Ista responsio nimium vana est quia omne diuisum predicatur de diuisis. scilicet primo diuiditur in categoricam et hypotheticam ergo hypothetica est propositio: et sic condicionalis erit propositio. nec potest dici q. cum diffinit magister propositiones strictius accipit propositionem quam cum diuidit. quia post datam diffinitionem immediate diuidit. Aliter ergo superius solutus respondere et dicere q. sicut est duplex propositio categorica. scilicet propria et impropria. Propria categorica est oratio in dicatiua verum vel falsum significans. Impropria categorica est que habet modum categorice proprie. tamen non est indicatiua. habet autem modum categorice proprie quia habet subiectum predicatum et copulam partes principales sui. ut illa. Si antichristus esset albus. Ita duplex est hypothetica. scilicet propria et impropria

Propria est cuius partes sunt categorice proprie. Impropria est cuius partes principales sunt categorice improprie. Dico ergo q. hec diffinitio competit proprijs et veris propositionibus categoricis et hypotheticis et non improprijs. Hec responsio est pulchra et multum apparens. quia tamen video sequi vnum ad ipsam quod non placet mihi quod volo tibi dicere nunc. Ideo aliter responderem nunc. scilicet q. orationem significantem verum vel falsum esse indicatiuam est dupliciter. scilicet formaliter et equaliter. Formaliter dicitur quando in ea est verbum indicatiuum. Equaliter est quando in ea non est verbum indicatiuum ita q. significat sic verum vel falsum quiescenter sicut alia in qua est verbum indicatiuum. ut illa. si antichristus esset albus antichristus esset coloratus equaliter huic si antichristus est albus antichristus est coloratus. nec vna significat magis verum vel falsum quam alia. Ad propositum ergo dico q. illa particula indicatiua competit cuilibet propositioni categorice vel hypothetice. formaliter vel equaliter. Et hoc sufficit. Ad primum confirmationem magistri dicit q. illa non est categorica quia non significat verum vel falsum quiescenter: sed se habet per modum categorice. et hoc sufficit ut sit propositio condicionalis. Ad secundam affirmationem negat maior. Ad probationem negatur consequentia. quia in minori sumit li verum nominaliter et resolutiue propter determinationem adiectiui nominalis. In maiori vero li verum sumit aduerbialiter vel modaliter. Non enim per aliquid est determinatum sed est determinans orationem infinitiuam. scilicet ad concludendum illud debet assumi in minori. scilicet deum esse aliquod verum. quod est falsum nominaliter. n. sumptum supponit pro propositione vera. aduerbialiter vero. supponit pro signo propositionis. Hec est responsio magistri in logica magna. Ad 3^{am} confirmationem cum dicitur Omne significans verum vel falsum est

ppō. dico q̄ verū ē si significet quiescē
ter. sed deū esse sīḡt v̄z v̄l f̄z q̄scē.

Ad quartā cōfirmationem de ppōsi-
bus Euclidis cum dicit q̄ oēs sunt īsi-
nitie et non īdicatiue. d̄r q̄ subordinantē
īdicatiuis. at̄r nō essent vere. Ad 3^m
p̄ncipale d̄r q̄ accipitur lī sīḡns v̄t dī-
cit potentiam siue aptitudinem et non
actiuam. sīḡtum verū vel falsū. Ad cō-
firmationem d̄r q̄ sīḡt verum vel fal-
sum. q̄n p̄feri et q̄n plata ē p̄ subordina-
tionem ad vnam intellectam q̄ sīḡt v̄z
vel falsum. Ad 4^m p̄ncipale r̄ndetur
communiter distinguendo q̄ lī potēs po-
test dupl̄r teneri. s. nominal̄r et p̄ncipal̄r.
Si p̄ncipal̄r negat ista cōia. s̄z. est po-
tens currere. ergo s̄z. ē potēs ergo s̄z.
tes p̄t. Contra hanc responsionem
arguitur ex fundamento magistri i tra-
ctatu contra consequentias penultimo
cap^o i responsione. Ad 7^m argumen-
tum. vbi declarat q̄ potens esse capitur
dupl̄citer scilicet nominaliter et partici-
pialiter. Nominaliter sumptū idem est
quod ens: q̄ omne potēs esse est ens. et
omne ens ē potēs esse. i. ens h̄is potētī-
am quandam. Participialiter autem nō
couertitur cum lī ens. q̄ potest dici taz
de eo quod non est q̄ de eo quod est.

Nam v̄z ē dīcē. ant̄x̄ps est potens cē
sumēdo participialiter. falsum tamen ē
sumendo nominaliter. quia falsum est
dīcere q̄ ant̄christus sit ens. Et sic patz
q̄ sumendo participialiter minus com-
munis est q̄ sumendo nominaliter. er-
go sumendo nominaliter illa consequē-
tia v̄z. s̄z. est potens. ergo s̄z. potest ab
inferiori affirmatiue quod negant.

Item maxime negant negan^o illam con-
sequentiā. s̄z. est potens currere. er-
go s̄z. est potens sumptum participia-
liter. quia potens participialiter est cō-
mune ad potens currere et ad potens
cantare. et ita de alijs. ergo ab inferiori
ad suum superius valet. Ideo ali-
ter dico q̄ potens p̄ncipaliter sumptū

potest sumi dupl̄citer sicut etiam hoc
x̄bū p̄t. s. v̄t famulare et nō v̄t famulare.
Si. sumatur v̄t famulare est. ista propō
non videtur intelligibilis. s̄z. est potēs
s̄z. potest n̄si sequatur illō cui famula-
tur. Si vero sumatur non v̄t famulare
propositio est intelligibilis sine addito.
et significat non quidem ens habens po-
tentiam. sed cui non repugnat esse.

Ad cōfirmationem ergo argumētū dīcē
cedēdo 2^m et 3^m cōiaz sumendo lī po-
tēs et p̄t participialiter v̄t nō famula-
r. Si vero sumatur v̄t famulare negatur
quolibet illarum quia propositio. in
quibus potest ponitur et potens non s̄z
intelligibilis cuz non additur illud cui
habent famulari et in hac responsione
multum letatus est animus meus.

Ad confirmationem p̄mā respō-
dent senenses negando hanc consequē-
tiam. S̄z. habet potentiam ad curren-
dum. ergo s̄z. habet potentiam quo-
niam hoc quod dico s̄z. habet potenti-
am est propositio equiuoca et p̄res mo-
do nulla propositio plures est propo-
sio. nec antecedens nec consequens. cuz
omnis ppō sit vna p̄positio. Et hoc vo-
luit dīcere magister q̄ non generat per-
fectum sensum i animo auditoris. sicut
nec aliqua equiuoca facit. Est. n. equiuo-
ca quoniam posse ē equocum ad posse
esse et ad posse operari. Sed istant ip-
si contra se probando q̄ p̄positio equi-
uoca sit propositio. et q̄ significat verū
vel falsum. v̄t illa canis currit: quoniam
si lī canis stat. p̄ cane latrabili ē vera. si
p̄sidere est falsa. ergo cum sit equoca
stat idifferenter. q̄ significat v̄z v̄l fal-
sum. Item si est p̄positio equiuoca aut
ca^a aut ipo^a. et omnis talis ē propō. q̄
equiuoca ē propō. Ad p̄mū dicunt q̄
ar^m cōcludit q̄ ipsa significat idifferē-
tē v̄z v̄l f̄z. s̄z nō dēfinate v̄z v̄l f̄z. q̄d
regit ad h̄ q̄ sit ppō. Et si arguit s̄z h̄.
q̄ ppō dubia est ppō. et tñ nō sīḡt dē-
minate v̄z v̄l falsum i aīo auditoris.

Dicitur q^d propositio du^a significat ita
determinare verum. q^d n^o falsuz. aut ita
falsum q^d n^o vez. l^z dubitas nescit ill^u
esse vez. nec illud esse falsu. Ad 2^{am} p^o
q^d sicut est equoca ita est equiuoca cathe/
gorica v^t ipothetica. vⁿ lⁱ equocu est est
nus distractiuus. pp^os. l^o n^o valet est p/
positio equoca. g^o est pp^o. Hac r^on^ode^z
volui ad plenu recitare. q^d subtilis est.
Unⁱ. pace alioz dica seneses inter alios
acutissimos iuenio. l^o eoz dicta liben/
ter ispicio. Pot^{est} t^u alⁱ r^onderi. t^u p^olⁱse
sicut ad argumetu p^oncipale dⁱr. Ad
2^{am} c^onfirmationem dicitur q^d q^ui
ista nota vel est c^olungens duo quorum
t^un vnum dⁱr est dⁱffinitio est cum ambigu
itare. s^z q^ui est c^oiugens duo quorum q^uib^z
dⁱr est dⁱffinitio. v^t hic n^o est cum ambigui
tate. Nec resp^osio n^o placet q^d subⁱ
simplicis passio dⁱr esse simplex. I^o dica
tur alⁱr sⁱm it^otionem magⁱ i p^oio p^oz
q^d vez v^t falsum ponitur p^o v^a passioe
simplici pp^os. t^u q^d ignoram^{us} nom^e est
circuloquimur p^o hoc dⁱffinitum verum
vel falsum. q^d t^un nec verum vel falsum
nec illud q^d dⁱcatur per illa est passio p
positiois. v^t infra patebit cum dⁱtermina/
bitur dⁱ propositione vera. Ideo meli^{us}
dicitur q^d per significans veruz vel fal
sum circumloquimur passionem sim/
plicem propositionis. q^d significare ve/
rum vel falsum est illud q^d est propriu
propositionis. n^o a^{ut} verum vel falsum.
Ad 5^{am} p^oncipale dicitur q^d ista berta
est albus n^o est prop^o nec significat vez
vel falsum. quia est incongrua. p^osup/
ponitur. n^o q^d propositio sit o^o c^ogrua.
q^d o^o diuiditur i p^ofectam t^u i m^operfecta
Et perfecta diuiditur i indicatiuam. t^u
oratio perfecta est c^ogrua dictionum o^o/
dinatic. Ut alⁱr dicitur q^d significat fal
sum. Et cum dⁱctis. non est propositio.
nego. Immo est propositio falsa. q^d signi
ficat q^d Berta est aliquis albus quod est
falsum. Ad confirmationem dicitur
q^d. non est propositio. Et cum tu probas

q^d non q^d n^o est cathegorica nego. t^u ad
probationem non est h^o aliq^ud subⁱ. q^d si
esset staret m^olⁱr c^ocedo. t^u cum tu argu/
is q^d n^o staret m^olⁱr nisi q^ui ipsum subm
est termin^{us} p^o int^otionis t^u p^odicatu 2°.
aut quado addⁱt signum m^olⁱtatis. Dⁱr
q^d illud vez est i t^un^o p^o se sⁱgⁱt^uis s^z de
termino n^o p^o se sⁱgⁱt^uo n^o vnde talis n^o
p^o se sⁱgⁱt^uis s^z stat materia^lr.

U^t p^oncipale diuⁱsio pp^os sit bⁱn data
cum dⁱffinitionibus suis t^u m^obroz. v^z
alia cathegorica. alia ipothetica.

Ontra diuⁱsione arguⁱt sic. Ut
est diuⁱsio generis iⁿ sp^os. vel
analogi i analogata. v^t lⁱ bⁱ i ac/
cidⁱtia. s^z nec sic nec sic. g^o t^u n^o sit dⁱ
uⁱsio generis i sp^os. sed analogi arguⁱt
sic De ratione generis est estlⁱr p^oncipali
a sp^osibus. s^z cum pp^o p^oncipatur
a cathegorica q^u ab ipothetica. g^o n^o est
genus ad ista. c^on^ota nota cu^m maiori. m^olⁱo
batur. q^d ipothetica n^o est indicatiua n^o
si ratione partium cathegoricaz. 2° q^d
n^o sⁱgⁱt vez vel falsum nisi r^one p^orium
3° sic. sp^os positaz sub genere vna n^o
est p^oioz alia. sed cathegorica est p^oioz ipo/
thetica. g^o pp^o n^o est ge^o ad i^o. c^on^ota n^o cu^m
maiori. m^olⁱo. p^obatur p^o. q^d pars est p^o/
o^o n^o toto. sed cathegorica est p^os ipothe/
tice. 2° q^d cathegorica simplicior est. ipo/
thetica aut compositior. s^z simplicⁱ p^o
est compositior. Q^ui n^o sit diuⁱsio ana/
logi sed generis probatur sic. Illud q^d
p^odicatur i q^d dⁱ plurib^{us} differⁱtib^{us} spe/
cie est genus ad illa. s^z pp^o p^odicatur iⁿ
q^d de cathegorica t^u ipothetica que dif/
ferunt i^{pe}. g^o est genus ad illa. c^on^ota nota
cu^m maiori p^o dⁱffinitione generis m^olⁱo
p^o sec^uda p^ote n^o est. s^z q^d cathegorica t^u ipo/
thetica differunt specie. Pro p^oncipale p^oba/
tur. s^z q^d p^opositio p^odicat^{ur} i q^d dⁱ illis.

Ad interrogationem facta i quid dⁱ il
lis c^oueni^{en}ter r^ondet p^o pp^os. g^o p^oposi/
tio p^odicatur i quid de illis. tenet c^on^ota.
antecedens probatur. quia ad interro/
gationem factam per quid dⁱ aliquo c^o

uenienter responderetur per diffinitionē
 ⁊ per illud quod ponitur p̄io loco dif-
 finitionis. sed propositio ponitur in p̄-
 mo loco illarum diffinitionum. vt patet
 cum dicitur propositio categorica est
 illa idest propositio que habet subiectū
 p̄dicatum. ⁊c. ⁊ ita de ipso.

Secundo. sic. si esset analogum ⁊ nō
 genus: hoc esset quia prius cōpeteret ca-
 tegorice. ⁊ posterius ipo^{ca}. ⁊ sic eē ornē i-
 dicatū ⁊ s̄ḡre verum vel falsum cō-
 peteret ipo^{ca} ratione categorice qd̄ tñ
 est falsū. p̄bat sic. qz aliqua ē ipo^{ca} q̄ si-
 gnificat verum vel falsum. ⁊ partes ei⁹
 categorice nō significāt verū vel f̄s. vt
 illa. si antixps eēt albus. antixps eēt co-
 loratus est cōditionalis vera. ⁊ tamen
 categorice non significāt verū nec fal-
 sum. 2° sic enūciatio ⁊ ppō sunt idē
 reat̄. enūciatio at̄ diuidit̄ a p̄ho p^o per
 ibermenias in enūciationem vnam ⁊
 enūciationem plures. Enūciatio plu-
 res diuiditur. qz aliqua est equiuoca ⁊
 alia in qua sunt due ppōes incōiuncte
 vt tu curris ⁊ tu sedes. Enūciatio vna
 diuiditur īca^{ca} ⁊ ipsotheticam. ⁊ tunc
 arguitur sic. aliqua ē ppō q̄ nec est ca-
 the^{ca} nec ipsothetica. q̄ diuisio mala. tenz
 cōt̄ia antecēdēs probatur. nā enūciatio
 plures nō est categorica. nec ipsotheti-
 ca. ⁊ tñ ipsa est propositio. ex quo ppō ⁊
 enūciatio idē sunt reat̄. Tercio sic
 Incipiat quis proferre illam propositi-
 onem hō ē animal ita qz nūc nō profe-
 rat sed immediate post hoc successiue.
 tunc a propositio immediate post hoc
 erit ⁊ nō ca^{ca} nec ipsothetica. qz erit pro-
 batur. qz qñ ps successiui est totū succes-
 siuū ē. s̄z ista ē successiua. q̄ ⁊c. qz nō sit ca-
 thegorica probat. qz non prius est cathe-
 gorica q̄ habet subiectum p̄dicatum
 ⁊ copulam p̄ncipales partes suis s̄z im-
 mediate post non habebit subiectum p̄-
 dicatum ⁊ copulam. ergo immediate p^o
 hoc non erit categorica nec etiam ipo-
 thetica vt patet quare ⁊c. Quarto

sic. Omnis homo est animal. tu es homo
 ergo tu es animal. ista consequentia est
 bona. ergo antecedens est propositio nō
 categorica vt patet nec ipsothetica qz
 per nullam notāz coniunguntur cathe-
 gorice. Quinto sic homo currit ⁊ nō
 currit. non est propositio categorica.
 quia partes p̄ncipales sunt categori-
 ce nec ipsothetica quia esset copulatiua
 sed prima pars est vera ⁊ etiam secūda
 cuz s̄bordinetur huic mentali homo nō
 est currens. que est vera. ergo est vera.
 quod ē falsum. Sexto cōtra diffiniti-
 onē propositionis. categorice argui-
 tur sic. Illa ē categorica rosa ē ⁊ tñ nō
 habet p̄dicatum. q̄ diffinitio mala. cō-
 sequētia nō cū maior. minor. p̄bat. qz si
 diceretur h̄re p̄dicatū hoc esset ip̄licite
 qz subordinat̄ isti. rosa ē ens. Sed cōtra
 stat p^o esse falsam vt i bieme nulla ro-
 sa existēte. qñ 2^a ē vera vt p̄z magist̄
 i p^o p̄teriorz in i^a qōne. Utz de non en-
 te habeat scia. q̄ vna nō subordinatur al-
 teri. Septio sic. Si q̄s iroget. Quis
 currit. respōdet sortēs. li sortēs ē p̄posi-
 tio qz significat verū vel falsū. nō ipsothe-
 tica. q̄ categorica ⁊ tñ nō habet p̄di-
 catū ⁊ copulam q̄ diffinitio mala.

Cōtra ipsotheticā nolo nūc arguē s̄z
 loco suo in de ipsotheticis arguē.

Ad hec respōdetur Ad primū cōster
 dicitur qz diuisio propositionis in cathe-
 goricam ⁊ ipsotheticam est diuisio ana-
 logi in analogata ⁊ creditur comuni-
 ter qz rationes facte pro hac parte con-
 cludāt. Ad rationes in oppositum di-
 citur ad primam qz quia propositio non
 est terminus vniuocus ideo non est ge-
 nus qz non sit vniuoc^o hoc pro tanto qz
 terminus vniuocus est terminus sim-
 plex significans plura s̄m eandem ratō-
 nem equaliter. cum autem propositio nō
 significet equaliter sed s̄m prius ⁊ po-
 sterius. non est genus ⁊ sic negant maio-
 rem: Ad secundum dicitur concedē-
 do qz ipsothetice competit ratioe cathe-

gorice. et cum dicis quod aliqua ipotetica
figit verum vel falsum et non ratione cathegorica
rati. ut ista. si antixps esset albus antixps
esset coloratus. De negando quod illa additio
nalis prope sit vera. scilicet de vera ipsope et bona
Si autem aliquid est ipotetica quod prope datur
vera hoc est ratione cathegoricaz. In ratione
2^a arguitur sic. propositio additioalis fa
cta est ipotetica. ergo propositio est oratio in
dicatiua verum vel falsum signa. et si sic. ergo
est vera vel falsa. Contra rationem com
munem hoc argumentum volo dimittere in
solutum non quod putet non posse solui: sed ut
ostendat probitatem opinionis aduerse: quam
probabiliter toties tenui. est. n. nimis cras
si ingenij nescire. vnde deulare a via cōi
quam nullus ignorat. Jo tenedo quod pro
positio diuidit sicut genus in cathegoricā.
et ipoteticā. Respondendum est ad rationes
in oppositum. Ad primū negat minor
scilicet quod propositio per prius precipitur a cathe
gorica quod ipotetica. Ad probatōem
cū dicitur. Ipotetica non est indicatiua nisi ra
tione prius cathegoricarum scilicet nec si
gnificat verum vel falsum nisi ratione pri
us hoc negatur. et si dicis. ratione cuius? dicitur
quod ratione note vniuersales tales partes. vnde in ipo
thetica forma est ipsa nota vel copulatio
nis vel disunctionis vel additionis ma
teria vero sunt cathegorice. quicquid autem
inest perfectionis ipoteticæ inest ratione
forme sue vniuersales tales partes. non di
co ratione forme absolute: sed ratione
forme vniuersales partes. Ipotetica igitur
est indicatiua et figit verum vel falsum
ratione talis note vniuersales partes. Et si
dicas ipotetica non est indicatiua nec
significat verum vel falsum nisi cathego
rice sint tales ergo ipotetica est huius
modi ratione cathegorice. Dicitur pri
mo negando antecedens. quia ostensum
est quod illa. si antixps esset albus antixps esset
coloratus significat verum vel falsum. et tamen non
la suarum partium significat verum vel
falsum: et adhuc concesso. antecedente
negatur consequentia sicut non valet an

mal rationale non est disciplinabile nisi
si homo sit disciplinabilis. ergo homo est
causa quod animal rationale sit disciplina
bile non valet. Similiter non valet pro
positio negatiua non significat verum
vel falsum nisi affirmatiua significet ve
rum vel falsum. ergo affirmatiua est ca
usa quod negatiua significet verum vel fal
sum. non valet. quia equaliter propositio par
ticipatur ab affirmatiua et negatiua. ut
infra declarabitur. Ad 2^{am} dicitur quod ca
the^a 2^a ipo^a pnt copari adiuice et pnt cō
pari ad pponē. Si comparatur adiuicē
cathegorica prior est ipotetica ut argu
menta conuincunt. Si autem ad pponem
vna non est prior altera quod equaliter partici
pant ratione pponis. Ad formam ergo
argumenti respondendo dico negando
maiorē. scilicet quod vna species non sit prior
alia si fiat comparatio adiuicē: conce
do tamen quod vna non est prior alia in parti
cipando genus. Ad secundum princi
pale dicitur quod propositio vna diuiditur
in cathegoricam et ipoteticam. propo
sitiō autem absolute non diuiditur. et sic
non est inconueniens quod aliqua sit propo
sitiō que non sit cathegorica nec ipothe
tica. Ut dicitur quod omnis propositio est vna.
Et si dicis phis diuidit enunciatōem in
vnam et partes. ergo aliqua propositio est vna. Dicitur
quod non prope dicitur scilicet ipsope quēadmodum
homo diuidit in vnum et plures. et tunc diui
sum ipsope non oportet quod predicetur de quibus
membris diuidetur. Et si queris an pro
positio equiuoca sit vna potest dici quod est vna
materialiter et plures hoc formaliter. Ad
3^{am} dicit magis in logica magna negando
quod immediate post hoc erit a propositio.
Ad probationem quando dicitur quod pars suc
cessiui est totum successiui. Dicitur conce
do quod quicquid in successiuis pars est scilicet et
totum est. sed negat quod in successiuis quicquid
pars erit totum erit. quod post hoc erit aliquid
pars hore future. non tamen hora futura erit.
sed in tota hora erit bene tamen imme
diate post hoc erit ita quod hec hora non est

et immediate post hoc erit. et ita quod hec propositio est. quia erit ita quod immediate post hoc a propositio subordinatur uni mentali in qua non prius est subiectum quam predicatum. Vel aliter dicitur et clarius concedendo quod illa propositio immediate post hoc erit. et cum arguitur. non potest erit quod erit subiectum et predicatum. dico quod verum est si sit propositio scripta vel mentalis. sed de vocali ipsa erit quandoque cui illa subordinatur erit modo in mente post hoc illa mentaliter erit cui subordinatur illa in mente. scilicet dicentis et audientis. Et si dicis est possibile est quod quis inueniat unam propositio nem de nouo et quam primum inuenierit subiectum proferat illud. deinde verbum inde predicatum. ita quod sicut successive inueniet ita successive proferat. quid ergo dicere ad hoc dicitur quod cum proferet predicatum illa vocalis erit quod iam mentalis est cui subordinatur. Ad 4^{am} dicit magister in logica magna quod est copulativa et non valet non est nota copulatio. ergo non est copulativa. quod dicendo fortis currit et fortis mouetur. et contra licet contra est copulativa. et tamen non est. nota copulatio sufficit. non quod teneat implicite. quod subordinatur uni mentali copulatiue. Melius ergo est dicere negando quod non sit ibi nota copulatio. quod est implicite. et hoc sufficit. Ad 5^{am} dicit magister quod est copulativa et 2^a pars est falsa. quia subordinatur isti idem homo qui currit non est currens. Vel potest dici quod est copulativa in fallanter. scilicet an sit vera vel falsa est ex proposito. noster. id pro nunc non curo de illo. Ad 6^{am} nego minorem. Ad probationem concedo quod subordinatur illi rosa est ens. et cum dicis. fiat prima est falsa. hac 2^a exite haec dicitur quod licet ens potest capi dupliciter. scilicet nominaliter et participialiter. Si participialiter id est quod exis. si nominatur id est quod habens entitatem. et sic est transcendens et commune ad ens in actu et ad ens in potest modo dico quod illa propositio rosa est. subordinatur huic mentali rosa est ens su-

per hoc ens participialiter. et sic prima est falsa et secunda. non autem subordinatur illi. rosa est ens sumpto ens nominaliter. Ad septimum dicitur quod si fortis de virtute sermonis non est propositio sed secundum usum communem loquendi. quia subordinatur isti fortis currit implicite et habet copulam et predicatum.

Utrum secunda diuisio sit bene data cum definitionibus membrorum. scilicet alia affirmatiua alia negatiua.

Contra diuisio

nem arguitur sic. Quia vel est diuisio generis in species vel analogi in analogata. sed nec sic nec sic. ergo. probemus minorem primo quod non sit diuisio generis in species. quia specierum positurarum sub genere una non est prior alia. sed affirmatio est prior negatione. ergo et Consequentia nota cum maior minor probatur. primo quia negatio destruit affirmationem. ergo affirmatio prior est. Secundo quia negatio est diuisio. affirmatio vero est compositio. sed compositio prior est diuisione. ergo et. Tercio quia affirmatio est simplicior. ergo prior.

Quarto quia affirmatio est habitus. negatio vero priuatio. sed habitus prior est negatione. ergo et. Quod non sit diuisio analogi in analogata patet auctoritate Porphyrii Boetii sancti. Thome super libro peribermenas quorum ratio est. Si nullum prius et posterius potest esse sub eodem genere tunc primis subiectis et secundis commune genus non poterit esse substantia quod est falsum. Secundo contra definitiones membrorum arguitur sic. Ista est affirmatiua. non possibile est tunc non currere. et tamen principale verbum negat ergo et. tamen consequentia cum minor maior probatur. quia illa equaliter huic

neceſſe eſt te currere ſm q̄ expreſſe aſ-
ſerit philoſophus ſecundo peribermē-
nias capitulo illo. 3° ſiunt. ergo ambe
lunt affirmatiue.

Tertio ſic. illa eſt affirmatiua poſſi-
bile eſt te non eſſe. ſicut illa poſſibile ē
te eſſe. p̄ p̄m. 2° peribermēnias dicēte
negationē in modalib⁹ debet addi ſino
modali. 7 nō verbo. 7 tñ x̄buz negat. g.
7c. Cōfirmatur q̄ illa. ipſoſibile ē te
eſſe equipollet huic. nō poſſibile ē te eē
q̄ eſt negatiua. ḡ ipſa eſt negatiua. 7 nec
modus nec x̄bū negatur. S̄itr illa. ſm
eſt te currē equalit huic. non vep̄ ē te
currē q̄ eſt negatiua. ḡ illa p̄ma ē nega-
tiua. 7 tamen nec modus nec verbū ne-
gat. 4° iſta ē negatiua falſe hō ē aſi-
nus 7 tñ p̄cipale x̄bū nō negatur. ḡ 7c
maior p̄z q̄ equipollet huic n̄ ē ita q̄ hō
ē aſinus q̄ ē negatiua. ḡ ē poſt ē negati-
ua. tenet cōtra a ſit. ſicut in illa. nō gl̄z hō
nō currit eſt affirmatiua. q̄. equipollet
vni affirmatiue. vt huic. aliq̄s homo cur-
rit. ita i^a dicitur negatiua q̄ equipollet
vni negatiue. minor argumenti p̄inci-
palis p̄bat. q̄ ſi x̄bum negatur hoc eſt
quia li falſum includit negationem ſed
arguitur q̄ propter hoc non eſt negati-
ua quia tunc iſta eſſet negatiua ſor. incl-
pit eſſe albus q̄ li icipit icludit negatō
nē alr nō cōfideret. S̄itr li differt iclu-
dit negationē 7 tñ p̄ ſe ſolum n̄ facit p̄-
pōez negatiua. 5° Iſta n̄ ē negatiua ior
ē n̄ currēs. 7 tñ negatio n̄ cadit ſ x̄bum
ḡ 7c. cōtra nota cū maior minor p̄batur
q̄ nō minorē vi bz nega^o ḡ iſti tñi poſ-
ſibile ipſoſibile neceſſariū triges ſz iſti
tñi h̄nt viz ſ p̄cedētes. ḡ nega^o ſitr. Cō-
firmatur argum̄to magri q̄ p̄iacēs v̄lis
negatiue ē affirmatiua 7 tñ i ea p̄cipa-
le x̄bum negat. ḡ 7c. cōtra nota cum ma-
iori minor p̄batur. q̄ idē ē x̄bum v̄lis
negatiue 7 iue p̄iacētis ſz x̄bum p̄ici-
pale v̄lis negatiue negatur. ḡ 7 p̄iacēt
negatur. 7c.

6° Iſta cōuertitur hec propō ē vera

nulla chimera ē 7 nulla chimera eſt 7 p̄-
ma ē affirmatiua. ergo ſecūda i qua tñ
p̄cipale verbuz negatur. ergo 7c. cōtra
tenet cūz minor maior p̄bat q̄ ab vna
ad reliquam valet formaliter conſeq̄n-
tia. 7 ecōtra vt p̄z p̄ p̄m i poſtp̄dicamē-
tis i caplo de p̄iori dicentis q̄ hominē
eē cōuertit ad verā p̄ ſe oīes ex q̄ d̄r
q̄d oīs p̄pō cōuertit cū x̄a de ſeozatōne
Cōfirmatur q̄ ſaltem iſte cōuertunt
nulla chimera ē 7 vep̄ ē nullam chime-
rā eē q̄ ab vna ad reliquā valet cōſeq̄n-
tia per illam regulam logicoz. Oīs p̄-
poſitio iſert ſui dictuz eē verum ſz 2°
ē affirmatiua. ḡ prima vt q̄ vna ē pure
negatiua ḡ 7c.

Ad hec r̄ndet. Ad primuz vt recitat
Boetius ex it̄tione Porphirij i p^o p̄-
ibermēnias. Alexander dixit q̄ p̄pō diui-
diū i affirmatiua 7 negatiua ſicut ana-
logū i analogata 7 non ſicut gen^o i ſpe-
cies p̄p̄ rōes adductas i oppoſitū. Por-
phirius x̄o vult q̄ ſit diui^o generis in
ipecies propter rationem factam in op-
poſitū quem ſequitur Boetius 7 tan-
ctus Tho. Et ad rationes in oppoſituz
reſpondet vnica reſponſione lic dicēs
Non oportet q̄ quādocūq̄ aliqua ſic
habent q̄ vnum eſt p̄ius alio ſint ſub
genere ſed quēcūq̄ ſecundum eſſe ſu-
um p̄iora vel poſteriora ſunt. ea ſub eo-
dem genere non ponuntur ſicut affir-
mationes 7 negationes que ad eſſe 7 na-
turam p̄p̄iam equaliter enūciatio-
nem participant quia enūciatio eſt i^a
in qua veritas 7 falſitas inueniri poteſt
qua in re affirmatio 7 nega^o ſunt equa-
liter. Hec ſunt formalia verba. Ex qui-
bus apparet reſponſio formaliter dicē-
do Q̄ licet affirmatio ſit p̄ior negatio-
ne facta compositione inter ſe equalit̄
tamen participant ratione generis. vn-
de affirmatio p̄ior eſt negatione ſm p̄-
p̄iam rationem ſed non ſm rationem
generis ſicut binari^o ē p̄or trinario ſm
p̄p̄iā rōes 7 non ſm rationes numeri.

Si autem aliquid sit prius alio secundum rationem allicuius communis ut substantia est prior accitente secundum rationem entis. talis prioritas tollit rationem generis non. autem si sit prius secundum propriam rationem. Ad 2^{am} Si roditur dat duas rationes in contrariis suis. In prima negat maiorem. scilicet quod iste propositioes equivalent non possibile est te non esse et necesse est te esse et ad philosophum dicitur quod non vult illas equivalentes nisi cum debito modo affirmationis ex^o sicut non possibile est te non currere et ista propositio tu non curris sic per se manifeste signis habet pro contradictorio illam tu curris. et necesse est te currere. In secunda ratione dicitur quod equivalentes ubi licet non te neatur infinite et non negativae vide aperte ab eo in xi. et xij. regulis. Contra primam responsione arguitur sic. Negatio preposita facit equivalentem suo contradictorio sed si contradictum necesse est te esse possibile est te non esse. et proposita negatione vni istarum equivalent. et dicendo non possibile est te non esse illa equivalentibus. necesse est te esse quod tamen negat. Contra 2^{am} arguitur sic quod ad faciendam. equivalentiam per negationem propositam vni contradictorio opus est quod negatio teneat negativae et non infinite ut non glibet homo currere. Ideo aliter respondet alij et dicunt quod si est affirmativa non possibile est te non esse quod due negationes faciunt vnam affirmationem. vnde si est negativa possibile est te non esse quod in modalibus de sensu composito habet infinitum et est principalis copula quod habet infinitum negatur in illa ideo est negativa et sit affirmativa proposita. negatione. hec est haec et in consequentiis suis. Et si replicas quod ista non est negativa possibile est te non esse quod philosophus in secundo perhermeias dicit quod sicut se habet verbum in categoricis ita modus in modalibus sed solum penes habet attenditur affirmatio et negatio in categoricis. et si in modalibus penes modum sed cum modus hic non sit negatus. et est affirmativa. Hanc responsionem substat

nendo cum videatur de mente magistri in equivalentibus dicatur quod philosophus non vult aliud nisi quod si sit aliqua negativa de modo quod magis negativa dicenda est ista de modo negato quod de dicto negato quod negativa de modo negat totam propositum negativam et de dicto negat solum dictum. Ut dicat quod si negatur quod dicenda est absolute negativa non tamen dicenda negativa modalis nisi negetur modus. Et si intellexit philosophus quod si modalis dicitur negativa modalis opus est quod modus negetur cuius ratio est quod formale in ipsa ut modalis est. est modus quod dat sibi denominationem. solum penes ipsum attenditur affirmatio et negatio. Et conclusio sequitur ex illa ratione quod aliqua est negativa que non est negativa de se esse nec modalis. prima ratio tunc est. secunda subtilior. Aliter tamen ad principale potest dici tenendo quod modalis sit solum negativa qua modus negatur et non aliter tunc negatur quod illa sit affirmativa non possibile est te non esse. et non valet ista consequentia illa equivalent vni affirmativae. et est affirmativa quod equivalentia respicit significatum: affirmatio autem et negatio respiciunt signum additum ad formale vel non additum. vnde ille equivalent impossibile est esse non possibile est esse et tamen prima est affirmativa et secunda negativa: bene tamen valet in illis de se esse. Ad 3^{am} responsum est respondendo ad 2^{am} quod dicitur negando quod illa sit affirmativa possibile est te non esse immo est negativa. Ad philosophum dicitur quod vult istam esse affirmativam de modo licet sit negativa de dicto vnde modus absolute dicenda est negativa. scilicet. dum vni istorum sit nec vel modus vel dictum affirmativa autem est dicenda si nullum negetur aut utrumque negetur. Aliter tamen potest dici ut supra concedendo illam esse affirmativam possibile est te non esse. et cum dicitur negatur verbis ergo etc. dicitur quod illud habet intelligi in categoricis de inesse non autem in modalibus ut est illa tamen in illa non

negatur verbum principale quod ē in
dicatiui modi vt li est. Ad confirmatio
nem dicitur concedendo q̄ ille equiua
lent sed negatur consequentia. ergo si
vna est negatiua ⁊ altera. bene tamen
valet in cathegoricis de inesse non au
tem in modalibus. Aduerte tamen
q̄ nulla propositio negatiua modalis
equiualeat affirmatiue modali nisi alte
ra illarum habeat terminum modale i
cludentem negationem vnde illa non
possibile est esse equiualeat huic impos
sibile est esse ⁊ li impossibile includit ne
gationem negantem est tamen proposi
tio affirmatiua Similiter falsum est te
esse equiualeat huic non verum est te ēē
⁊ li falsum includit negationem est ta
mē propositio affirmatiua. Ideo dī cōfē
q̄ propositio pōt dici negatiua de re aut
de signo. de signo est quādo ponitur ne
gatio explicite d. re vero implicite quā
do equiualeat alteri negatiue. d. signo ta
mē absolute tantum negatiua. de re tā
tum non debet dici negatiua. Ad 4.
dicunt senenses verbum negari i dicta
propositione q̄ includit negationē li fal
se nec pp hoc affirmatiue dicte sunt ne
gatiue quia vltra negationē inclusam i
cludunt dicta verba affirmatiōis ⁊ ne
gatiōis nam negatio in eis inclusa ne
gat verbum nō negatur predicatū a s b
secto quoniam sicut verum est differo
ab asino ita vere affirmatur dñs ab a
fino de me vt patet. Aliter tamen po
test dici q̄ i^a est affirmatiua. false homo
est asinus ⁊ negat cōsequētia equiualeat
vni negatiue. ergo est negatiua quia i^a
est modalis ⁊ non de inesse q̄ dicē false
homo ē asinus ē dicē falsum ē hominē
esse asinum. Ad 5.º dī q̄ negatio ma
iorē vltz habet s sequentes terminos q̄
li possibile nec^o sed s precedentes non
Lulus ratio ē q̄ li possibile et nec^o cuz
faciant sensum compositum possunt
determinare totam compositionem si
ue totaliter precedant. siue totaliter se

quantur. negatio vero hoc non facit.
Ad confirmationem respondet magi
ster q̄ non est contra intellectū regu
le que intelligit q̄ propositio negatiua
est illa in qua principale verbum negat
per negationē existētem aliquid illius.
Aliter tamen potest responderi ⁊ forma
lius negando minorem. s. q̄ verbum p̄n
cipale in ea negetur. Ad probationē
negatur cōsequētia quia mutatur qd
in quale. Ad 6.º respondet Burleus
in predicamentis concedendo maiores
scilicet q̄ ille equiualeat hec propositio
est vera nulla chimera est ⁊ nulla chi
mera est quia ab vna ad reliquam va
let consequentia ⁊ e cōtra. sed negat cō
sequentiā vna est affirmatiua. ergo alia
est affirmatiua ⁊ assignat instantiam q̄
vult q̄ affirmatiua de predicato finito
⁊ negatiua de predicato infinito conuē
tantur ⁊ ab vna ad reliquam valet con
sequentia ⁊ e contra. Similiter q̄ affir
matiua de predicato infinito ⁊ negati
ua de predicato finito conuertuntur ⁊
q̄ ab vna ad reliquam valet consequē
tia ⁊ e s seruatis tamen duabus additio
nibus. s. in terminis simplicibus ⁊ in nu
mero singulari. vnde fm Burleum ex
negatiua non sequitur affirmatiua pu
ra sed bene affirmatiua non pura d. ter
minis eisdem. Hec responsio est s om
nes bonos logicos p^r q̄ negat xj.^o re
gulā Stro di. s. si aliq cōsequētia ē bo
na ⁊ antecedens sit pure negatum. ergo
⁊ consequens pure negatū. q̄ fm Bur.
hec consequentia est bona nulla chime
ra ē g h ē s a nlla chi^a ē ⁊ tñ añs ē pure
negatū ⁊ consequens non ergo ⁊ ē scē
do quia concedit istas equiualeat quod
est falsum quia ab vna ad reliquam nō
valet consequentia. vnde non valet nul
la chimera est. ergo hec est vera nulla
chimera est. quia ibi est ita sicut adequa
te significatur per antecedens ⁊ n̄ est ita
sicut adequate significatur per conse
quens. Similiter non valet deus est er

go hec est vera deus est quia antecedens
est necessarium et consequens contin-
gens. Ideo respondendum est secundum magistrum
in predicamentis suis negando illas con-
uerti simpliciter: sed secundum quid tantum
scilicet cum medio. Ideo ab una ad reli-
quam non valet consequentia nisi cum
debito medio et hoc voluit philosophus
cum dixit homines esse conuerti ad ve-
ram de se orationem qua dicemus quod ho-
mo est. per illud enim quod dixit qua
dicemus quod homo est dat intelligere me-
dium scilicet et hec propositio sic signi-
ficat. ergo etc. et ideo bene valet homo
est et hec propositio homo est sic signifi-
cat hominem esse. ergo hec est vera ho-
mo est et etiam est hec est vera homo et ipsa est
significat homines esse quod homo est. Ad con-
firmationem inuenio magister varias res-
siones dedisse unde in logica magna ubi
agit de propositionibus categoricis in
questione illa utrum ex negatiua sequatur
affirmatiua vult illas conuerti quod ab una
ad reliquam valet consequentia et cum omni
proposito inferat suum dictum esse verum
et cum dictis una est negatiua. et altera ne-
gatur consequentia unde bene possibile est
quod due propositiones conuertantur quare
una est negatiua et altera affirmatiua po-
nens in esse voco autem ponens in esse
ex qua sequitur aliquid esse. vel aliquali-
ter esse sed non est inconueniens quod due
conuertantur quarum una est negatiua et
altera affirmatiua non ponens in esse ut
in argumento arguitur quod illa verum est nullam
chimeram esse non ponit in esse. sed sit affirmati-
ua. Hoc idem magister vult in 5o argumento pro
mi dubio quadrature. ubi dedit illam rationem.
nulla chimera est. si est quod nulla chimera est
verum est quod nulla chimera est: nec ex contrarie se-
quitur. si aliquid est. vel aliquid quod non chimera est.
quod dicitur quod si ante est sit applicatio versus ad ima-
giabile quod non est in contrarie. quoniam licet verum sit ita et si am-
pliatur et non illi finit aliquid nec aliquid. Aliter
tamen respondet in 3o posteriorum in 3o tractatu in
questione quarta facit. ut negatio sit notior

affirmatione. negatio enim illa consequentia
am. nulla chimera est. si verum est nulla chimera
est. quod ubi nihil nec aliquid sit ita est sic ade-
quate signatur per antea et non est ita sicut signatur
per contrarium. et ideo negaretur in conuerti simpliciter.
Sed autem tu dicis quod quilibet propositio inferat suum
dictum esse verum dicitur quod cum medio verum est per
se autem non. elige quod tibi placet. Posses aliter
tamen dicere quod ille conuertuntur et quod ambe sunt ne-
gatie. unde illa est negatiua. et dicto verum
est nulla chimera est. et si vis quod illa sit di-
ceda potius affirmatiua quam negatiua. dicitur ut
si quod est impossibile duas propositiones conuerti. quare
verum sit affirmatiua et alia negatiua in illis
de inesse. in modis autem non est inconueniens
aut ubi verum sit modis a de inesse. Ut 3a
diuisio sit bene data cum diffinitionibus mem-
brorum. scilicet alia vera alia falsa.

Contra Ista propositio est falsa. nulla chimera
est. et tamen signatur non est verum
et diffinitio mala. contra et cum maio-
ri. minor probatur. quod nulla chimera esse ni-
hil est. si non est verum. et contra. quod cum verum. et ens
conuertatur a quocumque negatiua unum conuerti
bilibi negatiua et alio. ante probatur. scilicet quod nullam
chimera esse nihil sit. quod da oppositum quod sit ali-
quid. si est contra a facies non suba ut per. nec a
ens quod in nullo se habet et contra. Contra maiorem si-
cut de illa propositio. ad a fuit. quod est contra. et tamen signatur
suum non est verum. si etc. et contra cum maiori minori
probatur quod ad a fuisse nihil est. si non est verum. et
contra. ante probatur. quod si contra aliquid deus posset
illud destruere. et sic posset facere quod ad a non fuit
si contra se contra. 6o eth. cor. quod philosophus
approbat. scilicet quod solo habet posse puat et facere
quod geita sit non est geita. 2o sic huius propositio
homo est asinus signatur est verum et tamen propositio non est contra.
et diffinitiones male. contra et contra. ante probatur
quod in propositio. nullus homo est asinus non est contra. et in
dicit illi. homo est asinus. et illius signatur est
verum. et contra cum minori et maiori probatur. quod
si non da oppositum scilicet quod illa propo-
sicio est vera sequitur ergo quod ita est si-
cut adequate significatur per ipsam.
tenet consequentia ab inferiori ad
suum superius. affirmatiue sine

impedimento et ex consequenti sequitur
quod aliquis modus est quo sic est sicut adeque
te significatur per ipsam sed contra est falsum quia
nullus modus est quo nullus homo est asinus
si. n. nihil nec aliquando adhuc nullus homo
est asinus quia si non da oppositum et est impossi-
bile. Confirmatur quia signum alicuius
propositionis est verum quando propositio non est
vera. sed diffinitio est male. contra non ante pro-
batur quia signum istius propositionis deus est.
est verum et cras quando non erit illa propositio
vera deus est quia pono quod post hoc nunquam erit
illa propositio deus est quare et.

Tertio sic est vera homo est asinus. cuius
primarium signum est falsum. sed et. contra non cum
minori. maior probatur sic. aut est sicut dico
in dicendo illa homo est asinus aut aliter quam di-
co. si primum dico verum et contra est vera. si
aliter quam dico et dico falsum. sed aliter quam fal-
sum et per consequens est vera. Confirmatur
sic idem dicta propositio predicatur de seipso.
sed est vera per contra. ante probatur per sup-
ponendo quod a sit ista propositio asinus est asinus b
et ista homo est asinus tunc arguitur sic. Quic-
quid predicatur in a predicatur in b sed idem
de seipso predicatur in a. sed idem de seipso
predicatur in b. Quarto sic signum pro-
positionis non est verum nec falsum. sed diffinitio est
male contra et ante probatur quia veritas et
falsitas est passio propositionis. sed tamen re-
pugnat in a propter tenet contra quia passio non est
ex se in subiectum. et sic cum signum non sit
propositio nec est verum nec falsum.

Confirmatur quia verum et falsum recipiuntur
tamen in intellectu sicut bonum et malum in re.
b. 6. meba. ergo verum et falsum non sunt
in signo quia tunc essent in rebus ex se per se.

Ad hoc respondetur. Ad primum contra-
dictum quod cum dicitur quod propositio vera est illa cu-
ius signum est verum quod si verum capitur aduer-
bialiter per vere siue per ita esse. Ad argu-
mentum ergo dicunt quod si non chimera esse ni-
hil sit aliquando tamen est quia ita est quod nulla chimera
est. Contra hanc rationem sic statuitur. quia ubi
nihil in aliquando esset adhuc non chimera
est et tamen falsum esset quod nulla chimera

est. Propter hec Paulus pugilensis
aliter respondet dicens quod licet nullam chi-
mera esse nihil sit nec aliquando vere tamen
nulla chimera est et aliquando nulla chime-
ra est. et ita est quod nulla chimera est putat li ita
est equivalet huic adverbio et. Et si re-
plicat in ipsum vere nulla chimera est ergo
aliquando est quod nulla chimera est negat contra
sed bene concedit quod aliquando nulla chi-
mera est. Et hoc forte volebat intelligere
re optime contra et hoc potest defendi. Mirabi-
le tamen est illud adverbium et non dicat ali-
qualiter esse nec dicat aliquem modum quod
non verum verum quia tunc non esset aliqua differ-
entia dicere nulla chimera est. et vere nulla
chimera est. quod est falsum. imo videtur quod
li vere dicat confirmatorem et consequenter
dicat quedam modum illius confirmationis
propositionis nulla chimera est. Idem aliter respon-
dere ad principale. scilicet negando minorem. scilicet
quod eius significatum non sit verum. et ad eius
probationem cum dicitur nullam chimera esse ni-
hil est nec aliquando est quod nulla chimera esse
non est verum. Pro responsione ad hoc
Adverte quod quot modis dicitur ens tot
modis dicitur verum. cum verum conuertatur
cum ente. Unus ens potest accipi triplex uno
ut est esse ad omne significabile siue complexe
siue in complexe. vere tamen 2. ut est commune
ad significabile complexe vere. Tertio modo
ut est commune solum ad significabile in complexe ut
ad omnes essentia siue entitate existere. Ad
propositum modo cum dicitur ante nullam chimera
esse nihil est conceditur capiendo nihil
ut opponitur enti. 3. modo sed tamen est
et aliquid per 2. modo capiendo ens et
ideo negat contra. Et si dicitur ster. ergo oppositum
contris cum ante. scilicet quod nulla chimera esse ni-
hil est et tamen nulla chimera esse est verum. tunc
sic nullam chimera esse est verum ergo nul-
lam chimera esse est aliquid quod implicat quod sit
aliquid et quod sit nihil. Dicitur quod est aliquid per
et 2. et non 3. et est nihil ut opponitur en-
ti 3. et hec non implicat. Etiam ens 3. in com-
plexum est illud quod dividitur solum in subiectum
et accens. non autem alijs modis. Et idem dato

q̄ nullam cbimeram esse sit aliquid p̄
 2° nō valet. ḡ est sba hoc vidē amplea
 Gregorio de ariminonū prima questioe
 super p̄mum sententia. Ad cōfirma
 tionem s̄tr̄ dicitur negando minores. s.
 q̄ eius significatum nō sit verum 7 ad
 probationē cum dicitur. Adaz fuisse ni
 bil est ḡ nō ē vep̄. Dicit q̄ nihil prout
 nihil opponit̄ enti 3° non autem primo
 7 secundo modo ideo negatur cōntia
 7 cū d̄r q̄ si adā fuisse eēt aliqd̄ tūc deus
 posset ipsū destruer̄. d̄r q̄ vep̄ eēt si eēt
 ens 3° puta aliqua entitas existēs vt aut
 sba aut accides 7 nō sicut p̄^o aut 2°.

Ad 2° r̄ndet Pau. p̄gu. vt p̄re tactū
 ē i ratioe p̄cedētī q̄ isti t̄mi ita. 7 sic ē pos
 sūt capi duplici. p̄^o aduerbialit̄ q̄ v̄e
 7 nō ē ita p̄ false. 2° put̄ s̄e plures pres
 oratōis. i. aduerbium dēmonstrādī 7 v̄bū
 subitārium sū es ē. p̄^o accipiunt̄ i diffi
 nitiōe p̄pōnis v̄e 7 false cū dicit̄ ita ē si /
 cut figt̄. ḡ ē v̄a. nō ē ita sicut figt̄. ḡ ē f̄la
 Et p̄p̄ h̄ parz solutio ad argumētū q̄ ne
 ganda est mior i cū dicit̄ q̄ p̄pō ista n̄ ē
 v̄a nullus homo est asinus. 7 ad p̄batō
 nem cum dicit̄ si ē v̄a. ergo ita est sicut
 adequate figt̄ur p̄ ipsū cōceditur cōntia
 si li ita est vt sic ē capiatur p̄^o aduerbia
 liter nō autem 2° 7 v̄terius negat̄ cōse
 quentia sic est sicut adequate figt̄ur p̄ ip
 sam. ḡ est aliquāliter licet cōcedat̄ q̄ ali
 qualiter nullus homo est asinus. Magi
 ster aut̄ i p̄mo posterioz vt dixim⁹ i q̄
 stione p̄cedētī vult q̄ li sic est ita est ve
 rum ē ponāt aliquāliter esse i quadratu
 ra v̄o 7 i logica magna non vult q̄ po
 nant aliqd̄ vel aliquāliter. Jō fm̄ diuer
 sas vias diuersimode r̄ndendū est.

Ad cōfirmationē negat̄ cōntia quia si
 gnificatum veruz nō ē diffinitio propo
 sitionis vere sed hoc totū propositio cu
 tus p̄marium significatum est vep̄. mō
 si aliquando est propositio cui⁹ p̄marīū
 significatum est verum. tunc p̄positio
 est vera. Vel aliter dicitur q̄ licet signi
 ficatum illius p̄positionis est quando p̄

positō non est tamen nunq̄ significatus
 illius est quin ista propositio sit ideo ne
 gatur conicquentia. Ad 3° dicitur q̄
 non ē sicut dico nec ex hoc seqtur q̄ est
 aliter q̄ dico q̄ ex negatiua non seqtur
 affirmatiua sed opz addere in antecede
 te 7 dictum meū ē aliquid capto dicto p̄
 figtō propōis q̄ de ipso loquimur in ar
 gumento. Et v̄terius nō valet cōntia. ē
 aliter q̄ dico 7 dico falsuz. ergo ē aliter
 q̄ falsum arguit̄ enī ab inferiori ad suuz
 superius distributic sicut nō seqtur hō
 est aliud a capra. capra ē ens. ḡ hō ē aliqd̄
 ab ente. Et si replicas q̄ non ē sicut dico
 sed dictū meū ē falsum. ḡ nō ē sicut falsū
 Itē si hominē esse asinū non ē sicut dico
 ergo nō ē sicut dictum est a me. ḡ dictū
 meū non ē sicut dictum meū. ergo dictū
 meum non est dictum meum. Ad p̄v
 mū negatur cōntia sicut nō seqtur nulluz
 hominem esse asinū ē hominem esse asi
 num sed hominē eē asinū est falsū. ḡ nul
 lum hoīez esse asinum ē falsuz q̄ li falsū
 valet t̄m̄ q̄tum li non ita. Ad 2° con
 cedo p̄mam cōntiam sed nego secūda 7
 tertiā. Ad cōfirmationē p̄ncipalis ar
 gument i negatur antecedes. ad p̄batio
 nem admissō casu negatur cōntia q̄ mu
 tatur quid in quale. Ad 4° principa
 le dicitur cōiter q̄ vep̄ 7 falsum ē in pro
 positione vt in ligno 7 in intellectu sub
 iectiue 7 in re efficienter. Ad argumētū
 ergo dicitur negando q̄ vep̄ 7 falsū sit
 passio p̄positiōis nec ē i p̄positione nisi
 sicut in ligno. i intellectu autem subie
 ctive. 7 licet non sit in p̄positione subie
 ctive adhuc pōt denominare p̄pōnē ip
 sam veraz 7 similiter potest denominare
 significatū propōis verum licet non
 sit in ipso significato veritas subiectiue
 sed solum efficiēter sicut sanitas deno
 minat vrinā 7 cibū licet non sit i eis sub
 iectiue. Magister t̄m̄ in p̄dicamētis suis
 ad finem predicamētī i be munda i hāc
 rationem sic. quia nulla ratione existen
 te nec in intellectu adhuc verum ē deus

esse et hominem esse animal non autem
aliquis cibus esset sanus nullo animali
existente. ergo non est in rebus effectiue.
Magister ergo responderet ipse dicens
quod verum et falsum dupliciter sumuntur. vno
modo absolute alio modo respectu ab
solute sunt in rebus. respectiue sunt in pro
positione: et intellectu sicut enim albedo
est similis et dissimilis per similitudinem et
dissimilitudinem que sunt quedam relationes
fundate in albedine. ita propositio est vera vel
falsa per veritatem et falsitatem que sunt quedam rela
tiones fundate in ipsa. propositio dependens
a prima significatione: quoniam similitudo et dissimilitudo
in albedine dependet a suo fine et sicut
similitudo et dissimilitudo est in albedine tan
quam in fundamento et in corpore tanquam in sub
iecto ita veritas et falsitas est in propositione tanquam in fun
damento et in intellectu tanquam in subiecto
et contra conceditur quod oratio recipit verum vel
falsum que sunt tria respectiua et non absolu
ta. De istis autem absolutis loquitur philosophus et
sicut simile et dissimile equale et inequale
sunt tria respectiua per philosophum. id est metaphisice.
ita verum et falsum ut dicuntur ad eundem
propositionis vel intellectus ad rem. talia enim
non denominant intellectum nec propositionem nisi
si ratione rei significetur. Ex his per rationem ad argumen
tum quod veritas et falsitas respectiue dicta
sunt subiectiue in intellectu: quia fundantur in
propositione. veritas et falsitas absoluta sunt in si
gnificato. Ad confirmationem similiter verum et
falsum respectiue sumpta sunt in intellectu et
absolute in rebus. Ego autem ex fundamen
to opinionis contra quam sequitur factus Tho
mas et Egidius facio aliam imaginationem
que si recte consideretur forsan rationi non dis
sonat. vnde sicut in illo utputa in animalibus est sanitas
subiectiue respectu contra omne quod dicitur sanum dicitur
sanum. ita in illo est veritas subiectiue respec
tu cuius omne quod dicitur verum dicitur verum sed omne
quod dicitur verum dicitur verum respectu
significati. ergo veritas est subiectiue in significa
to. declaro minorem quod propositio non dicitur vera
nisi quod significetur signum verum. Intellectus non
dicitur verus nisi quod percipitur ab eo talis veritas

et et quo effectus componendo propositio
nem que est in illis signum veritatis. ergo veritas
est in re subiectiue. quod per respectum ad il
lam quodcumque aliud dicitur verum. sicut sanitas est
subiectiue in animalibus. quod per respectum ad illas
quodcumque aliud dicitur sanum. Sed aduerte quod
cuius talis veritas sit in re secundum Anselmum ut omnes
theologi recitant sic rectitudo sola men
te perceptibilis. scilicet entitas rei ut recte percipi
tur ab intellectu tripliciter potest capi sicut
ens potest tripliciter capi. vno modo capitur
ens ut est contra omne significabile tanquam complexum
incoplexum. vere tamen et sic verum. quod conuertitur
cum li ente non est nisi illud significabile com
plexum vel in complexum. et sic non solum significatur
per propositionem sed et per terminum incople
xum. Alio modo sumitur ens ut est solum ad si
gnificabile complexum et quod solum significatur
per propositionem. 3o sumitur ens ut est
solum contra ad entitatem incoplexam existi
tem et verum quod conuertitur cum tali ente
non est nisi illud significabile incoplexum
et significatur solum per terminum incoplexum.
Cum ergo verum sit passio entis quodcumque
capitur ens correspondet sibi sua veritas
que est entitas realiter idem existens cum
ente secundum autem rationem differunt quod ens dicitur
verum eo quod est declaratum sui ipsius
apud intellectum. Ad formam ergo ar
gumenti dico quod esse signum veri vel
falsi est passio propositionis. non autem
veritas aut falsitas sicut nec sanitas est
vnde propositum. sed solum est signum sanita
tis vel egritudinis. Ad confirmationem
cum dicitur verum et falsum non sunt in rebus
in intellectu 6o metaphisice. potest dici quod
philosophus non negat verum et falsum esse in rebus
absolute: sed negat eo modo esse in rebus
quo bonum et malum. bonum enim et ma
lum sunt in rebus in ordine ad intellectum
Ideo dicit philosophus in loco allegato verum
et falsum sunt in rebus sicut bonum et ma
lum sed in mente. id est sunt in rebus in ordi
ne ad mentem. Vel aliter dicatur quod philosophus
intelligit quod verum et falsum non sunt in
rebus: ut bonum et malum. sic quod verum

fit bonum & falsum sit malum. vide i tex
tu hoc expresse dicit sed sunt in mente.
q̄ aut̄ verū non sit in rebus vt quoddā
bonū. i. q̄ non sit idem qđ bonum patet
per hoc q̄ addit. q̄ sunt in mente. i. q̄ ve
rum denominat mentem non autem bo
nū. Vel aliter dicitur q̄ plūs accipit
rem pro simplici p̄ntali. & patet in tex. ex
presse dicit enim q̄ quia complexio & di
uisio ē in mente & non in rebus in mēte
est & itas & nō in rebus. i. simplicibus. in
rebus tamen complexis signatibus sic ē
& itas subiectiue. in intellectu autem de
nominatiue denominatione extrinseca
Et si replicas q̄ & itas significata per p
pōnem non sit in rebus significantibus
complexis subiectiue. quia tunc boiē
esse eēt verum. sed cum homines esse sit
bomo 7° metaphice. ergo homo est vey
semper loquendo de veritate significa
ta per propōnem: quod est falsum. Item
& itas est adequatio intellectus ad rem.
ergo est respectus quidam & sic non est
entitas rei vt est dictum. Ad primum
dicitur q̄ cum plūs vult q̄ hominem ef
se sit homo non accipit hominem esse p
significabili complexu illius propositio
nis: homo est sed accipit hominem esse
.i. essentiam hominis siue eē hominis est
homo. Ad 2° conceditur q̄ non capi
atur veritas pro tali adequatione que ē
in intellectu subiectiue & ē relatio sed ca
pio & itatē p̄ entitate rei vt ē app̄ta nata
declarat̄ se intellectui. & sic p̄ ad arguēta.
Utz 4° diuisio sit bona cum diffini
tionibus membrorum. s. alia possibilis
alia impossibilis.

Contra. ista

propositio sortes nō ē exis
in mente sortis ē impossi
bilis. & tñ signum eius est
possibile. s. sor. non esse. ḡ diffinitiones
male. n̄tia tenet cū minor: maior: pbat̄
quia si non da op^o quod est possibilis ar
guitur sic. Ipsa est possibilis ergo potest

esse vera. consequentia est bona vt pba
bo & tamen n̄tis est falsum. ergo r̄tis. q̄
n̄tis sit falsus patet quia si potest esse ve
ra aut quando est aut quando non est n̄
quando nō ē quia tunc non est vera nec
falsa. nec quando est: quia quando illa p
positio est: est in mente sortis. per casus
ergo sortes est. ergo illa non est vera sor
tes non est exis in mente sortis. Q̄ autē
cōsequentia sit bona est possibilis. ergo
pōt eē & a. pbat̄ sic. Sicut illud quod
significat sicut est ē & um. ita illud quod
significat sicut potest eē potest esse vey
sed propositio possibilis significat sicut
potest esse. ergo propositio possibilis po
test esse vera. patet 2° quia si propositio
ē possibilis ponatur in esse. quia possibi
li posito in esse nullum sequitur incon
ueniens: & tunc est vera. Confirmat̄
quia sicut se habet propositio possibilis
ad impossibile: ita propositio & a ad fal
sam. sed oīs ppositio impossibilis ē fal
sa. ḡ oīs ppositio possibilis est & a tenet
n̄tia a cōmutata proportionē. & etia p
regulam topicam: sicut oppositū in op
posito ita propositū in proposito. & totū
an̄s est verum vt patet. ergo n̄tis. si ergo
illa sor. nō ē esset possibilis necdū posset
esse & a. immo esset & a. vt argumētū pro
bat. 2° sic. Ista ppositio ē possibilis.
homo ē asinus. & tñ signum ei^o p̄maritū
ē impossibile. ḡ r̄c. cōsequētia nota cū mi
nor: maior: pbat̄ resoluibiliter sic. ḡ
ē possibile demonstrando illā ppositio
nē. & hec ē ppositio. ḡ illa ppositio ē pos
sibilis maior: pbat̄. q̄ hoc ē ens. ergo est
possibile. Confirmat̄ q̄ istā propositio
nem esse ē possibile. sed istā propositioē
esse ē illa ppositio. ḡ illa propositio ē pos
sibilis. 3° eadem propositio ē possibi
lis & impossibilis. ergo diffinitiones ma
le n̄tia t̄z. an̄s probat. de quibet istaz nul
la ppositio ē. nulla p̄pō ē & a. nulla ppo
sitio ē v̄lis. nulla p̄pō ē negatiua. & ar
guo hoc de p̄ma. & ita intelligatur de a
lijs q̄ ista sit possibilis & impossibilis.

nulla ppō est. pbat̄ r volo q̄ ista signifi-
 cet sicut termini pretendūt nō ponendo
 precise tūc q̄ ista sit possibilis p̄ per ma-
 gistrum: q̄ admitteret eam. sed tūc possi-
 bile d̄z admitteri. ḡ est possibilis. q̄ sit im-
 possibilis pbat̄ q̄ sīgtum p̄marium
 est impossibile. ḡ est ip̄sibilis. cōia t̄z aīis
 pbat̄. q̄ sīgtum p̄marium hui⁹ est sīgtum
 ip̄otheticum. f. nullā ppōem esse r illam
 ppōem eē verā vt p̄ p̄ maḡr in tracta-
 tu de insolubilib⁹ dicens q̄ cuiuslibet in-
 solubilis f̄m qd sīgtum p̄marium est ipo-
 theticū. r hoc in vltimo notato de insolu-
 bilib⁹. sed hoc sīgtum est impossibile.
 vt p̄z quare. rē. Confirmat̄ de insolu-
 bili simp̄r. vt de illa ppōe. n. ppō ē ve-
 ra q̄ sic precise significet. q̄ illa sit possi-
 bilis. pbat̄. q̄ sīgtum p̄marium r adeq̄-
 tum est possibile. p̄z. ḡ est possibilis. Qd
 sit ip̄sibilis pbat̄ q̄ nō est admittē-
 dum insolubile simp̄r. ḡ est ip̄sibilis. r̄z
 cōia. q̄ ex opposito cōitis seq̄tur opposi-
 tum aīis seq̄tur. n. est possibile. ḡ est ad-
 mittēdum. q̄ omne possibile est admit-
 tēdum. 4. pōt argui q̄ aliqua est p-
 positio que nō est possibilis nec impossi-
 bilis. vt insolubile simp̄liciter. Qd nō sit
 possibile p̄z q̄ nō ē admittēdū. Qd nō sit
 impossibile p̄z q̄ sīgtum est possibile.

Cōfirmatur oīs ppō possibilis vt im-
 possibilis est. ha vel falsa. insolubile sim-
 p̄r nō est verum nec falsum. ḡ nō est p-
 positio possibilis vel impossibilis. cōia
 nota cum maior minor etiā p̄z. q̄ si non
 da oppositūz q̄ insolubile simp̄r sit ve-
 rum vel falsum. r capto h insolubile sim-
 p̄r hoc est f̄z. r q̄ro an est sit vez r f̄m
 aut vez t̄m. aut f̄z t̄m n̄ p̄ q̄ ip̄sibilis
 si d̄r 2. q̄ est vez seq̄tur q̄ est f̄m. si d̄r
 cū 3. q̄ est f̄m seq̄tur q̄ est vez ex quo
 sic p̄cise sīgt. ḡ nullū istoz pōt dici imo
 p hoc pōt pbari q̄ insolubile simp̄r nō
 est ppō. q̄ nō est vez nec falsum. rē.

Ad hec r̄ndetur. Ad p̄mum negat̄
 maior. r ad pbatōem cum d̄cis da oppo-
 situz. f. q̄ ista sit possibilis. for. nō ē ex̄is

in mēte for. admitto. r cum argus ē pos-
 sibilis. ḡ pōt esse vera. nego cōiam. mul-
 te enim sunt ppōes possibles q̄ nō p̄nt
 esse vere. vt declaratū est ī sūm̄lis. r ad
 pbatōem nego maiorem. f. q̄ sicut illud
 quod sīgt sicut est ē vez. ita illud quod
 sīgt sicut potest esse est possibile. r cau-
 sa est q̄ si sīgt sicut est nō potest esse re-
 pugnantia aliunde qn sit vera. sed si si-
 gnificat sicut potest esse repugnantia aliū-
 de q̄ nō possit esse vera. Ad aliud ad-
 mitto ppōem possibilem poni in esse vt si-
 gnum r nō vt sīgtum. Ad confirma-
 tōem nego maiorem. f. similitudinem. et
 ratio diuersitatis est q̄ ppō possibilis
 sic se habet ad impossibilem q̄ ppō pos-
 sibilis nunq̄ poterit esse impossibile.
 nec impossibile poterit eē possibilis lo-
 quor de impossibili simp̄r r nō f̄m qd.
 sed ppositio vera potest esse falsa. r eē.
 quare nō valet. Ad regulam aut̄ topi-
 cam dicit magister in primo posteriorū.
 ī cap̄ illo. Qd aut̄ ex necessariis q̄ illa re-
 gula intelligitur in p̄uatiue oppositis
 solum vt bonū r malum sunt opposita.
 vīsus r cecus sunt opposita. sed videre
 est bonum. ergo eē cecum est maluz.

Ad 2. negatur maior. r ad pbatōnez
 negat̄ itez maior. r cum tu pbas hoc est
 ens. ḡ hoc est possibile demonstrando il-
 lam ppōem. Dicit̄ q̄ isti termini possibi-
 le r impossibile possunt tripl̄r sumi. f. p
 pōe possibili. 2. modo p̄nt sumi pro
 ente possibili r impossibili. r sic sumuntur
 transcendenter p re possibili. 3. modo
 sumunt̄ aduerbia. possibile p possibi-
 liter. impossibile p impossibilit̄. ccedo ḡ
 cōiam sumēdo 2. modo. sed nego sumē-
 do p̄mo modo. vt in pposito. Ad p̄i-
 mam cōfirmatōem cōcedo cōsequentiam
 sumendo possibile secundo modo. sed
 p̄mo modo negatur cōsequentia.
 conceditur ergo quod illa est possibi-
 lis scilz ens possibile. nō tamen proposi-
 tio illa est propositio possibilis. Ad
 secundā dicitur q̄ regula intelligit̄ stan

te p̄maria f̄ḡtione terminoy ⁊ tūc patz
q̄ nō est possibilis. Ad 3^m negat̄ aīa
ad p̄batōem admissō casu q̄ illa non si-
gnificet p̄cise nulla ppō est nego q̄ sit
impossibilis ad p̄batōem cum dicit̄ f̄ḡ-
tum p̄marīū qd̄ est ip̄otheticū est impos-
sibile q̄ est impossibilis negat̄ cōia vnde
In mā insolubiliū nō t̄z diffinitio tal̄ q̄
vt vult magr̄ ibi penes aliud attēditur
possibilitas ⁊ impossibilitas ⁊ penes aliū
attēdit̄ x̄itas ⁊ falsitas. possibilitas et
impossibilitas attēdit̄ penes ei⁹ f̄ḡtūz ca-
thegoricū qd̄ d̄r̄ adequatū x̄itas autē et
falsitas attēdit̄ penes f̄ḡtum ip̄otheti-
cū qd̄ dicit̄ p̄marīū. Ad cōfirmatiōem d̄r̄
fm̄ Densibez in tractatu de insolubili-
bus ⁊ fm̄ magr̄m quod casus ē de insol-
ubili simplr̄ nō est admittēdus ⁊ cōi n̄
est possibilis q̄ dato opposito sequit̄ im-
possibilia v̄z q̄ eadē ppō est x̄a ⁊ falsa ⁊
q̄ duo d̄dictoria inuicē d̄dicētia sūt fla.

Ad 4^m d̄r̄ q̄ insolubile simplr̄ nō est
admittēdus ⁊ p̄ cōis nō est possibile. Dif-
finitōes iste intelligūt̄ ex m̄as insolubiliū.
Ad cōfirmatiōem p̄z q̄ cū insolubi-
le simplr̄ sic impossibile est flm̄ q̄ nō se-
quit̄ ex h̄ q̄ dicit̄ ip̄m esse flm̄ sequitur q̄
est v̄z q̄ nō est flm̄ q̄ cū sit impossibile
q̄libet sequitur ex eo ⁊ iō nō d̄z admitti
tanq̄ possibile q̄ sequuntur impossibi-
lia ex eo:

Utrū 4^a diuisio sit bona cum diffini-
tionib⁹ membroy. s. alia necessaria alia
cōtingens.

Entra Eadē ppō ē ne-
cessaria ⁊ con-
tingēs. q̄ diuisio mala. cōia tenz.
q̄ tūc mēbra coinciderēt aīa p̄batur q̄
illa est nec̄a hō est aīal ⁊ h̄ eadē est cōin-
gens q̄ p̄bo q̄ cōtingens ē possibile idē
sunt fm̄ p̄hm̄ 2° p̄iber. sed bec ppō ē pos-
sibilis q̄ est cōtingēs. Confirmat̄ q̄ cōin-
gens d̄r̄ tripl̄r. p̄mo p̄oz. s. cōtingens ne-
cessariū. cōtingens possibile ⁊ cōtingēs
nō nec̄ p̄mo⁹ est idē q̄ nec̄ q̄ nō d̄isti-
guitur d̄ ip̄m. 2° aliqd̄ cōtingens ē nec̄

q̄ aliquod possibile est nec̄. 3° cōtingēs
est nō nec̄ sed nō nec̄ est ip̄ossibile. q̄
cōtingens est impossibile qd̄ est falsum.

2° iic aliqua ppō est cōtingens cui⁹ f̄ḡ-
tum nō est cōtingēs. q̄ t̄c. cōia t̄z aīa p̄ba-
tur ⁊ caplo istam ppōem aliqua ppō est
falsa que sic p̄cise f̄ḡt tunc illa ppō ē cō-
tingens q̄ f̄ḡtum ei⁹ est cōtingens. s. ali-
qua ppōem esse falsam cū possit ita esse
q̄ aliqua ppō sit falsa ⁊ possit esse q̄ nul-
la sit falsa q̄ t̄n f̄ḡtum nō sit cōtingens.
p̄batur q̄ tunc posset esse ⁊ nō cē sicut
f̄ḡt ⁊ vltra sequitur q̄ posset esse x̄a l̄ fal-
sa. p̄z cōia. q̄ si pōt esse sicut f̄ḡt. pōt esse
x̄a. ⁊ si pōt nō esse sic f̄ḡt pōt esse falsa ⁊
t̄n cōis est falsum. Q̄ possit esse x̄a ⁊ pos-
sit esse falsa. q̄ ista assignata nō pōt esse
falsa. q̄ si pōt esse falsa ponat̄ in cē. ⁊ se-
quitur d̄dictio. Nam sequitur ista ppō ē fal-
sa. q̄ aliqua ppō est falsa. ⁊ ex alia p̄te se-
quitur. ista est falsa que p̄cise f̄ḡt q̄ a-
liqua est falsa. q̄ nulla ppō est falsa.

Confirmatur. q̄ nullū est f̄ḡtum cō-
tingēs equalr̄. q̄ t̄c. cōia t̄z aīa p̄bat̄. q̄
tūc h̄eret cām cōtingētē equalr̄. sed a
cā cōtingente nullum d̄dictioy digni⁹
est euenire q̄ reliquū. q̄ neutrum eueni-
et vel vtrūq̄ sit. quod est incōueniēs. et
sic b̄eo q̄ nulla ppō ē cōtingēs equalr̄.

3° sic. Illa ppō est necessaria. Cesar fu-
it. vt p̄z. ⁊ t̄n f̄ḡtum nō est nec̄. q̄ t̄c. cō-
sequētia nota cum maloz. m̄noz. p̄bat̄.
q̄ da oppositum q̄ f̄ḡtum est nec̄. er-
go Cesarem fuisse est necessarium. tunc
vltra. Cesarem fuisse est nec̄. q̄ Cesare
fuisse est ⁊ cōsequēter est ens siue aliqd̄
t̄z cōia a tertio adiacente ad secundum.

Confirmat̄ q̄ illa ppō est necessaria.
aīal est homo. ⁊ t̄n f̄ḡtum nō est nec̄. q̄
t̄c. cōsequētia nota. aīa p̄ p̄ma p̄te patz.
q̄ sequitur. homo est animal. q̄ animal est
homo. illa cōsequētia est bona. ⁊ ante-
cedens est necessarium. q̄ ⁊ cōsequēs. p̄
altera parte. p̄batur q̄ nō sit necessariū.
quia accidit animali q̄ sit homo. q̄ pōt
esse animal ⁊ nō sit homo. q̄ nō est nec̄

aiat esse hominem. 4.º sic. Nulla ppō mundi est necessaria. 3.º diuissio mala. cōsequētia t3. añs. pbatuz. quia si qua esset potissimū esset illa. de^o est p̄cise sic figando. Sed 3.º. Si illa p̄mo ē nec^a et illa p̄positio et hanc ppōem esse sunt xē vnuz et idem 3.º hanc ppōem esse est necessariū cōis est falsum. q̄ hanc ppōem esse ē cōtingens. Cōfirmatur q̄ nulla ppō mundi est cōtingēs. 3.º rē. cōia t3. añs. pbatuz. q̄ si nō da oppositū. et seq̄tur q̄ quelibet ppō cōtingens sit impossibilis. quod ē incōueniens. pbatuz cōia. q̄ sicut se bēt ppō possibilis ad impossibile. ita necessarium ad cōtingens. sed ois ppō necessaria est possibilis. 3.º ois cōtingēs est impossibilis t3. cōia a cōmutata p̄positiōe. Itē pōt argui q̄ diuissio sit mala. q̄ aliqua est ppō que nō est cōtingens nec necessaria. vt ppō impossibilis. bō est a sin^o. 3.º rē.

Ad hec r̄ndet. Ad p̄mū negat añs. Ad pbatōem dī q̄ cōtingens vno mō accipitur p̄ possibilē. vt vult p̄hs in 2.º p̄berme. Alio modo accipit cōtingens p̄ eo q̄ est indifferēs ad vtrāq̄ p̄tem cōditionis. et sic loq̄tur in ppō. cōtingēs p̄i mo mō sumptū nō distinguuntur cōnecessarium sed bene 2.º Ad cōfirmationem dicitur q̄ capite in ppō cōtingens. 3.º. f. put est nō necessariū quod dicitur cōtingens natū et infinitū. vt p̄mo p̄orum dīc p̄hs. Et cū tu pbat si cōtingēs ē nō nec^a et nō nec^a ē impossibile 3.º cōtingēs ē impossibile. nego cōiam. q̄ ex puris p̄ticularib^o nihil seq̄tur. vñ l3 cōcedam q̄ aliq̄d non necessariū sit impossibile. nego tñ q̄ oē nō necessariū sit impossibile. quare non seq̄tur. Ad 2.º argumētum dicitur q̄ ista ppō est cōtingens. et s̄līr ei^o figtū ē est cōtingēs. Et cum tu arguis 3.º si figtū est cōtingēs. 3.º pōt esse et nō esse sic figt^o cōiam. et cum vltra arguis pōt ēē et nō esse sicut figt^o. 3.º pōt esse xā et pōt esse falsa. nego cōiam. multe. n. sunt ppōnes cōtingentes q̄ nō possunt esse falsē. vt ista assignata in argumēto. Ad cō-

firmitatem negat añs. et ad pbatōem cū dīcis. sequerēt q̄ haberet cām contingētē equalit^o. cōcedo. et cum vltim^o dīcis a cā cōtingente equalit^o neut^o 3.º rior^o ē dīgni^o cūenire q̄ reliquum. cōcedo remanēte contingētia equalit^o illi^o cause. et cū dīcis q̄ nō magis cūeniret vnum q̄ aliud cōcedo. sed tñ remota cōtingētia equalit^o vnum cūeniret et aliud nō. Ad 3.º ne go. minorem. et ad pbatōem cū dīcis da oppositum. admitto q̄ Cesarē fuisse sic nec^a. et nego illam cōiam Cesarē fuisse ē necessariū. 3.º Cesarē fuisse est vxp. q̄ ali^o necessariū ampliat p̄ eo q̄ est vel fuit vel pōt ēē vel intelligi vel imaginari. R̄nsio Pauli p̄gu. dū 7.º. posset tamen cōcedi q̄ cesarem fuisse est aliqd. q̄ aliqd figibile complexū p̄ illam ppōem. Cesar fuit. et nō seq̄tur ē aliqd 3.º est vlt^o sba vel accēs. et s̄līr 3.º deus pōt destruere illud ens: vt in questīōe de ppōe xā et falsa dictum est. Ad cōfirmationem nego minore. et ad pbatōem nego cōiam. licet enim bō sit accidēs aīalī. sumpto lī accīdens p̄ticipiat^o. nō tñ est accidēs aīalis lī accidēs noīalī. Ad 4.º negat ante cedēs. Ad pbatōem cōcedo q̄ illa. deus est: est necessaria cum tu arguis. illa p̄positio est necessaria. et ista ppō et hāc p̄positiōem esse sunt vnum et idē. 3.º hāc p̄positiōem esse est necessariū. nego cōiam neq̄ arguitur resolutōe. q̄ cōis nō est resolubile sed officiabile. Ad cōfirmatōem negatur añs. et ad pbatōem cū tu dīcis. dato opposito seq̄tur q̄ quelibz ppō cōtingēs sit impossibilis. nego cōsequētiam. et ad pbatōem negat maior: q̄ possibile et impossibile euacuant suffīciēter ppōem sed nō necessariū et cōtingēs. Et ppter hoc p̄ ad aliud. cōcedo q̄ est aliqua ppō que nō est necessaria nec cōtingens. et cōir q̄ hec diuissio nō euacuat p̄positionem.

Utz 5.º diuissio ppōis cū diffīnitiōnibus membrorū sit bona. f. vniuersalis p̄ticularis indefīnita singularis.

Contra. Ista est vltis. ^{oēs isti currūt}
^{ut p3. et tñ subiecti terminus} disci-
tus. § rē. Item illa nō est vltis. non ne-
mo disputabit. et tñ ad sunt cōditōes. § rē
Item ista incipit omnis homo esse nō est
vltis. rē. et tñ ad sunt omnes cōditio-
nes rē. Et sit de p̄iacente vltis. Item ad-
duco argumētum magī. Illa nō ē vltis.
nō q̄libz homo currit. q̄ equialet huic
pticulari. Aliquis homo nō currit. et ta-
men subiecti terminus cōmuni signō vlti
determinatus. § rē. 2° p̄ncipalr. illa p-
positio nō est pticularis aliquem hoīem
esse aīal est necesse. q̄ est modalis de sen-
su composito. et h3 figuram disperatam
ab his. Sit illa. nemo est similiter illa. i-
cipit aliquis homo esse. Item de p̄iacē-
te. Item adduco argumētum magīstri.
illa nō est pticularis. nō aliq̄s homo cur-
rit. q̄ equialet vniuersali. et tamen i oī-
bus his ad sunt cōditōes regule. qua-
re. rē. 3° p̄ncipalr. nulla istarum est in-
definita. nemo currit. temp fuit homo.
et tamen ad sunt cōditōes regule. Itēz
illa. nō nullus equus currit est indefini-
ta. quia equialet vni indefinite. et tamē
nō sunt cōditōes. Item adduco argu-
mētum magīstri sit a p̄iacens isti. om-
nis homo currit. et arguo sic. a est indefi-
nita. et tamen subiecti terminus cō-
munis signō vniuersali. ergo rē. probat
minor. quia idem est subiectum a et sue
vniuersalis sed subiectū vniuersale sub-
iicitur mediate signō. ergo et subīa.

Quarto illa non est singularis. neces-
sario tu nō es asinus. et tamen habet cō-
ditōes regule. ergo. rē. Item illa for-
tes est nomē nō ē singularis. quia subie-
ctum nō stat discrete. et tamen habet cō-
ditōes regule. Item adduco argu-
mentum magīstri. Ista nō est singularis
omnes isti currunt. et tamen subiecti
terminus discretus probatur. quia om-
ne pronomen demonstratiuum est ter-
minus discretus. sed hoc est huiusmodi

ergo rē. Quinto contra diuisionem
sic. Omnis bona diuisio debet esse. bi-
mēbris s3 illa nō est bimēbris s3 q̄trime-
bris. § rē. Confirmatur quia oīs bo-
na diuisio debet dari per opposita. sed
ista nō datur per opposita. quia vnum
membrum continetur sub alio ut parti-
culare sub vniuersali. § rē.

Ad hec respondetur. Ad primum:
discitur q̄ quatuor cōditōes requirū-
tur pro limitatione huius regule:

Prima est q̄ subiecti terminus cō-
munis vt excludatur propositio in qua
subiecti terminus discretus. Secū-
do nō p̄gnans et sic excluditur illa nō
nemo disputabit. Tercio solo signō
determinatus vel pluribus equiualen-
tibus et sic excluditur illa de incipit om-
nis homo ēē et illa nō q̄libet homo cur-
rit. Quarta existētia aliquid illi vel
existētibus vt excludat p̄iacens vltis
ppositiois. et p hoc patet ad argumenta

Ad p̄mūz cōceditur q̄ illa est vniuer-
salis omnes isti currūt et negatur q̄ isti
sit terminus discretus imo est terminus cōis
fm magīm in hac logica pua l3 in logica
magna oppositū teneat. Vide in sumu-
post diuisionem terminor. Ad alia autē
p3 rñsio q̄ nō sunt vltis cū nō hēant cō-
ditōes regule. Ad 2° dī p limitatōe
regule quatuor cōditōes limitatōes requi-
tur. Prima q̄ t̄mīn cōis subiecti.

2° nō p̄gnās. 3° solo signō pticula-
ri determinat vt plibus eidē equalētibz.

4° exīte vel exītibz aliquid illi. Et p
h p3 ad 2° q̄ nulla illaz est particulari.

Ad 3° dī p limitatōe reg tres cōditio-
nes regunt. p^a q̄ subiecti terminus cōis
2^a nō p̄gnās 3^a nullo signō determinat exī-
te aliquid illi vel pluribz eidē equalētibz
bus et p hoc p3 ad tertium quia p̄ma et se-
cunda nō sunt indefinite tertia sic et 4^a
similiter. rē:

Aduerte tamen circa secūdam pposi-
tōem quia pulchz dubium. Nam cum il-
la non nullus equus currit sit indefinita

per te eo q^d equialet vni pticulari inde
finito vt illi equ^o currit a filietiam eade
ticulari pp^o q^d equialet vni pticulari vt
isti aliquis equ^o currit et sic eade pp^osi
tio erit pticularis indefinita quod e^o i^o
ueniens. D^r q^d pp^o p^ot dici pticularis
vel indefinita duptr. s. formaliter vel eg
ualenter. p^o est solū pticularis q^ui ponit
tur signū pticulare, et indefinita e^o quan
do nullo signo determinat. 2° x^o mō est p
ticularis p^o equalentiā q^ui ponunt plura
signa et similit. ter indefinita. Ad argu
mentū ergo dico q^d nō est incōueniens q^d
eade pp^o sit pticularis et indefinita sit
p^o equalentiā. formaliter autē bene e^o incō
ueniens. Ad 4^{am} d^r q^d sic limitat^r regu
la. p^opositio singularis e^o illa i^o q^ui sub
citur terminus discret^r sine signo imo
bilitante aut t^uius cōis solo p^onomine
demonstratiuo determinat^r. Et pp^o h^o p^o
ad argumentū. Ad p^omū illa nō e^o singula
ris. Ad secūdu s^ul^r illa nō e^o singularis. q^ui
li soz. e^o t^uius cōis. Ad 3^{am} s^ul^r ista nō e^o
singularis oēs isti currunt et negat^r q^ui li
isti sit t^uius discret^r imo est t^uius cōis.
Ad 5^{am} dicūt q^d e^o reducibilis ad bimē
brē et hoc sufficit et reducit^r sumēdo sub
iectū p^opositōis vel est terminus discre
tus vel e^o t^uius cōis. si discretus e^o p^oposi
tio singularis. si cōis adhuc dupliciter
q^ui vel aliquo signo determinat^r vel nul
lo si nullo e^o indefinita. si aliquo vel p^o
ticulari vel v^ol^r si p^o est pticularis: si 2°
est v^ol^r. Ad confirmationē dicūt q^d dā
q^d diuisio fm rē dat^r p^o opposita realia et
diuisio fm rationem datur per opposi
ta secundum rationē sicut h^o. vnde p^opo
sitiō vniuersalis et singularis p^ont dupli
citer considerari vel p^o b^ois q^ui denominā
tur et sic non sunt opposita p^o b^ois que si
gnificant et sic opponuntur q^ui pticulari
vt pticularis non e^o v^ol^r et e^o. Nec r^on
sio peccat i duob^o. p^o i h^o q^d dicit q^d hic nō
e^o diuisio secūdu rem q^ui diuisio fm rem
e^o q^ui nihil q^uō e^o subiectiue sub vno mem
bro ponit^r sub altero s^z hic e^o huiusmōi.

q^d est diuisio fm rem. peccat 2° q^ui dicit
q^d p^o b^ois que denominant nō sunt oppo
sita contra q^ui quēadmodū v^ol^r et p^oticu
laris p^o b^ois que significant sūt opposita
q^ui vnu nō est aliud p^o te ita p^opositiones
sic denominate opponūtur quia vna nō
est alia quare r^o. Ideo aliter dicatur
q^d vnum cōtineri sub alio p^ot esse dupli
citer in p^oposito vno cōtineri sub alio
fm predicationem sicut spēs cōtinetur
sub genere. alio^o alqd dicitur cōtineri s^z
alio nō fm p^odicatiōē sed aliter. vt aut
fm locum vt elemēta sub celo cōtinetur
aut fm potestatem vt seru^o sub d^ono. aut
secundum ordinē vt minus digni s^z ma
gis dignis cōtinentur. aut sicut minus
amplum sub magis amplo vt t^uius nō
distribuit^r d^r cōtineri sub eodē distribu
to vt aliqd hō sub li ois hō et isto p^oticu
laris cōtinetur sub v^ol^r non vt recipies p^o
dicatiōē ei^o. Ad formā ergo argum
ti nego minore q^d ista non sit data p^o op
posita large capiēdo opposita vnu mē
brum cōtinetur sub alio. ergo nō sūt opposi
ta d^r q^d si vnum membrū cōtinetur sub
alio tanq^u recipiens p^odicatiōē eius nō
essent opposita. si autem dicitur aliter
cōtineri sub eo dico q^d sunt opposita
vt in p^oposito.

Utp^o alia diuisio p^opositionis cū d^r
finitionibus mēbrozū sit bene data. s.
alia modal^r a^o de inesse.

Entra. Diui

sionē arguit sic. Vel e^o diuisio
vniuoci vel analogi. et arguit^r
q^d sit diuisio vniuoci sic. gen^o nō diuidit^r
nisi de rōne vniuoci s^z p^opositio e^o genus
q^ui nō diuidit^r nisi de rōne vniuoci. In op
positum arguit q^d p^ous d^r de p^opositiōe
de inesse q^ui modal^r. q^d e^o diuisio analogi.

2° sic aliq^u e^o p^opositio de inesse i q^ui ponit^r
mod^o. q^d d^rffinitōes male cōia tenet a^once
dēs. pbat^r nam ille hō e^o possibile hoc est
necessariū bec p^opositio e^o x^oa bec p^oposi
tio e^o falsa sūt de inesse vt p^o et t^ui ponitur

modus i ipsiis g. r. c. 3° sic. Ois ppositio de sensu pposito e modalis sed aliq e ppositio de sensu pposito i qua non ponitur modus. g. aliqua ppositio in qua non ponit modus e modalis oia patet qz e fillogism^o i darapti. maior pbat qz o e diuisum p dicit vltiter de quolibet mēbro diuidētiū sed ppositio modalis diuiditur i ppositionē de sensu pposito r diuiso. g. r. c. minor argumenti principalis p3 qz i^a est de sensu pposito pmitto tibi de narium r tamen in ea non ponit aliquis modus qre r. c. 4° sic. Ista ppositio non est modalis fortes currit velociter r tamē ponit modus in ea. ergo r. c. oia nota cū maiori minor pbat p diffinitōez modi qz modus e determinat^o facta p adiectiū sed li velociter e. huiusmōdi. g. r. c.

5° sic qua ratione ista est modalis fortes currere e verum eadez ratione illa e modalis fortes currere e scitum a me r tñ nō ponit mōus quare r. c. oia nota cū minor qz modi tantum sunt. 6. maior pbat quia li scitum est adiectiū sicut li vepz r vrunqz determinat totā cōpositionē qz vtraqz est officiabil^{is} r sicut scitū nō addit aliqd ex pte rei sed anime ita verum r falsū sunt in intellectu sicut bonum r malum in rebus. 6. metaphisice

Ad hec rñdē. Ad primū dī qz est diuisio analogi vt pbat argumentū p vna parte. Ad rationē in opositum dī qz genus non diuiditur vt vniūcū nisi in ea que diuiditur vt gen^o dicit aut genus in ea que differunt simpliciter spē et quia enūciatio de inesse simpliciter r de inesse sub modo nō differunt specie simpliciter iccirco non diuiditur vt genus in ea. Hec hñade^o p pibermēnias q ad primum dictum dicit verum r illud sufficit p argumento. quo autem ad 2° e dubius. s. quo ppositio de inesse r modalis nō differat spē simpliciter. Ad 2° negatur añs si recte intelligatur diffinitio ppositionis modalis que sic intelligitur. Propō modalis est illa in qua po-

nitur modus modaliter sumptus l mo-
dificatiue. Ad probationem añtis cū
dicitur in illa hoc est possibile ponit^{ur} mo-
dus dicitur qz non ponitur modificatiue
sumptus quia tunc determinat cōpōem
quādo modificatiue sumitur. Ad 3°
nego maiorem r ad probationem euz dī-
citur. Omne diuisum vtr predicatur de
quolibet membro diuidentium ita pos-
s^{et} falsificari quia qstas continua diui-
ditur in bñtem positionem r non haben-
tem positionem r tamen qstas continua
non vniuersaliter predicatur de altero
membro. s. non habente positionem qz
illa est falsa ois qstas non habens posi-
tionem est continua. transeat tamen pro
nunc r cū dī ppositio modalis diuidi-
tur in ppositionem de sensu composito
r ppositionem de sensu diuiso. r sic p dī-
catur vtr de quolibet membro. vnde l3
i^a sit ppō de sensu composito pmitto tibi
denariū non tñ e modalis de sensu cō-
posito. Ad 4° dī qz modus sumitur
dupliciter. s. large r sic describitur e ad-
iacens rei determinatio. i. determinatio
facta per adiectiuum. alio^o stricte vt hic
pro modo faciente propōnem modales
r sic describitur. Modus est determi-
natio compōis facta per adiectiuū ad-
dens aliqd ex pte rei r sic negatur qz in
illa ppositione sit modus capiēdo mō
stricte vt hic capl^{is} l3 large capiēdo sic

Ad 5° dicit Burle^o i 2° pibermēnias
qz vepz r falsū nō sūt pprie mōi sicut nec
scitum r pbabile cum nibil addant sup
cōpōnem qd sit ex parte rei. Aliē pōt
dici tenendo qz sint veri modi sñ magi-
strum. Et ad argumētū negatur añs pro
pma parte. s. qua ratione vna est modal^{is}
r a^o. Ad pbatōnē li scitum e adiecti-
uum sicut li verum concedo r vrunqz
determinat totā cōpōnem cōcedo qz v-
traqz e officiabil^{is}. In vtraqz. n. cōpō est
modificata nam pma sñt qz fortes cur-
rit. r 2° qz fortes currit e scita a me. r cū dī-
cis vlt^{is} sicut scitū non addit aliqd

ex parte rei ita nec verum ne°. Ad p
bationem bonum ⁊ malum sunt in reb⁹
vex ⁊ falsus sunt in intellectu. 6. metha^{te}
dī q̄ xitas absolute ē in rebus. est autem
in intellectu tāq̄ denominans intellectu
nec p hoc negat phs vex ⁊ falsū esse in
rebus sed non vult eo^o ēē in reb⁹ sicut bo
nū ⁊ malū. Recurre s̄i qōne de xitate ⁊
falsitate propositionis si vis videre hoc
ample.

Utrum tantum s̄i sex mōi. s. possibi
le impossibile cōtingens nec⁹ vex ⁊ falsū

Entra modus

ē adiacēs rei d̄terminatio. ḡ
quot sunt tales determinatio
nes tot sūt mōi sed plures q̄ sex sūt tales
determinatōes q̄ bene vel male veloci
ter. ergo plures q̄ sex s̄i tales mōi. 2°
sic aut tu itelligis p modū vtr̄ quodlibet
adiectiū potēs d̄terminare aliqd aut
adiectiū potens d̄terminare aliqd
gratia cōpositiōis aut tantū adiectiū
potens d̄terminare aliqd gratia cōpo
sitiōis addēs aliqd ex parte rei. si p^{ri}o
s̄i plures q̄ sex q̄ bene male fortiter ve
lociter sunt huiusmōi. si 2° ad huc plu
res sunt q̄ sex q̄ dubiū pbabile scitum
sūt mōi illo modo. si 3° sic non sūt sex q̄
vex ⁊ falsū non addūt aliqd ex parte rei
q̄ vex ⁊ falsū sunt in intellectu sicut bonū
⁊ malū in reb⁹. 6. methaphisice imo qua
ratiōe vex ⁊ falsū s̄i mōi eadē ratiōe sci
tū ⁊ nescitū. ergo nō tantū sex modi sunt
3° p se ⁊ p accidēs s̄i mōi d̄terminātes
aliqd gratia cōpositiōis addētis aliqd ex
pre rei. ḡ sūt plures q̄ sex tenet cōntia ⁊
aīcedēs p̄ de se. 4° sic vex ⁊ falsū nō
s̄i modi ḡ n̄ s̄i sex. cōntia nota ⁊ aīcedēs
pbat q̄ phs in 2° pbermentias d̄tmi
nās oppositiōes modaliū de xō ⁊ falso
nihil dicit de istis. deinde si sunt sex ⁊
non plures que est causa q̄ sunt tm̄ sex.

Ad hec responderē. Ap̄ p̄imum dī q̄
modus sumit dupl̄r. s. large ⁊ stricte. la
ge quecūq̄ determinatio dī mod⁹ stric
te xō solū d̄terminatio cōpositiōis addēs

aliqd ex pte rei dī mod⁹. ⁊ sic p̄ ad op
positū. Ad 2° sunt duo mōi r̄ndēti.
Unus mod⁹ ē Burlei q̄ vult q̄ modi fa
cientes ppositiōē modalē s̄i tm̄ quatuor.
scilicet necessariū ⁊ contingens possibile
impossibile. vex aut ⁊ falsum nō faciūt p
positiōē modalē pprie. q̄ modi facien
tes ppositiōē modalē debēt habē has
duas cōditōes. s. q̄ d̄tminēt x̄bū rōne
cōpositiōis siue totā cōpositiōē. 2°
q̄ aliqd addant ex pte rei supra cōpōnē
Isti at̄ quatuor has cōditiones habēt ve
rū ⁊ falsum nō. q̄ deficit 2^a cōditio. qm̄
nihil addūt supra cōpōnem. s. supra esse
vel nō ēē: vt pbat argumētum 2°. De in
de format aliam rationem sic. Nulla p
positio modalis cōuertitur cum sua de i
eē. sed ille de xō ⁊ falso cōuertit cū suis
de inesse. ḡ nō sūt mōles. cōntia nota cū
maiori. minor pbat. q̄ idem ē dicere
fortes currit. ⁊ vex ē forte currere ⁊ for
tes non currit. ⁊ falsum est dicere forte
currere. ⁊ fm̄ hāc p̄ solū ad 2° ⁊ 4°: q̄
cōcludūt vex. Ad 3° xō dicit Burle
q̄ p se ⁊ p accidēs reducūt ad istos. Nā p
se reducūt ad necessarium. per accidēs xō
ad contingens. Aliter magister tenet
modos facientes ppōes mōles esse sex
⁊ dicit q̄ modus put hic sumit est dictō
d̄terminare potēs compositionem p̄di
cati cum subo nō aut ē d̄terminatio s̄i
efficiēs d̄terminatōē. 2° addēs ali
qd sup̄ cōpositiōis qd sit ex pte rei. p^{ri}o sic i
telligitur q̄ d̄tminēt cōpōnē p̄dicati
cū subo. i. manifestet q̄lis sit inherencia
p̄dicati ad subm. ⁊ p hoc excludunt hec
aduerbia bñ male tarde velociter ḡ de
tīnant x̄bum rōne rei verbī vel p̄cipij

Scd̄z itelligit. s. q̄ addat aliqd quod
sit ex pte rei formaliter ⁊ non efficiēt
tm̄. qd nō faciunt ista. dubium pbabile
scitum: q̄ nec dubietas nec pbabilitas
nec scientia est in re sed in intellectu. sed
necessitas ⁊ contingencia possibilitas impos
sibilitas xitas falsitas s̄i in re ex̄. ideo. rē.
Et ad ratiōē Burlei scd̄am r̄ndēt ne
gādo maiore. vñ ppositiōes de modis i

portantib' & itatē aut falsitatem absolu-
tam equalēt suis ppositiōibus de inecē.
Alie aut pposēs ipōitātes & itatē aut fal-
sitate conditionatā nō equalēt illis d
inēcē. 7 p hoc pzad fm argumētū pīnci-
pale. qz accipit mod' 3° 7 cum dicitur ve-
rū 7 falsū sūt in intellectu. 7 nihil addunt
ex pte rei negat'. Ad auctoritatē pī
dem ē sup qz pīs nō negat vez 7 falsuz
eē in rebus: s; dicit nō codē mō eē in re-
bus sicut bonū 7 malū. qz vez 7 falsum
sunt in ordie ad intellectū bonū auez 7
malum in ordine ad appetitum. Et scias
hic modū eē magrī. Ad tertiū negat'
anecdēs. qz nihil addūt sup pposēs qd sit
ex parte rei. nisi pscitatē quā reducat ad
necessitatē 7 p accidēs ad cōtingētā vt
vult Burleus. Ad 4° responsū ē in
sūmmls qz pīs nō determinat de illis
modalibus d' xō 7 falso quo ad figuraz
7 oppōnē qz nō hēt diuersā opīnōez
ab illis de inēcē. Cur aut' tū sint sex vide
sufficiētā in sūmmls in pte correspondē
te huic questīōi.

Utz diuisio ppositiōis modalis cum
diffinitionib' mēbroz sit bona. s. a^o de
sensu diuisio a^o d' sensu cōposito.

Quæra diuisi

onē arguit' sic. Aut ē diuisio
generis in spēs. aut vocis i si-
gnificatiōes. aut totius i ptes. sed nullo
modo vt pbabo ergo nō ē diuisio per se
7 cōtia cū maiori per Boetii in libro di-
uisionū ponētē tū istas tres diuisiones
p se. minor pbatur p^o qz nō generis i spēs
patet qz ppositio modalis. p pūs d' de
vna 7 p posterius d' alia cum vna illarū
sit vera modalis 7 alia non. Nec est diui-
sio vocis in sigtiones qz vox equiuoca
est equuoca his in qua diuiditur sic. ppo-
sitiō autem modalis non est equiuoca
istis cum secundum vnam diffinitionē
predicetur d' istis. Nec diuiditur vt to-
tum in illa quia neqz est totum cōtinuū
neqz vt totuz essentiale neqz vt totū col-
lectum neqz vt totum vlc neqz vt totuz

potestati^o quare rē: 2° sic. Propositio
de sensu diuiso non est modal' ergo rē.
cōtia tenet anē pbatur auctoritate pī
in 2° pīhermentias di. In modalib' esse
7 non eē sunt subiecta appositiones xō
sunt predicata intelligens p cē 7 non esse
dictum affirmatum 7 dictum negatum
7 p appositiones intelligens modos sed
i ppositione d' sensu diuiso modus non
pdicatur. ergo non est modalis. Confir-
matur rōne sic. Illa solū est modalis i q
dēinat' x bū rōne cōpōnis sed h' sit solū
in l^o d' sensu cōposito. g l^o ē d' sensu diuiso
non ē mōlis. 3° sic. Propō d' sensu cō-
posito nō ē mōlis sed de inēcē. g rē anē ar-
guitur sic. Dis illa ppo est de inēcē i qua
dnotatur pdicatū inēcē subo simpliciter
.i. sine dēinatōe allicuius modi sed qn mo-
dus subiciti vel pdicat' dnotat' pdicatū
inēcē subo simplr. g est de inēcē. cōtia nō
cū maiori minor pbatur. qz dicendo sor.
currere ē necesse. pdicatū illud inest to-
ti subiecto. s. illi dictioni simplr idest sin
aliqua determinatōe. Et Burleus vult
2° pīhermentias qz hoc argumētū cōclu-
dat. 4° diffinitionē modalis d' sen-
su cōposito arguit' sic. Qn modus segē
dictū nō est d' sensu cōposito. g diffinitō
mala. cōtia tenet. antecedēs pbat' qz mo-
dus nō cadit supra pōdē. pbat' qz cōn^o
sequēs non hz vīm supra pcedentē qd p
locum a maiori pbat' quia negatio q est
maxime virtutis non habet vīm supra
terminos pcedentes. ergo nec aliquis
aliter terminus. Item arguitur q quan-
do modus subicitur non est modalis 7
arguitur sic. Illa non est modalis que
non denominatur a modo sed illa non
denominatur a modo. ergo non est mo-
dalis consequentia nota cum maiori mi-
nor probatur. Omnis denominatio ē a
forma sed predicatum sit forma 7 non
subiectuz. ergo non denominabit' a sub-
iecto quod tamē est modus 7 si sic ergo
nō est modalis. 5° ppositionē d' se
su cōposito arguitur sic. Quot mōis
dicatur vnum oppositorum tot modis

dicatur et reliquum per primum primum topicum /
rum sed pro de sensu composito dicitur du-
obus modis. scilicet quoniam preceedit aut quoniam modus se-
quitur. et illa de sensu diuisio quod opponitur
ei dicitur totis modis et sic non solum erit quan-
do modus mediabit ut dicitur diffinitio.

6. sic. Ad diuisi faciens propter modalē
aut determinat compositionem taliter quod mani-
festat quod propositio sit talis aut manifestat pre-
dicatum quod inderet subiecto. si primum modo
ista quod est de sensu diuisio non est modalis
si 2. illa de sensu composito non est modalis.

Ad hec respondetur. Ad primum dicitur
quod est diuisio analogi in analogata quod per
positio modalis per primum dicitur de modalis
quia quod de non quia que sit quia et non vera infra sta-
tum patet. et talis diuisio est diuisio vo-
cis in significationes. Et cum arguitur quod vox e-
quoca sic diuiditur. concedo. unde licet
omnis diuisio vocis equoce sit diuisio vocis
in significationes non tamen omnis diuisio vocis i si-
gnificationes est diuisio vocis equoce ut di-
cit Boetius quod etiam vox ambigua signis
plura sic diuiditur. et etiam vox insignis non
plura sed multis modis ut infinitum signi-
ficat aliquid sine fine sed diuersimode quod aut secundum
magnitudinem aut secundum multitudinem aut
secundum speciem. Ad 2. per propositionem aduerte
de modalis quia que sit illa sunt due opinio-
nes. 1. opinio est quod ista quod est de sen-
su composito sit quia modalis quod modus dicitur
terminat verbum ratione compositionis et dicitur
modales de dicto sed modales de sensu
diuisio dicitur modalis de re ut cum dicitur forte pos-
sibile est currere denotat quod in forte sit po-
tentia ad currendum.

Alia est opinio Bur. in 2. periber. quod il-
la que est de sensu diuisio sit modalis ve-
ra propter hanc rationem adductam. et hoc per
ad argumentum et ad primum dicitur quod philosophus lo-
quitur de modalis quia que est de sensu compo-
sitionis secundum primum opinionem. Sed secundum Bur.
diceretur quod per subiectum duo possumus intelli-
gere. uno illud quod refertur ad predicatum
et sic est altera per propositionis. alio modo illud quod
est receptiuum forme sicut subiectum est subiectum

accidentis. Quoniam si philosophus dicit quod esse et non esse
sunt subiecta per subiectum philosophus non intelligit
subiectum quod refertur ad predicatum sed lo-
quitur de subiecto quod supra se recipit for-
mam et dispositionem. unde vult dicere quod in
modalibus esse et non esse. i. compositio af-
firmatiua et compositio negatiua sunt sub-
iecta supra se recipiētia modum tanquam dis-
positionem eorum et sic per ad argumenta. Ad
confirmationem sicut. Ad 3. negatur autem
ad probationem negatur minor. et cum tu ar-
guis forte currere est necesse illud predicatum ne-
cesse est predicatum simpliciter. scilicet illi dicto sine
aliqua determinatione. dicitur quod duplex est sub-
iectum in propositione tali quoddam enim est sub-
iectum propositionis et quoddam est subiectum dicti.
subiectum propositionis est totum dictum. subiectum vero di-
cti est accusatiuum prececedens verbum infini-
tium ut li fortem. Ad propositum modo cum
dicitur predicatum dicitur inesse subiecto cum de
eternitate et non simpliciter dico quod per subiectum intelli-
gitur subiectum dicti et per predicatum intelligitur quod ipso-
ratur per infinitum. Ad quartum nega-
tur autem. et ad probationem negatur iterum autem
et cum tu arguis quod terminus sequens non
habet vim si prececedentem. nego et cum tu probas a
maiori quod negatio non habet vim si prececedentem. et
nec aliquis aliter terminus. negatur contra nec est
locus a maiori quod negatio non dicitur esse
maioris virtutis quam aliter terminus nisi si sequen-
tes absolute non. Ad aliud dico quod
quoniam modus subicitur dicitur modalis quod reau-
citur in illam in qua modus predicatur.
Vel dicitur quod dicitur modalis sine aliqua alia re-
ductione et quod denotatur modalis ab alio
modo quod ponitur per subiecto. Sed ad-
uerte quod ille modus habet ut subiectum habeat ratio-
nem materie tamen ut determinat totam
compositionem habet rationem forme et sic denomina-
tio fit a forma cum modus se habeat in
modalibus sicut verbum in illis de inesse

Ad quintum dicitur quod ad maiorem illa
propositio habet intelligi solum de proprie
oppositis ut sunt contraria contradicto-
ria. propositio autem de sensu diuisio et
de sensu composito non proprie opponuntur

fm aliquam spem oppōis r ad huc in p
prie oppōis nō est absolute vez s3 sic h3
intelligi q quot sunt sigta vni^o opposi
ti tot sunt sigta alteri^o si fm oēm sigtio
nem sibi oppo nūtur quare rē. Ad 6°
dī q modus faciens ppōem modale fa
cit vtrunq3 disiunctim puta h vel h ca
piendo modale vt se extēdat ad veras.

Diuerfi diuersimode rident vt p p
tetactū est. Cōiter. n. dicere ē q modus
taliter determinat compōem q manife
statur qualis sit illa ppō cui addit mo
dus puta possibilis vel impossibilis.

Burle^o xō vult q ppō modalis signi
cet pmo qūo vnto sit pdicati cum subie
cto hoc est qūo pdicatum vnti toti sub
lecto an necessario vel cōtingēter r ad ta
lem vniōē seqtur q sit talis qualitatis
qualis importat p modū. Utruz qua
tuor regule declarātes oppōem ppōnuz
sitaz in figura sint vere.

Prima vniuersalis affirmatiua r v
niuersalis negatiua sunt ōrie.

2^a pticularis affirmatiua r pticular
negatiua sunt subcōtrarie.

3^a vltis affirmatiua r pticularis nega
tiua r vltis negatiua r pticularis affir
matiua sunt cōtradictorie.

4ª vltis affirmatiua r pticularis affir
matiua. vltis negatiua r pticularis nega
tiua sunt subalterne.

Entra prima 3

arguitur sic. Iste nō sunt ōrie. q
libet homo est aīal. nullus hō est qōlib3
aīal. r tñ vna est vltis affirmatiua r alia
vltis negatiua. g regula falsa cōia nō cuz
minori. maior. pbatur. qz iste sunt simul
vere. g nō sunt ōrie. cōia t3 cum ante. Itē
iste nō sunt ōrie. oīs homo est alb^o. r tñ
v^o ē vltis affirmatiua r alia vltis negatiua
g rē. 2° sic. Iste sunt ōrie. sortes ē alb^o
r sortes est niger. r tñ nō hñt cōitōdes re
gule. g rē. cōia nota cum minori. maior. p
batur p phm 2° p bherme. in si. dī. q ppō
nes de cōtrarijs modis enūciandi sunt

magis ōrie q de ōrijs pdcatis. vt s^o sūt
magis ōrie. sortes est alb^o sortes nō est
alb^o qz iste sortes est alb^o. sortes ē niger.
sed compatiuū p supponit positiuū. ergo
sunt ōrie. 3° sic. Iste nō sunt cōtrarie.
omnes isti trahunt nauim r nulli istorū
trahunt nauim plī isti vel istorū demon
strando. io. q solum sint sufficiētes siml
ad trahēdum nauim. r tamen vna ē vni
uersalis affirmatiua r alia vniuersal ne
gatiua cum cōditionib^o regule. g rē. cōia
nota cum minori. maior. pbatur qz sunt
sit xē. Qz pma sit xā p3 p casū q2^a pbat
qz dīctoriū est fīm. f. aliq istorū trahūt
nauim. Consimlitr pōt argui de ista.
omnes aplī sunt. i2. r nulli aplī sunt. i2.

4° Iste sunt ōrie. vterq3 istorū currit.
r neuter istorū currit. r tamen nō habēt
cōditiones regule. g rē. cōia nota cum
maiori. minori. pbatur. qz nō est idē subm
in vtraq3. In vna enim li vterq3 subijciē
in altera vero li neuter. 5° Iste nō sūt
cōtrarie. omne a est vez. nullum a ē ve
rum. r tamen vna est vniuersalis affir
matiua r altera vniuersalis negatiua cū
cōditionibus regule. g rē. consequentia
nota cum minori. maior. pbatur. posito
enim q pma vocetur b. secunda vero a
arguitur sic. q nō sunt contrarie. quia si
best verum a est verum. g nō sunt con
traria. tenet cōsequētia. quia cōradicto
riozum si vnum est verum reliquum est
falsum. quare. rē:

Contra secundam regulam arguitur
sic. Iste nō sunt subcōtrarie. aliquis ho
mo animal est. aliquis homo animal nō
est. r tamen vna est pticularis affirma
tiua r alia pticularis negatiua cum cō
ditionibus regule. ergo rē. cōsequētia
nota cum minori. maior. patet de se.

Item iste nō sunt subcontrarie aliq
homo omne animal est. aliq homo oē
animal nō est. r tñ vna est pticularis af
firmatiua. r alia pticularis negatiua
cum alijs cōditōibus regule. g rē. cōtia
nota cum minori. maior. pbatur. ga iste

sunt sit false. q̄ nō sunt subcōtrarie: tenz
cōtra. aīis. p̄z de p̄ma pte. de 2ª pbat. qz se
q̄t aliq̄s hō oē aīal nō est. q̄ aliq̄s hō nul
lum aīal est. qz equivalent. q̄ rē. 2° sic
Iste nō sunt subcōtrarie. aliq̄s fenix est.
ois fenix aliqua fenix nō est ois fenix. et
tñ hñt oēs cōditiones regule. q̄ regula fla
cōtra t̄z cum minoz. maior. pbat. qz sūt
sit false. q̄ nō sunt subcōtrarie. cōtra t̄z.
aīis pbat. Qz 2ª sit falsa qz cōdictoriuz
est vez. Qz p̄ma sit falsa pbat. p p̄m
p̄mo pibe. dicit. Nulla affirmatio ē x̄a i
q̄ v̄le v̄r sumptū p̄dicat.

Contra tertiaz regulā arguit sic. Iste
nō sunt cōdictorie. q̄libet hō aīal est. et ali
quis homo aīal nō est. et tñ p̄ma est v̄lis
affirmatiua et 2^a p̄ticularis negatiua cū
alijs conditōibz regule. q̄ regula. falsa.
cōtra t̄z cū minoz. maior. p̄z. qz iste sūt sit
vere. q̄ nō sunt cōdictorie. Item iste n̄
sūt cōdictorie. q̄libet homo oē aīal est ali
quis hō oē aīal nō est. et tñ hñt cōditōes
regule. q̄ rē. cōtra nota cum minoz. maior.
pbat. qz sunt siml false. q̄ rē. 2° sic.
Iste nō sunt cōdictorie. nullo hominē cur
rente tu es asin⁹. et tñ h̄z cōditōes regule. q̄ rē
cōsequentia nota cum minoz. maior. p
batur. qz sūt siml false.

Contra quartā regulā arguitur sic.
Iste nō sunt subalterne. qz hō aīal nō ē
et aliq̄s homo nō aīal est. et tñ sunt cōdi
tiones regule. q̄ regula falsa. cōtra nota
cum minoz. maior. pbat. qz v̄lis est ve
ra et p̄ticularis est falsa. q̄ nō sunt subalt
ne. t̄z cōtra aīis. pbat. Qz p̄ma sit x̄a pa
ter exponēdo q̄ fa sit falsa. p̄z qz ex illa
seqtur q̄ aliquis homo nullum animal
est. quod est falsum. 2° sic. Iste nō sūt
subalterne ois homo est omnis hō. et ali
qs homo est ois hō. et tñ habent cōditōes
regule. q̄ regula est falsa. cōtra nota cū mi
noz. maior. pbat. qz v̄lis est x̄a et par
ticularis falsa. q̄ p̄ticularis sit falsa p̄z.
qz v̄lis sit x̄a. pbat. p Boetii dicētem
q̄ nulla p̄pō cōtrario: illa in q̄ idē p̄dicat d̄

seipso. s̄z h̄ idē p̄dicat d̄ seipso. q̄ ē x̄a. Si
v̄r ē. p̄t. p̄bati p̄ oēs suas singlares sic.
ille hō est ille hō. et ille hō est ille hō. et sic
de singul. q̄ ois hō est ois hō.

Ad hec respondet: Ad p̄mu dicit
q̄ quatuor cōditiones reguntur p ve
rificatōe regule. P̄ma qz sint de cō
similibz subiectis p̄dicatis et copulis.

2^a explicite vel implicite. 3^a suppo
nētibz p̄cise. p̄ eodem. vel p̄ eisdem.

4^a q̄ termin⁹ nō distribut⁹ in v^a dī
stribuatur in altera. id in p̄ma p̄pōe quā
assignas deficit. 4ª cōditio. In 2ª deficit
5^a qz p̄p̄ibus supponit li hō in p̄ma q̄ i
2^a. Et si replicas d̄ p̄hs assignat illa esse
cōtraria in 2° p̄ibermēnias. Dicit q̄ exē
ploz regitur manifestatio et nō verifi
catio. posuit q̄ ḡra exēpli in v̄tate tñ nō
sunt d̄rie. Ad 2° dicit negan⁹ maiorē.
Et ad p̄batōem d̄r q̄ p̄hs loq̄tur valde
large de d̄rietate accipiēdo d̄rietatē p
oppōne. h̄ic aut loq̄tur de d̄rietate stric
te. Ad 3° d̄r q̄ ille non sunt d̄rie. qz si
gnum v̄le diuersimode tenet in ill. Nā
in p̄ma li omnis tenet collectivē. in 2^a li
nulla tenet diuisiue: p̄o quo aduerte
q̄ signum v̄le affirmatiuū in nūero p̄la
li limitat ad sensum collectivū. signū at
v̄le negatiuū nō limitat ad sensum colle
ctiuum de se sed ad sensū diuisiuz: et hoc
habet ex nā sua. Et si replicas assigna d̄
rium p̄me. d̄r q̄ ista est d̄ria nulli illoruz
q̄ sunt oēs istoz trabunt nauim. s̄z enim
li nulli de se limitet ad sensum diuisiū.
vt dictū est. tñ cum addito limitat ad sē
sum collectivum. vt cū isto q̄ sunt omēs
istoz. et ista x̄a est falsa. Ad 4° dicit
q̄ ille sunt d̄rie. Ad p̄batōem in opposi
tum cū d̄r. nō est idē subm̄ nego. vnde
subm̄ in v̄traqz istaz est li istoz. et lineu
ter et v̄terqz sunt signa distributiua. Et
si replicas d̄. qz seqtur q̄ quilibet istarū
est incōgrua. p̄mo qz subm̄ discordat cū
x̄bo in numero. deinde in regimine. q̄a
hoc x̄bum currit non vult p̄ supposito
genitiuū. 2° discordat adiectiuuz cum

substantiuo in casu vt pz. Ad p^mum
dicit q^d nō valet illa cōtra subz discordat
cum x^{bo} z numero. ē est icongrua. q^a nō
est idem suppositū z subm. Illud. n. q^d
precedit x^{bum} apud logicum d^r subm.
S^{ic} dicit q^d nō discordat in regimine
x^{bum} cū supposito. q^z li istoz l^z sit sub/
iectum nō est suppositum. sed li neuter
z vterq^e ē suppositū. Ad f^m d^r q^d que
dam sunt adiectiua nōis q^e regunt casuz
post se. vt distributiua. q^{dam} vero non
vt alb^a alba album. z similia. p^{ma} adiec/
tiua nō tenet cōcordare in casu cum illo
q^d regitur ab eis. Alia vero semp tenen/
tur cōcordare in casu cū substantiuo q^d
nō regit ab eis. Ad 5^m negat maior et
ad pbatōem cum dicitur. si p^{ma} est x^a
secūda est vera. ē nō sunt d^{ria}. negat cō/
sequētia. lex. n. cōtrarioz est q^d nō ē pos/
sibile duo cōtraria esse s^{ic} vera. sic autē
est h^z. q^z nō est possibile illa simul esse ve/
ra. l^z si vnu sit ver^z z aliud nō sit verū.
Ad f^m p^{ncipale} dicit s^{ic} q^d regrunt
q^{tuor} cōditōes. p² reg^a. s. q^d sint de cōfili/
bus subis p^{dicat} z copulis explicite v^l
implicite supponētibus p^{ci}se. p^{codē} v^l p^{ci}
s^{ic} dē. z p^{dicat}is diffōmiter supponētib^z
b^o quo ad mobili^z z imobil^z. i. distribu/
tiue z nō distributiue. Et sic patet ad p^m
mum. q^{uia} deficit quarta cōditio. In p^m
mis. n. duab^z p^{dicatū} stat d^{terminatē}
In secūdis x^o p^{dicatū} stat distributiue.
Ad f^m negatur maior. Ad pbatōem
nego q^d p^{ma} sit falsa. z cum tu p^{bas} au/
toritate p^{hi} dⁱ q^d nulla affirmatio ē ve/
ra in qua v^l v^l sumptū p^{dicat}ur. Dicit
tur q^d dictum p^{hi} intelligit cum hac cō/
ditione. s. si talis terminus v^l sumptus
habeat plura supposita. si autem non ha/
beat plura supposita nō incōuenit vt in/
pposito. Ad tertium p^{ncipale} dicit si
m^{lt}z q^{tuor} cōditiones regrūt. p^{ter}
tertia regula. s. q^d sint de cōfili^z subie/
ctis p^{dicat}is z copulis explicite v^l im/
plicite supponētib^z p^{ci}se. p^{codē} v^l
p^{ci}sdem. z q^d extremum nō distributū

in vna distribuatur in alia. z econuersa
si sit terminus distribuibilis. Et per hoc
patet ad argumentum q^d deficit quarta
cōditio. In p^mis enim p^{dicat}um nul/
libi distribuatur. In secūdis vero vtro/
bz distribuatur. Ad secūdam negat
mīnor. q^{uia} nullius quantitatē sunt iō
p^{ma} nō est vniuersalis nec secūda par/
ticularis. Et si replcas assigna ergo
cōtradictōrum illius. nullo homine cur/
rente tu es asin^z. dicit q^d est illud q^d nul/
lo homine currēte tu es asinus. Et si ar/
guis sic. Nō nullo homine corrente tu
es asin^z. ergo aliquo homine corrente tu
es asinus. tenet cōsequētia. q^{uia} nō nul/
lus z aliquis eppollent. dicitur q^d nō eppol/
lent nisi quodlibz eoz scōsum pos/
sit in p^{ncipale} copulam modo hoc est
falsum de li nullo. eo q^d dicēdo nullo ho/
mine corrente tu es asinus. solus negat
ablatiuus z nō x^{bum} p^{ncipale}. Et si ar/
guis sic. Nō isto homine currēte tu es a/
sinus. z sic de alijs. ergo nullo hoie cur/
rente tu es asinus. tenet cōsequētia a sin/
gularibus sufficienter enumeratis ad/
suas vnlēm. dicitur negando cōsequen/
tiam. q^z quelibet pars antecedētis sum/
pta. p ^{singulari} est me negatiua. necessa/
rio cui^z oppositum est falsum. z cōsequēs
est affirmatiuum falsum. verūamen se/
quitur sic dicendo. Isto homine nō curre/
te tu es asinus et sic de alijs. ergo nullo
homine corrente tu es asinus. sic quelz
pars antecedētis est falsa. vt patet de/
scendendo ad dēs causas veritatis. q^a
tres habet. s. cōditionalem causalem z tē/
poralem. Ad quartum p^{ncipale} dicit
q^d regruntur quatuor cōditiones. p ^{q^r}
ta regula. s. de cōfili^z subis p^{dicat}is et
copulis explicite vel implicite supponē/
tibus p^{ci}se pro eodem vel pro cōsdem
z p^{dicat}is eodē mō supponētib^z mo/
bili^z vel imobil^z. i. q^d si p^{dicat}um in vna
stat distributiue z in altera z si in vna nō
stat distributiue nec in altera. Et p ^h pz
ad argumentū. q^z deficit quarta cōditio.

Ad scdm negat maior. Ad pbatone
negat maior. q. sit x. a. s. ois ho est omnis
homo. Et ad auctoritatem Boetij di. q.
nulla ppositio est xior illa in qua id e pre
dicat de seipso. dr q. intelligit cu duab
conditionibus. prima q. predicatu no su
mit vlr qualiter sumit i pposito. Se
cundo q. pcatu figt aliquam rez que ext
stat. r p h excludit hec ppositio fla chi
mera e chi. Ad alia pbatidem negat
onia nec iste sunt singulares illi vls sz
ille. ille ho est ois homo r i homo e ois
homo. g ois ho e ois homo r tunc bene
valet onia sed antecedens e falsum.

Utrū regule declarantes nam. r legē
ppositionū sitarū in figura sint vere.

Duo contraria non possunt esse siml
vera sed bene falsa.

Duo subcontraria nō possunt eē siml
falsa sed bene simul vera.

Duo dictionia non possunt eē simul
vera nec simul falsa.

Si subalterna vls e vera r pticula /
ris r nō econtra rē.

Contra primā

regulam arguit sic de trijs r
pbatur duo tria esse siml x. a.
sic q. ista sūt simul x. a. ois deus est deus
e r nullus de' est de' e r i sunt duo tria
ergo rē onia tenz cū minori maior pba
tur. s. q. i sunt siml x. a. r arguit sic. Ista
e x. a. null' de' e de' e q. assertine figt q.
nullus de' e ista ppositio de' e r h e ve
rum r q. altera sit x. a. ois de' e de' e pro
batur sic ista est duo vera g rē.

2° sic Ista sūt sit x. a. glibet hō denariū
pmittit r nullus hō denariū pmittit r se
ria. g rē. sz onia cū minori maior pbat
r pono q. glz hō pmittat denariū ita tñ
q. null' denariū pmittat isto posito pz
q. ista e x. a. nullus hō denariū pmittit
q. nec iste hō denariū pmittit nec iste rē.
q. oppositū e falsū. s. iste hō denariū pro
mittit qd e casum. q. alia sit x. a. s. glbz
homo denariū pmittit pbo. Nā hec

est x. a. glibet hō pmittit denariū p casu
r hoc solum q. li denariū stat ofuse tñ
sed eque bene stat ofuse tñ i illa glibet
homo denarium pmittit. ergo si vna e
vera r reliqua est vera.

Contra secundam regulā arguit pro
bando q. est possibile duo suboria eē si
mul falsa. Et arguit sic. Conuertatur a
cū isto sūno omnis hō r sibi subordinet
tūc arguit sic. Ista sunt simul falsa a est
iste hō r a nō est iste homo te demōstra
to r sunt subcontraria. ergo rē. q. pri
ma sit falsa pz q. figt q. omnis hō est ille
homo: r q. 2° sit falsa pbat quia figt q.
ois homo non est ille homo que e falsa
cum equiualeat huic nullus homo est il
le homo que est falsa: q. sint subcontrarie
patet quia ambe sunt indefinite quaruz
vna est affirmatiua r alia negatiua de cō
similibus subiectis rē. 2° sic Ista sūt
simul falsa differens ab ente est r differe
rens ab ente nō est r sunt subcontraria
g rē. onia nota cū minori maior pbat
q. prima sit falsa pbat quia qualitercun
q. r soluat nūq. poterit verificari hoc e
r hoc est differens ab ente. q. secūda sit
falsa probat quia sequitur differens ab
ente non est r tu es ens. ergo differēs a
te non est ens. tenet onia a supiori distri
buto ad suum inferius cū debito medio
r conclusio est falsa. quia cōtradictoriū
est necessariū. s. omne differens a te est
ens ergo aliqua pmissarum est falsa. nō
minor ergo maior. rē.

Contra tertiā regulā de cōtradictō
rijs arguitur pbado q. est possibile duo
contradictoria esse simul x. a. q. ista sunt
simul x. a. quilibet homo habens equuz
equitat illum: aliquis hō habens equuz
non equitat illum. r sūt cōtradictoria. g
rē. tenet onia cum minori maior pbat
r pono q. glibet homo hēat duos equos
quoz vnum equitet r aliū non. isto posi
to patet veritas hui. quilibet hō hēns
equum equitat illum. quia ille homo ha
bens equum equitat illum. r ille hō hēns

2° sic. Ista cōia non valet. Omnis propositio indefinita est falsa. q̄ aliqua propositio indefinita est falsa. q̄ casu posito ē antecedens verū. et consequens est falsū. q̄ po-
no q̄ ista sit oīs indefinita. oīs ppositio i-
definita est falsa videlicet ppositio i-
definita est falsa. que sūt precise q̄ ppositio
indefinita est falsa q̄ sit a. et p̄ q̄ a est falsū
q̄ sūt precise seipsum cē falsū. tūc arguit
sic. Hoc a est falsum. et hoc a est oīs pro-
positio indefinita. q̄ oīs ppositio indefini-
ta est falsa. cōia bona. ans ē verū. q̄ et cōis
sed consequens est antecedens p^o cōie ē verū.
Ad hec respondet Ad primū. Quic-
qd alij dicūt negando q̄ ista est x̄a: oīs
deus ē deus ē et ad pbatōne q̄n dī: Ipsa
est duo vera. ergo est vera. dī q̄ illa pro-
positio. Oīs deus ē deus ē potest cōside-
rari vt vna ppositio et sic dīratur alteri
assignate et sic ē falsa. Alio^o potest cōside-
rari vt sunt due ppositiones. et dī ppo-
sicio ples et sic sunt due ppositiones x̄e
s̄ sic nō dīrāt alteri assignate cū illa sit
vna et ista sunt plures. et formaliter rñdē
do negat cōia rē. Ad 2°. Quicqd alij
dicūt dī negando illā. oīs homo denari-
um pmittit. Ad pbatōne cum dī. tu
cōcedis istā. oīs homo pmittit denariū
et non alia ratione. nisi q̄ li denariū stat
cōfute tñ. sed eque bene stat cōfute tñ in
illa quilibet homo denariū pmittit
sicut in illa. q̄ rē. negatur minor. s. q̄ cō
bene stat cōfute tñ in vna sicut in alia.
Nā in ista. quilibet homo pmittit denariū
li denariū stat cōfute tñ immobiliter. s̄ di-
cēdo q̄libz hō denariū pmittit. li de-
nariū stat cōfute tñ mobili. id non valz
Ad primū 2° regule dī admissō casu
negādo q̄ i^o sint subcōtrarie. q̄ subōdi-
nat in mēte duabus dīis. Ad 2° dī
negādo q̄ illa sit falsa aliqd differēs ab
ente non ē ens. imo ē x̄a. q̄ dīctoriū est
falsū. s. oē differēs ab ente ē. Et ad im-
probatōne negat cōia. q̄ arguit a supio-
ri distributo immobili ad suū inferius et

non valet argumētū sicut nō sequit dīf-
ferens ab hoīe non ē hō sortes ē homo.
q̄ differēs a sorte non est homo. conse-
quens est falsum. ergo et antecedēs ē ve-
rum posito casu q̄ solus homo sit. Et si
queris vñ h̄z ille fin^o ab ente q̄ stet im-
mobilit. Dicunt qdā q̄ h̄z ex hoc q̄ fin^o
stans determinate pcedit ipsū. Ego autē
puto q̄ habeat. ab illis duobus signis si-
mul quīs a nullo illoz habeat hoc.

Ad primū 3° regule. Quicquid dicāt
alij admissō casu dī q̄ illa ē falsa. oīs hō
habens equū equitat illū q̄ li illū stat dī-
tributue sicut suū ans. s. equum. q̄ est re-
latium demōstrationis rōe sui determina-
bilis. Iō i^o p^o afferit q̄ oīs homo habēs
equū egat oēm equum quem h̄z qd est
falsum i casu et dīc^o est verum. v̄z hō
h̄z equū non egat illū. Ad 2° dī q̄ i^o sē
siml^o x̄a tenendo rectū a parte p^o et nō sē
dīc^o: q̄ i^o terminus. asinus q̄ ps p̄dica-
ti in n^o illaz distribuit et deberet i vna
distribui et in a^o nō. Ad 3° dī q̄ v̄lis ē
falsa. Et ad pbatōnem negat cōia. q̄ ar-
guīt ab inferiori ad suū superius distri-
butue. q̄ dicēdo q̄libet singlis alicuius
v̄lis ē x̄a li alicuius v̄lis stat distributi-
ue q̄ ē determinatō subiecti. Ad 4°
negatur illa adā fuit in instanti p̄nti. et
ad pbatōne cum dī hec aliqñ fuit x̄a a-
dam fuit in instanti p̄nti igit ita est ita q̄
ipse fuit i instāti p̄nti nego consequenti
am. et ad pbatōnem cum dīcitur omnis
ppositio x̄a affirmatiua de p̄nti rē. dī-
co q̄ itelligitur oīs ppositio x̄a affirma-
tiua de p̄nti carens extremo opposito et
sūt cōfusiua tam explicite q̄ implicite
relinquit vnam de p̄terito veram qua-
lis non est i proposito quia li instanti p̄.
sentī includit compositionem sequitur
enim tu fuisti in instanti presenti. ergo
tu fuisti in instanti quod est p̄ns. et per s̄
p̄z ad exemplum inductum quia nulla ē
similitudo quia ille terminus li domo n̄
includit cōpositionē verbalem sicut li i-
stans p̄sens. Ad 5° negatur illa nul-

lus deus scit antichristum esse futurum
 et ad probationem nego consequentiam et
 terius concedo conclusionem adductam
 deus scit aliquid et modo potest esse quod
 non sciat illud. et ad probationes scia di
 est firmior quam existia alicuius instantis scilicet
 si copulativa aliquod instans est et mo
 do potest esse non est possibilis igitur nec
 a negatur consequentia quia illius pro
 positionis veritas non dependet a futuro
 sicut illius deus scit antichristus esse fu
 turum preterea negatur quod ista copulati
 ua non sit possibilis aliquod instans est
 et modo potest esse quod illud instans non
 sit quia modo hec propositio est possibilis
 illud instans non est. Omnis enim propo
 sitio possibilis est modo possibilis scilicet hec
 est possibilis illud instans non est demon
 strando prius instans igitur ipsa est modo
 possibilis quare etc. ratio magis in qua
 dratura. Ad primum 4° regule respon
 detur concedendo primam premissam. et quoniam
 ultra arguitur possibile est Cesarem non
 esse. ergo contingens est Cesarem non esse
 distinguo de contingenti quia quoddam
 est contingens ad verumlibet quoddam
 est contingens convertibile cum possibili
 licet primo accipiendo nego consequentiam.
 et ad philosophum dico quod loquitur de
 contingenti quod convertitur cum possibili
 licet secundo concedo consequentiam. et
 terius arguis contingens est Cesarem non
 esse. ergo contingens est Cesarem esse nego
 consequentiam. et ad plinicum dicit quod pro
 positio de contingenti habet converti pro
 oppositas qualitates dicitur quod loquitur de
 contingenti ad verumlibet. Ad 2° quod
 si ponatur indefinitam illam figure prece
 se non admittitur casus si vero non ponit
 tur precise admitto et concedendo conse
 quentiam sed non arguitur contra regu
 lam quia illa non est indefinita istius uni
 versalis cum illa hypothetice significet si
 cut quodlibet aliud insolubile scilicet quid
 vltis vero categorice significat.
 Utrum regule equipollentiarum sint ve

re scilicet. pre contradic. post contra pre
 post que subalter.

Contra primam

regulam de contradictoriis ar
 guitur sic. Iste non equipollent non quilibet
 homo animal et aliquis homo a
 nimal non est igitur regula falsa omnia
 autem probatur quod prima est falsa cum
 dictorium sit verum. scilicet quilibet homo animal non est et
 est vera quod sequitur iste homo animal non
 est et iste homo est aliquis homo. et aliquis homo a
 nimal non est maior probatur sic ille homo hoc
 animal non est demonstrando asinum et ha
 animal est animal. et iste homo animal non est. Item addu
 co argumentum magis. Iste non equipollent
 non aliquo homine currente tu es asinus.
 et nullus homine currente tu es asinus. et
 regula falsa omnia tenet et autem probatur
 quod prima est vera. cum contradictoria sit fal
 sa et ha est falsa quod quilibet suus capax
 est falsus. 2° sic nega preposita facit equi
 pollere suo contradictorio vel facit eg
 pollere contradictorio negationis vel fa
 cit illa preponere cui additur equipollere suo
 dictorio vel facit aggregatum cui addit
 negationem equipollere suo contradicto
 rio. non primum quia negatio non equiva
 let suo contradictorio. nec 2° nec 3° quia
 nulla propositio equipollent suo contra
 dictorio. 3° sic. Iste non equipollent non omnes
 apostoli dei sunt 12. et aliqui apostoli dei non sunt
 12. et etc. tenet omnia et autem patet quia prima
 est falsa cum dictorium eius sit verum in re
 mouendo mentionem et ha est vera etc.

4° sic Iste non equipollent non nullus
 non homo est grammaticus et aliquis non
 homo est grammaticus quia prima est vera
 et ha falsa posito quod nullus sit grammati
 cus. ergo regula falsa.

Contra secundam

regulam de
 triis arguitur sic. Iste non equiva
 let quilibet singularis alicuius vltis non est ve
 ra nulla singularis alicuius vniuersalis est
 vera quia prima est vera et secunda falsa.

q̄ p̄ma sit vera, p̄batur q̄ segtur q̄libet singularis hui⁹ v̄lis hō est afīn⁹ nō ē x̄a s̄ ista v̄lis est aliqua v̄lis. q̄ quelibet singularis alicui⁹ vniuersal nō est x̄a. et q̄ 2^a sit falsa p̄s q̄ contradictoriū est v̄x. Item adduco argumētum magrī quia iste nō equalēt q̄libet homo aīal non est et nullus homo aīal nō est. q̄ regula falsa cōtra t̄z aīes p̄batur. q̄ 2ª est falsa vt p̄s et p̄ma est x̄a. 2° sic. Iste nō eqpollēt nī la chī^a est nulla chī^a et quelz chī^a est aliqua chī^a et tñ ad sunt cōditiones regule q̄ regula falsa cōtra t̄z cum mīnori maior p̄batur q̄ p̄ma est x̄a cum cōdictoriū sit impossibile. s. aliqua chī^a est nulla chī^a q̄ segtur. q̄ aliqua chī^a ē et 2ª est falsa quia infert illam q̄libz chī^a ē. 3° sic segtur ex regula q̄ nullum aīal est homo. q̄ regula falsa aīes p̄batur q̄ segtur omīe animal cē hoīem est falsum. q̄ oē aīal esse hoīem est nō v̄x. et vltra omīe animal esse hoīem nō est v̄x t̄z cōtra ab affirmatiua de p̄dicato infinto ad negatiua de p̄dicato finito tūc vltra oē aīal cē hoīes nō est v̄x q̄ nullum aīal esse hoīem est v̄x patet cōtra p̄ regulam et vltra. q̄ nullum animal est homo.

Contra 3^a regulam de subalternis arguit sic q̄ nō segtur q̄libet hō oē aīal nō est. q̄ aliqs homo oē aīal est et hic arguitur p̄ regulam. q̄ regula falsa t̄z cōtra cum mīnori maior p̄batur q̄ aīes est verum et cōtra falsum. Itē adduco argumētum magrī q̄ nō segtur nō quelibz chī^a est nō homo. q̄ aliqua chī^a est homo et tñ arguitur p̄ regulam. q̄ regula falsa cōtra t̄z cum mīnori maior p̄batur q̄ aīes ē verum et cōtra falsum q̄ cōtra sit falsum patz q̄ aīes sit v̄x p̄batur q̄ cōdictoriū est falsum. s. quelibet chī^a est nō homo quia ex illa segtur q̄ quelibet chī^a est. Secūdo sic. Iste nō eqpollēt nō aliqs hoīo nec nō est afīal et quilibz homo nec est aīal et tñ arguitur p̄ regulam. q̄ r̄c. cōsequētia t̄z cūz mīnori. maior p̄bat quia p̄ma est vera et secunda falsa q̄ secunda

sit falsa p̄s de se. q̄ p̄ma sit x̄a p̄batur q̄ cōtrīeī⁹ est falsum. s. aliqs homo nec nō est aīal. quocūqz. n. dato falsa est ista propositio r̄c. 3° sic. Iste nō eqpollēt nō necesse nō est sorte currere et impossibile est sorte currere et tñ arguit p̄ regulam. q̄ regula falsa. cōtra nota cum mīnori et maior p̄bat q̄ p̄ma est falsa cū cōtrīum sit verum. s. necesse est sorte currere et secūda ē vera vt p̄s r̄c.

De hec respōdetur. Ad p̄mū negat cōtra sed d̄z addī in ante et ille cōdicūt qui libet homo ē aīal et aliqs homo aīal nō est vt valeat cōtra sed tūc negat aīes pro ista pte addita q̄ ista nō cōdicunt cum ī nulla distribuāt p̄dicatū. Aliud dicit magrī q̄ negat cōtra sed vt valet cōtra d̄z addī in ante et iste cōdicūt aliquo homine currere tu es afīn⁹ et nullo hoīe currere tu es afīn⁹. sed hoc ē s̄m q̄ sunt p̄pōes p̄bande p̄ suas causas x̄itatis quaz nulla est alicui⁹ cōtrītatis. Ad 2° dicit q̄ negatio facit eqpollē suo cōdictoriū. put li suo refert. p̄pōem cui addī et nō segt q̄ faciat illam. p̄pōem eqpollere suo cōdictoriū sed facit compōem ex illa. p̄pōne et negatōe eqpollere suo cōdictoriū. i. contrariū p̄pōnis cui addī. Ad 2° dicit q̄ li omnis pōt teneri collectiue et diuisiue. si diuise ista est falsa oēs aplī dei sūt i2. et cōdictoria est x̄a. s. nō omnes apostoli sūt. i2. si aut teneat collectiue ista est x̄a omnes aplī sūt. i2. et cōtradietoria ē falsa. s. nō omnes aplī dei sūt. i2. et tūc i^o nō omnes aplī dei sūt i2. nō equalēt illi aliqui aplī dei nō sūt i2. cūz ista sit vera et ratio est q̄ signum p̄ticulare nō potest limitare aliqd ad sensum collectiui s̄m nec signum v̄te negatiuum sed solum signum vniuersale affirmatiuum et h̄babet ex natura sua. et si petis cui equallet illa nō omnes aplī dei sūt i2. t̄cō. li omnes collectiue. dicitur q̄ huic aliqui apostoli dei qui sūt omnes apostoli sūt. xij. et si v̄s cōtrariam illius omnes apostoli dei sūt. xij. est illa nulli aposto

li dei q sunt omnes apli dei sunt i2.7 sic
de alijs dicat. Ad 4^m dicit q nō eg/
poller q: pma est negatiua 7 2^a affirma/
tiua q: 2^a negatio tenet infinite q: poni/
tur inter adiectiuū 7 substantiuū. Et si
dicis volo q in ista nō homo est grāma/
ticus li nō teneat negatiue 7 nō infinite. q
addēdo aliam negatōem sic dicēdo non
nullus hō est grāmaticus equaler illi ali/
quis homo ē grāmaticus. Dicit negādo
q equaler illi q: li nō tenet infinite pp
cām dictā 7 nō pōt teneri negatiue.

Ad p^mū 5^m fam regulam negat ante/
cedens imo equaler. ad iprobatōem cuz
arguis q: pma est x̄a 7 secunda falsa ne/
gatur q: pma sit vera 7 cum tu pbas ne/
gatur cōtia q: arguit ab inferiori ad su/
um supius distributiue. Ad aliud ma/
gistri dicit magr negatur cōtia sed opz
addi in ante q: illa sunt cōtraria. s. qlibz
homo oē aīal est 7 nullus homo aīal est
qd est falsum deinde negatio debet esse
postposita subiecto nō aut p̄dicato ideo
ualet. Ad 2^m negatur minor. s. q: sint
cōditiones regule q: nō arguitur negati/
ue p̄posita subiecto 7 p̄posita x̄bo 7 iō
ista nulla chimera est nulla chi^a est pure
negatiua sed dicēdo nulla chi^a nulla chi/
mera est bene equaler illi quelibz chime/
ra est aliqua chi^a 7 ytraqz ē falsa. Re/
plicat cōtra. Petrus hispan⁹ ccedit illas
egpollere n. bil est nihil 7 quodlibet est
aliquid 7 nī negatio segtur x̄bum. Siliē
phs in pmo phicoz ccedit illam ex nībi/
lo nihil sit q equaler huic ex quolibz sit
aliquid que est falsa q: ex isto instāti nihil
sit. Ad p^mū dicit q: Petrus hispan⁹
intelligit fam negatōem p̄cedentē x̄bus
sic. s. nihil nihil ē q egpoller illi qdlibz ē
aliquid. Ad aliud dicit q: phs intelligit
negatōem fam subseq x̄bum 7 nō prece/
dere sic videlicet ex nihilo sit nihil q x̄a
est q: suum dīctio: lū includit dīctio:ez
s. ex aliquo sit nihil. Ad 3^m dicit qui/
dam q in omibz istis argumentis mo/
dus pōt teneri in sensu composito vt dī

uiso. si in sensu composito negat cōseqn/
tia illa omne aīal esse hōiem nō est verū
q nullum hōiem eē aīal est vez. nec ar/
guitur p regulam q: nega^o nō postponi/
tur in vli affirmatiua 7 negatiua cū nul/
la illaz sit alicuius cōtitaris ex quo que/
libet est modalis in sensu composito. si
x̄o modus teneat in sensu diuiso iteruz
negatur cōtia nec arguitur p regulam q:
nega^o dī imediate sequi subm̄ vñ subm̄
illius omne aīal esse hōiem est vez est li
aīal solum residuū x̄o se t3 ex pre p̄edi/
cati ideo bñ segtur. omne aīal nō eē hō/
minē est vez. q nullum aīal eē est veruz
sed aīas est s̄m. Ego aīat rñderem alr et
cōformius magrō. 7 dicerē negando aīas
p̄ cōntie. s. q: ex regula segtur q: nullus a/
nimal est hō. 7 ad pbatōem ccedo q: oēs
ille p̄positiones sunt de sensu composit/
to. 7 ccedo omnes cōias factas excepta
vltima quam nego. 7 cum tu pbas cōiaz
valere q: arguit p regulam. negat q: ne/
gatio nō postponitur sicut d3. qm in mo/
daltbus tūc recte postponit qm p̄poni/
tur imediate in infinito. nō autem sic hic.
q. rē. Ad p^mum 5^m tertiam regulaz ne/
gatur minor. s. q: arguat p regulam. q:
nō recte postponitur negatio. d3. n. ime/
diate postponi subiecto. ideo bñ segtur
nō quilibet homo nō oē aīal est. q: aliqs
homo omne aīal est. sed aīas est falsum.
sed si qris cui equaler illa. nō qlibet hō/
mo omne aīal nō est. dico q: isti aliqs ho/
mo aīal est. 7 ad aliud magrī s̄tr negat
minor. q: nō arguitur p regulam. q: d3
negatio postponi toti p̄pōni 7 postponi
toti subiecto imediate ita q: x̄bum p̄nci/
pale p̄cedat quat̄ non fit in p̄posito. Jō
d3 sic dicit. nō quelibz chimera nō est ho/
mo. q: aliqua chi^a est homo. sed ytraqz
nunc est falsa. Ad 2^m negatur mior. s.
q: arguatur p regulam. d3 enī negatio
postposita imediate postpōi subo qd nī
fit. Jō debet dici sic. nō aliqs homo nī
nec^o est aīal. 7 quilibet homo nec^o ē aīal.
sed pma est falsa sicut secūda. q: dīctio:

rius est vez. f. alige homo nō necessario
est aīal. Ad 3^m negat minor. f. q. argua
tur p regulam. q. nō recte postponit ne
gatio ad mo^m regule. d. n. iungi infini
to sic. nō necesse est fortem nō currere. r
possibile est fortem currere. r tūc vtra
q. est vera. Replica quero si nega^o sit cō
iuncta xbo pncipali. vt dicendo necesse
nō est fortem currē cui equalet. d. q. nō
est alr rīdendum q. ad illam. necesse est
fortem currē. vñ sicut ponit figura mo
daliū sine iunctōe negatiōis ad ver
bum pncipale: ita altera figura pōt fieri
cum tali negatōe nō transuerso. vñ iste
sunt subēdtrarie. possibile nō est te non
esse. possibile nō est te ēē. r iste sunt dīc
necesse nō est te esse. impossibile non est
te ēē. r iste sunt subalterne. impossibile
nō est te ēē. possibile nō est te nō esse. r i
fīr necesse nō est te te esse. possibile nō
est te esse.

Utrum diffinitio
cōuersionis sit bene data.

Quæstio. Alicui

competit diffinitio cui nō cōpe
tit diffinitū. g. diffinitio mala. cōia tenet
et aīis pbat. q. dicēdo. nullum nomen
est homo. homo nō est nomen. hic ē trās
positio subī in p̄dicatū r cō. vt p. et tñ
nō est cōuersio. q. pbat. q. si nō da op
p^m q. sit cōuersio. vel g. est simplex vel p
accēs vel p p̄pōem nō simplex q. p̄ma
est xā r 2ª falsa. deīde q. mutat q̄titas
nō p accēs vt p. in tractatu sup̄pōz in
2° capitulo qd incipit. Ut autē cognosca
tur. In fine illius capituli dicit q. nō est
cōuersio p accēs. nō autē est cōuersio p cō
trap̄dem q. cōi finiti nō mutant in cōi
nos infinitos quare rē. Conīlīr arguit
de ista hom. est spēs spēs est hō q. p̄ma
est xā r 2^a falsa. 2° sic seq̄ret q. in p̄pōe
vocali nō posset fieri cōuersio qd ē fīlī
pbat. cōia q. subī nō pōt transponi i
p̄dicatū nec cō. pbat. q. cum subī
in vna p̄pōe semel in vna p̄pōe sit. platū
nō ampli^o pōt. reassumi alia vt fiat p̄di

catū iuxta illud. Quolat amissum semel
irreuocabile xbum. 3° sic seq̄retur q.
ista esset bona cōuersio hō est aīal g. aīal
homo qd est falsum p. cōia q. est trās pō
subiecti i p̄dicatū r cōcōuersio. g. diffini
tio mala. 4° seq̄ret q. ista nō esset bo
na cōuersio homo est aīal r cō. quod est
falsum. q. sequatur. pbat. q. nō est trās
positio subī in p̄dicatū r cō. g. nō est
cōuersio. 5° seq̄retur q. illa esset cōuer
sio vbi mutaret qualitas r maneret ca
dem q̄titas vt dicēdo omnis hō est oē
aīal omne aīal nō est omnis hō quod est
falsum r pbat. p̄mo cōia q. illic est fa
cta transpō subiecti in p̄dicatū r econ
uerso vt p. q. nō sit cōuersio arguit q.
nihil est in gñe quin sit in specie 4° topi
cor. sed illa cōuersio in nulla specie est.
g. nō est in genere q. in nulla specie sit. p
batur discurredo p oēs. p̄mo nō cit
simplex q. in simplici manet eadē quali
tas r q̄titas. r nō p accidēs. quia nō mu
tatur q̄titas nō p p̄pōem quia mutatur
termini finiti in terminos infinitos.

6° cōīlīr ar^m pōt fieri vbi mutet q̄t
tas r qualitas vt dicēdo oīs hō est aīal.
aliquod aīal nō est hō hec ē trās pō subī
in p̄dicatū r cō vt p. r tñ nō est simplex
nec p accēs nec p p̄pōem vt p. p. eorum
diffinitiones g. rē.

Ad hec rīdetur r sunt duo modī rī
dendī. Un^o cōīo: est q. vult q. oīs cōuer
sio sit bona cōia ad bonū intellectū loq̄n
do. f. q. ex oī bona cōuersiōe pōt fieri bo
na cōia. r hui^o opionis est Boetī^o vt p.
in fīlīs cathegoricis r tenēdo hunc mo
dum op. restringē diffinitōem cōuersio
nis sic. Cōuersio est transpō debita sub
iecti in p̄dicatū r cō. rē. sic q. cōmuta
tis terminis si cōuertēs est xā vel fallā r
cōuersa sit. r p. h. q. dicit transpō tangi
tur gen^o r oīs cōuer^o est transpō r nō cō.
r p. h. q. dicit debita tangit dīa q. decla
ratur p. h. qd addit in fine sic q. cōmuta
tis terminis si cōuertēs est xā vel fallā r
cōuersa sit r p. h. p. q. si d. esse transpō

i qd^o ppositio dicitur esse q^{uod} in illis designa-
tis p^{er} illud s^{ed} sum. Feci simpl^{iter} r^{ati}o. q^{uod}
d^{icitur} esse in illis. r^{ati}o hanc v^{er}ba p^{er} r^{ati}o ad
argum^{en}ta. Ad p^{ri}mu^m dicit^{ur} q^{uod} non est
transp^{os} debita. Ad aliud r^{ati}o dicit^{ur} s^{ed}.

Ad 2^{am} dicit^{ur} q^{uod} p^{ro}positio vocalis p^{ot}est conuer-
ti q^{uod} sufficit q^{uod} aliq^{uod} s^{ub}ie^{cto} ponat^{ur}
loco p^{re}dicati r^{ati}o. Ad 3^{am} q^{uod} ista n^{on} est
conuersio q^{uod} 2° o^{mn}is n^{on} est p^{ro}positio ideo nihil
est s^{ub}ie^{cto} nec p^{re}dicatum in ea. Ad 4^{am}
dicit^{ur} q^{uod} est transp^{os} implicite r^{ati}o sufficit

Ad 5^{am} r^{ati}o 6^{am} dicit^{ur} q^{uod} n^{on} est transp^{os} d^{eb}i-
ta r^{ati}o. Al^{ter} modus est mag^{is} q^{uod} duplex
est conuersio. q^{uod}dam enim est bona r^{ati}o q^{uod}dam
mala. In conuersione bona regunt^{ur} due
additiones. p^{ri}ma q^{uod} remaneat eadem sup-
positio generalis in e^{ss}entia c^{on}mutatis.
h^{ab}et condit^{io}em tangit mag^{is} vt declarat
argum^{en}tu^m p^{ri}mu^m in sup^{po}s^{it}ioⁿe cap^{it}ulo
2°. Ut aut^{em} cognoscatur q^{uod} termini sup-
ponit^{ur}. 2° est q^{uod} remaneat ead^{em} qualitas
p^{ro}positio in conuertente r^{ati}o in conuersa. Cul^{ter}
r^{ati}o est q^{uod} si n^{on} remaneret ead^{em} qualitas
nulla bona conuersio esset bona d^{eb}ita.
quod p^{ro}batur q^{uod} ex p^{ro}positioⁿe negatiua n^{on} q^{uod}
segit^{ur} affirmatiua de eisdem terminis
nec e^{ss}et. igitur nulla talis esset bona d^{eb}ita.
d^{eb}ita est contra intent^{io}em mag^{is} q^{uod} s^{im}p^{li}c^{iter}
cum omnis conuersio simplex est bona
consequ^{en}tia r^{ati}o aliq^{uod} p^{er} acc^{id}ens r^{ati}o aliqua per
p^{ro}p^ositi^oem licet vniuersal^{iter} n^{on} quelibet illa-
rum sit bona d^{eb}ita frustra etiam esset in-
uenta conuersio vt p^{er} 3^{am}. Conuersio s^{ed} mala
est q^{uod} deficit vna h^{ab}et condit^{io}num vel
vtraq^{ue} vt sup^{po}s^{it}io generalis r^{ati}o qualitas.

Aduerte vlt^{er}ius q^{uod} conuersio bona
diuiditur in has tres sp^{eci}es. s^{ed} in conuersio
nem simplicem p^{er} acc^{id}ens r^{ati}o p^{ro}p^ositi^oem r^{ati}o
ideo n^{on} omnis bona conuersio est bona
d^{eb}ita. r^{ati}o si dicit^{ur} in quo ergo talis bonitas
consistit ex quo talis bona conuersio p^{ot}est
esse mala d^{eb}ita vt ista omnis homo est aⁿimal
omne aⁿimal est homo q^{uod} est p^{er} acc^{id}ens r^{ati}o quare
dicit^{ur} bona conuersio. Ad p^{ri}mu^m dicit^{ur}
q^{uod} bonitas talis consistit in debita trans-
positioⁿe extremor^{um} q^{uod} debita transpositio

regit duas addit^{io}es d^{eb}itas. Ad 2^{am} d^{eb}i-
ta q^{uod} d^{eb}ita bona conuersio quia seruata tali de-
bita transpositioⁿe potest fieri bona c^{on}-
sequ^{en}tia in omni specie conuersionis
n^{on} dico q^{uod} seruata tali debita transposi-
tione quia omnis bona conuersio sit bo-
na consequ^{en}tia sed dico q^{uod} seruata tali
debita potest fieri consequ^{en}tia sic itel-
ligendo q^{uod} p^{ro}positio potest aliter conuer-
ti q^{uod} sit bona consequ^{en}tia in omni spe-
cie conuersionis. Ad p^{ro}positum redc^u
do conuersio diffinita hec est c^{om}munis
ad bonam r^{ati}o malam. si autem volum^{us} re-
stringere ad bonam tantum dicem^{us} sic.
Conuersio est transpositio debita s^{ub}ie-
cti in p^{re}dicatum r^{ati}o conuersio debita di-
co reman^{ere} eadem sup^{po}siti^onem gene-
rali r^{ati}o qualitate p^{ro}positioⁿis r^{ati}o tunc ista
diffinitio conuertitur cum bona conuersi-
one: r^{ati}o ad huc oportet intellig^{ere} alias tres
particulas secundum magist^{rum} in lo-
gica magna sic dicendo. Conuersio est tra-
spositio debita s^{ub}ie^{cto} in p^{re}dicatum r^{ati}o
conuersio vel similitum implicite vt ex-
p^{li}cite copula man^{et}. similitum dicit^{ur}
p^{ro}p^ositi^onem vocalem. implicite
vel explicite dicit^{ur} p^{ro}p^ositi^onem argum^{en}-
tu^m quartum dic^{en}do r^{ati}o conuersio. dicit^{ur}
copula manente p^{ro}p^ositi^onem tertium ar-
gum^{en}tu^m. Hec tamen vltima particu-
la videtur superflua quia si copula non
maneret in secunda oratione non esset
p^{ro}positio r^{ati}o sic n^{on} esset ibi s^{ub}ie^{cto} r^{ati}o
p^{re}dicatum r^{ati}o consequ^{en}ter n^{on} esset tra-
spositio s^{ub}ie^{cto} in p^{re}dicatum r^{ati}o con-
uersio. Ad argum^{en}ta omnia s^{ed} hanc
viam patet solutio.

Utrum sint t^{ri}ae tres sp^{eci}es conuersionis
s^{ed} simplex per acc^{id}ens r^{ati}o p^{er} contrapo-
siti^onem.

Entra Argui

tur q^{uod} sint tantum due sic. Nul-
la est conuersio per contrapositionem.
ergo reman^{et} tantum due. s^{ed} simplex et
p^{er} acc^{id}ens tenet d^{eb}ita r^{ati}o acc^{id}ens p^{ro}batur

quod pot fieri per pauciora. dicitur quod verum est si eque bene pot fieri. quod modo negatur quod si cut aptius faber pluribus instrumentis facit cultellum quam vno tantum. ita logicus aptius et melius mediabitur pluribus speciebus conuersionis pot conuerrere propoiciones quam vna tantum. Amplius pot negari aliter. quod particularis negatiua non pot conuerti simpliciter. nec per accidens. si per quantitate hic intelligamus vniuersitatem particularitatem et non suppositio nem. licet magister non sit istius opinio nis. Ad 2^{am} negatur minor et ad probationem ne cum dicitur non sunt eadem extrema in conuersa et in conuertente. quod non est transpositio extremorum. negatur omnia. Item illud quod erat totum extremum in conuersa non sit totum alterum extremum in conuertente sufficit quod mutetur in locum alterius extremi. quod enim est extremum in prima est etiam extreme mum in secunda licet non tale. etc. Ad 3^{am} negatur maior. Ad probationem nego istam quantiam. nomina transposita idem significant. quod eodem modo supponunt. sed debet dici sic idem significant et eodem modo. quod eodem modo supponunt. sed tunc aliter est falsum. Ad 4^{am} per responsio si per quantitate intelligamus vniuersitatem particularitatem et non suppositionem. quod tunc manet eadem quantitas in vtraque. Si autem per quantitate intelligimus suppositionem ut vult magister hic dicendum est quod manet eadem suppositio non quod eodem modo sed per positionem. Item si in propositione conuersa est per positio determinata et distributiua et in conuertente similiter. sed tamen tamen non retinent eandem suppositionem. quod in conuersa supponunt vno et in conuertente alio. Vel dicatur quod manet eadem suppositio extremorum secundum denominationem sed non terminorum. dico non terminorum. quod termini non eodem modo supponunt in vtriusque extrema autem secundum denominationem sic. quod subiectum conuerse et conuertentis eodem modo supponit et predicatum vtriusque etiam eodem modo. Ad confirmationem cum dicitur terminus finitus non supponit eodem modo sicut ipsemet in finitus negatur hoc. Pro quo aduer

te quod cum aliquis terminus infinitatur propter negationem additam sibi illud aggregatum ex negatione et ex illo cui additur negatio est vnus finitus qui pot stare determinate vel confuse tantum vel distributiue secundum exigentiam signi. ut dicendo non homo currit. licet non homo stat determinate et dicendo. tamen non homo currit licet non homo stat confuse tantum et dicendo omne non homo currit. quod ista est vera stat distributiue nec ille terminus homo distribuitur dicendo. non homo currit. quod ista est falsa. si asinus currit. et cum hoc omnis homo currat. et sic per quid sit dicendum ad hoc. Ad 5^{am} negatur maior. sed bene verum est quod conuersio simplex et conuersio per accidens est inuenta per syllogismorum imperfectionem reductionem Item conuersio per propositionem non. Sed dices quod inuenitur conuersio nem per propositionem et propter quid dicitur quod Boetius pot eam in tractatu quem facit de syllogismis categoricis. Unde omnis quo propositiones situantur in figura. Dicitur quod aliquae conuertuntur sibiipsis simpliciter. scilicet vniuersalis negatiua et particularis affirmatiua. vniuersalis vero affirmatiua et particularis negatiua non conuertuntur simpliciter. Et inuestigans si aliquo modo possint sibiipsis conuerti. Dicitur quod per propositionem sibiipsis conuertuntur. et sic per responsio ad quesitum. Ad 2^{am} principale tenendo viam eodem diceretur quod hoc arguitur de conuersionibus perponit alicuius quantitatatis. talis autem conuersio assignata est in illis quod nulli quantitatibus sunt. Vel aliter secundum vltimam magister hic negatur quod de conuersio propter quantitate. quod tales conuersiones facte sunt simplices. Ad tertium principale per per questionem precedentem quod ille non sunt bone conuersiones quod in omni bona conuersione debet remanere eadem quantitas per positionem. quod hoc videtur conuersio in has tres species Loccedat quod sunt per species conuersiois. Item non conuersiois hoc ut intelligimus in perposito.

Utrum definitiones conuersionis simplicis per accidens et per contrapositionem sint bene date.

Contra. cōuersionē simplicem

arguit sic. Illa diffinitio non est bona q̄ cōpetit alteri a diffinito: sed diffinitō cōuersionis simplicis cōpetit alteri a diffinito. ḡ rē. cōia nota cū maior: minor pbat. q̄ cōpetit cōuersioni p̄positionem. Nā cōuersionis p̄pōnem ē trāspōitio subiecti i p̄dicatū. 7 e/ 2° manēte eadē qualitate 7 q̄titate. sed mutatis finis finitis in finos infinitos. Modo diffinitio cōuersionis simplicis se h̄z ad istā diffinitionē sicut genus ad spēm. q̄ illa h̄z addit aliqd supra primā. Nā si de aliqua cōuersione ē v̄p̄ dicere ē trāspōitio subī in p̄dicatū manēte eadē qualitate 7 q̄titate. sed mutatis finis finitis i finos infinitos ē etiā v̄p̄ dicere q̄ est trāspōitio subī in p̄dicatū. 7 e/ manente eadem q̄litate 7 q̄titate. 2° sic vel p̄ q̄titate tu intelligis v̄litate p̄ticularitate. rē. vel sup̄pōem. Si p̄mū 2. Nam dicendo oīs hō currīt tū currens ē hō. ista est cōuersionis simplex. 7 tū nō māet eadem q̄titate ḡ rē. tenet cōtla cū minori maior pbat. q̄ est cōuersionis. v̄t p̄z 7 nō p̄ accēs. q̄ h̄z nō est alicuius q̄titaris. nec p̄pōem. q̄ nō mutant finis finitis in finos infinitos ḡ ē simplex. Si 2° p̄ q̄titate tu intelligis sup̄pōem. 3° q̄ tunc illa esset cōuersionis simplex. null° hō ē omne r̄sibile r̄sibile nō ē hō qd̄ est falsū quia p̄ma ē h̄z 7 2° falsa. p̄batur cōia. q̄ h̄c ē trāspōitio subī in p̄dicatū. 7 e/ manēte eadē q̄litate. q̄ v̄t r̄q̄ ē negatiua 7 q̄titate. quia termini in v̄t r̄q̄ eodēz mō supponunt v̄t patet.

Contra cōuersionē p̄accēs arguit. 7 q̄ r̄itur q̄re potius mutata q̄titate 7 manēte qualitate sit vna spēs cōuersionis q̄ d̄r p̄ accēs q̄ mutata qualitate 7 manente q̄titate cū cōuersione. p̄accēs non sit bona cōia. q̄ in aliquibus valet in aliq̄bus nō h̄z maḡz sicut nec ista cōuersionis ē bona cōsequentiā in q̄ mutat q̄litas 7 re manet q̄titaris: 7 etiā cū q̄litas ē ac /

cidens. p̄pōnis sicut qualitas. 2° sic. Aut p̄ q̄titate tu intelligis v̄litate. rē. aut sup̄pōem si p̄mū tūc ista esset cōuersionis p̄ accēs. aliquis hō ē aīal. ḡ aīal ē ali / quis hō. v̄t p̄z. cōis tūc est flm. q̄ est sim / plex. qm̄ p̄ticulari affirmatiua cōuersionis simpliciter. deinde cum iste egualeant a liqd aīal est aliquis hō. 7 al est aliq̄s hō. sed p̄ est cōuertens illius aliquis homo est al in cōuersione simplici. 7 2° etiam erit cōuertens illi in cōuersione simplici. Si 2° p̄ q̄titate: tu intelligis sup̄positionem segtur q̄ ista non esset cōuersionis p̄ accēs. nullum al ē oīs homo. 7 ali quis hō non est aīal. p̄z consequentiā. ga h̄z manet eadē qualitas 7 sup̄pō. rē. cōis tūc est falsum. q̄ non ē simplex. cūz cōuersionis sit vera 7 cōuertens falsa. nec est per contrapositionem cum non mutantur termini finiti in terminos infinitos. ḡ re manet per accidens.

Contra cōuersiones p̄pōem arguitur sic. Cōuersionis p̄pōem nō est trāspōitio subī in p̄dicatū 7 e/ ḡ diffinitio mala. cōtla. tenet 7 aīis pbat. q̄ qd̄ est subī in p̄ non est p̄dicatū in 2°. 7 qd̄ ē p̄dicatū in p̄ nō est subī in 2°. ḡ nō est trāspōitio subī in p̄dicatū. 7 e/ te / net consequentiā. 7 aīis pbat cōuertendo illā hō nō ē al in illā. aliqd nō aīal nō ē n̄ hō. subī. n. in p̄ ē hō in 2° 7 o li hō nō ē p̄dicatū sed ē p̄p̄dicatū. p̄dicatū 2° nō est nō hō. Si tr̄ p̄dicatū p̄ ē aīal. 2° 7 o non est li aīal p̄dicatū: sed li non aīal. q̄re rē. 2° si p̄ q̄titate intelligis sup̄pō arguit q̄ nō maneat eadē q̄titaris. q̄ dicen° oīs hō est al. oē nō al ē nō hō. li aīal p̄us stabat cōfu tū. In 2° 7 o stat distrī solū illi si / gnum oē h̄z v̄m distrībuēdi. nō aut li n̄ cū tenet infinite. v̄t si v̄s q̄ ābo h̄nt v̄z distrībuēdi. li aīal stabit. de cōmīnate per maḡz i cap°. p̄o maiori euidentia dico q̄ qm̄ duo siḡ h̄nta v̄z distrībuēdi q̄rū v̄nū ē affirmatiuū 7 aliud nētiuum ca / dit. s. aliq̄e finū imēdiate faciūt stare de cōmīnate. 2° pbat q̄ nō māet eadem

qualitas. qz in ouersa oēs termini sūt af
firmati. in conuertente. vero omēs sunt
negati. ergo mutatur in cōuersa et cōuer
tente. rē.

Ad hec rēdet. Ad p̄mū dicit qdā. vt
tactū ē i sūmulis qz ouersio simplex p̄ il
lā p̄tūlā manēte eadē q̄titate differt a
ouersioe p accidēs in q̄ non manet eadē
q̄titas. et p illā manēte eadē q̄titate dif
fert a ouersione p p̄pōez. Un̄ dicit qz ou
plex ē q̄litas. vna ē qualitas p̄positiōis.
alia hō ē q̄litas t̄inoz. sic. n. p̄pō affir
ma ē alteri q̄litaris a p̄pōe nētiua. ita
t̄in̄ affirmat ē alteri q̄litaris a t̄ino ne
gato. vt hō et nō hō. Dicit qz p̄manē eā
dē q̄titate intelligit maḡ manere vtrā
qz q̄titate. s. p̄pōis et t̄inoz. et iō i cōuer
sione p̄pōem l̄z maneat eadē q̄litas p̄po
sitiōis. nō t̄in manet eadē q̄litas t̄inoz.
rē. Uel alr dicit qz ista diffinitio ē intel
ligenda cū p̄tūlā sic diffi^o sp̄i. Sic. n. i
diffinitione sp̄i addit hec p̄tūla solū
dicendo. sp̄s ē que p̄dicat de p̄lib^o dif
ferentib^o nūcro solū. ita addat i diffini
tione cōuersionis simplicis dicēdo. Cō
uersio simplex ē trāspō sub i p̄dicatum
et cōmanēte eadē q̄titate et q̄titate solū.
ita qz li solū ip̄tat mibi hoc nulla alia
mutatione facta. et sic p̄ r̄nsio ad argu
mētū. Ad 2° s̄m viā cōem d̄r qz p q̄ti
tatem intelligit v̄litas. rē. Et ad impo
sitionez negatur qz ista sit cōuersio sim
plex. ois hō curr̄t. ergo t̄in currēs ē hō.
Et ad p̄bationē cū d̄r nō est p accidēs nec
p p̄pōem. accedo qz ē simplex nego q̄titiā.
qz ouersio s̄m hūc modū hēt fieri solum
in p̄pōnibus alicui q̄titaris. mō cōuer
tes h̄ nulli^o ē q̄titaris q̄re rē. Scd̄z viāz
maḡi d̄r qz p q̄titate intelligit sup̄pōez
et accedit illā cōuersionē eē simplicē sed
ad aliā cū tu arguis qz s̄m istā viā ista est
cōuersio simplex. nullus hō ē oē risibile
risibile nō ē hō negatur qz illa sit cōuer
sio simplex. qz non remanet eadē suppo
sitio qz li risibile in p^a supponit confuse
t̄in in 2^a hō determinate. Et si allegaref

maḡm i hoc qz i capitulo p̄maiori cui
dentia ponit vnā regulā qz si duo signa
distributiva cadant. s. eundē t̄inū quoz
vnū sit affirmatiuū et aliud negatiuū fa
ciunt stare dēinate. d̄r qz intelligit si im
mediate cadāt. Ad p̄mū i ouersionez
p accidēs cū tu queris rē. q̄n potius mu
tata q̄titate et manente qualitate. D̄r s̄z
viā cōem qz potius mutata q̄titate et
manēte qualitate sit cōuersio p accidēs. q̄
ē qz quelibet cōuersio d̄z esse bona cō
sequentia modo si mutetur q̄titas et
maneat qualitas est bona q̄nā non autē
si fiat eē. Sed scd̄m viā maḡistri dicit
tur qz non omnis cōuersio ē bona cōse
quentia sed t̄in omnis p̄positio con
uertibilis per accidēs potest aliter cō
uerti vt sit bona consequentia non autē
sic ess̄z si mutaretur qualitas et maneret
quantitas rē. Ad 2° dicitur qz per q̄
tatem intelligitur v̄litas s̄z viā cōez
et cū tu arguis qz segtur tunc qz ista esset
ouersio per accidēs aliquis homo est aial
animal ē aliquis homo. p̄t dicit negādo
sed est ouersio simplex quia particu
laris et indefinita equiualent ideo sumū
tur ac si sit eiusdem q̄titaris. scd̄m vi
am maḡistri dicitur qz per q̄tatem i
telligit sup̄pō et d̄r illā cōuersionem esse
simplicē vt p̄z sed ad aliā cū tu arguis
qz ista non esset p accidēs nullū aial ē ois
hō et aliqz hō non est aial negat imo ē p
aīis ad p̄bationē negat qz maneat eadē
suppositio qz li hō i p̄ma supponit. con
fuse t̄in. In 2^a hō determinate.

Ad p̄mū contra cōuersionē p cōtra
pōem negatur illa consequentia subie
ctum in prima nō est p̄dicatū in 2^a et p̄
dicatum in prima non est subiectum in
2^a ergo non est transpositio subiecti in
predicatum et cōuersio. licet enīz quod
erat subiectum in prima sit totum predi
catum in 2ª sufficit tamen qz maneat in
locum predicatū. et s̄r de predicato dica
tur ex quo seḡ qz aliqua est bona ouer
sio in qua non sit de subo p̄dicatū nec

es^o vt dīcedo nullus hō est oīs hō nullū
ens oīs hō est aliq̄s hō vñ iconueniēs n̄
est addere sed bñ dīminuē z lz subnū nō
fiat p̄dicatū z es^o rē. Ad 2° cum dicit
q̄ si p̄ q̄ritatem intelligam^o sup̄pōncm
q̄ nō manebit eadē q̄ritas. nē ad p̄ba /
tōem dī q̄ remanē eadē sup̄pōem pōt
esse duplīr aut eadē sup̄pōem p̄pōns.
aut eandē sup̄pōem terminoz. dico aut
eadē sup̄pōem p̄pōns. q̄ si in cōuersa re
p̄itur vna sup̄pō vel plures illa vel ille
cedē reptunt in cōuertēte. dico aut ter/
minoz q̄ illimet ēmini supponunt eod
mō vtrāq̄ in p̄posito manet eadē sup̄pō
p̄pōns nō tīnoz z h̄ sufficit. Ut clarius
z ad idēz redijt. dī q̄ manet eadē sup̄pō
extremoz s̄m denotatōem nō aut tīno /
rum. De q̄litate hō dī q̄ manet eadēz q̄
litas p̄pōns nō tīnoz z h̄ sufficit.

Utrū quelz p̄pō possit cōueri simplr
vel p̄ acc̄ns. aut solum ille designate p̄ il
lum & sum. Sēci simplr. rē.

Entra Primo

arguit q̄ nō quelz p̄pō pōt con /
ueri simplr. q̄ vltis affirmatiua z p̄ticu
laris negatiua nō pōt cōueri simplr. q̄ n̄
q̄libet p̄pō pōt cōueri simplr. t̄z oīa et
aīis p̄batur. q̄ ista vltis. omnis hō ē aīal
si cōuertēt simplr cōuertēt in illam. om̄e
aīal est homo. z tñ cōuersa est x̄a z con /
uertēs falsa. igit nō conuertit simplr.
Sitr illa p̄ticularis aliquod aīal non est
homo si cōuerteret simplr cōuerteret in
illam. homo nō est aīal z tñ cōuersa ē ve /
ra z cōuertēs falsa. q̄ nō cōuertit simplr.
oīa tenet. q̄ de iure cōuersionis simplr
cis est q̄ si cōuersa sit x̄a z cōuertēs sit
vera. rē. 2° nō quelz p̄pō pōt cōueri
p̄ acc̄ns. q̄ nec p̄ticularis affirmatiua
nec negatiua s̄līr indefinita. q̄ nō oīs p̄ /
positio pōt cōueri p̄ acc̄ns. t̄z oīa z aīis
p̄batur quia ista homo est aīal nō cōuer
titur p̄ acc̄ns in illam. aīal est homo vel
aliquod aīal est homo. q̄a est conuersio
simplex. nec in illam omne aīal ē homo.

q̄ cōuersa est vera z cōuertēs falsa. de
negatiua consilr p̄batur. q̄ illa aliquod
aīal nō est homo. aut cōuertēt in illam.
homo nō ē aīal aut in illam nihil quod
est homo est aīal. z tñ in vtrāq̄ cōuersa
est vera. z cōuertēs falsa. q̄ rē. S̄ortius
arguit de singulari affirmatiua vel ne /
gatiua. cui^o oēs ēmini singulares sūt. q̄
nulla talis pōt cōueri p̄ acc̄ns. vt ista. i^o
homo est sortes que nō pōt cōueri p̄ ac
cidens nisi in istaz sor. est iste homo que
est cōuersio simplex. Sitr de ista negati
ua plato nō est sortes que cōuertitur in
illam. sor. nō est plato. q̄ etiam est cōuer /
sio simplex. q̄ in istis nō pōt mutari sup
positio cuz ēminus discretus semp stet
discrete nec pōt mutari singularitas.

3° quero quō cōuertitur iste null^o p̄c̄
byter fit diacon^o. aīam meaz tēdet vīte
mee. sortis interest legere. platoni placz
disputare. Marcū delectat audire. Tu
lium tēdet rīdere. Al̄icerone bñ fit rī /
denti. 4° q̄ro quō cōuertunt iste. albū
fuit sor. nīgrū erit plato. album cōtingit
esse nīgrum albū pōt esse nīgrū. albū de
sinit esse nīgrū chī^o intelligit cognosco
rosam. 5° quero quō cōuertitur iste.
necessario de^o est creās necessario deus
tu es ita fortis. sicut aliq̄s homo fortis
est fortior platone. fortis est fortissim^o
istoz tu differs ab oī hoīe. omis homo
ab omni hoīe differt tñ hō est albus hō
tñ est alb^o. oīs homo p̄c̄ fortē currit.
oīs homo inq̄tum rīsbil^o est aīal. imedi
ate ante hoc tu fuisti alb^o. iaz incipit cē
omne quod est forma est totum qd est
in mūdo. semp erit aliq̄s homo ab cter /
no fuit deus. infinitus numerus est fini
tus. Sexto quero an p̄positiones
modales tam de sensu composito quaz
de sensu diuiso possint conueri z si sic
quō conuertuntur.

Ad hec sunt duo modi respondendi
Primus modus est cōmunis q̄ p̄ quanti
tatem intelligit vniuersalitatem p̄ticu /
laritatē. rē. z pōnt quatuor cōclusiōes.

Prima conclusio. Nō omnis ppō alicui⁹ q̄statis pōt cōuerti simplr. Hanc cōclusionē pbat p̄mū argumentū z etiā x̄sus ille. Feci simplr. p quē designat q̄ solum v̄lis negatiua z p̄ticularis affirmatiua ouertunt simplr. De singulari aut affirmatiua de p̄dicato cōi. vt dicendo sor. ē homo an possit cōuerti simplr fm hanc viam est dubium. Quidam dicunt q̄ nō z q̄dā q̄ sic. isto modo conuertendo iste homo est sor. capias quod placet Singularis ē negatiua nō est ouertibilis simplr. vt sor. nō est hō.

2^a conclusio. Nō ois ppō alicui⁹ q̄statis pōt p accidēs cōuerti. Hanc cōclusionē pbat fm argumentū z etiā x̄sus ille. Conuertit eua p acci. p quem denotat q̄ solum v̄lis negatiua v̄lis affirmatiua cōuertunt p accis. 3^a conclusio. Non ois ppō alicui⁹ q̄statis est ouertibilis simplr vel p accidēs. Hec cōclusio p̄ quia p̄ticularis negatiua nō est conuertibilis simplr nec p accis. quare zc. 4^a conclusio correlarie sequitur ex istis z r̄siua ad dubiū est q̄ nō quelibet ppō pōt conuerti simplr vel p accidēs sed soluz ille designate p illum x̄sum.

Feci simplr ouertitur eua per acci. Hec cōclusio p̄ ex dictis. Et fm hanc viā p̄ r̄siua ad duo p̄ma argumenta.

Secūdus modus r̄ndendi quē de mēte magr̄ reputo. ponit etiā quatuor cōclusiones intelligēs p quantitātē sup̄pōnem. Prima 1^a Nō ois ppō alicui⁹ quantitatis pōt cōuerti simplr pbat. quia p̄ticularis negatiua nō pōt cōuerti simplr. vt illa. aliquod aīal nō est homo. nisi dicas q̄ ouertat in illā nullus hō est oē aīal. sed ostenditur q̄ nō sic ouertit simplr q̄ nō remanet eadē sup̄positio. q̄ non sic ouertit simplr. cōia t̄z. z aīas pbat. quia li aīal in p̄ma stat determinate. in 2^a oīfuse t̄m. q̄d p̄bo. q̄ ista ppō. nullus hō est oē aīal equalit̄ illi. q̄libet hō nō ē oē aīal q̄ negatio postposita facit egpolle- re orio. z t̄m in illa vt p̄z li aīal stat oīfuse

t̄m. q̄ z in alia. Et si arguts. q̄ fm magr̄strum in capitulo illo. s. p̄ maiori euidētia. Quicūq̄ duo signa distributia quoz vnum est affirmatiuū. z aliud negatiuū cadūt supra eūdem terminū faciūt illuz stare determinate. q̄ dicēdo nullus homo est oē aīal li aīal stat determinate. z sic oēs t̄mini supponūt eodē mō et sic erit conuersio simplex.

Ad hoc dī q̄ magr̄ itelligit q̄ illa duo signa imediate cadūt s̄ aliquē t̄minuz nō aut q̄m mediate. vt si diceret nō q̄libz homo est aīal. li homo bñ stat determinate. sed nō est sic in p̄posito q̄re. zc. 2ª cōclusio. Nō ois ppō alicui⁹ q̄statis pōt cōuerti p accis. Hec cōclusio pbat. quia singularis que soluz ē ex t̄minis singularib⁹ nō pōt sic cōuerti. vt iste hō est sor. iste homo nō ē sor. q̄ nō pōt mutari sup̄pō in istis. Si aut magr̄ videt dicere op̄positūhui⁹ conclusionis in aliquo loco vt saltē in logica magna. vbi dicit q̄ omnis ppō est cōuertibilis p accis dicatur q̄ loquitur de ppōibus factis nō solū ex terminis singularib⁹. 3^a conclusio Omnis ppō alicui⁹ q̄statis est conuertibilis simplr vel p accidēs. p̄ cōclusio quia siqua est que nō possit cōuerti simplr vt p̄ticularis negatiua illa pōt ouertit p accidēs. Et siqua est que nō possit ouertit p accidēs vt singularis de omnib⁹ terminis singularib⁹ ille possunt cōuerti simplr. q̄ conclusio x̄a. 4^a cōclusio r̄siua ad dubiū. Omnis ppō mundi ē ouertibilis simplr vel p accidēs pbat quia in q̄buscūq̄ pōt seruari eadē qualitas z sup̄positio possunt conuerti simpliciter. z in quibuscūq̄ eadem qualitas z nō sup̄positio possunt conuerti per accidēs. sed in omnibus ppōibus mundi pōt seruari eadem qualitas z sup̄positio vel eadem qualitas z nō sup̄positio ergo omnes possunt conuerti simplr vel p accidēs.

Ad argumenta q̄ respondēt fm hanc viam. Ad p̄mū dicitur q̄ vniuersalis

affirmatiua potest ouertisimplr vt ista
ois homo est aial ouertit sic tm aial est
homo r non couertitur simplr vt dicit
arguedo. picularis aut negatiua cedo
q nō conuertit simplr. Ad fm cedi
tur q tam picularis affirmatiua q ne
gatiua conuertit p accidēs sicut couer
tūtur in argumēto. r cum improbas ga
ouerfa est va r ouertēs falsa cedo. q n
ouertunt p acciēs sic negat. cōia q sola
ouerfio simplex est bona cōia fm mgrm
Et si replicares o has rñsiones q vltis
affirmatiua nō ouertit simplr fm illum
xsum. Feci simplr rē. nec picularis per
accidēs. Dicit vt dicit magr q ponitur
ille xsus grā exempli. Ad 3^m cū qrit
quō iste ouertunt dicit qd ouertunt sic
dicit. Sed aduerte pus vñū obseruādū
q si vis ouertere aliquā ppōem de ver
bo adiectiuo resoluas pus ipm in xbus
substantiuū r suū picipiū postea facias
trāspōem extrēmōz attēto hocq termi
nū idem significēt r eodem mō facta trā
spōe sicut ante r hoc in conuersiōe sim
plici. Dico q idem significant q si p trā
spōem vni⁹ extrēmū in locū alterius nō
significarēt idem nō potes transponer
vocalr lz intelligatur esse transpositus
fm intellectū vt dicēdo infinita sunt fi
nita. tu non recte dicerēs finita sunt ifi
nita q li finita nō idem sūt cū prius ten
tum fuerit sine cathegorematicē r nūc ca
thegorematicē. sed dices infinita finita
sunt r sicut conuersa est va ita ouertēs
dī ē r eodē mō q r si significet idē lz n
eodē mō q si nō suppoit eodē mō nō ē fa
cta recte conuersio. Hoc notato facilit
declaro quō ille ppōes assignate couer
tūtur. pma in illam nullus fies diacon⁹
est presoyter fa in illā aliqd qd tēdet vī
te mee in aia mea. 3^a in illam aliqd cui⁹
interest legere est sor. 4^a in illam aliqd
cui placet disputare est plato. 5^a in illā
aliqd quod delectat audire est Marc⁹
6^a in illā aliqd quod tēdet rñdere ē Tu
lius. 7^a in illam aliqd a quo bene fit rñ

dentī est Cicero. omnes iste couertunt
sic simplr. Ad 4^m dicit q ille couer
tuntur sic. pma in illam fortes aliqd al
bum fuit vel in istam pteritus sor. ē vel
fuit albus. secūda in istam plato aliqd
nigrum erit. vel in istam. plato est vel
erit nigrum. 3^a in illam contingens esse
nigrum est vel cōtingit esse albū. 4^a in
illam potēs esse nigrū est vel pōt ēē albū
5^a in illam desinēs esse nigrū erit vī de
sinīt esse albū. 6^a in istam intellectū ab a
liquo est vel est intelligibile esse chime
ra. 7^a in istā cognoscēs rosam sum ego.
Et lz qdam velint vt dicit magr in logi
ca magna q nulla de xbo ampliatiuo tā
a pte ante q a pte post tam ad possē esse
q ad nō possē esse fit pprie couertibilis
nō tam vīdeo aliqd incōueniens o nos.
Magr entm tunc sequitur opionem illo
rum de hoc tñ nō est demōstratio seque
re qd placet. Ad 5^m dicitur q sic con
uertit pma in illam necessario aliqd est
de⁹ 2^a in illā de⁹ creans necessario est. 3^a
in illam ens ita forte sicut aliquis homo
es tu. altera in istam ens fortius platōe
est fortes. 4^a in istam ens fortissimū isto
rum est fortes. 5^a in istam differens ab
omni homine es tu focla in istam disfe
rens ab omnibomine est homo. 6^a in il
lam onine album est homo socia in istā
homo tātum albus est. 7^a in istam omne
currens. de specie est nō sor. 8ª etiam in
illam tantum aial est homo inqūtum rñ
bilis. 9^a in illam immediate ante hoc alī
quod album fuisti tu. 10^a in istam quod
incipit esse omne. quod est est verum ga
pma implicite subordinatur huic veruz
est q iam incipit esse omne quod est. 11^a
in istam formica totum quod est in mun
do est. 12^a in illam semp aliqs homo erit
futurus. 13^a in illam deus ab eterno fuit
14^a in illam infinitus numerus finitus
est. Et nota q plures species conuersio
num ponit magister in logica magna et
in quibuscūq remanet eadem supposi
tio simplex conuersio est. si autem in ali

quibus mutatur. conuersio p accēs erit
 Ad 6^m secundum hanc viam dicitur
 q^d modales de sensu composito 7 de sen
 su diuiso possunt conueri simplr 7 per
 accidens. Simplr quidam cōuertuntur
 quando fiet de subiecto p^rdicatum 7 ecō
 uerso manente eadem qualitate 7 quan
 titate idest suppositione. Per accēs
 vero quando mutabitur suppositio exē
 plum in modalibus de sensu composito
 vt necesse est omnem hominem currere
 conuertitur simplr in illam omnem ho
 minem currere est necesse sed per acci
 dens conuertitur in istam aliquem ho
 minem currē est necesse. In illis autem
 de sensu composito aut totum dictum ē
 subm̄ 7 modus p^rdicatur. aut ecōuer
 so exemplum in modalibus de sensu di
 uiso vt ista nullum hominem possibile
 est currere conuertitur in illam nullum
 currēns possibile est esse hominem. In
 istis enim de sensu diuiso aut subiectus
 dicti puta accusatiuus casus est subiec
 tum infinitiuus est p^rdicatum: aut ecō
 uerso modus autem nec ē ex parte sub
 iecti nec p^rdicati sed semper iūgitur cū
 verbo vt determinet ipsum. est enim de
 terminatio ipsius sicut adiectiuum ē de
 terminatio substantiū. Vel aliter po
 test dici ad 6^m secundum viam cōmunē
 distinguendo ppositionem modales q^d
 quedam est de sensu composito quedā
 vero de sensu diuiso. Propositiones de
 sensu composito nō possunt cōueri nec
 simpliciter nec p accēs q^d nullius quā
 titatis sunt. possunt autem cōueri lar
 gius accipiendo cōuersionem q̄ hic per
 vnam spēm conuersionis que cōuersio
 preter quantitatem dicitur que est trās
 positio extremorum cuius alterū extre
 mū caret quantitate logicali p quam cō
 uersionem breuiter cōuertuntur propo
 sitiones equiuales facta transpositō
 ne extremorum quarum nulla est alicu
 ius quantitatis vel saltem altera sicut cō
 uertitur vniuersalis affirmatiua in ex

clusiuam de terminis transpositis dicē
 do omne currens est homo tantum ho
 mo currit 7 sic cōuertitur modales de
 sensu composito vt ista possibile est so
 tem currere in istam so:tem currere est
 possibile. Et hanc viā sequitur magister
 in logica magna. Propōes autem mo
 dales de sensu diuiso cōuertuntur sicut
 ille de inesse vt dicit p^rhs in pmo p^rorum
 Nam vniuersalis negatiua 7 particula
 ris affirmatiua cōuertuntur simpliciter
 vniuersalis negatiua 7 v^ris affirmatiua
 cōuertuntur p accēs 7 hoc dico de ppo
 sitionibus de necessario 7 impossibili et
 possibili vt ordinantur in figura. Pro
 positiones vero de possibili put idem ē
 q^d cōtingens conuertitur sicut iste de cō
 tingenti que per oppositas qualitates cō
 uertuntur vt exemplis declarabo 7 exē
 plificando p^rponam modum sicut fa
 cit philosophus licet intelligatur mod^o
 mediate. Vniuersalis negatiua vt ne
 cesse est nullum b esse a conuertit i vni
 uersalem negatiuam scilicet in illam ne
 cesse est nullum a esse b quia ex opposi
 to secunde infertur oppositum p^rme ga
 oppositum secūde est nō necesse est nul
 lum a esse b. que equiualeat huic possibi
 le est aliquod a esse b ad quam sequitur
 possibile ē aliqd b eē a q^d dicit p^rme p^rpo
 nī igitur p^rma conuersio est bona.

Particularis affirmatiua vt necesse
 ē quoddā b esse a cōuertitur in p^rsentia
 rem affirmatiuā. s. in istam necesse ē qd
 dam a esse b q^d ex opposito 2° infert^r op
 positum p^rme. Oppositū enim 2° est non
 necesse est quoddā a esse b q^d ex p^rsentia hu
 ic possibile est nullū a esse b q^d conuertit in
 hāc possibile ē nullū b eē a q^d dicit p^rme
 p^rpoi nō. n. capit h possibile put est idē
 q^d cōtingēs. sed in suo toto sigto vt com
 p^rehēdit nec^m 7 cōtingēs.

Vniuersalis affirmatiua vt necesse
 est omne b esse a conuertitur per acci
 dens sic necesse est aliquod a esse b quia
 ex opposito 2° infertur oppositum p^rme

Oppositum enim prime est non necesse est aliquid a esse b que egpollet huic possibile est nullum a esse b que ouertit in hanc possibile est nullum a esse b que contradicit p^o propositioni. Propositiones vero de im possibili et possibili in suo toto sigto conuertuntur eodem modo sicut illo d^o ne cessario. ideo gratia breuitatis relinquo Propositiones x^o de contingenti et de possibili put possibile conuertitur cum contingenti opposito modo conuertunt ad illas de inee q^o in illis de inee de sub iecto fit p^odicatus et conuerso et semper remanet eadem qualitas licet non semp maneat eade quantitas In istis vero q^o fit subiectu vel predicatum remane at eodem modo et mutat qualitas. Ra tio huius est q^o vt dictum est illa est bona conuersio in q^o sicut est x^oitas i. p^ooe conuersa ita est in conuertente si autem de subiecto fieret p^odicatu et maneret eadem qualitas non inueniret i o^o ma teria x^oa inmo in aliqua eet antecedens verum et consequens falsus. x^obi gratia contingit nullu hominem esse album il la est x^oa q^o hoc contingere pot si autem conuertatur sic contingit nullu hoiem esse album hec e falsa. ponit enlz q^o fortes sit modo albus nunq^o poterit continge for tem no ee hoiem sit aut conuersio in di uersa qualitate. Nam cu contingens sit triplex. s. natu raru et ad vtrilibz vt con tingit hoiez ee album vt in pluribus vt con tingit hominem habere duos pedes. vt in pauciorib^o vt contingit homine ee mo nachu. ad vtrilibet d^o illud quod a tot potest remoueri quot pot ince et sic ne gatiua et affirmatiua sit vere sunt. conti gens vt in pluribus non conuertit i co tingens vt in pluribus sed in contingens vt in pauciorib^o. vñ ista contingit nulluz hoiem ee cecū conuertitur in illa contin git oem hominez ee cecum. p^o est contin gens in pluribus. 2° in paucioribus. Eo dem modo contingens in paucioribus con uertitur in contingens vt in pluribus. Nam si contingit i plurib^o deficit i paucio

ribus. et si contingit in pauciorib^o. deficit i pluribus h^o ample vide p^o prior^o. Haruz conuersionu simplex est vltior q^o vlt^o si co uersa est vera et conuertens.

Utrum quelibet conuersio sit bona consequentia.

Quia. Aliqua e co uersio sim plex que non est bona c^ontia. ergo non quelibet conuersio est bona consequentia tenet c^ontia. antecedens pbatur quia ista e conuersio simplex nul lum animal est ois ho. ergo aliquis ho n est animal q^o est transpositio subiecti in p^odicatu et conuerso manete eade qualita te q^o vtraq^o est negatiua et q^ontitate idest suppositione q^o t^oni eode modo suppo nunt in vtraq^o q^o li aial in vtraq^o stat di stributiue vt p^o et li homo stat determi nate. In 2° patet. in prima pbat p^o ma glstrum i cap^o. p^o maloz euidencia di. q^o q^o duo sig^o distributiua q^o vnum est af firmati^o et aliud negatiuu cadunt supra eude ti^o faciut stare d^oinate sed h^o e ita g^o r^o. et t^oni ans e v^o vt p^o et c^ontis sim. Si militer arguit de i^o nullus ho e ois ho ergo ho non est aliquis ho q^o ista est co uersio simplex vt superior et t^oni ans e ve rum et c^ontis falsum ergo r^o. 2° sic Aliq est conuersio p acc^ons que no e bona c^ontia ergo non ois conuersio est bona c^ontia. te net c^ontia. ans pbat q^o ista est conuersio per accidens. ois homo est aial. ergo o^o animal e ho. vt patet per diffinitioz con uersionis p accidens. q^o e transpositio sub i in p^odicatu et co manente eade qualita te. sed mutata quatitate. i. suppositione et tamen no est bona consequentia. quia ans est v^o et consequens falsu. Similiter non valet illa c^ontia. aliquod aial no e ho ergo nullus ho est aial. q^o ans est veruz et consequens falsum. et t^oni e conuersio p accidens. vt p^o p^o elius diffinitionez. qua re r^o. 3° sic. Aliqua est conuersio p co trapositione que non e bona c^ontia. g^o r^o. c^ontia nota. ans pbatur p^o sic. quia illa c^ontia non valet. aliqua rosa no suba. g^o aliqua

nō suba non ē nī rosa. ⁊ tñ ē ouersio per
 3° positionem. vt p3 per diffinitiones ei⁹
 g^o rē. cōia nota cū minorī. maior pbat⁹
 q^o aīis ē verum. posito q^o nulla rosa sit.
 ⁊ tñ cōis est falsum. q^o 3° dictoriū est ve-
 rum. s. oīs non suba est non rosa. q^o pre-
 dicatur supius de inferiori affirmatiue
 2° q^o ista consequentia nō valet. chimē-
 ra. non est animal. g^o aliquod nō animal
 non ē non chimera. ⁊ tñ est ouersio per
 3° positionē. g^o rē. cōia nota cū minorī p
 diffinitiones eius. maior probat q^o aīis ē
 verum. vt patet ⁊ cōis falsum. q^o 3° tradi-
 ctoriū est verū. s. omne nō animal est
 nō chimera. 3° sic ista cōia nī valz. aliq^o
 homo nō ē albus. g^o aliquod nō albus nī
 est nō homo. ⁊ tñ est cōuersio per 3° po-
 sitionem. g^o rē. cōia nota cū minorī. ma-
 ior pbat⁹ q^o posito q^o null⁹ homo sit
 aīis ē verum. vt patet. ⁊ tñ cōis ē falsū
 q^o 3° dictoriū ē verum. s. omne nī albus
 ē nī homo. 4° sic ista cōia nō valet oīs
 substantia nī ē ens. g^o omne nō ens nī est nī
 suba. ⁊ tamen est ouersio p 3° positiones
 g^o rē. cōsequentia nota cū minorī. ma-
 ior probatur. q^o antecedēs ē verum. vt
 patet ⁊ cōsequēs falsum. quia ad cōse-
 quēs sequitur. ergo omne non ens ē a 3°
 adiacēte ad secūdum adiacēs quod ta-
 mē est falsum. Quinto quia ista cōse-
 quentia nī valet. homo albus nī ē animal
 ergo quoddam nī animal non est nō ho-
 mo albus ⁊ tamē ē cōuersio per cōtra-
 positōem. ergo rē. cōsequentia nota cū
 minorī. maior probatur. quia antecedēs
 est verum posito q^o nullus homo sit al-
 bus ⁊ consequēs falsum cum cōtradi-
 ctoriū sit verum. quare rē.

Ad hec sunt duo modi respōdēdi.
 Unus est magistri qui vult q^o non que-
 libet cōuersio sit bona. cōsequentia. sed
 solum cōuersio simplex vniuersaliter
 est bona consequentia cōuersio autem
 per accidens ⁊ per contrapositionem nī
 vniuersaliter est bona consequentia. q^o
 stat cōuersam esse veram ⁊ conuertē-

tem falsam. vt probant duo vltima ar-
 gumenta. ⁊ hanc opinionem tenēdo re-
 stat respondere ad primū argumentū.

Ad primum ergo dicitur negādo aī-
 cedēs ad probationem negatur maior.
 s. q^o illa sit cōuersio simplex. s. nullum
 animal ē oīs homo. g^o aliquis homo nō
 est animal. ⁊ ad probationem dicitur q^o
 nō remanet eadem quāritas. i. supposito
 i vtraq^o quia lī homo in prima stat cōsu-
 se tātum i secunda x^o dectinate. q^o i se-
 cunda stet determinate patz. ⁊ q^o i pri-
 ma stet confuse tātum probatur quia l^o nū-
 lum aīal ē omnis homo equiualeat huic
 omne aīal nō est omnis homo vbi lī hō
 stat confuse tñ. ⁊ ad probationem cū
 dicit⁹ fm magistrū q^o duo signa distri-
 butiua rē. dicitur q^o magister intelligit
 q^o cadunt immediate qualiter nō est h.

Et ad aliud cōsimiliter dī q^o nō ē ouer-
 sio simplex propter eādē causam. Ali-
 us modus est communior qui vult q^o q^o
 libet bona cōuersio sit bona consequē-
 tia ⁊ probat vtr de cōuersione simpli-
 ci ⁊ p accīs ⁊ p 3° positionē per hoc p^o-
 cipium. Quia ex opposito consequent⁹
 sequitur oppositum antecedentis. ideo
 consequentia est bona. Et huius opini-
 onis videtur fuisse Boetius intracta-
 ctu de sillis cathegoricis qui loquēs
 de cōuersione propositionū dicit. Con-
 uertuntur autem ille vt dictū est. quo-
 tiens commutatis terminis simul vere
 sunt vel false. Insuper dicit q^o vniuer-
 salis affirmatiua ⁊ particularis negati-
 ua non conuertuntur sibiipsis simplici-
 ter quia stat vnam esse. veram. ⁊ aliam
 falsam. Similiter particularis affirma-
 tiua ⁊ particularis negatiua non conuē-
 runt per accidens propter illud idē
 Ecce q^o manifeste vult Boetius q^o oīs
 cōuersio sit bōa consequentia ⁊ hanc
 opinionem tenendo quam non reputo
 inferiorē opinionē magistri cū ci vi-
 deantur assentire viri doctissimi vt
 Boetius ⁊ plures alij. Restat respōdē

ad omnia argumenta preintelligendo q
per quantitatem hec opinio nō itelligit
suppositionē s; vltatē picularitatē zc

Ad primum g negatur anis. ad proba
tiōez negatur maior. s. q ista sit conuer
sio simplex. z ad probatiōez dicitur q
non manet eadem quantitas quia p^a est
vniuersalis. s. nullum animal est omnis
homo z secūda est particularis aliquis
homo nō est animal. Et cōsimiliter ad
aliud responderetur. Ad 2^m negatur
antecedens. ad probatiōē negatur ma
ior quia nō mutatur quantitas cū vtra
q sit vniuersalis sed illa omnis homo
est animal conuertitur sic aliquod ani
mal est homo z tunc a conuersa ad cō
uertentem est optima consequentia.

Ad aliud negatur minor scilicet q il
la sit conuersio per accidens. quia par
ticularis negatiua non potest conuerti
per accidens. soluz enim designate per
illum verbum cōuertuntur per accidēs
scilicet Eua per acci. Et si dicitur q cō
petit sibi diffinitio conuersionis per ac
cidens quia est transpositio subiecti in
predicatum z e conuerso manente eadē
qualitate. sed mutata qritate Ad intel
lectum tuum dicitur q non est debita
transpositio qualiter intelligitur in dif
finitione i^a quare zc.

Ad tertium pro ista opinione defen
denda duos modos respondi sum
imagīnatus quorum prius facillior est
Secundus vero subtilior. Primus pre
mittit quis terminus est infinitabilis i
proposito z dicit q due conditiones re
quiruntur. prima q vnam naturā que
existat ponat que posset negari per ne
gationem additam. Ideo li chimera nō
est terminus infinitabilis in proposito.
li rosa non est terminus infinitabilis in
proposito si nulla rosa sit li homo non
est terminus infinitabilis in proposito
si nullus homo sit li homo albus non
est terminus infinitabilis in proposito

si nullus homo albus sit.

Secunda conditio q terminus infini
tatis nostras derelinquat
propter hanc terminus transcendens
puta li ens non est infinitabilis quia ne
gatio addita sibi negat omnem naturā
ita q nullam derelinquit. Et propter
hoc patet responsio ad omnia argumē
ta quia nulla illarum propositionum ē
conuertibilis per contrapositionem il
lis casibus stantibus. Et si contra pri
mam conditionem arguis. sic quia po
siro q nullus homo sit. ergo quero a te
an li non homo sit terminus finitus v
infinitus ex quo omnis terminus est fi
nitus vel infinitus. z non potes dicere
finitus vt patet per diffinitionem ter
mini finiti. ergo est infinitus contra te.
Confirmatur quia li homo est termi
nus finitus in tali casu. ergo addita ne
gatione erit infinitus. Item primo per
ibermentas vbi agitur de termino fini
to z infinito. hec conditio non ponitur
ab aliquo doctore. bene enim posuit q
terminus infinitus negat vnam natu
raz sed non ponunt que existat propter
hec argumenta hic modus suspectus
est. Potest tamen defendi z ad argu
menta responderetur. q aliud est quere
re absolute de termino finito z infini
to. z aliud est querere in proposito id
est fin q ex ipsis terminis finitis vel in
finitis potest fieri conuersio per con
trapositionem.

Absolute enim concedo q non ho
mo est terminus infinitus. in proposi
to tamen non est id est non est talis ter
minus infinitus fm quem possit fieri
conuersio per contrapositionem. Et ad
confirmationem similiter z ad auctori
tatem aliorum similiter q loquuntur ab
solute z nō i proposito. Sub alijs tamē
verbis potest dici idem scilicet q sub
lecto manente propositio conuertibilis
est per contrapositionem. aliter non id

est si subz supponat p aliquo existente.

Alius modus respondendi subtilior
et magis conformis Boetio cum sit ex-
tractus ex dictis eius hinc inde premit-
tit duo. primum q secundum Boetium
in primo peribermienas ubi agitur de
termino infinito. Terminus infinitus
potest vere affirmari tam de eo quod n
est q de eo quod est. Unde sicut illa
est vera asinus est n homo ita illa chi-
mera est non homo. et non valet a ter-
tio adiacente ad secundum. ergo chime-
ra est q terminus infinitus e distractiu?
cum tam de non ente q de enti verifica-
bilis sit. et ita a proposito chimera est n
homo simpliciter conuertitur in illam
non homo est chimera. ergo quemad-
modum talis terminus infinitus potest
vere affirmari tam de non ente q de en-
te. ita e contra de termino infinito po-
test vere affirmari tam non ens q ens.

Secundo premittit de mente Boe-
tij i syllogismis cathegoricis capitulo de
conuersione per contrapositionem q
illa propositio quoddam non animal
non est non homo significat q quedaz
res que ani nal n est. homo e siue quod-
dam non animal homo est cuius ratio
est quia secundum ipsum in primo per-
ibermienas sicut ex affirmatiua de. pre-
dicato infinito sequitur negatiua de p-
dicato finito ita e contra. Unde sicut
valet sortes est non homo. ergo sortes
non est homo ita e contra. Ita ergo. p-
positio quoddam non animal non est
non homo equiualeat illi quoddam non
animal est homo. Et si contra primum
premissum arguatur. quia dicit Boetius
in primo peribermienas q terminus in-
finitus est qui vnam naturam destrui-
t et infinitas derelinquit. ergo no potest
affirmari vere de non ente. Dicitur q
terminus infinitus dicit duo principa-
liter negationem nature. Secundario
vero positionem alterius indetermina-

te tamen. et sic quo ad principale loqui-
tur Boetius in proposito nostro quo
autem ad totale simul loquitur in par-
te in qua allegas ipsum et sic patet q n
contradicit sibi ipsi.

His premissis ad primum dicitur ne-
gando q ista consequentia non valeat
aliqua rosa non est subiecta. ergo ali-
qua n e substantia non est non rosa et
cum probas quia antecedens est veruz
et consequens falsum posito casu. nego
q consequens sit falsum immo est ve-
ruz. quia equipolet illi aliqua non sub-
stantia est rosa per secundum presup-
positum. et q ista sit vera in casu proba-
tur. quia sequitur aliqua rosa non est
substantia. ergo aliqua rosa est non sub-
stantia. tunc ultra ergo aliqua non sub-
stantia est rosa per conuersionem sim-
plicem. Et cum dicit q contradictori-
um est verum. nego. immo est falsum
quia sequitur omnis non substantia est
non est rosa. ergo omnis non substan-
tia non est rosa. tunc. ultra ergo nulla
n substantia est rosa illa est falsa quia
contradicit illi vere aliqua non substan-
tia est rosa. Et si arguis contra quia su-
perius predicatur de inferiori affirma-
tiue hic omnis non substantia est non
rosa. ergo est vera. Dicitur negando co-
sequentiam loquendo de istis proposi-
tionibus prioristice prout li est dicit ee
existere quia ista est falsa in casu magi-
stri omnis rosa est substantia ubi etiaz
superius predicatur de inferiori affir-
matiue. Et consimiliter patet responsio
ad alia. Ad quartum tamen dici po-
test q. non est conuertibilis per con-
trapositionem ista propositio quia li
ens non potest infinitari quoniam ad-
dita negatione nullam naturam dere-
linquit.

Utrum diffinitio propositionis ipo-
theticae sit bene data.

Intra. Copu

latina et disiunctiva non sunt ipoteticae et tamen quilibet illarum habet plures categoricas coniunctas per notam copulationis disiunctionis. ergo disiunctio mala. consequentia tenet cum minor quia tunc alicui deberet definitio cui non competit definitio. maior probatur quia ipotetica dicitur quasi suppositiva. sed nulla harum est suppositiva quia habet harum simpliciter enunciat et non cum suppositione quare etc. Confirmatur quod sole conditionales sunt ipoteticae. et non copulativa et disiunctiva. nota tenet et antecedens probatur. per Boetium in tractatu suo de syllogismis ipoteticis circa principium dicitur. Propositio vero omnis aut categorica est quod predicativa dicitur aut ipotetica quod adiectiva vocatur. Item per ab eodem in primo topicorum suorum dicitur. Conditionali sunt propositiones quae greci hypotheticas vocant propositiones sunt simplices propositiones quarum quod prius est dicitur ante quod posterius dicitur. et quod locis per quod vult solum ipoteticas esse adiectivas. 2° sic Si antiphras est alba antiphras est coloratus hoc est propositio ipotetica et tamen non sunt coniunctae plures categorice. et etc. nota nota cum maiori quia est adiectiva minor probatur quod partes eius non sunt categoriae quod propositio categorica est adiectiva. ille autem non sunt adiectivae. et non sunt categoriae etc. 3° sic Ista est ipotetica omnis homo currit sed tu es homo et tu curris et tamen non coniunguntur plures categorice per aliquam dictam non etc. et nota tenet cum maiori quia est syllogismus et est propositio vel categorica vel ipotetica. non categorica. et ipotetica. minor probatur quod non est nota conditionis copulationis et disiunctionis. si dicitur est nota rationis licet quod quae equaliter note conditionis. Contra illa nota et non coniungit plures categoricas sed unam categoricam cum una ipotetica quod ante est una ipotetica et consequens una categorica. deinde sunt plures note quod copu-

lationis et rationis. et non magis debet dici ratio licet quod copulativa. sed non potest simul et semel esse utraque ergo nulla est etc.

4° Iste sunt ipoteticae quia tu curris tu moveris. similiter cum tu curris tu moveris similiter ubi tu curris tu moveris et tamen non coniunguntur plures categorice per aliquam notarum dictarum. ergo etc. consequentia nota cum minor. maior probatur quod quilibet illarum est propositio. ergo categorica vel ipotetica. non categorica quia categorica habet subiectum predicatum et copulam principales partes sui qualiter non habent ille. ergo est ipotetica. Confirmatur quia ista est ipotetica cum homo est animal est et tamen non sunt coniunctae plures categorice per aliquas dictas notarum ut per 3° et etc.

Ad primum dicunt quidam quod propositio potest dici ipotetica dupliciter. Uno modo secundum etimologiam vocabulorum. Alio modo secundum communem usum loquendi. primo modo sola conditionalis est ipotetica quia sola est suppositiva.

Secundo modo tamen copulativa et disiunctiva quod conditionalis est ipotetica. et per hoc etiam patet ad confirmationem. Vel aliter dicatur quod multoties aliud est a quo nomen imponitur ad signandum et aliud est illud quod significat ut per 3° a lapide quod imponitur ad signandum a leione pedis significat tamen aliud quod leione. Ita hoc nomen ipotetica imponitur ad significandum a conditionali siue suppositiva propositio. aliud tamen significat. quod non solum conditionalem sed copulativam et disiunctivam. principaliter tamen significat conditionalem quod aliam speciem cum ab illa sit denominatum. et sic per 3° ad argumentum et ad confirmationem. Ad 2° dicitur quod per categoricas habet intelligimus tamen has categoricas quod quae habent modum categoricam. propositio autem habet modum categoricam quod habet subiectum predicatum et copulam principales partes sui quod ubi non sit ha categorica. ut in argumento

arguitur. quare rē. Ad tertium dicitur sicut ibi. Ad replicam negatur q̄ illa nota non cōiungat plures categoricas. et cum dictis. coniungit vnam categoricam cum vna ipotetica. concedo. ergo. non coniungit plures categoricas. nego consequentiam. licet enī nō cōiungat duas categoricas. precise sufficit q̄ coniungat plures categoricas vel sint due vel plures non curo. Et cū tu arguis ulterius q̄ sunt plures note. scilicet copulationis et rationis: cōcedo. ergo non magis debet dici rationalis q̄ copulativa. nego consequentiam: Immo dicitur rationalis quia principalis nota ē nota rationis. Uel potes dicere q̄ semper distinguenda est propositio in qua plures note sunt. vel velis q̄ prima sit principalis vel secunda. et respondetur consequenter. absolute tamen vna principalis est. Ad 4^m negatur maior.

Ad probationem nego q̄ non sint categorice. et cum tu arguis q̄ principales partes earum non sunt subm predicatorum et copula respondetur q̄ principales partes sunt subm predicatorum et copula. quia ille orationes sunt vt subiectum predicatorum et copula. Quando ergo principales partes propositionis sunt propositiones que non sunt vt subiectum predicatorum et copula illius propositionis. tunc propositio est ipotetica. sed si tales propositiones sunt vt subm predicatorum et copula illius tunc est categorica. et sic est in proposito. quia dicent quia tu curris tu moueris subiectum ē. q̄ tu curris. predicatorum ē tu moueris quia equualis huic q̄ tu curris est causa q̄ tu moueris facta resolutione illius note quia in hoc est causa. et ita dicatur de alijs. Ad confirmationem dicitur q̄ illa equualet conditionalis sūm Boetium in tractatu de syllogismis ipoteticis. Uel potes dicere q̄ est vna terminalis et consequenter est categorica et non ipotetica.

Utrum diffinitio conditionalis cuius speciebus sit bene data.

Entra diffini

tionem conditionalis arguitur sic. Ista est conditionalis. si antichristus esset albus antichristus esset coloratus et tamen non coniunguntur plures categorice. q̄ nulla illarum est indicata ergo rē. Secundo contra affirmatiuam et negatiuam arguitur probando q̄ conditionalis non est negatiua quando nota additōis negatur preponens negationem toti conditionalis. sic dicendo nō si sortes currit sortes mouetur. et arguitur ex fundamento auctoris modorum significandi. quia aduerbium est determinatiuum solum verbi vel participij. ergo non potest negare notam conditionis scilicet si. quia illa est coniunctio. q̄ si forte dicitur negando totam conditionalem negantur duo verba. et sic non est contra naturam aduerbij. illud nihil est. quia negare conditionalem non est negare antecedens nec consequens sed illationem sicut cum dicitur. non si tu es homo tu sedes: non negatur te esse hominem nec negatur te sedere: sed solum negatur illatio id est cōsecutio consequentis ex antecedente.

Tertio contra veritatem et falsitatem arguitur sic argumento magistrī. Aliqua est conditionalis vera cuius contradictorium consequentis stat cum antecedente. ergo diffinitio falsa. consequentia tenet. antecedens probatur q̄ hec conditionalis est vera et affirmatiua. nisi tu es animal tu non es homo. vt patet et antecedens est verum tu es animal et consequens falsum. tu non es homo. ergo rē. Quarto contra possibilitatem et impossibilitatem contingentiam et necessitatem arguitur sic. probatur q̄ non quilibet conditionalis possibilis est vera et necessaria. Nam iste sunt conditionales possibiles sūm identisbe

rū in tractatu de relatiuis. Aliqua propositio est et si illa sciatur a te illa est possibilis aliqua propositio est et si illa est vera tu es asinus. aliquod animal est et si illud est rudibile tu non es homo. et tamen nulla talis est necessaria ut ipsemet dicit loco allegato. ergo etc.

Confirmatur. Omne verum est possibile et non contra. ergo aliquid est possibile quod non est verum. ergo aliqua conditioalis est possibilis quod non est vera.

Ad hec breuiter responderetur. Ad primum dicitur quod diffinitio conditioalis sic intelligitur. Condicioalis est illa in qua coniunguntur plures categorice vel se habentes per modum categoricarum. Modo in proposito dico quod illa conditioalis assignata coniunguntur plures orationes se habentes per modum categoricarum.

Ad secundum dicitur quod sicut contra dictorum copulatiue potest assignari dupliciter. scilicet negatiue per negationes precedentem et affirmatiue per disiunctiuam affirmatiuam factam de partibus contradicentibus copulatiue. et sic dicendum est de disiunctiua. Ita ad propositum dicendum est de conditioali et ratioali quod dupliciter potest sibi assignari contradictorium. primo affirmatiue per aduersatiuam affirmatiuam factam siue compositam ex antecedente et opposito consequentis. Secundo per negationem precedentem. ubi gratia dictorum huiusmodi conditionalis. si tu curris tu volas est hoc aduersatiua. sed tu curris stat te non volare. et etiam potest assignari per negationem precedentem sic. non si tu curris tu volas.

Ad argumentum quod in contrarium respondet dupliciter. Paulus pugilensis dubio 2o. Primum dicit quod licet non est aduersatum sed aggregatum ex licet non et licet equalet uni aduersatiue. scilicet ad licet quis sicut in copulatiua negatiua tantum. versus licet non quantum licet vel et contra tantum valet licet

non vel quantum licet et licet ergo preponat negatio toti consequentie tamen intelligitur coniuncta cum licet ergo. et in mente est unus aduersatiuus cui subordinatur ille due voces. et ita dicatur de conditioali. Vel aliter dicit ipse potest dici secundum veterem doctrinam quod ex omni propositione sequitur suum dictum fore verum. Nam sequitur. homo est asinus quod hoc est verum quod homo est asinus. Ita possumus dicere quod ubi negatio preponitur intelligitur hoc complexum non est ita vel non est verum vel non sic est. Ideo tantum est dicere non si tu curris tu volas quantum si diceremus. non est ita vel non est verum vel non est sic. vel non sequitur si tu curris tu volas. Ita quod intelligatur aduersatiui negatiui aduersatio precedere sicut dicitur affirmatiue si tu curris tu moueris implicite est dicitur sequitur si tu curris tu moueris. et ita dicatur de consequentia. Quantum iste responsiones valeant tuo iudicio relinquo. Si enim recte ponderabis friuole sunt. Prima. negat quod licet non sit aduersatum et male. Secunda dicit quod intelligit unum verbum negatiuum per negationem ut non ita est quod si tu curris tu volas sequitur quod est categorica. aut sicut ipotetica non sit negatiua. Ideo aliter dicerem quod ad hoc ut propositio sit negatiua requiritur ut negatio neget illud quod est forma in ea. sed sicut verbum est forma in categorica. ita nota coniungens categoricas est forma in ipotetica. ideo requiritur ut negatio neget notam.

Et ad argumentum nego quod aduersatum determinet solum verbum vel participium. Nam dicendo sortem currere est non possibile. et ita est negatiua et tamen negatur modus qui non est verbum nec participium. Si tamen grammatici dicant hoc nolo negare auctoritatem grammaticorum sed dico quod habet intelligi euz grano falsis sic videlicet quod cum verbum sit illud quod principaliter importat compositionem quia si

ue per se sine cum alio sumant semper hoc facit. ideo principaliter habet negatio determinare verbum ex consequenti tamen potest determinare quodcumque importat compositionem. sed cum tales note coniungentes categoricas importent compositionem ideo negantur potest determinare illas quare etc. Ad 3^m dicit magister quod regule date de veritate et falsitate conditionalium respondent solum conditionalem denominationem tam a li si non autem indifferenter omnem conditionalem quia non conditionalem denominationem a li nisi quare etc.

Uel aliter tenendo quod intelligitur de vtraque negatur quia oppositum consequentis scilicet cum antecedente. Nam antecedens non est tu es animal sed hoc totum tu non es animal quod patet resolutione do li nisi si non et tunc oppositum consequentis. scilicet tu es homo non stat cum antecedente scilicet tu non es animal. Ad quartum respondet dicens per loco allegato quod quilibet illarum est conditionalis possibilis non tamen est necessaria. et facit argumentum contra se sic. Quilibet conditionalis possibilis est bona consequentia. quilibet bona consequentia est necessaria. ergo a primo ad ultimum sequitur quilibet conditionalis possibilis est necessaria.

Respondet quod nulla talis conditio nalis in terminis relatiuis ubi terminus relatiuus sequitur immediate notam conditionis est consequentia. huiusmodi sunt omnes iste conditionales propositae et ideo nulla illarum est consequentia. quia nec habet antecedens nec consequens. Relatiuum enim cum ad aliud refertur non est antecedens ad illud ad quod refertur. et ideo tales conditionales sunt vere vel false possibiles vel impossibiles sicut alie propositiones categorice particulares vel indefinite. Uel aliter possumus respondere et melius quod ille propositiones non

sunt conditionales sed sunt copulatiue quia in eis nota copulationis copulat partes principales. primam categoricam cum conditionali et est principalis nota. Nota autem conditionis non copulat principales partes. sed partes vnius principalis partis ut patet inueni.

Ad confirmationem concedo quod non omne possibile est verum et cum infera. ulterius. ergo non omnis conditio nalis possibilis est vera nego consequentiam quia arguitur a superiori ad suum inferius negatione postposita ac si arguatur non omne animal currit. ergo non omne homo currit.

Utrum definitio copulatiue cum speciebus suis sit bene data.

¶ Contra definiti-

tionem Copulatiue arguitur sic. Ista est copulatiua omnis homo est risibilis et contra et tamen non coniunguntur plures categorice. ergo et c. consequentia nota cum maiori. minor probatur quia li econuerso non est categorica cum ibi non sit subiectus predicatum et copula principales partes sui

Confirmatur quia ista est copulatiua. si tu esses homo et tu esses animal. et tamen non coniunguntur plures categorice hic. quia nulla illarum est indicatiua. quare etc. Secundo contra affirmatiuam et negatiuam arguitur ut supra arguebatur contra conditionalem. quia negatio cum sit aduerbum non habet determinare nisi verbum et consequenter non potest determinare illam notam etc.

Tertio contra veritatem et falsitatem arguitur argumento magistri sic ista copulatiua est vera. aliquod animal male est et si tu es illud tu es asinus. et tamen una pars principalis est falsa. ergo definitio mala. consequentia tenet

maior: probatur per resoluentes sic hoc est demonstrando brunellum. et si tu es illud tu es asinus. et hoc est aliquid animalis et aliquid animalis est et si tu es illud tu es asinus cum resoluentes hoc sunt et ipsa resoluta est haec minor: principalis probat scilicet quod una pars istius copulatiue est falsa. quia secunda est falsa cum non videatur significare aliud nisi si tu es animal tu es asinus. sed hec est falsa. ergo illa si tu es illud tu es asinus. Confirmatur quia ista copulatiua est falsa aliquid est et quodlibet est illud. Similiter illa. nihil est et quodlibet est illud et tamen quilibet pars est haec. ergo. tenet contra tiam cum maiori. quia prima significat quod aliquid est et illud est quodlibet. secunda significat quod aliquid est et illud est nihil. minor: probatur quia prima pars est necessaria. et secunda est una vniuersalis. cuius quilibet singularis quam nata est habere est vera et nulla alteri repugnat igitur quilibet pars est vera.

Quarto contra possibilitatem et impossibilitatem arguitur argumento magistri. Ista copulatiua est impossibilis. Omnis homo currit. tu es homo. et tu non curris. et tamen quilibet pars est possibilis et alteri compossibilis. ergo diffinitio mala. consequentia tenet maior: probatur. quia ex duabus primis partibus sequitur contradictorium tertie partis inuarij. ergo est impossibilis. minor: probatur. quia quilibet illarum est possibilis et quaecumque illarum duarum sumantur sunt compossibiles. ergo. Confirmatur quia ista copulatiua est possibilis. deus est et antichristus est homo ut patet. Et secunda pars impossibilis probatur. quia si homo supponit solum presentibus hominibus. sed est impossibile quod antichristus sit homo qui est. quia facio istam consequentiam. antichristus est homo qui est. et isti sunt omnes homines. ergo antichristus est iste homo. vel antichristus est iste homo. et sic de alijs. Ista consequentia est bona. quia licet descendere sub illo termino homo diffinitio. et consequens est impossibile. ergo et antecedens per decimam regulam Strodi. et non est impossibile pro secunda parte. ergo pro prima.

Quinto contra necessitatem et contingentiam arguitur argumento magistri. Ista copulatiua est necessaria. non nullus deus est et tu es homo. et tamen secunda pars est contingens. sed tu es homo ergo. confirmatur quia aliqua est copulatiua que non est necessaria nec contingens. ut ista tu curris et tu volas. ergo diuisio insufficientis.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum dicitur quod diffinitio copulatiue intelligitur in qua coniunguntur plures categorice explicite vel implicite. et sic si e conuerso est una categorica implicite et habet subiectum predicatum et copulaz implicite. et sequitur quod aliqua categorica affirmatiua potest fieri negatiua sine additioe alicuius ad ipsam. et sine remotione alicuius ab ipsa. et sine transpositione terminorum ut si e conuerso ubi precedit prius illa omnis homo est risibilis. deinde loco illius ponas illam nullus homo est risibilis. Ad confirmationem dicitur quod in diffinitione subintelligitur vel se habentes per modum categoricarum. ut est hic. Ego autem verius puto dicere illam non esse copulatiuam. quia non est propositio cum non significet verum vel falsum. illa enim non quietat intellectum.

Ad 2^{am} dicitur sicut ad 2^{am} argumentum precedentis questionis. vide ibi.

Ad tertium dicitur quod ista copulatiua est vera. et secunda pars est vera sicut prima. et cum tu dicis quia secunda pars significat si tu es animal tu es asinus. negatur. Unde loco relativi non licet ponere antecedens nisi seruetur eadem suppositio. sed dicendo aliquod animal est et si tu es illud tu es asinus. si illud statim terminare. sed si dicis si tu es animal si

animal stat confuse tantum. Ideo secunda pars non significat assertiue illud quod dicitur. sed significat quod aliquod animal. si tu es tu es asinus. et hoc est verum quia hoc si tu es demonstrando asinum tu es asinus. et hoc est aliquod animal. § 22. Ad confirmationem respondet identiter quod quolibet singularis est vera in tractatu de reatiuis negando istas copulatiuas. et ad probationem cuius arguitur quod quolibet singularis est vera cum prima parte dicitur quod illius vniversali affirmatiue quibus quolibet singularis per se accepta sit vera cum prima parte copulatiue scilicet aliquid est. tamen si simul sumantur nulla est vera cum eadem nisi prima et contra. Dicit de vniversali negatiua. v3 quod quolibet erit vera propter vitiam ex suis singularibus cum prima parte si simul sumantur. Ad 4. dicit magister quod ille regule sunt de copulatiua facta tantum ex duabus partibus cuiusmodi non est illa assignata. et si vis regulam intelligere vniversaliter debes dicere quod ad possibilitatem requiritur quod quolibet pars sit possibilis et nulla alteri vel alijs sit impossibilis. modo licet in proposito vna non sit impossibilis alteri. tamen vna est impossibile alijs. nam tertia est impossibilis duabus primis.

Vel breuius dic quod ad possibilitatem requiritur quod quolibet pars principalis sit possibilis et vna pars principalis non sit impossibilis alteri modo quibus copulatiua habet tantum duas partes principales licet plures sint partiales. In proposito vna pars principalis non est compossibilis alteri. Ideo non est possibilis ista copulatiua.

Ad confirmationem dicitur quod ista est possibilis. et cum dicitur. secunda pars est impossibilis negatur. Ad probationem cum dicitur li homo supponit tantum pro presentibus. sed impossibile est quod antichristus sit homo qui est negatur: im-

mo est possibile quod antichristus sit homo qui est. et cum tu facis consequentiam descendendo sub illo termino homo et isti sunt omnes homines. ergo antichristus est iste homo consequentia est bona. concedo et consequens est impossibile concedo. ergo antecedens est impossibile concedo. et cum tu dicit non pro secunda parte. ergo pro prima parte. nego consequentiam. quia licet quolibet pars antecedentis sit possibilis tamen vna est impossibilis alteri. Non enim stat simul in veritate quod antichristus sit homo. et isti sunt omnes homines demonstrando existentes. Et si arguis contra. Antichristus est homo qui est et non sunt nisi isti homines demonstrando presentes. ergo antichristus est hic vel hic concedo consequentiam sed antecedens pro prima parte est falsum. licet sit possibile. qui dato quod non sint nisi isti. homines demonstrando existentes. adhuc est possibile quod antichristus sit vnus homo existens qui nec sit ille nec ille.

Ad quintum dicitur quod regula intelligit de copulatiua affirmatiua et non negatiua.

Ad confirmationem concedo consequentiam et consequens quia copulatiua non sufficienter diuiditur per necessarium et contingens cum aliqua sit impossibilis.

Utrum diffinitio diffinitionis cum specie sit bene data.

intra diffini

tionem diffinitionis arguitur sic. Nota diffinitionis diffinitio id est separata ea inter que cadit. ergo non coniungit ea. consequentia tenet et antecedens probatur. quia proprium note diffinitionis est diffingere. Ad hoc forte diceres ut dicit Donatus quod nota diffinitionis coniungit voces diffinitio tamen sensum. id est significatum et non inconuenit quod vnus et idem coniungat et diffingat respectu diuersorum

¶ Intra hoc ar

guitur et adduco rationem auctoris modorum significandi: qui improbat Donatum: quod talis est. Coniunctio coniungit illa cum quibus per se constructur sed coniunctio non solum constructur cum vocibus. sed etiam constructur cum dictis: id est aggregato ex voce et significato et modo significandi. ergo coniunctio disiunctiva dictis coniungit id est voces et significata siue voces per significata coniungit.

Secundo contra affirmatiuam et negatiuam venit argumentum factum contra alias species ipoteticarum specialiter tamen arguitur sic. Ista est negatiua tu non es homo vel tu non es asinus. et tamen nota disiunctio non negatur. ergo etc. consequentia nota cum maiori. maior probatur. quia facio istam consequentiam non tu es homo et tu es asinus. ergo tu non es homo vel tu non es asinus consequentia est bona quia equaliter huic cum contradictorium copulatiue affirmatiue datur duobus modis. aut per negationem precedentem aut per disiunctiuam factam de partibus oppositis copulatiue et antecedens est puri negatiui quia est una copulatio negatiua ergo consequens est pure negatiui. et consequentia per unde eandem regulam Strodi que dicit. Si aliqua consequentia est bona et antecedens est pure negatiui. ergo non est puri negatiui et veritate et falsitate sic arguitur argumento magistri. Disiunctiva prima est falsa. Omnes homines sunt asini vel homines et asini sunt asini. et tamen una pars est vera ergo etc. consequentia nota maior probatur quia quaelibet pars principalis est falsa. prima homines sunt asini. 2^a homines et asini sunt asini. minor probatur quia quaelibet illarum est vera omnes homines sunt asini vel homines et asini sunt asini. ergo etc. Confirmatur quia disiunctiva que habet ambas partes veras est falsa vel tu es homo vel tu es animal. ergo regula falsa. consequentia et antecedens probatur sic. Illa oratio est falsa que significat si

cut non est sed ista designata est huiusmodi. ergo etc. consequentia nota cum maiori per philosophum in predicamento substantie dicentem quod ex eo quod res est vel non est oratio dicitur vera vel falsa minor probatur quia ista disiunctiva significat significata vocum quas coniungit esse separabilia et non sunt separata. ergo significat sicut non est.

Confirmatur auctoritate Boetii dicitur. Coniunctio disiunctiva ea iter que cadit simul esse non permittit.

Quarto contra possibilitatem et impossibilitatem et arguitur argumento magistri. Ista disiunctiva est impossibilis coniungit tu es vel tu non es supposito quod aduerbium determinat totum. et tamen quolibet eius pars est possibilis. ergo etc. consequentia tenet prima pars antecedentis probatur quia suum contradictorium est necessarium scilicet necessarium tu es vel tu non es. secunda pars probatur quia quolibet illarum est possibilis. tu es vel tu non es. Confirmatur quia ista est possibilis secundum magistrum in exemplificando homo est asinus vel antichristus est et tamen nulla pars est possibilis. de prima manifestum est de secunda probatur vel in questione precedenti. quia tunc esset possibile quod antichristus esset aliquid quod est sed impossibile le est quod antichristus sit aliquid quod est quia si ista est possibilis antichristus est aliquid quod est et ista sunt omnia que sunt. ergo possibile est quod antichristus sit hoc vel hoc quod est etc. quod est impossibile.

Quinto contra contingentiam et necessitatem arguitur sic argumento magistri. Ista est necessaria antichristus non est albus vel antichristus est coloratus et tamen quaelibet pars est contingens et nulla alteri repugnat ergo etc. consequentia nota cum maiori. maior probatur quia contradictorium est impossibile. scilicet antichristus est albus et antichristus non est coloratus.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum dicit auctor modorum significandi

disq̄ coniunctio disiunctiua coniungit.
voces ⁊ significata eo q̄ semper extre-
ma cōiungit diuidit tamē ea respectu ter-
tij. Unde cum dicitur fortes vlt̄ plato
currit illa cōiunctio vlt̄ cōiungit simul il-
la duo extrema scilicet fortem ⁊ plato-
nem ⁊ tamē disiungit ea respectu tertij
qd̄ est currit ⁊ sic de alijs. p̄ ergo quali-
ter cōiungit ⁊ qualiter disiungit.

Saluando Donatus responde tu q̄
Donatus itelligit q̄ cōiunctio disiunctiua
cōiungit solū voces s̄pectu tertij. ⁊ di-
siungit s̄ḡta. Unde improbatio quā fa-
cit auctor modorū significandi ē eius de-
claratio. Ad 2° dicatur vt supra. Ad
cōfirmationē negatur maior. ad p̄ba-
tōem cū tu facis illam cōsequētiam cō-
cedo ⁊ cum dicis antedēs ē pure nega-
tiuum ḡ ⁊ cōsequēs negatur h̄ cōsequē-
tia. Un̄ hec regula tenz solum ī cathe-
goricis ī q̄bus affirmatiua pōit aliqd ī eē
⁊ negatiua n̄ ī ipoteticis aut̄ n̄. Ad
3° negatur q̄ aliq̄ pars p̄cipal̄ sit ⁊ a.
s̄ bene aliqua pars p̄cipalis est vera
vnde vna pars p̄cipalis est que prece-
dit notam disiunctionis. ⁊ altera pars
p̄cipalis est que sequitur notam di-
siunctionis. Ad confirmationem nega-
tur antecedens. ad probationem nego mi-
nozem scilicet q̄ talis disiunctiua tu es
homo vel tu es animal significet sicut
non est. ⁊ ad probationem significet si-
gnificata esse separabilia ⁊ non sunt se-
parata ergo ⁊ negatur q̄ significet si-
gnificata esse separabilia sed bene per
modum separationis significat illa.

Vel aliter dicatur q̄ intelligitur in
disiunctiua p̄p̄ia que autem sit illa vi-
de in summulis. Ad quartū dicitur
q̄ intelligitur de disiunctiua affirmati-
ua ipoteticē probāda. non autē cathe-
goricē qualiter est in p̄posito eo q̄ q̄-
libet illarum contingenter tu es vel tu
nō es. necessario rex sedet vlt̄ nullus rex
sedet est xponibiliter probanda sicut
contingenter tu es. necessario deus est.

Ad confirmationem dicitur vt supra.

Ad quintū dicitur q̄ ille due parti-
cule nō sufficiūt sed altera requiritur
s̄. cōtradictoria partium n̄ repugnēt q̄-
liter non ē in p̄posito id̄ argumētum n̄
ē cōtra regulam.

Utrum predicabile p̄p̄ie sumptū
diuidatur in quinq̄ tātus.

Entra. Argui

tur q̄ n̄ sunt nisi quatuor q̄ pre-
dicatum ⁊ p̄dicabile idē sunt s̄ tantū
quatuor sunt p̄dicata p̄philosophis p̄
topico. s̄. genus. diffinitio p̄p̄rium: ⁊
accidēs. ḡ tantum. 4. sunt p̄dicabilia.
Item genus ⁊ accidēs idē sunt quia
color est genus ⁊ accidēs ergo remanēt
tātum quatuor. Itē species ⁊ p̄p̄us
idē sunt quia risibile ē idē cum homine
quia si non eēt spēs in p̄dicamēto q̄lita-
tis ⁊ haberet aliqd̄ p̄p̄um ⁊ illd̄ p̄p̄um
aliud p̄p̄um ⁊ sic eēt p̄cessus in infini-
tum qd̄ non ē dicēdum ḡ tān̄ quatuor
sunt. Itē p̄dicamēta sunt decē ⁊ qd̄-
libet ē p̄dicabile. ḡ p̄dicabilia sunt decē
ḡ non tantum quinq̄. Hec quatuor sūt
argumēta cōmunia. Secundo p̄nci-
paliter sic p̄dicabile ⁊ vniuersale idē
sunt s̄ plura quinq̄ sūt vlt̄ia. ḡ p̄la qn̄-
q̄ sunt p̄dicabilia cōnt̄a nota cūz̄ maio-
ri. minor probatur quia singl̄ia sūt infini-
ta ḡ vlt̄ia t̄z̄ cōnt̄ia q̄ quot mōis d̄r̄ vniū:
oppositorum tot modis d̄r̄ ⁊ reliquū
per p̄m̄ primo topicorū s̄z̄ singl̄are ⁊
vlt̄e sūt opposita. ḡ quot modis dicitur
singl̄re tot modis dicitur vniuersale.

3° sic. Indidū ē vlt̄e q̄ predicatur d̄
pluribus ⁊ nō ē aliqd̄ istoz̄ quinq̄ ḡ s̄
p̄la qn̄q̄. Et si dicis q̄ indiuiduum pōt
accipi dupliciter. s̄. p̄ eo qd̄ denoiat ⁊ p̄
eo qd̄ s̄ḡt p̄^o n̄ p̄dicat̄ de pl̄ib̄. 2° sic.
Contra adhuc habeo intentum q̄ capi-
endo p̄ eo quod significat predica tur
de pluribus vniūocē: quia verum est d̄
cere hoc indiuiduum est indiuiduum. ⁊
hoc indiuiduum est indiuiduum ⁊ h̄ta

de alijs & nullum istorum quinque est quod maxime est species. Sed hec non quia oppositum non predicatur de opposito sed hec intentio species & hec intentio indiduum sunt intentiones opposite. ergo vna non predicatur de alia. ergo indiduum non est species. Quarto sic predicari in quod facit duo vniuersalia quia aliud predicatur de pluribus differentibus specie ut genus. aliud vero de pluribus differentibus numero ut species sic predicari in quale essentiale facit duo vniuersalia. quia vnum erit quod predicabitur de pluribus differentibus specie ut differentia non conuertibilis cum specie de qua assignatur prima definitio a porphirio quod predicatur de pluribus differentibus specie & aliud erit quod predicabitur de pluribus differentibus numero solum & illud erit differentia conuertibilis. & sic erunt sex vniuersalia. & si negas similitudinem da ergo rationem diuersitatis quare predicari in quid per hoc quod diuiditur in predicari de pluribus differentibus specie & predicari de pluribus differentibus numero faciat duo vniuersalia distincta. predicari vero in quale essentiale per hoc quod dicitur similiter non facit duo vniuersalia quia non sufficit negare si propter quid sit falsa non ostenditur ut dicit philosophus. 8. topicorum. Quinto modo chi mera est vniuersale & non est aliquod istorum. 5. ergo sunt plura quod 5. consequentia non cum maiori quod est terminus vniuocus predicabilis de pluribus. & minor probatur. scilicet quod non sit aliquod istorum. 5. quod vniuersale communius istis 5. diffinitur sic ab Alberto in predicabilibus. Vniuersale est natura simplex sua simplicitate comunicabilis pluribus sed chimera non est huiusmodi. ergo &.

Sexto vniuersale quod est cōe istis 5. est vniuersale quod predicatur de istis. 5. sine eadem rationem quod 5. istam terminus vniuocus predicabilis de pluribus & non

non est aliquod istorum. 5. quod tunc esset magis cōe respectu suis ipsi & respectu aliorum ut patet intelligenti. ergo &.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum dicitur quod philosophus loquitur solum de predicatis quesitis in problematibus scibilibus sicut est genus differentia propria & accidens. Porphiri autem generalius loquitur. sed dices quod re philosophus non posuit in primo topicorum differentiam pro predicato. id est quod cum predicatio differentie sit substantialis & ipsa se habeat sicut genus ideo ipsam differentiam non posuit diuersam a genere quia cum sit generalis cum genere ordinanda est ut dicit philosophus ibidem. Ad secundum dicitur quod idem non est genus & accidens respectu eiusdem ideo genus & accidens distinguuntur formaliter. Ad 3. dicitur quod risibile non est idem cum homine & risibile sit in predicamento qualitatis nego quod habeat proprius. 13. n. vlt. quod species predicamenti. sic bene at aliquod proprium non tamen quilibet species accidentis.

Ad 4. dicitur quod omnia predicamenta continentur sub vno vniuersali. scilicet sub genere. Vnde dico quod tamen sit 5. iterum 2. vlt. non coincidentes in denominatione scilicet genus species differentia propria & accidens.

Ad 2. principale negatur minor. ad probationem negatur hec consequentia. singularia sunt infinita & vniuersalia. & ad probationem cum dicitur quot modis vnum oppositorum tot modis dicitur reliquum. dicit Scotus in predicabilibus quod habet intelligi sic quod quot sunt significata vnius oppositi tot sunt significata alterius si secundum omnem significationem opponuntur non autem quod supposita ideo non est ad propriam auctoritatem. Vel clarius dicitur quod philosophus vlt. quod si vnum oppositorum dicitur multipliciter. scilicet equiuoce & alio modo argumentum non est ad propositum & hoc expresse dicit philosophus in textu vide ipsum & inducit philosophus hoc est in contrariis in dictorijs & in oppositis prout.

Ad 3° dicitur sicut ibi. Ad replicam cōcedo qd idiuuiduū p eo quod significat est vlt qd ē species et cum dicis. Oppositus nō p̄dicatur de opposito. dicitur qd hec intentio opposita spēs nō p̄dicatur de illa in tētionē opposita idiuuiduum vt quid s; vt modus. vnde idiuuidus et species vt quid sunt opposita et vt modi. si autem vnus accipiat vt quid et aliud vt modus nō opponitur. Respōsio Scoti. Vel aliter et clarius et secūdu Scotum dicitur qd illa intētio secūda idiuuiduum comparata ad singularia q̄ denominat vt puta sortem et platonem opponitur isti intētionē spēs et sic nō ē spēs comparata aut ad illas intētionē scdas de qb⁹ p̄dicatur in quid. vt hoc idiuuiduū illud idiuuiduū nō opponit spēi. et sic ē spēs.

Ad 4° dicitur negādo similitudinē et cū dicitur. da q̄ istā similitudinē dicitur qd hec est qd p̄dicari i quid nō facit duo vltia per h⁹ qd aliud p̄dicet d pluribus differentibus specie. aliud xō de pluribus differentib⁹ numero. s; p h⁹ qd vnū dicit quidditatē totā idiuuidui vt spēs. aliud xō p̄tē vt genus. s; p̄dicari i quale effectuale nō pōt diuidi sic vt vnū dicat totā quidditatē et alterum partem: qz nulla differentia dicit totam qd dicitur. sed quelibet dicit p̄tē. qz dīa nō icludit actu gen⁹ cui⁹ signū est qz gen⁹ nō p̄dicatur de dīa 4° metaphice.

Ad 5° dicitur Maro i suis passibus. qd lichlmera nō est p̄dicabile fm quid sicut vnitas ent⁹ diminuti nō ē nisi fm quid. et per cōsequēs nec p̄dicatio eius nisi fm quid ac si diceretur qd quedam dicitur esse species xā quedam ficta. li chimera est species ficta. nō autem vera vt probat argumentum. Ut alr potest dici negan⁹ maiorem. s; qd li chimera sit vniuersale. et ad probationem negatur qd sit cū vnus vniuersus ex quo non significat aliquam vnā naturā verā sed soluz fictā. Ad 6° dicit Scotus qd vniuersale quod est cōmune ad ista est ge-

nus ad istas. s; intentiones. et ideo p̄dicatur in quid de illis est tamen genus p̄ dicatione denominatiua vt quid. g p̄dicatur de illis. recipit autem p̄dicatio nē generis vt modi. Ut alr fm viā cōcz negatur qd li vlt sit vniuersale. qz ē analogum. p̄dicatur .n. per prius de genere et p posterius de alijs.

Utz diffinitio gūis sit bñ data.

Entra primas

particulas arguitur argumēto magistri sic. Corpus aiatum ē genus et tamē nō est termin⁹ vniuersus. g diffinitio mala. cū nō cū maiori. minor pbat qz termin⁹ vniuersus ē termin⁹ simplex plura significans fm eādē rationem. sed li corpus aiatum non est terminus simplex. ergo rē. Confirmat qz li corpus est genus ad corruptibile et incorruptibile. et tamen non p̄dicatur de illis vniuerso. qz nihil est vniuersus corruptibilis et incorruptibilis fm cū. in de substantia orbis. Item animal est genus et tamen est terminus equiuocus fm philosophum in capitulo de equiuocis dī. animal est equiuocum ad animal verum. et ad animal pictum. quare rē.

Secūdo arguitur qd genus non p̄dicatur in quid aliquo de quo p̄dicatur denominatiue de specie. ergo aliqd genus non p̄dicatur in quid de specie consequentia nota cum maiori. minor probatur quia quantitas p̄dicatur de nominatiue de linea superficie corpore quia quelibet istarum est vera li⁹ est q̄ta superficies est quāta corpus est quātum. Tertio arguitur qd non p̄dicatur de pluribus differentibus specie qz genus potest saluari in vna specie. ergo non p̄dicatur nisi de i^a consequentia nō antecedens probatur quia in quocūqz saluatur diffinitio alicuius et ipse m diffinitum potest saluari. sed diffinitio

animalis potest saluari in solo homine
exite si non essent animalia. \bar{g} animal
potest saluari in solo homine. Con-
firmatur p^o p^o p^o posterius in cap^o
de errorib^{us} circa vniuersale di. q^o si sit
vniuersale aliquod quod nō habeat ni-
si vnam speciem et demonstratur passio
de i^o specie tāq^{ue} de i^o vniuersali erit er-
ror. \bar{g} videt^{ur} philosoph^{us} velle q^{uod} animal
possit dari genus sub quo nō sit nisi vna
species. \bar{S} cōtra totam diffinitionem
arguitur. Vni^{us} rei vna diffinitio. 6°. to-
picorū s^{ed} est diffinitio generis assigna-
ta a p^o p^o. Genus est illud cui suponi-
tur spēs. ergo ista non erit eius diffini-
tio. Confirmatur quia diffinitio de-
bet dari per p^o p^o et notiora. 6°. topico-
rum sed ista non est per p^o p^o quia pre-
dicari est proprium cuiuslibet vniuer-
salis vt dicit^{ur} p^o p^o in communitatib^{us}.
similiter species non est p^o p^o nec notio-
ri^{us} genē q^{uod} correlatiua s^{ed} sit x^a et sit nō
et sensus ponit^{ur} h^{oc} in diffinitione q^{uod} re zē.
Ad hec respondetur. Ad p^o p^o vni-
cit magister q^{uod} li corpus animatum nō
est genus sed viuū capiēdo viuū
pro viuēte composito ex materia et for-
ma. et si dicas porphyrus posuit corpus
animatum esse genus dicitur q^{uod} caruit
termino simpliciter. Ad confirmationem
dicit^{ur} Bratiadeus in predicabilibus q^{uod}
genus s^{ed} p^o p^o predicatur equiuo-
ce. s^{ed} vero logicū vniuoce. Cuius ra-
tio est quia cum p^o p^o sit artifex rea-
lis illud predicatur vniuoce s^{ed} ipsum
quod predicatur s^{ed} re et naturam vnā
Illud autē predicatur equiuoce quod
s^{ed} diuersas naturas predicatur. cum
modo genus predicatur non s^{ed} natu-
ram vnā. ergo predicatur equiuoce.
Ideo philosoph^{us} dicit septimo p^o p^o
corum. q^{uod} in genere latent equiuocatio-
nes. Logicus autem cum sit artifex ra-
tionis dicit^{ur} ea vniuoce predicari que
s^{ed} vnum conceptum rationis predica-
tur de pluribus genus autem s^{ed} vnū

conceptum rationis predicatur de cun-
ctis suis speciebus. ideo vniuoce dici-
tur predicari. Vel aliter dicitur negan-
do minores scilicet q^{uod} li corpus non pre-
dicatur vniuoce. Et ad probationem
cū dicit^{ur} nihil est vniuoce corruptibili
et incorruptibili s^{ed} cōmentatorē. d^{icitur} q^{uod} co-
mētator nō vlt per hoc corpus nō esse
vniuoce corruptibile et incorruptibi-
le sed q^{uod} datis duobus corporibus quib^{us}
aliquid est vniuoce ex a^{nte} parte
datis. alijs duobus corporibus quorū
vnum sit corruptibile et aliud incorrup-
tibile quibus etia^m aliquid sit vniuoce
magis conueniunt iⁿ duo corruptibilia
quam a^{nte} duo quorum vnum est corrup-
tibile et aliud incorruptibile ad illud de
animali. dicitur q^{uod} li animal est termi-
nus vniuoce et equiuoce ad aliud et
ad aliud comparatur. Nā si ad hominem
et ad ali^{um} cōparetur est minus vniuo-
ce si vero ad hominē viuū et ad hominē p^o
ctum est terminus equiuoce. cum au-
tem genus sumatur in comparatione
ad species est vniuoce licet respectu ill^{orum}
et non equiuoce licet respectu alio-
rum possit esse equiuoce.

Ad secundum principale negatur
minor ad probationem cum dicitur q^{uod}
quantitas predicatur denominatiue de
speciebus. Dicitur q^{uod} aliquid predicari
denominatiue potest esse dupliciter sci-
licet stricte et large. vel proprie et com-
muniter. stricte siue proprie illud dici-
tur denominatiue quod est concretū
accidentale predicans de aliquo acci-
dentaliter sicut album de homine. Lar-
ge vero et communiter omne concretū
accidentale potest dici predicari deno-
minatiue. Ad propositum ergo dico. q^{uod}
quantitas non predicatur proprie deno-
minatiue de aliqua sua specie sed bene
large. quia dicendo linea est quanta
ista est falsa si intelligatur q^{uod} li linea sit
h^{oc} quantitate tāq^{ue} acc^{idens}. si autē intelligit^{ur}
q^{uod} linea sit h^{oc} p^o p^o integrales est vera

Ad tertium nego consequentiam quicquid sit de illo antecedente. Nam dato adhuc quod genus saluaretur in una specie adhuc est predicabile de pluribus speciebus quia predicabile dicitur aptitudo in se licet non actu predicetur sicut species est predicabilis de pluribus individuis dato quod non sint plura individua. Ad confirmationem patet similiter. Ad quartum dicitur quod unus rei uno modo considerate una est diffinitio sed diversimode possunt esse plures. Porphyrius consideravit genus in prima diffinitione in ordine ad species prout species subicitur ei. in secunda vero diffinitione genus in ordine ad speciem prout genus predicatur de eo. Ad confirmationem dicitur quod philosophus loquitur de diffinitione proprie dicta. Ita autem est descriptio que tamen est per notiora quia species ut terminus ad quem notior est genere ut terminus a quo et predicabile quod est proprius generis est et notius genere quare etc.

Utrum diffinitio speciei sit bene data.

Quinta prima

particulas arguitur sic. scilicet quod species non sit terminus uniuocus et arguitur sic. Sicut genus se habet ad species ita species ad individuum sed genus non predicatur omnino uniuoce de suis speciebus quia secundum philosophum 7° philosophorum. In genere latent equiuocationes ergo nec species predicatur uniuoce de individuis. Secundo contra 2^{am} principulam non supremus arguitur argumento magistri. Quia hec particula ponitur ut differat species a genere generalissimo quia substantia est terminus uniuocus non supremus ut probabo et tamen est genus generalissimum. ergo etc. consequentia non cum minori. maior probatur quod aliquis est terminus supra ipsam ut puta ens. non est supremus. Confirmatur quia aut diffinitio magistri est su-

perflua. aut diffinitio Porphyrii est diminuta. quia Porphyrius non posuit si supremus. sed dixit. Species est que predicatur de pluribus differentibus numero. 3° illa particula de pluribus differentibus numero est superflua. ergo diffinitio mala consequentia etc. antecedens probatur sic. Illa particula ponitur frustra per quam diffinitum non differat ab aliquo a quo non differat per particulas precedentes sed ista est huiusmodi ergo etc. consequentia nota cum maiori et minori patet de se. Confirmatur quia siue illa particula diffinitio adhuc conuertitur cum diffinito. ergo frustra ponitur. etiam etc. probatur. quod omnis terminus uniuocus non supremus predicabilis in quod est species et eo quod etc. 4° sic. Quicquid diffinitum uniuocum relatiuum in diffinitione ei non potest correlatiuum diffinitio est male data sed hoc diffinitum uniuocum relatiuum. scilicet species et non potest in eo diffinitio correlatiuum. scilicet genus et hoc diffinitum ei est male data etiam non cum minori maior est de mente philosophi 6° topicorum dicentis. Opus autem non latere quoniam quedam non est aliter diffinire ut duplum dimidio et quicquid ad aliquid per se dicitur. Est etiam de mente Porphyrii in capitulo de specie dicti. Nosse autem opus quoniam genus est alicuius genus et species est alicuius species. itcirco necesse est in utroque rationibus utrisque utri ex quibus habet expresse quod uniuocum relatiuum diffinitur per aliud.

Ad hec breuiter respondeat. Ad primum dicitur quod similitudo non est quantum ad omnia. Nam quous curret quantum ad hoc quod sicut genus est uniuersale respectu speciei ita species est uniuersale respectu individui tamen in hoc est dissimilitudo quod genus in species diuiditur diuisione forme. species vero diuiditur in individua diuisione materiae. Ex hoc autem prouenit quod in genere non est uniuocatio perfecta sicut in specie specialissima. Vel aliter conceditur maior. scilicet similitudo. et negatur minor. scilicet genus non predicatur uniuoce. et ad philosophum.

7° phisicorum dicitur quod loquitur de equivo-
cis large. stricte enim equiuocum dicitur quod
secundum diuersas et non secundum unam rationem pre-
dicatur large vero de quod secundum diuer-
sas rationes predicatur. Similiter uniuo-
cum stricte dicitur quod secundum unam
rationem predicatur et non secundum diuer-
sas. Large vero quod secundum unam et secundum di-
uersas. Hec est distinctio magistri in prioribus
posterioribus. Ad 2° negatur maior. et
ad probationem negatur ista omnia aliquis
terminus est supra ergo non est supremus sed
quod per hoc quod aliquis terminus est supra ipsam non
habetur quod aliquis terminus sit superior ipsa sed
solum communior. Sed debet argui sic.
aliquis terminus est supra ipsam in recta linea
predicamentali. sed non est supremus. omnia tunc est
bona sed negatur antecedens. Ad confir-
mationem dicitur quod diffinitio magistri est completis-
sima et operatur illam particulam subintelli-
gere in diffinitione per philosophum quod aliter esset di-
minuta quoniam competere generi ge-
neralissimo ut patet de se. Ad 3° dicitur
quod ista est una pars tota simul predicabi-
lis in quid de pluribus differetibus nume-
ro si de pluribus differetibus numero
non esset alia particula a precedente. scilicet pre-
dicabilis in quid frustra poneretur et ar-
gumentum concluderet et quod sit a parti-
cula patet quod contrahit precedentem. scilicet predi-
cabilis in quid quod plus se habet absolute quod
omne predicabile in quid est predicabile
de pluribus differetibus numero et non
contra.

Ad confirmationem dicitur sine in parte
la diffinitio conuertitur ergo frustra ponitur
negatur omnia. quod illa particula non ponitur
ut diffinitum differat ab aliquibus a quibus
non differat per precedentes. sed ponitur
ad declarandum magis illam particulam
predicabilis in quid. quod dato quod sciretur quod
species esset terminus uniuocus non est sup-
remus predicabilis de pluribus in quid. ad
huc posset esse dubium de quibus pre-
dicatur. et ideo addit de pluribus diffe-
rentibus numero. et ita est tota una parti-

cula sit predicabilis in quid de pluribus
differetibus numero. Ad 4° dicitur quod in
ista diffinitione subintelligitur correlati-
uum. scilicet genus. quod quod est terminus non su-
premus predicabilis in quid de pluribus
differetibus numero intelligitur esse po-
situm sub genere. Vel aliter quod species dicitur
relatiue ad genus. et ideo necesse est aliam
diffinitionem dari de ea. ut comparat
ad genus. scilicet Species est que ponitur sub
assignato genere. Aliam autem per com-
parationem quam habet ad indiuidua non secundum
quam genus est. quod sic negat Porphyrius
extrema habere duas habitudines in capitulo de
specie. sed secundum quas est species ideo neces-
se est habere aliam diffinitionem in com-
paratione ad indiuidua.

Utrum diffinitio differetie sit bene data.

Entra. Et pri-

mo quod differentia non sit termi-
nus uniuocus argumento magistri.
Quia rationale est differentia et tamen
non est terminus uniuocus. sed ratione. conse-
quentia nota cum maiori. minor probatur.
quod rationale significat hominem et angelum
diuersis rationibus. quod significat hominem
ratione quia sensituum et intellectuum et
significat angelum. quia intellectuum solu-
um. Confirmatur quod terminus uniuocus
est terminus simplex significans plura
secundum eandem diffinitionem. sed differentia
non habet diffinitionem. quod tunc habet dicitur.
et sic esset processus in infinitum. quod est fal-
sum. sed differentia non est terminus uniuo-
cus. Secundo arguitur quod differentia non
predicatur in quale quod si dicitur predicatur in quod
le. sed et diffinitio. consequens est falsum. ut patet
quod diffinitio predicatur in quid. omnia proba-
tur. quod unum quod magis denominat ab
actu quam a potentia. 2° philosophorum et 9° me-
taphisice sed diffinitio est composita ex ge-
nere et differentia. quorum genus est ut materia.
dicitur vero ut forma et actus. sed diffinitio
recipit predicationem et modo predicandi
dicitur quod parte predicat in quale sed et diffinitio.

Cōfirmatur qz si differētia p̄dicet i qua
le ipsa eēt qualitas. nō ē falsum. qz qua
litas est posterior suba. dīa. & o est p̄ior
specie. nōa. p̄batur qz modus p̄dicandi
sumitur a modo essendi. Modus. n. cō
segitur rem cui est modus. & sic si diffē
retia p̄dicetur in quale haberet modus
eēdi qualitatē. Cōfirmat 2° qd qd
dīa qd dīa. sed cum dīa dicat qd dīa
tem eius cui est. qz p̄dicatur in qd. Cō
firmatur 3° qz p̄s dicit in 2° posterior
Oportet p̄dicata in qd sumere in diffini
tione. sed cū differētia sumatur in diffi
nitione. qz p̄dicatur in quid.

Ad hec breuiter r̄ndetur. Ad p̄mū
r̄ndet magis negando m̄iorē. Ad p̄ba
tōem cum dīa rōale dīa de hoīe & angelo
diuersis rōib⁹. Dicit qz rōale ut est dīa
hoīs nō dīa de angelo & tale rōale soli ho
mīni cōpetit & est idē qz uti rōe cum dis
cursu. sumēdo aut rōale. p̄eo qd est uti
rōe nō est dīa aliqua sed est nomē equo
cum. Burle⁹ & o dicit qz rōale ē dīa ho
minis & angeli & negaret qz expectat hōi
& angelo diuersis rōibus. imo vna rōne
cōi que est uti rōe. p̄ima r̄ssio melior.

Ad cōfirmatōem cum dīa qz t̄mīn⁹ vni
uocus est termin⁹ simplex iūgnis plura
f̄m eandē diffinitōem p̄ diffinitōem in
telligit cōcept⁹ equalr cōpetēs suis i
feriorib⁹. & sic dīa h̄z diffinitōem. nō t̄n
dīa h̄z diffinitōem p̄prie dictā que ē per
gen⁹ & dīam. Ad 2° negat dīa. Ad p̄
batōem cōcedo qz si diffi⁹ accipet suum
mō⁹ p̄dicandi ab aliqua suaz p̄tium qz
accipet a dīa sed a nullo accipit sic nec
spēs. sed ex se h̄z mō⁹ p̄dicandi in quid
qz explicat totam quidditatē speciei. sic
qz spēs p̄dicatur in qd. ita diffinitio. dīa
& o p̄dicatur in quale. qz h̄z modū quali
tatis cum dēfīnet gen⁹. spēs & o & gen⁹
p̄dicant in quid cō se habeāt p̄ modū de
terminatoz. Ad cōfirmatōem p̄mā cō
ceditur qz dīa est qualitas ut dicit p̄s
7° methaphi. nō t̄n accipiēdo qualitātē
ut est vniū giālistimū p̄dicamēti qualita

tis sed equo ce ut forma. qualitas & act⁹
sunt idē in transcendentī. Uel aīr dicit
negat⁹ dīam illā p̄dicatur in quale. qz ē
q̄litas qz nō p̄dicat in q̄le. qz sit qualitas
sed qz h̄z modū qualitatis. sed cū dicitur
modus qualitatis nō regitur nisi qualita
tem negat de quocūqz. qz dēfīnare ali
qd est modus qualitatis & cōpetens etiā
aliquibus substantijs sed modus p̄p̄i⁹ q̄
litis nō cōpetit substantijs. Ad 2°
cōfirmatōem dīa qz ad p̄dicandū in qd nō
sufficit qz dicat qd. sed p̄ mō⁹ qd. dīa
aut dicit qd. ut puta essentiā sed p̄ modū
determinatis & nō dēfīnatis. ituc f̄m
alios p̄mō⁹ informātis & nō p̄ modum
substītētis. & sic nō dicit p̄ modū quid.

Ad 3° cōfirmatōem dīa qz p̄dicatum
in qd dupl^r p̄t dici. vno⁹ qz p̄ cum sol
uitur qd facta p̄ qd & sic gen⁹ & spēs dī
cuntur p̄dicata in qd. alio⁹ qz p̄tinet ad
qd dīa. p̄s loquitur 2° & nō p̄mō mō
Uel aīr dīa qz oportet p̄dicata in qd su
mī in diffinitōe. qz oē sup̄ius ponit i dīf
finitōe sui inferioris. nō t̄n omne qd ponī
tur in diffinitōe est p̄dicatū in qd.

Utp̄ diffinitio p̄p̄i sit b̄n data.

Entra Primā

pticulā arguit sic. Esse natū sen
tire est p̄p̄ium aīalis. & t̄n nō est t̄mīn⁹
vniūoc⁹. qz dīa nō cum maior. minor
p̄batur p̄p̄m in 5° topi. vbi dīc qz illū
qd multip̄l^r dīa nō p̄t assignari p̄p̄ium
alicui⁹ ut natū sentire nō est p̄p̄ium aīa
lis qz sentire dīa multip̄l^r. vno⁹ sensum
habere. alio⁹ sensu uti. Cōfirmat qz
aīal discipline susceptibilis est p̄p̄ium ho
minis. & t̄n nō est t̄mīn⁹ vniūoc⁹. qz dīa
seq̄ntia nō cum minor. qz t̄mīn⁹ vniūo
cus est t̄mīn⁹ simplex. hoc aut. f. aīal dī
scipline susceptibile nō ē t̄mīn⁹ simplex
sed aggregatum ex ḡnēz. p̄p̄o. maior. p̄
batur p̄p̄m in 5° topi. vbi dicit qz si nō
ponat gen⁹ in assignat⁹ p̄p̄ium nō recte
assignat. ut si p̄p̄us aīalis assignat aīam
habere. male assignat. b̄n aut si dicatur

p

ppum, ppuz est hois al discipline susce
ptibile. 2° 5° sam pteculam arguit sic
argumeto magri. Risiibile est ppum et
tn no pdicatur de pluribus couertibilr
g rē. cōia nō cum maior. minor. pbatur.
qz risibile pdicatur de forte r platone. r
de nullo illoz couertibilr vt pz. Lō
firmatur qz risibile est ppum. g nō ē cō/
mune t3 cōia. qz cōe r ppum sunt opposi
ta. tūc vltra nō est cōe. g nō pdicatur de
plurib⁹. t3 cōia. qz ex opposito cōtis seq
tur opp^o antis. seqtur. n. pdicatur d plu
ribus. g est cōe qz nihil pdicatur de plu
rib⁹ nisi cōe. 3° 5° totam diffinitionez
arguit sic. Leuissi⁹ est emin⁹ vnuocus
pdicabilis in quale accitale ouertibilr
de igne. r tn nō est ei⁹ ppum. g diffinitio
mala. cōia. t3. qz alicui cōpetit diffinitio
cul nō competit diffinitio. r maior ē nō.
minor. pbatur. qz qd p supabūdātiāz dī
nō est ppum alicui⁹. vt dicit phs in 5° ro
pl. r dicit phs h exemplū qd leuissimum
dī p supabūdātiā. id nō est ppuz ignis
Confirmat silt de calidissimū. qz pre
dicat i quale accitale ouertibile d igne.
r tn nō est ei⁹ ppum ex q p supabundan
tiam dicit. quare rē.

Ad hec breuiter rñdet. Ad pmum
cedo maiorē. s. qz esse natū sentire est p
pum aialis. put esse natū sentire est idēz
qd sensibile. r nego minorē q nō sit emi
nus vnuocus. Ad pbatōem cum dicit
Illud qd multiplr dī nō est ppum alie⁹
cedo. r cū dicit sentire dicit multiplr
fm. phm. Dicit qz esse natum sentire pōt
accipt duplr. vno^o vt est idem qd sensi
bile. r sic nō dī multiplr. sed vno^o. s. vt
est aptū natum vti sensu. alio^o. vt est cōe
signs ista duo. s. vti sensu vel habet sen
sum. r sic est equocus r nō ppum. Ad
confirmatōem negat maior. Ad pbatio
nem cū dicit. phs dicit q si nō ponat ge
nus in assignat⁹ ppum nō recte assigna
tur. dī q p ppum phs intelligit descrip
tōem que pficit p ipsum ppum. vñ vult
dicere phs q si nō ponat gen⁹ in assignā

de ppum. l. descriptōes que dant p pio
pum nō recte assignant. Forte diceres
5. qz in 4° topl. agitur tm de ppo in 6°
vero agitur de diffinitōe. g p ppuz illic
nō potest intelligi descriptio. negat cōia
qz in 6° agitur de diffinitōe qd additina
que datur p genus r dīam. in 5° 8° cūz
determinet de ppio ex cōti potest etiā
aliquid de descriptōe dicere q pficit per
gen⁹ r ppum. Dec rñso nō placet. quia
cōfundit libros phi. id dicerem alr. s. qz
phs in 5° topicōz ponit locos q faciunt
ad entitatē. ppuz. r ponit etiā locos q fa
ciunt ad bonitatē doctricine habende de
ppio. r hoc dictū allegatum est in locis
q faciunt ad doctrinam r nō vult aliud
dicere phs nisi q in assignando ppum
ad meliorē doctrinam cum sit accit. et
accitls sit inherere alteri. r id vt bñ co
gnoscat illud cui inheret addit gen⁹. nō
tn quo ad entitatē. ppuz. hanc puto i
tentōem fuisse phi. vt pz legenti libros
topi. Ad 2° rñdet magr q li cōuertit
nō respicit plurib⁹ sed illud rōe cuius
de pluribus pdicat vt subm qd est ille ter
min⁹ homo cū quo cōuertitur li risibile
vnde illa cōia nō valet li risibile pdicat
de for. r platone r nō cōuertit cū illis.
igitur nō cōuertitur. Arguitur. n. ab in
ferior ad suū supius negatione pposita
Ad confirmatōem nego pmam cōtiām
. s. li risibile est ppum. g nō est cōe. r cum
pbas qz ppum r cōmune sunt opposita
nego quia nullam oppōnem habent ga
nec contrariam. nec cōtradictoriam nec
relatiuam. nec pūatiuam. concedo tamē
q sunt opposita large loquendo de op
positione. qz sunt repugnantia respectu
vnus r eiusdem. quia aliquid nō est com
mune r ppium respectu eiusde. r ideo
dico q risibile est ppium hominis. est
autem cōmune singularibus hominib⁹
r sic est ppium r cōmune respectu di
uersoz. Ad tertium quod difficul
tem habet ppter auctoritatem phi dī. q
illud qd p supabūdātiām dicitur nō ē

alicui⁹ p^o p^o p^o dicitur q^o leuissimū pōt
dupl^r considerari. vno modo vt dicat^r
q^o est illud quod est aptum natū habere
vltimū gradum latitudinis leuitat^r. pu
ta respectu grauitatis. vt. 8. alio mō dici
tur leuissimus q^o d^o cūq^o excedit alia cor
pora fm leuitatem quācūq^o leuitatem
habeat. vñ^o si nō esset ignis adhuc eēt
aliquod leuissimus. q^o aer excederet oīa
corpora fm leuitatem. nō tamen esset le
uissimū p^o mō^o. q^o aer nō est aptus natus
h^ore leuitatem vt. 8. sed solum ignis. Ad
p^o p^o q^o si leuissimū capitur p^o mō^o est p^o
p^oū ignis t^o igne corrupto nō competit al
teri. 2° hō mō nō est p^o p^oū ignis q^o ad
huc alteri competit vt puta aerl^o corru
pto igne t^o cum dicit^r q^o p^o supabundan
tiam d^o nō est p^o p^oū alicuius. d^o q^o itel
ligitur sic q^o illud q^o dicit^r p^o supabundan
tiam ad alia nō determinādo certū gra
dum nō est p^o p^oū sicut leuissimus. p^o 2°
q^o corrupto subiecto cui assignat esse p^o
p^oū adhuc cōpetit alteri t^o hoc voluit
ph^o in textu si aut^o decinat certū gradū
pōt esse p^o p^oū vt leuissimū. p^o mō^o q^o tūc
corrupto subo cuius erat p^o p^oū nō am
plius competit alteri hanc rōnem elicio
quare vide ipsam. Ad cōfirmationes
dicitur cōsimiliter:

Utrū diffin. tio accētis sit bñ data.

Entra. Albus

est accētis t^o nō est termin^o vni
uocus. q^o diffinitio mala. cōia t^o cum ma
ior. l. minor. p^o batur. q^o termin^o vniuocus
p^o dicitur fm vnum nomē t^o fm vnā rō
nem p^o ph^o in antep^odicamentis capitel^o
de vniuocis. sed albū nō p^o dicitur fm rō
nem p^o ph^o in p^odicamēto sube dicitem
q^o cor^o que sunt in subo in plurib^o neq^o
nomen neq^o ratio p^o dicitur. In aliq^obus
hō nomen nihil phibet p^o dicitur. rōnem
hō impossibile est p^o dicitur vt albū cū in
subo sit in corpore p^o dicitur de subo
d^o. n. cor^o p^o albū. ratio hō albi nūq^o d^o
corpore p^o dicitur. Ista sunt h^oba forma

lla ph^o ex q^obus expresse p^o q^o album nō
p^o dicitur fm rōnem. Cōfirmat^r q^o al
bum nō sit termin^o vniuoc^o q^o fm ph^o
in p^omo topico^o vbi declarat 2° instrū
sillogismi dialectici q^o est distinctio mul
tiplicis dicit^r q^o si vñ^o ōrium multiplici
ter dicit^r t^o aliud t^o dat exēplum q^o albus
dicitur multipl^r q^o de re alba t^o de colo
re albo. 2° sic nō quodlibet accētis p^o
dicatur i quale accidētale respectu sub^o
q^o diffinitio mala cōia t^o a^ois. p^o batur q^o
aliquod accētis p^o dicitur inq^orum q^o ad i
terrogatōem factam p^o q^o tūm de aliquo
cōueniēter rōdetur p^o illud vt p^o bicubi
tum tricubitum t^o similia. Cōfirmat^r
q^o res p^o dicamēti accētis taliter p^o dica
tur de suba. qualiter p^o illaz soluitur q^o
de suba t^o nō aliter sed p^o quantitatē sol
uitur questio de substantia. p^o quas que
ritur q^ota est substantia. q^o quantitas p^o di
cabitur in quant^o t^o cum nō soluitur q^o
p^o quam queritur qualis est substantia
q^oritas nō p^o dicitur in quale. Et s^o s^o s^o
p^o alia p^o dicamenta soluitur questio fa
cta de substantia. p^o quo modo vel quali
ter vt qualiter se habet fortes dicit^r agit
vel patitur vel sedet. ergo illa nō p^o di
catur in quale vel in qualiter. Tercio
contra totam diffinitionem arguit^r ar
gumento magistri quia hec albedo ē ac
cidens t^o tamen nō est termin^o vniuoc^o
p^o dicitur de pluribus t^o cōsequentia
tenet q^o alicui competit diffinitum cui
nō competit diffinitio. maior nota. t^o mī
nor. p^o batur p^o philosophum in p^o dicamē
tis. q^o singulare de nullo p^o dicitur. t^o per
ph^o dicitem q^o solum de seipso p^o dicit^r
nō q^o p^o dicitur de pluribus t^o p^o cōis nō ē ter
min^o vniuocus q^o termin^o vniuocus est
termin^o simplex plura significās qualif
non est terminus singularis. Cōfir
matur: q^o in ista diffinitione nō ponitur
subiectum accidētis. q^o mala cōsequen
tia tenet p^o ph^o 7° metaphisice dicen
tes q^o diffinitio accētis dat^r p^o additamē
ta. quia subm^o ponitur in eius diffinitōe

Cum ergo hic diffiniatur accñs et nō po-
natur subm. g. mala. Cōfirmat 2° q̄a
ista est eēntialis in 2° mō dicendi per se
suba ē accñtalis fm magr̄m in 2° dīcē-
di p se ergo p̄dicatū ē accidēs subī ponī-
bilis in diffinitione ei⁹. Cū ergo diffinī-
tur hic accñs et non ponat subm, ergo
diffinitio mala.

Ad hec breuiter rñdet. Ad p̄mum
nego mīnorē. Ad p̄bationē dicit q̄ cum
phs dixit q̄ albū nō p̄dicat fm rōnem p
rōnē itelligit phs verā rōnem: puta dif-
finitionem ex genere et differētia quā al-
bū nō hz cū nō sit per se in genere pp̄ ou-
plex suū sigrē et tñ p̄dicat vniuocē. q̄ hz
nomē et fm rōnē. i. conceptū cōm pluri-
bus siue ēt fm discretionez. hec ē rñsio
Burlei. Uel aliter dī q̄ cū phs dicit q̄
albū nō p̄dicat fm rōnez: itelligit q̄ nō
p̄dicat eēntialiter. q̄ que sūt eēntialia ac-
cidēti sūt accñtalia subiecto. nō tñ nega-
ret phs q̄ albū nō p̄dicet fm suam dif-
finitōem qualiscūq̄ sit illa hec est rñsio
Alberti. Uel aliter dī fm magr̄m in p̄di-
camentis suis q̄ albū nō p̄dicat fm dif-
finitionē eius causale sed bene p̄dicat
fm identicā vide in p̄dicamentis quelī-
bet hz satisfact. Ad cōfirmationē
dī q̄ li albus potest accipi duplici. vno
modo vt ē cōe ad albū colore et ad albū
ī voce. Alio^o solus vt ē in colore. primo^o
equocū est. 2° non. et sic accipitur cōter
in p̄posito. Ad 2° negat añs. Ad
p̄bationē negatur cōtia cum dī aliqd
accñs p̄dicatur. Inq̄tum ergo nō p̄dica-
tur in quale. et ratio est q̄ cum p̄dicari
in quale sumat a modo rei. et qdlibet ac-
cñs habeat modū eēndi qualitatis quia
habet modū dēfīnātis: ideo p̄dicatur in
quale non obstante q̄ aliqd accñs hēt a
lium modū sp̄alem p̄dicamēti.

Ad cōfirmationē ceditur maior et ne-
gatur mīnor. p̄ illa parte q̄ non soluitur
q̄d p̄ q̄tū qñ querit q̄lis ē s̄ba per q̄tita-
tem. vnde quale dupliciter sumit. s. lar-
ge et stricte. Large sumptum est transcē-
dens applicabile omnibus p̄dicamētī

Stricte hō soli p̄dicamento qualita-
tis primo^o accipitur et nō 2° hec est rñsio
magr̄m i p̄dicamētis. Porphiri⁹ tñ in
cōstatib⁹ ponens differētiā inter ge-
nus et accidens dicit q̄ accidens p̄dica-
tur in quale. vel quō se hēat puto dixisse
propter respectiua. Ad 3° rñdet ma-
gister q̄ li accidens potest sumi duplici-
ter. s. large pro omni t̄mīno accñtali cōi
vel discreto. et sic non sumit in p̄posito
Alio^o p̄ t̄mīno accñtali cōi. et sic diffinit
ad p̄ns. et fm istum modum p̄ q̄ iste ter-
minus discretus hec albedo non est ter-
minus accñtalis hoc est plurib⁹ compe-
tens accidentaliter. Ad cōfirmationē
dī q̄ accidens dupliciter capitur vno^o
vt est nomen p̄ impositōis. et sic sigr̄ na-
turam eē animam fm q̄ phs in 5° mēta
phice diuidit ens ī subz et accidēs. Alio
modo vt est nomē 2° in p̄nōis. et sic dupli-
citer. vno^o vt est idem quod p̄dicatum
non eēntiale non per se p̄dicabile vt
non conuertibile cum s̄bo. Alio^o vt est
p̄dicamentum p̄ conuertibile cū sub-
iecto. Cum ergo dicit q̄ diffinitio acci-
dentis debet intelligi per additamentū
q̄ per subiectū dicitur q̄ phs loquitur
de accñti primo modo vt est nomen p̄-
me impositōis et nō scdē accipiēdo p̄
mo modo. hic aut diffinitur vt est secun-
de impositōis. quare rē. Uel aliter
dicitur q̄ quodlibet accidens debet dif-
finiri per subiectum vel explicite vt im-
plicitē. et in ista diffinitione subintelligi-
tur subiectum et datur intelligi per ea q̄
ponuntur in ea. nam ex hoc q̄ dicit p̄-
dicabilis in quale accidentale non con-
uertibiliter datur intelligi subz de quo
p̄dicatur in quale accidentaliter et nō
conuertibiliter. Magister tamen in p̄s
mo posteriorum non vult q̄ omne acci-
dens diffinīatur per subiectum. sed so-
lum omne accidens connotans subiectū
quare elige. Prima r̄sponsio ma-
gis placet.

Utrum diffinitio p̄dicatōis dire-
cte et indirecte sit bene data.

Entra Aliqua est predi-
 catio directa in
 q̄ n̄ sup̄ius nō pdicat̄ de inferi
 ori. s̄z ēq̄le de equali. vt dicēdo. equ⁹ est
 binibilis. ḡ diffinitio est mala cōia tenet
 q̄ diffinitio cōuertit cū diffinitio. āns
 pbat̄ auctoritate Porphyrii in cap̄lo d̄
 specie di. Op̄s. n. equa de eqs pdicari. a
 ut maiora de minorib⁹. vbi oēs exposi-
 tores dicunt q̄ loq̄tur de pdicatōe dire-
 cta. Cōfirmat argumēto magr̄. q̄ se
 q̄tur q̄ aliqua est pdicatio q̄ nō est dire-
 cta nec indirecta. vt dicēdo homo est bō
 aīal ē aīal. q̄ nec inferi⁹ nec sup̄ius pdi-
 catur. 2⁹ sic ⁊ querit̄ an ista risibile ē
 bō sit directa vel indirecta. ⁊ arguit̄ q̄
 sit directa q̄ illa est pdicatio directa in
 qua seruatur ⁊ a rō pdicatōis q̄ est q̄ il-
 lud qd̄ pdicat̄ se habeat vt forma res-
 pectu ei⁹ qd̄ subijciē sed i ista seruatur
 ⁊ a rō pdicatōis. ḡ est directa. cōia nō cū
 maiori. n̄inoz pbat̄ur. q̄ pdicatur se. h̄z
 vt forma respectu subī qd̄ pdicatur qd̄
 quelz ps diffinitōis se h̄z vt forma ī spe-
 ctu diffinitī 7⁹ meth. ⁊ 2⁹ phicoz. sed ri-
 sibile diffinit̄ p hominem q̄ pp̄ia passio
 diffinitur p subm̄ p phm̄ in pmo poste-
 rior⁹ in 2⁹. dicendi p se. ḡ ⁊ c. Opposituz
 arguit̄. s. q̄ sit indirecta. q̄ pdicatū ī spe-
 ctu subī se h̄z vt mā. ḡ est indirecta. cōia
 t̄z. ⁊ āns pbat̄ur. q̄ subm̄ respectu pp̄le
 passionis est sicut mā. pp̄ia ⁊ o passio si-
 cut forma. sed pp̄ia passio subijciē ⁊
 subm̄ ei⁹ pdicat̄. ḡ pdicatum se hēt vt
 mā ⁊ subm̄ vt forma. 3⁹ sic ⁊ q̄rit̄ an
 ista album est musicū sit directa vel indi-
 recta ⁊ probatur p̄mo. quod nō sit di-
 recta q̄ hic nō seruatur ⁊ a rō pdicatio-
 nis. que est q̄ illud qd̄ subijciē habeat rō
 nem materie. illud ⁊ o qd̄ pdicatur hēat
 rōem forme. q̄ nō sit indirecta. pbat̄ tūc
 illa esset directa musicū est album p con-
 uersionem simplicem vt p̄z in alijs idu-
 ctive cōis est falsum.

Ad hec breuiter respōdetur. Ad p̄-

mū dicit̄ q̄ magr̄ nō loq̄tur de omni pre-
 dicatione directa sicut facit Porphyri⁹
 sed solum de illa que fit ex terminis qui
 sunt in recta linea pdicamētī. Ad con-
 firmatōem cōcedit totum magr̄. Ad
 2⁹ dicit̄ in 2⁹. dicēdi p se ⁊ Egidius q̄ il-
 la. risibile est homo ē directa ⁊ indirecta
 alio ⁊ alio mō cōsiderata. vñ subm̄ habz
 duplicem habitudinē ad acc̄ns pp̄um.
 vnam put suscipit ip̄m. ⁊ sic h̄z rōez ma-
 terie respectu illius. Aliam put est pars
 diffinitōis ei⁹ ⁊ sic habet rōez forme. q̄
 ptes diffinitōis sunt forme diffinitī 2⁹
 phicoz. 7⁹ methaphisice. ista ḡ risibile
 est homo est directa cōsiderando li ho-
 mo vt est ps diffinitionis risibilis. ē aut̄
 indirecta cōsiderādo vt est subm̄ eius.

Sed quero ḡ a magr̄o an simplr̄ siue
 absolute loquendo debz dici directa vt
 indirecta illa risibile est homo. Dicunt
 qdam q̄ nec directa nec indirecta cum
 sit quasi ppositio multiplex rōe pdicati.
 quod potest diuersimode cōsiderari. et
 ad pp̄em multiplicem nō est respōdē-
 dum vnica respōsione sed plurib⁹ disti-
 guendo. Ego autem dico q̄ absolute est
 dicēda indirecta ⁊ hoc volebat Egidius.
 quod pbo sic. Quādocunqz aliquod no-
 men importat plura quoz vnum p pri⁹
 ⁊ aliud p posteri⁹ absolute dictuz debz
 accipi p p̄ncipali. sed cum li homo du-
 plicem habitudinem habeat respectu ri-
 sibilis vna p quam est subm̄. alia p quā
 est pars diffinitionis. q̄ habet q̄ ē pars
 diffinitionis p hoc quod est subm̄. ⁊ nō
 ecōtra. ergo absolute debet accipi secū-
 dum p̄mā habitudinē sed fm̄ illam ē in-
 directa ideo simplr̄ ⁊ absolute loquēdo
 illa est dicēda indirecta. Ad 3⁹ di. Egi-
 dius in p̄mo posterioz. q̄ illa est indire-
 cta sed ad argumentū in oppositū quod
 facit magister contra ipsum. s. si alia eēt
 indirecta alia esset directa p cōuersionē
 simplicem diceret. Egidius negādo hāc
 cōiam imo est vtrāqz indirecta cuzi nul-

la ha ratio p̄dicationis seruetur. Magister autem dicit q̄ nō est directa nec indirecta. sed contra illa p̄dictio nō est directa et est ergo est nō directa tenet consequētia q̄ a negatiua de predicato finito ad affirmatiuam de predicato infinito. Ad hoc argumentum dicendū est tenendo viam magistri q̄ ista p̄dictio solum est indirecta in qua est puerius ordo extremorum. s. in qua subiectum habet rationem forme respectu predicationis et predicatum rationem materie respectu subiecti et tunc negatur q̄ li indirecta sit terminus priuatiuus tenēdo autē viam Egidij que cōmuniō est dicendū q̄ omnis p̄positio in qua nō seruatur vera ratio p̄dicationis est indirecta q̄ modocūq̄. et argumentum concludit verum s̄m ipsum.

Utrum diffinitiones p̄dicationis essentialis et accidentalis sint bene date.

Entra. *Ista ē*

essentialis homo est risibilis et tamen est p̄dictio terminorum diuersorum predicamentorum. ergo diffinitiones male consequentia nota cum minor. maior probatur quia p̄dictio essentialis dicitur quando p̄dicatur illud quod est essentialis sed risibile ē cēntiale homini quia fluit ab essentia eius. *ḡ rē.* Confirmatur illa nō est accidentalis ergo est essentialis. cōsequentia t̄. antecedēs. p̄batur q̄ illa est per se in 2° dicendi p̄ se *ḡ* nō est accidentalis. Secundo si aliqua est p̄dictio essentialis s̄m diffinitionem secundam que non est essentialis secundum primam. ergo altera diffinitio mala. cōsequentia tenet antecedens. p̄batur quia illa est cēntialis homo est asinus s̄cōm diffinitionem secundam quia est p̄dictio terminorum eiusdem p̄dicamenti et tamen nō est cēntialis s̄m primā quia nō est p̄dictio superioris de inferiori nec differētia de aliquo

istorum nec ecduerso. *ḡ rē.* Cōfirmatur q̄ illa homo nō est animal nō ē cēntialis et tamen p̄dicatur superius de inferiori. *ḡ rē.* cōsequētia nota cum minori. maior p̄batur. q̄ p̄positio essentialis est p̄mi modi dicendi p̄ se et cōr est de omni et necessaria. quare. *rē.*

Ad hec breuiter respōdetur. Ad p̄mum negatur antecedēs. ad p̄bationem dicitur q̄ essentialis dicitur dupliciter. vno modo q̄ est de essentia. et alio modo q̄ fluit ab essentia. capitur essentialis p̄mo modo in p̄posito et nō 2°. Ad cōfirmatōem negatur antecedens quibus secunda consequentia nō valeat q̄ ex negatiua non sequitur affirmatiua. Et ad p̄bationem negatur ista cōsequētia ē per se. ergo nō est accidentalis sed bene valet est per se. ergo non est p̄accidens.

Ad 2° dicitur q̄ p̄positio essentialis dicitur dupliciter. s. large et stricte. stricte est quādo est essentialis in p̄mo modo dicendi p̄ se vt q̄n gen^o vel differētia p̄dicat^o de specie. large autem est q̄n est in p̄mo modo dicendi p̄ se vel essentialiter vel reductiue. essentialis tam dictum est reductiue hō quādo ecdōtra inferi^o de superiori et de vna p̄dicatur vel idem de seipso. Et i sūma q̄n est p̄dictio terminorum eiusdem p̄dicamenti est essentialis. large q̄ est in p̄mo modo dicendi p̄ se vel essentialiter vel reductiue. Ad rōem in oppositum dī q̄ subintelligitur in p̄ma declaratione quare 2^a magis explicat et sufficientior ē

Ad cōfirmatōem negat maior q̄ licet sit impossibilis adhuc est essentialis.

Ad p̄bationem cōcedo q̄ p̄pō essentialis est p̄mi modi essentialiter vt reductiue et cūz dīcis. *ḡ* est de omni et necessaria ne go cōnam q̄ illud solum v̄z est q̄n cēntialiter p̄mo modo et nō q̄n est reductiue. vt dicit magis in p̄mo modo dicendi per se.

Utrū t̄m. io. sunt predicamenta.

Entra. *Arguit q̄ non sit nisi vnū p̄e*

dicamentum. Et arguitur sic. tñ vñ est
 pdicamentum. gñ nō sunt plura. cōsequen
 tia tñ aīis pbatur sic. Omne pdicamentū
 est vñum. gñ tñ vñum est pdicamentum
 cñā est bona qz arguitur ab vñuersali
 affirmatiua ad exclusiua de tñinis trās
 positis tñ antecēdes est vñz vt patz per
 ponētes. gñ cñis est verum. Item ens ē
 genus oīum. gñ tñ vñum est genus cñā
 tenet. aīis pbatur qz si nō hoc esset quia
 nō pdicatur vñuocē sed analogice sed
 analogia nō tollit rōem generis qz nūc
 rus est gen? p pñm in pdicamentis tñ ta
 men est analogum qz prius sñt numez
 minorem qz maiorem. gñ tñ. Nec pōt dici
 qz ens equiuocē pdicetur. Hoc enī ex
 pñesse est cōtra pñm in 4. methaphisī
 ce circa pñcipium dicentem. Ens autem
 multis qdem modis dicitur tñ nō equo
 ce sed quemadmodum salubre. Item
 omnis diuisio tñ oīs multitudo reducīt
 ad vñum 4. methaphisice quod est pri
 us in ista multitudo ergo si sint mltā
 generalissima aliquod vñum est prius il
 lis. sed nīl est pri? illis. ergo nec sūt mltā
 quia si esset aliquid pri? esset vñuz ge
 nus pñmum. Item quod p superabun
 dantiam dicitur vñi soli cōuenit s3 ge
 neralissimum dicitur per superabundā
 tiam. ergo vñi soli cōuenit tñ sic est tan
 tum vñum generalissimum tñ p cōseqns
 tantum vñum pdicamentum. Item
 si plura essent generalissima quodlibet
 illorum esset pñmum pñcipiuz tñ sic nul
 lum illorum esset altero prius cōtra pñ
 losophum 7. methaphisice dicentes. qz
 substantia est prius accidente natura te
 pore tñ diffinitione. Secundo pñcipa
 liter pbatur qz sunt tantum duo qz ens
 diuiditur in substantiam tñ accidens si
 ne in ens per se tñ ens in alio sed tantum
 vñum est pdicamentum substantie si
 ne ens per se. ergo tantum vñum est pre
 dicamentum accidentis. siue entis in a
 lio. tñ si negatur consequentia quia ens

p se est vñuocum illis de quibus dicit
 tñ ita potest esse genus. sed in alio nō est
 vñuocum illis quibus conuenit.

Contra si vñum oppositorū dicitur
 multipliciter tñ reliquū per philosophū
 in primo topicorum. tñ verificatur in oī
 genere oppositorū ergo si ens in sub
 lecto sit equiuocū ad. 9. non ens in suble
 cto erit equiuocū ad tot tñ ita predica
 menta erunt. s3. Item dato qz ens in a
 lio sit equiuocum. 9. generibus sequitur
 qz nō plus conueniunt accidentia in esse
 subiecto qz vñum eorum cum substantia
 quia vtrobiqz aliqua conuenientia in a
 liqua voce equiuoca. Item sequitur
 qz nō est diuisio conuenientior in substā
 tiam tñ accidens qz in quando tñ ens non
 quando quia vtrobiqz vñum diuidens
 est generalissimum tñ reliquum diuidēs
 equiuocum ad. 9. alia. Item sequitur
 quod nō est diuisio sufficienter in sub
 stantiam tñ accidens quia accidens cau
 sa sit equiuocum sumitur pro alio signi
 ficato potiori tñ ita sit tantum diuisio in
 duo generalissima. Item ens diuidīt
 in absolutum tñ respectuum sed non est
 aliquod absolutum pñter substantiam
 tñ non est aliquod respectuum pñter re
 lationem. ergo sunt tantum duo. conse
 quentia nota cum maiori. minor proba
 tur quo ad primam partem quia si plu
 ra sunt absoluta predicamenta cum ipsa
 sint genera prima sequitur qz predican
 ta non sunt primo diuersa. tñ per conse
 quens non erunt. io. genera pñma qz con
 ueniunt in absoluto tñ cōsimiliter argui
 tur de respectiuis.

3. pñcipaliter arguitur qz sint tñ tria
 qz substantia quātitas tñ qualitas sunt p
 dicamēta tñ nulla alia pbatur. qz omne
 pdicamentū est ens p se s3 respectiui nō
 ē ens p se qz ē ad aliud. Cōfirmat qz
 absolutum est pri? respectiui. gñ respecti
 ua nō sunt generalissima qz tunc gene
 ralissima nō eēnt pñma generalissima cū

genera respectiva haberent genera priora scilicet absoluta. Item tantum tria sunt predicamenta scilicet suba accidentis absolutum et accidentis respectuum quia omnia accidentia absoluta sunt eiusdem generis et per idem omnia accidentia respectiva sunt eiusdem generis.

Arguitur nam tanta est analogia inter quantitatem continuam et discretam quanta est inter quantitatem et qualitatem: sed analogia que est inter continuam et discretam non remouet genus ab illis quod est. Quantia nota cum minoribus maioribus probatur quod sicut quantitas presupponit qualitatem et ab ea accidentaliter dependet ita quantitas discreta presupponit continuam eo quod numerus constituitur ex diuisione continui teste philosopho 3° philosophorum. si ergo quantitas et qualitas faciunt unum predicamentum absolutum. ergo etiam quod a predicamenta respectiva faciant unum respectuum.

4° principaliter arguitur quod sint tria quatuor scilicet suba quantitas qualitas et reio quod omnia respectiva sunt in predicamento relationis probatur sic. Quis respectus est in predicamento relationis. ergo omnis respectus est in predicamento relationis quod in quocumque predicamento est abstractum in eodem est concretum per philosophum in 4° topicorum. autem probatur sic. Quis reio est in predicamento relationis omnis respectus est relatio. ergo omnis respectus est in predicamento relationis. Item actio et passio pertinent ad predicamentum relationis igitur per idem omnia a respectiva pertinent ad predicamentum relationis quantia tenet autem probatur sic. Agens et patiens sunt in predicamento relationis. ergo actio et passio sunt in predicamento relationis. et quantia per philosophum 4° topicorum quia in eodem predicamento est concretum et abstractum antecedens colligitur de mente philosophi 5° metaphysice quia motuum et mobile calefactuum et calefactibile sunt reia.

5° principaliter arguitur quod predicamenta sunt plura quod est. 10. et harguitur ratione concretorum accidentium et arguitur de colorato specialiter et ita arguitur de alijs. Coloratum est per se in predicamento et non in predicamento qualitatis nec aliorum noue. ergo huius predicamentum per

prium distinctum ab omnibus nominatis quantia tenet maior probatur quod coloratum est genus. ergo est per se in predicamento. quantia tenet autem probatur. primo quod predicatur in quid de differentibus specie ut albo et nigro quoniam ad interrogationem factam per quod est album et nigrum respondet coloratum 2° patet per philosophum in 4° topicorum doctum considerare genus in abstracto per huius quod concretum in concreto vel non. 3° quod sicut se habet color ad coloratum ita albedo ad album. ergo a commutata proportionem sicut se habet color ad albedinem et ita coloratum ad album 3° color est genus ad albedinem. ergo coloratum est genus ad album minor principalis argumenti probatur. scilicet quod coloratum non est in aliquo predicamento prenominato quod si esset in aliquo esset in predicamento qualitatis sed quod non sit in predicamento qualitatis arguitur primo quod generalissimum predicamentum qualitatis non predicatur de colorato quod ista est falsa coloratum est qualitas. 2° quod si esset in predicamento qualitatis esset 10 quod color quod est falsum quod non habet eandem speciem nec predicatur de eiusdem speciebus.

6° principaliter arguitur quod sint plura. id est. ratione secundarum intentionum et non entium scilicet significationum. et entium in potestate et priuationum quod de omnibus contingit querere quid est ut quod est ista intentio species et genus et ita de alijs et quod est chimera et hircoceru et quod homo in potestate et quod cecitas et quod surditas et ad quodlibet istorum respondet per aliquid quod uniuocum quod est in plus illo de quo queritur. sed omne predicatum uniuocum in quod quod est in plus sub eo est genus per philosophum 5° topicorum. ergo illa sunt genera sed in ascendendo in predicatis in quod non procedit in finitum sed est status posteriorum. et 2° metaphysice. ergo erit deuenire ad generalissima et sic 2° intentio erit genus generalissimum omnibus secundis intentionibus et signum erit genus generalissimum omnibus significationibus et ens in potentia omnibus entibus in potentia et priuatio omnibus pri

uationibus. Confirmatur q̄ intellectu
crus omnia illa concipit sub ratione vel
vltis vel singularis. non singularis. ergo
vltis tenet omnia. an̄s pbat̄. q̄ intellectus
cōponēs facit cōpositionē boni: cuius com
positionis vltatē indicat et falsitatē. er
go intellectus simplex ea accipit. 2° ar
guitur q̄ sint plura. i. o. ratione diuersa
q̄onū ad quas non respondet per aliq̄d
istoz predicamentoz. vt sunt ista. cur q̄
re vtrum. et ille quas p̄hs exprimit in se
cundo posterioroz. si est quid est q̄ est vt
propter qd. Str̄ alie. 9. a grammaticis. s.
quis que qd. s̄tr̄ quo vñ qua et vbi quoz
sum et quousq̄. Et arguit sic. Quot sūt
q̄ones diuerse tot sunt diuersi modi pre
dicandi. quot sunt diuersi modi predica
di tot sunt predicamenta. ergo a p^o ad vl
timum quot sunt q̄ones diuerse tot sūt
predicamenta. sed q̄ones sunt plures. lo.
vt dictum est. quia vltra. lo. questiones
generum sunt illi p̄nominati. ergo etc.
Ad hec breuiter respondetur. Ad
p̄imum dicitur negando p̄imam conse
quentiam. scilicet tantum vnū ē predi
camentum. ergo non sunt plura predica
menta. quia idem est dicere tantum vnū
est predicamentum. ergo non sunt plu
ra predicamenta et dicere q̄ vnum est p̄
dicamentum et nihil non vnum est p̄
dicamentum modo non valet vnum est p̄
dicamentum et nihil non vnum est p̄
dicamentum. ergo non sunt plura p̄
dicamenta. Ad aliud negatur antece
dens. Ad probationem dicitur q̄ ens
non est genus quia nō predicatur in qd
necequaliter participatur a suis parti
bus subiectiuis. q̄ enim non predicatur
in quid pater. quia si queritur quid est
hoc non conuenienter respondetur ens
nam questio quid presupponit questio
nem si est vt probatur secundo postero
rum. igitur inquirendo quid est hoc p̄
supponitur esse consequenter ipsum es
se. ens: propterea ad questionem istam

debet responderi per aliud quā per ens
q̄ non equaliter participetur a suis par
tibus subiectiuis pater quoniam suba
est magis ens quā accidens. vt probat̄
septimo metaphisice. ideo equaliter par
ticipatur a substantia et accidente et ideo
ens non predicatur vniuoce et concedit̄
q̄ ens predicatur analogice de suba et ac
cidēte. et cuz dicitur q̄ analogia talis nō
tollit rationem generis nego. vnde du
plex est analogia ordinis et attributiōis.
Analogia ordinis est comparatio alicu
ius ad aliqua secundum p̄ius et posteri
us: et hec non tollit rationem generis. q̄
numerus et figura sunt genera in quib⁹
inuenitur talis analogia. Analogia attri
butiōis est comparatio alicuius ad ali
qua secundum causam et causatum. et h̄
tollit rationem generis cuiusmodi est a
nalogia sani. Dicimus enim q̄ vrina est
sana quia est effectus sanitatis. et q̄ ci
bus est sanus quia est causa sanitatis.
ens autem habet vtranzq̄ analogiam.
p̄ius enim significat subam q̄ accidēs
et deinde significat illa secundum causā
et causatum quia accidens non est ens
nisi quia est effectus sube vt habetur se
ptimo metaphisice. Hec est responsio
magistri in predicamentis. Vel aliter
dicitur ad p̄incipale negando antece
dens. et ad probationem conceditur q̄
quia predicatur analogice non est genus
et cum dicitur q̄ numeri nō predicantur
analogice negatur. vnde numeri possūt
comparari ad inuicem vel ad numerum
in communi. si ad inuicem comparantur
vnius est p̄ior alio. si ad numerum in
communi non. Ad aliud dicit Scot⁹
q̄ multitudo predicamentorum reduci
tur ad vnum quod est p̄ima causa quia
p̄ior est eis non predicatione sed causa
litate et entitate et ita potest esse aliq̄d
p̄ius illis. Vel aliter dicitur et meli⁹
q̄ omnis multitudo et diuisio reducitur
i aliquod vnum. s. in illud quod diuiditur

in l^a multa et ita omnia predicamenta re-
ducuntur in ens. nego tamen quod illud v-
num in quod reducuntur sit genus quia non
est uniuocum sed analogum ut dictum
est supra. Ad aliud dicitur quod superla-
tium dupliciter exponi potest. Uno modo
positiue per excessum aliorum. alio modo
comparatiue siue negatiue pro non ex-
cedi ab alijs. Dicitur ergo ad maiorem quod
dictum per superabundantiam bene
potest pluribus conuenire dummodo
superlatiuum exponatur comparatiue
siue negatiue ut in proposito. positiue au-
tem non. Ad aliud dicitur quod genera-
lissima possunt comparari adinuicem
aut ad id que sunt in suis ordinationibus
primo concedo quod unum est primum et sic substantia
est prius accitue et absolutum prius re-
spectu. 2° dicitur quod sunt decem prin-
cipia respectu suarum ordinationum et
suorum inferiorum.

Ad 2° principale dicitur sicut ibi ne-
gando consequentiam quia accidens et
ens in a^o non est uniuocum. Ad replicam
primam dicitur quod ens in subiecto et non ens
in subiecto sunt contradictoria et euz nega-
tio non neget solam vocem sed signifi-
catum non potest unico actu quodlibet
significatum negare erit equiuocum sic
affirmatio sed non ens in subiecto non
est idem quod substantia. Nam non ens est
non ens in subiecto et tamen non est substantia
sed ens non in subiecto est idem quod substantia
sed ens in subiecto et ens non in subie-
cto non sunt opposita sed sicut dispera-
ta. Ad 2° replicam dicitur quod accide-
ntia conueniunt in aliquo intentionaliter
in quo non conuenit accidens cum substantia.

Ad 3° replicam similiter dicitur quod
si a esset nomen equiuocum significans
alia nouem generalissima quod eque com-
munius esset diuisio entis in quando a
sicut est ipsius entis in substantiam et ac-
cidens quia utrobique equiuoci in equi-
uocum et uniuocum. Ad 4° replicam

cum dicitur equiuocum non accipitur
nisi pro uno significato verum est ab eo-
dem intelligente sed non minus ipsum
secundum se omnia significata ponit si-
mul et eo modo sumitur non autem ut
intelligitur ab uno. Nec Scotus in pre-
dicamentis. Vel aliter ad principale di-
citur quod accidens siue ens in subiecto non
equiuoce dicitur quia tunc nec diffinitio
nem nec descriptiones haberet nec uni-
uoce dicitur quia esset genus sed analo-
gice dicitur. Ad primam replicam patet
responsio quia accitue et substantia non sunt opposita: nec
ens in subiecto et ens non in subiecto oppo-
nuntur sed sunt dispersa. Ad aliud co-
ceditur accidentia conuenire in aliquo ana-
logo. scilicet in accidentibus. et in eis in subiecto in quod
non conueniunt cum substantia imo differunt per illud a
substantia et sicut ad alia duo per. Ad aliud ne-
go minore. scilicet quod non sit aliquod absolutum
preter substantiam: et quod non sit aliquod respecti-
uum preter relationem. et cum tu perbas quod sequi-
tur quod non esset primo diuersa negat contra
quia: substantia quantitas et qualitas conueniunt in hoc
quod est absolutum non tamen absolutum est genus ad
id. unde sicut non valet ista contra. Quia gene-
ralissima conueniunt in ente. quod non sunt prius
diuersa ita non valet contra facta sed debet
argui sic ista conueniunt in aliquo genere.
quod non sit prius diuersa sed negatur. autem.

Ad 3° principale negat quod non sint nisi tria
et ad probandum cum dicitur nullum respectiuum
est ens per se nego et non valet et ens ad aliam
quod non est ens per se. unde per se uno accipit ut
opponit ei quod est ad aliud et isto modo ens
per se solum diuidit in ista tria absoluta. scilicet
substantia quantitate qualitate alio accipit ut op-
ponitur ei quod est secundum accitue. ens autem secundum ac-
cidens dicitur quod est aggregatum ex rebus diuer-
sorum predicamentorum et isto quodlibet predicamen-
tum est ens per se et sic per responsio ad arguendum.

Ad aliud negat quod omne accidens absolu-
tum. scilicet quantitas et qualitas sint eiusdem generis
et nego quod tanta sit analogia inter quantitate
et qualitate quanta est inter quantitate et quantitatem

et discretam imo magis depēdet q̄titas
discreta a cōtinua q̄s qualitas a q̄titate
q̄ nō inueniuntur q̄titas discreta sine cō-
tinua sed bene inueniunt q̄litas sine q̄tita-
te: vt scia in aīa et species intelligibiles i
substantijs sepatis vt dicit Proculus i
libro de causis intelligē sunt plene for-
mis. Item cōtinuū et discretū sunt in sō-
ratōe eiusdē principij. s. materie. q̄litas
hō et q̄titas rōne diuersorū principiorū.
Nam qualitas rōe forme. et q̄titas rōe
mē. ideo cōtinua et discreta sūt in eodē
genere. qualitas hō et q̄titas sūt diuerso-
rum generū. Ad 4° hō principale ne-
gatur q̄ omnia respectiua sunt i predica-
mento relatiōis. Ad probationem cū
dicitur. Omnia respectus est i predica-
mento relatiōis. negatur et cum tu ar-
guis quia omnis respectus est relatio.
nego. vnde differētia est inter respectum
de predicamento relatiōis. et respectum
sex principiorū. Respectus enī qui
est i predicamento relatiōis coarctat
i termino ad quem alium respectus si-
bi cōrespondentem et dico in veris rela-
tiuis. s. fin esse. sed i sex principijs respec-
tus nō requirit i termino ad quem aliū
respectū sibi cōrespondentem. Actio. n.
put est vnum de sex principijs dicit res-
pectum motus ad agens. vñ respectus mo-
tus q̄ sit inter agens et patiens ad ipsum
agens dicitur actio et respectus motus
ad patiens dicitur passio et tamen nec i agē-
te nec i patiēte est respectus ad motum
licet sit respectus agētis ad patiētem et eo-
que respectus nō sunt actio et passio sed
sunt due relationes. s. actiui et passiui.

Ad aliud negatur aīa. Ad probatio-
nem dicit magr i predicamento q̄ agēs
et patiēs p̄tinent fin diuersos respectus
ad predicamentum relatiōis actiōis et pas-
sionis. Inq̄tum enī dicunt respectum p̄
p̄nquitatis et distantie seu potentiā re-
spectiua sic sunt i predicamento rela-
tiōis quia hñt modum relatiōis qui

est esse ad aliquid inq̄tum vero dicit
respectum in quid vel a quo sic agens ē
de predicamento actiōis et passio de p̄-
dicamento passionis. Vel clarius dicit
q̄ agens potest considerari dupliciter.
vno modo vt terminat respectum mo-
tus ad ipsum et sic est i predicamento a-
ctiōis. alio modo vt terminat respectū
patiētis ad ipsum et etiam dicit respec-
tum i impatiens et sic est i predicamento
relatiōis. Similiter patiēs potest con-
siderari dupliciter. vno modo vt termi-
nat respectum motus ad ipsum et sic est
i predicamento passionis alio modo vt
terminat respectum agentis ad ipsum et
etiam vt dicit respectum i agens. et sic
est i predicamento relatiōis. Et si dicis
cum ergo agens et patiēs vno modo cō-
siderata sint i predicamento relatiōis
que ergo sunt abstracta cōresponden-
tia illis que sunt i predicamento re-
latiōis? Dicitur q̄ nō sunt iam actio et
passio sed finge nomina. Vñ sic abstra-
cta cōrespondentia actio et passio que
dicunt aptitudinem sunt actiuitas et pas-
siuitas que dicunt aptitudinē. Ita ab-
stracta cōrespondentia agentis et patiē-
tis que dicunt actum vt debent dicere a-
ctum vt actiuitas actus et passiuitas actus

Ad 3° principale dicit magr q̄. io. s. ge-
neralissima p̄ se p̄. q̄b^o cōfuncta sūt alia ge-
neralissima p̄ se nō p̄ vñ q̄litas ē genera-
lissimū p̄ se p̄ q̄le hō ē generalissimū per
se nō p̄. Est. n. generalissimū q̄ nō habet
genus superueniēs. Est generalissimū
per se. q̄ p̄s formalis ē generalissimū per
se non p̄ q̄ ratiōe p̄tis tantum est gnā-
lissimū. Et q̄b^o segt q̄ plura sūt genera-
lissima iuicē cōicatus i effēdo et signdo
Nāz qualitas sigtur a q̄li sicut a q̄litate
si tamen plura essent gnālissima quam
decem non inuicem cōmunicantia
plura essent predicamenta quā decem.
Et segtur secūdm ipsū q̄ aliquod est
genus et aliqua species que nō predicant

tur in quid vt coloratum et album. nec est contra Porphyrium quia Porphyrius intelligit de his que sunt per se primo in predicamento. Vel aliter secundum Scotum dicitur quod concretum est in eodem genere in quo est abstractum vt cum probatur quod non. vt de colorato. quia generalissimum qualitatis non predicatur de illo. Si si quod et qualitas essent in eodem genere essent idem generalissimum. quod est falsum. quia vnum non predicatur de altero. Dicitur quod quale et qualitas sunt idem generalissimum. et dici potest quod vnum est idem alteri. et tamen vnum non predicatur de altero propter diuersum modum significandi que diuersitas licet prohibeat predicationem. non tamen sufficit ad distinguendum generalissima nec species diuersas. Similiter propter istum modum significandi non predicatur vnum de speciebus alterius. nec tamen de alijs speciebus predicatur. quia eadem sunt species vtriusque et tamen vna non predicatur de alia propter diuersum modum significandi. Et si replicas modi significandi sumuntur a modis intelligendi. et modi intelligendi a modis essendi. ergo si modi significandi sunt diuersi modi essendi sunt diuersi. et per consequens si albedo diuersimode significatur per album et albedinem ergo habet diuersum modum essendi. Dicitur concedendo quod modi significandi sumuntur a modis essendi. sed negatur hec coniectura si modi signandi sunt diuersi modi essendi sunt diuersi. quia non omnes modi diuersi intelligendi sumuntur a diuersis modis essendi. immo ab eodem modo essendi diuersimode mouente intellectum sumuntur diuersi modi intelligendi.

Vel clarius respondetur ad principalem quod concretum accidentale secundum totum significatum non est in aliquo genere. sed ratione forme et subiecti est in diuersis per reductiones. Verbi gratia co-

loratum ratione coloris est in genere qualitatis ratione subiecti in predicamento sube. Et non valet generalissimum non predicatur de illo. ergo non est in illo predicamento. sed bene valet. ergo non est per se in illo predicamento. de eo autem quod est per reductionem non est opus quod generalissimum predicetur. Nec coloratum dicitur esse genus nisi ratione coloris reductiue. Similiter et ita consequenter respondetur nec coloratum predicatur in quid de albo nisi ratione partis formalis que predicatur de parte formali in quod vt albedo est color. Ad sextum principale dicit Scotus quod licet intentiones. secundum et priuationes et non entia possibilia possint intelligi sub aliqua ratione intelligendi et predicari sub ratione vniuersalis alicuius. et esse statum ad aliquod vniuersalissimum quod in quantum attribuitur ei illa intentiones diuersa ab illis. id est. stat tamen tantum decem esse generalissima rerum que diuisio in decem generalissima est tantum eorum que sunt secundum se intelligibilia. scilicet rerum. Ens enim finis se diuiditur in decem quinto methaphysice. et ita nullum istorum est ens finis se distinctum ab illis decem. Et si replicas ergo logicus considerans per se intentiones et earum generalissimum tantum sub hac ratione que eis hec intentio generalissimum posset applicari deberet dicere esse plura generalissima quod. id est. quod istis plura sunt quibus in quantum intelligitur potest intentio attribui licet methaphysice considerans ens in quantum ens dicat esse tantum. id est. cuius oppositum dicit philosophus dicens. Singulum significare subam quantitate et non singulum tantum ens significare subam. Ad hoc nihil dicitur potest tamen dici quod philosophus intelligit singulum ens significare subam quantitate. Ut clari? ad principale dicat negando quod aliquod istorum predicetur in quid. quod solum vniuersale predicatur in quod quod est vna natura simplex concipibilis prius. modo ista non

dicunt talē naturā imo puationē conce-
ditur tñ q̄ similitudinariē hēnt genera
r spēs r gnāssimā. Similitudinariē dico
r nō hē h̄z latitudinē maioris bit^o otinē
tie. Ad 3° dicē magr q̄ lo. s̄ q̄dnes p̄ci
pales. ot. p̄dicam̄toz hēndo respectū ad
diuersos modos p̄dicandi. Un qd ē qd
p̄dicamenti s̄be. quale qualitatis q̄^o q̄
titat. qd ad qd ē r̄sonis i qd r̄a quo actō
nis r̄ passionis. Cū. n querit in quid agit
ignis: r̄ndetur in lignū. r̄a quo patlī aq̄
r̄ndetur ab igne. Qd vbi pertinet ad p̄
dicamentū v̄bicationis: r̄ q̄i quādcitat
Qd qualiter vel quō p̄tinet ad sitū. r̄ qd
circa qd ad bitum. Ad argumentum
dī q̄ sicut sunt aliqua transcendētia q̄
nō sunt ī aliquo predicamēto per se nec
per accēs n̄z p̄ reductionem sed descen-
dunt in oīa predicamēta vt ens vnū 5°
meta^o. Ita sunt aliqua quesitiua q̄ non
appropantur alicui p̄dicamēto sed sunt
applicabilia oībus p̄dicamentis. vt si ē.
qd est. q̄ est. pp qd est. r̄ cur. quare. vtrū
Nam cur r̄ quare ip̄ortant q̄dnes. ppter
qd: r̄ vtrū ip̄ortat p̄cem. si est r̄ q̄ est.

Ita ē q̄s que qd vel quid que sunt ī
terrogatiua trāscendentia applicabilia
oībus p̄dicamentis. Et qd qd est large sū
pta ē transcendēs. stricte x̄o ad p̄dicam̄
tū sube pertinet. Sic quale large sūptuz
ē trāscendens applicabile oīb^o p̄dicamē
tis. stricte x̄o soli predicamento qualita
tis. Qd qd large sūpta ē trāscendēs stri
cte x̄o ad p̄dicamentum q̄titatis p̄tinet
Ita x̄o vñ quo vadis: est dicere vbi intē
dis esse. r̄ vñ venis. i. vbi fuisti añ motū.

Et sic p̄z ad oīa argumenta huius ar
due q̄ōs. In illi^o declaratione aiūs mī
tum gauisus est ad laudem dei.

Utrū diffinitio sillogismi sit bñ data

Entra prima 3

pticulā arguit sic. In diffinitōe
non debet poni genus remotū: sed ppin
q. ium p̄ phm 6° topl. sed oīo ē genus re

motum sillogismi argumētatio aut est
genus ppinquū. q̄ argumētatio diuidit
in silm inductionem. enthimema r̄ ex^o
siue rōcinationem: r̄ est genus ppinquū
ad silm cum due sint spēs ipsius. s̄. sillo
gism^o r̄ inductio fm phm p^o topl. Cō
firmat q̄ sillogismus est oīones. q̄ non
ē oratio cōntia tenet añs p̄batur. q̄ plu
res propositiones ponūtur in sillo.

2° illam particulam positā r̄ cōces
sis. q̄ phs nec in p^o topl. nec in p^o p̄forū
diffiniens silm ponit illam particulam
ergo vel phs diminutus vel magr su
perfluus adhuc ambiguitas augetur. q̄
Boetius ponit illam particulam cōcessis
cum tñ phs non posuerit. Cōfirmat
quia aliquis est sils cui non competit h̄
pticula. ergo male posita. cōntia tenet. añs
p̄batur. quia sils cui^o p̄misit cōcedun
tur est talis. 3° cōtra illaz particulam
necesse est aliquid aliud euenire. r̄ p̄bat
q̄ 2° non est aliud a p̄missis. quia 2° nō
est nisi ps p̄missaz. sed pars non ē aliud
a toto. q̄ r̄c. r̄ etiam quod seq̄i ab a^o nālī
ter non vñ esse aliud ab illo. 4° argui
tur sic. r̄ queritur an cōclusio sit de cōn
tia silli. aut nō: ita q̄ sils sit i^o oīo com
posita ex p̄missis. 5° x̄o sit extrinseca a sil
logismo. Si dicis p^o. Cōtra sillogis
mus est argumentatio. sed argumenta
tio ē argumēti per orationē explicatio.

Arg^o ē oratio rei dubie faciēs fidē. i.
medium p̄bans conclusionem. sed ratō
nō cōplectitur formaliter cōclusionē. sic
nec cā formalit̄ complectitur effectum.
q̄ r̄c. 2° sic. N. bil facit fides de seipso
nec de p̄te ei^o. sed sillogismus facit fidē
de conclusionē. q̄ 2° non est sillogismus
nec pars eius. 3° sic phs in primo po
steriorum in illa parte. Circulo que q̄
impossibile sit dem̄are. aut q̄ sils ē ex
tribus terminis r̄ duabus p̄positioni
bus. ergo non cōprehendit conclusionē
q̄ tunc esset ex tribus propositionibus.
quare r̄c. 4° sic. Sillogismus est oīo
in qua q̄busdā positis r̄ cōcessis necesse

est aliquid aliud euenire ab illa oratione
sed illud aliud est 2°. ergo 2° est aliud ab
oratione que est syllogismus. Et si sic est aliud a
syllogismo. Si dicis 2° contra. quia
dicitur quibusdam positum et non dicitur
omnibus. 3° ultra illa que posita sunt est ali
quid quod est de ratione syllogismi. sed illud est
2°. ergo 2°. 2° sic. Quis syllogismus est. propositio or
dinabilis in modo. modus autem est ordina
tio trium propositionum certa quantitate et qualitate
3° syllogismus continet tres propositiones. 3° sic omnis
syllogismus est contra omnia est ratio propositio ex an
te et contra. 3° sic. sed premissae sunt ante et con
clusio contra. 4° sic. syllogismus non est
vna oratio nisi per notas rationis coniungentem ali
quas propositiones ad inuicem. sed nota rationis
non coniungit nisi conclusionem cum premissis.
3° syllogismus est oratio composita ex premis
sis et conclusione. 5° principaliter ar
guitur 3° tota diffinitione sic. Illa diffini
tio est mala que operatur alteri a diffini
to. sed illa est huiusmodi. 3° sic. contra nota
cum maiori. minor probatur quod competit indu
ctioni et ex^o. Nam inductio est oratio in qua
quibusdam positum et concessum necesse est
aliquid aliud euenire per ea que posita
sunt et concessa. Consequenter arguitur de ex
plo et enthymemate.

Ad hec breuiter respondeat. Ad p
imum Egidius in pri^o priorum adducit
tres rationes aliorum. et ipse assignat quartam.

Quidam. n. dixerunt quod argumenta
tio operatione habet ad animam cui fidem facit et
similiter syllogismus secundum quod est argumenta
tio. Ratiocinatio vero est decurrens a causa in
causam. hoc est a premissis in conclusionem.
syllogismus ergo secundum quod est rationatio com
positione habet ad conclusionem.

Oratio autem est congrua dictionum ordina
tio: Syllogismus igitur secundum quod est oratio com
positione habet cum suis partibus integralibus
Et hec operatio est ei essentialior quam alia.
Et sic patet quare potius oratio quam argu
mentatio vel rationatio in diffinitione syllo
gismi ponatur. Alii dicunt ut non exclu
dantur inductio enthymema et ex^o cum sint

reducibiles in syllogismum. scilicet solui inutiles
coniugationes et peccata 3° syllogismum sim
pliciter posuit oratio et non argumentatio vel
rationatio. Nam si in diffinitione syllogis
mi ponere argumentatio vel rationatio quod
est proprium genus est oportere tali generi
addere duas essentielles complectas syllogis
mi per quas excludantur ab ipso syllogismo
a species argumentationis. habet autem contra incou
niens cum definit de syllogismo ut ad ipsius
omnes species argumentationis habent reduci.
Alii dixerunt ut excludantur omnes loci so
phistici simul cum alijs speciebus argumen
tationis. Hanc importat Egidius quod syllo
gismus simpliciter potest saluari in syllogis
mo sophistico. ut dicitur. Quis canis cur
rit. omne animal latrabile est canis. 3° sic.

Item non minus distinguere ab omnibus
illis si ponere argumentatio. quare 2°. Egi
dius autem dicitur alio modo: et dicitur quod ex ite
ratione philosophi per topicum. Argumentum est syllogismus
dialecticus: quod nec argumentum nec argumentatio
est genus syllogismi: sed est. Rationatio autem
est analogice de syllogismo et alijs argumen
tationibus et per de syllogismo. quod rationatio
non potest esse genus. In oratione autem vniuerso
cantur syllogismi et omnes modi rationatio
nis: et ideo optime diffinitur per orationem quod est pro
prie genus et in alijs modis arguendi.
Hec ratio est expresse 3° Boetii in pri^o se
cundi suorum topicorum ubi dicit. Argumen
tationis due sunt species. scilicet syllogismus et inductio: et est
est contra philosophum in pri^o topicum. diffinitio autem
his orationibus determinare quod dialecticorum ratio
nationum sunt species. Est autem hec inductio in
autem syllogismus. Angelinus de ca
merino in pri^o topicum. dicit quod hec diffinitio non est
vituperabilis: quoniam assignata est per genus
propinquum quoniam duplex est syllo
gismus. scilicet inferens tantum et probans tan
tum. Et syllogismus inferens non habet
propinquus genus quam orationes et quod habet
diffinitum syllogismus inferentem diffinitum ipsum
per orationem et non per rationem quoniam ratio
tio non est genus syllogismi inferentis scilicet per
batis et per habet non diffinitum syllogismum. Hec

riusio damnat Boetium. nā rādendo q̄
re Boetius apponit concessis dicit qm̄
ipse diffinit sillogismū pbantem. 7 o3 q̄
sillogismus pcedat ex concessis. non at
sillogismus inferens quē diffinit pbs.
sed cū Boetius diffiniat sillogismū q̄ ē
o° igitur male diffinit. Est etiam d̄ p̄m
in p° topi. q̄ illum sillogismum diffinit
quem dicit esse spēm rōcinationis: vt p3
expresse loco allegato quare rē. Ideo a
liter diceret pro quo aduerte q̄ pbs in
6° topicorum dicit q̄ in diffinitione po
nendum est genus proximū qd̄ omnia
superiora includit. Aut si remotum om
nes differentias superiori generi adden
dum est per quas primum gen° deter
minatur: 7 ita sit in proposito vt decla
rabo. Nam o3 diuiditur. O3° alia est
in qua infertur aliquid. alia vero non. Ex
emplum p̄m vt ois o3o argumētatiua
.s. sillogismus inductio 7 exemplū. Exē
plum secundi vt oēs alie o3ones. Nam ar
gumētatiua o3onum in qb° infert ali
quid alia est in qua infertur aliquid ex ne
cessitate. alia vero non. Ex° p̄m vt sil
logism°. inductio 7 enthymema. Exēplū
secūdi. vt exemplū. O3onū i qb° infertur ali
qd ex necessitate. alia ē i qua infertur ali
quid ex necessitate ex quibusdā positis.
.i. dispositis i mō 7 i figura. alia hō non
Exēplum p̄m vt sillogismus. Exēplū secūdi
vt inductio. Ecce q̄ quatuor sūt d̄e in
ter o3onem 7 sillogismū. 7 oēs ille addunt
orationi in diffinitione sillogismi vt patet per
illam enī in qua infertur aliquid d̄e
sillogismus ab orationibus non argumē
tatiuis. Per illam de necessitate d̄e ab
ex° quod non de necessitate probatur vt
dicit Boetius in secundo topi. suorum.
Per illam quibusdā d̄e ab enthyme
mate quod tantum ex vna premissa
fert festinatam conclusionem. Per illaz
positis d̄e ab inductione. que non acci
pit propositiones in modo 7 figura.

Ad formam ergo argumenti cum di
citur q̄ in diffinitione non debet poni

genus remotum fm p̄m. Dico q̄ verū
est si non sit contractum per d̄am vlti
mam. si vero esset contractum vt hic
tunc bene potest poni vt in diffinitione
Et nota hanc respōsionem quia bona ē

Ad confirmationem dicit Egidius q̄
illud quod alterum contrahit non pōit
in numerū cum ipso. minor autem pro
pō contrahit maiorem ad conclusionē
Ideo non ponit in numerum cum ipsa. 7
ideo d̄r sillogismus est oratio 7 non oratione

Adhuc ab vnitatem conclusionis sillogismi
dicitur oratio vna. Ego aliter 7 clari
us respōderem. s. negando vnitatem illaz
sillogismi est orationes. ergo non est vna ora
tio. q̄ cum totum sit sue partes collecti
ue. 7 partes sillogismi sint orationes. ergo sil
logismus est orationes. cum hoc tamen
stat q̄ sillogismus est oratio vna coniunctione
rationali que est ergo Bene tamen seq̄
tur. est oratio plures. ergo nō ē vna illa
rum. sed tamen potest esse vna illarum
per compositionem ex illis. Ad 2° di
cit Egidius in primo priorum 7 bene. q̄
Boetius diffinit sillogismum prout cō
petit dialectico qui expectat respōsio
nem socii sp̄. sed Aris. diffinit sillogismū
simpliciter vt uenit tā sillogismo diale
ctico q̄ demonstratiuo. Id ponit Boetius
li concessis. pbs autē non. Angelus
de camerino per a° verba dicit. s. q̄ dif
finit Boetius sillogismum probatē qui
pcedit ex concessis Aris. autē diffinit
sillogismum inferentem in quo nō o3 q̄
aliquid concedatur. Ideo Boetius ap
pōit concessis pbs vero nō. Et si repro
bas d̄ pbs in p° topicorum diffinit sillo
gismum simpliciter. put competit dialecti
co: 7 tamen nō apponit illam particulaz
concessis. ergo rursus nulla. Dicitur q̄ pbs
i p° topi. diffinit sillogismū simplr 7 nō
sillogismū dialecticū. 7 ideo in diffini
tione non ponit li concessis. Deinde
diuidit sillogismum in quatuor speci
es scilicet in demonstratiuum. dialecti
cum. litigiosum. 7 falsigraphum. 7 diffi

nit vnūquēq. et diffinitio dialecticū ap-
 ponit licet concessis implicite quod dicitur filius
 dialecticū est filius quod ex probabilibus sillogi-
 catus est. probabilis autem sunt concessis. quare
 et. Et hoc apparet eā quare magis apponit
 licet concessis. quod diffinitio sillogismi dialecti-
 cum. non autem sillogismi simplicis. aut diffinitio
 sillogismi probabilis non autem inferentem. quod
 re. et. Cuius autem potest dici quod. Doe. et magis
 diffinitio sillogismi simplicis. et quod hec diffinitio
 competit cuilibet sillogismo. quod verum est dicens
 de quolibet sillogismo quod est oratio in qua quibus-
 dam positis et concessis necesse est aliquid
 aliud euenire. necque dicitur quod premissis cuiuslibet
 sillogismi sint posite et concessis. sed dicitur quod in
 illis positis et concessis necesse est sequi conclu-
 sionem. Et. n. ablatiuus in omnia quod non potest
 in esse sicut nec additionalis. Et licet concessis
 ponit. non quidem ad restringendum natu-
 ram sillogismi cum diffinitio. hec competit
 omni sillogismo ut dictum est. sed ponitur ad
 exprimebimus magis nāc ei. nam nāc sillogis-
 talis est quod si premissis ponatur necesse est
 ponit conclusionem et si concedatur premissis
 necesse est concedi conclusionem et licet positis dicit
 aliud a licet concessis. Nam positis dicit. i. di-
 spositis in modo et in figura. Et concessis. i.
 si conceduntur. Et sic diffinitio. Boetij et ma-
 gistri est expressior quā diffinitio philosophi. nāc tamē
 diminuta est nec superflua. Ad confirman-
 tōem sillogismi per quod nētur a. s. quod non compe-
 tat cuilibet sillogismo. Et ad probationem nētur
 quod non competit sillogismo cui premissis non con-
 ceduntur. quod non dicitur quod premissis conceduntur.
 sed quod si conceduntur necesse est concedi conclu-
 sionem. quare et. Ad 3^m dicit Egidius
 quod forma maiorem non est aliud quā a premissis. sed
 forma formam est aliud. Forma enim propo-
 sitis composita est. sed a composita est in conclu-
 sione quā in premissis quod in conclusione ponuntur tamen
 extrema illata. sed in premissis extrema cum
 medio. quare et. Ad formam argumenti
 respondendo nētur quod per non sit aliud a toto.
 maiorem enim est per hominis. et tamen est aliud ab
 boie. Si negat quod sit per premissarum
 sed forma maiorem possit concedi quod sit per forma for-

ma non. Si tamen nētur i^o quod illud quod sequitur ab
 alio naturaliter non sit aliud ab alio. Ad
 4^m potest teneri utraque per. et quod sillogismus est ex
 tribus propositionibus. et quod ex duabus tantum. vn-
 de sillogismus potest dupliciter considerari aut absolu-
 te. et sic ex tribus propositionibus. aut ut est aliquod
 conclusum. et sic non constat nisi ex duabus
 propositionibus. quoniam tamen sunt due propositiones inferen-
 tes conclusionem. et propter hoc potest respondere
 ad rationem factam contra utraque partem. Un-
 tenentur quod sit ex tribus ad rationes in oppositum res-
 pondetur. Ad primam concessa a primo ad ultimum.
 et cum dicitur ratio format non comple-
 titur conclusionem. dicitur quod est dupliciter potest
 considerari. scilicet absolute. et sic includit conclu-
 sionem. Alio ut probans. et sic non includit
 conclusionem. potest et negari consequentia a
 primo ad ultimum. quod variatur medium ut
 per se. Ad secundam negatur maior. imo
 vnū et idem per vnā partem potest facere si-
 dem de alia. Ad tertiam dicitur quod sillogismus po-
 test accipi dupliciter. scilicet absolute et ut conclu-
 dens. primo est ex tribus. 2° ex duabus.
 Ad 4^m dicitur quod licet aliud non expenitur
 aliud ab i^o ordine. sed aliud ab illis positis.
 Tenendo autem aliam partem. scilicet quod sit tamen ex
 duabus propositionibus respondetur ad ratio-
 nes in oppositum. Ad primam dicitur quod
 dam positis non propter hoc quod alia sunt quā
 sunt de ratione sillogismi. sed quod in omni sil-
 logismo sunt quidam propositiones que ponuntur
 non autem omnes propositiones mundi. Ad secundam
 concedo quod omnis sillogismus est ordinabilis i
 modo. Et cum tu dicis. modus est ordi-
 natio trium propositionum. imo solum duarum
 et dato adhuc quod modus sit ordinatio. non
 v^o tamen quod sillogismus contineat illas tres. sed
 duas primas tamen. 3^a autem est conclusa per
 illas. Ad tertiam cum dicitur. Omnis sil-
 logismus est composita. concedit. Et cum dicitur.
 Omnis consequentia est composita ex
 antecedente et consequente. dicitur quod composita potest capi
 dupliciter. Vno modo forma quod infert. alio mo-
 do absolute. primo modo est solum a. s.
 2° est composita ex antecedente et consequente.
 Ad 4^m dicitur quod sillogismus considerat absolute

sic est vna oſo p vnā notā illatōis cūi-
gentē oīs cū ante. Si autē cōsiderat vtr p-
bat vtr infert. sic fill's est solū aſs. Et ē
vna oſo p vnā notā copulatōis cūi-
gētē illas duas pmissas sit. qre. rē.

Ad 5^m negat q illa diffi cōpetat alēi
a diffi. Ad pbatōem cū dī cōpetit indu-
cōi ex^o r enthimemati. nego vtr dēlara-
uim^o in nra rñsioe. Ad pñū argumē-
tum p istā pñctā nēce differt fill's ab
ex^o p illā qbusdam dīr ab enthimemate
p istā vō positōis dīr ab iductōe.

Utrū tñ tres sint fi^o fill'oz.

Entra pmo arguit arg
magr sic. Qua-
tuor sunt fi^o. gñ tñ tres. cñā rē.
aſs pbat. Nā iste est optim^o fillus. Ois
hō ē aīal. oē aīal ē suba. gñ oīs hō ē suba.
r tñ nō est pñc figure. qñ qd subijciē in
pma nō pñcat in 2^a. nec est 2^a. qñ nō pñ-
catur idē in vtrāq. nec 3^a. qñ nō subijciē
idē i vtrāq. igit oīs dare qrtā figurā i q
illud q pñcat in pma subijciat in 2^a. q
re. rē. 2° sic. Iste ē optim^o fillus. oē cur-
rens mouet. oīs hō currit. gñ oīs hō mo-
uet. sed nō oīs hō mouetur. gñ nō oīs hō
currit. r tñ nō est i aliq figura. pbat q
figura ē dīcta dīspō trū cīnoz i duab^o
ppōitōib^o tñ trib^o. h aut sūt qñq. ppōes.
gñ rē. r vtr qñ ex dīctorio cōclūsiōis con-
cludit dīctoriū alēi^o pmissē. illi duo p-
cessus faciūt vñū opt^o fillm q nō ē i ali-
qua fi^o. 3° sic. ille ē optim^o fillus. si for-
tes est hō ē aīal. si est lapis nō ē aīal sē est
hō. gñ nō ē lapis. r tñ in nulla figura ē. vtr
pñc sunt pñes trib^o ēnis. gñ rē. Ad
pñū rñdet magr q fill's fact^o ē in pma
fi^o r in pmo mō. qñ nō ē dictū q ali^o fill's
qñ i^o cūl^o subm pñc. ppōis ē pñcatū fe nī
cōstituat pñā figurā. sed dīcebat q si su-
bm pñc ē pñcatū fe resultat pma figu-
ra. Cū q tñ stat q si pñcatū pñc ē subm
fe resultat pma figura. Dicat qñ i^o fill's
cōstituit pñā figurā cū subm vñū pñm
fe ē pñcatū alteri^o. Ad 2° dīr q magr

solū determinat de fill's oñsiūis. Ille at
sillogism^o fact^o est fill's ducēs ad ipossi-
bile. Sil's. n. oñsiū^o ē q cōtinet tñ vñū dīf-
finitū dīscursum a pmissis ad cōclūsiōē
Ducēs hō ad ipossibile ē q cōtinet duos
dīscursus vñū a pmissis ad cōclūsiōē
Alū a dīctorio cōclūsiōis ad dīctoriū
alteri^o pmissē. Ad 3° dīr q magr loqr
tñ de fill's cathgoricis. nō aut ipothē-
ticis qualis est ille fact^o. Cñ fill'oz alij
sūt cathgorici alij ipothetici. Cathgo-
rici sunt q cōstituitur ex ppōib^o cathgo-
ricis. ipothetici hō q cōstituitur ex ipo-
theticiis. Cathgoricorū qdam sunt de i-
esse qdam mōles. De inesse sunt q cōsti-
tuitur ex ppōib^o de inesse. Modales
q cōstituitur ex ppōib^o mōlib^o. Silloz
de inesse qdam sunt oñsiūi. qdam ducen-
tes ad ipossibile q dēlarati sunt supra
in fa rñsione. r de his omnib^o Boe. fac
v^o tractatū q dīr de sillogismis cathgo-
ricis r ipotheticis. Uel aſr dīr q reducti-
ue est in pma fi^o. nō aut p se.

Utrū modi sint tñ. i9.

Entra sufficientia p^o
figure arguit
sic. Iste fill's est in pma figura.
Omne aīal est suba. oīs homo ē aīal. er-
go aligs hō est suba r nō ē in aliquo mo-
doz pñc figure. vtr pñc dīscurredo. gñ rē.
Sītr i^o fill's est in pma fi^o. n^o aīal ē lapis
qlz hō est aīal. gñ aligs hō nō ē lapis r nō
est in aliq mō vtr pñc dīscurredo. gñ rē. pñ-
m^o. n. est in barbara. 2° in celarent. 2°
sic. iste fill's est in pma fi^o. hō currit. for-
tes ē hō. gñ for. currit. r tñ in n^o mōz ē. gñ
rē. q fill's sit bon^o pñc qñ est fill's exposito-
ri^o. Cōtra sufficientiā modorū fe figur
arguit sic. Iste fill's est in secūda figura
nullus lapis ē aīal oīs homo est aīal. gñ a-
lign homo nō est lapis. r tñ nō est i aliq
modorū ei^o. gñ rē. Sītr i^o. Quilibz homo
est aīal nullus lapis ē aīal. gñ align laps nī
est hō. fill's est in 2ª figura r in nullo mō-
rum ei^o. gñ rē. pñm^o ē in cesaro. secūdus in

camestros. 2° sic iste silks est pfectus in ea figura aligs hō ē aial nullus lapis est aial. g aligs hō nō est lapis r nō est in aliquo modoz ei^o vt pz discurrendo qz sit bon^o pbat qz ex opposito clusionis cū altera pmissaz vt cū maiori infertur opp^o alteri^o pmissa segtur. n. aligs hō est aial ois hō est lapis g aligs lapis est aial in Disamos. Silr ille est bon^o silks in 2^a figura aligs lapis nō est aial ois hō ē aial g aligs lapis nō est hō r nō est in aliquo modoz vt pz qz sit bon^o pbat qz ex opposito clusionis cū altera pmissaz vt cū maiori infert^o oppositū minoris sic. a aligs lapis nō est aial ois lapis est hō. g aligs hō nō est aial in bocardo. pm^o fa ctus est in festino. 2° in baroco ambo i directe cludēs. Cōtra sufficiētiaz modoz 3° arguit sic. Iste silks est in 3ª figura. Ois hō est suba ois hō est aial. g qdam suba est aial. cū sit indirecte cōcludens nō est in aliq modoz 3° si^o. Silr i^o est in tertia figura. qz hō est risibilis ali qz hō est vn^o hō. g aliqd risibile est vn^o hō r tñ nō sunt in aliq modoz 3° si^o. pm^o est in darapti indirecte cludēs. 2° in darapti indirecte cōcludens. 2° sic. Iste sil logisim^o est bon^o in 3^a si^o. Ois hō est aial nullus homo est asin^o ergo aliquod anī mal nō est asinus r non est in aliq modorum ei^o vt pz discurrendo. est. n. in laphe ton indirecte cludēs. Silr i cardobio in 3^a figura est optim^o silks indirecte cōcludēs vt sic ois hō est aial aligs hō ē n asin^o. g aliqd aial nō est asin^o. Silr in rī feson indirecte cludens aligs hō ē aial nullus hō est asin^o g aliquod aial nō est asin^o. Oēs isti silks sunt in 3^a figura. r sē optimi. qz ex opposito clusionis cū altera pmissaz infert^o oppositū alterius pmissa. r nō sunt in aliq modoz ei^o. g rē. Silr silks resolutori^o in tertia figura. h currit r hoc est hō. g homo currit. r nō ē in aliquo modoz ei^o. g rē. Cōfirmat qz pbs in pma figura nō facit mentōem nisi de quatuor pmissis. s. de illis Barbara

Celarēt Darij Serio. r etiā de alijs duobus. s. de sapelimo r friscimoz. vt g pbs dīminut^o vel magi supfluous. 2° pnci palr arguit qz illi decē r nouē modi nō sē veri modi. Et p^o Barbara sic. Iste silks est in Barbara. ois hō vel asinus ē asin^o oē risibile est hō vel asinus. g oīe risibile est asin^o. r tñ nō valet g rē. cōtia nota cum maiori. minor pbat. i. qz nō valet. qz aīs est vez r cōis falsum. qz cōsequēs sit falsum pz. qz aīs sit vez. pmi noī pz p maiori pbat. i. iductiue sic iste hō vel asin^o est asin^o. r iste homo vt asinus est asin^o. r isti sunt oēs hoīes. g ois hō vel asin^o est asin^o. 2° fm moduz sic. Iste silks nō valet. Nulla clusio est fa. ois clusio facta in celarēt ē clusio g nulla clusio facta in celarēt est fa. et tñ est fact^o in celarēt. g rē. cōia nota cum minori. maior pbat. ponēdo qz silks factus sit ois silks. quo facto aīs est verū p qualibet pte. r cōis falsus qz falsificat se. g rē 3° 3° modū sic. Iste silks non valet. Cuiuslibet hoīs asin^o currit bru nellus est asin^o hoīs. g brunellus currit. r tñ est in darij g rē. cōia nota cuz mīno ri. maior pbat. qz pono qz omnis hoī mo habeat duos asinos. quoz vn^o currat. r alius nō de quoz numero nō currentiū sit brunellus. Isto posito aīs est vez r cōis falsum. 4° cōtra quartuz modū sic. Iste silks nō valet. Oē aial si est rudibile non est homo. tu es aial si tu es rudibile. g tu nō es homo. r tamen arguit fm istū modū. cōia nota cum mīo ri. maior pbat. qm aīs est vez. r cōsequēs falsum vt pz p exponētes. qre rē. Cōtra pmissaz fē figure arguit sic. Iste silks nō valet omnis de^o suba nō est. ois pma. causa suba est. g omnis pma cā de^o nō est r tamen est i n pmo fē. cōia nō cuz mīno ri maior pbat. qz aīs est vez r cōsequēs falsum vt pz. g rē. 2° fēcudū modū fē figure arguit sic. Iste silks non valet. in qlibet instanti est hō. nullus asinus est hō. g nullus asinus ē instāti r tñ

est in 2° 2ª figure. 3^a 2^a. 2ª nota cum mino
ri. maior pbatur q^{ia} aⁿis est vez^{us} vt patet
2^a 2^ais falsum. Contra p^{ri}mu^m 3ª arguit sic.
Iste fillus nō valet. cuiuslibet hominis asinus
currit. cuiuslibet hominis asinus gescit. 3^a
asinus gescens est asinus currens 2^a tñ est
in p^{ri}mo 3^a. 3^a 2^a. 2ª nota cum mino^{ri} ma
io^{ri} pbatur. q^{ia} aⁿis est vez^{us}. 2^a 2^ais falsum.

Confirmat a simili. q^{ia} iste nō valet. In
quolibet instanti est asinus. In quolibet in
stanti est homo 3^a hō est asinus 2^a tñ ē in p^{ri}
3^a. 3^a 2^a. 2^a 3ª arguit sic. Iste fillus
nō valet. Omnis homo vel asinus non est
homo. omnis homo. vel asinus est risibile
igit^{ur} risibile nō est homo. q^{ia} aⁿis est vez^{us}
2^a 2^ais falsum vt p^{ri} 2ª tamen est in 2° 3^a fi
gure quare 2^a.

Ad hec breuiter rñdetur. Ad p^{ri}mu^m
dicit q^{ia} ille fillus factus in barbara non
immediate sed mediate q^{ia} ex clusione cō
clusa in barbara concludit cōclusio isti
us sillogismi. Sit^{ur} ad aliud dicit q^{ia} ē in
celarent mediate sed nō immediate.

Ad secūdu^m dicitur q^{ia} mag^{is} determi
nat de sillogismo q^{ia} tenet in omnib^{us} ter
minis sicut p^{ri}mo in p^{ri}mo p^{ri}or. 2^a nō ē sil
logismo resolutorio. Ad p^{ri}mu^m cōtra
modos se figure dicit q^{ia} p^{ri}mu^s sillogis
mus factus est mediate in cesare 2^a non
immediate. 2^a secūdu^s est in camestres me
diate 2^a nō immediate. Ad secūdu^m cō
cedit omnes sillogismos factos ēē bo
nos sed magister nō curat multiplicare
modos in alijs figuris 2^a p^{ri} hoc q^{ia} indire
cte cōcludunt. sillogismi autem facti te
nent p^{ri} hoc q^{ia} indirecte cōcludunt. Si at
directe facti concludere non valent.

Ad p^{ri}mu^m cōtra modos tertie figure
dicit q^{ia} p^{ri}mu^s sillogismus factus ē iⁿ Da
rapti mediate 2^a nō immediate. secūdu^s ē
in Darapti mediate 2^a nō immediate.

Ad secūdu^m concedit illos sillogis
mos factos esse optimos. sed de illis nō
curat. quia indirecte concludunt. Si di
ceres quare magis indirecte nominat iⁿ
p^{ri}ma figura q^{ia} in alijs. Respondetur

q^{ia} p^{ri}ma figura p^{er}fectior est. Ideo debem^{us}
videre magis oēm modum cōcluden di
elus quomodo cūq^{ue} sit q^{ui} alterius.

Ad cōfirmatōem dicit q^{ia} Aris^{toteli}. nō cu
rauit multiplicare modos nisi fm neces
sitate sed conclusio vni^{us} nō sequitur
ex cōclusionē alteri^{us} modo Baralip^{ton}
segtur ad Barbara Celātes ad Celāret.
Dabit^{ur} segtur ad dāti^{um}. Sapēmo autē
2^a 3^a rīfēsmoz nō segtur ad aliquem iⁿdo
multiplicat illos. Et si dicit ergo in secū
da figura debebat ponere indirecte cō
cludentes vt in 3^a dicitur. Dicit
tur q^{ia} bene ponit in p^{ri}mo p^{ri}or. vbi dī
cit q^{ia} mino^{ri} existēt vniuer^{sal} negatia
maiori vero affirmatiua vel vniuer^{sal}
vel p^{ar}ticulari in quacūq^{ue} figura indire
cte segtur cōclusio. Ex hoc patet q^{ia} boe
tius nō recte sentit in sillogismis cathe
goricis cum dicit p^{ri}mo solū quatuor mo
dos in p^{ri}ma figura posuerit. Theopha
stus autem 2ª Eridemus addiderūt q^{ui}
q^{ui} p^{ri}me figure quos cōfirmat^{ur} p^{ri}or. vir
magne auctoritatis. quoniam philosoph^{us}
posuit Sapēmo 2^a 3ª rīfēsmoz vt decla
ratum est. Ad secūdu^m p^{ri}ncipale rñ
det magister. Ad p^{ri}mu^m distinguendo
de iⁿ maiori. Omnis homo vel asinus est
asinus. si illud totum disunctū est sub
iectum illa est falsa. si v^{er}o solum p^{ri}ma ps
iⁿ est vera. sed post in mino^{ri} plus predi
catur q^{ui} subiiciatur in maiori. Et dicit^{ur}
vlt^{er}ius q^{ia} subiectum distributionis est
li homo p^{ro}positionis vero homo vel asi
nus. 2^a subiectum distributionis debz p^{ro}
dicari. non autem p^{ro}positionis. Ad se
cundum dicitur q^{ia} p^{re}dictus sillogism^{us}
nō est in Celarent. quia conclusio est in
solubilis ipot^hetice significans qualis
nō est in aliqua p^{re}missarum. Ad ter
tium dicitur q^{ia} nō valet iste sillogismus
quia plus predicatur in mino^{ri} q^{ui} subij
ciat iⁿ maiori. Vñ q^{ui} obliq^{ue} p^{re}cedit rectū
solus obliq^{ue} ē subm^{is}. Vñ vero rect^{us} p^{re}
cedit obliq^{ue} rect^{us} 2ª obliq^{ue} est subm^{is}
Et si dī nobuc stat argumētū sic dicen^{tes}

Cuiuslibet hoīs asin⁹ currit. brunel
lus est asinus hoīs. ḡ brunell⁹ currit. Dī
q̄ fill⁹ n̄ ē bonus. q̄ i obligis casib⁹ opz
subm maioris p̄dicari i minor in recto
sic dicen⁹ brunell⁹ ē bō z h negat⁹. p̄pte
rea bene sequit⁹. Cuiuslibet hoīs asinus
currit for. ē homo. ḡ foris asin⁹ currit.

Ad 4^m dī q̄ si totū dditionatū fuerit
subm maior ē falsa: z tñ nō d̄z p̄bat ex
pōibit cū sit negatiua s̄z p̄ singulares q̄z
multe s̄t false. z h aīal si ē rudibile nō ē
hō d̄mōstrādo hoīez z sic de alijs. Et va
to adhuc q̄ expōit b̄eat. 2ª expōnēs ē fal
sa. s̄. nihil ē aīal si ē rudibile qn illud nō
sit hō imo q̄qd ē aīal si ē rudibile. nō ē
hō. v̄puta hō. z 2^a expōnēs nō d̄z eē ista
z nihil ē aīal qn illd si ē rudibile n̄ sit hō
Si aut totū dditionatū nō sit subiectus
oceditur maior. sed negat⁹ cōtra q̄ plus
p̄dicat in minor q̄ subiectat i maior.

Ad p^m 2ª figure dī q̄ talis fill⁹ non ē
in mō q̄ d̄z fieri ex negatiuis d̄z c̄suetō
mō loquēdi. q̄l̄r non sit i s̄z bñ valet dī
cen⁹. Qis de⁹ nulla s̄ba ē oīs p^a causa ē
subā. ḡ oīs p^a cā nō deus ē s̄z maior ē fal
sa. Ad 2^m dī q̄ nō valet. Un̄ v̄traq̄
extremitate ex̄ite i obliquo nihil sequit⁹
in 2ª figura. aut altera t̄m medlo f̄mino
ex̄ite in obliquo in v̄traq̄ bñ seq̄t. i al
tera aut n̄ d̄scurre p̄ ex^a p̄ te. Ad p̄mū
3ª figure dī q̄. non est in Darapti q̄ s̄c̄
p̄misse fuerūt ex recto z obliq̄ ita cōclu
sio d̄z fieri. igit d̄z sic cōcludi. ḡ asinus q̄
escēs ē alicui⁹ cui⁹ asinus currit. Unde
ll asin⁹ n̄ ē ps subiecti in p̄missis sed ps
p̄dicati. iō d̄z poni in conlusionē. Ad
aliud cōl̄r dī q̄ non valet i s̄llogisim⁹
sed d̄z cōcludi. ḡ hō ē in aliquo instāt in
quo ē asin⁹. q̄z cōclusio d̄z esse similis p̄e
missis. z ideo sicut p̄misse sunt ex recto
z obliquo ita cōclusio debet esse mixta
ex recto z obliquo. Ad 2^m dī q̄ si to
tum disiunctū ē subz maior ē falsa. si at
ps est subz non arguit in 2^a 3^a. q̄ in tali
oz q̄ totum subiectum p̄pōis distribua
tur q̄l̄t nō ē i p̄posito quare r̄c.

Et sic est finis q̄d̄num sūmularum.
Quarum numerus est. 49.
Utz diffi⁹ sup̄pōis sit bene data.

Entra primo

arguit q̄ non bene dī q̄ sup̄
pō sit acceptio. p^o q̄ sup̄pō cō
uenit t̄mo solū actiue. Dicim⁹. n. q̄ t̄m⁹
supponit. acceptio aut̄ ouenit ei solū pas
siue. dicim⁹. n. q̄ t̄mus accipitur z nō q̄
t̄mus accipiat. igit suppositio t̄mī nō d̄
bet dici acceptio. t̄mī. Confirmat ga
impossibile est actionē eē passionē inq̄
tū talem. ḡ nō bene cecidit sup̄pōem eē
acceptiōē t̄mī. tenet cōtra q̄ sup̄pō est
actio z acceptio passio. 2ª sic suppone
re nō est accipi. ḡ suppositio nō est acce
ptio tenet cōtra per locū a cōiugatis. an̄
cedēs p̄z. q̄ dicen⁹ hō est bisyllabum.
Uolo q̄ i t̄mus hō solū accipiat p̄ voce
h̄ ē possibile tūc c̄tū ē q̄ q̄uls h̄c t̄m⁹
hō solū accipiat p̄ voce. tñ adhuc sup
ponit p̄sonaliter puta p̄ suppositis q̄re
r̄c. 3ª sic t̄mus supponit p̄ ipsā acceptō
nē intellectus effectiue. Eo enim quod
intellectus accipit terminum sic vel sic
a^a z a^a suppositio deriuat. z tñ termin⁹
nō supponit p̄ suppositione effectiue s̄z
solis formalit̄. q̄ omis actus reduplica
tus in ratione cāe supra suū x̄bū tenet lo
cum cause formalis sicut cū dī. Iste inē
fectus ē interfectione interfectio est cā
formalis. Similiter cū dī. Iste diligit dī
lectione. Sitr iste speculatur speculatio
ne. Sic qñ dī supponit suppositione seu
p̄ suppositionē suppositio ē in supponē
do. cā formalis. ḡ i suppositio nō est acce
ptio t̄mī. 4ª sic. acceptio dicit respe
ctum ad accipientem. q̄ est actus itelle
ctus accipientis. z cōtra non pōt eē sup
positio nisi sit actus intellectus. Sup̄pō
x̄o dicit respectum ad rem z nō ad acci
pientem. Unde sine actu intellectus
adhuc supponit t̄minus vt in ista p̄posi
tione scripta hō est aīal. ḡ suppositio nō
est acceptio. 5ª sic diffinitio competit ali

cuius non competit diffinitum. ergo diffinitio mala contra ista. pbat. q. ita accipit oppositum. pponere. p. aliq. l. aliqb. sic suppositum tñ appositum supponit vt p. p. et bimologia vocabuli. q. appositum dñ ab apponendo sic suppositum supponendo vt p. p. gramaticos. Sic seq. q. tñ n. sicut bego. gramatic. i. ppositioe posite. r. sicut be. tñ supponit vt dicendo ois bñ currit. qd. e. falsu. falsitas dñt. p. q. n. pñt e. suppositu vt appositu sicut be. go. gramatic. tñt. cñ. pbat. q. e. acceptio tñi i. ppositioe. p. aliq. i. p. distributione. 7. arguit. d. copula q. nō supponit. r. tñ accipit i. ppoē. p. aliq. q. rē. 8. sic. tñ. aliqñ supponit. p. illo qd. n. sūt r. nūq. pñt accipi. p. illo qd. n. sūt. g. diffi. mala. cñ. tñ. cū mior. malor. pbat. q. dicēdo albu currit subz supponit. p. sba. q. e. alba. r. tñ n. sūt sba. q. solā q. litarē sūt vt dic. pñt i. p. dīcāmto sube. g. rē. In hac mā sē di. uerse opinioes. qdā. n. volūt q. suppo sit sūtō tñi i. ppoē. p. aliq. vel aliqb. vt vñt mag. in logica mag. Quidā xō di. cūt q. suppositio ē statio tñi i. ppoē. p. a. liq. vt vult. Petr. mā. tñ. Alij xō dñ. dāt cū mag. h. di. q. suppo ē accept. tñ. nī in ppoē. vt. Petr. hispan. r. Alber. rus d. saxonla. Alij moderniores dicūt q. suppo ē ppetas subī i. opatōe ad pñ. catū. vt scūs vñcēt. o. dīs pñcatōz. d. q. b. opinioib. mag. āple dñt ē i. suppo sītōib. Sz. p. defēsiōe mgti sē duo mōi rñdēdi. Un. mod. dicit q. suppo formalit. r. idēitice ē acceptio tñi. Ali. mod. dicit q. suppo formalit. n. ē acceptio tñi. s. ē ex ipsa acceptōe tñi cāliter. g. r. n. idēitice vñt ē q. suppo sit acceptō. Te. nētes āt pñmū rñdēdi i. rñden. ad arg. in oppositū. r. max. ad tria p. arg. que ad idē tēdūt bīptitī sē. Quid. n. di. cunt negan. q. suppo sit actio imo ē pas. sio. Et cū tu. pbat. i. p. arg. q. dicim. q. tñ nus supponit r. nō supponit. g. opetit si. bī actiue negat. cñtla. q. licet supponer. modaliter r. vōliter significet actionem

cū sit actiuū. tñ realiter iporat passionē qd. declarat a sūtīq. recipe qd. pñnet ad potētīā aīe p. spēs apprehēdētēs realit. importat passionē. s. s. m. modū sūtīdi sī gnificet actionē. r. iō nō est incōueniens q. suppo dīcat. accep. r. supponē sit acci. pi sicut recipere ē i. formari. Dicim. n. qñ po. speciem rēcipit ab obo q. ipsa po. spē i. formari. Sūt. pñt dīcī qñ tñ. suppo nit q. accipit ab intellectu ita q. ipsū sup. pñere sit accipi vt dñt ē. Cōtra banc rōnēz arguit. sic. Hoc x. bñ suppono cūz sit opositū a sub r. pono necesse ē q. rēti. neat sūtīōnē sūtī simplicis. r. maxime cū oponentia remaneāt in eo integra r. pñe. cta. Mō h. x. bñ pono nō iporat realit. passionē s. magis x. az actionē p. modūz simplicē iporabit r. p. cñs supponer. nō ē accipi nec suppo poterit dīcī acceptio rē. 2. sic qñcūq. aliqua duo realit. cū dem actū iporat illud qd. ē inat actū rea. lem vñt. pñt ē inare actū alteri. h. ē nō sed actus importat. p. hoc q. ē suppoer. r. act. iporat. p. h. q. ē accipi n. ē inat. ad idē q. dicim. q. tñ. supponit sūtī sūtī. nō āt dicim. q. accipiat a suo sūtī. g. rē. Alij xō p. p. h. ar. dīcūt alr. ad pñcīpa. le. Un. dīcūt q. intellect. supponit tñmū. p. pñe vt tñ. ē ita q. n. suppoat alr. ita q. est duplex suppo. vna ē intellect. qua tñ nus. supponit r. intellect. supponit. r. hoc ē acceptio tñi. nā tñmū supponi nō ē nisi ipsū accipi in ppoē ab eodē. p. aliq. r. de hac suppoē intelligit illa diffinitio sup. positiois qñ dñt. Suppo ē acceptio tñi rē. Alia xō suppo ē ipsi. tñi in ppoē s. suppoit r. accepti ab intellectu q. qdē tñ. suppoit r. nō supponit. Et hec sup. pñ nō ē acceptō tñi sed pñcīpalit. cātur ab ipso. r. pñcīta dīscriptio nō dāt d. ista suppoē. Cōtra hāc rōnē arguit q. h. loqmur d. suppoē q. est pñcītas tñi i. p. pone suppositio xō q. intellect. suppoit r. tñnus suppoit nō ē pñcītas tñi s. pot. us intellect. g. rē. 2. q. spēs suppois h. intente nō diuersifican. s. suppoēz qua

intellectus supponit et terminus supponitur sed magis secundum illam quam finem supponit. dicitur enim suppositio magis vel personam quam terminus supponit sic vel sic ut oēs concedunt. 3° quod per eundem modum appellatio operatur predicato. et suppositio ipsi subiecto sic non bene diceretur quod predicatum appellatur sed magis predicatum appellatur loquendo de appellatione quam est proprietas predicati. ita quod non est verum quod subiectum supponat sed magis quod subiectum supponit loquendo de suppositione quam nunc diffinitur quare per modum modum rēdēdi reputat imbecillis secundum ambas rationes quare rē. Tenēres 2° modum rēdēdi ē bipertitus scilicet. Quidā. n. dicunt quod diffinitio sic habet intelligi suppositio ē acceptio finis. i. significatio quedā ex acceptione finis in parte pro parte alia vel per aliquem sicut philosophus diffinit odorē inde sensu sensato. dicens odor est fumalis evaporatio. et intelligitur caliter sic. i. odor ē q̄litas cāta ex fumali evaporatione. Contra hanc rationem arguitur per trispanum sic. Supponere non ē significare. 3° suppositio non ē significatio. tunc omnia per locum a conlugat. anō pbat quod significatio ipsius vocis. supponere hoc positi ex voce et significatione. quare rē. 2° significatio per se ipsa supponere. 3° rē. anō pbat quod significatio ē per ipositionem vocis ad rem signatā. suppositio hoc ē per acceptio nem vocis iā signatis per aliquem rē. Ex ratione sequenti fortiter potes argueri quod suppositio non sit significatio quare considera illam.

Alii dicunt quod diffinitio illa non potest dici diffinitio suppositiois. idēter et cēntialiter loquendo sicut ostendunt argumenta. sed bene caliter sicut loquitur. Aristoteles. 2° de anima de voce dicens. Vox ē repressio respirati aeris. i. sonus cātus a percussione aeris. ita suppositio ē acceptio finis. i. proprietates quedam termini causata ab acceptione ipsius et in parte pro aliquo vel per aliquem rē.

Pro quo adverte quod hec tria significatio. subiecto. et suppositio per ordinem operatur voci seu termino secundum quod accipitur ab intellectu. per enim vox accipitur ab intellectu ad determinate signandum et sic operatur sibi significatio. Deinde vox significans accipitur in parte ut unum extre-

mum. et sic operatur sibi subiecto. Ultimo vero vox iam subiecta accipitur pro alio respectu predicati et ita operatur sibi supposito. Et licet ista operentur ipsi voci per ordinem tamen multum differenter se habent habet acceptio nem intellectus. quod significatio non est ipsa acceptio que realiter passionem importat nec significare est accipi. quod significatio cōpe tit voci seu termino solum active. Dicitur enim vox significare et non significari. 3° tamen vox dicatur accipi que accipitur ad significandum. recte dicitur significans seu significativa. et non significata. subiecto vero est realiter quedam acceptio que fit ab intellectu. non enim est aliud terminum subijci nisi ipsum ab intellectu accipi in parte respectu predicati. et cum subiectio operatur voci seu termino solum passive sicut etiam acceptio. Dicitur enim terminus subijci et non subijcere. Unde terminus sic acceptus vocatur subiectum et non subijciens. Suppositio vero non est acceptio sed ab ipsa causatur. ideo suppositio subiecto competit solum active. dicitur enim quod subiectum supponit. unde quis finis qui accipitur ad supponendum dicitur catur quod accipitur ad supponendum tamen supponens et non suppositum appellatur. Et quod dictum est de significatione subiecto et suppositione. idem debet intelligi de significatione predicati et appellatione. Hanc opinionem diffunde recitari quia pulchra ē et est sci Vincentij in suppositionibus suis. Ego autem credo quod non sit de mente magister nec aliorum dicit enim quod suppositio non est acceptio cēntialiter et identice sed quod suppositio sit acceptio caliter et non identice. imo credo quod identice. Et probatur sic quod suppositio vel sonat vocabulum non ē nisi positio alicuius subiecti a quo suppositio formaliter et identice est acceptio. Unde tria regunt ad positionem alicuius subiecti. scilicet illud quod ponitur. illud a quo ponitur. et illud sub quo ponitur. Terminus est qui ponitur intellectus est a quo ponitur. significatum est sub quo ponitur. putat sub accipitur per se pro. Unde sensus ē

finis ponitur sub figto. i. p. figto. q. aut
 li sub accipiatur. p. li. p. p. per Terentius
 in eunuchis dicente pueri supponi. falli
 per seruū senem. i. puer. p. a. poni. et etia
 i. tria reguntur ad acceptione. Et h. se
 quitur q. suppositio ē passio finis et nō a
 ctio cū acceptio sit passio. Et si dicis cō
 tra q. dicim. q. finis supponit et nō sup
 ponit q. suppositio ē actio finis et non
 passio. Ad h. dicere q. qd. alii dicant
 q. p. loquendo debemus dicere. finis
 supponit ab intellectu. i. ponit pro a. ab
 intellectu puta p. figto intellectus autē
 supponit finem. i. ponit terminum pro
 alio. q. p. figto. non autem debemus pro
 p. dicere q. terminus supponit q. nec
 supponit se nec figtum. q. non se quia iō
 terminus respectu sui ipsius supponit
 et supponeretur. nec ē figtum q. nō po
 nit figtum p. alio imo terminus ponit
 p. figto. Improprie autem dicitur q. et
 n. supponit in signe actiua p. passiuā. cū
 sit cōis modus loquendi. et loquendū est
 ut ples. ut dicit p. 2. topi. nec dubito
 figs. p. funde considerabit qui huius opinio
 ni adherat. Defendentes tñ p. mā ratio
 nem dicunt q. xbum figre actionē pōt
 eē dupl. aut f. rem aut f. modus signi
 di. Qd. xbu actiuū f. modū signi actō
 nē figt. f. m. rez aut nō. q. aliqd. importat
 passio ēz pot. q. actionē ut recipio. ita
 dicit de hoc xbo suppono. qd. f. rez im
 portat passionē l. f. m. modū signi actō
 nē. Et ad replicas i. oppo. dicit. Ad
 p. mā dicit negando p. q. o. ē. positū te
 neat signem. p. ponentū imo multotiens
 nō retinet signem. neq. modū signi cum
 p. principale cōponēs significet vnum et
 compositum aliud vnum est actiuum et
 aliud non ut ago figt. agere et facere et ē
 actiuum dgo compositum figt. viuere.
 ambigo dubitā. et ambo neutra sūt ab
 soluta. Dicunt. q. adhuc h. cōcesso ne
 gan. q. p. ponentia in hoc verbo suppo
 nō remaneat integra in eo q. componit
 ex sub et pono. et li sub non remanet inte

grum quia mutatur b in p. quoniam dicit
 tur suppono et non subpono. Ad 3.
 dicunt q. idē terminat actum. huius ver
 bi supponit. et actum huius verbi acci
 pitur. Unū figtum termini finat actū h.
 xbi supponit. non qdem. recte. q. non re
 cte d. finis supponit figtum. sed oblique
 ut dicat. Terminus supponit p. figto et ita
 ē finat actum h. xbi accipitur q. dicit
 finis accipit pro figto. Defendentes aut
 2. rationē facilius soluit replicas. Ad
 primam concedunt q. loquimur h. de
 suppositione que est p. petas termini in
 propositione et negatur q. suppositio q.
 terminus supponit non sit p. petas. finis
 Ad 2. negat q. species suppositiois
 non diuersificentur secundum supposi
 tionem qua finis supponitur. Ad
 3. negatur similitudo q. suppositio est
 p. petas tā subī q. p. peti. Appellatio. at io
 lius p. dicati et concessa similitudine con
 cedunt q. potest dici p. dicatū appellat.
 Ad 4. p. principale negatur q. supposi
 tio non dicat respectum aliquem ad ac
 cipientē. Et ad p. batsonem cū dicit ter
 minus adhuc supponit sine actu itelle
 ctus ut in p. positione scripta. d. q. licet
 actus intellectus non ideo currat tunc
 sufficit tñ q. cōcurrerebat q. fuit acceptus
 in tali p. positione ab intellectu. Vel dicit
 q. finis supponere potest dici duplici
 . i. actu vel aptitudine sicut et significat.
 Primo dico q. nō supponit sine cōfi
 deratōe intellectus. 2. sic. Volētes tñ
 q. suppositio non sit acceptio formalis
 et identice dicit argumentū cludere re
 rum. Ad 5. tenentes q. suppositio sit
 actio et consequent q. nō sit acceptio forma
 liter et identice dicit negando q. opposi
 tū nō supponat. Et cū d. suppositū dicit
 tur a supponendo et non appositum. ol
 cunt q. suppositum a supponi alteri pas
 siue ut quia positum sub alio ut sub
 appposito. et per suppositionem non ha
 bet quod dicatur suppositum sed ma
 gis supponens. Unde idē terminus qui

a logico dicitur subiectum. quod subiectum alteri ut predicato dicitur suppositum a grammatico. quia positum est sub altero ut sub appposito quod appositum dicitur quod adiunctum habet terminum aut dicitur supponens actiue. quod sub alio ponit significatum. et sic potest etiam predicato competere. sed quidam moderni negant hoc dicentes quod proprietates predicati est appellare sicut subiecti supponere. sed quidam moderni negant hoc dicentes quod proprietates predicati est appellare sicut subiecti supponere. Tenendo autem quod suppositio sit acceptio identice dicendum est quod suppositio competit utriusque. scilicet supposito et appposito. et non dicitur suppositum a supposito sed a supponi alteri extremo. propositio. scilicet ipsi appposito. terminum autem supponens dicitur vel melius supponibilis. a supponit signum. scilicet apponit per signum. sed cum tamen appositum quod suppositum poni possit per signum utriusque supponit vel supponit. Ad 6^m dicitur quod siue cathegorice/ma siue cathegorice tentum non accipit pro aliquo signo in propositione. ideo non supponit. quod non per aliquo signo probatur. Non per maiorem. quod tunc formaliter sumitur. non per formalem quod tunc illud non habet cum non sit terminum per se signum. Ad 7^m de copula dicitur quod oportet subintelligere unam particulam in diffinitione. scilicet termini extremam se habentis. Iste modus suppositio est acceptio terminum extrinseci ter se habentis in propositione per aliquod vel per aliquod. Ad ultimum nego maiorem. scilicet quod terminum aliquem supponat per illo quod non signum. Ad probationem dicitur quod si album signum duo ex intentione philosophi. topica. dicitur quod album non est in genere propter suum dupliciter signum. signum. n. subiectum et albedinis et ipsam albedinem. Dico ergo quod supponit per subiectum quod signum. Et cum tu probas quod sola qualitate signum per philosophum in predicamentis. dico quod intelligit de principali signum. quod principaliter signum albedinem. cuius ratio est quod album distincte signum qualitate quod ita albedinem signum quod non aliam qualitate. sed in distincte signum subiectum. quod non magis hominem quam equum. quod autem album significet illa duo per aliquas negationes. probatur quod illud signum quod intelletui repñtat sed album repñtat subiectum albedi-

nis et non solum albedinem. ergo signum subiectum Item illud signum per quo supponit. sed album supponit per subiectum dicendo album currit. ergo illud signum. et nota cum minor. maior. per se omnes. quod signum in plus se habet quam supponit. Utrum diuisio sit sufficiens ipsius suppositionis in materiale et personale.

Entra. Arguitur quod vltimas illas duas species est dare suppositiones simplices et arguitur sic. Triplex est signum terminum. scilicet materiale personale et simplex. ergo triplex est suppositio. scilicet materiale personale et simplex tenet etiam. quod cum suppositio sit acceptio terminum per suum signum. quod triplex ergo erit signum totum triplex ut esse suppositio. ante probatur et capio istum terminum homo et sicut arguas de isto ita quocumque terminum cum alio intelligat. modo habet terminum homo se ipsum signum materialiter et forte et platonem personale. et ultra habet signum hominem in cum simpliciter quod est unum eorum omnium hominibus. probatur quod vltima est unum in multis et de multis primo posteriorum. ergo cum iste terminum homo supponeret pro homine in cum supponeret simpliciter. quod pro natura simplici non indiuiduata. 2° ad idem sic quod dicendo corpus mobile est subiectum in philosophia naturali. quero quomodo supponit li corpus mobile aut personale aut materialiter aut simpliciter. non potes dicere primo personale quod cum sit determinate. liceret descendere disiunctie ad sua supposita sic. et si sunt omnia corpora mobilia. ergo hoc corpus mobile est subiectum in philosophia naturali. vel hoc corpus mobile est subiectum. et cum per descensum est falsus. Item si supponeret personale. tunc ista propositio. Corpus mobile est subiectum in philosophia naturali equaleret isti aliquod corpus mobile est subiectum in philosophia que est falsa. ergo. et cum. Non potes etiam dicere 2°. scilicet materiale. quia tunc supponeret per ipsum terminum vltima per ipsa voce. quod est falsum. et probatur falsitas sic. quod scia naturaliter considerat passionem sui subiecti causatas ab ipso subiecto et a principijs eius. sed passionem considerate in philosophia naturali sunt motus augmentatio diminutio

tio gñatio et corruptio et alteratio q̄ non sunt causate ab isto termino ens mobili sed a re in cōfīgta p̄ ipsum ḡ talis terminus nō est subm̄ p̄ seipso termino s̄ p̄ fīgto. Item q̄libet scia p̄ncipalr cōsiderat subm̄ suū siue illud p̄ q̄ stat subm̄ suum: sed scia naturalis nō cōsiderat p̄ncipalr istos t̄minos ens mobile. ḡ nō supponit materialr. Relinquitur ḡ q̄ supponit simplr p̄ re fīgta in cōf̄ et in vlt̄. Et sic est triplex suppositio. 3° arguit q̄ est dare suppoem naturalem vltra alias tres. Et arguit sic. cū suppo sit p̄prietas termini causata ab acceptōe ei^{us} in ppōe p̄ aliquo vel p̄ aliquibus quot modis diuersis terminus pōt accipi in ppōe. tot modis diuisio suppois variat. sed natura vel eētia fīgta p̄ terminus cōm pōt duplr accipi seu cōsiderari fm̄ sanctum doc. in de ente et essentia et fm̄ veritatez. Uno^o fm̄ rōem ppām. Alio^o fm̄ esse qd̄ bz in hoc vel in illo. ḡ fm̄ x̄itatez suppo statim d̄z diuidi in suppoem naturalem et accītalem. ita q̄ suppo naturalis d̄r q̄n terminus accipitur respectu p̄dicatī sibi cōuenientis cēntialr. vt homo est aīal

Accītalit̄ x̄o est cum terminus cōis accipitur respectu p̄dicatī sibi cōuenientis accidētalit̄. et hec ē duplex sicut duplr p̄dicatū accītale pōt op̄tē. Nā s̄z ēc q̄ bz i singlib^{us} op̄tē p̄dicatū accītale reale. vt hō currit. Et tūc suppoit p̄sonalit̄. Scdm̄ x̄o esse quod bz in intellectu cōpetit sibi p̄dicatū accītale intentōale vt homo est spēs et sic supponit simplr. Et vltra hoc t̄min^{us} pōt accipi p̄ seipso termino vt dicendo. homo est nomē bis syllabum. et sic stat materialr. ḡ cuz li homo possit quadruplr accipi. Uno mō. s̄z se et absolute. Alio modo vt est in singularib^{us}. Alio modo vt est in intellectu. 2° p̄ seipso termino. ḡ tot suppoēs crūt. s. naturalis: p̄sonalit̄: simplex: et materialis.

4° sic. nisi daretur alie suppoēs vltra illas duas falsificarent^{ur} mlt̄e ppōēs p̄b̄. ḡ r̄c. pbatur assumptū. q̄ aliter illa ppō

nō pōt esse x̄a. hōmo est p̄mo risiblis. et hōmo est risibilis fm̄ q̄ ipsum. qd̄ est cōtra p̄b̄m in p̄mo posterior. pbatur q̄ li hōmo vel supponit p̄ seipso t̄mino materialr. et sic est falsa. q̄ hoc p̄dicatū risibile nō cōpetit illi t̄mino p̄ seipso quia tunc segr̄etur q̄ ille t̄min^{us} h̄eret i seipso p̄n^{us} risibilitatis. qd̄ est falsum. Vel supponit p̄sonalit̄ p̄o. s̄o. et platone. et sic ēc est falsa. q̄ s̄o. nō est p̄mo risibilis. ḡ est opus q̄ supponat p̄ hoīe in cōf̄ cui s̄z q̄ ipsum cōpetit esse risibile. et sic suppone ret naturalr vel simplr. Nō curo p̄ nūc ponere differentia inter ista. Hoc etiam patet p̄ porphirū dīcētē q̄ accīte pp̄i um p̄mo. cōpetit spēs cōf̄i aut indiuiduis p̄ spēm. mō risibilitas cōpetit sorti et platoni p̄ istum t̄minū hōmo. ḡ r̄c

Confirmat q̄ dicendo hōmo est aīal rōale querit quō supponit li hōmo non p̄sonalit̄. q̄ diffinitio nō posset conuerti cū diffinito. deinde ē diffinitio eēt p̄i mo singulariū s̄ p̄b̄m 7° methaphisice. Nec materialr. q̄ si diffiniret terminus p̄ seipso. illa nō esset diffinitio sube sed accītis. Deinde nō verificat̄ur de diffinito. q̄ ille terminus hōmo nō est aīal rōnale. ḡ suppoit p̄ hoīe in cōf̄. et sic simplr vel naturalr. ḡ r̄c. Multa et quasi infinita argumēta possent fieri s̄ hic. s̄z tēgi medullā in facto. iō sufficiant hec.

Ad hec r̄ndetur. Ad p̄mum dicunt qd̄am q̄ de specie loqui possum^{us} duplr. s. methaphisice et logice. p̄^o methaphisice appellat spēm nō illud qd̄ p̄dicatur sed rem fīgta p̄ terminū p̄dicabilem q̄ est causa sue indeterminatōis q̄ t̄min^{us} de plurib^{us} p̄dicatur. et sic est necessaria suppo simplex. 2° logice appellat speciem vel gen^{us} nō rem fīgta sed t̄minū quēdam q̄ diffinit illā p̄ p̄dicatū. qd̄ videt̄ eē p̄p̄m t̄minū et sic nō ē necessaria suppo simplex. Hic maḡ locutus est logice. alibi vero vt in logica magna locutus est methaphisice.

Hec respōsio nō valet p̄mo quia non

recte respondet ad ar^m. nam queritur an iste termin^{us} hō habeat signum triplex an nō. et si sic ē erit triplex suppositio si hō nō ē arguebat^{ur} q^{uod} vlt^{ima} signū in multis. Et si rñdet q^{uod} est triplex suppositio sed nō considerat logicus de tertia sed metaphisicus hoc est falsum. q^{uod} 4° metaphisice dicit phis^{ica} q^{uod} logicus et phis^{ica} p^{ri}mus et sanē circa idem. q^{uod} si datur 5ª suppositio vt simplex de ista hēbit considerare logic^{us} sicut et metaphisice sed al^{iter} et aliter. Si illa est cō q^{uod} logicus nō consideret suppositiōem simplicē. d^{icitur} talis t^{er}min^{us} supponēs simpl^{iter} stat p^{er} signū to q^{uod} nō considerat a logico q^{uod} solum t^{er}minos considerat. A sibi sequitur q^{uod} logic^{us} nō hēret considerare de suppositiōe p^{er}sonali. q^{uod} tūc t^{er}min^{us} stat p^{er} re signa. 2° nō p^{er} seipso t^{er}mino vt p^{er} 3°. Et sic solum de suppositiōe mālⁱ habe bit logicus considerare q^{uod} est absurdum.

Alij dicit q^{uod} bene dat suppositio simplex. tamen mag^{is} in hac logica nō fecit mentōem. q^{uod} vt ipse dicit in logica mag^{is} locutus est in hac logica p^{er} iuniorib^{us} nō ponēdo omnes suppositiōes ne aios iuuenū nimis ifestaret. In logica hō magna cum loq^{uitur} p^{er} p^{er}fectis corrigit seip^s ponēdo omnes suppositiōes et simplicē cum alijs. Ista responsio nulla est. mentiūtur enim isti qui dicit mag^{is} dixisse hec et ba in logica magna. et q^{uod} legit eam sic ego testis mibi erit q^{uod} ipi mendaces sunt et nō ego. Ideo al^{iter} rñderem et dicerem f^{als} opⁱⁿionem magistri. hic nō datur alia sup^{er}pō ab istis. et p^{ro}babilis est hec opⁱⁿio in relecto ei^{us} fundamēto. vt statim declarabitur. Pro quo aduertit q^{uod} de signō t^{er}mini cōis est oria inter terministas et realistas. Realiste. n. volūt q^{uod} terminus cōis puta li homo signū seipm terminum material^{iter}. supposita hō format^{ur} siue p^{er}sonal^{iter} vt sortem et platonē. simpl^{iter} vero nām cōem puta nām humanā. Terministe hō negant signōem simplicem. i. nām vlt^{ima} signam p^{er} terminū. q^{uod} fm eos null^{us} termin^{us} signū nām vlt^{ima}. q^{uod} nulla ē nā vlt^{ima} in re. sed solum accept^{us} est vlt^{ima} fm p^{er}

dicatōem. ideo nullus t^{er}minista ponit sup^{er}pōem simplicē t^{er}mini p^{er} nā vlt^{ima} signa p^{er} ipsum sicut faciūt realiste. sed q^{uod} terministe vlt^{ima}tem ponūt in cōceptib^{us}. ideo sup^{er}pōem simplicem dicit esse q^{uod} terminus stat p^{er} intētiōe aie quam intētiōez p^{er}prie nō signū. mag^{is} h^{ic} b^{ic} terminista sit. a comuni tñ via terministaz deuiare voluit ne multiplicaret entia sine necessitate. Und^e termin^{us} vtputa homo aut signū rez que nō est termin^{us} vtputa sortem et platonem et sic supponit p^{er}sonal^{iter} si stat p^{ro} illis. Aut signū rez q^{uod} est termin^{us}. et hoc dupl^{ix}. q^{uod} aut seipsum aut sibi cōitem vt ille t^{er}min^{us} hō i scripto signū seip^s i scripto et siles i voce et silem in intellectu puta. illū t^{er}minū conceptualem homo. Modo mag^{is} vult q^{uod} quādo termin^{us} stat p^{er} seipso vel alio cōsili supponat material^{iter}. Alij vero terministe volūt q^{uod} si stat p^{er} se soluz stat material^{iter}. Si aut stat p^{er} intētiōe aie. q^{uod} ē termin^{us} sibi sili stat simpl^{iter}. Ecce q^{uod} magister noluit implicare spēs suppositi siue necessitate. cum possim^{us} omnia saluare p^{er} illas duas spēs sicut p^{er} illas tres.

Ad argumētum q^{uod} in oppositū negat aⁿis. s. q^{uod} triplex sit signū termin^{us}. quia nullum est signū simplex q^{uod} nulla ē res vlt^{ima} signa p^{er} terminū. Et ad pbatōem nego q^{uod} iste termin^{us} hō significet hoīem in cōi. Et cu^m tu p^{ro}b^{as} q^{uod} fm phm vlt^{ima} est vnum in multis et de multis. dicit fm terministas q^{uod} phs. nō vult q^{uod} sit aliqua nā cōis in multis et de multis. sed q^{uod} sit vn^{us} cōcept^{us} cōis plurib^{us} fm p^{er}dicatōem.

Ad 2° cum queritur. quō supponit li corpus mobile in illa p^{ro}pōe corp^{us} mobile est subm^{us}. Dicitur q^{uod} supposit^{us} materia liter. sicut etiam rñdet mag^{is} in sumula sua phie naturalis. Ad pbatōem dicitur q^{uod} illud quod est subm^{us} h^{ic} est ille t^{er}min^{us} cōis corp^{us} mobile et non est aliq^{uod} res vlt^{ima} neq^{ue} singularis signa p^{er} ipsum ex se p^{ro}bantur tamen passionē de subiecto cōi p^{ro} reb^{us} singularibus q^{uod}bus iⁿ sunt p^{er} p^{ri}ncipia sua. nō tñ phia cōsiderat de re

bus singularibus nisi fm cōceptū vlem formatum de ipsis. 7 sic nō cōsiderat solum terminos. imo res vt sub conceptu vti cōphenditur. Ad 5^m cum dicif quot modis diuersis termin⁹ pōt accipi in ppōe tot sunt suppos. sed qtuor modis pōt accipi. g quatuor sunt suppos. Dicitur ad maiorem q absolute ē falsa sed si intelligitur sic. f. g. p quot diuersis significatis potest stare termin⁹ in ppōsitione tot sunt suppositōes cōcedo. sed tūc nego minorem. q tñ terminus habz duplex sigtum. q: aut sigt rem que nō ē termin⁹ 7 tunc si stat p tali re supponit psonaliter. aut sigt terminum puta seipsum vel alium. 7 tunc stat materialr.

Et dicendo homo currit. homo ē animal stat psonaliter in vtrāq. Et sic dicēdo homo est spēs. homo est nomen bisyllabum stat li homo materialr i vtrāq. Et si tu replicas cōtra ista ppō est vera homo est aīal vbi nullus homo actu existat cum sit necessaria. g nō stat psoaliter tunc. q: esset falsa cum p nullo supposito supponat. Respondetur q illa in casu est falsa dialectice loquendo. secus autem esset posteriorice. Ad qrtum cum queritur dicendo homo est pmo risibilis quō supponit li homo. dicitur q materialr. Et ad pbatōem cuz dicitur segtur q ille terminus homo habeat in se pncipia risibilitatis. negatur consequētia. Unde aliud est qd est pmo risibile 7 aliud p quo q homo est pmo risibile for. vero 7 plato sunt illa p quib⁹ bēt pncipia risibilitatis siue in actu sigto pmo competit isti termino homo. in actu hō exercito fori 7 platoni. Ad cōfir matōem dicitur q li homo stat psonalr dicendo homo est aīal rationale. Et ad rōem negatur cōsequentia. f. q seque retur q diffinitio nō possit cōverti cum diffinito. Unde ille termin⁹ homo diffinitur q conuertitur cum diffinitōe p alijs tamen diffinitur. Et ad illud sitr negatur q diffinitio sit singularium pmo

imo est aliter termin⁹ cōisls p reb⁹ singularib⁹ sigtis p ipsum.

Utz diffinitio suppos mālīs 7 psonalis sit bene data 7c.

Entra dicēdo li ens li ē ens supposit materialiter vt pbabo. 7 tamē stat p significato formali. g diffinitioēs male. cōia tenet cum minor. q: ens habz tñ vnum sigtum. f. formale. maior pbatur q: signum materiale semper limitat ad supposcm materiale fm magistrum in capto isto. Ut aut cognoscatur quō termini supponāt 7 potissimuz est ista vox li. 2° sic a est lra. li a stat materialr et tñ p sigto formali. g 7c. cōsequētia nota cum maior. q: formalr sumitur lra i cōpositione syllabe 7 dictionis. vt dicēdo antoni⁹. materialiter autem seorsuz sumitur. Hoc n. est cōmune dictuz. minor pbatur. q: li a solum sigtum formale hz ergo sumitur solum p sigto formali. renet cōsequētia. antecēdēs pbatur. quia iste termin⁹ habet solum sigtum formale scdm magistrum que est verificabilis de seipso sine additamento signi materialitatis. sed li a est huiusmodi. q: vox est dicere li est a. g 7c. Item quilibet terminus aut habet vtrunq significatum aut tantum vnum. sed li a cum nō habeat nisi vnuz 7 omnis termin⁹ habēs tñ vnum sigtum habet soluz formale. g 7c. 3° dicendo sic buf est buf. li buf supponit mālr. q: p seipso termino 7 non p sigto formali. g 7c. cōia nota cum maiori minor pbatur quia termin⁹ nō habens nisi vnum sigtum habet formale tātum sed li buf est nō habens nisi vnū sigtum ergo hz tantum formale. 4° sic dicēdo. omnis est sineathegozema li oīs supponit materialiter. 7 tamen nō pro suo significato materiali. g 7c. consequētia nota cum maiori quia formaliter sumitur quando est determinatio alicuius. minor probatur. quia si staret pro significato materiali propositio esset falsa.

quod tamen est falsū. p3 q2 li omnis mā-
liter sumptū nō est sincathegozema. sed
bene formaliter. S' dīcēdo hō est spēs
li hō supponit simpliciter. ḡ non māli-
tātia t3 q2 sunt species dīscate. aīcedēs
p3 q2 li hō stat pro intētiōe aīe. ergo sup-
ponit simpliciter. tenet cōtia a dīffinitō
ne ad dīffinitū rē.

Ad hec breuiter rīdēt. Ad primū
negat maior. Ad pbatōnē negat q
signum māle sp limitet ad suppoēm mā-
lem. sed bñ xuz est q limitat tīnū bñtez
vtrunq3 sīgtum ad mālez. tīnū aut bñtē
tīnū vñū sīgtum nō. Uel p alta xba dī q
signū mālitatis limitat sp ad suppoēm
māle tīnū aptū natū sic supponere. s. mā-
liter alr non. Ad 2ª cōiter dī negādo
maiorē. imo li a supponit psonalr cum
stet p sīgtō formali. q2 solū sīgtum for-
male h3 vt pbat arguendo. Et ad pba-
tione maioris cū dī. q2 qñ illa lra a sumi-
tur seorsū stat māliter. qñ xpo sumi-
tū ppositiōe syllabe r dictōis stat formalitē
dī q2 sp idē sīgt r nihil aliud siue seorsū
siue in dictōe sumat. q2 sp se sīgt. r nihil
aliud. Dī tñ sumi formalitē in dictōe. q2
ad hoc inuēta ē r cōposita vt cōponat dī-
ctiōes seorsuz tñ dī sumi māliter q2 nō
ad illud officiū ad qd inuēta ē r impo-
sita. Et l3 seorsū dicat sumi māliter ad i-
tellectū dictū tñ supponit psonaliter q2
p sīgtō formali. Nec rñsio nō placet
q2 nullus tīnus vocalis r scriptus non
imposit⁹ ad sīgnū aliqd ex se h3 sīgtatū
formale. sed li a in voce r in scripto est
bi⁹. ḡ rē. Id dīco q2 li a suppoit māliter
r nego minorē. s. q2 suppoat p sīgtō for-
mali. Et ad pbatōnē cū dī r3 magrūm
q2 ille tīn⁹ h3 solū sīgtum formale q2 xī
ficabilis de se sine additāmēto signi mā-
litatis. Dī q2 hoc itelligit de tīno per se
sīgtiuo q aliqd ex se sīgt. nō aut de omi-
termino absolute. modo p3 q2 li a nō est
tīnus p se sīgtiuus ḡ. rē. Et vltēr⁹ cum
dicis q2 qdūq3 tīnus h3 tñ vñū sīgtuz h3
solū formale. negat sed vep est de tīno

per se sīgtiuo q aliqd ex se sīgt. non aīe
d tīno absolute. Ad 3^a p3 rñsio negat
minor. Ad pbatōnē negat q2 tñ⁹ ha-
bens tñ vñū sīgtuz hēat tñ formale. s3
illud vep est solū de terminis p se sīgti-
uis. Ad 4ª nego minorē. Ad pba-
tione nego q2 si stat p sīgtō māli pposi-
tō sit falsa. r cum tu pbas q2 li oīs māli-
ter sumptū non est sincathegozema sed
formaliter ccedo. nō tñ segrur q2 si sup-
ponat pro suo sīgtō materiali sit falsa.
Unde li omnis materialiter stans vt in
hac ppositiōe omnis homo currit est
sīgtum materiale sūlīpīus. r ideo dīcē-
do omnis est sincathegozema li oīs sup-
ponit materialiter. q2 pro illo tīno omī
formalitē sumpto in illa ppoē. omīs hō
currit qd est sīgtum materiale sūlīpīus. l3 ḡ li
omnis supponat māliter tñ suppoit p se
ñ stāte materialiter. ita q2 sensus est. li
oīs qñ nō stat māliter ē sincathegozema
vt in hac ppositiōe omnis hō currit.

Ad 5ª ccedit aīis. s. q2 li homo sup-
ponat simpliciter in prima ppositiōe
hō est spēs non dīstīnguendo suppositō-
nem simplicē d materialē. r tunc negat
cōtia. ḡ non est materialis. si tñ esset sim-
plex dīstīnguendo simplicē d mālez bñ
valet cōtia. l3 negat aīcedēs. Et ad pba-
tione aīis dī pcedit pīsupposita opinio-
ne cōiōia magistro.

Utrūq3 libz tīn⁹ q nō ē xīficabilis de
seipso sine additāmēto mālitatis hēat
duo sīgta. s. māle r formale.

Entra q2 non vide-
tur q aliqs
terminus hēat duo sīgta. qa
nullus terminus significat
se materialiter. probatur. q2 significans
r significatum debēt esse diuersa. sed
idem terminus r ipsemet nō sē diuersa.
ergo non potest seipsum significare ma-
terialiter. consequentia nota cum mino-
ri maior probatur. quia significans r si-
gnificatum sunt relatiua. relatiua autēz
sunt diuersa. vt pater r filius. ergo rē.

2° ad idē sic. Omne signum ē notius
figū. q^o alr nō duceret in cognitionē e^o
sed idē nō ē notū scipso. q^o idē nō pōt cē
signū sui ipsius: r p cōsequēs seqt q^o idē
nō figt seipsū. cōtia nota cū toto ante rē

3° sic. Ille finus oīs r alia sūcathego/
remata nō xificatur de seipsis sine si/
gno mālitate. r tñ nō hnt duo figta. q^o rē.
cōtia nota cum maior. q^o illa nō est xā.
Ille finus oīs ē oīs. minor pbat q^o nō ha
bent figtum formale cum nūbil cē se si/
gnificat. aliter. n. essent termini per se
figtini r cathegorematici qd implicat.

4° sic. Ad idē q^o li bus non hz nisi fig/
tū materiale r tñ non ē xificabilis de se
ipso sine signo materialitatis. vt p3 q^o rē
Similiter arguitur de līa.

Ad hec respōdet b^ouiter. Ad p^o/
mum dē ad maiore q^o figns r figtum de
bent esse diuerfa aut realit aut fm rōnē
In pposito sē diuerfa fm rationem non
aut realiter. Ad pbatōnē cū dō sūt re
latiua. relatiua aut sē diuerfa vt pater r
filius. Dico q^o aliq^o relatiua sē faliter di
uerfa vt relatiua realia. quedā xō nō vt
relatiua rōnis vt idē refertur ad seipsū
r tñ non differt realiter a seipso sed fm
rōnē. Ad 2° negat minor q^o idē nō sit
notū seipso: imo idem est notus seipso.
diuersimode tñ r fm diuersas rōnes.
Nā idē sub ratione signi est notus seip/
so sub rōe figti. Et hoc nō i conuenit.

Ad 3° dō q^o correlariū illd itelligit de
fino p se figtiuo. s q^o qūq^o talis non est
xificabilis de se ipso sine sig^o mālitate
hz vtrūq^o significatū. de fino aut nō per
se figtiuo non habet xitatem.

Ad 4° cōfir dicitur sicut ad 3°.

Utrūq^o q^o fin^o g est de seipso verificā
bilis sine signo mālitate habet tñ v^o
significatum. s. formale.

Entra n^o finus
habet solū vñū figtū. s. forma
le. imo q^o qlibet finus hēt vtrūq^o figtū
Et pbo de isto fino ens r ita itelligat d

alijs. Et arguo sic. figtū naturale opetēs
fino ē figtū māle ei^o. Datū xō ex ipōne
ē formale. sed ille fin^o ens hz figtū nāle
r datū ex impōe. q^o hz vtrūq^o figtū. s. ma
teriale r formale. cōtia nota cū maior. s. si
qs tñ negaret minore. pbat rōne sic.
qūcūq^o plura opetūt vñi 3° qd pūs opetit
hz rōnem materie. qd xō posteri^o hz ra
tionē forme. sed figtum naturale prius
opetit ex impōne xō posteri^o. q^o rē. mī/
nor pncipalis pbat. Nā aūq^o iste finus
ens imponeret ad figndū aliqd. seipsū
naturaliter figbat. Deinde ex ipositōe
figt oīa. q^o hēt figtum materiale r figtū
datum ex impōne. 2° ad idē arguitur
sic. Quicūq^o finus hēt figtum formale
hz ē māle. r cō. q^o quilibet finus hz duo
figta. cōtia tenet aūs pbat. q^o formale
figtum non dicit nisi in respectu ad ma
teriale sicut formale i respectu ad mate
riā r māle in respectu ad formale. sicut
mā in respectu ad formam 2° phicorū.

3° sic. Si aliq^o finus hēret tñ figtum
formale. tūc māle r formale sē idē qd ē
oīo falsū. q^o māle p prius opetit fino q^o
formale cū māle insit naturaliter. forma
le xō ex impōne. Qd aut essent idē pba/
tur q^o figtum qd inest fino naturaliter
ē materiale q^o xō ict ex impōe ē forma
le. Significare seipsū ē māle. q^o nālter i/
est. r illud idē ē formale. q^o ex impōe ens
figt oīa entia r cōter seipsū. q^o cū figre se
ipsū sit māle. r sit formale idē ē figtū mā
le r formale. 4° sic aliq^o ē finus qui ē
de seipso xificabil^o sine sig^o mālitate r
tñ nō hz tñ figtū formale. q^o correlariū
falsum. cōtia tenet. aūs pbat. q^o ista ē
vera līa est a r tñ nō hz līa nisi significa
tum materiale. q^o rē.

Pro r sponse ad hec argumta. ad
uerte q^o qlibet finus p se figtiuus. p^o
seipsū nālter figt. dñde figt aliquid ex
se ex impōne. figtū materiale pmo in
est accidentale vero qd ē ex impōitio /
nēsecūdarīo. inest. p^o dicitur materiale.
2° formale. Sed viteri^o aduerte qūo

aliquis terminus habeat tñ vnū signū
 .s. formale. et aliquis duo. .s. formale et ma-
 teriale. Unū contingit aliqui qd signū nāl-
 ter cōpetens tñno est distinctum oīno a
 signō dato sibi p impōne vt ille finus
 hz qd ē signū māle istius finis. ē distinctū
 a signō qd cōpetit ei ex impōitōe. .s. for. et
 platone. Et sic signū naturale dñ māle
 aliud hō ex impōe dñ formale. Aliquī
 hō contingit qd signū māle nō est disti-
 ctū a signō per impōne. imo est ps eius
 vel ipsū sicut signū māle istī finis ens in
 voce est ipsemet finis et signū ex impōne
 sunt oīa entia et ipse finus ens qd est sig-
 nū māle sui ipsius cū sit vnū ens est ps
 signū ex impōne. ille g finus ens ē signū
 māle ex impōitione. et tunc dñ qd nō hēt
 nisi vnū signū. .s. formale non qd cor-
 deat signū naturale. sed qd illud non ē
 distinctum a signō finis impōne. id nō dñ
 māle. aut si dñ māle et aliud formale nō
 tñ dñ hē duo signa nisi vnū sit distinctū
 ab altero. Et sic hz habeat māle et forma-
 le. nō tñ hz duo. qd vnū nō ponit in nume-
 rum cū alio nisi sint distincta. Sz qres
 tenendo primā viā quare illud signū qd
 cōpetit sibi nālter et ex impōne magis
 dicit signū formale qd māle. Dicit qd
 p vnū signū formale signū oīa. et p māle
 solū pte eius qd formaliter signū. Si tale
 signū diceret māle esset opus ponere ali-
 ud signū vltra h māle. sed si dñ forma-
 le nō ē opus vltra signū totale formale
 ponere aliud signū distinctum a forma-
 li. sō rē. Sed queres tenendo 2ª viā
 quō liens si hz signū māle et formale
 hz tñ vnū signū. .s. formale. qd ex 2° se-
 quit oppositū pmi. segit. n. habet tñ si-
 gnificatū formale. g nō hz māle. Dñ qd p
 tato dñ hē tñ signū formale. nō qd non
 hēat māle sz qd nō hz aliū signū illud. n.
 signū māle nō est aliud a formali cū sit
 idē. et ideo illō māle nō ponit in nume-
 rō cū formali. p^{ia} viā clarior. 2ª subtili
 or. tu sequere que tibi placeant rē. Ad
 p^o signū oppositū dñ qd liens nō hz signū

ficatū māle qd hz omne signū māle sit sig-
 nū nālter cōpetēs tñno nō tñ oē signū nā-
 liter cōpetens est māle sed solū illud qd
 est distinctū a formali. Vel dñ qd licet
 hēat signū māle et formale. nō tñ dñ ha-
 bere duo signa nisi vnū sit distinctū ab
 altero qualiter nō est in pposito. Ad
 2ª respondet qd dñ formale nō respectu
 mālis signū illius. qd illud nō hz. sed res-
 pectu alterius signū mālis alicuius finis
 habētis vtrūq. qd sicut in finis habente
 vtrūq signū illud dñ formale de quo xī
 ficat finis sine signo materialitatis. ita
 hic illud dñ formale d quo xīficat finis
 sine signo materialitatis. Vel aliter
 dñ qd dñ formale respectu materialis si-
 gnificatū illius. dato tñ qd ille finus hēat
 signū māle et signū formale. n. tñ dñ hēre
 duo signa qd māle nō est oīno distinctū
 a formali. Ad 3^a dñ negādo cōtiaz qd
 nō hz signū māle. signū. n. nālter cōpe-
 tens nō dñ māle nisi sit distinctum a for-
 mali. sz g oē signū materiale sit naturale
 nō tamē oē māle ē māle nisi sit distinctū
 a formali. Vel aliter potes cōcedere
 qd māle et formale sunt idē. nō tñ oīo qd
 formale ē cōius. materiale hō min^o cōe
 et hec duo nō ponūt in numerū sicut nec
 superius cū inferiori. Ad 4^a dñ qd cor-
 relatū intelligitur de finis p se signū.
 De finis aut non p se signū cōcedit qd a
 liquis finis xīficatur de seipso sine sig-
 nū materialitatis. et tamen non habet signi-
 ficatū formale imo materiale tan-
 tum vt li a sicut argumentū pbat.

Utrum fundamentum regularum
 istius capituli. vt autem cognoscatur
 quomodo termini supponant sit verus
 scilicet talia sit subiecta qualia permis-
 tunt predicata.

Entra. Arguitur qd
 nō sit verū

Et primo sic predicatū nihil
 permittit vel saltem nō impe-
 dit qualecūq subiectum esse. g fundamē-
 tum illud falsum. cōtiaz tenet. et antecē-

dens similiter. Sorte dñ. q non capitur
ibi permittere p nō inbibere. sed capit
p determinare. Cōtra ex ista ratione
sequitur ista est vera omnis homo ē ma
scul⁹. similiter ista omne aīal est homo
q: li subiecta ibi determinētur p predica
ta. igitur sol supponūt p his p quib⁹ de
determinantur. sed predicatuz in pīma
non supponit nisi pro masculis. in alia
solum pro hominib⁹. q̄ similiter subiecta
supponent. et sic erunt vere. Cōfirma
tur q: dato isto sequitur q: illa est vera
ois. homo ē spēs quā tñ negat opinio.
Et q: illud sequitur patet. q: predicatuz
potest permittere stare subiectum ma
terialiter et si sic sequitur q: subiectum
supponeret materialiter. et per oīs ipsa
erit vera. 2º principaliter arguit termi
num non posse materialiter supponere
sine limitatione signi materialitatis. q̄a
talis terminus 2º impositio non sufficit
trahere tñum p̄ impositionis ad talem
supponē materialē. Et arguitur sic. non
maioris fortis et fortitudinis ē tñinus
2º impositionis q̄ aliqua negatio. cū igitur
negatio non possit habere viz supra
precedentē terminū ipsū cōfūdendo. igitur
a fortiori nec terminus 2º impositio
nis habebit vim aliquam supra pceden
tem. et per oīs non trahit tñus aliquem
ad talē suppositionē. oīa videt patere
cum non sit causa diuersitatis. Cōfir
matur q: tñus p̄ impositionis a pte pre
dicati non pōt trahere tñinū scdē im
positionis a pte subiecti ad talem vel talē
suppositionē. ergo. nec cō. patet oīa vñ
det causa diuersitatis. Cōfirmat se
cundo q: tñus scdē impositionis posi
tus a parte subiecti nō pōt trahere ter
minū p̄ impositionis a pte predicati se
cū illaz op̄tionē. igit a fortiori qñ
ponit a pte predicati tñus scdē ipōis nō
poterit trahere tñinū p̄ime impositionis
positum a pte subiecti. oīa patet q: ra
tionabile est q: tñinus maiorem viz ha
beat supra tñinū sequentē q̄ p̄cedere

Confirmatur 3º. q: tñ⁹ non maiorem
vim habet a parte predicati q̄ a parte
subiecti nisi inq̄tum aīa. per illum intel
ligit sic vel sic. cum igit intellectus sit i
differens concipere materialiter a pte
predicati sicut a pte subiecti. q̄ rē. Et sic
patet q: qua ratione pōt tñus a pte sub
iecti supponere materialiter sine tali ad
ditione propter determinationē pdica
ti eadē ratiōe pōt stare a pte pdicati ma
terialiter sine tali addito pp limitatiōez
subiecti vel determinationē eiusdē. et p
oīs hec erit bona conuersio quam ma
gis negat homo est spēs. species ē hō.

Confirmatur 4º quia sequitur op
positum illius regule que dicit. a 3º adia
cente ad h̄z adiacens in tñis non distra
hentibus est bona consequentia. Uel se
quitur q: dubia est. quia hec opinio con
cedit hanc propositionem Chimera est
nomē. Arguitur tunc sic. ergo chimera
est. vel consequentia est bona vel nō. Si
non habetur prima pars conclusionis.
si sic habetur secūda.

Ad hec respondetur q: fundamentū
illud est verum. Et ad primum argumē
tuz dicitur sicut ibi. Et ad pbatōnē cū
dicis seq̄ q: illa eēt x̄a. Oīs hō ē mascu
l⁹. et si ista oē aīal ē homo q: si illa sub
iecta detināt p̄ pdicata solū subiecta sup
ponūt p̄ illis p̄ q̄b⁹ detināt. Rñdet q:
pdicata nō detināt subiecta quocūq: i3
solū quo ad suppositionē gnālē. s. mālē
vel personalem. nec semp hoc faciūt s3
solū quando non sunt impedita. Unde
signum materialitatis additū subiecto
faceret ipsum stare materialiter inuito
predicato. vt dicēdo li homo est animal
et signum vniuersale vel particulare li
mitans ad suppositionem personalem
additum subiecto faciet ipsum stare per
sonaliter etiam inuito predicato vt di
cēdo omne animal est genus. p̄re
dicatuz ergo determinat subiectuz quo
ad suppositionēz personālē vel materia
lem deducto impedimento alteri⁹ signi.

Cuius rō est. qz p̄dicatū est sicut forma.
 subm̄ x̄o est sicut mā modo mā limitat
 a forma ad tale vel tale cē. rē. Ad p̄m
 igit p̄z solutō. qz dicēdo oīs hō ē malcu
 lus p̄dicatū determinat subm̄ ad suppo
 nem p̄sonalē. r̄ ē determinatur subm̄ ad
 eandē suppoem p̄ illud signū oīs sed qz
 rōne illi signi oīs li homo distribuitur
 p̄ omni cōtento sub se. r̄ de quocūqz tali
 nō verificat p̄dicatum iō ē falsa. Si
 m̄l̄r dicendū est ad illam omne aīal est
 homo. Ad cōfirmatōem cum dicit illa
 esset x̄a. oīs homo est spēs. negat. qz p̄
 dicatū nō pōt dēfinare subm̄ ad suppo
 nedum maliter cū sit h̄ impedimētū d̄ li
 oīs. Ad 2^m p̄ncipale cum dīr qz t̄min^o
 2° impōis a pte p̄dicati posit^o nō h̄z ma
 iorem vīm qz negatō. Dicit qz v̄z ē qz
 nullus est t̄min^o qz habeat maiore vīm s̄
 t̄minos qz determinat qz negatō s̄ cōfō
 qz determinat. cum h̄. t̄n stat qz p̄dicatū
 possit habere vīm s̄ t̄minos p̄ceden
 tes. qz illos determinat nec p̄ter h̄ nega
 tio dīr minoris vis. Un̄ longe maior est
 vis negatōis s̄ t̄minos qz dēfinat qz ali
 cui alteri^o t̄ini s̄ cōfōdem qz determinat.
 Ad p̄mā cōfirmatōem dīr qz t̄min^o p̄
 impōis posit^o a pte subī nō trahit ad ali
 quā suppoem t̄minū 2° impōis positū
 a pte p̄dicati. qz mā nō dēminat formā.
 sed cō. r̄ iō t̄min^o p̄ impōis posit^o a p
 te p̄dicati dēminat t̄minū 2° impōis
 positū a pte subī ad aliquā suppoem vt
 puta ad p̄sonalē. qz cum nō possit x̄ifica
 ri de illo. nec p̄o s̄gto m̄l̄. nec formalī
 trahit ad portiozē suppoem. Ad 2^m cō
 firmatōem p̄z solutō qz l̄z t̄min^o 2° im
 pōis positus a pte subī nō possit dēfina
 re t̄minū p̄ impōis positū a pte p̄dica
 ti ad aliqz suppoem. t̄n si poneret a pte
 p̄dicati pōt rō dicta est qz cum ex pte su
 bi habet rōem materic. r̄ cōr̄ dēterminā
 bilis r̄ n̄ dēfinat̄is. ex pte x̄o p̄dicati rō
 nem forme r̄ p̄ oīs rōem dēminat̄ r̄ n̄
 dēterminabilis. Ad 3^m cōfirmatōem
 nego maiorem. s̄. qz t̄min^o a pte subī l̄

p̄dicati nō habeat maiorem vīm nisi in
 q̄tum p̄ illū aīa sic intelligit l̄ sic. imo et
 si aīa nō cōsideraret cū est ex pte p̄dicati
 h̄z rōem forme dēfinat̄is. r̄ cum est ex p
 te subī h̄z rōem materic r̄ dēminabilis
 Uez est t̄n qz aīa h̄ intelligit. sed sūi itel
 ligere nō facit hoc. Ad 4^m cōfirmatō
 nem cum dīr. segtur opp^o illi^o regule a
 3° adiacēte ad 2° adiacēs valet cōia. Dī
 negādo nec illud qd dicit̄ est h̄c regu
 lam assignatam. qz illa regula h̄z solū in
 telligi in suppoē p̄sonali. nō aut̄ t̄minis
 m̄l̄r supponētib^o. aut si vis intelligere
 i quacūqz intelligit de t̄mino nō mutan
 te suppoem sed eodem modo supponen
 te in ppōe de 3° adiacente r̄ 2°. qd nō est
 ita hic. qz dicēdo chī^o est nomē li chime
 ra supponit materialr. r̄ dicēdo chī^o est
 li. chī^o supponit p̄sonalr. sed bene valet.
 qz li chimera est.

Utrū 6° reg^o x̄a sit qz dīr. Cuiuscūqz
 ppōis p̄dicatū est t̄min^o p̄ impōis. r̄ sub 3
 2° tam subm̄ qz p̄dicatū supponit p̄sona
 liter. vt dicēdo spēs est homo.

Entra hanc regulaz ar
 guit. r̄ p̄bo qz in
 ista ppōe li homo supponit mā
 liter. Et arguo sic. In ista p̄positiōne ta
 liter debet t̄mini supponē qualr ppō
 potest verificari. sed cum ppō possit ve
 rificari p̄dicato maliter supponēte r̄ nō
 p̄sonalr vt p̄babo qz debet p̄dicatū sup
 ponere materialr. r̄ nō p̄sonalr. cōia bo
 na maior p̄z p̄ magr̄m in 5° regula qz dīc
 qz dicēdo ppō est nomē li ppō supponit
 materialr. qz aliter ppō esset falsa. Ex qz
 p̄z qz vult qz t̄min^o supponat modo qz
 pōt verificari ppō. m̄noz p̄batur p̄o 2°
 pte. s̄. qz si p̄dicatū supponat p̄sonalit̄
 qz ppō nō potest verificari. qz cōuertit̄
 in ista maligs homo est species que est
 falsa. p̄o p̄ma p̄batur. s̄. qz p̄dica
 to stante materialr p̄positio est vera di
 cendo species est homo qz tunc i^o esset
 optima cōsequentiā homo est species. qz
 spēs est homo p̄ cōuersionem simplicez

et antecedens est verum. ergo et consequens est verum. 2° sic stante veritate regule nulla propositio facta secundum regulam erit falsa. igitur frustra ponitur regula. consequentia propositio autem probatur discurrendo in omnibus. ut species est homo. genus est animal et ita de alijs. omnes si false sunt. ut propter quare etc. 3° querit quod re magis sub supponat personaliter quam materialiter cum nullo modo propositio possit esse vera ut patet.

Ad hec breuiter respondet. Ad primum dicunt quidam quod dicendo species est homo. propositio est falsa utroque extremo supponente personaliter. Unde dicit quod dicendo species est homo licet species potest capi dupliciter. scilicet denominatione et significatione. si denominatione dicitur species est dicere illud de quo predicatur hic nomen species denominatione et accidit. et tunc palam est quod species est homo. personaliter capiendum licet homo est illud de quo predicatur hoc nomen species est homo siue natura humana. communis omnibus hominibus quod natura humana concretive sumpta est homo personaliter. scilicet. secundum. et plato. Si vero capiatur species pro eo quod significat. est compositio in quantum compositio et sic species non est homo capiendum personaliter homo. quod personaliter capiendum licet homo est quid singulare. et non compositio. primum capit magister. et non 2°. Et contra procedunt ista. aliquis homo est species capiendum licet species pro eo quod denotat. Hec responsio vana est quod quero ab illis. quod est significatum secundum male istius termini species. aut sunt termini aut sunt res reales. Si dicitur quod sunt termini propter quod illa propositio est falsa species est homo. cum licet species stet pro tali significato formaliter. quod nullus terminus est homo sumpto. licet homo personaliter. si vero dicitur quod sunt res reales puta natura humana vel asinina etc. tunc illa est falsa homo est species. 3° magister respondet quod licet species stat personaliter. igitur stat pro tali re reali. et licet homo materialiter per seipsum terminus et sic signat quod ille terminus homo est una natura velis. quod est falsum. Item illud quod est species vel genus habet magister hunc cum sit composita est terminus uniuersus ut patuit in similibus et non velis

ut volunt realiste. Unde secundum magister ille terminus homo dicitur species. ille terminus asinus dicitur species et ita de alijs. Quod si licet species accipitur per his quod denotat accipitur pro isto termino homo. vel pro isto termino asinus etc. sed certum est quod est falsum dicere quod aliquis talis terminus sit homo personaliter. igitur sumpto licet species per his quod denotat falsum est dicere quod species sit homo. Et sic propter quod non est in proposito magistri non datur. Alii rudes dicunt quod ista est vera species est homo et quod utroque extremo supponit personaliter. sed negant quod conuertatur licet aliquis homo est species siue aliquid quod est homo est species. Unde dicunt quod non potest conuertatur.

Hec ratio fatua est quod sine ratione aliqua. quod ubique est transpositio subiecti in predicatum et conuersio manente eadem qualitate et quantitate est conuersio simplex. sed hec est huiusmodi. igitur etc. Item quod illa sit falsa species est homo quod sub predicato cum stet deest nate habet descendere disiectie ad sua. supposita et tamen descendus est falsus et isti sunt omnes homines. igitur species est iste homo. vel species est iste homo etc. immo quelibet ista res est falsa. igitur etc. Ideo aliter dico. et primo ad materiam dico quod propositio est falsa. et quod illud predicatum homo de necessitate supponit personaliter dicendo species est homo et non supponeret materialiter nisi adderetur signum materialitatis. tunc autem addito tali signo bene supponeret materialiter et esset propositio vera. quod autem supponat personaliter ratio tacta est in questione precedenti quia predicatum non limitatur nec trahitur a subiecto ad aliquam suppositionem. sed contra predicatum trahit et limitat subiectum ad talem vel tales illud igitur predicatum cum non limite ab aliquo stabit pro potiori significato. et sic supponet personaliter. subiectum autem stat personaliter quod limitatur ad tales suppositionem a predicato. nam cum non possit illud predicatum verificari de subiecto nec subiecto stare personaliter nec materialiter. trahit subiectum ad potiori suppositionem quia limitat ipsum

ad personalem. Ad formam ergo argumenti negatur maior. scilicet quod taliter debet terminus supponere qualiter propositio possit verificari. Et ad probandum nec cum tu adducis magister in 5^a regula recte dico quod magister arguit ex parte subiecti quod taliter debet supponere subiectum qualiter propositio poterit verificari ut patet in exemplis suis. non autem arguit de predicato modo dico quod si propositio posset verificari subiecto stante materialiter subiectum staret verumque materialiter. sed cum nec stante materialiter nec formaliter possit verificari stat pro potiori.

Ad 2^{am} negatur illa omnia nulla propositio facta secundum regulam est vera. quia regula frustrata. quia regula non dicit quod aliqua talis propositio sit vera ideo non est falsa. nam veritatem vel falsitatem talium propositionum posses cognoscere sine regula secunda. idem non est frustra. Ad 3^{am} cum queritur quod re suum magis supponit personaliter quam materialiter cum nullo modo propositio sit vera. Respondetur est in primo argumento quod predicatum limitat subiectum ad tale suppositum nam cum predicatum non possit verificari de subiecto. nec subiecto stante materialiter nec personaliter. limitat ad potiorē suppositionem puta ad personalem.

Utrique 7^a regula vera sit que dicit cum subiectumque propositio subiectum est terminus per impossibile et predicatum 2° deducto impedimento subiectum supponit materialiter et predicatum personaliter ut homo est species.

¶ Contra hanc regulam

arguitur. et probatur quod illa non sit vera homo est species que tamen est vera secundum regulam. et arguitur per hoc. Quia species est accipiens homo est species. ergo homo est accipiens. omnia bona quod in Darii conclusio est falsa. ergo aliqua premissa non maior quam minor. 2° sic de quocumque vere predicatur inferius de eodem predicatur superius. scilicet si accidens est superius ad illud species igitur cum illi species predicatur de li homo sequitur quod illi accidens potest de eodem et predicari affirmatiue dicendo

homo est accidens. quod est falsum. Ex illo potest probari quod nullus homo est animal sic nulla species est animal. homo est species. ergo homo non est animal. 3° sic de quocumque vere predicatur genus de eodem non vere predicatur corpus. quia non est verum dicere de eodem quod est genus et corpus si igitur illa est vera animal est genus ista est falsa animal est corpus. Ex quo sequitur quod homo est finis quod non est homo quia cum homo sit species et species sit terminus qui non est homo. ergo homo est terminus quod non est homo. et sequitur quod sit aliquid quod non est homo. quia terminus qui non est homo est aliquid quod non est homo et sic sequitur quod homo differt ab homine quod est impossibile. 4° sic si ista esset vera tunc descensus factus sub termino homo distinctiue esset verus cum staret determinate omnis terminus est falsus. quia falsum est quod hoc homo est species vel hoc homo est species. et ita de alijs quod illi hoc homo est terminus distinctus. idem non est species. etc.

Ad hec breviter respondetur quod hec regula est vera. et ex hoc est verum et ad argumenta dicitur quod non valent quia variat suppositio.

Ad primum patet quod dicendo homo est species in minori supponit materialiter licet homo in conclusioe vero personaliter scilicet minor dicitur esse talis aliquis homo est species. et tunc ista est falsa. Ad 2um dicitur quod licet accipiens potest sumi dupliciter. Uno modo ut est finis per impossibile et sic negatur quod homo est accipiens. alio modo ut est finis per impossibile et tunc dupliciter capit ad propositum nostrum. Uno modo ut est unum de quibus predicabilibus distinctum est animal. et sic iterum negatur quod homo est accipiens. Alio modo ut est idem quod 2° iterum scilicet quod consideratur ex sola consideratione intellectus. et sic conceditur quod homo est accipiens. Ad 3um conceditur maior termino supponente eodem modo scilicet si diversimode de supponat non inconuenit. Unde corpus verificatur de animali in supposito personaliter. et genus verificatur de animali in suppositione materiali.

Ad confirmandum concedo quod homo est terminus quod non est homo. sed negatur ulterius omnia. ergo homo est aliquid quod non est homo. quia licet aliquid sit superius

us ad li terminus. tamen. aliquid quod non ē hō n̄ ē sup̄ius ad li t̄inus qui non ē homo. Ad 4^m r̄sum ē in suppositi onib⁹ cū determinat de sup̄e mālī de terminata qz arg^m petit illaz materiaz. Et vide ibi. b̄cui⁹ t̄n̄ reuocabo ad mē. tē vñ dico qz descēsus ē verus. r̄ qz illa est h̄a. hoc hō est spēs v̄t hoc homo est species. non qdē. put li hō supponit p sibi simili. v̄t puta pro li hō ibis. ppōni bus hō est species. hō ē aīal.

Utrum suppositio materialis sit danda.

Entra argui /

tur qz non rōibus petri de mā tua. qui negat hāc suppositionē. Et sup pono p̄stria. p^o qz terminus psonalr sumpt⁹ non ouertit cū sibi simili mālī sumpt⁹. ita qz subiecta hāz sup̄dūz nō ouertuntur homo currit homo ē spēs. p̄z qz aliud s̄gēt li homo i vna illaz qd n̄ s̄gēt in alia ḡ nō ouertunt. 1^m p̄suppo situm ē qz talis terminus hō materialr sumptus nō est spēs. p̄z qz ille materia liter sumptus nō conuertitur cū illo p sonalr sumpt⁹ r̄ cū ille psonaliter sum ptus sit spēs ille materialr sumptus nō erit spēs. 3^m p̄suppositum nulla ē p positio q̄ habeat aliquam partem ppin quā q̄ n̄ sit aliqua ps. ōonis p̄z qz illa n̄ intelligitur ab aliquo. Hīs p̄supposi tis arguit p^o qz hec non ē ppositio hō est species tento li homo materialiter pbat qz ps ppinquandō ē pars ōois ḡ. nō ē propositio. tenet c̄sequētia p 3^m p̄ suppositum. antecēdēs pbat⁹ sic. Il lud qd ponit p subo. s. li homo nō ē no men nec x̄bum nec altera ps ōois. ḡ r̄c cōia t̄z r̄ totū aīis p̄z p̄ter p̄mā p̄tē q̄ p batur sic. li hō non ē cathegorema nec sincathegorema. ḡ nō est nomen. cōia bo na. aīis probatur. qz n̄ sit sincathegore ma p̄z qz nō sit cathegorema. pbat⁹ qz non ē t̄inus cōis nec discretus. p̄z qz nō sit discretus. qz nō sit cōis probat. qz nō

est species nec gen⁹ nec alter termin⁹.

2° arguitur sic. Ille t̄inus hō mālīter sumpt⁹ nō ouertit cū sibi simili psona liter sumpt⁹. ḡ cū sibi s̄it psonalit sū ptus sit species. ille materialr sumptus nō erit spēs. p̄ illis indiuiduis. p̄qz hō psonalr sumpt⁹ nec. palijs. ḡ nullo⁹ est spēs. 3° sic. Impossibile ē aliqūe t̄ini num materialr sumpt⁹ de aliquo predi cari. sed p̄cise eodē modo terminus ē spēs quo ē p̄dicabilis de aliquo. igitur non ē possibile t̄minuz materialiter sū ptū esse spēm. 4° illud qd ponitur p subo hulus vocalis vel scripti cōplexi homo ē spēs. non plus s̄gēt qz significet aī impositionē alic⁹ talis termini. s̄z aī impositionem illud qd ponit p subiec to non fuiss⁹ ps ōois. ḡ nec nūc. 5° il lū qd ponit p subo illi cōplexi oīs ē si gnū non ē ps ōonis. ḡ p̄ idē nec aliqūis terminus materialr sūptus est ps ōo nis. cōia p̄z aīis. pbat⁹. qz demonstrato illo vocali vel scripto oīs qz ponit pro subo illius complexi. si illud esset nom̄. h̄ cēt pp modos generales vel speciales ab ipositore datos s̄z n̄ h̄z aliqūe modū ab ipositore datū ḡ r̄c. cōia p̄z r̄ m̄ioz. p bat⁹ qz ab ipōitor datū ē qz tal t̄in⁹ oīs si gnificet adiectie solū aut vlt⁹ h̄ qz signi ficet se. si p̄mū p̄z qz non stat materialr. nec ē subm. si 2^m sequit qz oīs t̄inus p̄ i t̄ētōnis cēt equocus r̄ qz q̄z talis sup poneret psonalr. qz p eo qd s̄gēt ab im positore. vel ex naturali intentione.

Sexto sequitur qz q̄z t̄inus cēt 2° in tentionis. qz s̄gēt se r̄ suum significatuz. 1. distinctum a se. ḡ ē 2° intentionis.

7° in isto complexo vocali omnem ē signum li omnem non est pars oratio nis. qz si si cēt illa congrua. r̄ per conse quens li omnem esset ibi casus recti. er go li omnem h̄z modum significandi re cti cōis est falsuz. qz non est ab imposito re. nec materialiter Et bis consequen ter p̄z qz nulla ē sup̄o simplex qz si aliq̄ foret sit i aliq̄ tali mētali. hō ē spēs. i qua

terminus supponit pro intentione. Et arguitur quod illa non est propositio. quia si non est propositio omnis quod deducit ut prius. In opposito est magis et omnes re grammaticorum. Dicitur. n. grammatici. Dicitur quicunque fuerit tibi materialiter est neutri generis et inclinabile nomen. Est et haec opinio in doctrina valentium logicorum qui in scriptis suis asserunt suppositiones materiales. unde porphyrius affirmat quod homo est species. anima est generis dicitur. n. In unoquoque predicamento sunt quatuor genera generalissima et quatuor specialissima sunt alia. scilicet genera subalterna. Et subdit. horum quod est subalterna est generalissimum homo et species solus corpus et species quod est substantia et generis corporis animati. modo certum est quod ille propositio non sunt vere in suppositione personaliter. sed in materiali et negantes materialiter. 3^a haec opinio repugnat sibi ipsi. et si nullis opinionibus antiquorum negantium motum quos reprehendit philosophus per philosophorum dicitur. quod negant motum affirmant motum esse. nam negando motum mouetur labia mouendo labia affirmant motum esse. Ita haec opinio negans suppositionem materiale affirmat eam. Nam in primo supposito cum dicitur quod terminus personaliter sumptus non conuertitur cum sibi simili materialiter sumpto. Ita quod subalterna per ponitur non conuertitur. hoc currit homo est species. ceditur quod si homo in 2° supponit materialiter: probatur quod si hoc in primo conpro et si homo in 2° non supponit eodem modo ut dicitur quod in prima supponit personaliter in 2° materialiter. aliter ex 2° non esset ad propositum suppositum. Item in 2° pro supposito dicitur quod ille terminus homo materialiter sumptus non est species. ergo tu concedis ipsum posse sumi materialiter. et sic ceditur suppositionem materiale. Nec sufficiunt contra istam presumptuosam opinionem. Ad argumenta facilis est responsio non admittendo 2^{am} suppositionem. scilicet quod si homo materialiter sumptus non sit species quia sicut iste terminus homo personaliter sumptus est species ad istum hominem et ad illum. Ita ille terminus homo materialiter sum-

ptus est species ad istos terminos hoc homo hoc homo. sicut. n. verum est quod iste homo est homo. Ita quod hoc homo est si homo. Ex quo patet solo secundi et terti argumenti. Sicut 3^a suppositio est falsa sumendo partem orationis sicut ipse sumit per nomen verbo. Nam huius copulationis omnis homo est anima et corpus. 2^a propositio est oratio et tamen multe sunt partes propositio in ipsa quare nulla est pars orationis. Et ita conceditur quod aliqua est pars propositio propositio que non intelligitur ab aliquo non obstantibus his ut non videtur atur fuga ad omnia respondetur. Ad primam rationem admissis omnibus suppositis. nego quod haec non sit propositio: homo est species. Et ad probationem cum dicitur non est categorica nec syncategorema. sed non est nomen. negatur consequentia cum plures sint termini et nomina quorum nullum est categorica nec syncategorema. Et ulterius ad probationem per partis antecedentis cum dicitur nec est terminus communis nec discretus negatur immo est terminus communis.

Ad probationem nec est species nec genus ergo non est terminus communis. per antecedens est falsum. quia est species. deinde consequentia nulla quia multi sunt termini communes quorum nullus est species nec genus. Ad 2^{am} negatur consequentia. Ad 3^{am} negatur maior. Ad 4^{am} nego antecedens. per illa parte valet quod illud quod ponitur per subiectum huius contrarii vocalis vel scripti homo est species non plus significet quam significabat ante impositionem. nam ante impositionem non significabat nisi se materialiter. sed iam significat se et quodlibet sibi simile ad placitum non quidem per impositionem immediate transcunt in illum terminum homo sed propter quandam impositionem communem ponentem quod terminus sumptus materialiter stat pro seipso aut sibi simili. Et si dicitur nulla est impositio qua possit materialiter supponere. Dicitur negando imo fuit illa impositio cum terminus

secunde intentionis conjunctus termino per intentionis trahit illud ad suppositionem materiale. Ad quantum dico quod sub huiusmodi omnis est signum vel supponit materialiter et est nomen ideclinabiliter superius. Et cum dicitur hoc per modos generales aut speciales ab ipso datos. Dico quod non videtur argueretur. unde ad hoc quod aliquid sit nomen non oportet quod sit tale per impositionem factam ab aliquo uno. sed sufficit quod a tota comitate. nec requiritur quod ipso communis gradus super tale nomen sed sufficit quod supra aliud comitatus rationis. nec sequitur quod omnis terminus per intentionis sit equivocus. nam superius dictum est quod per hoc quod signum se et alia a se distinctis rationibus. tamen quod non potest per talibus sit supponere. id non concluditur ipsum esse equivocum. Forte tamen non est per totum mortale conceditur illud. Ad sextum negatur contra. Ad septimum concedo quod in isto complexo omnem est signum licet omnis est pars orationis. quod est nomen ideclinabile et quod oratio est congrua quod tenetur sube et non adiective. et cum concluditur. si licet omnis habet modum signum non notatum concedo. et cum dicitur hoc non est ab ipso nec materialiter. igitur non habet modum illud. per quod non valet quod stat quod habuit a tota comitate non per impositionem transeuntem in ipsum sed in aliud. Et sic per solo ad argumentum illius magistri qui reputavit ista argumenta ita fortia quod credebat esse insolubilia.

Utrum diffinitio suppositionis personalis determinate sit bene data.

Entra Arguitur quod non quod aliquis terminus

stat determinate. et tamen non licet descendit diffinitio sub eo. si diffinitio mala consequentia tamen. autem probatur. quod descendendo nullus differens ab ente est ens. licet ente stat determinate ut per secundam regulam magistri in capitulo primo maiori evidenter data per declarationem illius principii. Quicquid mobiliter immobilitatem. et quod regula dicit quod si duo signa distributiva quorum unus est affirmativus et aliud negativus cadet super eundem terminum faciunt stare determinate.

et ista propositio est falsa cum contradictorium sit falsum. tamen descensus est falsus diffinitive facit. et ista sunt omnia entia. si nullus differens ab hoc ente est ens. vel nullus differens ab hoc ente est ens. et ita dicitur. quod licet est falsa quod dictorium est verum. 2º ad idem sic dicendo. nullus homo est quilibet homo. licet homo a prepositi stat determinate quod cadunt supra ipsum duo signa quorum quodlibet habet vim distribuendi ipsum. si immobilitatem per illud principium. Quicquid mobiliter immobilitatem immobilitatem mobiliter. vel si stabit determinate vel confuse terminum. sed non confuse terminum. quod non licet descendere diffinitivum. ut per. si stat determinate et terminum non licet descendere diffinitive. ut per. si diffinitio mala. 3º sic dicendo. Quod differens ab ente non est ens. licet ente stat determinate per secundam regulam illius principii. Quicquid mobiliter terminum. et terminum non licet descendere quod propositio est falsa et descensus falsus. quod propositio sit falsa per. quod equaliter isti. nullum differens ab ente est ens. quod descensus sit falsus per descendendo.

Ad hec sunt due opiniones respondentes una est quam sequitur magister in logica magna. Et est Albertus de saxonia. et Petrus matuanus et alii multi sequuntur. quod opinio tenet hanc regulam quod quicquid duo signa distributiva distribuendi cadunt supra aliquem terminum faciunt stare confuse terminum mobiliter. et habet hanc regulam. per rationem ad omnia argumenta. quod in omnibus illis terminus qui assignabat stare determinate. stat confuse terminum. Et si hec opinio evidenter sit per exercitationem terminum iuvenum arguo si ipsa sit. quod dicendo non nullus homo est animal licet homo non stat confuse terminum sed determinate. et terminum cadunt duo signa distributiva supra ipsum ut per. si. et contra tamen cum maiori. maiori probatur sic. Datis duabus propositionibus egpollentibus quod licet quod supponit terminum in una et in altera. si iste due egpollent non nullus homo est animal. et aliquis homo est animal et licet homo in 2º supponit determinate. si et in 1º supponit determinate. Alia est opinio magistri in hac logica prima. quod non tamen regulam alterius opinionis imo potest regu-

las oppositas scilicet quancumque duo
signa hñtia vi distribuēdi cadūt supra
aliquē finū aliqñ faciūt stare ofuse tñ
aliqui dñinate quā re^m declarat magr i
q̄tuor alijs regulis c^o p maiori euidētia
Vide ibi. Et ule fgule idigēt limitatōe
vt dixim⁹ i suppoib⁹. Et hāc opñionē
tenēdo respōdēt ē ad argumēta. Ad
p^m negat añs ad pbatōez dñ q̄ dicēdo
nullū differēs ab ente ē ens. li ente sup
pōit ofuse tñ. 7 cū tu allegas regulā ma
gistri in cap^o p maiori euidētia. Qñcū
q̄ duo sig^a distributiva cadūt supra fi
nū eundē quoz vñū affirmatiuū 7 aliū
negatiuū faciūt stat dñinate. Dñ q̄ reg^a
itelligit sic. vt ibi declaratū ē. f. q̄ cadāt
immediate. ita q̄ vñ⁹ illoz duoz signo
rū primo cadāt in illū finū. quātr n̄ ē h
q̄ li nullū pus cadīt in li differēs q̄ i li
ente. An autē hec glosa sit valida. vide i
fra i questione facta circa illas regulas.

Ad 2^m cōsiml^r respōdēt q̄ li hō a pte
p̄dicati stat ofuse tñ 7 nō stat determi
nate. q̄ n̄ immediate cadūt illa duo signa
s̄ ipsum. Cū autē pbat^r q̄ n̄ stat ofus⁹ tā
tū. q̄ nō l̄ dñēdi sub eo dñiūctim ne
gat oñia bene tamē valet non licet dñē
di dñiūcti s̄ non stat ofuse mobil^r. sed
non valet q̄ nō stat ofus⁹. q̄ stat cōfute i
mobil^r. Et si dñēdi n̄ nullū illoz signo
rum facit stare immobiliter. s̄ male dñ
q̄ stat ofuse immobiliter. negat oñtia. l̄
n. nullū illoz signoz faciat stat imobi
liter ambo tñ simul faciūt stare imobi
liter.

Ad 3^m cōsimil^r dicitur q̄ li ente stat
confuse tñ pp idē q̄ illa duo signa non
immediate cadunt.

Utz diffinitio. suppois psonal^r ofus⁹
tñ mobilis sit. bene data.

¶ **Entra aliquis**

terminus stat ofuse tñ mobil
liter. 7 tñ non licet dñēdi sub eo dñiū
ctis. ergo diffinitio mala. consequentia
t̄ añs pbat^r. q̄ dicēdo. Hō non ē ois
hō li hō a pte p̄dicati stat ofuse tñ vt p

babo. 7 tamen dñscensus dñiūctim fa
ctus ē falsus. f. iñi nō sunt oēs hoies.
q̄ hō nō ē iste homo vel ille hō. 7c. 2^a
ē falsa. q̄ dñictorium ē verum. f. ois hō
ē iste hō vt iste hō. vt p̄ p̄ exponētēs q̄
tñ li hō a pte p̄dicati stat ofus⁹ tñ mobi
liter. pbat^r q̄ qñcūq̄ duo signa hñtia vi
distribuēdi cadūt s̄ eundē finū talis fi
nus n̄ pōt stare distributivē. vt s̄ stabit
dñinate vt ofus⁹ tñ. q̄ nō dñinate argui
tur sic. q̄ equalit^r hūc. nō ois hō est ois
hō l̄ li hō a pte p̄dicati stat ofus⁹ tñ. q̄
duo signa hñtia vi distribuēdi cadūt s̄
ip̄s 7 vñū ipedit fliquū. Deide li ois po
sitū a pte s̄iecti ofūdūt p̄dicatū vt p̄ p̄
magist^r. s̄ stat ofuse tñ. q̄ equalit^r il
le p̄ q̄ ille ois ē ois hō. ois homo nō ē
ois dñictū. s̄ p̄posita negatione p̄ equa
lēt. q̄ stat mobiliter p̄ q̄ nullū signoz
facit stare immobiliter q̄re 7c. Cōsimi
liter potes arguere d̄ ista. non ois hō ē
ois hō. 2° sic dicēdo. Tu n̄ es ois hō.
li hō stat ofuse tñ mobiliter. 7 tñ n̄ l̄ dñ
ēdi dñiūctis sub eo. s̄ diffi^a mala. oñia
t̄ cū minorⁱ. q̄ dñscensus ē falsus. 7 iñi s̄
oēs hoies. q̄ tu nō es ille hō vel iste hō.
illa ē falsa. q̄ dñictoria ē v̄a. f. tu es iste
homo vt ille hō 7c. maiō pbat^r. q̄ cū
i illa homo nō ē ois hō. li hō a pte p̄dica
ti stat ofuse tñ. s̄ a simili h̄ dicēdo. tu n̄
es homo stabit li hō ofuse tñ. 7 cū nul
lū istoz signorum faciat stare immobi
liter. s̄ stabit ofuse tñ mobiliter. 3°
sic dicēdo. ois hō differt ab oī homine
li homine suppoit ofuse tñ mobil^r vt p
babo. 7 tamē nō l̄ dñēdere dñiūctis l̄
copulatiū. s̄ diffi^a mala oñtia tenz cum
minorⁱ. q̄ dñscensus dñiūctis factus ē fal
sus. cū tamē illa p̄positio tu n̄ es ois hō
sit vera 7 iñi s̄ oēs hoies. s̄ omnis hō
differt ab hoc hoie vel ab hoc hoie. 7c.
modo ista ē falsa. q̄ 3ª exponēs ē falsa
f. omnis homo non est hoc vel hoc. im
mo ois hō ē hoc vel hoc. ergo alia que ē
contraria huius ē falsa. sed q̄ stat con
fuse tantum mobiliter probatur. non

Quoniam subiectionis istius conditionalis. Si

Decresponſio non poteſt negare ſe
non eſſe rudem. primo qꝛ non intelligit
quid, vellet dicere in ordine ad totā con-

ditionalem cum magister dicit q^d nota
 conditiois confudit immobiliter i ordine ad to-
 tam conditionalem. dicit. n. magister i 8° arg^o
 secundum dubium principalis sue quadrature dⁱ
 claras hoc q^d idem finis pot^{est} habere diuersa
 supposiciones si consideret^{ur} ut est p^{er} categorice
 et si consideret^{ur} ut p^{er} hypotheticas. Nam dicendo
 si homo currit animal currit tamen si homo quod animal
 stat determinate ut sunt p^{er} categorice
 ce stat autem confuse immobiliter ut sunt p^{er}
 hypotheticas. 2° q^d dato q^d adhuc descen-
 dat suo modo. s. sub ante et ante sit. adhuc
 descensus valet. q^d bene sequitur si homo est animal est.
 et isti sunt omnes homines et ista sunt omnia animalia. g^o
 si iste homo vel ille homo vel iste homo etc. est h^{oc} vel h^{oc}
 vel h^{oc} animal etc. Alij dicunt q^d sub subo
 antis. valet descensus gratia me. n. autem gratia
 forme. q^d non valet i omnibus similibus i fo-
 ma. Unum n. v^{er}o descensus i conditionalibus affir-
 mativis quod p^{er} negativas. ut dicendo. si
 homo non currit risibile non currit n. l^o descendi
 sub li homo q^d non sequitur sic arguendo si homo non
 currit risibile non currit. et isti sunt omnes ho-
 mines. g^o si iste homo vel ille homo vel iste homo etc.
 non currit risibile non currit. q^d ans est v^{er}o
 ut p^{er} et ans f^{er}o. q^d ans est vna conditioal^{is} cu-
 lus oppositum contrarium stat cum ante ut p^{er}. g^o
 etc. Hec ratio p^{ri}mo bene videtur partim
 male. bene quidem quia dicit gratia ma-
 terie et non gratia forme. male vero
 quia non assignatur instantia i similibus
 in forma. quia ille due conditionales non
 sunt similes in forma. neq^{ue} descensus fa-
 ctus sub secunda conditionalis est simi-
 lis in forma descensui facto sub p^{ri}ma
 conditionalis. quia ad hoc q^d aliqua consequen-
 tia sit similis i forma alteri requirunt due
 conditiones s^{ed} magister i p^{ri}mo cap^{itulo} contra-
 rum. p^{ri}mo q^d sit similis modus arguendi i
 vtraq^{ue}. Secunda q^d antis et ans sint
 similes quo ad suas p^{ar}tes. s. q^d habeat categori-
 cas antis i forma. Categorice autem se
 confites i forma s^{ed} magister p^{ri}mo cap^{itulo} contra-
 rium fuit eiusdem qualitatis et quantitat^{is} vel p^{ro}pter
 quantitat^{is} de eodem extremo simpliciter i co-
 posito. modo p^{er} q^d ille due conditionales n^{on}

sunt similes. probatur per magistrum
 loco allegato q^d ad hoc q^d due ipse sint
 similes requirit^{ur} q^d cap^{itulo} ca^{pitulum} et note sint similes
 quod non est hic. vna enim illarum conditio-
 onaliu^m est ex categoricis affirmativis.
 altera vero ex negativis. categorice autem
 affirmative et negative non sunt similis for-
 me s^{ed} magister loco allegato quare etc. I^{tem}
 aliter dicendum est. s. q^d descensus tenet gra-
 tia materie. non autem gratia forme. Gratia
 materie tenet q^d consequens est necessa-
 riu^m. gratia vero forme non t^{em} q^d n^{on} v^{er}o talis
 descensus in omnibus similibus sic arguendo
 i forma. Et do instantiam. q^d n^{on} l^o descen-
 dere sub subo contrarium huius conditionalis si
 homo est animal est. et ista sunt omnia animalia g^o si homo est
 h^{oc} animal vel h^{oc} animal vel h^{oc} animal etc. p^{er} q^d ans
 est v^{er}o et ans falsu^m. q^d ans est vna conditioal^{is}
 cui^{us} oppositum contrarium stat cum ante. q^d binc
 ad centum annos ante erit v^{er}o et ans falsu^m.
 Similiter n^{on} l^o descende de subo antis si di-
 stribuatur. q^d n^{on} valet omnis homo mouet si omnis
 homo currit. et isti sunt omnes homines. g^o omnis homo
 mouet si iste homo currit. et omnis homo mouet
 si iste homo currit. et sic de singulis p^{er} q^d ans
 est falsu^m etc. Et si arguis q^d descensus
 factus n^{on} est similis i forma alteri q^d non est
 similis modus arguendi descendere sub
 ante et descendere sub ante. quare etc.

Dicitur q^d descensus factus est similis
 in forma alteri. Et cum tu dicis q^d descende-
 re sub ante et descendere sub consequente
 non est similis modus arguendi. Dicitur
 q^d l^o non sit absolute similis modus ar-
 guendi est tamen similis merito note co-
 ditionalis q^d subiectum consequentis ita
 confunditur immobiliter a nota conditio-
 nis sicut subiectum antecedentis. g^o pa-
 ri ratione si liceret descendere de forma sub
 vno liceret sub altero. Et si non l^o de for-
 ma sub vno n^{on} l^o sub altero l^o. Et h^{oc} est
 q^d i suppositis pollicetur sibi declarare. Et h^{oc}
 ratio v^{er}o conformior intentioni magistri i. is.
 argumento secundi dubij principalis qua-
 drature. q^d sicut tetigimus in suppositis
 ratio q^d sicut subim antecedentis non distrin-

butum stat immobiliter ita consequetur
subz nō distributū stat immobiliter. et si sub
iectū aītis nō stat immobiliter. g. nec sub
iectū aītis stat mobiliter. Ad simili nō ē
maior rō q. sub subiecto aītis liceat de
scendere q. sub subo aītis. sed nō l3 descē
dere sub subo aītis. g. neq. licz descen
dere sub subo aītis. g. rā forme dico nō
gratia materie. Ad 2^a arg^o rēpōdet
qdā rudes q. sub p̄dicato reduplicatīe
nō valet descensus dicēdo for. inq̄tū
hō ē animal. et ista sunt oīa aīalia. g. for.
iq̄tū hō ē hoc aīal v. hoc aīal quia aīa
erit v. hinc ad cētū annos et oīs flm
q. oīs erit falsum hinc ad cētū annos
notum est. sed q. aīs erit verum. p. p.
te ē notū ē. p. 2^a dicat q. et v. ē. q. tē
demonstratur aīalia q. erūt tūc. et nō q. sē
nūc. certum est q. ista est vera hec sunt
omīa aīalia hinc ad cētū annos. dmo
strādo aīalia q. sūt tūc. Ista rō ē plus
q. rudis i dicēdo aīa. ē v. hinc ad cētū
ānos p. q. i. p. p. ista sūt oīa animalia
demonstrando animalia p̄sentia non
est eadem formakiter cū a. ista sunt oīa
animalia demonstrando animalia futu
ra hinc ad cētū annos quia variato
significato variatur propositio forma
liter cū forma propositiōis sit respe
ctus ad significatum. modo notum est
q. ista propositio ista sunt omīa anima
lia demonstrando animalia que sunt d
p̄senti que est pars antecedentis hinc
ad cētū annos erit falsa demonstrā
do eadem q. aliter propositio non. esset
eadem. Deide p. pars aītis ē ista hīc
ad cētū annos. s. sortes inq̄tū hō ē ani
mal. q. p. exponēs erit falsa. s. sortes est
homo. et etiā 2^a. s. sortes ē animal. quia
tunc sortes non ē g. non ē hō n3 aīal. pō
ristice sēper loquor. Jō aliter respō
dēdū ē ad argumēta v. dīxi i sup̄pōib^o
. s. q. nō l3 descēdi sub p̄dicato redupli
catīe. q. descēdendo descēsus ē falsus
cū aīcedēs sit. v. et cōsequēs fl3. v. dī
cēdo for. inq̄tū hō ē aīal. et ista sunt oīa

animalia. ergo sortes inq̄tū homo est h
animal v. hoc animal rē. q. antecedēs
sit verum tunc p3. q. cōsequēs sit falsū. p
batur quia 3^a exponēs est falsa que est
ista et si aliqd ē homo illud est hoc aīal
vel h aīal rē. q. ista est vna conditōalis
cuius oppositū cōsequētis stat cū ante
cedente. g. est falsa p̄bo antecedens. q.
oppositum cōsequētis tūc stat cū antece
dēte quādo ex antecedēte et opposito cō
sequentis sit vna copulatiua possibilis
aliquid est hō et illud non ē h aīal vel h
animal rē. demonstrando oīa animalia p
sentia. nō dico tamen q. sit x a nūc illa
copulatiua s3 possibilis q. potest esse x a
v. hinc ad cētū annos q. rē.

Utrum diffinitio suppositiōis per
sonalis distributiue mobilis sit bñ data.

Entra aliquis

terminus stat distributiue mo
biliter et tamē nō l3 descēdi sub eo copu
latiue. ergo diffinitio mala cōsequētia t3
antecedēs p̄batur q. dicēdo differēs
ab ente nō ē ens. ista. ē x a q. cōtradictō
rium est falsum. s. omne dīns ab ente ē
ens v. p3 p̄ exponēs. et li ente stat dī
tributiue mobiliter v. patet et tamē de
scēsus est falsus et ista sunt omīa entia
ergo differēs ab h ente nō ē ens et diffe
rēs ab hoc ente nō ē ens et sic de singul
imo quolibz istarum est falsa q. dīdictō
rius ē v. s. omne differēs ab hoc ente
ē ens v. p3 p̄ exponēs quare rē. 2°
sic Nō oē differēs ab ente nō ē ens. ista
ē x a q. dīdictōriū ē falsum. s. oē differēs
ab ente ē ens. v. p3 p̄ exponēs. et li en
te stat distributiue mobiliter v. p3 q. sē
tria signa distributiua mobiliter caden
tia sup̄ ipsū et tamen non licet descēdi
copulatiue sub eo quia descēsus falsus
est. et ista sunt omīa entia. ergo nō om
ne differēs ab hoc ente est ens. et non
omne differēs ab hoc ente est ens rē.
modo quolibet harum falsa est. quia cō
tradictoria est vera. Tercio sic dicē

do non nullum differens ab ente non ē
ens ista est vera. quia equivalet isti dif-
ferens ab ente non est ens per illam re-
gular. p̄e postq̄ sub alter. ⁊ tamen li en-
te stat distributivē mobiliter vt patet
⁊ tamen licet descēdi copulativē q̄ de-
scēsus ē vt patet q̄re. ⁊c. 4° sic dicē^o
vidēs oēm hoīez nō est aīal. s̄ est vera
q̄ dīctoria ē falsa ⁊ li hoīez stat distri-
butivē ⁊ tñ nō l̄ descēdi copulativē q̄
descēsus falsus ē vt p̄z quare ⁊c.

Ad hec rīdet. Ap^m negat aīas Ad
p̄bationem dī q̄ li ente stat distributi-
ue immobilr. iō n̄ licet descēdi h̄z aut q̄
stat immobiliter ab illis duobus signis
sīl. licet a nullo illoz. Et si dicūt q̄
negatio nō h̄z vīz supra terminū p̄cedē
tē. ḡ non h̄z vim immobilitandi. Dicit
q̄ vez ē q̄ non h̄z vim distribuēdi ⁊ ne-
gandi supra p̄cedētem terminū sed ali-
q̄ vim h̄z. s̄ immobilitādi de se n̄ h̄z vīz
immobilitandi sed cū alio. vt in illa vidēs
omnem hoīez nō ē aīal li hominē stat di-
stributivē immobiliter. ⁊ nō l̄ descēdi i-
mobilitatē aut ab illis duobus signis si-
mul. ⁊ a nullo diuissim.

Ad 2° ⁊ 3° cōsimiliter respōdetur. q̄
li ente in illis stat distributivē immobi-
liter ⁊ ideo non licet descēdi.

Ad 4° similiter p̄z rīo q̄ li hominē
stat immobiliter iō n̄ l̄ descēdi q̄re ⁊c.

Utz illō p̄ncipiū sit vez q̄qd mobi-
lītat immobilr. immobilītat mobilītatē.

Entra Nullū

simile destruit suum simile. cr-
go vnū signū distributivū nō destruit
distributivē alterius tenz oīa. q̄ vnū
signum distributivū ē sīle alteri ⁊ aīas
p̄z. Cōfirmatur q̄ oīs res p̄ quas cās
oritur p̄ eas augetur. 2° cōbīcorum. sed
distributivō orit̄ p̄ signum distributivū
ḡ auget p̄ signum distributivū. 2° sic
sicut se h̄z signū immobilitās ad imobi-
lītās. ita se h̄z mobilītās ad mobilītās
s̄ signū immobilītās n̄ destruit immobilītā-

tēz factā p̄ aliō signū immobilītās. ḡ nec
signū mobilītās destruit mobilītātē oēm
altē^o oīa nō cū maior. mīor. p̄bat q̄ dī-
cēdo si necessario hō currit necessario
aīal currit. tñ li hō q̄ l̄ aīal stat vī^o imo-
biliter nō obstante q̄ sint duo signa im-
mobilitantia. s̄ nota conditionis sī. ⁊ li
necessario. Cōfirmatur q̄ omne simi-
le adauget suū simile. 3° sic. q̄ si sic cēt
h^o p̄ tanto esset q̄ vnū signū ipedit̄z ali-
ud. s̄ 3°. aut ḡ equalē vīz h̄z cū alio aut
inequalē. si equalē vnū nō ipedit̄ aliud.
q̄ ab equalibus non puenit actio. Sī i
equalē qd h̄z maiorē vim supabit aliō
⁊ nō econtra quare ⁊c. Cōfirmat̄ q̄
signū p̄cedens n̄ ipedit̄ a sequenti. q̄ se-
quēs nō h̄z vim supra p̄cedētem q̄re ⁊c.

4° sic dicendo tu es oīs nullus hō. li
hō stat distributivē ⁊ tamen duo signa
h̄ntia vīz distribuēdi cadunt supra ip̄z.
ergo p̄ncipiū falsum. nota oīa cū mī-
nor. maior. p̄batur. q̄ sensus ē q̄ tu es
omne illud qd nō ē homo. Cōfirmat̄
q̄ dicēdo omnis vī^o omnis hō currit. li
hō stat distributivē. ⁊ tñ duo signa distri-
butiva cadunt supra ipsum.

Ad hec respōdetur Sed p̄ rōe aduē-
te sūdamētū illius p̄ncipij. Unde qdā
dicūt q̄ quādocūq̄ i p̄pōe ponūt duo
signa habētia vim distribuēdi sp̄ vnū ē
negatiuū vī^o saltē icludit negationē vt
ē li differēs. s̄ q̄ negatio destruit q̄qd
inuenit ideo signum negatiuum siue in-
cludēs negatōnē destruit mobilītātē al-
terius ⁊ iducit oppositū. s̄ immobilitātē
duo autē mere affirmatiua nūq̄ cōgrue
sīl ponūt s̄ icōgrue vt oīs homo cur-
rit. iō apparet rō illius p̄ncipij.

Hi peccant iudicio meo dicentes q̄
quādocūq̄ in p̄positione ponuntur
duo signa habētia vim distribuēdi
eundem terminum q̄ vnum est negati-
uum vel inducens negationem. nam di-
cendo q̄libet asinus cuiuslibz hominis
currit h̄ sunt duo sig^a habētia vim di-
stribuēdi eundem terminum. s̄ li hoīe

q: quodlibet illorum p se sumptum distri-
bueret quoniam dicēdo quilibet asin⁹
hominis currit li hominis stat distribu-
tue cum sit determinatio termini stat⁹
distributue. 7 dicēdo asinus cuiuslibet
hominis currit ēt li hominis stat distri-
butue. 7 tamen ambo sunt inere affir-
matua. Item quando affirmatiuum
precedit 7 negatiuum sequitur. vt dicē-
do omne differens ab ente est ens. quō
ē verum q: negatiuum destruat distri-
butionem affirmatiui. q: nullam distri-
butionē inuenit ante. se immo signum
affirmatiuum destruit tunc distributō-
nē negatiui 7 tamen illud affirmatiuum
non includit negationem. ergo isti non
reddunt vniuersaliter causam quando
duo signa inere affirmatiua cadunt su-
pra eundem terminum vt dicēdo qui-
libet asinus cuiuslibet hominis currit.

Secundo q: non reddunt causā quā-
do affirmatiuum precedit negatiuum vt
dicēdo omne differens ab ente ē ens.

Ideo aliter dicēdum puto. s. q: sicut
ex natura sua si est in mente. ex ipositi-
one aut sicut si est in voce vel in scripto
signum habet distribuere terminum nō
distributum. ita habet remouere distri-
butionem termini distributi siue tale si-
gnum negationem includat siue non. 7
ideo siue ambo affirmatiua sint siue am-
bo negatiua. siue sit vnum affirmatiuum
7 aliud negatiuum. siue negatiuum pre-
ponatur affirmatiuo siue contra. sem-
per duo signa cadentia super eundē ter-
minum immobilizat idest faciunt stare
non distributue. Ad primū ergo di-
cunt q: nullum simile destruit suū simi-
le vel accum sui similis per se. per acci-
dens tamen potest. sicut vna cādela ac-
censa liquefacit aliam. 7 ex consequenti
extinguit illā. ita vnum sig⁹ distributi-
uum destruit distributionē alterius ex
eo so⁹ q: ambe distributiones non pūt
recipi in illo 3°. Ego credo q: vnum si-
gnum distributum destruit distribu-

tōē alteri⁹ p se. q: facit h ex natura sua
qd aut inē ex natura sua p se. inē. g. rē.
Id aliter dicere. Pro quo aduēte vt ta-
ctū est q: qdlibet signū distributum eque
p⁹ habet duplicem vim. s. mobilitatē. s.
distribuēdi 7 imobilitatē idest remouē-
di distributionē. Vñ si esset possibile q:
duo signa ponerētur fm vīz distribuē-
di ambo. distribuērēt. s. q: qñ sit ponū-
tur sp vñū ponit fm vim distribuēdi il-
lud. s. qd non inuenit terminū distribu-
tū. aliud aut ponitur fm vim destructi-
uā distributōis. id nō distribuit. termi-
num. Ad formā g argumēti cū dī q:
nullū sile destruit suū simile. dī q: vñ
ē in his que principālī hnt vīz constructi-
uā solū. Si hnt vim ēt destructiuā non
valet vt hic. Ut alī dī. 7 ad idē vēit
q: nullū simile destruit suū sile fm q:
ē sile. si aut destruit hoc ē fm q: ē dissile
vñ si p^{mū} signū distributum destruit di-
stributōē alteri⁹ h non ē fm q: ē ei sile
sed fm q: ē ei dissimile. q: p^{mū} ē fm vīz
destructiuā distributōis. 2ª aut fm vīz
constructiuā distributōis quare dissimi-
lia sūt. Et aiū me⁹ letat⁹ ē i hac rōne

Ad affirmatiōem cū dī. Qis res p q:
cās orit p eas augetur Dicūt q: vñ ē si
ē apta nata auget. Si aut nō ē apta nata
auget vt hic i pposito non augetur.

Ad 2ª nego maiore. 7 rō ē q: signū
mobilitās hz duplicē vim eque p⁹. Vñ
constructiuā distributōis. alterā destructi-
uā distributōis. imobilitās aut hz tantū
vnā itelligēdo p imobilitās illud qd tu
intelligis i arguēdo. illud. s. qd facit sta-
re imobīl. qre rē. Ad affirmatiōē dī
q: oē sile aduaget suū sile si ē aptū natū
augeri. h at nō ē sic. qre rē. Ad 3^a dī q:
lz absolute eqlē vī hēret vt tñ in p^{pōc}
fē p^{mū} maiore vī hz qd hz. vī destructiuā
q: 2^a qd hz vīz constructiuā. Ad affir-
tōē dī q: signū pcedēs nō ipedit a
sequēti. g. distribuit. negat oīa. q: i tali
p^{pōc} ponit fm vim destructiuā distri-
butōis. nō aut constructiuā

Ad quartum dicunt quidam ad pau-
ca respicientes qd li ho stat distributue.
Iz no est o pncipiū datū. qd intelligit qn si
gnū negatiuū pcedit affirmatiuū. r n eo
sicut hic. Contra hos nolo arguē ne ol-
cas qd sim mor^o passiōe. tu vides mani-
feste qd negat pncipiū illd. Jo dō alr
.f. qd illa ppō ē icōgrua. r ad istā n hēt
logicus rīdē. qd p supponit grāmāticaz.
si aut hēret rīdē dicēt qd li ho staret de
terminate. Ad cōfirmatōez dō qd nuga-
tō ē. qre rē. Utz ille qtuor regule de-
clarantes illud pncipiū. Quicqd mo-
bilitat imobilitatū imobilitat mobilita-
tū. &c. sint. p^{ma} regula. Si duo sig^a
affirmatiua. cadūt sup^a. cū dē ēi^o faci-
unt stare dēterminate. 2^a regula. Si
vnum fuerit affirmatiuū r reliquū ne-
gatiuū. itez faciūt stare dētermiate. 3^a
regula. r si ambo fuerint negatiua r i
mediate cadāt itez faciunt stare. dētia-
te. 4ª regula si ambo sint negatiua r
mediate cadant faciunt stare. confuse
tantum.

Contra primas

arguit dicēdo. Qd dōns ab en-
te non ē ens li ente non stat dētinate vt
pbabo r tñ cadūt sup^a ipz duo signa. di-
tributua affirmatiua. g^a p^a regula fal-
sa. cōnā nō mīori. maior pbat qd ppō ve-
ra est. cū equalit isti. nullū dōns ab ente
ē ens r tñ si staret dētinate li ente dicēt
disiunctiue dēscēdē sub eo r tñ dēscēdē^o
ē fls r i^o sūt oia ētia. g^a oē dōns ab h^o en-
te nō ē ens. r sic de alijs. r pz qd cōis ē flz

2° sic qlz asinus cuiusqz hoīs currit li
hoīs n stat dēterminatē r tñ cadūt duo
signa affirmatiua s^a ipz igit^a fglā fl^a. cō-
sequētia t3 cū mīori. qd qdōz illoz p se sū
ptū distribueret li hoīs. maior pbat. r
pono i casu qd qlz hō hēat vnum asinū
q n currat. r vltra hoc qd sint tres asini
totius cōstatis hoīuz q currāt. tūc ppō
ista ē vera qlz asin^o cuiusqz hoīs currit.
vt pz exponēdo si mō li hoīs staret dēi-

nate liceret dēscēdē disiunctiue ad sua
supposita. r tñ dēscēsus ē falsus r isti sē
oēs hoīs. g^a asinus istius hoīs currit. r
qlz asin^o isti^o hoīs currit r si de singul.
pz qd quelz hāz est falsa.

Contra secundā

regulā arguit sic dicēdo. Nul-
lū differēs ab ente ē ens li ente n stat: o
terminate vt pbabo r tñ cadūt duo si-
gna super ipsū. vnu affirmatiuū r aliud
negatiuū. g^a regula fl^a. cōnā nō cū mīori
maior pbat. qd si staret dētinate lice-
ret dēscēdē disiunctiue sub eo. qd ē flz
qd ppō illa &a ē vt pz. qd dīctoriū ē flz
r tñ dēscēsus ē falsus r ista sūt oia entia
g^a nullū differēs ab hoc ente ē ens r sic
de singulis pz qd qlz ē falsa qre rē. 2°
sic dicēdo hō n ē oīs hō li hō a pte pdi-
cati n stat dētinate vt pbabo. r tñ ca-
dūt duo signa sup^a ipz qz vnu ē affirma-
tiuū r aliud negatiuū. g^a regula falsa. cōnā
tia nota cū mīori. maior pbat. qd illa p
pō hō n ē oīs hō equalz illi n oīs hō est
oīs hō. vt pz p istam regulā pte dīc. r
i ista. li hō a pte pdicati stat confuse tñ. g^a
r i altera stabit sūtr. 3° sic dicēdo nul-
lus hō ē qlz hō li hō a pte pdicati n stat
dētinate vt pbabo r tñ duo sig^a cadūt
s^a ipz. qz vnu ē affirmatiuū r aliud negati-
uū. g^a re^a fl^a. cōnā t3 cū mīori. maior pba-
tur qd si staret dētinate liceret dēscēdē
disiunctiue sub eo qd ē flz. qd ppō i^o ē &a
r tñ dēscēsus falsus. r isti sē oēs hoīs.
g^a nullus hō ē iste hō vt nullus hō ē ille.
hō r sic de singul vt pz quelz ē falsa.

Contra 3^{am} re^{am} arguit sic dicēdo hō
n ē nullū aīal. li aīal n stat dētinate vt p
babo r tñ cadūt s^a ipz duo signa negati-
ua imediate. g^a reg^a fl^a. cōnā nō cū mīori
maior pbat. qd i^o ppō equalit isti n oīs
homo ē nullum aīal. vbi aīal stat confuse
tantuz. g^a r i altera stat similiter.

Secundo sic dicēdo non nullus hō ē
animal li homo n stat dētinate. vt pro-
babo. r tamen cadunt duo sig^a negatiua

Entra quar /

Ad hec quidam respondent q̄ regu-
le vere sunt. Sed aduertendū p̄ tribus
p̄missis regulis q̄ non semper sub quo
cūq̄ termino stante determinate licet
descendere disunctiue est enim impedi-
mentum multotiens rōne signorū pos-
itorum. si tamē aliquis terminus stat de
determinate sine signis. semper sub co licet
descendere disunctiue. t̄ sic patet r̄io ad
omnia argumēta 5° p̄missam regulam.
Et ad p̄mum 7 ad 3° contra secūdā
7 ad 2° 3°. Dicunt vlt̄erius q̄ duarū
p̄positionū equalentium ratione signo-
rum nō inueniunt aliquid terminum
in vna stante determinate 7 in altera cō-
fute t̄rū. 7 sic patet ad 2° 3° 2° regulā
7 ad p̄mū contra tertiam regulā. 4°
autem regula ex sola limitatōne magi-
stri clara est. Hoc responsio iudicio
meo peccat in duobus. p̄mo in eo
q̄ dicit q̄ sub termino stāte determina-
te nō licet sēper disunctiue descendere
quia tunc diffinitio suppositiōis defi-
nate data a magistro esset insufficientis ex
quo alicui competit diffinitum cui non
competit diffinitio. Secūdo peccat in iis
q̄ dicit q̄ due p̄positiones equalēt

Ad primū. n. d. q. l. ēre stat cōfufe tñ
 ⁊ nō dēterminatē. q. nō imēdiatē cadēt
 illa duo fig. s. ipz. l. n. differēs pūf capie
 vi illi. signi oē fūz l. ēte. Ad 2.º d. f. l. r.
 q. l. hōis stat cōfufe tñ ⁊ nō dēterminatē
 te q. nō imēdiatē cadūt illa signa sup. a.
 ipz. Ad p.^o 3.º 2.º regulā. d. f. similiter
 ⁊ ad scōm. ⁊ ad tērit. f. l. r. Ad p.^o 3.º se
 cundā regulā dicitur similiter. Ad se
 cū dū vō dicitur q. l. hō stat dētermina
 te dicēdo non nullus hō ē aīal. ⁊ cū dī
 cīs q. non licet dēscendēre dīfīnīctiō.
 nego. Pro quo aduēte q. cum volu
 mus dēscendēre sub aliquo tērmīno ē
 quē cadūt duo signa equalētia vni fig.
 loco illoz. duoz. debem. ponē illō vñū
 signum i dēscēdēdo vt hic cū. n. nō nī
 lus valeat qdā. loco illorum ponatur
 quidā. ⁊ dicatur quidā. homo ē
 animal. ⁊ tunc apparet dēscēnsus bo
 n. sub l. hō. 4.ª regulā līmitatur sic
 magistro. siambo fuerit negatiua ⁊ me
 diatē cadant ita q. mediet. tñus dīstrī
 bur. faciūt stare cōfufe tñ. Et p. hoc pa
 tet ad arg. q. nī mediat. tñ. dīstrībur.
 cū l. hō sēt dēfinatē. Cōra hōc lītatī
 oē nostrā ē vna dīfīcultas q. vī esse ē

mētē magistri in 2ª regula vbi magi-
dat hoc exemplū tu non differat ab ho-
mine et vult qd li hō stet determinate p
istam regulam. cū tamē ista duo signa nō
cadant immediate s li homine fm intel-
lectum datū qd li non immediate cadit
s li differēs et differat. quare rē. Ad h
dici potest qd exemplū requiritur ma-
nifestatio et non significatio et ideo vltra
illud exēplū posuit aliud. s. nō qd homo
currit. Vel dicatur qd in ppositioni-
bus singularibus nō refert an immedia-
te vlt mediate in alijs aut si ille debet cō-
tinere veritatē debet immediate cadē.

Vel dicatur qd hoc nō ē contra limita-
tionem ponimus enim limitationē re-
gule declarantes in qbus sp valeat re-
gule. et dicimus qd qn immediate cadunt
sp valēt si at valēt qn nō immediate cadūt
hō nō ē contra nos qd non dicimus. s. rē
um. Si autem dicerēs quando ergo il-
la duo sig^a non immediate cadent quo-
modo cognoscemus an stet determinate an nō
cū quandoqz faciant stare determinate
quandoqz non. Dicendū qd cognoscim^{us}
a posteriori ex hoc qd qnqz licebit descē-
dere disunctiue qnqz non

Utz oē fīm supponat p illo p q suū aūs

Entra. Argui

tur qd sic. qd si nō maxime cēt p
pter relatiuum diuersitatis qd non sup-
ponit pro eodem. sed arguitur qd nullū
sit tale relatiuum diuersitatis vt volu-
it Petrus mantuanus. et arguitur sic.
Omne relatiuum supponit p illo qd refert
sed oē relatiuum refert suū aūs. s. rē.
pbatur maior. qd da oppositum qd non
supponat p illo qd refert. et cum suppo-
nere sit sigre et referre sit rēpresētare nō
figret illud qd rēpresētaret qd implicat
2° sic. Qd relatiuum est an late rei re-
presentatiuū. s. est sigrū sui aūtis. ergo
potest supponere p illo qd figr. s. qd qd
relatiuum figr aūs. s. oē relatiuum pōt
supponere p aūtē. 3° sic. Relatiuum

nihil figr nisi qd ab aūtē rēciplat. s. nō sup-
ponit p alio. et cōter nullū ē relatiuum di-
uersitatis. qd si esset supponeret p alio.
cōtra tenet. aūs probatur qd relatiuum po-
sitū p se sine aūtē nihil figr. Confir-
tur qd isti termini alius et reliquos i isti
ppositionibus v3. homo currit et alius
sedet. vn^o hō currit et ali^o disputat. nō sse-
runt istū finem vnus homo. qd per idē
isti termini differēs et diuersus in. istis
ppōibz. vnus homo currit et diuersus
disputat. homo currit et differēs dispu-
tat cōter finem relatiui. 4° sic. In hac
ppōe vnus homo currit et alter dispu-
tat p eodē supponit subm 2° et p^o ponē-
do qd oīs hō currat et omnis homo di-
sputat s. rē. Imo p eodē verificat qd p
omni hoīe in vtraqz.

Ad hoc rēdet. Ad primum concedo
qd est maxime pp relatiuum diuersitatis
Et ad probationem in oppositū negat
maior. s. qd omne relatiuum supponat p
illo qd refert Et ad probationem ne-
go cōtra. qd arguit ab inferiori ad suū
superi^{us} negatiue nō supponit p illo qd nō
figr illud. Ad 2° concedo cōtra primaz
et nego 2°. Ad probationē negat ma-
ior. Unde relatiuum vnum significat i re-
cto et aliud i obliq solū p illo qd figr in
recto pōt supponere. vt dicendo vn^o ho-
mo currit et alter disputat. li alter figr
vnum alium ab vno hoīe currente.

Ad 3° respondet negando aūs si in-
telligitur qd non figr nisi aūs. Si aut in-
telligitur qd nihil figr nisi mediate aūtē
conceditur. et tūc negat cōtra. Ad confir-
mationem negat similitudo. Ad 4°
dī negando qd supponit p eodē immo
aūs i prima supponit p hoīe currente.
in secūda relatiuum supponit p altero nō
currente. ideo ppositio falsa ē. Vel dī
et melius qd supponit p eodem materia-
liter et non formaliter. qd in vna p hoīe
currente. in a^o p hoīe disputate. qui idē
sunt materialiter in casu facto et non for-
maliter. et propō est fā.

Utrū relatiuū sp supponat eodem mo
do sicut suūz añs

¶ Contra argui

tur q non. p^{mo} q^o dato q sic.
sequit^r q duo cōtradictoria inter se cōdi
cētia sunt vera. qd pbatur de istis. al
quis homo est suus filius nullus hō est
suus filius. Q^o p^{ma} sit vā patet. q^o fm
opōem sūt q aliq hō ē alicuius homi
nis filius. qd est verū. Q^o secūda sit vā
pbatur p suas singulares. q^o nec iste hō
est suus filius. nec ille homo est suus fi
lius. 7 sic de singulis. q^o nullus hō est su
us filius. Cōsimiliter arguit^r de istis
qlz hō videt se. 7 aliq hō n̄ videt se po
sito q^o qlz hō videat seipm. tūc p^o q^o p^o ē
vā p suas singulares. 7 r° pbat. q^o aliq
homo aliquem hominem non videt. q^o ali
quis homo non videt se. tenz cōtra ex q^o
li se supponit determinate. 2° sic sequit^r
q^o illa ē vā. Ois homo est animal. 7 illd
est ois hō ex quo relatiuū supponit ofu
se tñ sicut añs fm opōne. q^o tñ sit falsa
pbatur p phm i p^o piber. dicētem. Nul
la predicatio ē vā in qua vīc vīr sup^otr
p^odicatur vt ē in pposito. 3° seqtur q^o
hec est vera. tñ fortis ē homo albus q^o
plato ē albior. q^o tñ est falsa vt pbabo.
Et probō p^{mo} q^o sit vera posito q^o nul
lus homo cēt albus nisi for. 7 plato. Et
q^o plato sit albior forte tūc arguitur sic.
for. est homo albus quo plato est albi
or. sz nihil ē homo albus nō for nisi pla
to. q^o plato seipso cēt albior. q^o sit falsa. p
batur q^o sequitur tñ for. ē homo albus
quo plato est albior. q^o tñ for. ē hō alb^o
7 for. plato ē albior. tūc vltra. q^o tñ for.
ē homo albus. qd ē falsum. In oppo
situm pbat q^o spe eodē modo supponit
7 arguitur sic. ab illo capit relatiuū sup
positionem a quo capit sūctū euz suppo
sit sūctio. sz relatiuū capit sūctū ab ante
q^o est añ late rci representatiuum. q^o capit
modum supponēdi ab eo tunc vltra q^o
eodem modo supponit sicut añs. pbat

oñs. q^o añs nō dat nisi modū supponen
di quē hz. Si. n. relatiuum alr suppoerz
non posset trahere illū modū supponē
di ab ante. q^o nihil dat qd non hz. 2° sic
talr dz supponer relatiuū qualr suppo
neret añs si loco relatiui poneret añs. q^o
suppōit eodē modo sicut suū añs. oñs 7
añs. pbatur. q^o in omni ppositione in q^o
ponitur relatiuū licet ponī suū añs. 7
ppositiones ouertuntur. q^o 7 c. 3° sic re
latiuū oparatur ad añs sicut materia
ad formas. sed omnem actualitatē mā
habet a forma. q^o omnem suppoerz 7 mo
dū supponēdi recipit relatiuum ab añ
cedente. oñs tenz cū ante. 4° de relati
uis idēitatis sic ab illo trahit suppoerz
p quo supponit. sed qd relatiuum idē
titatis supponit p ante. q^o ab illo trahit
suppositionē. q^o eodem modo supponit
sicut antecedens.

Ad hec respondetur q^o vtraq^o via est
pbabilis. Sustinēdo p^oiaz rñdet ad ar
gumenta d ipsam. Ad p^oimum nego
illam nullus homo est suus filius. q^o si
gnificat q^o nullus hō ē alicuius hois fi
lius. qd ē falsum. Et cum arguitur. pbā
do p singulares respondetur distinguē
do an li suus in singularibus supponat
eodem modo sicut in vniuersali aut nō
Si sic. aliqua singularis erit falsa. vt il
la i q^o demonstrat hō hñs patrē nā sūt il
la q^o ille hō n̄ ē alic^o hois fili^o. 7 sic oce
dit oñs 7 negat añs. Si at suppoat alr
nō v3 oñs. nec arguit a singlarib^o. Ut
possz dici negan^o oñs. 7 dicere q^o n̄ cui
lz vli pnt assigni singlares i p^ois finis
sz aliqui i equalētib^o opz assigne ponē^o
añs loco relatiui. vt q^o ille hō n̄ ē alicui^o
hois fili^o. 7 sic d alijs. Ad sūc d^o q^o illa
ppō qlz hō vidz se sūt q^o qlz hō videt
quēlz hoiez id ē falsa nisi velim^o dice
re q^o li se refert recipioce qd hz hāc opī
nionē n̄ ē vez. Ad 2° cōcedit illa ois
homo est aīal. 7 illud est omnis homo
Et ad dictum Ar. dicē illud indigere
multis glosis. vt ibi habet videri.

Unde illa pars, illud est omnis homo
cū li illud stet ofuse tñ equalit buic xē
tñ aīal ē homo q̄ ē vera. Dicatur g̃
q̄ itelligitur de cathgorica i dēpēden-
te q̄lis non ē ista. Ad 3^m dī q̄ li quo
refert homo alb^o, illa ē xā. tñ soz ē ho-
mo albus quo plato est albior. vī p3
p exponētes. Et ad arg^m scīn palia pte
p3 solutio. q̄ tu arguebas ac si referret
li sortes. Si xō referret li soz. ē falsa. q̄
2ª exponēs ē falsa. s. nībil non sortes ē
homo albus quo plato. ē albior. imo alī
qd nō sortes ē homo alb^o. quo sorte pla-
to est albior q̄ ipse plato. quare rē.

Tenendo aliam viā que ē viā cōis r
hētisberi r magistri ad arg^a i opposi-
tum rñdetur. Ad p̄mum dī q̄ maior
ē falsā. s. a quocūq̄ capīt sīgtum ab illo
capiat supponēs. q̄ l3 relatiūū diuersi-
tatis capiat sīgtum ab ante non tamen
supponit pro antecedente s3 supponit
p alio a quo ē capīt sīgtū. sīgt. n. relati-
uū diuersitatis aīis in obliquo. diuersū
xō ab ante i recto r sp relatiūū suppo-
nit p illo qd sīgti recto. Si ergo forme-
tur maior vlr. vī dicit ē negetur illa.
Si at̄ particulariter sic. s. a quo capīt si-
gnificatuz ab illo capīt supponē. ccedi-
tur. s3 negat tunc oīa. Sorte dīcēs qūo
pōt capere supponēs ab alio cū. n. sīgtō
nez capiat ab ante. Dicit negādo q̄ oēs
sīgtiones hēat ab ante bene tñ h3 medi-
ante ante. Vel mel^o ad p̄cipale dī
ccedēdo totū. s. oīam r aīis. s. q̄ ab ante
capīt suppositionē. Et cū dīcis vlt̄erius
g̃ eodez modo supponit, sicut aīis nego
oīam. Tu dīceres vnde h3 illū diuersū
modū supponēdi dī q̄ h3 vī dicā. Pro
quo aduertere q̄ si ē relatiūū diuersitatis
h3 s3 exīgētia signi vel sit. Si xō ē idē
titat vī ē ieadē cathgorica. r tūc eodē
modo, supponit sicut aīis pp maximāz
dēpēdētia ad aīis. In dīuēsa xō cathgo-
rica q̄n3 sic q̄n3 nōn. vī in dīsc̄reta r dē-
mīnata, r dīstrībutiua eodē modo sup-
ponit in ofusa xō nī, pp hoc q̄ si loco re-

latiūū ponatur aīis eodē modo supponit
flatiūū sic supponēt aīis sīas ofuse tñ
Si xō ponētur loco relatiūū stabit dē-
mīnate. iō relatiūū stat dēterminatē vī
dīcēdo oīs homo ē aīal r illud ē rōale.
loco dī li illud ponat aīal. r dicatur aīal
ē rōale. ecce q̄ aīal stat dēminatē. Si xō
relatiūū refert antecedens stat dēter-
mīate vī dīsc̄rete vī dīstrībutiue r pona-
tur aīis loco flatiūū eodē mō supponēt
aīis sicut ante. ideo relatiūū i illis sup-
ponit eodē modo sicut suū aīis. Ecce q̄
diuersū modū supponēdi h3 si ē relati-
uū diuersitatis ex exīgētia signi vī sit.
Si ē idētitatis r supponat alio^o hoc h3
ex ante qd supponēt eodē mō sicut. il-
lud relatiūū si ponētur loco eius. nō g̃
ab ante absolute. s3 ab ante sic dīdīōna-
to. Nō hanc rñonez q̄ subtilis ē. Ad
2^m ccedo aīis de relatiūū idētitatis r
nō diuersitatis. s3 negat oīa. g̃ supponit
eodē modo sicut aīis. s3 bene v3. g̃ sup-
ponit co^o quo supponēt aīis si loco rela-
tiūū ponētur. vī dīcēt. oīs homo ē aīal
r illud ē rōale. li aīal supponit ofuse tñ.
si tam li aīal pōat loco relatiūū r dicat
aīa ē rōale stabit dēminatē. Ad p̄batī
onē negat q̄ loco flatiūū liccat sp ponē
aīis pp multiplicatōez quā icluat rela-
tiūū ad altēz extremū. Ad aliud i alī
quo ē sīlītudo r i alīquo nī. iō nō valet.
argumētū. n. mille claudicat pedibus.

Ad 4^m r vltimū ccessa p^a oīa negat
2^a oīa. s. ab ante capīt supponēs. g̃ eodez
modo supponit sicut dī ad p^a rē.

Utz ampliatō sit dāda.

Entra argui

tur q̄ nō rōib^o Petri dī mātua.
r p̄suppono tria. p̄mū q̄ tales p̄pōēt
cathgorice de dīiūcta copla sūt affir-
matīue. vī qd l3 ē vī nō ē. chī^a ē vī non ē
p3 p̄suppositū q̄ cūctū i affīratīas vī
chī^a ē vī nō ē cūctū in illā qd ē vī nō ē.
est chī^a. Itē illa nō ē negatiua r ē ca-
thgorica sicut illa oīs homo. sed et vī

sedebit: g̃ ē affirmatiua: p̃z quia qua rōe
esset negatiua esset affirmatiua. z sic sit
esset affirmatiua z negatiua quod ē im-
possibile. 2^a p̃supp^o est q̃ null^o t̃m^o
ampliatur seipsum h̃ p̃z de se. 3^a p̃sup^o
est q̃ t̃m^o solum supponens respectu
hui^o x̃bi est solū supponit p̃ eo quod est

Hic p̃suppositis stantib^o arguit q̃ di-
cendo homo fuit. homo erit nō amplia-
tur subm̃ in istis. z cōr nec in alijs z p̃-
batur sic. Nullus t̃m^o h̃z a se q̃ suppo-
nat p̃ 2^a p̃suppositū sed a x̃bo accipit z
a modis signi x̃bi. sed illud x̃bz fuit
nullo mō s̃g̃t p̃ modū p̃ntis sed solū p̃e-
teriti s̃o vis illi^o x̃bi nō transit in illū
terminū nisi p̃ suppositis q̃ fuerūt. S̃itr
dicat de li erit suo mō. Cōfirmat ga-
si in ista h̃o fuit li homo ampliari. sen-
sus esset homo q̃ est vel fuit. fuit. Et tūc
segitur q̃ vbi nullus h̃o ē. z ista ē sic
signi homo fuit illa ē falsa q̃ sequit̃
h̃o fuit. g̃ h̃o q̃ est l̃ q̃ fuit. fuit. cōs ē s̃m
q̃ segitur h̃o q̃ est vel q̃ fuit. g̃ homo
fuit z ille est vel fuit. 2^a p̃s cōtis ē falsa
q̃ segitur ille est vel fuit. g̃ ille est. t̃z cōa
p̃ p̃mū p̃suppositū q̃re. zc. Correlarie
segitur ex p̃suppositis q̃ oēs tales sunt
impossibiles Adā est mortu^o. aliqd ē cō-
ruptū. chi^o est intelligibilis. anti x̃ps est
g̃nandus. aliqd est futurū. q̃ tam subie-
cta q̃ p̃dicata h̃z. cū supponat solū re-
spectu x̃bi de p̃nti solū supponit p̃ eo
q̃ est p̃z p̃ 3^a p̃suppositū. Breuiter g̃
hec opinio vult q̃ sicut g̃nāl^o terminus
supponēs respectu hui^o x̃bi est solū sup-
ponit p̃ eo q̃ est sicut termin^o supponēs
respectu hui^o x̃bi fuit de p̃terito. t̃m^o p̃
eo q̃ fuit supponit. z t̃m^o supponēs re-
spectu x̃bi de futuro. t̃m^o p̃ eo q̃ erit sup-
ponit. Et sic g̃nāl^o respectu alioz ver-
boz est dicendū. vt qd terminus suppo-
nēs respectu hui^o x̃bi pōt vel cōtingit. so-
lum p̃ eo qd pōt esse vel cōtingēs est cē
supponit. Et general^o vult q̃ null^o ter-
minus ampliatur alii terminū. Rō huius
opionis est. q̃ nullus termin^o ex se habz

vt supponat sed a x̃bo accipit z a mōis
signi x̃bi vt p̃z p̃ 2^a p̃suppositū. s̃z ver-
bū de p̃terito nullo modo s̃g̃t p̃ modū
p̃ntis sed solū p̃teriti. s̃o vis illi^o x̃bi nō
transit in illū terminū nisi p̃ supposito.
vel p̃ suppositis qd vel que fuerunt.

Hec opinio falsa est. z s̃ oēs recte lo-
gicantes. 2^a p̃z p̃mū p̃batur. q̃ dat^o dua-
bus p̃pōibus equalētib^o qual^o cūq̃ ter-
minus supponit in vna z in altera. s̃z ille
equalēt homo pōt z homo est potens.
vt p̃z. g̃ qual^o cūq̃ termin^o supponit in
vna z in altera sed in p̃ma fm̃ hos li h̃o p̃
eo qd pōt esse h̃o. g̃ in ista 2^a s̃itr sed i 2^a
supponit etiā p̃ eo q̃ est fm̃ eos. g̃ suppo-
neret s̃itr p̃ eo qd est vel pōt esse. S̃itr
itez arguit de p̃ma q̃ supponit eodē mō.

Item arguit de istis homo fuit h̃o ē
p̃terit^o q̃ equalēt. g̃ qual^o cūq̃ termi-
nus supponit in vna supponeret z in al-
tera. sed in p̃ma supponit p̃ hoie qui fu-
it fm̃ eos. g̃ in 2^a supponet sic. z in 2^a h̃z
eos supponit p̃ hoie q̃ est. g̃ s̃itr supponet
p̃ hoie q̃ ē l̃ q̃ fuit. S̃itr arguat d̃ p̃ma
Ecce q̃ ex dictis eoz cōcludit ampliatio

Item data veritate opinionis sequit̃
q̃ habet negare vnā p̃pōem z cedere
equalentē. quod est oio impossibile. p̃-
batur cōa. Nam isti negabūt istam anti
x̃ps est futurus cum li anti x̃ps solū sup-
ponat p̃ anti x̃po qui ē fm̃ istos. z cedere
istam. anti x̃ps erit cum li anti x̃ps suppo-
nat p̃ anti x̃po q̃ erit. z tamen iste cōuer-
tūtur. vt p̃z. quare zc. Ideo al^o dica-
mus ex intēione mag̃i. i. q̃ ampliatio ē
danda p̃pter rōem factā d̃ opinionē ad-
uersam. Et tenēdo hanc viā r̃ndendum
est ad arg^o in oppositū z ad supponēs.

Al p̃ma t̃g̃i supponem dico. cōcedēdo
eam sed nego correlariū illatim ex ea. s̃.
q̃ ista sit bona cōa. s̃. quodlibz est vel nō
est. g̃ quodlibz ē. chimera est vel non est
g̃ chi^o ē. nullo modo segitur nec ipse aliē
p̃bat. s̃z n. sint affirmatiue hoc ē rōe p̃nci-
palis x̃bi affirmati. habēt t̃n aliqd x̃bū
negatū. nō sunt g̃nere affirmatiue.

f

Ad 2° p^rsuppositū dicitur ccedendo
ipm. Ad 3° p^rsuppositū cum d^r q^r ter/
minus supponēs respectu bui^r xbi est
solū supponit p^reo quod est. Dicit^r q^r ve/
rum est nisi ponat^r alius t^rmin^r ampliati/
u^r rōe cuius termin^r nō staret t^rin p^reo
q^d est. Ad p^rmū igit^r arg^r negatur q^r
nō ampletur subm^r i istis hō fuit homo
erit. Ad pbatōem ccedo maiorē. s. q^r
nullus termin^r habeat a se vt supponat
sed a xbo. sed nego minorē. s. q^r verbuz
de p^rterito nullo nō significet p^r moduz
p^rntis q^m nō est v^rz dicere de aliquo h^r
fuit nisi aliqⁿ fuerit v^rz dicere hoc est
et hoc est q^m p^rteritū includit p^rntis. Ideo
facit ampliatiōem. S^ruolcat^r de xbo de
futuro et de alijs xbis āpliat^r. q^r iōia in/
cludūt xbus substantiū de p^rnti. Ad
cōfirmatiōem p^rz q^r negāda est vltima cō/
sequētia ille est vel fuit ergo ille est.

Ad cor^r q^r in oibus illis vltra xbus
substantiū sūes est ponit^r p^rictipū am/
pliatiū iō subm^r ampliā in oibus illis.
Utrum regule appellatiōis tempo/
ris sint vere.

Entra p^rimam regulam
arguit^r. q^r s^rm il/
lam termin^r tam a p^rte ante q^m a
p^rte post appellaret tēpus q^d est falsum
p^rbo q^r appellatiō est p^rpetas p^rdicat^r
sicut sup^rō est p^rpetas sub^r. s. nō cōpetit
sub^ro. cōia t^rz. a^rz. p^rbatur q^r appellare nō
est nisi ad aliud pellare. s. vocare. t^rz p^rdi/
catum solū est illud q^d vocat s^rg^rtum su/
um ad aliud. vtputa in ordine ad subm^r
nō autem cō. q^r q^mq^r ponitur subm^r sine
p^rdicato in p^rpōe. s. solū p^rdicatū appellat
2° 3° 2° regulam arguit^r q^r s^rm illam
termin^r a p^rte ante respectu xbi de p^rte
rito vel de futuro nō appellat vt dicen^r
album fuit nigr^r. li. albu nō appellat.

Cōtra q^r cūcūq^r cōpetit diffinitō app^r
latōis t^rpis illud appellat temp^r. sed li al/
bo compet^r s. appellat. cōia nota cū ma/
iori. minor. pbat^r. q^r li album accipitur i
p^rpōe. p aliquo vt p^reo q^d est vel fuit s^rz

solā cōsideratiōem xbi. q^r q^d accipiat sic
nō est nisi a xbo. quare. t^rz. Cōfirmat^r
q^r qua rōe termin^r q^r stat ampliatiue a p^r
te post appellat ex eo q^r restringit ad na/
turam xbi. ita li album q^d stat ampliati/
ue a p^rte ante appellat temp^r restringen/
do ipm ad nām verb^r. vtputa ad p^rteri/
tū. vel da cām diuersitatis. 3° videt^r
q^r appellatiō et suppositiō sint eque cōia
et q^r appellatiō sit p^rcise suppositiō. q^r ois
omnis termin^r supponēs appellat p^rbo.
q^r ois t^rmin^r supponēs accipit in p^rpōe
hādo respectum ad nām xbi vel p^rici /
p^rij eiusdem. s. omnis t^rmin^r supponens
appellat. t^rz cōia a diffinitōe ad diffinitū
quare. et cetera.

Ad hec respōdetur breuiter. Ad p^r/
mum sunt opiones. Una. n. opinio dicit^r
q^r solum p^rdicatū appellat vt pbat arg^r
q^r appellare est p^rpetas p^rdicat^r sicut
supponere est p^rpetas sub^r. Alia ē opti/
nio mag^ri et cōio: dices q^r appellatō pōt
cōpetere tam sub^ro q^m p^rdicato. et dicit^r h^r
opio q^r appellatiō est p^rpetas termini in
p^rpōe vt h^r respectū ad nām xbi vel p^rci/
cipij eiusdem. Et ad rōes in oppositū
negat^r q^r appellatiō sit p^rpetas p^rti t^rin sili/
ter negatiue q^r sup^rō sit p^rpetas sub^r so/
lum. Ad pbatōem ccedo q^r appellare
est ad aliū vocare. et negat^r q^r hoc solū cō/
petat p^rdicato. neq^r subm^r ponit^r nunq^m i
p^rpōe sine p^rdicato in mente loq^r. et suffi/
cit q^r s^rg^rt xbum quādam cōpōem quas
sine extremis nō est itelligere. Ad 2°
negatur minor. s. q^r li albo competat dis/
finitio appellatiōis t^rpis. Et cū dicit^r acci/
pit^r p^reo quod est vel fuit album s^rm so/
lam cōsideratiōem xbi nego h^r ad intel^r/
ctuz mag^ri p^reo quo aduerte q^r accipit^r
d^r s^rm solam cōsideratiōem xbi quod ac/
cipitur t^rin s^rm illud q^d xbum explicite
dicit^r. Si aut^r accipet^r s^rm illud q^d verbū
dicit^r explicite et implicite. nō d^r tūc ac/
cipi s^rm solam cōsideratiōem xbi ad tel/
lectū h^r mag^rstri. quare. p hoc patet r^ro.

Ad cōfirmatiōem negat^r similitudo Et

rō diuersitatis est. qz termin⁹ stans am-
pliatiue a pte post restringit ad naturā
x̄bi quod pcedit ipm. Termin⁹ aut stas
ampliatiue a pte ante nō pōt restringi ab
aliquo. vt in qōne sequenti dicet. Ad
3^m negat qz appellatio ⁊ suppo⁹ sint eque
cōia. appellatio tñ est suppositio quedā.

Ad pbatōem cum dī omnis termin⁹
supponēs accipit in ppōe hñdo respec-
tum ad nām x̄bi. Dī negādo hoc ad in-
tellectum magrī. Unde termin⁹ dī acci-
pi hñdo respectum ad nām x̄bi solū qñ
accipit fm illud quod explicite dicit in
ppōsito. mō dicendo albus fuit nigrus.
li albi supponit nō tñ appellat. qz nō ac-
cipitur solum fm illud qd explicite dīc
x̄bum. sed fm illud quod dīcit explici-
te ⁊ implicite. qz stat pro eo quod est vel
fuit album.

Utrū regule appellationis ampliatiō
nis sint vere. zc.

Entra ^{ambas regulas}
^{arguit. qz dicit}

qz termin⁹ sequēs aliquod isto-
rum x̄boz. incipit et desinit vel pōt ac-
cidit cōtingit appellat ampliatiōem. non
aut pcedens. Cōtra terminū appellat
ampliatiōem nō est nisi accipi ipm p suo
signo fm qz restringit ad nām x̄bi am-
pliatiui. qz cū dī album pōt esse nigrum.
quero a te aut li nigrū ampliāt aut non
St ampliāt qz stat ampliatiue pro eo quod
est vel pōt esse nigrum. ⁊ si sic qz nō restri-
gitur ad nām verbi ⁊ cñr non appellat.
St x̄o dīcis qz nō ampliāt. h est qz magi-
strum in caplo ampliatiōum vbi dīcit qz
li pōt tam a pte post qz a pte añ ampliāt

2° sic. ⁊ quero a te cum tñus stet am-
pliatiue tam a pte post qz a pte añ. quare
magis a pte post appellat ampliatiōem
qz a pte añ. Et si dī l3 tam a pte añ qz a p-
te post ampliāt. tñ qz a pte post termin⁹
ampliāt⁹ restringitur tñ ad nām x̄bi ⁊
nō a pte ante. Ideo appellat a pte post et
nō a pte ante. Quero a te quare magis
termin⁹ ampliatus a pte post restringit

magis ad naturam x̄bi ampliatiui qz a p-
te ante.

Ad hec breuiter rñdetur. Ad p^mū
cōcedo totū vsqz dum queris an li nigrū
ampliāt in illa ppōe album pōt eē nigrū.
Et dico qz sic ⁊ nego cñam illam. qz stat
ampliatiue pro eo quod est vel pōt eē nigrū
qz nō potest vti ampliatiōe. vñ l3 illud
x̄bum ampliatiui pōt tam termino a p-
te post qz termino recto a pte añ det am-
pliatiōem tamen vnus illorum tenet am-
pliatiōem nō restringendo illam ⁊ alius
restringendo qz nō restringit ipam vti
ipsa ⁊ stat ampliatiue. qz aut restringit nō
stat ampliatiue. sed appellat ampliatiōem
datam sibi zc. Uel alr concedit cñā
illa. ampliatur qz stat ampliatiue aliq^o mo-
do. s. ⁊ negat cñā alia. qz nō restringitur
ad nām verbi. Unde habēdo respectuz
ad totam nām x̄bi tam explicite. qz im-
plicite. li nigrum stat ampliatiue. haben-
do aut respectum ad nām picipij deter-
minantis solum substantiui nō stat am-
pliatiue. absolute nō dicerem qz non stat
ampliatiue. qz secūdu respect⁹ ē fortior
p^mo. Et si allegas magistrum in opposi-
tum in caplo ampliatiōum qui dicit qz
li nigrū ampliāt siue supponit pro eo qd
est vel pōt esse. zc. Dicitur qz illic hñt
respectum ad totam naturā verbi. hic
autem simpliciter loquitur ⁊ etiam ha-
bendo respectum ad naturā participij
determinantis. Uel si vīs tenere pri-
mam responsionem dic qz li nigrum am-
pliatur et supponit pro eo quod est vel
potest esse nigrum. ⁊ tamen non stat am-
pliatiue quia non vtitur tali ampliatiōe
ne. sed restringit ipsam ratione partici-
pij determinantis verbum substantiui
Et si replicas contra abas ampliatiōes
quia si verbum dat ampliatiōem ergo
non impedit ipsam. ergo non restringit
ipsam.

Item frustra daret ampliatiōem qz
non possunt stare ampliatiue ⁊ si nō pos-
set vti ampliatiōe.

Ad hec dñ. Ad primum q̄ totum x̄bū
adiectiuū q̄ est compositū ex x̄bo adie
ctiuo z substantiuo sum es est. z p̄cipio
suo dat ampliatiōē. p̄cipiū aut̄ restri
git ampliatiōē istā solū ad naturam
suam. totū ḡ dat ampliatiōē sed p̄ re
stringit rē. Ad aliud negat q̄ frustra
ampliēt si nō stet ampliatiue z non pos
sit yri ampliatiōē. q̄ ampliatio nō ordi
nat̄ semp ad vsum sed i^a que nō ē restri
cta sic. Si h̄ tibi placet. gaudeo. si nō. dīc
mellus z libenter audī. Ad 2° p̄ncipale
dicitur sicut ibi. Ad replicaz x̄o cum
queris quare magis a pte post ampliatiōē
restringit̄ q̄ a pte an̄. Dicit qdā q̄ cā est
q̄ x̄bū maiore vim bz erga p̄tū q̄ s̄ bz
ideo cū ampliēt p̄dicatū z subm̄ adhuc
appellat ipsum p̄dicatū z nō subz.

Hec rñō non valet q̄ p̄cādē rōnem
li fuit z crī que ampliāt̄ em̄inū a pte an̄
ē ampliāt̄ a pte post. cū x̄bū maiorem
vim hēat a pte post q̄ a pte ante. Iō
aliter dicatur q̄ cā ē q̄ termin^o sequēs
x̄bū nō supponit respectu hui^o x̄bi ē fal
tē de p se. sed solū respectu p̄cipij a q̄
dēminat̄. sicut substantiuū dēminat̄ ab
adiectiuo rōne cui^o dēminatōis restri
git ampliatio sicut. n. in ista p̄positiōe
oīs hō est alb^o li hō supponit p̄ oīs hōie
q̄ nō restringitur p̄ aliqd. tñ dicen^o oīs
hō albus est li homo restringit̄ ad suppo
nēdū p̄ oībuz alb^o ratiōe dēminatō
nis illius adiectiuū alb^o. Sic in p̄posito
dicendo albū pōt̄ esse nigrū li nigrūz re
stringitur ad stādū solū p̄ nigro qd̄ pōt̄
esse ratiōe illius p̄cipij potēs. Et h̄ qd̄
difficilis valde fuit cū nihil iueniat̄ scri
ptum ab illis.

Utz tñ ētinus sequēs x̄bū cernens
actum mentis appellat formam.

Entra. quia dicen
do. Tu itel
ligis hoies li hoies nō appel
lat formā pbat̄ ancedēs q̄
stat q̄ tu intelligas hoiem z nō itelligas
aliquid sub ratione qua homo: vt dato

q̄ nullā intellectiōem hēas de homine
nisi simplicem tunc tu itelligis hominē
z tamen tu non itelligis sub ratione q̄
est homo q̄ omīs rō hoīs est diffinitio
sed tu non itelligis aliquid sub rōe dif
finitiois q̄ nullam habes de hoīe dif
finitioēz vt suppono in casu igitur tu
non itelligis aliquid sub ratione qua
homo est. 2° pbat̄ q̄ em̄inū p̄ce
dens appellat formam vt dicendo rosā
itellige li rosam appellat. probatur q̄
nomina z x̄ba transposita idem signifi
cant p^o peribet. ergo idem est dicere ro
sam itelligo z itelligo rosam. sed in se
cunda appellat formam. ergo z in p̄ma.

Item queritur quare magis appellat
sequendo q̄ p̄cedendo. cū semper in
telligatur sequi fm̄ constructionem. z
grammatici habeant pro eodem.

Ad hec breuiter respondet. Ad p̄i
mum negatur an̄s. Et ad p̄bationez ne
go q̄ stet q̄ itelligā hominēz z non in
telligā aliquid sub ratiōe qua est homo
Et cum dicis hōdo simplices intellectō
nem de hoīe. tu itelligis hominē. conce
do z tu nō itelligis aliquid sub ratiōe
qua est homo negas. Et cū tu pbat̄. quia
oīs ratio hominis ē diffinitio. negat qm̄
ratio homis in p̄posito est denominatō
ipsius. siue rectius loquendo est illud a
quo est denominatio. homo nāq̄ ab hu
manitate denominat̄. ideo humanitas
ratio ipsius dñ z hec ē illa ratio sub qua
tu itelligis hominē. Hāc responsionez
dat magister cōtra cōntias. Ad 2° ne
go istam cōnam nomina z x̄ba transposi
ta idem signi^o. ḡ idem ē dicere itelligo
rosam z rosam itelligo q̄ licet idem si
gnificent. non tamē eodem modo.

Ad aliud dicitur q̄ vis x̄bi magis ca
dit supra ipsum qm̄ sequitur q̄ quando
p̄cedit. ideo rē. Uel dicunt supra q̄
quando sequitur verbum non suppoit
respectu verbi de per se. sed solum res
pectu p̄cipij a quo dēminat̄ ideo rē.
Et cū dicit q̄ grammatici hnt̄ illas p̄po

sitiones pro eodem dicitur concedendo
 fin suum modū considerandi qz consi-
 derant illas fm constructionem tñi Lo-
 glci aut non hñt pro eodem qui in singu-
 lis vcz vel falsum spectantur. Et sic
 est finis questionū suppositionum quo-
 rū numerus est. 24. 7c.

Utz diffinitio cñtis sit bene data. q
 est consequentia est illatio consequenti
 ex antecedente. 7c.

Entr illatōez aut tu
 intelligis, respe-
 ctū cñtis ad añs q est de predicamento
 relatōis vt dicit ferebñc aut itelligis
 actū intellect⁹ iserētis cñs ex ante vt dē
 tñsber z Strodus aut respectū de pdica-
 mēto passiois. vt pau. pgu. nil aliud po-
 tes assignare. Sed o has opiones sit ar-
 guit qz legi q n cñia ē ppō cñs ē falsuz
 vt pbabo. pbat cñia. qz n icōplexū est
 ppō ois cñia ē icōplexū f3 has opiones.
 g n cñia ē ppō. q aut cñs sit f3 quadru-
 pñr pbat. p sic. Ois ppō rōal l' dñtō
 nat ē ppō ois cñia ē ppō rōalis l' dñtōal
 g ois cñia ē ppō. 2° sic. Qē cōcedēdū ne-
 gandū l' dubitādū ē ppō. ois cñia ē cōce-
 dēda. negāda vt dubitāda. g ois cñia est
 ppositio. Tercio sic. Omis ppositio
 copulatiua ē ppō in q cūiugunt pluresca
 thegorice p notā coplatōis z disiunctiua
 p notā disiunctōis. g a pari rōal erit. p
 pō in qua cūiugunt plures categorice p
 notā rōis. z dñtōal ē ppō in qua cūiugunt
 pñs categorice p notā dñtōis. 4°
 silks ē oñs g cñia ē oñs. t3 cñia ab iseriori
 ad suū supi affirmatiue. z cū alijs dñti
 onib⁹ requisitis. Spāl rñ arguit o pñ-
 mā. qz seqi q nō dat cñia mala. cñs ē f^o
 qz sic argumētādūm a^o ē bona. a^o mala
 ita z cñaz qz ouertūt. pbat cñia. qz fm
 pñā opionē. cñia ē respect⁹ siue relatio
 cñtis ad añs q dñt cōsecutio siue seqla suū
 depēdētia. f3 i cñia mala nulla ē cōsecutio
 z vbi nulla ē cōsecutio ibi aliq nō ē cñia.
 g 7c. Spāl rñ 2ª regulā arguit qz se-
 qi q nulla ē cñia nisi i mēte. cñs ē mñse

ste flm qz multe sunt cñie vocales z scri-
 pte. p3 cñia qz tal' act⁹ intellect⁹ iserētis
 cñs ex ante nō ē nisi in mente opatio. n.
 intellect⁹ est opatio imanēs qre 7c.

Spāl rñ tertiā regulā arguit qz seq-
 tur q nō dat cñia mala z nō dat nisi in
 mēte vtrūqz ē iprobātū z cñia p3 de se.

Ad hec rñdet sustinēdo dictas opio-
 nes. z ccedit q cñia formatr sūpta nō ē
 ppō sed ē act⁹ intellect⁹ l' respect⁹ qdā
 fm dñsas opiones vt dictū ē. Et ad pñ-
 mā rōez i o^o negat mior. f. q cñia formatr
 sūpta sit. ppō rōal l' dñtōal. f3 māt sit

Ad 2° negat maior. qz cñia ē cōceden-
 da. negāda. vel dubitāda. z tñ nō ē. ppō
 qz concedē cōsequentia nō ē concedē illa
 tōnem z negare cñiam est negare illatio-
 nē esse mala vel esse bonā. z nō est nega-
 re añs n3 cñs. Ad 3° dñ q si disiunctia
 l' copulatiua sumat formatr. n^o illaz erit
 ppō. f3 erit act⁹ intellect⁹ copulatiua l' disiū-
 gētis duas ppōes adinuicē f3 bentis. f3
 aut ferebñch z pau. pgu. negabit cñtia.
 qz nō ē similitudo int cñiam z alias ipothe-
 ticas. qz bonitas z vñtas cñie attēditur
 penes illatōem z nō penes categoricas
 ponētes in esse sic in alijs ipothetis.

Ad 4° negat añs si silks sumat foā
 liter sed bñ cōcedit si sumat māt.

Ad pñm spāle o pñm regulā suū opio-
 nem ccedit cñia sicut ipse ferebñc cōce-
 dit in cñtis suis. Ad rōem cum dñ ar-
 gumentatōnū alia est bona alia mala. g
 z silr cñaz negat añs. ppe accēptēdo ar-
 gumentatōem. qz Voc. in 2° topi. suozuz
 diuidit argumētādē in silm z iducti-
 onē z pñs in p^o topi. diuidit silr. si tñ ac-
 cipit argumētatio imprope cōcesso ante
 negatur cñia qz argumentatio z cñia nō
 uertūtur tūc f3 opionem. Ad 2° spā-
 le o 2ª opionem cōcedit cñia. Un ppe
 loqndo oñs vocal vel scripta denoiata
 a li si g l' igr nō v3 dñc cñia sed signū cñie
 Sūt. n. ea q sunt in voce eaz q sūt in aia
 passionū note f3 pñm p^o piber. Si tañ
 vis q vocalis z scripta dicat cñia. dñ q

oia dñ nō q̄ sit act⁹ intellect⁹ s̄ p subordi-
 nationē ad actū intellect⁹ sic 2° ps bñi⁹
 copulatiue. Qis hō ē risibīl⁹ r cō dñ q̄ p
 pō cathegorica solū p subordinatōe ad
 aliq̄ metale. Ad 3° spāle dñ opio-
 nem cōcedit oia. r ad pbatōem dicat si
 cur ē. l̄ iste opiones p̄bables sint ex in-
 tentōe tñ magis r p v̄itate alr dicendū
 puto. s̄ q̄ oia formatr sumpta sit illatio
 .i. ppō illatiua ois ex ante. r est sic ac
 si diceret. Est ppō in qua coniungūt plu-
 res cathegorice p nota illatōis. l̄ si ē r
 equalētes. Un causa effectiua ois est in-
 tellectus agens q̄ ceteros discursus p-
 ducit. Cā material sūt ppōes ex q̄b⁹ cō-
 stituit. cā formatr est ipsa compo ipota-
 ra p li g. Cā finalis est scire. siue discerne-
 re v̄ez a falso. Qd aut oia formatr sū-
 pra sit ppō illatiua ois ex ante p̄batur
 sic dñ iactio data p gen⁹ r ois iactat
 formatr qd est dñ iactio s̄ 1° est bī g rē
 oia nō cūz maiori minor p̄batur q̄ li p-
 pō est gen⁹ ad cōditionalem r rōalem r in
 magis in caplo ipotheticar residuum
 q̄o est loco dñ. rē.

Sophisma. Cōtra diffinitōem sic.
 Tu es asin⁹ ḡ diffinitio mala. oia tenet
 asis p̄batur sic. Qis ppō est x̄a cui⁹ dñ-
 ctōiū est s̄m tu es a. an⁹ est ppō. ḡ tu es
 asin⁹ est x̄a cui⁹ dñctōiū est falsum. p-
 batur maior q̄ si nō da op⁹. s̄ q̄ aliqua
 ppō nō est x̄a cui⁹ dñctōiū est falsūz
 r illa ē ḡ illa ē nō x̄a cui⁹ dñctōiū ē f̄z
 r v̄lra. ḡ illa est falsa cui⁹ dñctōiū est
 falsum. q̄ nō v̄ez r falsum ouertuntur
 hoc aut est impossibile. Ad h̄ dicit ne-
 gando asis. Ad pbatōem negatur illa
 oia. Ista ē nō x̄a cui⁹ dñctōiū ē falsum
 ḡ illa est falsa cui⁹ dñctōiū est falsūz q̄
 l̄ nō v̄ez r s̄m ouertant in t̄m̄is sim-
 plicib⁹ nō tñ in cōis cōpositis vt h̄.

Utrū diffinitio ois bone r male sit
 bene data.

Contra. Ista oia est bo-
 na nulla chī ē
 ḡ sic est q̄ nulla chimera est r tñ

oppositiū ois stat cum ante. ḡ diffini-
 tiones male. oia t̄z asis p p̄ma pte p̄bat
 q̄ segtur. Nulla chimera est igit v̄ez ē
 nulla chimera esse. ḡ sic est q̄ nulla chī
 est p̄z oia ab vno cōuertibili ad reliquū

2° ps p̄batur q̄ si nihil nec aliquale
 esset tuc nulla chī ē ēē r nō sic est q̄ nul-
 la chī est q̄ si sic est q̄ nulla chī ē aliq̄
 liter esset qm ppō cathe^a affirmatiua si
 ne p̄dicato outrahere ponit aliqd t̄ aliq̄
 liter esse. 2° sic. Ista oia est bona. Im-
 possibile est hoīem nō esse asinū. igit ne-
 cesse est hoīem esse asinū. r tamen oppo-
 situm ois stat cum ante. ḡ rē. oia tenz
 cum maiori p̄ Arist. in p̄mo p̄ber. dñen-
 tem q̄ ad impossibile nō segtur necessa-
 rio esse. minor p̄batur. q̄ asis est verum
 r ois falsum. igitur oppositiū ois stat
 cum ante. t̄z oia assumptū p̄batur. q̄ cō-
 seqns sit falsum notum ē. q̄ asis est v̄ez
 p̄batur q̄ h̄ nō est hoīem esse asinū de-
 mōstrando istam. chī ē est r hoc ē impo-
 sibile. ḡ impossibile nō est hoīem esse as-
 inum. t̄z oia a resoluentib⁹ ad resolutā.

Item aliquod impossibile nō ē hoīez
 esse asinū. ḡ impossibile nō est hoīem
 esse asinū. t̄z oia a p̄culari ad suā in-
 definitam. 3° sic. Ista oia est bona. A-
 esse verum ē tibi dubiū. ḡ aliquod a esse
 v̄ez est tibi dubiū. r tamen oppositum
 ois stat cum ante. ḡ rē. t̄z oia cum ma-
 iori. q̄ arguitur a cōuertibili ad cōverti-
 bile. Item tñ valet ac si argueretur.
 Tu dubitas a esse verum. ḡ tu dubitas
 aliquod a esse verum. que videlicet va-
 let. p̄batur modo minor. s̄ q̄ oppositūz
 ois stet cūz ante. q̄ posito casu q̄ a sit
 alterum istoz. de^o est vel homo ē asinus
 sed lateat te que sit a illarum isto posito
 asis est verum. q̄ illa est tibi dubia. a est
 verum que adequate sigt a esse verum.
 ḡ a esse verum ē tibi dubiū. Qd oppo-
 sitū ois sit verum p̄batur quia nec h̄
 esse verum est tibi dubiū demōstran-
 do illam de^o est. r nec hoc esse verū est
 tibi dubiū demōstrando illam. homo

est asin⁹. et nihil est a nisi aliquid istorum
 ut suppono. et nullum a esse vix est tibi
 dubium. 4° sic argumento magri. Ista
 omnia est bona. Tu credis p^{re}cise q^{uod} aliquis
 homo decipit. et aliquis homo decipitur.
 et t^u oppositum omnis stat cum ante. et t^u
 omnia nota. maior p^{ro}batur q^{uod} vel credis ve
 rum vel falsum. et quocumq^{ue} aliquis h^{omo} de
 cipitur. minor p^{ro}batur q^{uod} pono q^{uod} credis
 p^{re}cise q^{uod} aliquis homo decipit. et t^u null^{us}
 alius a te decipitur. tunc tu credis p^{re}cise
 q^{uod} aliquis homo decipitur et q^{uod} nullus de
 ci^{pi}atur. quod est oppositum omnis. p^{ro}bat^{ur} q^{uod}
 nullus alius a te decipitur p^{er} casus. neq^{ue}
 tu p^{ro}batur q^{uod} si n^{on} da oppositum. s. q^{uod} tu de
 ciperis. Contra. tu credis p^{re}cise sicut est
 ergo tu n^{on} deciperis. patet c^{on}sequentia
 antecedens. p^{ro}batur quia tu credis q^{uod} ali
 quis homo decipitur p^{er} casum. et ita est
 q^{uod} aliquis h^{omo} decipit. q^{uod} tu decipis p^{er} r^{ati}oem
 tuaz. ergo tu credis p^{re}cise sicut est.
 Ad hec breuiter r^{ati}onetur. Ad p^{ri}mu^m
 varias resp^{on}siones inuenio. magister. n.
 in 5° du^m ar^{gu}it p^{ri}mi dubij quadrature c^{on}
 cedit istam omnia. et negat q^{uod} oppositum
 omnis stet cum ante. Ad p^{ro}bat^{ur} omem ne
 gat illam omnia. sic est q^{uod} nulla chimera
 est. et aliquid est vel aliquat^{us} est q^{uod} nulla
 chimera est. q^{uod} in ante est ampliatio vsq^{ue}
 ad imaginabile. q^{uod} n^{on} est in ante. Unde li
 vix. ita et sic ap^{er}tiant et n^{on} illi termini ali
 quid aliquat^{us}. Al^{ter} resp^{on}det ipse in p^{ri}mo
 posterior^{um} in 3° tractatu in q^{uod}de quam fa
 cit vix negatio sit notior affirmat^{io}ne. et
 negat istam omnia est bona. q^{uod} stat opp^os
 omnis cum ante vt ar^{gu}it. p^{ro}bat. Et cum tu
 p^{ro}bas ipam est bonam negatiua omnia
 nulla chi^ma est. et vix est nulla chimera
 est. Et cum dicit^{ur} q^{uod} p^{ro}p^o infert suu^m de m^o
 fore vix. d^{icitur} q^{uod} vix est cu^m me^o et illa p^{ro}p^o
 sic sigⁿificat. Al^{ter} resp^{on}det paul^{us} p^{er} p^{ri}mo. i du
 bijs suis. s. negat omnia est bona. Et ad
 p^{ro}bat^{ur} omem negat illa vltima omnia vix est
 nulla chimera est. et sic est q^{uod} nulla chi^ma est.
 put li sic est sunt due p^{re}ces. si aut est vna
 p^{re}ce vt aduerbiu^m vel equalit^{er} hui^{us} aduer

bio vere accedit omnia. s. vlt^{er}i^{us} non seg^{re}
 sic est q^{uod} nulla chimera est. et aliquat^{us} est
 q^{uod} nulla chimera est. sed bene seg^{re} q^{uod} a
 liquat^{us} nulla chi^ma est hec breuiter tetigi
 q^{uod} diffusi^{us} tractata sunt in q^{uod}de de p^{ro}p^one
 et falsa. ibi vide. Ad 2° r^{ati}onetur q^{uod}
 omnia est bona. n^{on} tamen t^u p^{ro}pter p^{ro}bat^{ur} omem
 factam q^{uod} p^{ro}bas intelligit q^{uod} quando nega
 tio iugitur et bo iⁿfiniui modi et n^{on} ver
 bo p^{ri}ncipali. tunc impossibile n^{on} et ne
 cess^{ar}ie equalent. vt dicendo impossibile est
 est ho^{mo}em n^{on} esse asinum ergo necesse
 est hominem esse asinum. Et autem bo
 na quia antecedens est impossibile. Ad
 p^{ro}bat^{ur} omem cum p^{ro}bas ipsam esse veraz
 negatur c^{on}sequentia neq^{ue} arguitur a re
 soluentibus ad resolutam et a particula
 ri ad indefinitam quia illa n^{on} est alicu
 ius quantitatis ideo n^{on} est resoluibilis
 sed officia^{bil}iter p^{ro}banda cum sit moda
 lis in sensu composito. p^{ro}batur antece
 des sic. hec n^{on} est ip^{so}sibilis homo est
 asinus que adequate significat homine
 esse asinum. et impossibile n^{on} est ho^{mo}em
 n^{on} esse asinum. p^{ri}ma officiana est impos
 sibilis et officiat^{ur} sit. Ad 3° c^{on}cedit^{ur}
 q^{uod} c^{on}sequentia s^{ic} est bona q^{uod} arguit^{ur} a c^{on}
 uertibilib^{us} ad c^{on}uertibile. et n^{on} q^{uod} vna sit
 p^{ar}ticularis et alia indefinita. s. q^{uod} q^{uod} ex
 cit in sensu composito de finis et lib^{er}o
 ouertibilib^{us}. Et ad r^{ati}oem d^{icitur} q^{uod} aⁿis est ve
 ru^m et omis sit et c^{on}cedo i^{ta} sit stare a est ve
 rum est tibi dubium et nullus a est vix est
 tibi dubium sicut ista tu dubitas a esse
 verum et tu dubitas nullum a esse veru^m.
 dubitatio enim vno contradictoriorum
 v^{el} al^{ter} dubitari. nec i^{ta} sunt d^{ic}toria.
 aliq^{uod} a est vix est tibi dubiu^m nullu^m a est
 vix est tibi dubiu^m nec aliq^{uod} est negatiua sed
 ambe affirmatiue. et cuilibet istarum v^{el}
 dari contradictorium per negationem
 p^{re}positam toti. Unde sic sunt vere a
 liquem hominem currere est possibile.
 nullum hominem currere est possibile.
 nec iste sunt contradictorie. nec aliqua
 istarum est negatiua ita in p^{ro}posito.

Ad 4^{am} ceditur q^{uod} n^{on} est bonu^m z negat^{ur} oppositum consequens stare cu^m ante. Et cu^m tu p^{ro}bas q^{uod} nullus decipitur : nego z cu^m tu dicis tu non deciperis nego.

Et cu^m tu p^{ro}bas q^{uod} tu credis p^{er} se sicut est nego. Et cu^m tu p^{ro}bas q^{uod} tu credis q^{uod} a liq^{ui}s h^{omo} decipitur z ita est q^{uod} aliquis h^{omo} mo decipitur q^{uod} tu credis p^{er} se sicut est negatur c^{on}tra sed minor d^{icitur} est talis. Et ita est q^{uod} aliq^{ui}s h^{omo} decipitur que^m credis decipi ergo r^{ati}o sed illa minor est falsa.

Sophisma d^{icitur} diffinitiones sic. Tu es asin^{us} q^{uod} diffinitiones male consequentia t^{er}cia n^{on} p^{ro}batur. z pono q^{uod} a sit asin^{us} b hoc diffinitu^m h^{omo} vel asinus t^uc arguitur sic v^{er}u^m q^{uod} istozum est asinus per li^{ter} istozum demonstrado a z b. tu es alter istoz. ergo tu es asin^{us}. c^{on}tra bona q^{uod} in Darj. mⁱⁿor est n^{on} q^{uod} tu es b. q^{uod} tu es h^{omo} v^{el} asin^{us}. z ma ior p^{ro}bat. q^{uod} b est asin^{us} d^{emon}strato a z b est asin^{us} d^{emon}strato b z i^{tem} o^{mn}ia istoz. q^{uod} v^{el} q^{uod} istoz est asin^{us} q^{uod} b sit asin^{us} p^{ro}bat. q^{uod} h^{omo} v^{el} asin^{us} est asin^{us}. q^{uod} asin^{us} est asin^{us}. q^{uod} h^{omo} t^u asinus est asinus.

Ad hoc negat^{ur} aⁿt^{is}. Ad p^{ro}bationem ad m^{is}so casu negat^{ur} maior z ad p^{ro}batione^m negat^{ur} aⁿt^{is}. q^{uod} n^{on} d^{icitur} sic p^{ro}bat. sed sic ali q^{uod} istoz est asin^{us} z n^{on} est aliq^{ui}d istoz q^{uod} illud sit asin^{us}. q^{uod} q^{uod}libz istoz est asin^{us} v^{el} q^{uod} v^{el} q^{uod} istoz est asin^{us} q^{uod} id est. z minor est sta q^{uod} aliq^{ui}d est aliq^{ui}d istoz q^{uod} n^{on} est asin^{us} q^{uod} for tes est b q^{uod} n^{on} est h^{omo} v^{el} asin^{us} q^{uod} est aliq^{ui}d illoru^m z t^u n^{on} est asin^{us} z h^{omo} est q^{uod} h^{omo} v^{el} asin^{us} est aⁿt^{is} n^{on}. z h^{omo} t^u asin^{us} n^{on} est asin^{us} nec i^{tem} d^{icitur}. r^{ati}o

U^{nde} diffinitioes c^{on}tra formalis z c^{on}tra materialis sunt bene date.

Entra formalē aguit^{ur} sic. Ista c^{on}tra est

formal^{is}. Aliq^{ui}s h^{omo} est q^{uod} de^{us} est z t^u n^{on} oppositu^m c^{on}tra est imaginabile stat cu^m aⁿt^{is} absq^{ue} d^{ic}tioe. q^{uod} diffini^{ti}o mala. c^{on}tra nota cu^m minor q^{uod} ista s^{un}t imaginabilia stare s^{un}t absq^{ue} d^{ic}tioe. aliq^{ui}s h^{omo} est z deus n^{on} est f^{or}m mag^{is} i^{tem} d^{ic}larat^{io}e c^{on}tra forma lis. maior p^{ro}bat q^{uod} omnes i^{tem} c^{on}tra sunt for males aliq^{ui}s h^{omo} est. q^{uod} aliq^{ui}d est. q^{uod} c^{on}tra est v^{el} n

c^{on}tra est. c^{on}tra vel n^{on} c^{on}tra est q^{uod} de^{us} est p^{ro}bat ista v^{er}ba. q^{uod} ista p^{ro}po^{si}ti^o d^{icitur} est seq^{ui}t^{ur} formal^{is} ex q^{uod}libz illaz d^{ic}ti^onibz. q^{uod} z c^{on}tra p^{ro}bat as^{er}tu^{ti}o q^{uod} seq^{ui}t^{ur} c^{on}tra est. q^{uod} c^{on}tra est. q^{uod} de^{us} est. S^{ed} i^{tem} seq^{ui}t^{ur} n^{on} c^{on}tra est q^{uod} de^{us} est. q^{uod} si aliq^{ui}d est b^{on}u^m ill^{ud} est de^{us}. q^{uod} a p^{ro} ad v^{er}ba c^{on}tra erit for malle aliq^{ui}s h^{omo} est q^{uod} de^{us} est. 2° sic i^{tem} est for mal^{is} tu es aial q^{uod} tu es h^{omo}. z t^u n^{on} oppositu^m c^{on}tra est imaginabile stare cu^m aⁿt^{is} precedente absq^{ue} d^{ic}tioe. q^{uod} r^{ati}o. t^{er}cia c^{on}tra. minor p^{ro}bat. q^{uod} imaginabile est i^{tem} stare s^{un}t absq^{ue} aliq^{ui}d d^{ic}tioe tu es aial z t^u n^{on} es h^{omo} cu^m aliq^{ui}d sit aial q^{uod} n^{on} est h^{omo}. maior p^{ro}bat. f. q^{uod} c^{on}tra sit foral. q^{uod} seq^{ui}t^{ur} tu es aial q^{uod} tu es a 3° adia c^{on}tra. ad 2^{am} adiac^{et} t^u v^{el} tu es q^{uod} tu es tu. t^{er}cia c^{on}tra q^{uod} o^{mn}is formal^{is} i^{tem} pugnat aⁿt^{is} tu es tu. q^{uod} tu es ille h^{omo} a conuertibili ad conuertibil^{is}. t^uc v^{el}tra tu es iste h^{omo}. q^{uod} tu es h^{omo} ab i^{nf}eriori ad suu^m sup^{er} affirmatiue. q^{uod} a p^{ro} ad v^{er}ba v^{al}et tu es aial. q^{uod} tu es h^{omo} 3° sic. Ista c^{on}tra est formal^{is} tu n^{on} es h^{omo}. q^{uod} tu n^{on} es aial z t^u n^{on} oppositu^m c^{on}tra est ima ginabile stat cu^m aⁿt^{is} absq^{ue} d^{ic}tioe q^{uod} r^{ati}o mⁱⁿor p^{ro} maior p^{ro}bat q^{uod} ex opposito c^{on}tra t^{is} seq^{ui}t^{ur} formal^{is} oppositu^m aⁿt^{is}. q^{uod} est for malle. t^{er}cia c^{on}tra p^{ro} p^{ri}ma regul^a sc^{ilicet} cap^{it}u^{lo} c^{on}tra t^{er}cia n^{on} p^{ro}bat. q^{uod} seq^{ui}t^{ur} foral^{is} tu es aial q^{uod} tu es h^{omo}. q^{uod} seq^{ui}t^{ur} tu es aial. q^{uod} tu es z v^{el}tra q^{uod} tu es tu. z v^{el}tra q^{uod} tu es ille h^{omo} z v^{el}tra ergo tu es h^{omo} r^{ati}o.

C^{on}tra m^{al}e ex p^{ar}te aⁿt^{is} i^{mp}ossibil^{is} arguit^{ur} sic. Ista c^{on}tra est bona z m^{al}is. Nec p^{ro}positio est i^{mp}ossibil^{is} se d^{emon}strata. ergo null^{us} de^{us} est. z t^u n^{on} oppositu^m c^{on}sequ^{en}t^{ur} stat cu^m aⁿt^{is}. q^{uod} diffiⁿⁱo mala c^{on}tra t^{er}cia cu^m mai^{or} q^{uod} ma ior est i^{mp}ossibil^{is} cu^m asserat se est i^{mp}ossibil^{is} minor p^{ro}bat q^{uod} ex aⁿt^{is} z c^{on}tra sit v^{er}ba co pulatiua possibil^{is}. f. i^{tem} hec p^{ro}po^{si}ti^o est i^{mp}ossibil^{is} seipsa d^{emon}strata q^{uod} de^{us} est ergo oppositu^m c^{on}tra stat cu^m aⁿt^{is} p^{ro} c^{on}tra de se. I^{tem} illa c^{on}tra est m^{al}is Cesar n^{on} fuit ergo null^{us} de^{us} est. z t^u n^{on} oppositu^m c^{on}tra stat cum aⁿt^{is}. ergo r^{ati}o. c^{on}tra nota cu^m maior. q^{uod} aⁿt^{is} cedens est i^{mp}ossibile. minor p^{ro} q^{uod} ista stat simul Cesar n^{on} fuit. z de^{us} est. S^{ed} ista c^{on}tra aliq^{ui}n non v^{al}uit. ergo nec n^uc v^{al}et. t^{er}cia c^{on}tra q^{uod}

ois omnia bona esse necessaria. et ois mala esse impos-
 sibilis. 2° malum ex parte consequen-
 tis necessarii arguitur sic. Ista omnia est
 malis de^o ergo Cesar fuit. quia consequens
 est necessarium. et tunc oppositum contrarium stat cum an-
 cedente. quia ista stant sit de^o et Cesar non
 fuit. quia ex istis sit una copulativa possi-
 bilis. ergo etc. Item hoc est necessarium. ergo hoc
 necessarium per li in utroque demonstrando
 consequens et tunc oppositum consequens stat cum
 antecedente. ergo etc. omnia tamen maior. probatur
 quia consequens est necessarium quod probatur. quia sic pro-
 po^o quod asserit se esse impossibile est impossibile
 ita propo^o quod asserit se esse necessarium est necessaria
 Item ista omnia est bona et malis. Omne autem
 currit. ergo ois homo currit et tamen nec ante-
 cedens nec consequens est necessarium. ergo regule de
 omnia malis diminute sunt omnia nota cum mi-
 nori. maior. probatur. quia hec omnia est bona et non est
 formalis ergo est malis. maior. probatur. quia op-
 positum consequens repugnat anti-he. n. due
 repugnat quod omne autem currit et quod homo non cur-
 rit quia sequitur in baroco hoc impossibile. scilicet quod homo
 non est autem. Deinde. probatur minor. scilicet quod non
 sit formalis quia oppositum consequens est
 imaginabile stare cum ante absque contradictione
 ergo non est formalis consequentia per cum
 antecedente. quare etc.

Ad hec breuiter respondetur. Ad primum
 negatur maior. scilicet quod illa omnia sit formalis.
 Et ad probationem negatur quod omnes ille contrarie
 a propo^o ad ultimum facere sint formales: imo
 multe sunt males tamen que relinquunt tibi di-
 scerne ut exercites ingenium ut 2°. Ad
 2° concedo omnia illa esse formalia. et nego
 quod sit imaginabile quod tu sis autem et tu non sis
 homo. quia sequitur hec contradictio. tu es homo et tu non es
 homo quibus sit imaginabile quod aliquid sit autem
 et non sit homo sine contradictione. Ad 3° dicitur
 quod illa est formalis. et nego minorem. scilicet quod il-
 la sint imaginabilia stare sit absque contradictione
 et tunc. scilicet tu non es homo et tu es autem. quia se-
 quitur contradictio ut dicitur est etc. Ad primum
 dicitur malum de^o quod triplex est impossibile. scilicet per se ac-
 cidens et per reflexionem. Per se est quod princi-
 paliter sicut non potest esse. nec potuit esse

nec posset esse. ut homo est asinus. Per accidens
 vero est quod principaliter sicut sicut non
 potest esse nec poterit esse. potuit tamen esse
 ut Cesar non fuit. Per reflexionem est quod
 asserit se esse impossibile seipso demon-
 strato. Ad propositum modo dicitur quod magis lo-
 quatur solum de impossibili per se. et per hoc
 soluitur primum et 2° ex pre antecedentis
 impossibilis. Aliter tamen potest dici ad
 hoc quod ista omnia est bona. ut nunc Cesar non
 fuit. ergo nullus deus est hoc non sit bona
 simpliciter contra autem bona simpliciter est ne-
 cessaria simpliciter bona autem ut nunc non
 est necessaria simpliciter. sed ut nunc et hoc
 quid. et sic solui excluditur impossibile per
 reflexionem. Ad secundum dicitur quod triplex est
 necessarium. scilicet per accidens et per reflexionem
 Per se est illud quod sicut sicut non potest nec
 potuit nec poterit non esse ut deus est.
 Necessarius per accidens est quod sicut sicut
 non potest nec poterit non esse. potuit tamen
 non esse ut Cesar fuit. Necessarium per re-
 flexionem est quod asserit se esse necessarium
 ut hec propo^o est necessaria seipsa demon-
 strata. Ad propositum modo dico quod re-
 gula intelligit solum de necessario per se
 et non de alijs modis loquendo de omnia
 bona simpliciter. Et per hoc patet ad primum et hoc
 potest et intelligi de necessario per accidens
 in omnia bona ut nunc. non autem simpliciter
 et per hoc patet aliter ad primum. Ad tertium
 concedo istam omnia esse malum et tamen
 antecedens non est impossibile. nec conse-
 quens necessarium. negatur tamen contra
 ergo regule sunt diminute. Unde ma-
 gister dat diffinitiones consequentis ma-
 lis. que contraria est oibus. scilicet quando oppositum
 consequentis non potest stare cum antece-
 dente. et per istam cognoscerem illa esse
 bonam. Dat etiam duas alias regulas spe-
 ciales. scilicet quando autem est impossibile et contra
 necessarium et concedo quod per istas speciales non
 potes cognoscere vniuersalem quare etc.

Sophisma de diffinitione sic. Tu es
 asinus. ergo diffinitiones male. contra tamen
 antecedens. probatur. et pono quod a sit ista

ppō homo est asinus tunc arguitur sic.
 Tu es asinus? vel tu respondes ad a alr
 q̄ affirmatiue. sed tu nō respondes ad a
 aliter q̄ affirmatiue. q̄ tu es asinus? nō
 nota q̄ arguit a disiunctiua cū dīstructō
 ne vnius p̄tis. ad alterā mīnor. pbat. f.
 tu nō rīdes ad a alr q̄ affirmatiue. tu nō
 respondes ad a q̄ tu nō respondes ad a
 aliter q̄ affirmatiue. nōa t̄s antecedens
 pbat. q̄ tu nō negas a nec cedis. r si dī
 cīs q̄ negas a. q̄ te eē asinum ē a te negā
 dum. q̄ te esse asinum ē aliqd. ergo tu es
 asinus. maior p̄ncipalis pbat. q̄ 2^a p̄s
 istius disiunctiue est x̄a. f. vel tu respon
 des ad a alr q̄ affirmatiue. pbat. q̄ pro
 pono tibi a si concedis hōc intēti. f. q̄
 tu es asinus. Si negas. q̄ tu respondes
 alr q̄ affirmatiue. Ad hoc negat an
 teccedēs. Ad pbatōnē cū dīcīs. tu es
 asinus vel respōdes ad a alr q̄ affirma
 tiue non concedo istā dīsiunctiua nisi p
 tpe p̄ quo respondeo. Et q̄ nō rī. tu nō re
 spondes ad a alr q̄ affirmatiue dico q̄
 est falsa p tpe p quo respondeo. Et cū
 tu dīcīs tu negas a. q̄ te esse asinum est a
 te negandum cōcedo. ergo te eē asinū ē
 aliqd. q̄ tu es asinus nētur nōa. rē.

Utr̄ dīsiunctiōes consequentiē hōe
 de forma r consequentiē bonē de matē
 ria sint bene date.

Entra ista nōa nō ē bōa
 de forma. Tan
 tum v̄x vel falsum ē ppositio
 ergo nībīl non v̄x vel falsū est pposi
 tio. r tū quelz cī cōsimilis in forma ē bo
 na. q̄ rē. nōa nota cū mīnor. q̄ arguitur
 ab expōsita ad v̄nā exponentiū suarum
 maior. pbat. q̄ illa non est bona. q̄ non ē
 bona de for. pbat̄r antecedens. q̄ an
 teccedēs est v̄x r cōsequens falsum. Q̄
 antecedens sit v̄x. pbat. Dis ppositio
 est x̄a vel falsa. ergo tantum verum vel
 falsum est ppositio. Q̄ consequēs sit
 falsum. pbat. q̄ dīctorum cū est ve
 rum. f. aliqd qd non est v̄x neq̄ falsum
 est ppositio. q̄ hec est ppositio dīfan^o

istam homo est asinus. r hec est aliqd
 non v̄x vel falsum. q̄ aliqd nō veruz
 neq̄ falsū est ppositio. t̄s nōa cū maior.
 mīnor. pbat. q̄ hoc est falsum. ergo hoc
 est non v̄x vel falsum. 2° sic. Ista cō
 sequentiā non est bona de forma. anti
 ch̄ristus ē albus. ergo antich̄ristus ē co
 loratus r tamen quelibet sibi sīs i for
 est bona q̄ rē. nōa nota cū mīnor. q̄ ar
 guit̄r ab inferiori ad suum superi^o af
 firmatiue. r cum alijs conditionib^o req
 sitis. maior. pbat̄r. q̄ nōa non valet. p
 batur qm̄ possibile est ita esse sicut sig
 tur per antecedēs. q̄uis non sit ita sicut
 sigtur p consequens. ergo non v̄x. t̄s cō
 sequentiā. antecedens pbat sic. Possibi
 le est ita esse sicut a deq̄te sigtur per ante
 cedens. r non est ita sicut a deq̄te sigtur
 per consequens. q̄ possibile est ita esse si
 cut sigtur per aīs q̄uis non sit ita sicut
 sigtur per nōs tener nōa. quia ex omni
 copulatiua affirmatiua licet inferre v
 n. am expletīuā affirmatiuam. r aīs pro
 batur. quia hec est possibilis ita est sicut
 a deq̄te significatur per aīs que a deq̄
 te sigtur ita esse sicut a deq̄te significat
 per aīs. ergo possibile est ita esse sicut a
 deq̄te significatur per aīs qd est p̄t
 ps aītis. Alia etiam est manifesta. f. r nō
 est ita sicut sigtur per nōs. quia antich̄r
 stus nō est coloratus. 3° sic. Ista nōa
 non est bona de forma. si hō currit aīal
 currit. ergo si iste homo currit. animal
 currit. r tamen^o quelibet cōsimilis in
 forma valet. q̄ rē. nōa nota maior. pbat
 q̄ sub terminō stante cōfute tū imobi
 liter non licet descēdere. sed cū li homo
 stet imobilliter sūm magistru. ergo non l̄
 descēdere. r consequenter si licet descē
 dere hoc est gr̄a mē r non de forma mī
 nor probatur quia arguendo a conditō
 nali affirmatiua descēdēdo sub ante ad
 cōsequēs sp valz. vt ps dīcurrēdo i oib^o

Ad hec breuiter rīdet. Ad primū
 nego maiorē. f. q̄ illa nōa non sit de for
 Ad pbatōem dico q̄ aīs ē v̄x. r ne

go q' dñs sit falsum. Et cū dñs dñcto-
riū cōsequentis ē vepz nego. Unde li
non dñ detinere totū disiunctū. atq' non
eēt dñctoriū exponentis negatiue in q'
li non detinat totū disiunctum. et iō nego
istam. aliqd nō vepz vel falsum ē. ppō. Et
ad pbatōnem nego istam. hoc non ē ve-
rum vel falsum dñmonstrata i' hō ē asin?
Et cū tu arguis h' est falsū. q' hoc ē nō ve-
rum vel falsū. a pte disiuncti ad totum
disiunctū. nego dñam qñ disiunctū tene-
tur collectiue sicut ē in pposito cū dñi
netur p sig' dñfusiū. Si aut intelligim?
q' negatio solū infinitaret p' parte di-
siuncti non eēt ad ppōitū. Ad 2^m ne-
gatur maior. Ad pbatōnem cū dñ possi-
bile ē ita eē sicut h'gt per añs qñis non
sit ita sicut h'gtur p dñs. Distinguo de li
possibile. q' aut cadit supra totum. aut
sup' p'mā p'tē tñ. Si supra p'mā p'tē. ne-
dñam. Si hō supra totum cōcedo dñaz
et vterius negat q' ex copulatiua liceat
inferre expletuam qñ copulatiua nō est
ipsotheticē. pbabilis. v' ista cū li possibile
cadat in totū q' in copulatiua caderet s'
totū. in expletuā hō supra p'tē. Ad 3^m
negat maior. Un' i' dñia valet tñ de mā
et iō negat q' quelibet dñsimilis in forma
valeat. Ad pbatōnem dñ q' non valet
descenden' dñ forma. q' nō valet descēf'
in oib' dñsimilib' in forma. vt in i' si hō non
currit risibile non currit. et tamen est si-
milis descensus in forma huic. Uide h'
ample i' qōne scā dñ suppone inobili dñf.

Sophisina dñ diffinitiones sic. Tu es
asinus g' diffinitiones male. dñia et añs
pbat' sic. tu es asinus vel i' disiunctiua
est falsa. per li istam demonstrando di-
siunctiua factam sed i' disiunctiua nō ē
falsa. q' tu es asin' dñia bona. et añs ē vepz
g' et dñia ē vepz. Qd añs sit vepz pbat' p
p' pte p' q' si nō dicas tu. q' i' disiunctiua
est falsa. et arguit sic. Illa disiunctiua est
falsa. ergo tu es asinus vel ista est falsa
a parte disiunctiue ad totam. et añs est
vepz per te. g' dñs q' minor sit h'a. s. i' di-

siunctiua nō est falsa pbat' q' dñcto-
riū est falsū. s. ista disiunctiua est falsa
ergo quelibet p' est falsa. g' h'a p' ē falsa
sed h'a pars est illa disiunctiua et ē falsa
ergo ista est falsa.

Ad hec rñdet qdam breuiter non ad-
mittendo casū. s. q' p' non possit dñinari
totū. s. v' fuga. q' dñcat. et ad istā di-
siunctiua factā tu es asin' vel ista disiuncti-
ua ē falsa. Dñ q'rendo an velis q' h'a p' si-
gnificet p' an nō. Si sic nō admitto ca-
sum q' est insolubile simplr. Si aut non
significet p'. Admitto casū. Et dico istā di-
siunctiua ē falsam. Et cū tu arguis dñ il-
la disiunctiua ē falsa p' te. q' tu es asinus
vel ista disiunctiua ē falsa. et dñia a pte
disiunctiue ad totā disiunctiua. negat cō-
sequentia. q' ista ppō ista ē falsa et añs p'
ut mere h'gt categorice. et sic cōcessa est
Est aut p' disiunctiue qñ ē dñs vt h'gt ipo-
theticē. Kursus nō recte accipis mino-
re dicēdo ista disiunctiua nō ē falsa. s. de
bes dicere nō ista disiunctiua ē falsa et hoc
dñctoriū h'gt copulatiue opposito mō
s. q' ista disiunctiua nō est falsa vel ipsa
non ē vera. et iō minor ē h'a.

Uepz prima r'gula sit h'a. Si ex dñcto-
rio dñtis segit dñctoriū añs dñia ē hōa.

Entra ista dñia nō va-
let dñor. nō de-

mōstrat. g' h' nō dñmōstrat. ex dñ-
dictorio dñtis segit dñctoriū añtis. g' re-
gula falsa dñia nō cū minori. q' segit hoc
dñmōstrat. g' fortes demonstrat p' li hoc
dñmōstrādo forte maior pbat' q' posito
q' nihil dñmōstre' ē antecēdes vepz vt
p' et dñs flm pbat'. si dñs sit vepz cū sit
ppositio o' q' subm aliqd significet. et
cū sit pñomen demonstratiū non h'gt
nisi demonstrando et p' cōsequens aliqd
dñmōstrat p' li hoc. et per cōsequēs falsū
est q' hoc nō demonstratur. 2° sic i'
cōsequentia non valet hoc. est p'teriti-
tū g' hoc fuit. et tamen ex dñctorio cōsequē-
tis sequitur cōtradictoriū antecēdēt. g'
et. et dñia cū minori et. q' sequitur hoc nō

fuit. g. h. nō est pteritū q̄cūq; demonstrato. maior pbat qz aliqd fuit qd nō fuit. g. aliqd ē pteritū qd nō fuit. t3. cōia a uertibili ad cōuertibile. z aīis est vez. vt probabo. g. z cōis. Qd aīis sit vez. pbat sic. Aliqd fuit z illud ipossibile ē fuisse. g. aliqd fuit qd nō fuit. cōia bona z aīis pbat z sig hāc. p̄p̄dem hō est asinus qua volo diu fuisse sic p̄cise signdo. tūc p̄ma pars pz. qz h fuit demonstrādo istā. p̄p̄c3. 2.º pz. pbat. s. ipossibile est illud fuisse. quia vez est qz ipossibile est h fuisse. g. ipossibile est fuisse pz. cōia a fuit. Ulex est te cur rere. g. tu curris. pbatur aīis. Nec est x̄a qz ipossibile est h fuisse. q̄adeq̄te sigt qz ipossibile est h fuisse. g. vez est qz ipossibile est h fuisse t3. cōia cū minor. maiō. pbatur qz bec ē x̄a h fuit qd ē ipossibile g. qd ē ipossibile h fuit cōicta bona a cōuertibili ad cōuertibile. aīis est vez. g. et cōis. Ista est longa philateria. tamen. p iuuēib. clare d̄duxi z clari.º respōdebo.

3.º sic ista cōia est bona for. est nunc p̄genit. g. h3 t̄būt p̄rem z tam ex opposito cōictis nō segtur op.º antecedēt. g. re.º falsa. cōia t3. cū3 maior. minor. pbatur. ga pono qz plato iiecerit semē. p sorte ḡian do i m̄ficem berte. postea morit. q̄mor tuo c̄fuet berta ita bene illud semen qz i ipm ifundat aīa fortis. tūc pz qz nō segt for. nō h3 nec hūt p̄rem. g. nō est p̄moge nlt. qz aīis vez. qz nō hūt p̄rem quando fuit sortes qz tamen plato non erat. nec quādo nō fuit z tamen cōis est falsū.

4.º arguitur arg.º magrī. Ista cōia est bona tu credis p̄cise qz oīs hō decipitur g. tu decipis. z tñ ex d̄dictorio cōictis non segtur d̄dictorio aīis. g. rē. p̄ma ps antecedentis. pbatur qz segtur tu credis p̄cise qz oīs hō decipit. igr tu credis verū vel falsum. si tu credis f̄m igr tu deciperis. si tu credis vez z credis qz oīs hō decipitur. igr ita est qz oīs hō decipit. z tu es aliqs hō g. tu decipis qz aut ex d̄dictorio c̄seq̄ntis nō segtur d̄dictorio aīis. pbatur z pono qz tu credas p̄cise qz oīs

hō decipitur z nō tu decipiaris isto posito cōis est f̄m p casū z aīis est vez. pbat. qz si nō detur opp.º arguitur sic. Tu credis p̄cise qz oīs hō decipitur z ita ē qz oīs hō decipitur qz oīs hō nō tu decipitur p casum. z tu decipis p rōem igitur tu credis p̄cise sicut est per rationem. quod erat pbandum.

Ad hec respōdetur. Ad p̄mū negatur maior. s. qz ista consequētia nō valeat. Et ad pbatoem nego qz posito casu aīis sit vez. z consequēs f̄m qz si nihil demonstratur nō est aīis ex quo non h3 c̄seq̄ns. Et consequēter stāte casu isto i.º nō est cōsequētia. sed bene concedo qz aīis pōt ēē vez sine consequēte. Et ex hoc segtur qz alique due p̄p̄des conuertūtur. quarum vna potest esse vera sic signdo z altera n̄ vt i.º Sortes n̄ d̄m̄fat h̄ n̄ d̄m̄fatur. p̄enim potest esse vera. secunda non. Et si replicas g. sequitur qz a conuertibili ad conuertibile non valet consequētia dicitur negando qz sequatur. quia vel vis qz sortes demonstrēt vel non si sic vtra qz est falsa. si non tunc non poterit fieri consequētia. quia non erit nisi vna istarum. Ad secundum negatur maior. s. qz consequētia ista nō valeat. Secūdo ad probationem cum dicitur aliquid fuit quod non fuit. ergo rē. nego antecedens. Ad probationem cum dicit aliquid fuit z ipossibile ē illud fuisse. ergo z cetera. nego antecedens. p̄ secunda pte.

Ad probationem cum dicitur. verum est qz impossibile est hoc fuisse. ergo impossibile est hoc fuisse. Dicitur dubitando qualiter tenetur li qz vt nominaliter vel coniunctiue. Si primo modo tūc antecedens est verū. sed consequētia nō valet. quia li qz nō conuertitur cum oīo ne infinitiua que dicitur dictū. p̄p̄tis n̄ si cū tenetur coniunctiue. si x̄o li qz tenet coniunctiue consequētia est bona. sed neº antecedens. Ad probationem cū dicitur. bec est vera qz impossibile est h fuit q̄adequate significat. rē. g. vez est qz im

possibile est hoc fuisse. nec tunc. quia
in antecedente tenetur li q noialiter. in
consequente ho conjunctive. et iux hoc so
let concedi q vix est q impossibile est
hoc fuisse et falsum est q impossibile est
hoc fuisse tenen li q in pri noialf. in 2^a
ho conjunctive. sicut concedit q necessa
rium est q deus non fuit. et necessarium est
q deus fuit. in prima tenen li q noialf. i
secunda ho conjunctive. Ad 3^{am} negatur
maior. scilicet ista cōia sit bona. quia non ē neces
se q ad generationē alicuius sit vel fue
rit p. sed q semen fuerit debito loco in
fusus et q habeat et tunc informativam
imo ē est possibile q nec habeat nec ha
buerit mrem. vt si in casu prior ponat
q simus p. p. in instanti infusionis aīe
intellective pro sorte gnā. et sint oēs
cāe pparantes dispositive pro i^a aīa ita
propinque q nulla causa nālis in tam
breui tpe possit applicari ad impedimē
tum. Deinde volo q cor berce percutia
tur gladio et sibi insit mors p. minor tē
pore q anima introducet pro sorte
generando. casus est satis imaginabilis
tunc pater q pro primo instanti anime i
troduce. Ad 4^{am} negatur minor. scilicet q
ex cōtradictorio consequentis nō sequa
tur cōtradictoriū antecedentis. Ad p
bationē dicit non admittendo casum
quia nō est possibile q tu credas preci
se q oīs homo decipit et tu nō decipiar
nā si sic sequit q tu deciperis. vt osten
sum est: aut ergo tu decips in credendo
oēm hominem decipi. q oēs homines d
cipi est falsum per casum. aut in creden
do aliud valet q homo est asinus vel ali
quod aliud falsum. et per consequens tu
non credis p. se q oīs homo decipitur
quia est oppositum vnius p. tunc casus
Et eodem modo sequit q nō est possibi
le q tu credas p. se te ipsum decipi igit
tur tu decipis. vel ergo in creden te ipsū
decipi vel aliud non primum q te ipsum
decipi est verum. igitur aliquid aliud et
per consequens tu nō credis p. se te ip

sum decipi et

Sophisma cōtra regulas sic. Tu es a
sinus ergo regula falsa. cōia tenet. an
p. batur. et pono q a cōuertat cum isto
termino hō. et hoc disiunctum a vel b cū
isto termino asinus. Tunc arguit sic.
Tu es a ergo tu es a vel b. tenz cōia a p
te disiuncti ad totū disiunctum. et ante
cedens est verū. quia tu es homo. ergo
tu es a. ergo cōis est vix. Tunc ultra tu
es a vel b. ergo tu es asinus. tenet cōia a
cōuertibili ad cōuertibile. Ad hoc di
citur negan an. Ad p. bationem ad
missio casu negat cōsequentia. quia a vel
b non est disiunctum nisi apparenter. q
p casum cōuertit cū li asinus. ē est inco
plexum. et per cōis nō ē disiunctū vel ali
ter si vix q sit disiunctum dicitur q re
gula intelligitur de disiuncto significā
te ex compositione suar partium quali
ter non est in proposito.

Utruz 2ª regula sit vera. Si aliq cōia
est bona et an ē vix. ē et cōis.

Entra ista cōsequē

deus est. ergo nullus homo
est asinus. et tñ an ē veruz et
cōis non. ergo reg^a falsa. cōia nota cū ma
iori minor p. batur pro p. parte patz. scilicet q
an sit verum. Pro 2^a p. batur. scilicet q cōis
non sit verum. q si non da oppositū q
sit verū. et arguit sic cōis ē vix qd signi
ficet adequate nullum hominem ēē asi
num. ē sic est q nullus homo est asinus
tenz cōia a cōuertibili ad cōuertibile
Tunc ultra. sic est q nullus homo est a
sinus. ergo aliquāliter est q nullus ho
mo est asinus. tenet cōia. q omnis p. p.
affirmatiua sine predicato distractio
ponit aliquid vel aliquāliter esse. ē hoc
cōis est falsum. ē illud ex quo sequit. et.

2° sic. Ista cōsequentia est bona illa. p
positio Cesar fuit ē necessaria. ergo eius
adequatum significatum est necessarium.
et tamē an ē veruz et cōis non ergo re
gula falsa. consequentia tenet cuz maio

ri. quia arguitur a diffinitio ad diffinitio
nem. minor. probatur. ponendo quod sit ista. p.
positio. Cesar fuit sic signis. quod ans sit ve
rum patet per regulam eodem dicentem quod
ois. propter hoc de preterito in terminis sim
plicibus non dependens a futuro est ne
cessaria. quod consequens non sit verum probatur.
quod si non da oppositum. tunc sic adequa
tum signum est necessarium. sed adequatum
signum est Cesarum fuisse. ergo Cesarum fuisse
se est necessarium. et ultra ergo Cesarum fuisse est
aut saltem sequitur. ergo Cesarum fuisse
est aliquid quod est falsum. quod cesarem fuisse
nihil est cum nec sit suba nec accens. 3° sic
Ista contra est bonum. propter hoc est vera. Cesar
fuit. ergo adequatum ei signum est verum et tamen
ans est verum et contra falsum. ergo regula falsa
contra tenet cum maiori quod arguit a diffinitio
ad diffinitionem. minor. probatur et per pre
teritum. pro 2° probatur. quod sequitur adequatum si
gnificatum est verum. sed tale est Cesarum fuisse
se. ergo Cesarum fuisse est verum. contra est falsum
quod Cesarum fuisse nihil est. ergo Cesarum fuisse
non est verum. tenet contra. quod negato ente
de aliquo negatur quodlibet contentum
sub ente. ans probatur. quod si cesarem fuisse
se esset aliquid de quo posset illud ens destru
ere sententiam Agathous 6° ethi. quas
philosophus approbat. 4° sic. Ista contra est bona
nihil demonstratur. ergo hoc non demon
stratur. et tamen ans est verum et contra falsum
ergo regula falsa. consequentia tenet cum
maiori. quia arguitur ab vltima negatiua ad
ad vnam suam singularem. minor. probatur
quia vbi nihil demonstratur ans est ve
rum ut per 3° contra falsum. quod si contra est sub
iectum ei aliquid signum. sed si signum nisi demonstrando. ergo
aliquid demonstratur quod est falsum. ergo etc.
Ad hec respondetur. Ad primum
nego minorem. scilicet quod ans sit verum et con
sequens falsum. imo contra est etiam verum
Et ad probationem cum dicitur. da oppo
situm quod contra sit verum. ergo verum est
nullum hominem esse asinum. conceditur con
sequentia. Et ultra cum dicitur verum est
nullum hominem esse asinum. ergo sic est

quod nullus homo est asinus. Respondet
Paulus. per. distinguendo de li sic est. aut te
netur adverbialiter pro hoc aut ut sunt
due partes. Si 2° negatur consequentia.
si primo modo conceditur. sed negatur vltimi
us consequentia cum dicitur. ergo aliqualis
est quod nullus homo est asinus. Aliter re
spondet magister in quadratura sua
sine aliqua distinctione concedendo vlti
mo ad istam consequentiam. Deinde negatur
do istam vltimam quia in ante est amplia
tio et in consequente non. Aliter respon
det in primo poste. vide supra in 2° que
stione. Ad 2° dicit Paulus. per. quod li ne
cessarium et similiter suo modo. alij mo
di possunt capi tripliciter. scilicet transcendenter
pro re necessaria. 2° adverbialiter. p
modo necessario. et 3° pro propositione
necessaria. unde dicit quod illa propositio ne
cesse est cesarem fuisse est falsa capien
do li necessarium primo et secundo quia
Cesarum fuisse nihil est sed tertio est hoc
quia significat quod illa propositio est necessa
ria. Cesar fuit et ideo formaliter respon
dendo negatur vltima consequentia. Ce
sarem fuisse est necessarium. ergo Cesarum
fuisse est ens. quia li necessarium ampliat. p
eo quod est vel fuit vel erit vel est imagi
nabile esse. Et dicit vltimius quod ad proban
dum propositionem esse necessariam non
est medium vniuersaliter ex significato
adequato necessario. sed solus est verum
illud quod quando propositio est affirmativa
et non ampliatiua et ei correspondet ali
quid reale sed dat vnus medius vniuer
sale ad probandum propositionem esse ne
cessariam quod est tale. illa propositio ve
ra est cui nec aliqua similis potest esse fal
sa sic precise significando cui non contra
dicit aliqua propositio quam sequitur esse fal
sam ad propositionem significantem istam
et sola impossibilitas non permittit. ergo
necessaria est. et contra. Et consequenter
negatur ista consequentia. Ista propositio
est necessaria Cesar fuit ergo adequa
tum signum est necessarium. Nec si vis

abūde vide ab eo dubio septimo. Hec opinio est ferme contra omnes logicos q diffiniunt ppositionē necessariā sic. est illa cuius adequatū signum ē necessariū et precipue contra magistrum. Ideo alr dicatur q illam cōtiam esse bonā. Illa ppō ē necessaria. Cesar fuit. q Cesarē fuisse ē necessariū. p suppositio q sic adeq te significet. et nego q cōis sit falsū. Ad pbationē cū dī Cesarē fuisse ē necessariū. q Cesarē fuisse ē aliquid. cedit cōia. Et cū dī Cesarē fuisse nīl ē nec ali qualiter est. q nō ē ens. Dī q ens triplr accipit solet. Uno q vt ē cōe ad oē sigibile tā cōplexe q incōplexe. et sic sigitur taz p ē inum q p ppōnem. Alio q vt est cōe ad sigibile incōplexe tñ. 3o vt cōe ad sigibile cōplexe loquēdo de ente. 2o concedit q Cesarē fuisse nīl ē. put lī nīl opponit enti 2o. cum h tamē stat q sit ens p et 3o et non valet ergo vel ē iuba vel accidens. q illud solū est vep de ente i cōpleto. Ad 3o dicit Pau. pgu. q non pbat vlr ppō esse xā ex significato adequato xō q argumentuz cōcludit sed sic ē precise sicut i. ppō sigit. ergo est xā. pisse sicut fuit i. ppō sigit. ergo fuit xā. precise sicut erit i. ppō sigit. ergo est xā. Cōtra ponat q illa ppō Cesar fuit nūc p sit et tamē non fuit nec post h erit tunc non valet precise sicut fuit sigit ergo fuit xā. precise sicut erit sigit ergo erit xā q antecedens ē vep et cōis falsū. Preterea ē omnes logicos diffiniētes ppositionē xām sicut est i cuius adeq tum sigitum ē verum. Ideo alr dicat cōcedendo vsq ad istam. q Cesarē fuisse ē ens. et dicatur sicut ad 3o argumētum precise. ergo deus posset destruere illud ens. nego consequentia. sed bene sequitur si cēt ens 2o. Ad 4o dicit q si nīl demonstratur cōsequētia nō. v3 quia nō ē consequētia. quia non est cōsequens. Si autem aliquid demonstratur conceditur consequentia. sed tam cōis q antecedens est falsum quare rē.

Sophisma contra regulas sic. Tu es asinus q regula falsa. cōsequētia tenet antecedēs probatur. et pono q omne demonstratum p li hoc sit asinus quo ad. misso quia possibile est. propono tibi tu es hoc demonstrando te vel concedis vel negas: si concedis arguitur sic. Qd demonstratum per illud. pronome hoc ē asinus. tu es aliquid demonstratum per illud. pronomen hoc igitur tu es asinus te. net cōia cū maior quia ē casus minor patet per certificationem factam quia. dixi te demonstrari per li hoc. Si autem negas tu es hoc arguitur sic. tu negas verum et nō repugnas. q male respōdes antecedens patet. qm non sequitur. Omne demonstratum per illud pronome hoc est asinus. q tu non es hoc. quia ista stat simul Qd demonstratum p illud pronomen hoc ē asinus et tamen tu es hoc.

Ad bec dicitur negando antecedens Ad probationē admissio casu cuius proponitur tu es hoc demonstrando te pōt dici p nō admittendo hanc demonstrationem q repugnat casui. 2o dī cōcedēdo istā. et tūc ad argumētū. Qd demonstratū p li h ē asinus tu demonstraris p li h igit tu es asinus nego minorē tāq repugnātē. Et ad probationē dixi q p li h tu demonstraris. q tu demonstraris nego cōiaz: si tñ sumit probationē dicit q p li h tu demonstraris. q tu demonstraris nego cōiaz: si tñ sumit probationē dicit. Ego te demonstravi p li h ne istā tāq repugnātē qre rē.

Utr 3o regula sit xā si aliq cōia ē bona. et ans est necessariū ergo et cōis.

Entra

Nulla ppō ē necessaria. q regula vna. cōia et 3 ans. pbat. q siq cēt necessaria potissimū cēt i dō ē. S3 ista ppō ē necessaria. sed h ppō ē et hanc ppōnem esse sunt idem. ergo hanc propoem cē ē necessariū. consequēs ē falsum q hanc propositionem cē ē contingens q potest esse et non esse. Confirmatur q bec propositio de est contingens ergo non est necessaria. consequentia tenet ab affirmatiua vniū disperati ad

negatiuam alterius. pbatur añs q. bec
ppō contingenter est q. contingēs. patet
cñia. 7 añs pbatur. q. pōt esse 7 non esse.
Præterea nullus nec^o est i^o ppō. 7 aliqd
est ista ppō. q. aliquid cōtingēs est ista p
positio. p. cñia. Tunc vltra. q. ista ppō ē
cōtingens. tenet cñia p conuersiōem sim
plicem. 2° sic. Nec cñia est bona. hoc ē
nec^o. q. hoc est nec^o. cōtinue demonstran
do añs. 7 añs est necessarium 7 cñis con
tingēs. q. regula falsa. cñia t. cum malo
ri. q. oppositū cñis repugnat añi. mior
pbatur q. añs sit necessarium p. q. asse
rit se esse necessarium. q. aut cñis sit con
tingēs pbatur. q. cōtingens est illd añs
esse 7 cñis cōtingēs est ipm esse necessa
rium. 7 cñis sic p. cise figt. q. cñis est cōtin
gens. 3° sic bec cñia est bona. cōtingēs
est q. cōtingēs est. 7 tñ añs est necessariū
7 cñis cōtingēs. q. regula falsa. cñia tenet
cum maiori. q. arguitur ab eodem ad tō
minori pbatur q. añs sit necessariū p. q.
necesse est aliquod cōtingens esse. et sic
figt añs. q. est necessarium q. cñis sit con
tingens pbatur q. p. marie figt cōtingēs
est sed cōtingens esse est cōtingens.
ergo. 7 cetera.

Ad bec respōdetur. Ad p. mū nega
tur añs. Ad pbatōem concedo q. ista est
necessaria de^o ē. Et cum arguit. Nec
ppō est necessaria 7 bec ppō. est hanc p.
pōem esse q. hanc ppōem esse est necessa
nego cñiam. nego arguitur. resolutorie.
q. cñis nō est resolvable sed officiabile.

Ad cōfirmatōem negat ista cñia. ista
ppō cōtingēter est. q. est cōtingēs. quia
ppō dicit necessaria vel cōtingens rōe
figt quod est tale. 7 nō q. sit res necessa
ria vel cōtingēs cōcedit q. q. ista ppō
est res cōtingēs. negatur tñ q. sit ppō cō
tingēs. Df aut cōtingenter esse q. est res
cōtingēs. 7 necessario est q. est res ne
cessaria. Ad aliud negatur vltima cñia

Ad 2° negatur q. añs sit necessarium
ad intellectum datum. q. nō est necessa
rium p. se. l. sit necessarium p. reflexiōes

sed tale adhuc est cōtingēs vel impossi
le. Vel df q. nō valet in ppōibus p. tinen
tibus ad insolubilia. Vel df q. re^o itelli
git q. nō sit tale p. reflexiōe. Ad 3° di
citur q. cōsequens est necessarium sicut
antecedēs. 7 df vltierus q. cōtingēs ēē
est necessarium tanq. figtum. l. nullum
cōtingēs sit necessarium. nec incōuenit
aliquam ppōem esse necessariā. 7 quāz
rem p. se ipam figtam esse rem cōtingēte
vt de ista hō est aīal rē.

Sophisma 3° regulaz sic. Tu es asin^o
q. regula falsa. cñia t. añs pbatur sic. Qē
aīal quod fuit aliquādo fuit asin^o. l. tu
fuit aīal quod fuit aliqñ. q. tu fuit as
nus. sed tu es. idem qd vñq. fuit igitur
tu es asin^o. p. cñia p. ma. cu. z. mior. 7 ma
iorem p. bo. supponēdo q. in a. instanti n
fuit aliquod aīal p. ter asinum. isto posi
to arguitur sic. Omne aīal quod fuit in
a. instanti fuit asin^o. q. omne aīal quod fu
it aliquādo fuit asin^o. t. cñia ab inferiori
ad suum superius affirmatiue 7 sine dī
tributiōe 7 sine signo imobilitate. q. sic
arguatnr. p. bo. q. l. aliqñ non distribuit
quod suadetnr sic. signum vlt. affirma
tium nō distribuit terminū seqntem se
immediate. nisi fuerit deēminatio sui sub
stantiui. sed l. aliqñ nō est deēminatio sui
substantiui q. aduerbiū est deēminatio q.
bi 7 nō nois q. nō distribuitur li aliqñ.

Ad bec negatur añs. Ad pbationem
nego istam omne aīal q. fuit aliquando
fuit asinus. Et ad pbatōem nego cñiaz
7 cōcedo q. li aliquādo distribuit. 7 q. ē
determinatio illi^o ēmini aīal. nō qdem p.
pinq. sed remota. 7 ita p. q. aduerbiuz
est determinatio verbi 7 non nominis.
quare rē.

Utrū quarta regula sit vera. si aliq. cō
sequētia est bona 7 añs impossibile cñis
est possibile.

Entra. Ista cōsequētia
est bona cbl^o q.
nō est nō intelligitur q. chime
ra est 7 ista nō intelligitur. 7 tamen añs

est possibile. et cōs nō. g. regula fā. cōtā
 t3 cum maior. q. l3 resolvere relm nō cō
 fusiūū i. et l. i. illud. mior. pbat q. aīe
 sit possibile. p3 q. est ver. cū dīctoriū
 sit fām. f. oīs chī. q. est intelligit q. seqē
 q. oīs chī. est illa intelligit. q. cōs non
 sit possibile p3 q. est vna copulatiua et
 pma ps est impossibilis. 2. sic illa cōa
 est bona. Tu es in instāti pnti. g. aliquā
 do fuit ita q. tu fuisti in instāti pnti et aīe
 est possibile et cōs nō. g. regula falsa. cōa
 t3 et maior p3. q. oīs ppō affirmatiua de
 pnti relīngt vna de pterito xam q. aīe
 sit possibile p3. q. cōs nō sit possibile p
 batur q. nullū istās pns fuit. g. nīhil fuit
 in instāti pnti et p cōs tu nō fuisti in istā
 ti pnti patēt ambe cōe. aīe. pbat. qm
 h instās nō fuit demonstrādo instās pns
 et h est oē instās pns. g. nullū instās pns
 fuit. 3. arguit arg. magrī. Ista cōa ē
 bona oīs ppō est affirmatiua. g. nulla est
 negatiua. et tñ aīe est possibile et cōs est
 impossibile g. regula falsa cōa t3 cū mīo
 ri. maior pbat. p pma pte p3 q. illa est
 possibilis. Nulla ppō est negatiua q. nō
 pōt esse xā. q. nō qn est q. ipsa esset et eēt
 negatiua. g. aliqua ppō negatiua eēt. nec
 ipsa nō existente q. quādo ppō nō ē nō
 est vera nec falsa.

Ad hec respōdetur. Ad pma nega
 tur maior. f. q. i. cōa sit bona. Ad p2 o
 batōem dī q. relm l3 resolui sic in affir
 matiuīs. in negatiuīs xō nō. Et ideo si
 dīceres chimera est que intelligitur er
 go chimera ē. et ista intelligit bene valēt
 cōa. Et id cū in affirmatiua relm resol
 uatur in coniunctōem copulatiua et p
 nomen demonstratiuū. in negatiua relm
 resolveret in diunctōem disiunctiua v
 et p nomen demonstratiuū cū pnb. oppo
 sitis ipsius affirmatiue. vt in istā chī. nō
 ē vel illa nō intelligit. Ad 2. nego ma
 iorem. f. q. ista cōa sit bona. Ad pbatōez
 dico q. d3 sic intelligi oīs ppō xā affir
 matiuā de pnti carens extremo compo
 sito et signo cōfusiūo taz. explicite q. im

plīcte relīngt vnam de pterito veraz q
 liter nō est in pposito vt declarabo. Di
 citur pmo vera q. si ista de pnti est fal
 sa nō oportet q. relīquat istam de pteri
 to veram. 2. affirmatiua q. si esset ne
 gatiua illud etiā nō esset opus. Dīcī ter
 tio carens signo cōfusiūo. q. ista est ve
 ra oē instās est q. tamē nō relīngt aliquā
 de pterito verā q. nūq. ista erit xā istās
 fuit. Dī 4. carens extremo composito
 tam explicite q. implicite. q. hec ē vera
 hoc instās est instās quod est et tamen n
 relīngit aliquā de pterito xam quia
 illa nūq. est xā h instās fuit instās qd
 est et ita est in pposito. f. cum extremo cō
 posito quare nō valet. Ad 3. negatur
 minor vnde negatur quod illud cōs nō
 sit possibile nulla ppositio est negatiua.
 Ad pbatōem cum dīcī nō potest ēē ve
 ra g. nō est possibilis negatur cōsequētia.
 q. multe sunt ppositiones possibilis q
 nō possunt esse xē sic pēse signō. vt in
 materia insolubiliū. f. oīs ppositio ē fal
 sa. nulla ppositio est xā. hoc nō est verū
 hoc est falsum seipso demonstrato et ex
 mām insolubiliū vt ista for. nō est ex
 stens in mēte sortis. sīr hec nō est vera
 deus est existens in mēte. Sīr h nō est
 demonstrando subm. huius ppositiōis
 ad cuius diffīnitōem desineret i. pposi
 tio quelibet. n. illarum est possibilis. nul
 la tamen ipsarum sic significando pōt
 esse vera.

Sopbīssima cōtra regulam. sic. Tu es
 asinus ergo regula falsa consequētia t3
 aīe pbat. sic. quelibz singlaris alicui
 vniuersalis est xā tu es asinus est singu
 laris alicui vniuersalis. ergo tu es asi
 nus est xā cōsequētia tenet cum minor.
 maior pbat. sic quilibet singularis isti
 vniuersalis omnis homo est animal est
 vera ergo quelibet singularis alicuius
 vniuersalis est vera. tenet consequētia
 ab inferiori ad suū superius affirma
 tiue. et. Ad hec dīcitur negando ante
 cedens. Ad pbatōem negatur ma
 ior

Dentro. Ista cōia est bo-
na. Dis ppō ē
x̄a. g̃ aliqua ppō est x̄a qz agulsi
a subalēnante ad subalēnataz ⁊ ad cōis
segi ista. Tū es asin⁹ qđ nō segi ad añs
g̃ re f. cōia t3 cũ maiorī. mior pbat sic.
nā ad istā ppōez mitalē eē x̄az tu es asin⁹
segi te eē asinū. ⁊ illa mēta ē aliq̃ ppō.
g̃ ad aliquā ppōem eē verā segi te eē asi-
num t3 cōia a supiozi ad suū iferi? . 2°
sic. Ista cōia ē bōa tu nō curris. g̃ tu cu-
ris tū nō curris. ⁊ tñ ad cōis segi hoiez
currere. qđ non segitur ad añs g̃ rē. tenz
cōitla cũ maiorī. qz argulsi a pte disiu-
ctiue ad totā disiunctiūā minoz pbatur
qz ad te currere segi hoiem currer g̃ ad
currere vñ non currere segi hominem
currere t3 cōia a pte disiuncti ad totum
disiuctū. ⁊ tñ hoiez currere nō segi ad
añs p' cōitie vr pz qre rē. 3° sic cōia a
p'ad vltimū valet qñ cōitie infime sunt
bone. Tūc segi qđ si dico te eē asinū di /
co verum quod est falsum. Quod sequi-
tur probō quia sequitur, si dico te esse
asinū dico te eē aiāl si dico te eē aiāl di /
co. vez g̃ a p'ad vltimū si dico te eē asi-
nū dico vez. qz oēs cōitie intermedie sūt
formales ⁊ non variatē.

nota rōnis ⁊ conditionis. Ad 2^m negatur minor. Et ad pbatōnem negat cōtra. Et cū dī. arguit a pte disiuncti ad totū disiunctū. dī q. cū sīno offictabili n̄ v3 cōsequentia. sicut ē i^o cūno seqt̄ g b3 vīm imobilitandi. Ad 3^m cōcedit ista cōtra a p^o ad vltimū si ista p^o si dico te eē asīnū dico te eē aīal. tenet psonalr. ⁊ ad bonū intellectū. ⁊ ita cōcedit ista. si dico te eē asīnū dico vep. qz dicen^o te eē asīnum dī^o te eē aīal qd ē vep. Si aut̄ teneat māliter i^o p^o. si dico te eē asīnū dī^o te eē animal. nē i^o ista. nō. n. qz dicit ista p^oncōnem tu es asīnus dicit ista tu es aīal. Et si replicas qd dicit p^o ⁊ pncīpaliter te eē asīnū dī^o te eē al. qd dicit te eē al dicit vep. qd a p^o ad vltimū qd dicit p^o ⁊ pncīpaliter te eē asīnū dicit vep. cōcedit qd qd dicit p^o ⁊ pncīpaliter te esse asīnū dicit vep. l3 non p^o ⁊ pncīpaliter dicat verum s3 fārio.

Sophisma. 3. regulā sic tu es asinus & regulā falsa. nra t3 an3 pbat. qcuq3 dicte ē asinus dicit verū. & tu es asinus. pbat nra q3 ois i. ppō ē & nra quā dicitur q3 dicte v3. pbat an3 sic. qcuq3 dicit te ē a / nimal dicte v3 qcuq3 dicit te ē aial dicte ē asinus. & te esse aial ē v3. & qcuq3 dicit te esse asinus dicit v3. Ad hoc dī q negan. an3. Ad pbatōē dī q i. nra ē bona ad hūc intellectu q si quis in dicēdo aliq3 ppōnem. pō dicit v3 i. ppō est vera. Si at pālo dicat verum non va / let scire in proposito & ita pbatatur an / recedens rē.

6ª reg^a si cōtra ē bōa: & alqd stat cū aī
cedente, g̃ illud idē stat cū cōte.

Entra ista cōtra ē bona
hui' cōtra ē necessaria simpliciter. g
hō ē asin' p l h d mōstrat' cōtra ist' cōtra
et tñ aliquid stat cū antecēdēte qd nō stat
cū cōsequēte. g re' falsa cōtra tū cū ma/
iori. q: nō pōt antecēdēs cō vey sine cō/
sequēte minor pbat q: i' null' hō ē asin/
nus stat cū antecēdente cū sit necēsa sim/
pliciter. et antecēdens sit possibile. et tñ

nō stat cū cōsequente cū sibi dīcat. g̃ rē.
 2° sic. Ista cōia est bona bō ē asin^o g̃ d
 us est qz aīis ē impossibile r cōis nēcūz
 r tām i^o ppō bō ē rudibīl stat cū aīcedē
 te qz est secū conuertibīl r nō stat cū cō
 sequente g̃ rē. 3° sic argumēto magrī
 i^o cōsequētia ē bona. Lignū cōburchat
 g̃ impossibile ē illd eē r tām h̃ ppō al ē
 stat cū aīcedēte vt pz r nō stat cū con
 sequente qz nō fit ex ill copulatiua pos
 sibil sed impossibilis dīcēn^o al est r ipos
 sibile est illud eē. g̃ regula falsa.

Ad hec respondet. Ad p^o dī qz si i^o ē
 in mēte rē ē bona sed nībīl ē cōpossibile
 aīcedēti cū sit impossibile istā mētalē
 esse xam. bō ē asin^o. Si xō sit in voce l
 in scripto tunc cōia nībīl ualet. stat. n. qz
 i^o bō ē asin^o significet dū eē r tunc nō se
 qtur ista ppō ē nēcūa bō est asin^o g̃ bō ē
 aīn^o sed si fiat isto cōis isti cōsequen
 tīe ē nēcūz simpīl sic pēisse sīgndo g̃ bō
 ē it asinus cōia est optima. sed tunc ante
 cedens ē impossibile r nībīl ē cōpossī
 bile. Ad 2° cōcedī cōia sed negat qz i^o
 bō ē rudibīlis stet cū aīcedēte r nō
 v3 i^o cōia ista ouertī secum g̃ stat secuz
 qz impossibile cū nullo stat. Ad 3° re
 spondet magrī negādo minores. s. qz all
 qd stet cū aīcedēte qz non stet cū con
 sequente. Et ad pbatōnem cum dīctis i^o
 animal ē stat cū aīcedēte cōcedo r non
 stat cū cōsequente. nego. Et cū tu arguis qz
 nō sit copulatiua possibīl ex ill g̃ nō stat
 sīl. negat cōia qz xā ps copulatiue nō est
 cōis. n3 secū ouertibīle. qz h3 aliō r aliud
 sīgntuz pp mutationē aītis. Et si dī qūo
 g̃ stat sīl dī qz sic qz qīz est xā. qz sīc ista
 stat sīl tu es bō. tu es alb^o dato qz nulla
 fiat copulatiua ex ill. Uel dī ad pncīpa
 le qz sit vna copulatiua possibīlis ex ill
 referendo sp li illd ad li lignū rē.

Sophisma 3° regulā sic. Tu es asinus
 g̃ regula falsa. cōia t3 aīis pbat sic. Ista
 cōia ē bona g̃ tu es asin^o p li istā dmon
 strando cōitiā factā. ista cōia nunc facta
 est bona vt pbabo. r aīis ē veruz. g̃ r cō

sequēs. qz cōia sit bona pbat. qz si nō cō
 positū cōitis stat cū aīte. s. qz ista cōia est
 bona r qz tu non es asin^o g̃ ista cōia ē bo
 na t3 cōia a copulatiua ad alterā ci^o ptez
 r cōis sīgnt qz ista cōia est bona g̃ ista cōia
 est bona. Qd aīis pncīpals cōsequentle
 sit vez pz qz ita est sicut pēisse sīgnt g̃ ē ve
 rū. pbat aīcedēti qz sīgnt qz ista cōsequē
 tia est bona r ita est qz consequentia est
 bona vt iam pbatum ē quare rē.

Ad hec dīct negādo aīis. Ad pbatō
 nem dī distinguēdo de aīte illi cōse
 quentle. Ista consequentia ē bona. g̃ tu
 es asin^o. an pēisse sīgnt an nō. Si pēisse nō
 admittit casus qz seqt dīctio. Nā si dī
 qz cōia non est bona qz sequitur ē bona
 vt ar^o pbat. Et si dī qz non ē bona seqt
 qz est bona pbat. qz si dī qz sit bona r an
 tecedens sic pēisse sīgnt. g̃ est vez r tamen
 consequens ē sīm. g̃ non est bona. Si ve
 ro non ponat pēisse admittat casus. r dī
 consequentiā eē bonā. qz aīcedēs est
 impossibile sīgnt capulatiue qz ē bōa r
 qz non est bona. Et negat postea qz an
 tecedens sit vez. Et ad pbatōnem cum
 dīctur ita est sicut pēisse sīgnt ergo est
 verum negatur aīcedēs qz non pēisse
 sīgat consequentiā esse bonam vt dictuz
 est qz aliter non admitteretur.

Utz septima r̃gula sit xā. Si aliq cō
 sequētia est bona scita esse bona r ante
 tecedens ē concedendū r consequēs rē.

Entra pbat qz ista
 de^o ē r bō ē

asin^o conuertā tūc ista cōia ē
 bona scita eē bona. de^o est. g̃
 bō est asinus. qz arguit a cōuertibīl ad
 conuertibile r tām aīis est concedendū
 qz nēcūm. r consequens negandū qz im
 possibile p se ergo regula falsa. 2° sic
 argumento Stro. In tertia, regula pncī
 palī rē. ponatur qz qn conceditur i^o pro
 pō tu es aīal qz significet homīnem eē a
 sinum tunc sic. Ista consequentia ē bōa
 scita a te eē bona tu es homo g̃ tu es ani
 mal. r aīis est concedendū r cōis nō. g̃

regula f^a cōtra nō cū maior. minor pbat
p. p^a pte pz q^a aīis sit cōcedēdū. qⁱ ē v^ez
nō repugnās sciū ēē tale pbat p. p. alia
pte: f. q^a cōis nō sit cōcedēdū sⁱ cū lignifi
cet hoīez cē asinū p. casū. g. hoīez cē asinū
ē cōcedēdū p. cāu qd ē incōueniens. 3°
sic argumēto magⁱ. r. pono q^a illi^o cōie
hō currit. g. risibile currit sit aīcedēs tī
bī positū r. a te admissū. cōsequēs xō sit
tibi depositū: r. a te admissūz isto posito
arguit sic. Ista cōia ē bona scita a te cē
bōa hō currit. g. risibile currit r. aīis pz
qⁱ scis q^a arguit a cūertibill ad cōuerti
bile. r. aīis ē cōcedēdū qⁱ tibi. pōituz ē r. a
te admissū. r. cōis ē a te negandū qⁱ depo
sitū r. a te admissū igit regula falsa

Ad hec responderetur. Ad primūz dīcī
tur admissō casu q^a ista cōia ē bona. r. sic
aīis. ē cōcedēdū ista cōis ē cōcedendū noīa
liter r. nō p^ricipaliē. Pro q^a aduerte
q^a isti tīni cōcedēdū negandū dupl^r pnt
capī. f. noīaliter p. digno cōcedī r. p. dī
gno negari. r. p^ricipaliē q^a nō dēt p. h
x bū cōcedo r. nego. p^o intelligūt i regu
la r. nō 2°. Iō dico q^a cōis ē cōcedēdū
noīalī qⁱ dignū cōcedī negād tī p^ricipia
liter qⁱ q^ancūq^a p^o pōet nō deo ne^o. Und
ad oēm p^o pōem nō dēdū ē cōcedo v^t ne^o
vniformit in casu r. ex casū. Et si re
plicas s. Ista hō ē asin^o ē cōcedenda. r. h
ē impossibīl p. se g. impossibīl p. se ē cōcedēd
D^r negando minorē. qⁱ repug^t maiorī
r. cōcessē. Hec est via stro. magⁱ. hētīb
āt al^r respōdet. qⁱ nō ponit dīaz inē cō
cedēdū r. cōcedī. r. negand r. negari. Un
de dīc q^a p^o pō est cōcedenda r. sūt dīz con
cedī q^a apd cōem modū loquēdi dīspūtā
tū ē dīgna cōcedī. r. negāda q^a apd illos
ē dīgna negari ita q^a autē tīce sit tal^r aut
fz p^rimā impōez r. nō fz nouā. Et iō si ista
p^o pō de^o ē imponat ad sīgndū hoīem cē
asī^o nō v^z bec cōtia h^o p^o ē impossibīlis.
g. ē negāda. sūt si hō ē asinus ponat sīg
re dīm cē nō v^z bec cōia bec ē necessaria.
g. est cōcedenda. sed opz addē in vtroq^a
aīcedēre. r. est autē tīce talis. Et sic ad

ar^o f^z hētīb^o p^o dī q^a antecedens ē cō
cedēdū r. cōis negandum: sed non est cō
tra regulā qⁱ in regula req^rit^r be condi
tīo q^a cōtia sit cōcedenda q^aliter nō ē in
ista. Tu sequere viā magⁱ. qⁱ cōlor est.

Ad 2° p^rīno qⁱ dī q^a cōia ē bona r. q^a
sicut antecedēs ē cōcedēdū ita cōis ē cō
cedendum fm Stro. s. fm hētīb^o v^rtrunq^a sit concedendum q^ancūq^a. Et
ad probationē cū arguis aīis est conce
dendum r. sīg^r hominē cē asī^o. g. hoīem
cē asinū est cōcedēdūz negat minor qⁱ
ista p^o pō homo est aīal non sīg^r hominē
cē asinū nisi concedat p. casum. Dato g.
q^a antecedens sit concedendū non tamē
respondeo concedo. Sed tunc querī
quāt^r sit respondendum ad istam in ta
li casu. Stro dū dīcī q^a nullo modo est
respondendum. Alij concedunt r. faten
tur se male concedere. r. Baictanus at
tribuit hanc viam Strodo sed cū reue
rentia non bene dīcī. qⁱ aliqua p^o pōitō
ē ad quam nullo modo est antecedendū
v^t illa data g. non concedit istam rē.

Ad 3° dī admittēdo casum r. cōcedo
q^a illius cōtie aīis est cōcedēdū r. cōis ne
gandū p^o ar^o factū. sed nego q^a ista cōia
sit bona scita a me cē bōa: q^a ex duobus
cōcessis segtur oppositū illius segtur. n.
aīis est a te cōcedendū r. cōis negandūz g.
cōia non est scita a te esse bona.

Sophīma s. regulam sic. Tu es asī
nus. ergo regula falsa cōia tenet. aīis p.
batur sic. Tu nō differs nisi a capra. g.
tu non differs ab asino. tenet consequē
tia a simili: tu nō vides nisi sortem. ergo
tu non vides platonem. aīis pbat sic. f.
q^a tu non differs nisi a capra. qⁱ si nō da
oppositū. f. tu differs ab alio q^a a capra.
r. patet q^a ē falsa per exponentes. f. tu es
r. aliud q^a capra est: r. tu non es aliud q^a
capra. qⁱ tertia exponēs ē falsa. qⁱ ex ista
sequitur q^a tu es capra. Ad hoc dīcī
negando antecedens. Ad probationem
dīcitur negando antecedens. f. tu nō dif
fers ab asino. Et ad probationē negat

consequentia. Et ad probationem cum dicitur quod tunc per se sit. negatur. unde est magna differentia inter differre et videri. scilicet bene accedit animus. si tu non differas nisi a capra. quod verum est ut patet per exponentes. scilicet ista est falsa. tu non differas nisi a capra et exponitur sic tu differas a capra et a nullo alio quam a capra differas ergo recte. Nec est via magis. ut patet in capitulo de exceptis in 3a conclusione et est contra alios dicentes opposito modo recte.

Utrum 8a regula sit vera. Si aliquid contra est bona scita a te esse bona antecedens est scitum. ergo consequens.

Contra Arguitur argumentum Strodi et ponitur quod a scias forte esse unum de tribus hominibus. scilicet forte platone et cicerone. nescias tamen de his qui sit fortis. tunc facio istam contrariam. Socrates. ergo iste homo est fortis. posito quod tu scias me solus fortis. demonstrare per subiectum consequenter. tunc hec contra est scita esse bona. quod scis bene quod per eodem verificatur contra per quod verificatur animus et animus est scitum ut patet per casum. et consequens non est scitum a te quod quocumque illorum demonstrato tu dubitas an ille homo sit fortis. per casum. scilicet fortes est aliquid istorum. ergo demonstrato fortis tu dubitas an ille homo sit fortis. 2o sic argumento magis. hoc contra est bona scita a te esse bona. hoc est nescitum. ergo hoc est nescitum. per li hoc utrobique demonstrando contra illi contra. et animus est scitum et contra non. ergo recte falsa. contra tunc cum maiori. quod scis quod agitur ab eodem ad idem. minor probatur quod quod. aut scis contra. aut non. si non arguitur sic. Tu concedis hoc est nescitum et non es obligatus ad illud. et bene respondes. ergo tu scis hoc est nescitum. et scis animus sic significare. ergo tu scis animus et contra non. Si hoc dicitur quod scis contra et ille per se significat quod hoc est nescitum a te. se demonstrato ergo scis quod hoc est nescitum. et scis quod animus per se significat quod hoc est nescitum a te. ergo scis animus. ergo animus est scitum a te et contra nescitum 3o sic ista consequentia est bona scita a te esse bona. tu nescis hoc istorum esse verum. nec scis hoc istorum esse verum demonstrando duo dictoria tibi dubia. et non sunt per istorum. ergo tu

nescis aliquod istorum esse verum. et tamen animus est scitum et consequens non. ergo et est consequentia non cum maiori. quod si non verum sit ergo oportet contrarium cum ante verum. tu cum scis aliquid quod istorum esse verum. significat ergo illud et sit illud rex sedet sequi immediate quod tu scis hoc istorum esse verum demonstrando ista. rex sedet quod repugnat uni. per antea. ergo contra est bona. probatur minor et per prima parte patet. quod quocumque illorum dictorum tibi demonstrato tu dubitas an sit verum. ergo tu nescis illud esse verum. illa contra est bona et animus scitum ergo et contra. quod antecedens principalis consequentie sit nescitum probatur sic. quod illud est falsum. probo quod suum dictorium est verum. quod arguo sic. Ista sunt dictoria inter se dicentia. ergo aliquid istorum est verum. ista consequentia est bona scita a te esse bona. et animus est scitum ergo et contra. scilicet contra est aliquid istorum est verum ergo tu scis aliquod istorum esse verum licet hoc indicat antecedenti principali contra. ergo recte.

Ad hec respondetur. Ad primum dicit Stro. admittit casus scilicet nescitur contra quod stat plures esse fortis. si tamen addatur ad animus. aliquid istorum sic arguendo fortes est. ergo istum est fortis. conceditur consequentia sicut animus est scitum ita et contra est scitum. Et ad improbatorem quocumque istorum demonstrato tu dubitas an sit fortis. dicit Stro. dubitatur quod demonstratur. si plato vel Licet concedo. si fortis. nec istas quocumque demonstrato tu dubitas an sit fortis. immo scio quod est fortis. quocumque illorum demonstrato cum per li ille verificatur solus fortis. demonstrari. Contra hac rationem dupliciter ista per quod casus ut impossibile quibusque admittit. scilicet quod nesciat quod est fortis. et sciat quod est fortis. demonstrato fortis. quod si tu scis quod fortis est demonstrato fortis. ergo tu scis quis est fortis. demonstrato fortis. et ita sequitur contradictio. scilicet quod tu nescis quis sit fortis. et tu scis quis est fortis. Secundo in responsione quia sicut scit quod ille homo non est fortis. certificato quod demonstratur plato ita scit quod ille homo non est fortis certificato quod demonstratur plato vel

cero. et per consequens habet nēre istā ille hō est for. demonstrato platone vel cerone. et nō dubitare. Ad p^m varie sē rñsiones. Gaetan^{us} dicit q^d cū stet q^d tu scias q^d hō est for. demonstratōe scā ad intellectū; nescias q^d ille hō est for. demonstratōe scā ad sensum. ita cū li q^d istoz dicat demonstratōem sensuale stat tu scias q^d iste hō est for. demonstrando for. ad intellectum. Quis tu nescias q^d illoz est for. q^d sit demonstratio ad sensū. Alij dicit q^d siue sit demonstratio ad sensum siue ad intellectū. q^d ē duplex. s. cōfusa et distincta. Loquēdo de p^a cōcedit q^d ille scit q^d ille ē for. De 2^a hō nescit q^d ē for. Pau. pergu. aliter dicit q^d duplex ē demonstratio siue ad sensū siue ad intellectum. s. absoluta et cōditionata. Ex p^m hōc est for. ex scōi. hōc ē for. demonstrato for. Ad pbationē cū dicit tu scis q^d ille hō est for. q^d certificato q^d demonstrat for. Et cū dicit postea nescis q^d ē for. dicit absolute. et sic p^a q^d nescis absolute an hō ē for. scis tū q^d ille est for. cōditionate certificato q^d demonstrat for. Elige q^d tibi magis grata est. Ad 2^{am} replicam dicit Gaetan^{us} q^d Stro. p^asupponit in casu q^d si demonstrat p^alo vel Cicero lateat tē; et tūc tu hēs dubitare an ist sit for. sed si for. demonstrat tē es certificatus q^d dicit for. q^d tunc hēs istam cōcedere dicit tū q^d aliq^d textus hnt q^d si demonstrat for. vel plato vel Cicero et nescio q^d demonstrat tūc dubito an iste hō sit for. Si at solus for. demonstratur cōcedo istā. nec tūc est ambiguitas aliq^d. Pau. pergu. dicit quocūq^d illorum demonstrato dubito an sit for. et adhuc for. demonstrato dubito an sit for. s. nō dubito. imo scio q^d hoc ē for. ipso demonstrato nō dubito imo scio q^d hoc nō est for. demonstrato platone. et non v^a a sensu diuiso ad compositum. q^d rē.

Ad 2^{am} pncipale dicit Stro. q^d p^a non potest demonstrare totū. li hoc q^d est submōtis non potest demonstrare to-

tum cōis. q^d seq^r q^d eque cito intelligeret totum. et p^a q^d ē incōueniens. imo prius p^a intelligit q^d totū. Alij dicit alr ad arg^u q^d cōis ē nescitū q^d repugnat ipsuz sciri. id nō ē regulam. q^d vna de cōditio nib^{us} regule ē q^d cōis non repugnet sciri s. pa. pergu. et ha. rē. Et ad rōnē Stro. q^d p^a non pōt demonstrare totum dicit Gaetan^{us}. hō q^d intelligi pōt dupl^r. s. vt signū et vt signum. et q^d est impossibile q^d eque cito. intelligat totum et p^a vt signum sed bñ eq^d cito pōt intelligi p^a vt signum et totum vt signum. Pau. pergu. dicit q^d notitia cōfusa eque cito intelligitur totum sicut p^a. sed notitia distincta non est verū. imo p^a prius sp^{iritu} intelligitur. Mag^{is} hō alr rñdet et dubitat an cōis p^a signi ficet an non. Si sic nō admittit cas^u q^d est insolubile. Si nō v^a cōis nec arguitur a conuertibili ad conuertibile. quia anis signi cathegorice et cōis ipothetice.

Ad 3^{am} neget maior. s. illa cōis sit bona et cōp^{os} cōtis stat cū ante illā v^a tu scis aliq^d istoz est verū. Et cū dicit signet illud dico q^d nō op^{er} signare. q^d li aliq^d illoz stat cōfusa tū rōnē illius xbi scio si cur cōcedit q^d nullum denarium promittit. tū p^amitto denariū et ex hoc null^{us} d^{en} signari denarius propter confusionem habitam a verbo confusionis. q^d rē.

Sophisma 3um regulā sic. Tu es asinus q^d re^{ct} falsa. cōis t^{er} anis pbatur sic. Et pono. q^d illa sit tibi posita et a te admissa tu es asinus. Tūc p^aponat ist tu es asinus. Si nēt ist. tu negas tibi positiū et a te admissum q^d male rñdes. Si cōcedis istā. tunc arguit sic p^a possibile positiū nō ē ipossibile cōcedēdū. s. tu cōcedis istā tu es asinus. q^d ipossibile ē te cē asinū. Tūc v^a tra possibile ē te cē asinū et nō ē possibile te cē alio q^d mō es. igit^{ur} tu es asinus cōis nota cū ante. Ad hec rñdet mag^{is} negan^{us} anis. Ad pbationē admittit positiū. et cum p^aponit illa. tu es asinus negatur. Ad argumētum concedo q^d hō est asinus est a te concedendū. et nē q^d

homo est asinus sit impossibile p' tanq' repugnans vni concessio. seqt. n. homo est asinus est a te concedendū. q' hō ē asin' non est impossibile p' se. Et si arguit sic hō ē asinus est a te concedendū. et tu negas q' male respōdes negas cōtra. sed opz ad dere in ante et tu non es obligatus.

Hentisber at aliter responder negando istam. hō est asinus cum proponitur. Et qñ arguit. Ista est tibi posita et te admissa. q' tu negas positū et a te admissum. negatur cōtra. s. q' sit mihi posita et a me admissa: sed bñ hoc totum tu es asinus est tibi positum. et non hoc solum tu es asinus: et sic argumentum non procedit elige qd placet.

Et sic est finis questionum q' cōtinas quaz numerus ē. 12. Et si quis queret q're nō fecisti qōnes supra oēs. Dr q' proluxi or: fuisse q' auditores cuperēt. tō suffi / cit fecisse qōes supra regulas generales in quibus si vis magis abundare argu / mentis recurrere ad limitatōes regularū in quibus solunt argumenta que peccāt ad defectū alicuius limitationis.

Utz ppō particularis indefinita et singularis de nō subō. pnoie demonstratiua sit pbanda resolubiliē per duo demonstratiua rē.

Entra hoc arguit sic. Omnis resolutio est in aliqd prius. sed non prius est ppō de pnomine demonstratiua q' sit ppō de tino cōi q' indefinita nō resoluitur p demonstratiua cōtra nota cum maiori. minori pbat sic. q' sic se hñt ppō nes adiucem sicut terminant ipsarum. s. pnomine demonstratiuum non ē prius q' finis cōis. q' si esset prius. cū stet prius esse sine suo posterioz absq' dictione staret hoc esse demonstrando hoīem et non esse hominē qd implicat dictionē.

Confirmat q' pri' ē illud a quo nō cōuertit' subsistendi cōtra per plm in post p'dicamentis sed v3 si hoc ē hō ē demonstrato hoīe et nō cō. q' prius est hō q' hoc

hō. 2° sic. Qis resolutio ē in notū: sed alicui' ppōis indefinita finī non hñt ali quid notius. q' illa non potest resolui. cōtra nota cum maiori. minori pbat. q' hui' indefinita ens ē vel non ē finī non hñt ali quid notius. q' li ens est cōi / mum et notissimū cū sit p' obiectū intel lect' vt dicit Aulcēna in metaphica sua

Confirmat q' dato opposito. s. q' a / liquis fin' esset notior isto tino ens seq tur q' aliqua ppō esset notior p' pncipio que d' dignitas cōis ē falsū. q' dignitatē necesse est quēlibet docentem habere et vt dicit cōmentator sunt sicut loci ia / nuc que nullus ignorat. p3 cōtra. q' sicut finī ppōnū se hñt adiucē ita et ppōes.

3° sic. Ista cōtra nō v3 h ē p' et h ē si' q' p' ē fili'. S' it' nō v3 dicēdo h est vbiq' et h ē hō q' hō est vbiq' q' in omnib' istis an' est v3 demonstrādo p li h xpm q' ē deus et cōis ē filius. q' non q'libz indefinita ē probāda resolubiliē et cōtra quia a resoluē tibus ad resolutam valet consequen / tia et cetera.

Pro r'isione ad hoc argumēta aduer te q' ppōes ēē immediatā in pposito nro attingit dupl'r. s. aut q' ad sēū q' nō h3 i se ri' aut notū q' ad sēū p qd possit pbari vt h ē. Ut q' ad intellectū q' nō h3 pri' q' ad cōitatem ex q' pbari possit vt ista aliqd est. Et sic cōcedo q' quelz ppō poterit p / bari suo. aut p prius quo ad sēū vel q' ad intellectū quelz enim singularis pba ri poterit a pōi quo ad intellectū. et sic i' h est vel non est poterit pbari sic om / ne ens est vel non est h est ens h ē v' nō est. Quelz ē indefinita probari poterit per prius quo ad sēū vt i'. Ens est vel non est probatur sic. hoc ē vel non est. et h ē ens ergo ens est vel non est. In ppo sito loquimur de ppōne immediata quo ad sēū. q'lis est singularis de subō d' pnomine demonstratiua. Et per hoc patet solutio ad argumenta. Ad pri / mum concedo maiorem. s. ois resolutio est in prius vel quo ad sēū vel q' ad

intellectu. et ne' minore. Et ad pbatonem
cu' d'r p' stat ee sine posteriori. D'r q' h'z
e' de p'ori fm intellectu et no' h'z sensu. Ad
confirmatōez d'r cōftr. Ad 2° cōcedo
maiorē. s. q' ois resolutio ē i' notio' v'l q'
ad sensu v'l q' ad intellectu. et ne' minore
et ad pbatōez cu' d'r p'us stat ee sine po-
steriori d'r q' vez ē de p'ori h'z intellectu
et no' fm sensu. Ad confirmatōez 3° cō-
sequentiā. s. q' aliq' p'pō ē notioz p' p'nci-
pio fm sensu no' aut fm intellectu. Ad
3° d'r cōiter q' nulla h'az cōftraz valz sz
solū idētece seq' vt in p' q' p' ē ille q' ē
fili' i' 2^a q' hō ē i' q' ē vbiq' et h' ē vez q'
hō ē de' qui ē vbiq' sz ad cōcludēdū i' p'
dicatōe formali o'z sic arguē h' ē vbiq'
et h' vt enī vbiq' ē hō q' hō ē vbiq' sz mi-
nor ē flā q' vt ē vbiq' ē de' et n' hō

Pro quo aduēte q' hec pbatō q' re-
solutio d'r ē ipse sillogism' resolutoriu'.
et iō quot cōditōes requirunt ad sillogis-
mū resolutoriu' tot requirunt ad ipā. Ad
sillogismū aut resolutoriu' sex cōditōes
p'ncipal'r requirunt p' q' mediū sit h' ali-
qd tā iplicite q' explicite. i. sit ēinus de-
monstratiu' p' vno solo supponibilis iō
duc instātie facie nō valēt q' li d's qd d'
monstrat p' li h' i' illis p'pōib' ē q'le qdā
plicite cū verifcet de trib' p'fonis. 2^a
q' sit nll'o' cōnotati. iō nō seq' h' erit sō.
et h' ē vel erit pars sortis. q' pars sor. erit
sor. dato q' per li h' dem'et a. et a sit resi-
duū p'ter digitū sor. q' digit' hinc ad ho-
rā absclat. Et rō ē q' mediū nō solum
o'z esse h' aliqd tā explicite q' iplicite. sz
et n' cōnōtiū ē finit nec iplicite nec ex-
plicite q'liter ē h' nā li h' ē termin' cōnō-
tiū iplicite cū nō d'mōstretur simp'r
mere sbale. puta sor. sz cōnotādo hāc ma-
teriā cū hac q'itate p'ter digitū iō n' v'z.

3° p' eod' p'cise supponēs i' vtrāq' r'sol-
uētē fm purā d'ram temporalēz verbi
aut fm vtrāz d'ram i' ampliatiōe finit ā-
plati et distributi. aut sz differētiā ēi-
ni ampliati solū et nō distributi. Dicitur
p' fm purā differētiā t'pale h'bi. et h' du-

pliciēter. s. aut qn' ēinus supponit respe-
ctu h'bi de p'nti n' sequente p'ncipio am-
pliatie tēto nec ēino h'ball. aut suppoit
respectu h'bi ampliatiui r'stricti ad v'nā
solā differētiā sue āplatiōis. vt sor. q' ē ē
resoluit sic. hoc ē et h' ē sor. q' ē. q' sor q' ē
ē. D'r 2^a aut sz vtrāq' d'raz ampliatiōis ē
mini ampliati et distributi. et h' duplr. s.
aut d'fūctiue aut coplatiue. d'fūctiue
suppoit cū fin' resolubilis h'ns vīm d'i-
tribuedi p'cedit suppoēs r'spectu h'bi ā-
platiui et sic s'igt aliciatē p' v'q' pte d'i-
tribute āplatiōis h'bi g'ra. aliū a h'o ē
h'z o'z sic r'solui. h' erit vez et h' ē aliū ab
eo qd ē v'l erit vez. v'l ē aliū ab eo qd
ē v'l erit vez. q' aliū a h'o erit vez. sz p'ie
misse iplicat sic? Sil'r resoluit i' aliū
a currete p't curre. h' p't curre et hoc ē
aliū ab eo qd ē v'l p't ee curre. v'l p't ee
aliū ab eo qd ē p't esse curre. q' aliū a
currete p't currere sz p'misse iplicat sic
et? q' si aliū a currete p't curre tūc ali-
qd p't ee aliū a se cū ipsū sit i' possit ee
curre. sz cū a superiori distributo ad
suū inferi' cū d'bito me'. Coplatiue h'o
supponit qn' ēinus resolubil' i'finitatus
p'cedit suppoēs respectu finit āplatiui.
h'bi g'ra. nō sor. erit sor. h' erit sortes et h'
ē aliqd qd nec ē sortes nec erit sortes. i'
ē aliqd qd nec ē sor. nec erit sortes q' nō
sortes erit sortes p'misse iplicat sic et?
Sil'r resoluit ista nō icipies ee ē incipi-
ens ee sic dicen' hoc ē icipies ee et hoc ē
aliqd qd nec est nec incipit ee icipies ee
q' n' icipies ee ē icipies ee sz p'misse exp's
se iplicat d'dictōez. D'r t'tio aut sz vtrāz
d'raz āplatiōis ē i' āplati solū et n' distri-
buti. q' tūc d'fūctis supponit ēi' et non
o'z replicare i' q'libet pte ampliatiōem sz
sufficit cōsuetō r'solue et h' q' nō p'cedit
ēin' distributus. vt sedēs p't curre r'sol-
uit sic. hoc p't curre. et h' ē v'l p't ee sedēs
q' sedens potest currere. 4° q' sit ex-
trib' ēinis et n' ex pluribus ideo n' seq'
h' ē incorruptibilis et h' est sor ergo sor.
est incorruptibilis d'mān' numex cō-

positum ex materia prima et anima so-
tis et dato quod totum sit sue preteritum sequitur quod
fortes est numerus incorruptibilis quod mi-
nor spiritus sit in recto id non sequitur in hoc ista
ti est deus in ista est tu ergo tu es deus quod minor
deus est talis tu es homo istas. Quod quod fiat deus
minus maior. id non sequitur in hoc ista est deus. huius
istis est istas. ergo huius istas est deus. sed solus sequitur quod
huius ista est deus huius ergo sequitur deus ibi
uatis optima erit resolutio aliter non. ergo res.

Utrum propter vltimas affirmatiua sit probanda
exponibilis per placet et vltimas negatiua
sibi conuenientem.

Entra Ois probatio est
per notiora. sed
vltimas nectia conueniens vltimas affirmati
ue non est notior vltimas affirmatiua. ergo vltimas affir-
mativa non probatur per notiora. contra non cum
maior. minor probatur. quod ois huius est notior
privatione. sed affirmatio est sicut huius neco
hoc sic probatio. ergo affirmatio est notior ne-
tione. Confirmatur quod ex affirmatiua sequitur
neciva et non est. ergo propter affirmatiua est noti-
or nectiva. contra tunc cum ante. 2o sic ista vltimas
ois huius currit 2a exponens quod est 1a. et nihil
est huius quod illud currat est affirmatiua quod con-
uertitur cum sua vltimas exponens ut probabo. ergo
magis. contra tunc assumptum probatur. sed quod conuer-
tat cum vltimas affirmatiua quod 1a. nihil est huius quod il-
lud currat equaliter ista. nihil est huius quod non
currat. sed 1a equaliter ista ois huius currit per
regulas equipollentiarum. sed nectio postposita
facit equipollens suo contrario. Ista. non. sed contra ois
huius currit. et nihil quod est huius currit. ergo nectio
postposita equaliter dicent. nihil quod est huius
non currit. Confirmatur quod ista vltimas af-
firmatiue ois huius est 2a exponens quod est 1a. et ni-
hil est huius quod illud sit est affirmatiua. ergo res. contra
tunc. probatur. quod illa conuertitur cum vna affir-
mativa est affirmatiua. contra tunc. quod si negatiua conuer-
tur cum affirmatiua. tunc ex nectia sequitur
formatur affirmatiua. quod est in mente ois logicorum
quod spiritus ex vltimas conuertibilis sequitur aliud forma-
liter et de for. quod autem conuertatur cum vna
affirmatiua probatur sic. sed conuertitur cum hac. Ibi huius
est vltimas non est. ergo res. assumptum probatur. quod

quod est deus illi deus est et alteri. ergo co-
uertuntur. probatur quod talis distinctiva deus
huius copulatiue. Ibi huius non est et id huius est. er-
go deus huius aliquis huius est huius quod non est. tenet
contra. quod vltimas resolutio in illa ponit ra-
tione relatiue. vnde sicut illa huius currit deus
est huius nihil. quod est huius currit. ita et huius
in qua resolutio. sed huius est currens deus et id
Ad propter quod cum illa distinctiva affirmatiua deus
cat huius aliquis huius est homo quod non est et eadem
contradicit ista nihil est huius quod illud sit. ergo res.
3o sic non sequitur aliquis huius est tantus quod
tutus ipse est et non est huius quod iste sit tantus quod
ipse est. ergo glibet huius est tantus quod tutus ipse est.
ergo vltimas affirmatiua non exponitur ut dicit magis.
contra tunc. antecedens probatur. quod ante est verum
ut per tunc est 1a. probatur quod sequitur qui-
libet homo est tantus quod tutus ipse est. ergo quod huius est
equale sibi ipsi. contra est falsum quod equalitas est
ratio proprie dea quod non repit nisi in extrema
in vice distincta. ergo res.

Pro ratione aduerte quod expō est cer-
ta declaratio vni propter ois min⁹ note per
magis nōs expō. n. d. q. ex pō. qd itus
latz sicut ignotū ex pōitū ut fiat notuz.
et id exponētes notiores sūt ipsa exponi-
bilit. h. rō ē q. quādocūq. sūt aliq. duo
q. id pōt. sūgn. q. ruz vnum explicite dīc
et aliud implicite not⁹ ē qd explicite dī-
cit. s. vltis affir. et exponētes id sūgn. et
exponētes explicite et vltis implicite. ergo
exponētes notiores sūt n. tū seq. ergo q.
libet e notior exposita sicut nō seq. isti
trahunt naui. ergo q. l. istoz trahit. na-
ui pōito q. n. p. sufficiat trahē q. tenet
collectie. d. c. g. collectie ista abe expo-
nentes notiores sūt exposita nō at diuifi-
ue. Et p. h. p. ad arg. Ad p. r. ad cō-
firmatōes p. q. dato q. vltis affir. sit no-
tior nectia conueniente nō tū notior ē illis
duab⁹ sūt sūptis. Aliq. tū dīcūt q. l. vltis
affir. sit notior negatiua simplici de eis
ēnis. ut illa q. l. huius currit est notior illa
n. huius currit. d. nectia tū conuenienti vlti
affir. negat eē min⁹ notā vlti affir. q. q. d.
sit p. nō tutior ē. Ad 2o nect. ante. Ad

pbatōez ccedo pñasouas equalē r ne^o
 alias duas equalē. nēf. n. qⁱ due equi/
 ualeāt. nih. l. ē hō qd nō currat r nihīl qⁱ
 est hō nō currit. qⁱ p^a ē nētiua c^o xbu pñ
 cipale ē lē r 2^a ē affir^a c^o xbu pñcipale ē
 li currit. Ad cōfirmatōez dicit qdā nēn^o
 aīis r ad pbatōem negat^a cōia. nō. n. incō
 uenit qⁱ ex nētiua nō ponēte aliqd i esse
 seqⁱ affir^a qⁱ nō ponit aliqd i esse n^o h^o
 logici nērēt. scitū. n. est hāc cōiam tenere
 de for^a. f. nō tu es r tu nō es. gⁱ tu non es
 lⁱ tu es. qⁱ ex op^o cōitīs de for^a inferⁱ o^o
 aīitⁱ n^o icōuenit cū cōis nihīl pōat i nē
 Sitr seqⁱ de forma. Nihil ē gⁱ ita ē qⁱ ni
 hil est fⁱm cōitⁱ logicātes. Sitr non seqⁱ
 n^o hō p^a for. currit. gⁱ for. currit. Nō pos
 sibile est deū nō esse. gⁱ nece ē deū eē. In
 ar^o gⁱ scō ccedr qⁱ illa nega^a ouertitⁱ cuz
 affir^a r tū si vna ē affir^a ponēs i cē et a^a
 r si vna ē nega^a nō ponēs i cē r alia. vñ
 dicit qⁱ ppō pōt dici affir^a duplr aut ga
 xbu pñcipale affir^amatⁱ vt hō currit ita
 ē qⁱ nihīl ē aut qⁱ aliqd ponit i cē vt p^a.
 Nētia cōitⁱ r dⁱ duplr. f. aut qⁱ pñcipale
 xbu nēf aut qⁱ nō ponit i cē vtraq^z gⁱ il
 laz ppōum qⁱs ccedūt ouertitⁱ arg^o est
 nētiua 2°. r nō p^o. r n^o ē affir^a 2°. f. bñ
 vna vno. Ego clari^o formabo ar^o vt
 clari^o appeat rñō r arguitⁱ sic i^o nihīl est
 hō qñ illud sit dicitⁱ hūc aliqd ē hō qd n^o
 ē r ista resoluitⁱ i n hāc. Aliqd ē hō r illō
 nō ē gⁱ ad hūc pma dicitⁱ hūc 3°. f. ē 3° dⁱ
 dicitⁱ h aliqd nō ē hō l illō ē qⁱ dⁱdictoriuz
 copula^a affigē p dⁱstictiua scāz dⁱ pñb^o
 oppositīs f. qⁱcunq^z dⁱclēt vñ 3° ouertū
 tur i nē se gⁱ p^a r 4° ouertū f. 4° ē affir
 matiuā gⁱ pma rñō adducta nēf vltimaz
 cōiam r bñ qⁱ illa ouertūf nihīl ē r ita ē
 qⁱ nihīl ē r tñ pma ē negatiua r secunda
 affirmatiua. Si atⁱ abe eēnt mere cathe^o
 bñ seqⁱretⁱ qⁱ si vna ē affirmatiua r alia.
 Ad 3° nēf aīis. Et ad pbatōem nego
 qⁱ cōis sit fⁱm. Ad pbatōem nego istā
 cōiam qⁱz hō ē tātⁱ qⁱ ipe ē gⁱ qⁱz hō ē e
 qⁱlīs sibi pñ. Ad h. n. qⁱ aīis sit xⁱm sufficit
 qⁱ qⁱz hō hēat tātā qⁱritatē qⁱritā ipē h^oz. f.

ad h^o qⁱ cōis sit xⁱm requitⁱ h^o r cū h^o qⁱ dⁱ
 stiguatⁱ a se. f. sic nihīl ē pñ sui ipⁱ i ita
 nihīl ē site vel equale sibi ipⁱ.

Utz talⁱ pbatio ppōis officiabilis sit
 conueniens.

Entra nō v^o h^o ppō est
 scita a te. a ppō
 est x^a qⁱ adeqⁱte sūt a ppōem eē
 verā. gⁱ tu scis a ppōem esse verā. gⁱ pba
 tio falsa cōia t^z. aīis pbatⁱ. qⁱ casu possi
 bili posito aīis est xⁱm r cōis nō. r volo
 qⁱ a ppō sit altera istaz. rex sedet lⁱ null^o
 rex sedet. r nescias qⁱ illaz sit qⁱcūq^z tam
 sit x^a r scias h. isto posito aīis est xⁱm i n
 casu qⁱ cōis sit falsum pbatⁱ. qⁱ vtraq^z
 istaz est tibi du^a. A est altera istaz. gⁱ a ē
 tibi dubia. gⁱ tu nō scis a ppōem eē verā

Cōfirmatⁱ qⁱ nō seqⁱ. Ista ē scita a te
 aliqua istaz est x^a qⁱ adeqⁱte sūt qⁱ ali
 qua istaz est x^a. gⁱ tu scis aliqⁱ istaz esse
 verā gⁱ t^z. t^z cōia aīis pbatⁱ. qⁱ pōito ca
 su possibili aīis est xⁱm. r cōis falsum. et
 ponatⁱ qⁱ p li istaz dēmonstrētⁱ ista duo
 dⁱdictoria. f. rex sedet vel nullus rex sedet
 tūc aīis est xⁱm qⁱ tu scis qⁱ i^o sunt dⁱclē.
 gⁱ tu scis qⁱ alterz est xⁱm. gⁱ i^o est scita a te
 altera istaz ē x^a qⁱ cōis sit falsum pbatⁱ
 qⁱ tu nescis h istoz eē x^z. nec scis h isto
 rū esse xⁱm dēmonstrato rex sedet vt nul
 lus rex sedet. r nō sunt plura istoz. gⁱ tu
 nescis aliqⁱ istaz esse verā. 2° sic nō se
 qⁱtur hec est tibi dubia. B est xⁱm qⁱ adeqⁱ
 te sūt b esse xⁱm. gⁱ b esse xⁱm ē tibi dubi
 um. gⁱ t^z. p^z cōia r aīis pbatⁱ. qⁱ cāu pos
 sibili posito aīis est xⁱm r cōis falsum. ga
 volo qⁱ b sit vna illaz de^o est vel homo
 est asin^o r nescias qⁱ illaz sit. scias tñ illā
 esse verā de^o est r aliā falsam. tūc aīis ē
 xⁱm qⁱ tu dubitas qualⁱrcūq^z sūt. qⁱ aīis
 sit xⁱm pbatⁱ. sic qⁱ nec h b eē xⁱm ē tibi
 dubiū dēmonstrata illa hō est asin^o. nec h b
 esse xⁱm est tibi dubiū dēmonstrata i^o de^o est
 r nō est a qⁱ b nīsi altera istaz. gⁱ nullum
 b esse xⁱm ē tibi dubiū. p^z cōia r aīis pba
 tur. tūc sic i^o est x^a nullū b esse xⁱm ē tibi
 dubiū qⁱ dⁱclē illi b eē xⁱm ē tibi dubiū gⁱ

1° est falsa. 3° sic nō segtur ista est tibi dubia. tu scis regē sedē q̄ adequate sīgt te scire regē sedere. ḡ tu dubitas te scire regē sedē. ḡ 2°. t3 cōia aīf. pbatur sic qua lrcūq̄ i^o pncipalr sīgt tu dubitas esse. ḡ ista ē tibi du^a. t3 cōia q̄ h̄ est vñ^o modus pbandi. ppōem esse tibi dubia vt pz ab hēntis. in de scire z dubitare. q̄ cōis sit falsum notū est q̄ impossibile est aliqū dubitare se scire vt dīc hēntis. Et si n̄ cre dīs auctoritati hēntis. pbatur sic q̄ da to opposito sequūtur duo dīctiona cē simul vera. s. tu scis te nō scire sic cē. z tu nō scis te nō scire sic esse pma ps dīctio nis. pbatur q̄ segtur tu dubitas te scire 2°. ḡ tu cōsideras te scire z non pcipis te scire cōia nota. Tūc vlttra tu cōsideras te scire z nō pcipis te scire sic esse. ḡ tu nō scis sic esse vel sic. Ista cōia est bona ga ex opposito cōclusionis cū maiorī inferf oppositū minoris sic tu scis sic esse l̄ sic. z cōsideras te scire. ḡ tu pcipis te scire q̄ cum eisdem euidentijs cū q̄b^o tu scis pcipis te scire tū i^o cōia ē bona z scita z aīf est scitum. ḡ cōis est scitum q̄ sīgt te scire nō sic esse. ḡ tu scis te nō scire sic esse.

2° ps dīctionis. pbatur q̄ segtur tu dubitas te scire sic esse. ḡ tu dubitas te nescire sic cē. t3 cōia q̄ si vñū dīc^o ē dubium ēt aliud. Tūc si dubitas te nescir sic cē. ḡ tu nescis te nescire sic esse. tenet cōia ab īferiori ad suū sup^o. 2°.

Ad h̄ rīdetur. Ad p̄mū dī q̄ quīs sci am a. ppōem cē verā tñ a. ppōem nescio esse verā q̄ neutra illaz scio esse veram a est altera illaz ergo a nescio esse verā z sic cōc^o q̄ scio aliq̄ ppōem esse verāz quā nescio cē xā. segt. n. scio aliq̄ illaz esse verā z vtranz illaz dubito esse veram. ḡ scio aliq̄ ppōem esse xā quā nescio esse verā. Sōmalr rīdendo negat ista cōia. Ista ē tibi dubia ḡ tu nescis istā esse verā sed bñ segtur ḡ istam nescis cē veram. Ad confirmatōem negat aīf. Ad pbatōem nego cōis esse falsum. z ad pbatōem tu nescis hoc istorum esse ve

rum. nec scis h̄ istorum esse ver. z non sunt plura istorum. ḡ tu nescis aliq̄ ista rum esse veram negatur cōia q̄ opposi tum consequētis stat cum aīte. s. q̄ tu scis aliquam istaz esse veram z tamen tu nescis hoc istorum esse verum nec scis h̄ istorum esse ver. ex quo concedo vltteri us tu nescis aliquod tibi dubium cē verum z q̄ tu scis aliquod istorum esse verū. z q̄b^o istorum cē tibi du^a. ḡ tu scis aliq̄ tibi du^a cē x̄m. Ad 2° negat antecede ns ad pbationem nego cōsequens esse falsum. z ad pbationem concedo cōiam z cōis. s. n^o b cē x̄m. ē tibi du^a imo stant sīt sic i^o aliqū hoīem currē ē possibile. nullum homīnem currere est possibile. quia sunt de sensu composito. neq̄ ali qua illarum est similis. Ad tertius sūt opīniones magīster z petrus mantuan^o volunt contra hēntis berum q̄ possibi le est aliquem dubitare se scire z secun dum eos responderetur negādo aīcedēs scilicet q̄ non sequatur. z ad pbationem negatur q̄ consequens sit falsū. z ad ra tionem hēntis berī cum tu pbas^o duo cō tradic^o esse simul vera negant secundaz cōsequentiam illam. tu consideras te sci re z nō percipis te scire sic esse ḡ tu non scis sic esse vel sic. z ad pbatōem negat q̄ ex cōclusionē cū maiorī inferat op positum minoris q̄ nō eisdem euidentijs cum q̄bus scio pcipio me scire. sed requi tur vltterius me scire illas esse īfficien tes. s. m̄ aīf hēn. rīdetur negando aīf. s. q̄ nō sequatur. Et ad pbationem negat q̄ antecedens non sit verum p̄o p̄ima parte. Ad pbationēz negatur antecede s scilicet qualitercūq̄ ista tu scis regem sedere pncipaliter significat tu dubitas esse. Immo scito me nescire regem sedere. re et nescio me scire regem sedere quā uis enī dubitem regem sedere. Immo scito me nescire regem sedere nam si ha berē euidentias quibus rex sedet aut n̄ nescio esse īfficiētes nescio regē sedē. z scio me nescire regem sedē. Hoc vi

de ample i de scire et dubitare.

Utrum propositio descriptibilis sit probanda de scriptibiliter

Entra. Sint a b c tres

ppoes a ds e.
b ho e al c rex sedz. et nescias tu
q illaz sit a nec b nec c. scias tn q due il
laz st scite a te et a du q tu scis q ds
e et ho e aial sit scite a te. et a rex sedz e
tibi du. te aguit sic n segt tu scis adeq
tu signu alle istaz q scis adeqte signi p
aliq istaz. g tu scis aliq istaz. g pbat
f aia t3. ans pbat. qz ans e x3 vi pz ex
cau et ans fl3 qd pbat qz q3 istaz e tibi
du. g tu nescis aliq istaz. t3 aia et ans p
bat qz qcuq illaz demet i e tibi du
cōfirat qz tu nesci a nec b nec c. et tu scis
q i se oes istaz. g tu nescis aliq istaz.
aia t3 cu mior. maior pbat. qz da o q
tu scias a g tu scis adeqtu signu lpi a qd
scis adeqte signi p ipm a. qd e 3 cau p
aia t3. a singlarib sufficiet enumerat.
2 sic n segt tu scis adeqtu signu a. ppd
nis q scis adeqte signi p a. ppdem. g tu
scis a. ppdes. g t3. aia tenz ans pbat qz
ans e vez et ans flm cau possibili poito
qz poat q a. ppd sit i h e for. et scias tu
q h e for. l plo nescias tn an sit for. nec
scias an sit plo t3 pz qz ans sit f. s. tu scis
a. ppdes qz tu dubitas a. ppdes. g tu ne
scis a. ppdes. Qd ans sit x3 pbat sic tu
scis a. ppdes pci signre q h e for. vl plo
et ita scis ee. g tu scis adeqtu signu a pro
pdis qd scis adeqte signi p a t3 aia cu
mior. maior pbat tu scis a. ppdes signre
pci q h e for. l plo t3 aia a pte disincti
ad totu disinctu. 3 sic n segt tu dubi
tas adeqtu signu b. ppdis qd scis adeq
te signi p b. ppdes. g tu dubitas b. ppdes
g t3 t3 aia ans pbat qz ans e x3 et ans
fl3 cau possibili poito et pono q a sit i
ppositio: h est hoc b vero sit ista hoc
e for. et scias tu q h e h demfato for. ne
scias q h e for. et nescias q h. ppd h est
for pncipalr sign q h e for. te q ans sit
x3 pz qz tu scis illa pncipalr signre sic tu

dubitas ee q ans sit falsu. pbatur sic tu
scis illa h e h demfato for. g qrcunq
sign tu scis ee. s3 i sign q h e for. g tu scis
q h e for. ergo tu scis b.

Ad hec rñdet. Ad p admissio cau ne
gatur ans. Ad pbatdes negat qz ans sit
flm. Ad pbatdes negat i aia q3 illaz
e tibi du. g tu nescis aliq illaz s3 bn se
gt g nulla illaz scis. cu q tn stat q tu scis
aliq illaz. Ad cōfiratdes negat aia. Ad
2 negat ans ee x3 imo e fl3 sicut ans.
Ad pbatdes net i aia a pte disincti
ad to disinctu. sic n v3 tu scis q i. ppd
pncipalr sign q h e for. g tu scis q i. p
p d p et pncipalr sign q h e for. vl q h
e plo. Ad 3 net ans. Ad pbatdes ne
ans ee fl3. ad pbatdes net i aia tu scis
illa h e h g qrcunq sign tu scis ee. s3 bn
segt tu scis hac. ppdes et aliq l. scis eaz
signre. g qrcunq icis eaz signre scis esse et
si rplias 3 e scio a p cau3. g scio q ita
e totalr sic i sign te vltra. scio q ita e
totalr sic i sign s3 i sign q h e for. g scio q
h e for. mior pbat qz i sign q h e h. s3
h ee h e hoc ee for. g i sign h e for. rñ
det negan 2 a seqntia s3 ds sic argui.
scio q ita e totalr sic i sign et scio q i sign
q h e for. s3 mior e f qre t3.

Utrum necessario et contingenter p
bantur exponibiliter.

Entra nō segt tu es et
potes nō ee. g

contingenter es ergo nō pbat ex
ponibiliter. cōsequentia tenet ancedens
probat qz ancedens e vez et ans fal
sum q ans sit vez pro p pte. s. tu es pz
pro secūda probatur. quia tu potes cor
rumpi. ergo potes non esse. q cōsequēs
sit falsum probatur. quia tu necessario
es ergo falsum est q tu contingenter scis
aia tenet ancedens probatur. Om
ne q e dū e nccario e. tu es dū tu es ergo
necessario es maior est pli pmo piber.
mior pz de se quare t3. 2 sic. nō sequit
antips erit et non poterit ee quin anti
xpus erit. ergo necessario antichristus

erit. g. rē. cōna t3 aīns pbat q1 aīns ē verū
 r cōns f^m q cōns sit f^m p3. q1 cōngēt ātīxps
 erit. g. f^m ē q necessario ātīxps ēit q aīns
 sit vez. pbat. r ponat q ātīxps erit cōn-
 genter r q de^m iā puidit e pscituit ātīxps
 futur. tē i^m ē xā ātīxps erit q a^m sit xā r
 nō potit eē qn ātīxps erit. pbat q1 si nō
 da o^m. f. q potit eē q ātīxps nō erit r po-
 nat inesse q possibill pōito inē nullum
 sequitur inconueniens r sequitur scien-
 tiaz dei esse falsā. 3° sic nō sequitur h erit
 p^a a r h potit nō eē p^a a g h cōngēt erit
 p^a a. p l h dīnīan aīaz antīxpi g rē. cōna
 cōna t3 aīns pbat q1 aīns ē vez. r cōns sī m
 pōito q a sit p mū istās aīc ātīxpi. q aīns
 sit vez. p3. q cōns sit falsū pbat q1 si h cō-
 tingenē erit p^a a r h erit i a. g h potit dī-
 nē eē p^a a p3 cōna sīc sī arguit de antīxpo
 r tū cōns est falsum pbat. q1 si h potit
 dīnē eē p^a a ponat g q definat eē p^a a r
 arguit sic aut g h nō ē p^a a. aut imēdiate
 ante istās pns fuit p^a a. Si det p^a g imē-
 diate p^a istās pns ēit p^a a p3 cōna q1 si aīa
 antīxpi ē ipsa ē ppetua r vltra g h nō dī-
 finit eē p^a a. Si det 2° g h ē p^a a r imē-
 diate p^a istās pns erit p^a a. p^a cōna vt p^a
 r si sic g nō definit eē p^a a. Cōfirmat q1
 nō seqt h erit in a r h poterit nō eē i a g
 h cōngēter erit in a q1 aīns ē vez vt p3. r
 cōns falsū pbat q1 si h cōngēter ē in a g
 aliqn vez ē vt p3 r cōns falsū. pbat q1 si
 h cōngēt erit i a g aliqn ē dicere h cōn-
 gēter ē in a. t3 cōna q1 cuīl3 ppōi xē dī fu-
 turo cōmīdet vna de pnti. r cōns ē falsū
 q1 i a falsū ē dicere h cōngēter est in a t3
 cōna q1 seqt g in a est r seqt necio ē q1 si
 aliqd sit i a r sit necium ipsū necio ē. Itē
 si h cōngēter erit in a. g i a h cōngēter ēit
 t3 cōna p quērsionē cōns ē falsū q1 i a non
 hēbit potentiā ad nō eē ex q i a ē h res
 ppetua g ipa tē nō potit nō eē qre rē.
 Ad hec rīndet. Ad p^a negat aīns. Ad p
 bationē negat q cōsequēs sit falsū. ad p
 bationē ne^m istā cōna3 tu necio es. ad pba-
 tionem dīstīguo illā prem. oē qd ē du3
 ē necio ē. q1 li du3 ē vel se t3 ex pte sub-

lecti vel predīcati. si ex pte subiecti ē de
 sensu cōposito. r est falsa. q1 exponit sic.
 quod est dum est necessario est r nihil
 ē qd est dū ē qn illud necio sit. g. rē. i^m 2°
 est falsa. q1 dīctōrīū ē vez. f. aliqd ē dū
 ē qd necio est vtpota sor. Si xō se tene
 at ex pte pīcati ē dī sensu dīuīso. r ē xā
 r 2° exponens est. r nihil est qd est qn il-
 lud dū est necio sit. r illa ē xā. r q1 arguē
 do tu capis istā in sensu cōposito ideo ne-
 go 2°. Si aut velis q teneat i sensu dī-
 uīso. tē mīnor d3 esse tu es r 3° d3 esse tu
 dum tu es necessario es que est vera.

Alij alī dīstīguūt rōe de li necessario
 aut intellr cadere sup totū dīcē^m necessa-
 rio oē quod ē dum est ē. aut sup pte sup
 f. illud x bū est. p^o ccedūt r est de sensu
 cōposito. 2° negat r est de sensu dīuīso.

Ad 2° nētur antecēdēs. Ad pbatōez
 dī q antecēdēs ē falsū sicut cōsequens.
 Et cū tu pbas q1 ponat q de^m puidit an-
 tīxpm fore. tūc i^m est xā antīxps erit. cō-
 cedo. r illa est xā r non poterit eē qn an-
 tīxps erit. nego r cū dīcis: da g oppositū
 admitto q poterit eē q antīxps nō erit.
 hoc. n. bene stat cū pīcia dei. nō tamen
 admitto poni inē. q1 antīxps nō erit cū
 pīcia dei. s3 nō pīsuposita scia dei admī-
 to poni iēē possibill g posito inēē qtrū ē
 ex pte sul non seqt incōueniēs s3 ex pte
 alteri^m positi secū bene pōt seq icōueni-
 ens. vnde i^m sē possibillā. possibillē ē an-
 tīxpm non fore. r tū dī puidit antīxpm
 fore. sed illa nō stat sī antīxps nō erit r
 de^m puidit antīxpm fore. Ad 3° nētur
 aīns. Ad pbatōez neget q cōns sit falsū
 Et ad pbatōnē h erit i a. r hoc cōngen-
 ter erit post a. g h poterit defīnere eē p^a
 a. nētur cōna r ad sīlitudīnē dī q sīlītu
 do nō ē q1 antīxps sīc īcipiet eē ita defī-
 nit eē. sed h^a aīa īcipiet eē r nō pōt defī-
 nre eē loquendo sp de possibillatē nē.
 hec ē rīnsio mīri i qdratura. Ad cōfir-
 matōnē neget assumptū. r ad pbatōnē
 neget q cōns sit falsū. Ad pbatōnē nēt
 cōna: nō. n. cuīl3 ppōi xē dī futuro cōmī-

der vna & de pñtñiñi in tñis simplici
b°. Et ad aliud negat cñā i° p ouersionē
quia non est conuersio. vnde i° stant sit
h otigēt erit in a. & tñ n otigēter erit i a.
& tñ i a n otig: nē erit sit h otigēt erit i
a. & tñ h n otigēt ē in a. sit i°. h otigēter
erit. & h n otigēter ē dñmā° otinue p
li h aiaz antipñ. Hoc vide a magro i 4°
dubio quadrature.

Utrū positū g dñs opabitur sūpt° p
bat. exponibit sic magr dñc.

Entra nō seqt tu es fō
tis pto ē fortis &
plato nō ē fortior te. g tu es ita
fortis sic plato. g pbatio mala. cñā t3 añs
pbat. qz ponat q tu sis fortis. vt. 8. pla
to & o vt. 4. tūc añs ē vez. vt p3 & añs f°
pbat sic. qz i oī opatōe facta p eq extrēa
equalr pticipāt rē i q opant. s3 sic dicē°
tu es ita fortis sic plato ē opatio scā p eq.
g extrēa pticipāt equalr rē in qua opāt
cñā nō cū maior. minor. pbat. qz bec est
cōpatio nō p magr nec p min°. g p eq añs
tñ ē flm & casu. rē. Cōfirmat q illd
cñs pñcipale sit flm qz seqt tu es ita for
tis sic plato. g tu es eq fortis sicut plato.
tūc vltra tu es eq fortis sicut plato. g pla
to ē eq fortis sic tu cñs ē flm. g & añs.

2° sic nō seqt vox ē acuta. stilus ē acu
t° & stilus nō ē acutior voce. g vox ē ita
acuta sic stil° q añs sit vez p3. & cñs flm
qz i equoco nō sit cōpatio. 7° phicoz
Sitr nō v3. Ulor ē magr aq ē magna & aq
nō est maior voce. g vox ē ita magr sic a
qua qz añs est vez. vt p3 & cñs flm. quia
vox & aq nō possunt cōpari i magnitudi
ne fm. phm 7° phicoz. qz magnitudo n
bz in vtrifqz idē susceptum p°. 3° sic.
nō seqt. tu fuisti magn° & tu nō fuisti ali
ud q tu fuisti. g tu fuisti ita magn° sicut
tu fuisti. g rē. cñā t3 añs. pbat. qz añs est
vez & cñs flm. qz añs sit vez. p pma pte
p3. p 2° pbat qz nec i tpe nec i instātū tu
fuisti maior q tu fuisti. qz cñs sit flm. p
bat. nā si tu fuisti ita magn° sic tu fuisti.
sit g illud instās a & b sit mediū inē a & b

instās pñs. isto posito arguit sic. i a istā
ti tu fuisti ita magn° sic tu fuisti. s3 i b in
stanti tu fuisti magn°. g i a istāti tu fuisti
ita magn° sic tu fuisti in b. cñs ē flz. sup
posito qz otinue tu fuisti auct° vsq ad b
instās presens.

Ad hec rñdet. Ad pñm ngat añs
Ad pbatōem negat cñs cē flm. Et ad p
batōem cū dr. i oī cōpatōe facta p eq ex
trema eqlr pticipant rē in q sit cōpatio.
Dr q duplex ē cōpatio p eq. Una q ē cū
pñsiōe. & de i° xitātē bz ar°. a° ē sine pñ
sione & de ista xitātē nō bz. negat g ma
lor i° q vlr sumit p oī cōpatōe scā p eq.

Ad confirmatōem negat i° cñā tu es
eq fortis sic plato. g plato ē eq fortis sic
tu. si tñ eēt cōpatio facta p eq cū pñsiōe
cederetur.

Ad 2° dr q pñsupponit q illud i q sit
cōpatio cōueniat i voce illis extrēis qtr
nō ē i pposito. Ad 3° negat añs & ad
pbatōem negat q cñs sit flm. Ad pba
tōem negat i° cñā tu fuisti ita magn° sic
tu fuisti. g in aliq instātū tu fuisti ita ma
gnus. sic tu fuisti. qz ppō substitūit de p
terito & de futuro. in terminis composi
tis nō erigit instans p sui verificationez
& o magitri.

Utrū cōpatiu° gra
dus exponibit pbetur rē.

Entra arguit q nō bñ
exponit p posi
tiū cōpabitur sumptū. qz cū oīa
expositio sit pnotoria. l g dñs positū°
ē notior cōpatiuo. l cō° si ē notior. g nō
recte exponit p cōpatiuū. si cō° g positū
uus g dñs nō d3 exponi i magr. Cōfir
mat qz si cōpatiu° g dñs exponat p posi
tim cōpabitur sumptū & positū° cōpabi
liter sumpt° exponit p cōpatiuū g a pño
ad vltimū cōpñu° exponet p compatiz.

2° sic nō seqt g dñs medi° ē remissior
sūmo. g grad° medi° ē remissus & sūm° ē
remissus & sūm° nō ē ita remissus sic me
di°. g rē. t3 cñā. añs pbat. qz añs ē verū.
vt p3 & cñs flm. qz i° est falsa g dñs sūm° ē
remissus. qz si eēt remissus nō eēt sūm°

Sic nō seqt. Binari⁹ ē minor tñario ḡ
binari⁹ ē magn⁹ ⁊ tñari⁹ ē magn⁹ ⁊ bina
ri⁹ nō ē ita magn⁹ sic tñari⁹ qz añs ē vcz
vt pz ⁊ cñs fñm p p⁹ pte. s. qz binari⁹ sit
magn⁹ qz ē min⁹ nūcroz. id nō ē magn⁹

3° sic nō seqt. Sor. est maior platone.
ḡ sor. erit magn⁹ ⁊ plato erit magnus. ⁊
plato nō erit ita magn⁹ sic sor. ḡ rē. cñā
t3. añs pbat qz casu. possibili posito añs
ē vcz ⁊ cñs fñm pbat ⁊ pono qz sor. sit
bipedal⁹ ⁊ plato pedat⁹ ⁊ crescāt ad tripe
dalē qñtitatē ambo i vna boza ita qz in fi
ne boze qñ quilz eoz d3 bñe tripedalē qñ
titatē qlz desinat eē. Istō pōito sor. ē ma
ior platone. qz i qlz istātī isti⁹ boze ipse hē
bit maiorē qñtitatē qñ hēbit plato p eod
istātī ⁊ tñ i⁹ ē fñā plato nō erit tant⁹ qñt⁹
est sor. qz qñtāmcunqz qñtitatē hēbit sor.
tantā hēbit plato ⁊ eo⁹. ḡ plo erit tantus
qñtus erit sor.

Ad hec rñdet. Ad p⁹ qdā volūt qz
ar⁹ cludat qz cū positiu⁹ opabilr sum
pt⁹ sit notior cōparatiu⁹ nō pōt exponi p
opatiuū. s3 p aliā ppōem exponet idē i
portantē. vt ego sū tam fortis sic tu ex
poni sic ego sum fortis ⁊ tu es fortis ⁊
tu nō excedis me i fortitudine. rē. Dec
rñio nō placet qz dñat magr3. 3° alr
siue positiu⁹ ḡd⁹ sit notior opatiu⁹ siue cō
siue eq nō qz exponētes cōpati sūt sūpte
sūt notiores cōparatio ⁊ exponētes sūt sū
pte sūt notiores positiu⁹. ⁊ l3 ad h aliquā
exponēs sit min⁹ nō suffic qz oēs i⁹ sūt sū
pte notiores sūt. qz explicite dicūt qz ex
ponibil⁹ dñc iplicite. Ad affirmatiōem
negat cñā a p⁹ ad vltimū. pmo qz ē pñ
catū p⁹ ppōis illd tōle nō est subm seqñ
tis 2° qz positiu⁹ cōpabilr sūpt⁹ exponēs
cōparatiuū nō pbat exponibilr p cōparit3
sūt cōparatiu⁹ exponēs. positiuū nō pbat
exponibilr p positiuū. Ad 2° dñc mgr
i pñcamēt⁹ sūls qz si opatio fiat i abso
luto i⁹ pbatio t3 i at i rñpctio nō qz i ist
opatiu⁹ ḡd⁹ nō pñsuppōit positiuū i vtroqz
extrēoz ⁊ id 2° exponēs nō d3 eē i⁹ sum
m⁹ ḡd⁹ ē remissus. s3 i⁹ ḡd⁹ sum⁹ ē itēsus

ex pōit ḡ sic fm cū ḡd⁹ medi⁹ ē remissus
⁊ sum⁹ ē itēsus. ⁊ ḡd⁹ medi⁹ nō ē ita inten
sus sic sum⁹. ḡ rē. Cōsilt⁹ ad aliō dicit
qz i⁹ nō ē 2° exponēs binari⁹ ē magn⁹ hoc
magr in pñcamēto qñtitat⁹ i pñtate ad
quertentiā. Vt ḡ mgr i stat i h qz extrēa
debēt pñcipar i i⁹ i qñ sit cōparatio si d3 sic
exponi. siue qz cōparatio d3 fieri i abso
luto qñ nō ē i pñposito. s. i ist⁹. Alr pñt dñc ne
gan⁹ añs. Et ad pbatōez negat qz cñs sit
fñz p i⁹ pte ḡd⁹ sum⁹ ē remissus imo ē x
f3 calculatores qz ē i finitē intēsus. Ad ali
ud cōsilt⁹ cedit qz binari⁹ ē magn⁹. Aliē
n. cōcederet i⁹ qz binari⁹ sit minor tñā
rio rē. Ad 2° rñdet mgr in 24° ar⁹ se
cūdi dubij pñcipal⁹ qdrature cōceden⁹
añs. s. qz nō seqt n⁹ arguit ab exponibil⁹
ll ad exponentē qz añs nō est exponibile
s3 resolvable. p demōstratiua istātis i rñp
lis sic. In a istanti sor. erit maior platone ḡ
sor. erit maior platōe ⁊ tē añs sic expōit
In a istātī tā sor. qñ plato erit magn⁹ ⁊ i
a istātī plato nō erit tāt⁹ sic erit sor. i eod
iñstātī. ergo in a instanti sor. erit maior
platone sed h sor. erit maior qñ plato e
rit immediate expōit qz i finitē cōposit⁹ nō
exigit istās p sua xñficatōe ⁊ id cōcedit
qz sor. erit maior platōe ⁊ nūqz erit maiō
qñ erit plo. p⁹ ps pz qñcūqz sor. erit ita e
rit qz sor. ē maior platōe. ḡ rē. t3 cñā ex q
i⁹ ppō sor. erit maior platone ē singula
ris i finitē simplicib⁹. 2° pbat qz sor. nō
hēbit maiorē qñtitatē qñ hēbit plato ḡ
sor. nō erit maior qñ erit plato. t3 cñā an
tecedēs pbat qz sor. hēbit oēm qñtita
tem citra tripedalem. ⁊ oēm talem ha
bēbit plato ⁊ nō maiorē. ⁊ cōcedit eti
am qz sor. erit maiō platone. ⁊ tamē pla
to erit tant⁹ sicut erit sor. qz in quol3 in
stātī sor. erit maior platone. ⁊ in tota bo
za plato erit tant⁹ sicut erit sor. qñ rē.

Posset tñ alr dñc negando antecēdēs
s. qz nō sequatur. Ad pbatōem dñc qz
antecēdēs est falsum sicut ⁊ i⁹ sua expo
nēs plato nō erit tantus sicut erit sor.
Ad hec. n. qz i⁹ sit vera sor. est maior pla

tone nō solū regitur q̄ in quol; instāti
 bore future for. est maior platone. sed q̄
 in tota hora qd̄ est falsum q̄ in tota ho
 ra plato est tant⁹ sicut for. et magis etiam
 fatet. tunc iste due uertetur for. est ma
 for platone et for. ē maior q̄ erit plato.
 ista rñō ē crassior et magis palpabil. et.
 Utrum suplatius gradus exponi
 bitr pbetur. et.

Entra nibil q̄ p super/
 abundantiā aliq̄
 ruz dñ plurib⁹ uenit suplatiu⁹
 grad⁹ est huiusmodi. q̄ nō uenit plurib⁹
 tūc vltra nō pōt exponi p negatiuā com
 patiu. t3 cñā q̄ tūc posset cōuenire plu
 rib⁹ vt p3. Cōfirmat q̄ fm grāmā
 cos suplatiuū est illud qd̄ ad plures sul
 generis comparatōibus supponit q̄ nō
 uenit plurib⁹. t3 cñā. tūc vltra q̄ nō ex
 ponitur p negatiuā cōpatiu. p3 cñā. q̄
 ex opp⁹ cōtis segtur opp⁹ antis. 2° se
 gtur q̄ ego sum sapiētior istis. q̄ sum sapien
 tissim⁹ istoz. cñs est ipossibile q̄ se
 gtur ego sū sapiētior istis. q̄ sum sapien
 tissim⁹ istoz demonstrādo idē p li istis
 et istoz tenēdo suplatiuū positiue. q̄ eod
 mō exponit cōpatiu⁹ et suplatiuū positi
 ue sumpt⁹ assumptū. pbat et pma ps de
 ducit sic ego sum sapiētior te et deo ego
 sū sapiētior istis q̄ sū sapiētior istis per li
 istis demonstrādo te et deū. cñā t3 a con
 uertibili ad cōuertibile. et anis est magis
 in capto de cōpatiuo. 2° ps pbat q̄ dī
 ctoriū est falsum. f. ego sum sapiētissim⁹
 istoz. q̄ 3° exponēs est falsa et non aliq̄
 istoz est ita sapiēs sicut ego q̄ dīcto
 riū est ver⁹. f. aliq̄ istoz est ita sapiēs si
 cut ego. q̄re et. 3° sic nō sequitur tu es
 fortis et asini sunt fortes et nō aliq̄ asin⁹
 est ita fortis sicut tu. q̄ tu es fortissimus
 asinoz. q̄re. cñā t3. anis pbat sic. q̄ anis
 est ver⁹ vt p3. et cñs falsus. q̄ siq̄ te esse
 de numero asinoz.

Ad hec respōdet. Ad p̄mū dñ q̄ su
 platiū pōt sumi dupl̄r. f. positiue et ne
 gatiue. positiue sumpt⁹ dñ p supabūdā

tiam cum sumat p excessum aliquorum.
 negatiue aut sumpt⁹ nō dñ p supabūdā
 tiam cū sumat p nō excedi ab alijs et nō
 p excedere alia. et sic pōt uenire plurib⁹
 et sic sumit q̄n exponit p negatiuā com
 pati. Ad cōfirmatōez simplr. Ad 2°
 negat assumptū. f. q̄ segtur illud q̄ ego
 sum sapiētior istis. et tamē nō sum sapiē
 tissim⁹ istoz tenen⁹ suplatiuū positiue.

Ad pbatōem cū dñ. ego sū sapiētior
 te et deo. q̄ ego sum sapiētior istis. Dñ q̄
 eo mō q̄ tenet illud copulatū te et deo eo
 mō tenet li istis. si tenet diuisiue vbiq̄
 ambe p̄pōnes false sunt. pma. n. equalit
 but copulatiue false. ego sū sapiētior te
 et ego sū sapiētior deo. 2° h3 hāc etiā ex
 ponētem falsam. et nō aliq̄ istoz est ita
 sapiēs sicut ego. Si xō vbiq̄ tenet col
 lectie ambe x̄c. pma. n. isto cōcedit magi
 ster et 2° ēt x̄a est cui⁹ 3° exponēs d3 cē
 in nūero plurali. et isti nō sunt ita sapien
 tes sicut tu et de⁹ et x̄a est q̄ dīctoriū
 falsum. f. isti sunt ita sapiētes sicut ego.
 q̄ segtur. q̄ iste ē ita sapiēs sicut ego vt
 vlt m̄gr Et cōfir dīcedo. sū sapiētissim⁹
 istoz istoz pōt teneri collectiue et diu
 siue. pmo⁹ est x̄a 2° falsa et exponit p̄
 cise sicut dictū ē de cōpatiuo. Si tñ vel
 les q̄ li istis solū teneret diuisiue in illa
 Ego sū sapiētior istis negaretur tūc ista
 cñā. Ego sū sapiētior te et deo. Ad ter
 tiū dīcūt grāmāci q̄ i⁹ tu es fortissim⁹
 asinoz h3 sit cōgrua tñ siq̄tio ē fta q̄ siq̄
 ret te eē de nūero asinoz et cñr h3 eos dñ
 q̄ tal pbatō valida ē vbi recte facta est
 opatio suplatiuū q̄ d3 fieri inē refectus dē
 gñis solū. Uel alr dñ q̄ illa est x̄a Tu
 es fortissim⁹ asinoz et negat q̄ significz
 te esse de nūero asinoz q̄tū ad naturam
 p̄p̄iam et.

Utrq̄ differt aliud et nō idem exponā
 tur vt dicit magister.

Entra nō seq̄ tu es nō
 idē chī. q̄ tu es
 et chī ē et tu nō es chī q̄ pbatō
 mala. cñā t3 anis pbat q̄ anis ē ver⁹ et cñs

falsum. q^d antecedens sit verum probatur sic. tu nō es idē chimere & tu es g^o tu es nō idē chimere. t3 cōtra a negatiua de p^rdicato finito cū cōstātia sibi ad affirmatiua de p^rdicato infinito & a nō ē v^ez vt p3 g^o & cōs. q^d aut cōs sit flm. p3. qⁱ i^o expo/ nēs ē flā. f. cbi^a ē. 2° sic nō seq^r Tu fuisti & asin^o fuit qn^o tu fuisti & tu nō fuisti asin^o g^o tu differebas ab asino. g^o & c. cōtra t3. a nō pbat. qⁱ a nō ē x3 vt p3. & c. nō ē fl3. pbat qⁱ seq^r tu differebas ab asino. g^o tu differebas ab asino & ab i^o asino. & sic d^o singul^o asinis q^d fuerit qd^o ē fl3 qⁱ mlti fuerit asini cōrupti a nō qⁱ tu fuisti a qb^o tu nō differebas. qⁱ alietas nō cadit nō si it^o ea qⁱ s^o s^o sic. nō seq^r for. senex nō d^o a seipso puero. g^o for. senex & for. puer ē & for. senex nō ē for. puer. g^o & c. cōtra t3. a nō pbat. qⁱ a nō ē x3 vt p3 p^o p^o. & c. nō ē fl3 qⁱ si illa ē x3 for. senex ē. illa ē flā. for. puer ē. & c. Et si d^o q^d d^o a p^r capl^o dupl^r. f. positie & negatie p^o log^r mag^r. & sic ponit extrēa eē sil. & sic log^r p^o. & sic negat t^m vnu ext^r mū ab alēo siue sil^o sint siue nō. Cōtra qⁱ p^o. nō p^r itelligē nētiue. qⁱ ois r^olo regrit duo extrēa eē sil. f3 d^o a ē r^olo quocūq^o accipiat siue positie siue negatie. g^o regrit duo extrēa sil^o cōtra nō cū mior^o. malor^o pbat. qⁱ si sit r^olo suū s3 ē. & si b^o ē suū cōm^o ē. & qⁱ cōm^o s^o sil^o nā f3 p^o m^o i^o p^rdicamēto r^olōis g^o qⁱ libet relō regrit extrēa eē sil. f3 cū d^o a & alietas sit r^olo qdā g^o alietas regrit extrēa eē sil. f3 for. senex & for. puer nō s^o sil^o g^o nō b^o d^o for. senex differt a for. puero. Ad h^o r^ondet. Ad p^o distinguo illā. tu es nō idē cbi^o qⁱ v^o totū p^rdicatū ē ifini tū v^o solū p^o ps. si p^o ccedo qd^o nō seq^r tu es nō idē cbi^o. g^o tu es & cbi^o ē. & c. qⁱ li nō idē cbi^o nō pbat p^r exponētes sic differt. qⁱ nō ouertū ista nō idē cbi^o & dif ferēs a cbi^o put li nō ifinitat totū. Si x^o 2° nētur q^d nō seq^r tur. Et ad pbatōem n^o qⁱ a nō sit x3. imo ē fl3 sic cōs. Et ad pbatōem nētur cōtra ista tu nō es idē cbi^o & tu es. g^o tu es nō idē cbi^o accipiendo li nō

put ifinitat p^rte. nec arguit tūc a nētua de p^rdicato finito ad affirmatiua d^o p^rdicato ifinito tōli vt itelligit reg^o. Si x^o li nō ifinitat to^o ccedit cōtra. f3 nō cō po^o

Ad 2° nētur cōtra. & d^o ccedit^o a nō. f. q^d nō seq^r qⁱ nō arguit ab exponētib^o ad expoita. qⁱ 2° exponēs d3 eē ista. & asin^o fuit qn^o tu fuisti. & nūq^o fuit asin^o qn^o tu fuisti. modo hec ē flā. h^o ē r^olo mgr^o. Vel breuit^o dicat qⁱ 2° exponēs d3 eē i^o & asin^o fuit solū qn^o tu fuisti. g^o & c. & ista ē flā. Ad 3° d^o sicut ibi. Ad replicā d^o qⁱ ois r^olo regrit extrēa esse sil^o fm^o rōes referēdi siue qⁱ tū ad depēdētiā qd^o ides ē nō aut ois relatio regrit exterema eē sil^o actu. qⁱ pri^o & posteri^o sūt correlatia l3 nō sil^o existāt actu & ita i^o ppositō & c.

Utz nō exclusionis vt li t^m & p^rcise pbetur exponibiliter.

Entra nō seq^r p^rcise si cut ē aliq^o ppō sig^r. g^o sicut ē aliq^o ppō sig^r. & nō alr^o qⁱ sicut ē aliq^o ppō sig^r. & t^m arguit d^o bite g^o pbatio mala. cōtra t3 cū mior^o. malor^o pbat. qⁱ a nō ē v^ez & cōs fl3. qⁱ a nō sit v^ez pbat sic p^rcise sicut ē ppō x3 a si g^o. & ois ppō x3 ē aliq^o ppō. g^o p^rcise sicut ē aliq^o ppō sig^r. qⁱ cōs sit fl3. pbat qⁱ 2° exponēs ē flā cū d^o d^o d^o d^o sit v^ez. f. alr^o qⁱ sicut ē aliq^o ppō sig^r qⁱ alr^o qⁱ sicut ē p pō flā sig^r. g^o alr^o qⁱ sicut ē aliq^o ppō sig^r t3 cōtra ab inferiori ad suū sup^o. & a nō est v^ez. g^o & cōs q^re. & c. Cōfirmat qⁱ nō seq^r sicut ē qⁱ l3 ppō sig^r & nō alr^o qⁱ sicut ē qⁱ l3 ppō sig^r. qⁱ a nō ē v^ez & cōs fl3. qⁱ cōs sit fl3 pbat. qⁱ seq^r p^rcise sicut ē qⁱ l3 ppō sig^r. g^o qⁱ l3 ppō ē x3. t3 cōtra de qⁱ cū qⁱ p^rdicat diffi^o & diffinitū. diffi^o aut p^o pōis x3 ē sig^re p^rcise sicut ē. g^o si hec diffi^o sig^re p^rcise sicut ē x3 affirmat de qⁱ l3 p^o pōe. g^o h^o diffinitū. f. ppō x3 d3 affirmat de qⁱ l3 ppōe. qⁱ a nō sit x3 pbat. & p^o p^o ps qⁱ qⁱ l3 ppō x3 sig^r sicut ē vt p3. & qⁱ l3 flā sicut ē. l3 nō p^rcise sicut ē. vt h^o ē asinus sig^r hoies eē al^o. g^o qⁱ l3 ppō sig^r sicut ē & altera ps pbat. f. nō alr^o. qⁱ sicut ē qⁱ

l3. ppō sīgt. q. dīctoriū ē fl3. s. alr q̄ si
 cut ē q̄l3. ppō sīgt. q. seq̄. ppō x̄a ē p.
 pō. g. p. pō x̄a alr q̄ sicut ē sīgt qd ē fab
 sū. 2. sic nō seq̄. Exclūsū ē exclūsū r
 nībīl nō exclūsū ē exclūsū. g. tū exclūsū
 ē exclūsū. q. aīis ē vez. vt pz r cōis flm
 q. īplicat. pbat. Quīslz exclūsīue affir
 matiue subz īcludit r oppositum sub
 lectuz excluditur. sed li exclūsū ē sbm
 r li nī exclūsū ē oppositū sbz. g. exclūsū ī
 clūdō īplicat. qre rē. Itē cū cuiusclz excludi
 siue affir p̄dicatū dicat d sbo r remo
 ueat ab op° sbi. s. p̄di dī tā d sbo q̄ d
 opp° sbi. g. ē f. mior. pbat. q. o° sbi ex
 clūdī. g. p̄ctm rificat de opp° sbi dō
 firmat q. nō seq̄ flm r h vez dīcunt
 demīan. p li h īstās dō ē. r nībīl nō fl3
 r h vez dīcūt. q. aīis ē vez. r cōis fl3.
 q. aīis sit vez. p p̄ pte pz. pbat. p 2. q.
 dīc° ē fl3. s. aliqd nō fl3 r h vez dī
 cūt. q. seq̄ q. duo x̄a dīcūt q. aut cōis
 sit falsū. pbat q. seq̄ tū fl3 r h vez dī
 cūt. g. oīa dīcētīa sē falsū r h vez. t3
 cōia ab exclūsīua ad vlez dī finis trāspo
 sitis. cōis ē fl3. g. r aīis. Itē nō seq̄ tū nī
 oīs hō ē alb°. g. nō oīs hō ē alb°. q. casu
 possibīlī posito aīis ē vez. r cōis flm. q.
 ponat q. oīs hō sit alb° tūc cōis ē fl3 cū
 dīctoriū sit vez. s. oīs hō ē alb°. q. aut
 aīis sit vez. pbat. q. seq̄ oē albu3 ē nō
 oīs hō. g. tū nō oīs hō ē alb°. t3 cōia ab
 vli affir ad exclūsīuā dī finis trāspōsit
 r aīis ē vez. g. r cōis. 3. sic nō seq̄ tā
 tū. i2. sūt aplī ergo. i2. sūt aplī r nā nī. i2.
 sūt apostoli. q. aīis ē verū vt pz. r cōis
 fl3. q. r pz ē fla. s. nā nō. i2. sūt aplī. q. dī
 ctoriū ē vez. s. aliq̄ nī. i2. sūt aplī. q. pter
 r paulus sūt aplī r sūt aliq̄ nō. i2. Cō
 firmatur q. nō seq̄ for. r bzu. nō dīffer
 nūcro r for. r bzu. nō sē nī dīfferētes nu
 mero. g. for. r bzu. tū dīfferūt numero.
 q. aīis ē vez r cōis falsum. q. aīis sit x̄3
 p p° parte pz. p2. pbat q. o° ē falsū. s.
 for. r bzu. sē nō dīfferētes numero q. se
 quitur. g. for. r bzu. nō sē dīfferētes qd
 ē falsū3. q. cōis sit fl3 probat. q. seq̄
 for. r bzu. dīfferūt spē. g. falsum ē q. tū

dīfferūt numero. Itē pōt argui q. i° nō
 est vera. species predicatur de pluribus
 dīfferentibus numero tantum. r tū 2.
 exponens est falsa. qre. rē.

Ad hec respondetur. Ad p° negatur
 maior. s. q. non seq̄tur. Ad pbatōnem
 nētur q. aīcedēs sit verum imo ē falsū
 sicut cōsequēs quod ex i° aīcedēte seq̄
 tur q. q̄l3 ppositio est vera sic arguen.
 sicut est aliqua ppositio sīgt r non aliē
 q̄ sicut est aliqua ppositio significat. g.
 omnis ppositio est vera tenet cōsequē
 tia. q. oppositum cōsequētis nō stat cū
 aīcedēte. s. q. aliqua ppositio nō sit
 x̄a s3 falsa q. sequit aliqua ppositio ē
 falsa g. alr q̄ sicut est aliqua ppositio
 significat q. est contradictorium 2. par
 tis aīcedentia. iō rē. Ad ppositum
 redcundo cum tu probas aīcedens ē
 verum nētur consequentia q. arguitur
 ab inferiori ad suum superius cū dōcō
 hīte viz nētōis pposita cuiusmōi ē iste
 tū p̄cise iō nō v3. Ad cōfirationē
 nētur q. nō seq̄tur. Et cū arguis q. aīis
 ē vez r cōis falsū nētur q. cōis sit fl3 im
 mo ē vez sicut aīis. Ad probatōz cū
 dīcis seq̄tur q. q̄libet ppositio ē x̄a nē
 tur. r cū tu probas q. de q̄cūq̄ dīcī
 dīffī r dīffīntū conce. s3 significare p
 cī sicut est ē dīffī ppositiōis vere
 conc°. ergo de quocūq̄ dīcī. i° dīcitur
 ppositio vera conce r ideo nē istam
 quēlibet ppositio significat p̄cī sē
 est ex qua sequeretur q. quēlibet propo
 sitio esset vera. licet concedam ipsam p
 cī sicut est quēlibet ppositio signifi
 cat. Ad secundum dicunt quidam q.
 illa ppositio tantum exclūsū est ex
 clūsū est impossibīlis quia īplicat
 contradictionem. sequitur enī ex ipa
 q. nībīl non exclūsū est exclūsū r
 aliqd non exclūsū est exclūsū. p̄
 ma pars patet quia est secunda expo
 nens eius. secunda probatur quia cuius
 libet exclūsīue affirmatiue oppositum
 subiecti excluditur. Sed non exclu
 sū ē op° subī g. nī exclūsū excludit. r t3

dicunt. qd si non sunt exponētes s3 d3 addi
 3^a exponēs. s. nō exclusū est exclusū. 7 tē
 exponēs implicat sicut exposita. qre rē.
 Magr aut alr respōdet in 7° arg pīmi
 dubij qdrature negādo assumptuz. s. q
 nō segtur. Ad pbatōem negat qd oīs sit
 falsum. Et ad pbatōem cu3 dicit qd ipli
 cat negat. 7 cū tu pbas sic. Quisq3 exclu
 siue affir subm̄ includit 7 oppositū subī
 excludit s3 si exclusum est subm̄. s3 si ex
 clusū est op^m subī. g. exclusū includitur 7
 nō exclusum excludit. nētur oīa. s3 seg
 tur. g. si nō exclusū ē exclusū. 7 hāc oc
 q3 stat mātr. nego tñ istā. nō exclusū est
 exclusū. q3 stat formatr. Sitr ccedo istā
 li exclusū includit. negat tñ illa. exclusū
 includit. Et ad aliā pbatōem negat qd p
 dicatū istī^o exclusiue verificet de oppo
 sito subī. Et cū arguis q3 oppositum
 subī excludit. g. p̄dicatum xificat d op
 posito subī. negat oīa. Nō. n. verificat
 de opposito subiecti. sed de illo tmino
 oppositū subī q nō est op^m subī sed li n̄
 exclusū est op^m subī p̄pterea d3 sic argui
 Exclusum est exclusū 7 nō exclusū ē ex
 clusū ergo p̄dicatū xificat de opposito
 subī cceditur oīa. sed negat minor tan
 q3 iplicans d̄dictōem. Ad cfirmatōez
 ccedo qd nō q3 2ª exponēs nō bñ sumit
 sed sic d3 accipi in plālī cu3 subiiciatur
 tmin^o plīs nūerī vel equalens dicendo
 sic. 7 nulla nō falsum 7 h̄ vep̄ d̄dicūt q ē
 falsa q3 opposita ē x̄a. s. aliq nō flm̄ et h̄
 vep̄ d̄det. Et ad aliud cū dī q nō sequit
 tñ nō oīs hō ē alb^o g nō oīs hō est alb^o
 ne^o imo segt. sed pp. pbatōem quā facia
 qro quō tenet li nō aut ifinite aut nega
 tiue. si negatiue aīs ē flm̄ sic oīs 7 ad p
 batōem ab vli de terminis trāspōsit ad
 exclusiua dī q non valet oīa q3 exclusi
 ua ē negatiua. Si x̄o tenet ifinite. dicit
 tur q aīs est vep̄ sic pbat ar^o. sed nego
 qd oīs sit flm̄ q3 illa nō oīs hō est alb^o ē
 affirmatiua ex q tenet ifinite. 7 valz tñ
 si dicerē. Ens nō oīs hō est alb^o d̄dic illi
 cū li nō teneat ifinite 7 nō negatiue.

Ad 3° dī q qñ nō exclusiōis cadit su
 pra tminū nūeri plālīs q nō d3 pbari p
 negatōem ifinitatē s3 notā plālītātis. 7
 iō i^o tñ 12 sūt apli. d3 sic pbari 12 sūt 7 nō
 ples q3 12 sūt apli. g. rē. Ad cfirmatōez cōit
 dī negat^o q nō segtur. Et ad pbatōem
 dī q oīs est vep̄ sic aīs. Et cū tu pbas
 oīs ē flm̄ sic. Illa differūt specie g flm̄
 est q tñ dñt nūero. negat oīa 13 vale
 at g falsum est q dñt tñ nūero. conce
 dunt g istam tñ dñt numero. 7 negant
 istā illa tñ dñt nūero Ego aut clar^o rñ
 derez q d3 exponi sic for. 7 bru. dñt nu
 mero 7 for. 7 bru. nō dñt plusq3 nūero
 g for. 7 bru. dñt tñ nūero siue ergo for.
 7 bru. dñt tātū numero qd p̄odem ha
 beo. Qñ. n. nō exclusiōis cadit s li dñt
 nūero. l dñt specie gñe d3 exponi p pl^o
 q3 siue ē nō exclusiōis mediet inter
 illa dicen^o dñt tñ numero rē. q3 sensus
 cōis taliū p̄pōm est i^o q declarat p talē
 exponētem. 7 tūc ad formā argumētī cō
 cedit qd nō segtur. q3 si nō sūt x̄e expo
 nētes. Magr aut posuit vltiorem modū
 7 p hoc p3 quō potest dici q in illa spēs
 est q p̄dicat de plīb^o differētib^o nūe
 ro tñ li tñ cadit supra differentib^o nūe
 ro vel s li nūero 7 d3 exponi sic. h̄ p̄dica
 tur de plurib^o dñtibus numero 7 non
 p̄dicat de dñtibus plusq3 nūero. g rē.
 et i^o exponen^o d̄ffini^o spēs nō ouenit ge
 neri. hic modus clar^o est.

Utrū d̄cōes exceptiue p̄ter p̄terq3 7
 nisi p̄bent exponibīlīr.

Quoniam nō segtur. for. n̄
 excipit. 7 oīs hō
 nō for. excipit. g oīs hō p̄et for.
 excipitur. g rē. oīa tenet. aīs p̄batur ga
 casu possibili posito aīs est veruz 7 oīs
 falsum vt ponat q for. nō excipiat a cur
 su q3 currat 7 oēs alij hoīes excipiātur
 a cursu q3 nō currāt tunc aīs est vep̄ vt
 p3 7 oīs flm̄ est. q3 segtur d̄dictio. q3 seg
 tur q for. excipit 7 qd for. nō excipit.

2^a ps deducit sic. oīs hō p̄ter for. exci
 pitur. g for. nō excipit. 73 oīa ab expositi

ta ad vnā suā exponētem. pma. pbat sic
q: in oī exceptiua affirmatiua ps ex ca/
pta excipit. for. est ps extra capta. g. for.
excipit. 2. sic nō legitur. tu scis oēm p/
pōem pter a. r nō imēdiate an istās pns
scuisti oēm ppōem pter a. ergo tu inci/
pis scire oēm ppōnem pter a. ergo rē. t3
cōia. anis. pbat. q: casu possibili posito
anis est vez r cōis flm. q: ponat q: scias
oēm ppōem pter a r q: imēdiate ante in
stās pns scuisti a r imēdiate p^o instans
pns scies a. tūc p3 q: anis ē x̄m. q: cōis sit
falsū pbat. q: segtur tu incipis scire a.
cōis ē cō casu. r t3 cōia ab exceptiua ad al/
terā pte exponētē. tūc a sit optie sequit
tu pmittis mibi oēm denariū pter a. er/
go tu pmittis mibi a. r ita v̄r in pposito
l' dēt cā d̄sitatis. 3. sic nō segtur. for.
dic x̄m r n^o hō nō for. dic x̄m. ergo nll^o
pter for. dic x̄m. ergo rē. t3 cōia. anis. pba/
tur. q: casu possibili posito anis est x̄m r
cōis flm. q: ponat q: for. dicat tūc istam
de^o est. tu x̄o dicas. istā n^o hō pter for. di/
cit x̄m. r vos sitis omnes hoīes loquē/
tes. q: anis sit x̄m. pbat. p pma pte p3. p
2. pbat. q: si nō da op^o. f. q: aliq̄ nō for.
dicit x̄m. r cū n^o ali^o loq̄tur nisi tu. g. tu
dicis x̄m. sed tu dicis q: n^o pter for. dic
x̄m. g. ita est q: n^o pter for. dic x̄m g. tu n̄
dicis x̄m. ecce q: op^o 2. p̄tis an̄tis ipli/
cat g. falsum. r cōis 2. ps an̄tis est x̄a. q:
anis sit flm. pbat. q: si nō da o^o q: sit x̄m
r segtur q: ut flm. q: segtur aliud ē x̄m
g. s̄gt sicut ē. sed s̄gt q: n^o hō pter. s̄gt
dicit x̄m. g. ita ē q: n^o hō pter for. dic x̄3
g. tu nō dicis x̄m. r non dicis nisi cōis. g.
cōis nō est x̄m.

Ad hec r̄ndetur. Ad p̄mū dicūt qdaz
q: exceptiua illa oīs hō pter for. excipit
claudit d̄dictōem. iō cōcedūt q: nō seq̄t
sed nō d3 sic exponi vt arguis. s3 sic. for.
nō excipit. r oīs hō nō for. excipit. r for.
excipit g. oīs hō pter for. excipit. r tunc
anis iplicat d̄dictōem sicut cōis. Magr
alr r̄ndet. iō. arg p̄mū. dubij qdrature ne
gando anis. f. q: nō seq̄t. Et ad pbatōem

negatur q: cōis. sit falsum imo est veruz
sicut anis. Ad pbatōem nētur q: seq̄t
d̄dictio. cū dicis q: seq̄t q: for. excipitur
nētur. Ad pbatōem. in oī exceptiua affir/
matiua ps ex capta excipit. sed for. ē ps
ex capta. g. for. excipit. nēt cōia. s3 bñ se/
gtur. g. li for. excipit. r illa stat sit q: for.
nō excipit r li for. excipit. q: i miori for.
supponit māl̄r cū d̄r for. ē ps ex capta.
qm li ps ex capta est tūc 2. int̄dōis vel
ipōis. Ad 2. r̄ndet magr in. 24. ar g
pncipal' dubij negā^o anis. f. q: n̄ legi. Et
ad pbatōem nētur q: cōis sit flm. imo ē
x̄m sicut anis. r ad pbatōem nētur cōia.
nec arguit ab exposita ad vnā suarū ex/
ponentiū. q: i^o nō est exponibil' nec. pba/
bilis rōe dictōis exceptiue s3 rōe ic̄ptō
nis est ipsa cāl̄r i f̄ceda. Ad s̄tem d̄r
q: nō est ad ppositū q: i^o. tu pmittis oēs
denariū pter a nō h3. pbatōem q: nō con/
uertat cū pbatōe dictōis exceptiue q̄lit
nō est in ppo^o. r ita p3 q: aliqua ē excepti/
ua. ppa affir^o q: nō est alicuius sue expo/
nētis illatiua. Ad 3. d̄r qren^o an ista
ppo^o n^o hō pter for. dicat x̄m s̄gt p̄clse i
casu an nō. si sic nō admittit. q: ē isolu/
bile simplr. Si x̄o nō ponat p̄cl' admit/
to casu. r ccc^o anis. f. q: n̄ seq̄t. nēt tū cōia
f. q: pbatō sit mala. q: cōis nō ē exponi/
bile cū significet ipo^o. f. q: n^o hō pter. for.
dicat vez. Et ccc^o q: anis ē vez r cōis fl3
Utz. nō reduplicatōis inq̄tū probe/
tur exponibiliter.

Entra nō seq̄t. Ens in
q̄tū cōis ē sc̄m in
metaphica. g. ens ē cōis r ens ē s3
meta^o. r si aliqd ē ens illud ē subm me/
tha. g. pbatō mala. t3 cōia. anis. pbat. ga
anis est x̄m vt p3 r cōis falsū. q: 3. expo/
nēs ē falsa. f. si aliqd ē ens illud ē subm
met^o. q: ē vna d̄dictōal' cui^o o^o cōis stat
cū ante. 2. nō seq̄t for. ē for. r for. ē r/
sibil'. r si aliqd ē for. illud ē risibil'. g. for.
inq̄tū for. ē risibil'. q: anis ē x̄m vt p3 et
cōis falsū. qd. pbat. q: segtur for. inq̄/
tū for. ē risibil'. g. for. x̄m. q: for. est risi/

billis. t3. cōia a' ouertibili ad ouertibile. s3
cōis ē flm. g. a'ns. q' cōis sit fallum. pbat
sic. q' oē qd cōpetit alicui fm q' ipm cō/
petit sibi pmo p plm pmo posit. s3 risibi
le. nō cōpetit pmo for. imo hōi. q' for. per
hōicm. g. nō cōpetit sibi fm q' h'3. cōia t3 i
baroco r a'ns p3. 3. sic. nō seqt aial in/
qstū aial nō est asin'. g. aial ē al' r aial nō
est asin'. r si aliqd est aial illud nō ē as/
nus. q' a'ns ē x'm r cōis flm. q' cōis sit fl3
p3. q' 3. exponēs est falsa. s. si aliqd ē al'
illud nō est asin'. q' o' cōis stat cū ante
ista. n. stat sit. aliqd ē aial r illud ē asin'.
q' a'ns sit x'm pbat. q' aial inqstū aial ē
asin'. vel aial inqstū aial nō ē asin'. s3 n
ē o' p'mū. q' falsū ē vt p3 p exponentes.
g est o' secundum.

Ad h' r'ider. Ad p'mū d' q' il inqstū
pōt sumi duplr. s. specificatiue r rdupli/
catue. mō ista p'pō ens inqstū ens ē s3
in metaphica ē vera tenēdo specificati
ue solū nō aut reduplicatiue tūc nō h3 p
bari p exponentes sed sic. Ena sub rōc q
ens est sub n' in meta'. g. ens inqstū ens
est sub n' in meta'. Ad 2. nego assu/
ptū. s. q' nō seqtur tenēdo inqstū rdupli/
catue. Et vltra cū dicis cōis ē flm nēf.

Ad pbatōem cū d' for. inqstū for. ē rī
sibilis. g. for fm q' for. est risibil' cōcedo
cōiam sit tenēdo fm q' reduplicatiue n
aut specificatiue. Et cū dicis q' cōis ē fl3
q' qd cōpetit alicui fm q' ipm competit
sibi pmo. D' q' x'm est tenēdo li q' speci
ficatiue nō aut reduplicatiue. Ad 3.
nego assumptū. s. q' nō seqtur. Et ad p/
batōem nego. q' a'ns sit x'm imo est falsū
sicut cōis. Et ad pbatōem cū tu queris l'
aial inqstū aial non est asin'. Dico q' nec
sic nec sic. vtraq. n. est falsa. Et si dictū ē
q' de quolz d' alter. d' dictoz incōple
rorū r de nullo ambo sit dicitur sed asi
nus r nō asin' sūt d' dictoria incōplexa. g.
aial inqstū est asin' vel nō asin'. D' q' il
lu d' pncipiū indiget. 6. limitatōib'. p'ma
de quolz t'mino singulari. q' de termino
cōi possunt ambo x'ficari q' hō est alb'

r est nō alb' 2. simplicet q' de aliquo cō/
plexo n' x'ficat. r posito q' for. sit niger
flm est q' for. albus sit currens. r sit flm
est q' for. alb' sit nō currens. 3. supponē
te p aliq qd est. q' alr nullū x'ficaret. nā
te nō exiite nec tu es currens nec tu es nō
currens. 4. mediante h' x'bo est d' pnti
q' mediate x'bo de pterito vt de futuro
nō o3 vt h' dem'ando instās p'ns fuit ac
accidēs l' h' fuit nō accis. 5. r de nll'o
ambe sit diuifue sumpta q' collectiue
pnt sit verificari tenendo q' totū sit sue
pres. vt dato q' vni' sicuti medietas sit
alba r alia nigra. tūc h' scutū est albus et
nō album tenēdo li r collectiue. 6. si
mul q' successiue possunt x'ficari. vt si
for. esset albus r postea niger post h' eēt
x'a. for. est alb'. deinde h' esset x'a for. nō
est albus. Ad p'pō redeūdo deficiūt
due p'me additiones sō nō seqtur.

Utz imē p'bet expōibit' sic d'c magr.

Entra non seqtur post
hoc tu eris r n'

erit instās post h' qn inē illud et
hoc tu eris g immediate post h' tu eris er/
go. pbatio mala. cōia t3 a'ns pbatut quia
a'ns est v'p vt p3 r cōis fallum. pbatut.
q' seqtur immediate post hoc tu eris. g. a'ns
hoc oē instās futurū tu eris t3 cōia a con
uertibili ad ouertibile. r cōis est fallum.
g. r a'ns. q' cōis sit flm pbat q' cōis ē vna
p'pō resolubil' rōe illi' t'mi cut' vna re/
soluētū est falsa. q' resoluit' sic. tē tu er/
r tūc ē l' erit oē instās futurū. g. a'ns oē in/
stās futurū tu eris. q' q'ro qd p li tūc de/
m'at aut istās p'ns aut futurū. si p'ns p'
r solūēs ē fla q' istās p'ns nunq' erit. Si
dm'at futurū istās 2. ps ē fla. q' q'cūq' i
stati futuro dato inf illō r istās p'ns erit
istātia q' q'bz erit a'ns istās futurū datuz
g illō n' ē n' erit a'ns oē istās futurū. 2.
sic n' seqt p' h' totū spatiū erit rpletū acf
r n' erit istās p'ns p' h' qn inē illō r h' to
tū spatiū erit rpletū acf. g. imē post hoc
totum spatiū erit repletum acf quia
casu possibili posito antecedēs ē x'm r

cōs fuit. q. pōat q. sint duo lapides mo-
 lares q. vn' sit supposit' alii z supior
 lapis icipiat leuari eq. ab oi pte i h istā
 ti ab aliq potētia z sit a ps circūferētia
 lapidis c media b x o mediās iter a z c.
 tūc aūs ē vez. vt pz q. alr daret vacuū
 Q. cōs sit f. z pbat q. segt imediate p'
 h erit spatiū repletū acre g eq p' aer cū
 cūferētia dūēit ad b pūctū z ad c. cōs ē
 f' q. p' vēit ad p. p. in quū q. ad rēotū. p'
 bat cōa q. si nō da o. f. q. nō eq p' vēit
 z c. g p' vēit ad b. sit g istā f i q vēit ad
 b z nō ad c. z sit g istās i q vēit ad c segt
 q. dabit vacuū in b. z c i toto tpe me'
 in f z g qd ē ipossibile. 3° sic segt da-
 ta ista expositiōe q. aliq xpian' vtputa
 soz dūcūt ad mortē erit sū saluat' z dā-
 nat' aut nec saluat' nec dānat' erit: h at
 ē ipossibile pbat tū cōa z pono q. soz.
 viuāt qnq gita ānos z dīdo illud tps i p-
 tes pportioales. pportōe dupla minor/
 b' tnatīs ad p. mū istās nō cē ei' z volo
 q. i q. z pte iparī peccet mōtalr. i q. z x o
 pte pī sit absolut' ab oi pco pp otritōez
 quā hz z sim' nē i p' istāti nō cē soz. z ar-
 guit sic z qro an soz. sit saluat' vt dāna-
 tus. si nec sic nec sic hēo vna pte. f. q. n'
 erit saluat' nec dānat'. Si dīc q. ē sal-
 uat' tūc f c. nō pp aliō ē saluat' nisi q. i
 mediate an h fuit absolut' ab oi pco. z
 iō v' cē mortu' cū absolutōe. Sz a f. p
 bo q. ē damnat' q. imediate an h pecca-
 uit mortāl. iō v' cē mortu' cū pco mor-
 tali pbat q. imediate an h peccauit mō-
 talit p exponētes suas q. xē fē vt pz. Et
 ēr. pbat alr sic. imediate an h fuit aliq
 ps ipar. sz qnq q. fuit aliq ps ipar mor-
 talr peccauit. g imediate an h peccauit
 mortāl. Si x o dī q. ē dānat' a f. pba-
 tur q. ē saluat'. Itēz pōt pbari q. aliq d
 corp' ē albū z nigr sit ponēdo cōsimilez
 casū. f. q. i oi pte iparī isti' hore sit nigr
 z in oi pī sit albū. z sim' i vlt' istāti hore
 z arguit sic imediate an h fuit albū. g n'
 ē albū sūr imediate an h fuit nigr g nē
 nō ē nigr pbat pma cōa z sūr 2^a pbat

imediate an h fuit nigr i fuit' ppiq ad
 h fuit nigr t3 cōa q. l' ppos dūertunt
 tē vltra ifinitū ppique ad h fuit nigr. g
 nē ē nigr. pbat cōa q. cū q. cūq. mutato
 regrat cētū z dēfinatū tps nō fuit muta-
 tū illd corp' q. nullū cētū tps mediat g
 ē nigr z sūr. pbat aūs p' cōie q. imedia-
 te an h fuit pī ipar. sz i q. cūq. pte ipi fuit
 nigr g imediate an h fuit nigr. cū sūr p
 pbat alfa ps zc. Itē p simle casū pōt p
 barī q. cadē. ppō ē x a z falsa aut nec x a
 nec falsa querēdo in vlt' istāti hore an
 sit x a vel falsa. Et arguit vt supra.

Ad bec rīdet. Ad p^m negat aūs. Ad
 pbatōnez ne' q. cōs sit falsū imo ē x m
 sic aūs. z cū tu arguis imediate p' h tu
 cris. g imediate an oē istāi futuz tu eris
 nē cōa q. l' cūq. teneat li an. sz bñ segt
 g an istās futuz p' h tu eris z ist' arguit
 ab vno dūertibill ad reliquū dū' li ante
 sit ppō. vbi at sit aduerbiū itēz ne' cōa z
 q. aūs ē vez z cōs falsū pp rēolutiōe
 factēdā. qn at li ante ē ppō tē exponit il-
 la ppō ante oē istās futuz p' h tu cris z
 pbat sic atē istās futuz p' h tu eris nul-
 lū ē l' erit istās futuz p' h qn an illud tu
 cris. Ad 2^m nē affūptū imo segt ad p-
 batōne nē q. cōs sit falsū imo ē vez
 sicut aūs. z ad pbatōne admisso cāu ne'
 illā cōiam imediate p' h totū spaciū ē re-
 pletū acre g eq p' aer circūferētia dūc-
 nict ad b pūctū z ad c. Et cū dīctis q. si n'
 da op' dce' q. non eq p' aer venit ad b z
 ad c. sed pus venit ad b q. c i n' tū istatī
 pus venit ad b q. ad c nec ē sūgre p. mū i
 stās i q. venit ad b nec ē sūgre p. mū i n'
 stās i q. venit ad c q. q. cūq. istāti sūgro p'
 hoc in q. dūenit ad b z ad c. Et adhuc an-
 te illud dūenit ad b z ad c. Ad 3^m dī-
 cūt qdā q. cāus nō ē possibīl q. ē dūeni-
 re ad tā modicū tps q. actus voluntatis
 nō poterit fieri in i' z cōter nō pōt pec-
 care nec absolui. act'. n. volūtat' regrit
 certū z dēfinatū tps nec sit i istāti nec in
 q. cūq. modico tpe. Ulatr admisso q. a-
 ctus voluntatis fiat i q. cūq. tpe z in in-

stanti dico qd qd ps casus e possibilis de
se sed no oes sit sic ocedi qd possibile est
sz h punctu ordinu sit actu diuisu te possi
bile e sz h z ita d singulis tn no e possi
bile fm h z h z sic fin statu qd sit diuisu
qz n. ps e possibit sz no oes sit qd si oes
sit cent possibiles cu sint d sensu opoito
pderent i ee z seqt ordinu ee actu diui
su i infinitas pres z seqt dari actu infi
nitu qd e impossibile. Replca d lz non
sit possibilis casus e tn possibit sz ima
ginatione cu no claudat d dicitur qd lo^o est
possibilis. qd g te d d e sidera tu zc.

Ad alt d lz casus non sit possibil naly
loquedo qd est deuenire ad ta modicu
tps qd corp^o no poterit trāmutari de al
bedie i nigredine nec eo. qd tn cas^o e ima
ginabilis sine iplicitate d dicitur. id est
possibilis fm logicos. z id d admittedo
casu z ne illa casus immediate an h fuit ni
gz qd oppositu ontis stat cu ante qd stat
q nūc p mūstas no esset istl^o corporis z
nter non e nigrz z tn immediate an h fu
it nigrz. g in infinitu p pique ad h istas fu
it nigrz g te e nigrz. qd oppositu ontis stat
cu ante. vt p^o vbi nūc p no sit. Et si dicit
arguit sic infinitu p pique ad h instans
fuit nigrz z nūc e g nūc e nigrz negat co
sequentia d q n stat. n. z ee z imaginari
h corpus nūc p^o ee albu vel viride z tn
cti ante hoc fuisse nigrum.

Utr^o icipit z d finit. p bē expōibit^o zc

Entra

Non seqt. In
cipit ee a ergo
nūc no e a z immediate p^o h erit a
g probatio mala. qd ab expōita ad qz
suaz exponētū oia d3 valēt. anis pbat
qd anis e vey z ois falsu pōito qd a icipi
at ee p. p pōez de pnti z remotione d p
rito ita qd ne sit z immediate an h no fuit
vt p3 qre zc. Et si d q no seqt qd p p
loquendo de expōne illi fini no hnt ex
pōi sed large capiendo expōez p qz p
batione finoz vt dicit magr z in 7° ca^o d
oias defendedo 2° regulā capli sz pro
prie loquendo pbat p cas^o vitatis. Lō

tra a qz causa vitatis ad p pōem hntez
illā e bona oia z a p pōe hntez cas^o vitat
ad illas causas diuisiue supras v3 oia
sed no v3 dicendo a incipit ee. g a nunc
e z n immediate an h fuit vt ne no e z ime
diate p^o h eit g pba^o ad huc ma^o oia t3 cu
maioi. mior pbat qd cau possibili pōito
anis e x m. z ois f3. qd vbi de^o creaffz v
nū angelū. an mudi creatione puta a an
gelū tē^o e xa a incipit ee z tn nulla illaz
caz vitat^o e xa cu qz icludat tps aut
instans ee qd e falsu an mudi creatione

2° sic no seqt for. nunc no est albus z
immediate ante h fuit alb^o g desinit ee al
bus qd cau possibili pōito anis e vey z
ois falsu qd ponat qd in qz pte ipi bore
p terite fuit alb^o z in qz p^o fuerit niger
mior b^o e matas ad vltimū istas in quo
sit rube^o z sit a i istat tē anis e vey vt p3
qd ois sit falsum pbat qd oppositu e x m
f. for. no desinit ee alb^o qd seqt nunc no
est albus z immediate ante h no fuit alb^o
g non desinit ee alb^o t3 oia antecedens
p p^o pte p3. p ha pte pbat qd immediate
ante h fuit niger sed qncunqz fuit niger
no fuit albus. g immediate an h no fuit al
bus. qd ois sit falsu pbat qd nūc e alb^o z
immediate an h fuit alb^o g n icipit ee alb^o

Ad bec rñdet. Ad p mū d r sic tbi. ad
replca d r colē qd casus no e possibil nā
lic loquedo z hoc no soluit qd s naly est
possibile z imaginabile absqz r pugnā
io casus e possibilis logice loquedo. Pe
tr^o mātuā^o rñdet huic argumto qd ipe
facill d oen^o qd no v3 oia a p pōe hntez
cas^o vitat^o ad illas oes cas^o distributiue
supras sz bñ eo. h^o rñtio e d oes logicos
di. qd a p pōe hntez p l^o cas^o ad vñ illaz
no v3 oia sz bñ ad oes sit scriptas cu d
siuctoe. f. v3. Jō alr rñdeo dicēdo qd oia
v3 sz li ne aliqn dicit istas qd e i diuisibi
le i tpe aliqn dicit p pōitōbile istas qd e i
diuisibile i aliq a mēsa vtputa i cuo l^o
cēntate oee g oias z d^o qd sic anis e sz
ita ois z ne^o qd li ne dicit istas l^o tps licz
bñ dicit p pōitōbile. Ad 2° nēc assūptū

imo seqt̃ r ne q' dñs sit flm ad pbatōez
ne q' oppositū dñtis sit vez. Et cū tu ar
guis sic nūc nō est alb' r imediate an h'
nō fuit alb' q' nō definit eē alb' nē dñā
q' fa ps aūtis nō fete sumit sz dñz eē ista
non imediate ante h' fuit alb' r ista ē fla
Ad 3^m ccedi assūptū q' nō seqt̃ q' nō
recte accipiūt cāe vltatis q' debet esse
tales nūc est albus r imediate ante hoc
fuit alb'. q' nūc icipit eē r in tali casu mi
nor ē falsa lz ista sit xā imediate ante h'
nō fuit albus.

Utz totus sincathagorice sumptus
probetur exponiblliter.

Entra arguit p' q' to
neri istis mōis. f. finca' r ca' qz
sequeret q' a pticulari ad indefinitā nō
valeret dñā. h' at ē incōueniēs q' sequit̃
pbat. q' nō v3 aliqs tot' soz. ē hō q' soz. ē
hō r tñ arguit a pticulari ad indefinitā
correspōdētē. q' rē. dñā nota cū mior p
regulā cōez dñ. q' ex qz pticulari sit ide
finita p solā amotionē signi. maior pba
tur q' ancedēs ē vez r dñs flm. q' atēce
dēs sit vez ps q' cū li tot' teneat ca' figt
q' aliqd ens pfectū ex suis ptib' sic soz.
ē hō r illd ē vez. q' dñs sit falsū ē ps qz
cū li tot' teneat finca' figt q' qz ps soz.
ē hō r h' ē falsū. Itē seqt̃ q' aliq' ē ppō in
depēdēs xā q' fieri iposibllis simplr fin
noua impōe p solā ablatōez signi a q' nō
depēdet sua xitas. ps d' placēte: h' pticu
laris aliqs tot' soz. ē homo supposito q'
cras fiet ppō totalis pablationē signi p
ticularis. Itē seqt̃ q' i' ppō tot' soz.
est minor soz. nō possit ouertī. q' maxie
ouerterē i illā ens min' soz. ē tot' soz. r
tñ ouerfa ē xā r ouertēs fla. 2° pnci
palit seqt̃ q' ista ppō oē totū ē mal' sua
pte sit falsa qd ē incōueniēs q' ē pñ^m i geo
metria r arifme. pbat dñā q' cū li to
teneat ca' teneat figt q' oē ens opositū
siue pfeim ex suis ptib' ē mal' sua pte sz
i' ē fia pbat q' seqt̃ sub ea soz. ē ens cō
positū ex suis ptib' q' soz. ē maior sua pte

tē vltra sed corp' ē ps soz. q' soz ē maior
suo corpore q' ē flm. qz est eqllis illi. Sitr
seqt̃ aia est ps soz. q' soz. ē maior aia qd ē
falsū. 3° sic d' modū pbatī seqt̃ q' ista
ppō ē fla totū qd de' sciuir ad huc scit
dñs ē flm qz aliqd de' sciuir r nullus est
oblitus qd sciuir q' totū qd de' sciuir ad
huc scit. r dñā q' dato opposito seqt̃ q'
aliqz ppōem definebat de' scire sed ois
ppō quā incōtum sciuir de' fuit in men
te diuina r qcqd fuit in mēte diuina nūc
est. q' in deo ē ppō fla r seqt̃ q' ppō xā
sit ppō fla sic arguendo. hec ē ppō de
monstrando deū r hec ē ppō xā q' ppō
xā ē ppositio falsa. pncipalis aut dñta
pbat. f. q' seqt̃ q' illa ppositio sit falsa
totū qd de' sciuir ad huc scit q' h3 expo
ni sic aliquā pte illius qd de' sciuir ad
huc scit r nulla ē ps illi' qd de' sciuir qn
ad huc scit q' rē. mō fa exponens ē falsa
q' h' nescit demonstrādo illā tu n' es r h' ē
aliqd qd dñ sciuir ergo aliquod deus sci
uit nescit.

Ad hec rñdet. Ad p^m negat q' sequa
tur q' a pticulari ad indefinitā nō valet
dñā. Ad pbatōne cū dñ q' nō valet a
liqs tot' soz. est hō q' tot' soz. ē hō ccedit
q' nō v3 sed dico q' illa tot' soz. est hō r
hō nō ē indefinita qz equaler isti qz ps
soz. est hō q' ē vñs. Et ad pbatōne cū dñ
ppō pticularis sit indefinita p solā abla
tionē signi. dico q' nō ē vez vlr loquen
do r maxime in ppositionib' in qb' po
nūt finl q' pnt teneri ca' r finca'. Et si
dicerēs q' ergo ē sua indefinita. Dñ q' ei'
indefinita nō pōt affgri in eis dē finis sz
in equalētib' sic ens pfectū ex suis ptib'
vt soz. ē hō. Et si atr dñ que ē pticulari
isti tot' soz. ē hō. dñ q' i' nō ē indefinita
sed vñs r pticularis ei' ē ista aliq' pars
fortis ē hō. Mag' tñ dicit q' i' ppō to
t' soz. ē hō pōt considerari vt totalis ppō
r sic est vñs. aut vt indefinita illi' pticu
laris. p^o nō v3 dñā. 2° sic p^o nō soz ma
lior. Ad altd cce' totū qd dducit. f. qd in
definita xā iclusa i illa pticulari p abla

tōz signi p̄ticularis fiet falsa. Aduer
te tñ q̄ nō est i cadē nisi māl̄r z nō for
maliter. nā qñ erat iclusa in p̄ticulari li
tor^o ca^o tenebat. cū x̄o est remotū sig^o
sinea^o. Ad aliud nēt q̄ i^o ppō to^o for.
ē minor for. nō possit auerti imo cum e
quualeat isti q̄libz ps for. est minor for.
conuerterē sic aliqd min^o for. ē ps for.

Ad 2° p̄ncipale neget cōia. Ad proba
tionem d̄r distinguendo de to^o z de pte
vñ ista ppō oē totū est mal^o sua pte non
bz vitatem nisi de toto q̄ritatiuo z de p
te q̄ritatiua. ideo oē q̄ for. est maior
sua parte sic accipiendo partē. Et cūz dī
cis postea cor^o for. est pars for. z s̄l̄r aia
est pars for. q̄ for. est maior cor^o z maior
anima. nētur cōia. q̄ aliter capīt pars.
Corpus. n. non ē pars q̄ritatiua for. sed
est pars essentialis s̄l̄r anima. Ad 3°
rīder magī in 34° arg^o terij dubij qua
drature. p̄io q̄ r̄ione aduerre. s. p̄imum
q̄ sicut deus per essentiā suā intelligit in
cōplexe ita per cēntiā suā intelligit com
plexe z x̄baliter nec intelligit aliqd p
aliqd accis z cōpositus qd ē ip̄osibile.
sed quicqd intelligit per essentiā suāz
ppriam vt ex snia p̄bi z omē. s. p̄hicoz.
z. 12° me^o. 2° aduerre q̄ sicut in deo ē
sp̄s intelligibilis qua intellit incomple
xe. ita in deo est propō qua intelligit cō
plexe z cōiter in deo est ppō x̄a z falsa
nec^o z cōtingens q̄ intelligit oia entia
z nec^o z cōtingētia vt p3. 3° aduerre q̄
qñ p̄misse sunt identice non segtur cō
formalis. ideo non sequitur hoc ē pater
z h̄ ē filius dem̄an^o cēntiā dīnā. q̄ p̄
ē filius. S̄l̄r non sequit ois cēn^o dīnā ē
p̄r. filius ē cēntiā dīnā. ergo filius ē p̄r
Ad formā ergo argumēti r̄nsio ocedi q̄
ista est falsa totū quod deus scit ad h̄
scit. Et ad p̄bationē nēt cōia. z cōcedo
vlteri^o q̄ deus aliquā ppōem dēfīnebat
scire z q̄ in ip̄o est aliq̄ ppō falsa q̄ p̄s
us fuit x̄a nec ex hoc est aliqua mutatio
in deo. sed solū in siḡto illius. ppōis. n^o
ex hoc q̄ propō falsa est in deo segt q̄ p

positio x̄a sit ppō falsa. quia mediū
iolum est idēticū s̄z segt q̄ aliqd qd ē
ppō x̄a ē ppō fia. 3te ex h̄ q̄ de^o diuinit
aliq̄ ppōem scire non segt ip̄sum scire
p̄ia vna vice q̄ alia quoniam qñ p̄ os ali
q̄ propōem dēfīnit scire suūz odictoriū
incipit scire.

Cūp̄r iemper exponibiliter p̄betur.

Entra sequitur Da

ta ista p̄ba
tōe q̄ i^o ē falsa. sp̄ os fuit s̄l̄r
ista sp̄ mūd^o erit. qd ē incōue
niens. p̄batur cōia q̄ p̄ equaler h̄uic. oī
tpe deus fuit. z 2° dūc omni tpe mūdus
erit. mō i^o sunt false vt p3 per exponētes
p̄ entm exponit sic. aliquo tpe deus fu
it. z nullum est vel fuit tps qñ tunc de^o
fuit. q̄ zc. 2° exponens est falsa. quia tps
p̄is. est vel fuit tempus. z tñ in illo non
fuit. 2° exponit sic. aliquo tēpore mūdus
erit z nullum ē vel erit tps quin tūc mū
dus erit. q̄ zc. 2° est falsa quia tps p̄is est
vel erit tps z tamen in illo non erit.

2° sic data veritate p̄bationis segt q̄
quicqd viuit semper ē z etiaz q̄ quicqd
mouetur semper se habet illo^o vt dicit
magister in 4° cōclusiōe sed q̄z illaz ē
falsa vt p̄babo. q̄ zc. cōia t3 cū maior. m̄
nor. p̄batur q̄ ex prima segtur qcquid
viuit s̄p̄ est tu viuis. q̄ tu semper. es z
vltra. q̄ omni tempore es a conuertibili
ad conuertibile sed tempus p̄teritū est
est temp^o q̄ tu es in tempore p̄terito qd
ē s̄l̄m. ex fa sequit qcqd mouet sp̄ se h̄z
i^o. celum mouetur. q̄ celuz se h̄z i^o z vl
tra q̄ semper se habet eodem^o a cōuertibi
bili ad cōuertibile z vltra. ergo celū non
mouet. t3 cōia quia ex op^o cōntis sequit
op^o antecedentis sequit. n. celum moue
tur. ergo se h̄z aīr q̄ p̄us q̄ moueri est
aīr se h̄re q̄ p̄ius ergo nō sp̄ se h̄z eodē
mō. 3° segt q̄ ista sit x̄a semp fuit h̄o
vt p3 exponēdo tps sed q̄ segt sp̄ fuit
homo ergo homo fuit sp̄. t3 cōia per cō
uersionem z cōis. est fallum vt patet ex
go z antecedens.

Ad hec rñdet. Ad pñm dñ q̄ due sūt
opiones deli sp vt tñgit magr. Pñia
ē q̄ li sp ouertit cū li oī tpe nō absolute
s̄ fm exigentiā x̄bi cui addit. Ad dñc sp
ouertit cū li oī tpe absolute s̄ illā re
occedit q̄ i sūt f sp de? sūt sp mūd? erit
fm x̄o pñā nēt: n̄ p̄. ppō eguz. huic oī
tpe de? fuit. s̄ isti oī tempore p̄terito de
us fuit. n̄ 2° eguz huic oī tpe mūd? erit
s̄ isti oī tpe futuro mūd? erit. Ad 2°
occedit q̄ seq̄ illas eē x̄as. Et ad pbatō
nē p̄. c̄. dñc dñc oī tpe es s̄ nē. postea
cñam cū dicis tps p̄teritū ē tps ḡ tu es i
tpe p̄terito sed minor d̄z eē tps p̄teritū
ē tps pñs. Et ad pbatōem 2° c̄. donec
dicts. q̄ celū sp se h̄z cōd nō r nē. cñam
ḡ nō mouet r cū tu. pbas cñam q̄ seq̄
mouet. ḡ se h̄z alr q̄ p̄. c̄. c̄. c̄. ḡ nō se h̄z
cōd mō. dico q̄ se h̄z cōdē. r nō se h̄z co
dem? se h̄z qdē cōdē respectu act? x̄bi
q̄ mouet nūc sic p̄us se h̄z a^o. respectu
tertij vtputa i motu celi respectu alicu
ius fixi vt cētrī. Ad 3° c̄. q̄ illa ē x̄a
sp. fuit hō ad ip̄obatōem nē. cñam quia
arguit a sensu cōposito ad sēsū dñs n̄
ouertit sed sic ouertit in quolz tpe p̄teri
to fuit homo.

Utz ab cēno. p̄bē exponibilt.

Entra seq̄ data x̄ita
te isti. ppōis se
gtur q̄ i ē x̄a antixps potuit eē
abe cēno q̄ v̄z cñā antixps potuit eē an
q̄d̄z tps finitū q̄ est x̄a q̄ antixps potu
it. pducī an quodl̄z tps finitū ḡ antixps
potuit eē an q̄d̄z tps finitū. s̄ tūc arguit
sic q̄cqd potuit eē ab eterno p̄t eē cēnū
antixps potuit eē ab cēno ḡ antixps po
tuit eē cēn? ḡ antixps est cēn?. t̄z cñā q̄
in cēnis nō dñt eē r posse eē f̄tio ph̄icoz
maior p̄mi silli. p̄batur sic q̄cqd ē ab cē
no est cēnum. ḡ q̄cqd p̄t eē ab cēno p̄t
eē cēnū. t̄z cñā ab cē ad posse. 2° seq̄
q̄ illa ē x̄a de? potuit ab cēno. pducere
mundū. Sed 3° q̄ ponat tūc q̄ pduxisset
si ē possibile nō d̄z seq̄ impossibile r seq̄
tur q̄ esset actu multitudo aīaz ifinita

ex q̄ infiniti fuerūt hoies. hoc aut̄ est im
possibile r 3° ph̄m tertio ph̄icoz dari in
finitū actu. ḡ r̄. 5° seq̄tur q̄ illa ē x̄a
ab eterno deus erit q̄ valet illa post q̄d
libet tps finit? de? erit. sed 3° post q̄d
libet tps finitū de? erit sic resoluit tunc
de? erit r tunc erit post quodl̄z tps fini
tum ḡ post quodlibz tps finitū de? erit
Sed q̄ro qd demōstratur p li tūc aut in
stans pñs aut aliqd futur. si pñm p̄ re
soluēs est falsa. si 2° secūda resoluēs est
falsa quare r̄.

Ad hec rñdetur. Ad pñm dicunt q
dam negādo illam q̄cqd potuit eē ab cē
no p̄t esse eternū q̄ quelz res corrupti
bilis potuit esse ab eterno cū potuerit. p
duci ab eterno nō tamē res corruptibilt
p̄t esse eterna q̄ repugnat nature sue
cum sit corruptibilis n̄z si antixps fuisse
ab eterno. pducit? sūt cum mūdo durass̄
tpe infinito. neq̄ esset dare pñm instans
tpis in quo fuit sed bene eternitatis. n̄z
esset assignare pñm instās nō eē ei. Con
sidera sup hanc rñsionem q̄ nō v̄z quia
cōdē mō quo ē ab eterno eodem mō p̄t
eē eternū. Jō alr dñcat negādo illā cñā
antixps p̄t esse etern? ḡ antixps ē eter
nus. Ad auctoritatē ph̄i dicatur q̄ sic
intelligit q̄ si de rebus p̄petuis est vez
dicere cōtingit sic esse aut p̄t sic esse et
ponere illud posse in esse n̄bīl dñt. i. nul
lum d̄z seq̄ incōueniens vt p̄z inspicīeti
textum ph̄i. ibidē q̄ dicit. Si esset locus
infinitus possibilis repleti corp̄. ḡ cor
pus cēt infinitū alr nō repletet mō p̄z q̄
auctoritas nō est ad. p̄positū q̄ antixps
nō est etern?. Ad 2° dicūt qdam admis
so q̄ mūdus fuerit ab eterno. pductus
qd nō est incōueniēs multitudinē infi
nitam aīarum esse neq̄ est 3° ph̄m dari
infinitū actu fm q̄ritatem discretā sed
bene fm q̄ritatem cōtinuam fm autem
viam cōmentatoris quā credo fuisse vi
am ph̄i cum in eternis nō ponatur nisi
vnum idluidū sub specie stante cēnita
te mundi vnica anima intellectiua erit

in omnibus et sic non est multitudo in
finita animarum. Ad tertium procedi
p^o qd^o tps^o fut^o erit de tene^o li p^o p^oposi
tiōis et tē expōit. ppō nō aduēbiat^r q^o
tē resolveret ut dictū ē et erit fta.

Utr^o infinitū p^obet expōib^ol^r.

Quoniam nō seq^o aliq^otu
pond^o tu potes
portare et nō tū qn mai^o g^o ifini
tū pōd^o potes portare. g^o pba^o mala cō
tia t^o a^ois pbat q^o a^ois ē h^oz et cōis f^o q^o
a^ois sit vcz. p^o p^o pte p^o p^o 2° pbat q^o si
nō da op^o et seq^o q^o e dare maximū pō
d^o qd^o tu potes portat^r qd^o ē a^o furdū. q^o
cōis sit flz. pbat q^o d^o d^o ē h^oz. i. nō ifitū pō
d^o potes portare q^o tū pōd^o q^o tū ē ele
metū ēre tu potes portat^r g^o nō ifinitū pō
d^o potes portare. g^o f^o ē q^o ifinitū pōd^o
potes portare. t^o cōia q^o i^o d^o d^o cū. Itē si
ifinitū pōd^o potes portare g^o aliq^otu pō
d^o potes portat^r et duplū ad illō et triplū
et sic ifinitū cōis ē flz et t^o cōia p^o expone
res 2° sic seq^o q^o i^o sit h^oz ifinita sē finita
ut p^o p^o expōnētes. s^o s^o seq^o ifinita sē fi
nita g^o finita sē ifinita t^o cōia p^o uersio
nē simplicē et cōis ē flz g^o et a^ois. Itē seq^o
ifinita sē finita g^o aliq^o ifinita sē finita t^o
cōia ab idēfinita ad p^oicularē. cōis ē f^o g^o
a^ois. Infinita sē finita. g^o ifinita nō sē fta.
t^o cōia ab affir^o vni^o d^ospati ad nētiā
alēi^o et cōis ē h^oz q^o p^odicat^r id^o d^o seipō g^o et
cōis ē h^oz. s^o seq^o q^o i^o ē h^oz p^o ifinitū tps^o
antixps^o p^o ee futur^o ut p^o p^o expōnētes
s^o s^o arguit^r sic p^o aliq^otu tps^o pōt ee futu
r^o ut puta p^o finitū et p^o aliquantū non ut
puta per finitū. g^o v^o d^o ab^ol^o maximū
tps^o p^o qd^o p^o ee futur^o l^o miuz q^o nō t^o cōia
q^o sit d^o respectu pō^o actiue s^o nō p^o dari
p^o q^o illō nō p^o ee finitū qd^o sit maximuz
q^o q^o d^o dato p^o ampli^o tps^o p^o ee. n^o ifini
tū. q^o tē p^o illō possit ee qd^o claudat d^o di
ctōez nec ēt pōt dari 2° q^o finitū nō p^o ee
minimū p^o qd^o nō q^o tē p^o qd^o min^o poss^o
ee s^o cū aliq^o maximū sit min^o l^o dato g^o
p^o aliq^o tps^o ifitū poss^o ee qd^o ē ipossibi^o.
Ad hēc rñder. Ad p^o nē a^ois. Ad p^o
batōez nē cōis ee flz. ad pbatōez cū d^o

nō tū q^o tū ē elemētū ēre potes portat^r. g^o
nō ifinitū pōd^o potes portat^r. Mag^o nē
a^ois q^o possū portare h^o d^o m^o a^o ped^o.
le ēre et h^o ē v^o p^o ee tū pōd^o q^o tū est to
tū elemētū ēre. g^o zē. l^o z. n. h^o nō possit ee tā
te magnitudinis q^o tū ē to^o elemētū ēre
tū nō tollit qn possit ee tāti pōderis p^o i
tētiōnē g^ouitatis suo subo manēte cū
mag^o. L^o at tūti^o rñderē negan^o cōia s^o il
lā. l^o z. n. nō tū pōd^o q^o tū ē to^o elemētū ēr
poss^o portare tū ifinitū pōd^o possū por
tat^r. Et cū d^o cū nllū ifinitū pōd^o potes pō
tare. cce^o i^o nō d^o d^o cū illi. s^o hūic aliq^o ifi
nitū pondus possū portare. et cū d^o cū s^o
duplū et triplū et sic i^o ifinitū. d^o illā ppō
nē ee verā tenedo p^o expōnem et nō 2°.

Ad 2° cce^o istā ifinita sē finita et nē
cōia q^o nō sic ouertit^r ut d^o cū q^o nō cū
f^oini s^ogrēt s^o sic ouertit^r ifinita finita sē
Ad aliō negat^r cōia q^o i^o nō ē p^oicularis
hūis sed illius entia infinita sē finita
Ad aliō nē a^ois. l^o z. n. id^o p^odicet^r d^o seipō
nō tū eodē sūptū. Ad 3° cce^o d^o i^o p^o i
finitū tps^o antixps^o p^o ee futur^o. Ad i^o p^o
batōez tene^o q^o vnu ifinitū nō sit min^o a^o
ut vlt^o hēti^ober. d^o q^o dat^r minimū qd^o
nō et illō ē tps^o ifinitū q^o p^o illō nō p^o ee fu
tur^o s^o p^o qd^o min^o nec aliq^o ifinituz ē
min^o i^o. Tenedo at q^o vnu ifinitū sit ma
i^o a^o nego illā d^ou^osioez q^o s^o b^oria d^obet
h^oificari p^o tpe finito q^o nō ē i^o p^oposito.

Et sic ē finis hāz qōnū q^o numer^o ē
is q^ore si bñ numerabis ē cētenari^o. Ad
laudē Dei et glōse Virgīnis Marie.

ANEN

Mēgbi fauētini viri clarissimi i^o pa
uli veneti logicā Lōmētū cū qōnib^o nō
nullis feliciter finit. Impressū Vene
tijs sūma cū diligētia p^o Antoniu^o d^o stra
ta de Cremona. Anno ab icarnatōe dñi
M. cccclxxxiij. vj. calendās septēbris.
Johāne mocensio iclito venetoz^o duce.

Regist^r

Ultim^o ē tēra^o. reliq^o scito. ee q^o tēra^o.

8

